

บทที่ 1

หลักการปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของผู้บริหารระดับสูง

คุณธรรมคนมหาดไทย

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

อดีตนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

นับตั้งแต่ผมเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2550 จนถึงวันที่ 17 ธันวาคม 2550 เป็นระยะเวลาประมาณสองเดือนเกือบสามเดือนแล้ว จำได้ว่าวันที่มารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนี้ ได้บอกกับทุกท่านไว้ถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลที่จะสนับสนุนการเลือกตั้ง ความมุ่งหมายหลักที่ผมมาอยู่ที่นั่น คือการสนับสนุนการเลือกตั้งให้เป็นไปอย่างโปร่งใสเป็นธรรม เพราะระบอบประชาธิปไตยของเราที่จะก้าวต่อไปข้างหน้าเป็นเรื่องของพรรคการเมืองที่จะเข้ามาดูแลบริหารชาติบ้านเมือง แต่ในส่วนสำคัญนั้นเป็นเรื่องของการจัดการเลือกตั้ง

กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานซึ่งได้จัดการเลือกตั้งมาเป็นเวลานาน มีความชำนาญ มีความเชี่ยวชาญ และรู้ว่าสิ่งใดควรปฏิบัติ สิ่งใดพึงละเว้นไม่ปฏิบัติ ผมคิดว่ากรมการทำหน้าที่ตรงนี้ จะได้มีโอกาสที่จะสนับสนุนการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้เป็นไปอย่างดีที่สุดเท่าที่เราจะสามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้ ก็ต้องฝากความ

มุ่งหมายและความตั้งใจไว้กับกระทรวงมหาดไทย และข้าราชการทุกๆ ท่าน

นอกจากนี้ยังมีสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่อยากจะฝากพวกท่านไว้ เนื่องด้วยเห็นตระหนักแล้วว่าพวกท่านมีความเหมาะสมเป็นที่สุดที่จะเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ ที่บอกว่าเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะดูไม่ออกว่าอย่างไร อาจจะใช้คำว่ากระตุ้น หรือปลุกคุณธรรม จริยธรรมให้กลับมาสู่สังคมไทยเราให้มากยิ่งขึ้น ขึ้นน่าจะชัดกว่า เพราะพวกเราทุกคนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมกันทุกคนอยู่แล้ว มากน้อยตามแต่กำลังและโอกาสที่จะแสดงออกมาได้ เมื่อพูดอย่างนี้จึงต้องมาพิจารณากันว่าทำอย่างไรพวกเราทุกคนจึงจะมีกำลังและมีโอกาสที่จะแสดงออกมาได้มากๆ บ่อยครั้ง ให้มีพลังที่จะขับเคลื่อนให้ประเทศชาติเราดำรงอยู่ได้อย่างสมเหตุสมผล

ในการนี้ รัฐบาลถือเป็นเรื่องสำคัญมากที่สุดประการหนึ่งเลยก็ว่าได้ ถึงขนาดประกาศเป็นวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาลและการป้องกันทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ เพื่อ

อะไรและทำไม ก็เพราะต้องการสร้างเวทีให้พวกเรา ได้มีสถานที่ออกกำลัง ออกกำลังความคิด ให้ความคิด แข็งแรง ให้มีโอกาสได้แสดงออกไม่เขอะเขินทำบ่อยๆ ให้เป็นความคุ้นเคย เคยชิน ไม่ใช่คนทำความดีเป็น พวกแปลก ไม่กินเหล้า ไม่เที่ยวกลางคืน เป็นคน แปลกเข้าสังคมไม่ได้ ซึ่งไม่เป็นความจริง

และก็คือโอกาสนี้ ที่กระทรวงมหาดไทย ใจดีจัดเวทีนี้ขึ้นทำให้ผมได้มีโอกาสมาออกกำลังที่ เวทีมหาดไทย ดีใจที่กระทรวงมหาดไทยตระหนักถึง ความจำเป็นอย่างยิ่งยวดที่จะต้องสร้างคนดีและ ส่งเสริมให้คนดีได้มีโอกาสแสดงออก ยกตัวอย่าง กรณีกระทรวงมหาดไทยได้จัดทำรางวัลโล่เกียรติยศ แก่บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ประพฤติ ปฏิบัติชอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของกระทรวง มหาดไทย นับได้ว่าเป็นแบบอย่างที่ดีที่น่าจะขยายผล ออกไปยังทุกกระทรวง ทบวง กรม ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพราะถ้าเรามีเวทีมาก เปิดโอกาสมาก เราจะมีผู้ที่จะมาออกกำลังความคิดเพิ่มมากขึ้นๆ คนเหล่านี้มีอยู่มากมาย ไม่ใช่ฟุ้งหรือเราฟุ้งสร้าง ขึ้นมา แต่สมัยก่อนเรามีแต่มุ่งจะหาเงิน ทำอย่างไร ให้มีเงิน มีเงินยิ่งมากยิ่งดี แต่เราลืมไปว่าเราไม่ได้ใช้ เงินเหล่านั้นมากเท่าที่แรงงานที่เราเสียไปสำหรับการ หาเงินนั้น เรียกว่า ยิ่งฉลาด (รวย) ยิ่งทุกข์ และทุกข์ กันมากอย่างที่พวกเราทราบกันดี

เจตนารมณ์ที่รัฐบาลประกาศไปนั้น ไม่ใช่ ความฝันแต่เป็นความจริงที่เรามีอยู่ ดังกระแส พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงพระราชทานไว้นานแล้วว่า เราจะต้องช่วยกันที่จะหาคนดีเข้ามาทำงาน คนไม่ดีเราจะต้องเอาออกไป ถ้าเราไม่ร่วมกันตรงนี้ เราจะไปไม่รอด คนไม่ดีเขาจะ ถือโอกาสว่า “บอกว่าไม่ดีก็อยู่ได้ ไม่เห็นมีใครมาทำ

อะไรเขา เขาเส้นสายดี” แต่ถ้าเรามีองค์กรที่ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแล้ว ตรงส่วนนี้จะเป็น ส่วนสำคัญที่จะเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ ถ่วงดุลระหว่างข้าราชการที่ไม่ดีเหล่านั้น หรือที่ยังมีลี เทาๆ อยู่ จะได้ปรับตัว

ผมคิดว่าด้วยพลัง ด้วยความร่วมมือของ ท่านทั้งหลาย เราน่าจะสร้างความเข้มแข็ง สร้างพลัง ให้แก่บ้านเมืองได้ จึงขอฝากความมุ่งหมายอย่าง ที่สองนี้ไว้ คนเรายังออกกำลังยิ่งแข็งแรง เริ่มแรก เราอาจจะเหนื่อยกันหน่อย แต่ความดีนี้แปลก ยิ่ง ออกกำลังความคิด นอกจากผมและพวกท่านจะยิ่ง แข็งแรงมากขึ้นแล้ว ยังให้มีความสุขอย่างหาสิ่งใด เสมอเหมือนมิได้ พวกเราจะร่วมกันมีความสุข อีกครั้งในสังคมที่พวกเราจะนำไปด้วยกัน

ทีนี้ในเวทีนี้อาจจะมีคนถามว่าแล้วคุณธรรม จริยธรรม ทำอย่างไร ที่บอกว่ารัฐบาลมุ่งมั่นสร้าง ระบบบริหารราชการแผ่นดินที่สุจริต เป็นธรรม และ เป็นที่เชื่อมั่นศรัทธาของประชาชน รวมทั้งขจัด ปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบโดยมุ่งพัฒนาการ บริหารราชการแผ่นดินและกฎระเบียบให้เหมาะสม สร้างระบบราชการให้มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาการทุจริต ทั้งปวง จะมุ่งฟื้นฟูระบบคุณธรรม จริยธรรม และ ธรรมภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินอย่างเร่งด่วน โดยจะให้กลไกของรัฐผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อน ไปพร้อมกันทั้งระบบ เพื่อก่อให้เกิดผลต่อการ เปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

ตรงนี้ ก็ต้องแยกออกเป็น 2 อย่าง หัวใจ หลัก คือ คุณธรรม และอย่างที่สอง คือ ทำอย่างไรที่ จะถ่ายทอดคุณธรรมนี้ลงไปยังทุกภาคส่วนในสังคม นี้ให้ได้

อย่างแรกคุณธรรม โดยที่รัฐบาลน้อมนำแนวคิดมาจากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่พวกท่านรู้จักดีและพยายามออกกำลังกันอยู่ เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย โดยตลอดกว่า 30 ปี เป็นการชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกและสรรพสิ่งต่างๆ ในเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นทางสายกลางที่พอประมาณ ใช้หลักวิชาการที่มีเหตุผล และสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ต้องอาศัยทั้งความรู้ ความรอบคอบ ระมัดระวัง และที่สำคัญคือ **“มีคุณธรรมเป็นพื้นฐาน”** โดยเงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีเวทีออกกำลังกันให้มากขึ้น นั้น ประกอบด้วย

- มีความตระหนักในคุณธรรม
- มีความซื่อสัตย์สุจริต
- มีความอดทน
- มีความเพียร
- ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต
- ไม่โลภ แบ่งปัน และไม่ตระหนี่

หากพวกเราช่วยกันคิดหาวิธีว่าทำอย่างไรที่จะส่งเสริมให้คนที่มีความดีมีสิ่งเหล่านี้อยู่มากนำมาพาพวกเขาออกมาเป็นแบบอย่าง เป็น Model แล้วสร้างเวทีขยายผลให้ทุกคนมาออกกำลังกันทุกคนก็จะแข็งแรง ประเทศชาติก็จะแข็งแรง เหมือนอย่างที่กระทรวงสาธารณสุขชวนคนออกกำลังกาย มี

วิทยากรนำออกกำลังกาย ไม่นานเดี๋ยวนี้ไปดูตามสวนสาธารณะทุกที่มีประชาชนจำนวนมากมาออกกำลังกายกันสนุกสนาน ได้เพื่อน ได้สังคมที่ดี แถมมีร่างกายที่แข็งแรง

มองอย่างนี้แล้วมาย้อนดูว่า เราจะทำอย่างไรให้มีสถานที่ให้พวกเรา นอกจากออกกำลังทางร่างกายแล้ว ต้องมีสถานที่ออกกำลังทางจิตใจด้วย เมื่อมีจิตใจที่แข็งแรง คุณธรรมก็จะเกิด หนึ่งคนเกิดคุณธรรม สองคนเกิดคุณธรรม สามคนเกิดคุณธรรม ต่อๆ ไปก็จะเป็นร้อยคน เป็นพันคน และทวีคูณยิ่งๆ ขึ้นไปเป็นพลังของแผ่นดิน สิ่งเหล่านี้จะนำสู่ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมเกิดความสมดุลมั่นคงของชาติไทยเราอย่างยั่งยืน ก็หวังว่าการได้มาออกกำลังกายในเวทีมหาดไทยนี้ ก็จะได้ทำให้ผมได้แข็งแรงยิ่งขึ้น เหมือนพวกท่านเหมือนกระทรวงมหาดไทยที่ออกกำลังกายมานับแต่ก่อตั้งกระทรวงจนตกลึกเป็นคำว่า **“บำบัดทุกข์ บำรุงสุข”** ที่พวกท่านทราบดี กว่า 115 ปี โดยมีองค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยที่มีพระนามว่า **“สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา ตาตรงราชานุภาพ”** ที่พวกเราชาวมหาดไทยให้ความเคารพนับถือเป็นแบบอย่างในการครองตนครองคน และครองงาน มานับแต่โบราณกาล

อย่างที่สอง ที่บอกว่ารัฐบาลมุ่งมั่นที่จะสร้างระบบบริหารราชการแผ่นดินที่สุจริต เป็นธรรม เป็นที่เชื่อมั่นศรัทธาของประชาชน... นั้นทำอย่างไร? ในเรื่องนี้รัฐบาลได้ทำแล้วทำออกมาเป็นผลสำเร็จ ด้วยความร่วมมือของประชาชนทั่วประเทศ ถ้ายทอดออกมาในลักษณะกฎหมายที่เป็นบทบัญญัติสูงสุด นั่นก็คือ รัฐธรรมนูญ ดังเห็นได้จาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวดที่ 5

แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 3 มาตรา 78 (4) พัฒนาระบบงานภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคุม ไปด้วยการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้ การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ... ที่รัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทยเองก็มีส่วนผลักดัน ที่สำคัญ ร่วมกันถ่ายทอดออกมา รัฐบาลได้ทำแล้ว จัดเวทีให้แล้วสร้างโอกาสให้แล้ว ก็อยู่ที่พวกท่าน จะได้ขยายผลกันต่อไปได้มากน้อยเพียงใด ที่พูด

อย่างนี้ไม่ได้ทอดทิ้งหรือให้พวกท่านไปทำมาหากิน กันเอง แต่ให้พวกท่านเป็นหลัก อย่าลืมนักการเมือง หรือรัฐบาล มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา แต่พวกท่านทุกๆ คน รวมกันเป็นองค์กร เป็น สถาบัน อย่างกระทรวงมหาดไทยนี้ก็นับได้ว่าเป็น สถาบัน เพราะมีพวกท่านทุกๆ คน ที่ยังคงความ สำคัญรักและยึดถือความสุขของประชาชนเป็นพลัง ในการขับเคลื่อนการทำงานมุ่งหวังการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รักษาไว้ซึ่งความเป็นไทยให้สืบไป

หลักการปฏิบัติตนด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

นายบัญญัติ จันทน์เสนาะ
อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

W าระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน
เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช 2550

“งานของแผ่นดินนั้น เป็นงานส่วนรวม มีผลเกี่ยวเนื่องถึงความเจริญขึ้นหรือเสื่อมลงของบ้านเมือง
และสุขทุกข์ของประชาชนทุกคน ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดิน จึงต้องสำนึกตระหนักในความ
รับผิดชอบที่มีอยู่ และตั้งใจพยายามปฏิบัติหน้าที่โดยเต็มกำลัง ความสามารถ ด้วยความเข้มแข็งสุจริต และ
ด้วยปัญญาผู้คิดพิจารณา ว่าสิ่งใดเป็นความเจริญ สิ่งใดเป็นความเสื่อม อะไรเป็นสิ่งที่ต้องทำ อะไรเป็นสิ่งที่
ต้องละเว้นและกำจัด อย่างชัดเจน ถูก ตรง”

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันที่ 31 มีนาคม พุทธศักราช 2550

บทนำ

ปัจจุบันแม้จะมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
หรือกติกาของสังคม ใช้บังคับหรือกำหนดให้
ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตเป็นธรรม
แต่ปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ ความไม่เป็นธรรม
ก็เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และส่งผลให้ความเชื่อถือ

ศรัทธาต่อระบบราชการ ข้าราชการ นักการเมือง และ
ผู้บริหารทุกระดับลดน้อยลงไปตลอดเวลา ถึงแม้ว่า
ภาครัฐ หน่วยงานอิสระตามกฎหมาย ตลอดจน
องค์กรภาคเอกชนจะได้ร่วมมือกันรณรงค์ ตรวจสอบ
เรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ประกาศเจตนารมณ์ในอันที่จะสร้างระบบการบริหารราชการแผ่นดินที่สุจริตเป็นธรรม และเป็นที่ยึดมั่นศรัทธาของประชาชน รวมทั้งการขจัดปัญหาการทุจริต และประพฤติมิชอบ โดยมุ่งพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดินและกฎระเบียบให้เหมาะสม สร้างระบบราชการให้มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาการทุจริตทั้งปวง มุ่งฟื้นฟูระบบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ในการบริหารราชการแผ่นดินอย่างเร่งด่วน โดยใช้กลไกของรัฐผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนไปพร้อมกันทั้งระบบ เพื่อก่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

ระเบียบวาระแห่งชาติ

รัฐบาลโดยการนำของพลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ให้ความสำคัญยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ โดยรัฐบาลได้ประกาศเป็นวาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐขึ้น เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธา และไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และหน่วยงานภาครัฐ และเจ้าหน้าที่ในทุกระดับ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน

สำหรับระเบียบวาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ มีการครอบคลุมยุทธศาสตร์และมาตรการต่างๆ อย่างสมดุล ทั้งในส่วนของรูปแบบการผลักดัน และรูปแบบการสร้าง กระตุ้น เสริมสร้างสมรรถนะทางคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล กล่าวคือ

รูปแบบการผลักดัน ยึดหลักกฎหมายเป็นพื้นฐาน ให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและประมวลจริยธรรม/จรรยาบรรณอย่างจริงจัง (**Compliance-based approach**) อันเป็นลักษณะในเชิงลบ เป็นเรื่องของการวางกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและแนวทางปฏิบัติต่างๆ ว่าพฤติกรรมใดควรทำหรือไม่ควรทำ ควรหลีกเลี่ยงพฤติกรรมใด มีการตรวจสอบ และลงโทษผู้กระทำผิด โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่องค์กรต่างๆ นิยมนำไปใช้ ด้วยง่ายต่อการกำหนด การนำไปใช้ หรือแม้แต่การตีความว่าพฤติกรรมใดผิดหรือถูก แต่การกำหนดความหมายของพฤติกรรมตามหลักเกณฑ์กฎหมายนี้ ไม่อาจตอบประเด็นคำถามที่ว่า หากบุคคลใดมีพฤติกรรมตามรูปแบบนี้แล้ว จะหมายความว่าบุคคลนั้นมีจริยธรรมจริงหรือไม่ เนื่องจากมาตรฐานจริยธรรมมีหลายระดับ เริ่มตั้งแต่ระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด ดังนั้น การใช้รูปแบบ Compliance-based approach นี้อาจจะทำให้บุคลากรมีกระบวนการทัศนคติเรื่องจริยธรรมอยู่ในระดับลดลง คงเหลือเพียงแค่ระดับที่เทียบได้เท่ากับระดับของกฎหมายเท่านั้น

รูปแบบการสร้างกระตุ้น เสริมสร้างสมรรถนะทางคุณธรรมและพฤติกรรมอันเหมาะสม ดึงมา (Integrity-based approach) เป็นรูปแบบที่มุ่งพัฒนาทักษะ ความสามารถของบุคคลในการที่จะหยั่งรู้ ตระหนักถึงวิธีการปฏิบัติเพื่อสร้างและนำพาตนเองไปสู่การเป็นผู้มีจริยธรรม เป็นรูปแบบในเชิงบวกที่จะจูงใจ กระตุ้นให้บุคคลตระหนักในความพยายามสร้างสรรค์พฤติกรรมบางอย่างที่มีระดับความยากหรือระดับที่สูงกว่ารูปแบบ Compliance-

based approach รูปแบบนี้มุ่งเน้นความพยายามที่จะจูงใจให้บุคลากรประพฤติตนสูงกว่ามาตรฐานปกติ มิใช่เป็นเพียงการยึดหลักกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นบรรทัดฐานเท่านั้น

ดังนั้น หากจะสร้างองค์กรที่ดี มีศักดิ์ศรี จริยธรรมควรเริ่มจากการฝึกอบรมจริยธรรมที่แท้จริง โดยใช้รูปแบบ Integrity-based approach เพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่สูงขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง ส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรเข้าใจและตระหนักว่าอะไรคือสิ่งที่ดี และสมควรประพฤติปฏิบัติ อันเกิดจากการใช้วิจารณญาณในการไตร่ตรองด้วยเหตุและผล

องค์กรที่ดี มีศักดิ์ศรี จริยธรรม

กระทรวงมหาดไทย ในฐานะหน่วยราชการหลักหน่วยราชการหนึ่งของระบบราชการไทย ที่มีภารกิจในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้กับพี่น้องประชาชนคนไทยทุกระดับ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด นอกจากนี้ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องกำกับดูแลตั้งแต่องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และมีหน่วยงานรัฐวิสาหกิจอีกส่วนหนึ่งด้วย

ดังนั้น การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการ เพื่อให้ภาพขององค์กรของกระทรวงมหาดไทยโดยรวม เป็นองค์กรที่มีศักดิ์ศรี (Organizational Integrity) ซึ่งหมายถึงเป็นองค์กรที่มีคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาล เป็นที่ยอมรับ ศรัทธา เชื่อมั่น และไว้วางใจของประชาชน มีความน่าอยู่ น่าทำงาน เนื่องจากมีปัจจัยต่างๆ ทั้งบุคลากรและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ผู้ใดก็ตามหากได้มีโอกาสเข้าไปทำงานในองค์กรที่ดีพร้อมเช่นนี้ ย่อมส่งผลให้

ผู้นั้นมีพลัง มีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงาน อีกทั้งมีแรงจูงใจที่จะผลักดันให้พวกเขาทุ่มเททำงานอย่างเต็มสติกำลังความสามารถเพื่อองค์กรของตนเอง

แนวความคิดยุทธศาสตร์ “คุณธรรมนำการบริหาร”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“คุณธรรมอันเป็นที่ตั้งของความรัก ความสามัคคี 4 ประการ ที่พระองค์ท่าน “สอนให้ทำ” เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2549 ณ สีหบัญชร พระที่นั่งอนันตสมาคม

ประการแรก คือ การที่ทุกคน คิด พูด ทำ ด้วยความเมตตา มุ่งดี มุ่งเจริญต่อกัน

ประการที่สอง คือ การที่แต่ละคนต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงาน ประสานประโยชน์กันให้งานที่ทำสำเร็จผลทั้งแก่ตน แก่ผู้อื่น และกับประเทศชาติ

ประการที่สาม คือ การที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความสุจริต ในกฎ กติกา และในระเบียบแบบแผน โดยเท่าเทียมเสมอกัน

ประการที่สี่ คือ การที่ต่างคนต่างพยายามทำความคิด ความเห็นของตนให้ถูกต้อง เทียงตรง และมั่นคงอยู่ในเหตุในผล หากความคิดจิตใจ และการประพฤติปฏิบัติที่ลงรอยเดียวกันในทางที่ดีที่เจริญนี้ยังมีพร้อมมูลอยู่ในกาย ในใจของคนไทยก็มั่นใจได้ว่าประเทศไทยจะดำรงมั่นคงอยู่ตลอดไปได้

จึงขอให้ท่านทั้งหลายในมหาสมาคมนี้ ทั้งประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่า ได้รักษาจิตใจและคุณธรรมนี้ไว้ให้เหนียวแน่นและถ่ายทอดความคิดจิตใจนี้กันต่อไป อย่าให้ขาดสาย เพื่อให้ประเทศไทยของเราดำรงยืนยงด้วยความร่มเย็น เป็นสุข ทั้งปัจจุบันและภายภาคหน้า”

กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ การบำบัดทุกข์ บำรุงสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การอำนวยความสะดวกของสังคม การส่งเสริมและพัฒนาการเมืองการปกครอง การพัฒนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การปกครองท้องถิ่น การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และการพัฒนาชุมชน การทะเบียนราษฎร ความมั่นคงภายใน กิจการสาธารณภัย และการพัฒนาเมืองราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย

จากอำนาจหน้าที่ดังกล่าว กระทรวงมหาดไทย จึงเป็นองค์กรที่มีภารกิจ มีบุคลากรจำนวนมากที่จะต้องดูแลพิทักษ์รักษา และดำรงไว้ซึ่งความเป็นปกติอยู่ดีมีสุขของอาณาประชาราษฎร์ทั่วทุกภูมิภาคและท้องถิ่นภายในขอบเขตแห่งราชอาณาจักรไทย ด้วยการช่วยเหลือบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่ประชาชนตามอุดมการณ์ รวมทั้งการผนึกกำลังอำนาจของมวลชนทั้งแผ่นดินในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงในประเทศให้คงอยู่กับประเทศไทยตลอดไป ด้วยที่กระทรวงมหาดไทยเป็นกระทรวงใหญ่ที่มีภารกิจความรับผิดชอบมาก ดังนั้น การที่จะขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติให้ได้ผลเป็นรูปธรรม ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทยจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และจริงจัง **การทำดีเป็นสิ่งปกติ และต้องเริ่มจากตนเองก่อน** ผู้บริหารต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี ผู้บริหารในกระทรวงมหาดไทยจึงต้อง **นำยุทธศาสตร์ด้านคุณธรรมนำการบริหารมาเป็นหลักในการทำงาน**

คุณธรรมนำการบริหาร หมายถึง การนำหลักการคุณธรรมต่อประชาชน คุณธรรมต่อเพื่อนร่วมงาน และคุณธรรมต่อตนเอง มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารราชการ เพื่อผนึกกำลังระบบงานและ

บุคลากรของกระทรวงมหาดไทยให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการทำให้การดำรงอยู่ของกระทรวงมหาดไทย เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นส่วนรวม

คุณธรรม ตามพจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 ให้ความหมายว่า

คุณ (น) = ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้น ความเกื้อกูล

ธรรม (น) = คุณความดี ความชอบ คำสั่งสอนในศาสนา หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา ความยุติธรรม ความถูกต้อง กฎ กฏเกณฑ์ กฎหมาย ฯลฯ

คุณธรรม (น) = สภาวะคุณงามความดี

ดังนั้น **คุณธรรม** จึงหมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน ประกอบด้วย

1. คุณธรรมต่อตนเอง แสดงออกด้วยการมีจิตสำนึกและการมีวิธีประพฤติปฏิบัติตนที่ดีงาม รวมทั้งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ที่มุ่งเน้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ คุณภาพของผลการดำเนินงาน และภาพลักษณ์ที่ดีงามให้กับหน่วยงาน

2. คุณธรรมต่อคน แสดงออกด้วยวิธีการทำงานร่วมกันของบุคลากรทุกคนทุกฝ่าย โดยเปิดใจให้กว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สร้างความสามัคคีและการทำงานเป็นทีม ตลอดจนจนการมีส่วนร่วมต่อภาคี

3. คุณธรรมต่องาน แสดงออกด้วยวิธีการทำงานที่มีผลต่อประชาชน ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมุ่งเน้นเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก

แนวทางการบริหาร

เพื่อให้มีการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ “**คุณธรรมนำการบริหาร**” อย่างเป็นรูปธรรม จึงกำหนดแนวทางการบริหารงาน ตั้งแต่ในส่วนที่เป็นทรัพยากรทางการบริหาร ส่วนที่เป็นกระบวนการทางการบริหาร ไปจนถึงส่วนที่เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการบริหาร ให้เป็นระบบการบริหารที่เชื่อมโยง ส่งต่อผลที่ดีให้แก่กันและกัน เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลสูงสุดโดยยึดหลักปฏิบัติ “**บัญญัติ 10 ประการ**” ประกอบด้วย “**5 มุ่ง** (กลยุทธ์ 5 บ), **3 ต้อง**, **2 ไม่**” ซึ่งได้แก่

1. มุ่งกลยุทธ์ด้านบุคลากร

บุคลากรทุกคนทุกระดับ เป็นผู้มีความสำคัญยิ่งที่จะเป็นส่วนช่วยในการผลักดันงานให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่วางไว้ ผู้มีหน้าที่ในการบริหารงานบุคคล จะต้องมุ่งนำระบบการบริหารงานบุคคลที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

1.1 ให้โอกาสความก้าวหน้าต่อทุกคน บนพื้นฐานของระบบคุณธรรมและความรู้ความสามารถที่แสดงด้วยผลการทำงาน

1.2 มุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรทุกคน ให้มีความสามารถในการทำงานด้วยความเป็นมืออาชีพ และด้วยความน่าเชื่อถือ รวมทั้งเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นให้กับองค์กร

1.3 มุ่งเน้นให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ เพื่อสร้างระบบการทำงานเป็นทีมในทุกระดับ

2. มุ่งกลยุทธ์ด้านบรรษัทภิบาล

ระบบการบริหารและวัฒนธรรมการทำงาน ต้อง**มุ่งยึดหลักการบรรษัทภิบาล** ที่สำคัญ คือ

2.1 มุ่งมั่นต่อการทำงานและการให้บริการที่เป็นเลิศและโปร่งใส ตรวจสอบได้

2.2 ตั้งมั่นต่อการทำงานและการให้บริการด้วยคุณภาพ คุณธรรม และความซื่อสัตย์

2.3 รับผิดชอบต่อความเห็นของประชาชนผู้ใช้บริการ เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงงาน

2.4 เชื่อมมั่นในคุณค่าของบุคลากรขององค์กร ถือว่าทุกคนเป็นครอบครัวเดียวกัน

2.5 ถือมั่นต่อการเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรค์สังคมและประเทศชาติ

3. มุ่งกลยุทธ์ด้านบริหาร

กระบวนการบริหารในทุกระดับ ต้องมีลักษณะที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

3.1 ทำงานเชิงรุก โดยใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหาร

3.2 ต้องมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ

3.3 ต้องไม่หยุดยั้งในการทบทวนปรับปรุง เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการทำงาน ทั้งในแง่ของคุณภาพ ประสิทธิภาพ และต้นทุน รวมทั้งความพึงพอใจของประชาชน

3.4 ต้องยกระดับคุณภาพของบุคลากร คุณภาพของระบบงาน และคุณภาพของผลงานไปพร้อมๆ กัน

4. มุ่งกลยุทธ์ด้านบูรณาการ

กระบวนการบริหาร ต้องเน้นการบูรณาการ เพื่อทำให้เกิดความคุ้มค่าต่อภารกิจของภาครัฐ ด้วยการ

4.1 ทำให้งานเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างผลสัมฤทธิ์ให้กับนโยบายของรัฐบาล และนโยบายของกระทรวง

4.2 เน้นการทำงานในลักษณะของการเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง และกับภาคประชาชน

5. มุ่งกลยุทธ์ด้านบริการ

การทำงาน ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ด้วยการบริการที่มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

5.1 คำนึงถึงคุณภาพและความพึงพอใจสูงสุดของประชาชนผู้รับบริการ

5.2 มีรูปแบบที่มีมาตรฐานและไม่สร้างภาระค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็นให้กับประชาชนผู้รับบริการ

5.3 ยึดมั่นในหลักการความเสมอภาคเท่าเทียม และไม่เรียกร้องผลประโยชน์จากประชาชนผู้รับบริการ

6. **ต้องโปร่งใส** ตรงไปตรงมา มีความซื่อสัตย์สุจริต ในการปฏิบัติงานและปฏิบัติตน

7. **ต้องเป็นที่พึ่งของประชาชน** ในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ในทุกระดับ และทุกคน

8. **ต้องรักษาเกียรติยศ** และศักดิ์ศรีของกระทรวงมหาดไทย

9. **ไม่สร้างปัญหา** ที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ข้าราชการกระทรวงมหาดไทย ในทุกเรื่อง ทั้งในหน้าที่ราชการและส่วนตัว

10. **ไม่กระทำการใดๆ ที่ก่อให้เกิดความแตกแยกความสามัคคี**

ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสำคัญของความสำเร็จ

ความสำเร็จของการบริหารงานตามยุทธศาสตร์ “**คุณธรรมนำการบริหาร**” จะขึ้นอยู่กับ

1. **“การตระหนักร่วมกัน”** : บุคลากรทุกระดับต้องเข้าใจ และยอมรับในการปฏิบัติตามแนวยุทธศาสตร์ที่กำหนด

2. **“ผลักดันไปสู่การปฏิบัติ”** : บุคลากรทุกระดับต้องร่วมแรงร่วมใจกันในการดำเนินการให้เป็นไปตามแนวยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

3. **“เป็นคุณสมบัติของทุกคน”** : บุคลากรทุกระดับต้องดำรงไว้ซึ่งความยึดมั่นในแนวทางการปฏิบัติงาน และปฏิบัติตามแนวยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

สรุป

ข้าราชการเป็นกลไกสำคัญในการบริหารราชการแผ่นดินนับแต่อดีตถึงปัจจุบัน และจะยังคงมีความสำคัญต่อไปในอนาคต หากข้าราชการขาดคุณธรรม จริยธรรม ย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศชาติและประชาชน เพราะจริยธรรมเป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดพฤติกรรม หรือการปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการ ซึ่งส่งผลต่อการให้บริการสาธารณะ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในส่วนของปัญหาของข้าราชการ อาจแบ่งเป็นปัญหาที่มีสาเหตุมาจากระบบราชการ และมาจากตัวข้าราชการ ปัญหาดังกล่าวนี้อาจยิ่งเพิ่มมากขึ้น หากข้าราชการขาดจริยธรรม หรือขาดจิตสำนึกในการเป็นข้าราชการที่ดี ดังนั้น จึงจำเป็นยิ่งที่จะต้องพัฒนาจริยธรรม โดยรัฐบาล หน่วยงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้มีการพัฒนาข้าราชการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามหลักทศพิธราชธรรม หน่วยงานและประชาชนควรควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการด้านจริยธรรมเพิ่มมากขึ้น ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้น คือ การรณรงค์ในการเสริมสร้างจริยธรรมและป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมุ่งปลูกฝังคตินิยมให้แก่เยาวชนและปลูกจิตสำนึก ให้บุคคลทั่วไปได้ตระหนักในความสำคัญ และยึดมั่นในจริยธรรม ความถูกต้อง และชอบธรรม จนกระทั่งเป็นอุปนิสัยประจำชาติ

จริยธรรมในการบริหารงานในองค์กร

นายพงศ์ไพยม วาศภูติ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ความเป็นมาและอำนาจหน้าที่

กระทรวงมหาดไทย สถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน พุทธศักราช 2435 ในคราวที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดิน โดยทรงยกเลิกตำแหน่งสมุหนายกและสมุหกลาโหมรวมทั้งจตุสดมภ์ มาเป็นการจัดตั้งกระทรวงขึ้น 12 กระทรวง และกระทรวงมหาดไทย ก็เป็นหนึ่งในจำนวนนั้น ถ้านับรวมจนถึงเวลานี้เป็นเวลากว่า 115 ปี¹

ปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยเป็นองค์กรที่ดำเนินงานภายใต้ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การอำนวยความสะดวกของสังคม

การส่งเสริมและพัฒนาการเมืองการปกครอง การพัฒนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การปกครองท้องถิ่น การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและการพัฒนาชุมชน การทะเบียนราษฎร ความมั่นคงภายใน กิจการสาธารณภัย และการพัฒนาเมือง²

จริยธรรมกับการบริหารงานในองค์กร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติความหมายของคำว่า “จริยธรรม” หมายถึง “ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ” “ศีลธรรม” และ “กฎศีลธรรม”³

การบริหารงานในองค์กรจำเป็นต้องนำหลักจริยธรรมเข้ามาใช้ในการดำเนินงานขององค์กร การบริหารงานที่ปราศจากจริยธรรม จะนำไปสู่ความหายนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง การทำงานที่ไม่มีจริยธรรม จะทำให้องค์กรป่วย⁴

¹ ถอดความจากคำให้สัมภาษณ์และบันทึกเทปโทรทัศน์ของปลัดกระทรวงมหาดไทย “พระมหากรุณาธิคุณในรัชกาลที่ 5 กับบทบาทการปกครอง”

² สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545

³ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 กรุงเทพฯ

⁴ ปลัดกระทรวงมหาดไทยให้สัมภาษณ์ เรื่อง การส่งเสริมจริยธรรมในองค์กร ตีพิมพ์ใน “วารสารดำรงราชานุภาพ” ฉบับที่ 23 เมษายน - มิถุนายน 2550

ดังนั้น การทำงานให้ประสบความสำเร็จ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากจะต้องมีความรู้ความสามารถตามหน้าที่รับผิดชอบแล้ว ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ได้รับความไว้วางใจ และชื่นชมทั้งจากผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา ก็คือ “จริยธรรม” หรือธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ซึ่งมักจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยอื่นๆ ที่ช่วยเสริม ได้แก่ คุณธรรม ศีลธรรม เป็นต้น

ในโลกนี้ไม่มีอะไรสำคัญเท่ามนุษย์ ในมนุษย์ไม่มีอะไรสำคัญเท่า “จิตใจ” เพราะจิตใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในพฤติกรรมของมนุษย์ ส่วนจริยธรรม คือ พฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกในทางที่ถูกที่สังคมส่วนใหญ่ยอมรับ ความคิด การพูด และการกระทำของคนเราล้วนมาจากจิตใจทั้งสิ้น หากจิตใจได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถภาพ และคุณภาพดีแล้ว ความคิด การพูด และการกระทำ จะออกมาในทางสร้างสรรค์ ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าต่อตนเองและส่วนรวม จิตใจที่ต่ำทรามนั้น ถ้ายปล่อยให้มันขึ้นจนเคยชิน จะทำให้เป็นคนมักง่าย เห็นแก่ตัว ไม่มีวินัย ไร้ความอาย หยาบคาย ละโมภ โลกมาก กอบโกยผลประโยชน์เพื่อตัวเองและพวกพ้อง⁵

ดังนั้นผมจึงให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรม จริยธรรมเป็นอย่างมาก ทั้งในเรื่องส่วนตัวและ การบริหารงาน โดยมีนโยบายที่จะสร้างค่านิยม และจิตสำนึกในการเป็นข้าราชการมืออาชีพ มีการปฏิบัติงานอย่างสุจริต มีคุณธรรม และจริยธรรม

มีการส่งเสริมบุคคลที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของ ความซื่อสัตย์ และลงโทษผู้ทุจริตประพฤติมิชอบ อย่างเด็ดขาด ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม และประเพณี⁶ อีกทั้งได้มีการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมมาตลอด เช่น จัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา จัดบรรยาย เกี่ยวกับหลักธรรม ฝึกสมาธิเบื้องต้น จัดสัมมนา และศึกษาดูงานด้านศาสนิกสัมพันธ์ ศิลปวัฒนธรรม และศาสนา จัดตั้งชมรมจริยธรรมสัมพันธ์กระทรวงมหาดไทย เพื่อสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุนกิจกรรมด้านจริยธรรมให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานในสังกัด กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น⁷

จริยธรรมของผู้บริหารงานในองค์กร

จริยธรรม (Morality) เป็นคำที่กว้าง นอกจากจะหมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ แล้วยังหมายรวมถึง ความซื่อสัตย์ สุจริต เมตตา กรุณา การทำงานที่ตรงไปตรงมา โปร่งใส การวางตัว การพูดจา จริยธรรมมีตั้งแต่อ่อนไปหาแก่ จากเรื่องเล็กไปถึงเรื่องใหญ่

มนุษย์เป็นปฏุชน มีความอยาก จะให้ดีพร้อมทุกอย่างก็คงไม่ได้ ต้องดูว่าจริยธรรมเรื่องใดที่องค์กรยอมไม่ได้ ถ้าจริยธรรมในเรื่องส่วนตัวครบครัน เรื่องเล็กๆ น้อยๆ ที่ไม่มีผลกระทบต่อองค์กร ก็คงไม่เป็นไร อาจจะแก้ทุกสิ่งทุกอย่างไม่ได้ แต่อย่างน้อยต้องแก้เรื่องที่มีผลกระทบต่อองค์กร

⁵ พันเอก เอนก แสงสุก, เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง จริยธรรมในการทำงาน (พลเรือน) เมษายน 2549

⁶ นโยบายกระทรวงมหาดไทย ที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549

⁷ ชยาวุธ จันทร์, กระทรวงมหาดไทยกับงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม, วารสารดำรงราชานุภาพ ฉบับที่ 23 เมษายน-มิถุนายน 2550

จริงๆ แล้วอยากให้ทุกคนมีจริยธรรม เพราะ กระทบวงมหาดไทยเป็นองค์กรที่มีผลกระทบ เกี่ยวข้องกับประชาชน จริยธรรมจึงต้องวางบน พื้นฐานที่มากและกว้างขวาง

ในฐานะ**ผู้บริหารองค์กร** ต้อง**ทำตัวให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา** ต้องเป็นมืออาชีพ ต้องพัฒนาตนเองตลอดเวลา และต้องตระหนักในเรื่อง ภูมิวุฒิ ภูมิธรรม ภูมิฐาน กล่าวคือ **ภูมิวุฒิ** เป็นเรื่องของ การรู้จักขนขวายหาความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ อยู่เสมอ อย่างนี้ก็เพียงพอแล้ว เราได้ก้าวมาสู่ตำแหน่ง สูงสุดในสายอาชีพแล้ว ไม่จำเป็นต้องศึกษาเรียนรู้ อะไรอีก เพราะรู้ดีแล้วทุกเรื่อง ความรู้เป็นสิ่งสำคัญ จึงอาจเลือกอ่านตำราวิชาการสมัยใหม่ที่มีพิมพ์ขาย มากมายหรือบางเรื่องอาจค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตก็ได้ หรือแม้การไปเรียนต่อระดับปริญญาเอก หากว่าไม่ ใส่ใจเรื่องการพัฒนาความรู้ของตนเอง ก็จะกลายเป็นคนล้าหลังทันที ส่วน**ภูมิธรรม** เป็นเรื่องของการมี ธรรมอยู่ในใจ ทำงานโดยอาศัยหลักความถูกต้อง เป็นธรรม มีคุณธรรมประจำใจ และ**ภูมิฐาน** ก็เป็น สิ่งที่จะละเอียดมีได้สำหรับตำแหน่งผู้นำ บุคลิกภาพ ท่วงทีวาจา เป็นสิ่งที่ต้องพึงสังวรไว้ด้วย^๑

หลักการบริหารงานในฐานะผู้นำองค์กร

จริยธรรมของผู้บริหารงานในองค์กรนั้นว่า มีความจำเป็นอย่างมาก จริยธรรมกับผู้บริหารเป็น ของคู่กัน และผู้บริหารจะต้องทำเป็นตัวอย่างแก่ ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยยึดหลักและแนวทางการ ดำเนินงาน ดังนี้

1) “ยึดแนวทางตามพระบรมราโชวาท”

หลักในการทำงานของผม ผมจะยึดแนวทาง ตามพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานไว้ ในโอกาสต่างๆ กัน ตัวอย่างเช่น พระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทาน แก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในโอกาสวันข้าราชการ พลเรือน และพระราชดำรัส คุณธรรม 4 ประการ ที่ได้พระราชทานแก่ข้าราชการและประชาชนใน พระราชพิธีบวงสรวงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยา- ธิราชเจ้า ณ ท้องสนามหลวง วันจันทร์ที่ 5 เมษายน 2525 คือ

ประการแรก คือ การรักษาความลับ ความ จริจใจต่อตัวเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็น ประโยชน์และเป็นธรรม

ประการที่สอง คือ การรู้จักข่มใจตนเองฝึกใจ เอง ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจความดีนั้น

ประการที่สาม คือ การอดทน อดกลั้น และ อดออม ไม่ประพฤติล่วงความสัจสุจริตไม่ว่าจะ ด้วยเหตุประการใด

ประการที่สี่ คือ การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนน้อยของ ตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

คุณธรรม 4 ประการนี้ ถ้าแต่ละคนพยายาม ปฏิบัติและบำรุงให้เจริญงอกงามขึ้นโดยทั่วกันแล้ว จะช่วยให้ประเทศชาติบังเกิดความสุข ความร่มเย็น และมีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้า ต่อไปได้ดังประสงค์^๑

^๑ สถาบันดำรงราชานุภาพ, ปลัดกระทรวงมหาดไทยปฐมนิเทศผู้ว่าราชการจังหวัดใหม่, เอกสารความรู้ สดร. ฉบับที่ 1/2551 เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ ณ ห้องรับรองปลัดกระทรวงมหาดไทย ศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย

^๒ ธานีฤทธิ์ ทรัพย์วิเชียร, คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร สำนักงาน ก.พ. กรุงเทพฯ

และพระราชดำรัสในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพระราชพิธีบวงสรวงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช และเสด็จออกมหาสมาคม ณ สี่พระบรมมหาราชวังใต้พระที่นั่งอนันตสมาคม ในพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ซึ่งถือว่าเป็นคำสอนที่ข้าราชการและคนไทยทุกคนต้องยึดถือปฏิบัติ ความว่า

“...คุณธรรมซึ่งเป็นที่ตั้งของความรักความสามัคคี ที่ทำให้คนไทยเราสามารถร่วมมือร่วมใจกันรักษาและพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อกันไปได้ตลอดรอดฝั่ง

ประการแรก คือ การที่ทุกคนคิด พูด ทำ ด้วยความเมตตา มุ่งดี มุ่งเจริญต่อกัน

ประการที่สอง คือ การที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงาน ประสานประโยชน์กัน ในงานที่ทำสำเร็จผล ทั้งแก่ตน แก่ผู้อื่น และกับประเทศชาติ

ประการที่สาม คือ การที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความสุจริต ในกฎกติกาและในระเบียบแบบแผน โดยเท่าเทียมเสมอกัน

ประการที่สี่ คือ การที่ต่างคนต่างพยายามทำความคิดความเห็นของตนให้ถูกต้องเที่ยงตรงและมั่นคงอยู่ในเหตุในผล หากความคิดจิตใจ และการประพฤติปฏิบัติที่ลงรอยเดียวกันในทางที่ดี ที่เจริญนี้ ยังมีพร้อมมูลในกายในใจของคนไทย ก็มั่นใจได้ว่าประเทศไทยจะดำรงมั่นคงอยู่ตลอดไปได้¹⁰

2) “ยึดหลักธรรมาภิบาล”

หลัก “ธรรมาภิบาล” (Good Governance)

หรือที่สำนักงาน ก.พ. เรียกว่า **การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี** ซึ่งมีการตราพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ขึ้น โดยมีหลักการสำคัญ 6 ประการ ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม คือ การออกกฎ ระเบียบต่างๆ ที่เป็นธรรมและมุ่งรักษาประโยชน์ของประชาชน 2) หลักคุณธรรม คือ ความซื่อสัตย์ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง 3) หลักความโปร่งใส คือ ความตรงไปตรงมา เปิดเผย ไม่เล่นพรรคเล่นพวก 4) หลักการมีส่วนร่วม หลักประการนี้ถือเป็นเงื่อนไขสำคัญของประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล 5) หลักความรับผิดชอบ หมายถึง หน้าที่และความรับผิดชอบต้องควบคู่กันไป 6) หลักความคุ้มค่า เน้นประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด¹¹

3) “ยึดค่านิยมสร้างสรรค์”

“ค่านิยมสร้างสรรค์ ของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย” ที่พึงถือเป็นคุณธรรมประจำใจเพื่อจะก่อให้เกิดวัฒนธรรมในการทำงานที่ดีที่ว่า **“วิสัยทัศน์ดี มีคุณธรรม น้อมนำความพอเพียง”** กล่าวคือ ข้าราชการต้องรับผิดชอบงานปฏิบัติและบริหารเชิงยุทธศาสตร์เป็นผู้ที่มีภูมิความรู้และมีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกลไปข้างหน้า ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ใช้หลักธรรมาภิบาล มีคุณธรรม

¹⁰ ไทยรัฐ, พระราชพิธีเฉลิมฉลองทรงครองสิริราชสมบัติ 60 ปี

¹¹ จากการบรรยายพิเศษของปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายพงศ์โพยม วาศภูติ) เรื่อง ความเป็นธรรมกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2550 ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยรามคำแหง

จริยธรรมในการประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติงาน และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มายึดถือเป็นแนวทาง ในการทำงานและการดำรงชีวิตอย่างสม่ำเสมอ¹²

4) “ใช้หิริโอตตปปะ แยกถูกแยกผิด”

ยึดหลักว่า “ทำในสิ่งที่ควรทำ ไม่ทำในสิ่งที่ ไม่ควรทำ” ถ้ามว่าอะไรควรทำ หรืออะไรไม่ควรทำ ก็คือ “หิริโอตตปปะ” ความละอายต่อบาป และ ความรู้ผิดชอบชั่วดีเป็นตัวบอก แต่ถ้าไปทำในสิ่งที่ ไม่ควรทำ ก็ต้องรีบกลับมาทำในสิ่งที่ถูกต้อง ต้องรู้ว่า อะไรถูก อะไรผิด ไม่ใช่พลิกแพลง ต้องพยายาม ทำในสิ่งที่ถูกต้อง หากยังสงสัยอีกว่า แล้วอะไรเล่า คือสิ่งที่ควรทำ และอะไรคือสิ่งที่ไม่ควรทำ ผมขอ บอกสั้นๆ ว่า ให้ใช้สามัญลำนี้นี้ในการไตร่ตรองพิจารณา

5) “สร้างสิ่งแวดล้อมในองค์กรให้มีคุณธรรม”

องค์กรต้องสร้างสิ่งแวดล้อมที่มีจริยธรรม และคุณธรรม ตั้งแต่ผู้นำและคนในองค์กร โดย มองโลกหรือมองทุกอย่างให้เที่ยงธรรม อย่าดีแต่บ่น แต่ไม่ทำ อยากให้มองจริยธรรมในด้านความเป็นจริง ถ้าองค์กรดี บรรยากาศดี ทำให้ความชั่วร้ายสงบลงได้

การบริหารราชการไม่อาจเกิดประสิทธิภาพ ที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนได้ หากข้าราชการซึ่งเป็นกลไกของทางราชการที่สำคัญ “ขาดจริยธรรมของข้าราชการ”

ข้อคิดเกี่ยวกับจริยธรรมในการบริหารงาน องค์กร

เรื่องจริยธรรมเป็นปัญหาของคนทั้งชาติ ที่จะต้องมีจริยธรรม ไม่ใช่เป็นปัญหาเฉพาะคนที่อยู่ ในองค์กร ในส่วนราชการนั้นๆ เช่น การสอนเด็ก ไม่ให้สูบบุหรี่ ไม่ให้กินเหล้า แต่ครูสูบบุหรี่ กินเหล้า เด็กก็จะงง หรือสอนไม่ให้ทิ้งขยะ แต่นอกโรงเรียน คนทั่วไปทิ้งขยะกันโดยไม่มีกรลงโทษ แม้แต่ข่าว หนังสือพิมพ์ มีแต่เรื่องการทำชั่ว ทำให้เด็กเห็นว่าการทำชั่ว โดยการจี้ ปล้น ข่า ช่มชืด ลักขโมย กลายเป็นเรื่องปกติ เพราะทั่วโลกวิวัฒนาการไป ทั้งทางดีและเลว

เพราะฉะนั้น การต่อสู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรมค่อนข้างทำได้ยาก คุณธรรม จริยธรรม เป็นเรื่องของคนทั้งชาติ จะเห็นแต่ข้าราชการหรือ คนทำงานในหน่วยงานของรัฐก็คงไม่ได้ ในขณะที่ ประชาชนและภาคเอกชนที่ทำมาค้าขาย ทำธุรกิจจะต้องมีจริยธรรมด้วย ข้าราชการมีจริยธรรมแต่ฝ่าย เดียว ประชาชนไม่มีจริยธรรม คงเป็นไปได้

การปลูกฝังจริยธรรม ต้องทำตั้งแต่เด็กๆ อยู่ในครอบครัวที่มีศีลธรรม อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มี จริยธรรม สังคมต้องแก้ โดยต้องเริ่มที่จิตใจ เบื้องลึก ของจิตใจ ค่อยๆ สะสมตั้งแต่เยาว์วัย ให้เป็นคนดี มีความกล้าหาญ เสียสละ อุทิศตนด้วยความดีงาม ซื่อสัตย์สุจริต ทำในสิ่งที่ถูกต้อง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ บุคคลทั่วไป มีปียวาจา เมตตา กรุณา

¹² ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ค่านิยมสร้างสรรค์ ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ดังนั้น การมองคุณธรรม จริยธรรม ต้องมองกว้าง เพราะผลไม่เกิดแค่ในองค์กร แต่มีปัจจัยภายนอกที่ทำให้มีผลกระทบต่อจริยธรรมต่อหน่วยงานในองค์กร¹³

ประเทศไทยโชคดีที่มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงคุณธรรมอันประเสริฐเป็นหลักให้บ้านเมืองของเราอยู่ ดังนั้น เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อพระองค์ พวกเราต้องร่วมกันปฏิบัติบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมและ

จริยธรรมในการ **“บำบัดทุกข์ บำรุงสุข”** ของประชาชน โดยยึดถือพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเป็นหลักในการปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิต หรือเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ทุกอย่างจึงจะสำเร็จด้วยดีตามที่มุ่งหวัง ดังพระราชดำรัสของพระองค์ท่าน **“ขอให้ท่านทั้งหลาย.....ได้รักษาจิตใจและคุณธรรมนี้ไว้ให้เหนียวแน่น และถ่ายทอดความคิดจิตใจนี้กันต่อไปอย่าให้ขาดสาย เพื่อให้ประเทศชาติของเราดำรงยืนยงอยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุข ทั้งในปัจจุบันและในภายหน้า...”**¹⁴

¹³ อ้างแล้ว หน้า 2 (4)

¹⁴ อ้างแล้ว หน้า 5 (11)

ธรรมาภิบาลด้านการบริหาร

ดร. พีรพล ไตรทศาวีทย์
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

องค์การใดก็ตามถ้าต้องการจะอยู่อย่างยั่งยืนยาวนาน ความศรัทธาเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าประชาชนไม่ศรัทธาผู้บริหารระดับสูงไม่น่าศรัทธา ขาดคุณธรรมองค์การจะอยู่ไม่ได้ จากประสบการณ์ที่เคยดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดหลายจังหวัด และดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมที่ดินพบว่า ข้าราชการส่วนหนึ่งเป็นบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานเป็นมืออาชีพ มีความรู้ ความสามารถ แต่ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ขาดความเชื่อมั่นในระบบการบริหารงานบุคคล บางส่วนขาดจิตสำนึกในการทำงานบริการประชาชน โจทย์คือ ทำอย่างไรให้ประชาชนเขามีความศรัทธาต่อหน่วยงาน ความศรัทธาจะเกิดขึ้นได้บุคลากรขององค์กรต้องช่วยกันสร้างขึ้น ผมจึงมีกวางแนวทางการบริหารองค์กร ด้วยการผลักดันการบริหารแบบธรรมาภิบาลสู่หน่วยงานเป็นเบื้องต้น โดยสร้างความเป็นธรรมในระบบการบริหารงานบุคคล การแต่งตั้ง โยกย้าย การเลื่อนระดับ การจัดซื้อจัดจ้าง การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการพิจารณา

บำเหน็จความชอบ รวมทั้งการเร่งรัดพัฒนาข้าราชการทุกระดับให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เป็นมืออาชีพ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมคนดี และจัดการคนไม่ดีด้วยวิธีการบริหารงานบุคคลแบบห้าหาย โดยวิธีการ 5 ประการ คือ

1. จัดทำบัญชีคนเก่ง-คนด้อยประสิทธิภาพ

จัดระบบข้าราชการดีเด่นและข้าราชการที่มีปัญหา โดยให้หน่วยงานในสังกัด ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของกรมที่ดิน ทำการประเมินข้าราชการในทุกระดับ และให้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีความรู้ ความสามารถโดดเด่นและผู้ด้อยประสิทธิภาพ และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม จึงให้ผู้ตรวจราชการกรมและกลุ่มผู้บริหารอื่นๆ ภายในกรม แยกกันตรวจสอบผลการประเมินของข้าราชการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบอีกครั้ง จากนั้นได้มีการดำเนินการกับทั้ง 2 บัญชี ดังนี้

(1) ข้าราชการที่ได้รับการประเมินในระดับสูง จะได้ขึ้นบัญชีรายชื่อผู้มีความรู้ ความสามารถโดดเด่นในแต่ละสายงานไว้ เพื่อรับการแต่งตั้งให้

เป็นคณะทำงานในการระดมความคิด เพื่อการพัฒนา
กรมที่ดินในด้านต่างๆ ซึ่งมีประมาณ 100 คน ต่อมา
ได้ให้เข้ามาร่วมระดมความคิดจัดทำองค์ความรู้
เกี่ยวกับงานด้านทะเบียน ด้านรังวัดที่ดิน และด้าน
คอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ รายชื่อเหล่านี้ยังนำมา
พิจารณาให้เป็นประโยชน์ในการโยกย้าย แต่งตั้ง และ
เลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีด้วย

(2) ข้าราชการที่ได้รับการประเมินใน
ระดับต่ำจะได้รับการพัฒนาอบรม เพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพ แล้วจะให้กลับไปปฏิบัติงานที่เดิม หรือ
ให้ย้ายสถานที่ทำงานใหม่ หรือให้โอกาสเปลี่ยนงาน
ใหม่ แล้วทำการประเมินใหม่ หากยังไม่ดีขึ้นจะ
พิจารณาให้ออกจากระบบราชการไป โดยมียุทธวิธีใน
4 กระบวนการ คือ

1) ตรวจสอบและทบทวนข้อมูล
ข้าราชการที่ได้รับการประเมินระดับต่ำ เพื่อให้ได้
ข้อเท็จจริงและความเป็นธรรม จากข้อมูลเดิมที่แจ้ง
เข้ามา 132 คน ทบทวนแล้วเหลือ 56 คน ที่ต้อง
เข้าสู่กระบวนการพัฒนา

2) การพัฒนาข้าราชการเพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ตามโครงการฝึกอบรม
หลักสูตรพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ
ปฏิบัติงาน มีจำนวนผู้เข้ารับการพัฒนา 49 คน
เนื่องจากในจำนวน 56 คน ดังกล่าวเป็นผู้มีปัญหา
ด้านสุขภาพ 7 คน

3) การติดตามและประเมินผล
มีการตั้งคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์และสังเกต
ให้ผู้บังคับบัญชาประเมินวัดผล ภายใน 3-6 เดือน

4) การดำเนินการทางกฎหมาย
กรณีไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินผล ให้เข้าสู่
กระบวนการทางกฎหมายเรื่องหย่อนสมรรถภาพ หรือ

ด้อยประสิทธิภาพ เพื่อพิจารณาให้ออกจากราชการ
และกรมจะได้ขอทำความตกลงกับสำนักงาน ก.พ.
ขอรับการบรรจุข้าราชการใหม่เพื่อทดแทน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว
ซึ่งใช้ระยะเวลาการฝึกอบรม 11 วัน ทำการกำหนด
เนื้อหาการฝึกอบรมครอบคลุมการเสริมสร้าง
สมรรถนะทั้งด้านวิชาการและคุณธรรม จริยธรรม
โดยแบ่งเป็น 4 หมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาการ
หมวดพฤติกรรม หมวดคุณธรรม จริยธรรมและ
หมวดประสบการณ์ ในแต่ละหมวดวิชาได้กำหนด
มาตรฐานและตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถ
ประเมินผลการฝึกอบรมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จุดเด่นของ
โครงการดังกล่าว คือ เทคนิควิธีการฝึกอบรมที่เน้น
ภาคปฏิบัติ โดยการแบ่งกลุ่มย่อยทั้งในระบบค่าย
พฤติกรรมและค่ายคุณธรรม สำหรับหมวดวิชาการ
ได้จัดให้มีการ Pre-Test , Post-Test เพื่อวัดความรู้อัน
ความเข้าใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งก่อนและหลัง
การฝึกอบรม นอกจากนี้ยังได้กำหนดเกณฑ์วัดผล
และประเมินผลในการจบหลักสูตรไว้ด้วย จากการ
สังเกตพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นว่า
ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจในกระบวนการ
ฝึกอบรมดังกล่าว ยิ่งไปกว่านั้นยังได้รับข้อมูลย้อนกลับ
จากเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหลายจังหวัดว่า ผู้เข้ารับ
การฝึกอบรมมีพฤติกรรมที่ปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดี
ทั้งพฤติกรรมการทำงานและพฤติกรรมส่วนตัว
อย่างเห็นได้ชัดเจน จนถึงกับถามมาทางหน่วย
ฝึกอบรมว่า เอาอะไรให้เขากิน ผมก็ได้ให้แจ้งไปว่า
ต่อไปนี้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะทำหน้าที่
พี่เลี้ยงและผู้ฝึกสอน (Coach) ที่ดี โดยให้กำลังใจ
ชี้แนะและมอบงานที่เหมาะสมกับเขา เพื่อให้เขาคง
พฤติกรรมที่ดีนั้นไว้ตลอดไป

การคัดเลือกคนเข้ามาช่วยทำงานนั้น ผมยังได้ดำเนินการบางรูปแบบในทุกจังหวัดและรูปแบบเฉพาะในบางจังหวัด ดังนี้

ก) การคัดเลือกคนเก่งที่จังหวัดนครสวรรค์ ได้ใช้วิธีจัดสรรงบประมาณผู้ว่าราชการจังหวัดให้มหาวิทยาลัยเอกชนจัดอบรมในเรื่อง “การจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด การวางแผนและการจัดการในสำนักงาน” ในลักษณะบรรยายและอภิปรายกลุ่ม โดยให้อาจารย์ช่วยเป็นแมวมองหาผู้มีแนวความคิดและมีประสบการณ์จากการสัมมนา ซึ่งจากการอบรมส่วนต่างๆ ประมาณ 2,000 คน หากคนเก่งมาได้ประมาณ 200 คน ซึ่งได้นำมาช่วยในการคิดพัฒนาจังหวัดในอนุกรรมการด้านต่างๆ และได้จัดสรรเงินเดือนพิเศษส่วนหนึ่งให้บุคคลเหล่านี้ด้วย

ข) อีกวิธีหนึ่งที่ผมใช้ในการสนับสนุนคนดีที่อยู่ในชนบท คือ การรับฟังข้อมูลจากประชาคมหมู่บ้าน ที่ผมได้จัดตั้งจากตัวแทนชาวบ้านจากหลากหลายกลุ่มในหมู่บ้าน โดยหลังจากประชาคมหมู่บ้านเริ่มทำงานและประชุมไปได้สัก 2-3 เดือน ผมก็ส่งคำถามไปให้ว่า ช่วยแจ้งผมมาหน่อยว่าข้าราชการในระดับตำบลและอำเภอที่ท่านรัก และอยากให้อยู่ด้วยนานๆ ชื่ออะไรบ้าง และข้าราชการที่ไม่อยากให้อยู่ด้วยอีกเลยชื่ออะไรบ้าง ประชาคมก็จะแจ้งเข้ามาที่ตู้ ปณ. ของผู้ว่าราชการจังหวัด ทำให้ผมสามารถมีบัญชีรายชื่อข้าราชการที่ชาวบ้านไม่พอใจ เพื่อใช้ถ่วงดุลการให้ความดีความชอบของส่วนราชการต่างๆ ให้ตรงกับสายตาชาวบ้าน และผมยังได้จัดขึ้นเงินเดือนพิเศษให้กับข้าราชการในบัญชีคนดีของชาวบ้านด้วย รูปการทำงานแบบประชาคมหมู่บ้านนี้ผมได้ดำเนินการในทั้ง 3 จังหวัด ที่ผมเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อเป็นการฝึกประชาธิปไตยในทางปฏิบัติ ในการแก้ปัญหาต่างๆ ในหมู่บ้าน/ตำบล

เช่น ปัญหาเสพติด ปัญหาการทำนาถุ้ง การปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เป็นธรรมของข้าราชการทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลาย เป็นต้น ซึ่งทำให้ผมสามารถรับข้อมูลเหล่านี้มาแก้ไขได้อย่างทันท่วงทีและตรงใจชาวบ้าน

2. การประเมินผลใน 5 ระดับ

ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการในการพิจารณาความชอบเป็น 5 ระดับ คือ ระดับ 0 / 0.5 / 1 / 1.5 และ 2 ขึ้น และให้นำไปใช้อย่างจริงจังในการพิจารณาบำเหน็จความชอบ โดยผู้บังคับบัญชาต้องกล้าประเมินลูกน้องตามความเป็นจริง โดยยึดหลัก REWARD กับ PUNISHMENT ต้องแตกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งข้อมูลการประเมินผลสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาบุคคล ให้คุณให้โทษได้ เรื่องนี้เมื่อได้นำไปสู่การปฏิบัติจริง ปรากฏว่าในปีงบประมาณ 2549 ข้าราชการในส่วนกลางของกรมที่ดิน ได้รับการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนทั้งปี 2 ชั้น จำนวน 461 คน 1 ชั้นครึ่ง จำนวน 2,441 คน 1 ชั้น จำนวน 156 คน ครึ่งชั้น จำนวน 56 คน และงดเลื่อนขึ้น จำนวน 10 คน วิธีการเช่นนี้ผมก็ได้นำมาใช้ที่จังหวัดนครสวรรค์เช่นกัน ก็มีข้าราชการที่ได้รับการประเมิน 0 ชั้นทั้งปีเช่นกัน ซึ่งผลก็คือต้องออกจากราชการไป

3. คัดเลือกคนดีคนเก่งขึ้นสู่ตำแหน่งบริหาร

ได้ดำเนินการปรับปรุงระบบการคัดเลือกข้าราชการ เพื่อเลื่อนให้ดำรงตำแหน่งในระดับ 8 (บริหาร) ให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น เพื่อความยุติธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจากคนนอก ในสายอาจารย์จาก 3 มหาวิทยาลัย และสำนักงาน ก.พ. เข้ามาร่วมด้วย เป็นครั้งแรกของกรมที่ดิน และวางแนวทางในการคัดเลือกขึ้นใหม่ด้วยวิธีการเข้มข้นได้แก่สอบข้อเขียน

(อำนวยการ) จัดทำผลงาน/ข้อเสนอวิสัยทัศน์ นำเสนอผลงานวิสัยทัศน์โดย Power Point สอปลักษณ์และประเมิณคุณลักษณะบุคคล เป็นการเอ็กซเรย์ตัวบุคคลทั้งวิชาการ ประสบการณ์ ประวัติการทำงาน และความอาวุโสในราชการ โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(1) การสอบข้อเขียน (30 คะแนน)

1) การออกข้อสอบ ได้เชิญผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการออกข้อสอบ จำนวน 10 คน เป็นการลับ เพื่อให้มาออกข้อสอบโดยมิได้แจ้งให้ทราบเป็นการล่วงหน้าในวันก่อนวันสอบ เพื่อป้องกันข้อสอบรั่ว กำหนดให้ออกข้อสอบคนละ 5 ข้อ และปิดผนึกพร้อมลงลายมือชื่อกำกับ ส่งให้คณะกรรมการ ฯ ร่วมกันพิจารณาและเรียบเรียงในเวลา 1 ชั่วโมงก่อนการสอบในวันรุ่งขึ้น จำนวน 2 ข้อ (สายงานทะเบียน 1 ข้อ และสายงานช่าง 1 ข้อ)

2) การตรวจกระดาษคำตอบ กรรมการผู้ตรวจ ประกอบด้วยอาจารย์จากภายนอกและข้าราชการภายใน ซึ่งเป็นที่ยอมรับในด้านความรู้ ประสบการณ์ และความโปร่งใส

(2) สอปลักษณ์ (40 คะแนน)

1) การให้คะแนนตามเอกสารผลการปฏิบัติงานดีเด่นและข้อเสนอวิสัยทัศน์ (25 คะแนน) กรรมการผู้พิจารณาให้คะแนน จำนวน 6 คน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์จากมหาวิทยาลัย ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. และข้าราชการกรมที่ดิน ได้พิจารณาให้คะแนนจากเนื้อหาในเอกสาร (ผลการปฏิบัติงานดีเด่นจำนวน 2 ชิ้น และข้อเสนอวิสัยทัศน์จำนวน 1 ชิ้น) แล้วส่งกรมเพื่อเฉลี่ยเป็นคะแนนสุทธิ

2) การให้คะแนนการนำเสนอผลการปฏิบัติงานดีเด่นและข้อเสนอวิสัยทัศน์ในรูปแบบ Power Point (15 คะแนน) กรรมการผู้พิจารณาให้

คะแนน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับกับการกรรมการผู้ให้คะแนนเอกสาร ได้ให้ผู้เข้าสอบนำเสนอ PowerPoint คนละ 10 นาที และร่วมกันซักถามผู้เข้าสอบอีกคนละ 5 นาที แล้วพิจารณาให้คะแนนผู้เข้าสอบควบคู่กับเอกสารที่ได้พิจารณาอ่านไปก่อนหน้านั้น แล้วส่งกรมเพื่อเฉลี่ยเป็นคะแนนสุทธิ

(3) การประเมิณคุณลักษณะของบุคคล

(30 คะแนน)

1) การครองตำแหน่งระดับ 7 (10 คะแนน)

2) การประเมิณจากผู้บริหารระดับสูง (20 คะแนน)

ผลจากการสอบนี้ปรากฏว่า ข้าราชการที่มีผลงานแต่ไม่ใช่เด็กนาย ผ่านการสอบได้เป็นจำนวนมาก และได้ผู้บริหารที่เป็นที่พึ่งพาของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ซึ่งเป็นไปตามแนวพระบรมราโชวาทให้ “ส่งเสริมคนดีให้ได้ขึ้นปกครองบ้านเมือง” วิธีการคัดเลือกนี้ทราบว่า ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ได้ชมเชยว่า ส่วนราชการอื่นน่าจะยึดเป็นแบบอย่างได้ ซึ่งกรมที่ดินได้เขียนระบบทั้งหมดเป็นลักษณะ Best Practice ส่งสำนักงาน ก.พ. ด้วย

การสร้าง ความโปร่งใสในการสอบนั้น ผมได้เคยแก้ปัญหาเมื่อดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ และต้องจัดสอบแข่งขันผู้สมัครสอบบรรจุเข้าเป็นพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งจังหวัด ซึ่งมีอัตรารับได้เพียงไม่กี่ร้อยคน แต่มีจำนวนผู้สมัครกว่าสองหมื่นคน ซึ่งหากจะจัดสอบเองก็คงต้องรับสมัครฝากจากผู้มีบารมีทั้งหลายไม่จบสิ้นความเป็นธรรมแก่ผู้สอบก็จะให้ไม่ได้ ผมจึงตัดสินใจยกภาระนี้ให้มหาวิทยาลัยรามคำแหงรับไปจัดสอบทั้งภาควิชาการและสอปลักษณ์ จนได้บัญชีผู้สอบได้เรียบร้อย และเป็นทีที่แปลกใจของผู้ที่สอบได้

เพราะว่าสอบได้เองโดยไม่ต้องใช้เส้นสายแต่อย่างใด และได้เขียนจดหมายขอขอบคุณมาที่ผมมากมาย แต่ในอีกทางหนึ่ง ผมก็ถูกร้องเรียนจากผู้มีบารมี เพราะ ผวกคนของตนไม่ได้ แต่ก็รอดตัวมาได้เพราะเป็นการร้องเท็จ

4. การให้ Bonus ข้าราชการ

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินรางวัลให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ตามแนวทางที่ ก.พ.ร. กำหนด ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการของกรมที่ดินได้พิจารณา และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินรางวัล ให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำ (ส่วนกลาง) ให้เกิดความเป็นธรรมมากที่สุด ดังนี้

- วงเงินที่กรมที่ดินได้รับจัดสรร จำนวน 17,017,534.70 บาท ให้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 40 : 60

ส่วนแรก ร้อยละ 40 จัดสรรให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำของกรมที่ดิน(ส่วนกลาง) โดยหารเฉลี่ยให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดได้รับเงินเท่ากันทุกคน

ส่วนที่สอง ร้อยละ 60 ให้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนย่อย คือ 70 : 30 โดยวงเงิน 70 % (ของ 60%) จัดสรรให้แก่สำนัก/กองตามสัดส่วนการมีส่วนร่วมของการปฏิบัติงานในแต่ละตัวชี้วัด และตามผลการประเมินตามคำรับรองการปฏิบัติราชการกรมที่ดิน ประจำปีงบประมาณ วงเงิน 30 % (ของ 60 %) จัดสรรให้แก่สำนัก/กองที่ปฏิบัติงานสนับสนุนภารกิจของกรมที่ดิน ตามผลการประเมินของผู้บริหารกรมที่ดิน หรือรองอธิบดีหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ในการคำนวณเงินรางวัล ส่วนที่ 2 (ร้อยละ 60) ให้ใช้ฐานเงินเดือนของแต่ละสำนัก/กอง เป็นเกณฑ์ด้วย แล้วให้แต่ละสำนัก/กองนำเงินที่จะได้รับจัดสรรในส่วนที่

2 ไปจัดสรรต่อให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำในสังกัด โดยให้มีการประเมินผล 5 ระดับ ผู้ที่ได้ผลการประเมินต่ำกว่า 3 จะไม่มีสิทธิได้รับเงินรางวัล

- ให้มีการจัดสรรเงินเติมความเท่าเทียม (Equalization grant) **ซึ่งถือเป็นจุดแข็งของระบบ** โดยทอนเงินรางวัลที่กรมที่ดินได้รับจัดสรรจำนวน 17,017,534.70 บาท ออกร้อยละ 7 เป็นจำนวนเงิน 1,191,227.43 บาท และขอความร่วมมือจากผู้บริหารระดับสูง (รองอธิบดี และผู้อำนวยการสำนักที่ยังไม่เกษียณอายุราชการ) ที่ได้รับเงินเพิ่มพิเศษประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 ให้ทอนเงินดังกล่าวคนละ 10% ของวงเงินที่ได้รับ เพื่อนำไปเติมความเท่าเทียมให้แก่บุคลากรในกลุ่มต่างๆ ดังนี้

(1) ข้าราชการระดับ 1 - 5 และลูกจ้างประจำ (ส่วนกลาง) จะได้รับเงินเติมความเท่าเทียมเพิ่มอีกคนละ 250 บาท

(2) ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าผู้อำนวยการกองที่ไม่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วน และข้าราชการระดับ 8 ว, 8 วช ซึ่งได้รับการคัดเลือกเป็นผู้มีผลการปฏิบัติงานโดดเด่น

(3) ข้าราชการสายงานวิชาการ ระดับ 9 - 10 ชช ได้แก่ ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ นายช่างใหญ่ ผู้ตรวจราชการกรม และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 ชช สำนักเทคโนโลยีฯ ทำแผนที่จะได้รับเงินเติมความเท่าเทียมกันทุกคน ตามวงเงินที่ได้รับการจัดสรรของกลุ่มสายวิชาการ

5. การแก้ปัญหากรณีจัดซื้อกล้อง GPS ของกรมที่ดิน

ในการบริหารงานเพื่อให้บรรลุผลอย่างโปร่งใส ประหยัด มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้น ประเด็นสำคัญ คือ การหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา โดยแสวงหาข้อมูล ข้อคิดเห็น และการมีส่วนร่วม

จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง จากนั้นให้วิเคราะห์ สังเคราะห์ แล้วใช้ภาวะผู้นำในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา โดยมุ่งประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลักสำคัญ ดังกรณีตัวอย่างต่อไปนี้ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงที่ผมปฏิบัติหน้าที่อธิบดีกรมที่ดิน

สภาพปัญหา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 กรมที่ดินได้ตั้งงบประมาณสำหรับการจัดหา “เครื่องค่าพิทด้วยสัญญาณดาวเทียม (GPS) แบบจลน์ ณ เวลาทำการวัด” จำนวน 27 เครื่อง ด้วยวงเงินประมาณ 56 ล้านบาท ซึ่งก่อนหน้านั้นกรมที่ดินได้จัดซื้อเครื่อง GPS ยี่ห้อ ก. และประสบปัญหาเครื่องคุณภาพไม่ดี ตลอดจนก่อให้เกิดปัญหาในการใช้งานให้กับเจ้าหน้าที่รัฐวัดเป็นอย่างมาก

ในห้วงเวลาที่คณะกรรมการพิจารณากำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ อยู่ในระหว่างการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ของเครื่อง GPS นั้น ผมในฐานะอธิบดีกรมที่ดินได้รับเรื่องร้องเรียนว่าคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ที่คณะกรรมการฯ ชุดดังกล่าวกำหนด จะทำให้ได้เครื่อง GPS แบบเดิมที่คุณภาพไม่ดีและก่อปัญหาในการใช้งาน

สาเหตุของปัญหา

การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาได้พิจารณาจากข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญ โดยได้พบประเด็นสำคัญ ดังนี้

(1) รายงานของคณะผู้ตรวจติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ RTK GPS ณ จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวันที่ 29 - 30 สิงหาคม 2548 ได้รายงาน ว่า เจ้าหน้าที่รัฐวัดประสบปัญหาในการใช้งานเครื่อง GPS เช่น ส่งสัญญาณวิทยุไม่ได้ รับสัญญาณดาวเทียมได้ขาดๆ หายๆ ทำให้ทำงาน

ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นต้น และในอดีตกรมเคยซื้อเครื่องยี่ห้อ ข. และ ค. ซึ่งคุณภาพดีกว่าและเป็นที่ยอมรับกัน

(2) การที่คณะกรรมการพิจารณา กำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ ซึ่งทำหน้าที่มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 นั้น ทำหน้าที่กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ทุกเรื่อง ตั้งแต่ซื้อวิทยุจนถึงซื้อแทรกเตอร์ โดยไม่มีผู้เชี่ยวชาญหรือมีความรู้เกี่ยวกับเครื่อง GPS จึงได้เรียนเชิญอาจารย์ชูเกียรติ วิเชียรเจริญ อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมสำรวจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาร่วมเป็นคณะกรรมการฯ

(3) อาจารย์ชูเกียรติฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญว่า

1) เสออากาศของเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม RTK Base station ควรใช้แบบเสออากาศภายนอก เพื่อจะได้ไม่ต้องนำตัวเครื่องไปวางตากแดดอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะทำให้เครื่องรับฯ มีอายุการใช้งานสั้นลง

2) เสออากาศของเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม RTK Rover station ควรใช้แบบเสออากาศภายนอก เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้าย เนื่องจากในการใช้งานต้องวางไว้บนเสอ และต้องเคลื่อนย้ายอยู่ตลอดเวลา หากใช้อุปกรณ์ที่มีเครื่องรับสัญญาณและเสออากาศเป็นชิ้นเดียวกันจะมีน้ำหนักมาก และเป็นภาระในการเคลื่อนย้าย

ทั้งนี้ ปรากฏว่ากรรมการบางท่านที่มีความเกี่ยวข้องกับเครื่องมือดังกล่าวมาก่อน แสดงความเห็นแย้งกับอาจารย์ชูเกียรติฯ ทั้งในแง่คุณลักษณะเฉพาะและอ้างว่า ยี่ห้อที่ตามคุณลักษณะเฉพาะใหม่ ราคาจะสูงกว่างบประมาณ โดยกรรมการอื่นที่ไม่มีความรู้พลอยเห็นด้วยกับกรรมการที่แย้งไปด้วย

แนวทางการแก้ปัญหา

(1) ได้ขอให้อาจารย์ชูเกียรติฯ บันทึกข้อเสนอแนะไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

(2) แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ชุดใหม่ โดยได้ยกเลิกคณะกรรมการ ชุดเดิมที่แต่งตั้งในปี พ.ศ. 2547 เพื่อให้ได้กรรมกรที่มีความรู้ ความชำนาญ ในการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์เป็นรายครุภัณฑ์ โดยในกรณีของเครื่อง GPS มีอาจารย์ชูเกียรติฯ ร่วมเป็นกรรมการ โดยให้มีหน้าที่ในการกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์เครื่อง หาค่าพิกัดด้วยสัญญาณดาวเทียม (GPS) แบบจลน์

(3) แต่งตั้งคณะกรรมการชุดเดียวกับคณะกรรมการฯ ตามข้อ 2 เพื่อกำหนดขอบเขตงาน (TOR) และร่างเอกสารประกวดราคา และร่างประกาศเชิญชวนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2549 (E-auction)

(4) อนุมัติคุณสมบัติของกล้อง GPS ตามที่คณะกรรมการกำหนดร่างขอบเขตของงานไว้ได้กำหนด และประกาศในเว็บไซต์เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2549 ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ซึ่งปรากฏว่า มีบริษัท 2 แห่ง คัดค้านคุณลักษณะ

ครุภัณฑ์ที่คณะกรรมการฯ กำหนด ผลการพิจารณาปรากฏว่า คณะกรรมการฯ ยืนยันตาม TOR เดิม เพื่อให้ได้กล้องคุณภาพสูงเหมาะสมกับการใช้งาน

ผลการดำเนินการ

กรมที่ดินสามารถดำเนินการจัดซื้อกล้อง GPS ยี่ห้อ ข. โดยวิธี E-Auction (ซึ่งมีคุณภาพสูงกว่ายี่ห้อ ก. ซึ่งเป็นยี่ห้อที่กรมที่ดินมีไว้ใช้งาน) จำนวน 27 เครื่อง ในราคา 45,987,654 บาท จากวงเงินงบประมาณที่ตั้งไว้ 56,000,000 บาท ทำให้กรมที่ดินสามารถประหยัดงบประมาณ จำนวน 10,172,346 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.16 ของยอดเงินงบประมาณ นอกเหนือจากการประหยัดงบประมาณแล้ว การดำเนินงานอย่างโปร่งใส เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ยังช่วยให้สามารถวิเคราะห์หาสาเหตุหลักของปัญหา กำหนดและดำเนินการตามแนวทางแก้ปัญหา จนทำให้กรมที่ดินได้กล้อง GPS ที่มีคุณภาพสูงไว้ใช้งาน ในราคาถูกกว่ายี่ห้อ ก. ที่แพงและมีปัญหา ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่รังวัดปฏิบัติราชการของกรมที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป ซึ่งกว่าจะทำสำเร็จได้ใช้เวลาาร่วม 8 เดือน ในการเปลี่ยนแปลง (Change Management) แบบไม่เกรงใจคนเก่า แต่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

วิถีชีวิตประชาธิปไตย

ดร. สุรพล กาญจนะจิตรา
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

การอยู่ร่วมกันของคนจำนวนมากนั้น จำเป็นจะต้องมีกฎระเบียบต่างๆ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสงบเรียบร้อย และสามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ร่วมกันได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็นรูปแบบการปกครองของประเทศไทย ก็เป็นการจัดระเบียบกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกันของประชาชนทั้งประเทศรูปแบบหนึ่ง ที่ให้ประชาชนแต่ละคนมีสิทธิและหน้าที่อย่างไร จะใช้อำนาจในการปกครองประเทศได้โดยวิธีใดบ้าง

อย่างไรก็ดี หากเราเปรียบเทียบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขกับการก่อสร้างบ้านแล้ว การปกครองในระบอบนี้ก็เหมือนกับการสร้างบ้านให้มีความสวยงาม มั่นคง แข็งแรง เพื่อให้ความร่มเย็นเป็นสุขแก่ผู้อยู่อาศัย แต่ถ้าผู้อยู่อาศัยแต่ละคนขาดความมีระเบียบวินัยไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองแล้วถึงแม้จะสร้างบ้านให้สวยงามอย่างไร สภาพภายในบ้านหลังนั้นก็คงเต็มไปด้วยความวุ่นวาย สกปรก และหูฟัง เสื่อมโทรมไปในไม่ช้า คนในบ้านก็จะหาความสุขไม่ได้

ดังนั้น หากเราต้องการเห็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มั่นคง สามารถสร้างความผาสุกให้แก่ประชาชนแล้ว ทุกคนในชาติจะต้องนำเอาหลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมาประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การดำเนินวิถีชีวิตประชาธิปไตย พร้อมกับน้อมนำเอาพระราชดำรัสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นหลักยึดถือในการดำรงชีวิตด้วย

1. ความหมาย วิถีชีวิตประชาธิปไตย

หมายถึง แนวทางการดำรงชีวิตประจำวัน และการดำรงตนในสังคมของประชาชนในประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

แนวทางการดำรงชีวิตประจำวัน หมายถึง การที่ประชาชนนำเอาหลักการและความเชื่อในระบอบประชาธิปไตยและน้อมนำเอาพระราชดำรัสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาประพฤติปฏิบัติตน ทั้งในครอบครัว ในโรงเรียน ในชุมชน ตลอดจนการประกอบอาชีพการงานส่วนตัว

และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อพัฒนาความเจริญ
ของชุมชน

การดำรงตนในสังคมของประชาชน

หมายถึง การที่ประชาชนในประเทศไทยที่มีการปกครอง
ในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรง
เป็นประมุขได้ประพฤติตนอย่างสอดคล้องกับหลัก
การปกครองดังกล่าว โดยปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่
ของพลเมืองตามที่กฎหมายกำหนด และเข้ามามี
ส่วนร่วมในการปกครองในระดับต่างๆ อย่างกว้างขวาง
โดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ
ตลอดจนมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการปกครองใน
ระบอบนี้อย่างแท้จริงพร้อมที่จะให้ความสนับสนุน
ร่วมมือเท่าที่สามารถกระทำได้

2. หลักการของวิถีชีวิตประชาธิปไตย การ
ดำเนินวิถีชีวิตประชาธิปไตยนั้นจะต้องยึดถือหลักการ
ดังนี้

2.1 การรู้จักใช้เหตุผล ในการดำเนิน
ชีวิตประจำวันนั้น ทุกคนจะต้องมีการตัดสินใจใน
เรื่องต่างๆ อยู่ตลอดเวลา ซึ่งการตัดสินใจจะทำอะไร
อย่างไรนั้น ส่วนใหญ่มักมีผลกระทบต่อคนอื่นไม่
ทางตรงก็ทางอ้อมนับแต่บุคคลใกล้ตัว เช่นสามีภรรยา
บุตรหลาน ญาติมิตร ไปจนถึงบุคคลที่อาจไม่รู้จักรัน
เลยก็ได้ ตัวอย่างเช่น การตัดสินใจว่าจะปลูกบ้านใน
ลักษณะใดนั้น แม้จะเป็นสิทธิของเจ้าของบ้าน แต่ถ้า
คิดอย่างรอบคอบแล้ว เจ้าของบ้านจะต้องคำนึงถึง
ความมั่นคงแข็งแรงของบ้านด้วย มิฉะนั้นอาจเป็น
อันตรายต่อผู้อยู่อาศัยหรือผู้ที่ผ่านไปมา ดังนั้น การ
ตัดสินใจจะทำอะไรนั้นจึงต้องยึดหลักเหตุผลมากกว่า
ที่จะใช้ความรู้สึกหรืออารมณ์ส่วนตัว จึงจะสามารถ
อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข เกิดความเรียบร้อย และ
เจริญก้าวหน้า

ผู้ที่จะดำเนินชีวิตได้อย่างมีเหตุผล
นั้นจะประกอบด้วยลักษณะ ดังนี้

(1) มีใจอดทน ไม่นำอารมณ์
หรือความรู้สึกส่วนตัวมาใช้ตัดสินปัญหา

(2) ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา
หมายถึง การมองปัญหาต่างๆ อย่างรอบคอบ พิจารณา
สาเหตุของปัญหาและหาหนทางแก้ไขอย่างมีสติ

2.2 ใช้หลักความสมัครใจ การที่จะให้
ผู้อื่นผู้ใดปฏิบัติอย่างไรนั้นควรชี้ถึงเหตุผลความจำเป็น
ให้เขาเข้าใจและสมัครใจที่จะทำมากกว่าที่จะบังคับ

(1) เป็นการยอมรับในคุณค่าของ
แต่ละคนว่าต่างก็มีเหตุผลมีสิทธิ์ที่จะเลือกกระทำ
หรือไม่ทำอะไร

(2) ได้รับความร่วมมือในการ
ปฏิบัติ การสนับสนุนต่างๆ อย่างเต็มใจ

(3) ชัดชัดขัดแย้ง การต่อต้าน
ต่างๆ หดไปได้

2.3 มีน้ำใจนักกีฬา หมายถึง การรู้จัก
รู้ชนะ รู้ภัย ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการดำเนินวิถีชีวิต
ประชาธิปไตย การตัดสินใจส่วนใหญ่นั้นมักจะกระทำ
ตามความเห็นส่วนใหญ่ ซึ่งหมายความว่าในเรื่องที่มี
ผู้ที่มีความเห็นแตกต่างกัน ย่อมมีฝ่ายหนึ่งสมหวัง
และอีกฝ่ายหนึ่งผิดหวัง ฝ่ายที่สมหวังก็ไม่ควรไป
เยาะเย้ยถากถางอีกฝ่าย ควรจะเห็นใจ และหาทาง
ช่วยเหลือแก้ไขในโอกาสต่อไป ในขณะที่เดียวกันฝ่าย
ที่ไม่สมหวังก็ยอมรับในความเห็นส่วนใหญ่และ
พร้อมที่จะให้ความสนับสนุนร่วมมือ

2.4 ปฏิบัติตามกฎหมายในการปกครอง
ในระบบประชาธิปไตยนั้น ถือว่ากฎหมายที่บังคับ
ใช้อยู่เป็นกฎหมายที่คนส่วนใหญ่ให้การยอมรับ หาก
คนส่วนใหญ่ไม่เห็นชอบในกฎหมายใดๆ ก็สามารถที่
จะผลักดันให้มีการแก้ไขกฎหมายนั้นๆ โดยอาศัย
กลไกทางการเมืองการปกครองต่างๆ ได้

2.5 ทุกคนมีความเท่าเทียมกันหลักการ
ประการสุดท้ายของวิถีชีวิตประชาธิปไตยการยอมรับ

ว่าทุกคน ไม่ว่าจะเป็นใคร เพศใด อายุเท่าใด มี ทัศนคติหรือฐานะอย่างไรต่างก็เป็นเจ้าของประเทศ ร่วมกันย่อมได้รับสิทธิ์ต่างๆ โดยเท่าเทียมกัน จะ ต่างกันก็เพียงหน้าที่และความรับผิดชอบในบางเรื่อง เท่านั้น การยอมรับความเท่าเทียมกันนั้น สามารถ แสดงออกโดย

- (1) การปฏิบัติต่อทุกคนอย่าง เสมอภาคกัน
- (2) ให้ความสำคัญต่อทุกคน
- (3) ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก

การดำรงตนในสังคมประชาธิปไตย

การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การที่จะ ทำให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นไป อย่างมั่นคงและเกิดประโยชน์สุขต่อส่วนรวมนั้น ประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครอง ตนเองในระดับต่างๆ อย่างกว้างขวาง ตั้งแต่ระดับ ชุมชน/หมู่บ้าน ตำบล ไปจนถึงระดับจังหวัดและ ระดับประเทศ ซึ่งจะสามารถมีส่วนร่วมได้ในลักษณะ ต่างๆ ดังนี้

1. การใช้สิทธิ์ในการเลือกตัวแทนในระดับ ต่างๆ เช่น การเลือกผู้ใหญ่บ้าน การเลือกสมาชิก สภาจังหวัด การเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น เพื่อให้ได้คนที่มีความสามารถเข้าไปใช้อำนาจในการ ปกครองแทนตน
2. การลงสมัครรับเลือกตั้งและเข้าร่วม ดำรงตำแหน่งทางการเมืองการปกครองในระดับต่างๆ เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม
3. การแสดงความเห็นสนับสนุน คัดค้าน หรือเสนอแนะต่างๆ อย่างมีเหตุผลและมีน้ำใจเป็น ธรรม

4. การให้ความร่วมมือในกิจกรรมของ ส่วนราชการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ ต่างๆ ที่กำหนดขึ้นตามความต้องการของส่วนรวม

ยอมรับในเสียงข้างมากและเคารพในเสียง ข้างน้อย ทุกคนมีอำนาจในการปกครองเท่าเทียมกัน ดังนั้น การตัดสินใจปัญหาต่างๆ จึงต้องทำตามความ ต้องการของคนส่วนใหญ่ ซึ่งฝ่ายข้างน้อยต้องให้การ ยอมรับและปฏิบัติตามความเต็มใจ

การเสียสละประโยชน์ส่วนตนมากกว่า ประโยชน์ส่วนรวม หากทุกคนยึดแต่ประโยชน์ ส่วนตนในการตัดสินใจต่างๆ โดยไม่มองประโยชน์ ส่วนรวม แล้วย่อมไม่สามารถจะตัดสินใจต่างๆ ได้เลย ดังนั้น การปกครองจะต้องมีการเสียสละจาก ทุกคนที่จะยอมเสียสละบางอย่างเพื่อให้สามารถ แก้ไขปัญหาของส่วนรวมได้

การมีวินัย วินัยเป็นสิ่งสำคัญมากในการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย หากทุกคนในชาติ ไม่มีวินัยก็ไม่สามารถควบคุมบังคับตนเองให้อยู่ใน กรอบกติกาที่ตนและผู้อื่นร่วมกันกำหนดขึ้น ซึ่งการ มีวินัยนั้น จะต้องถือปฏิบัติดังนี้

1. ไม่ฝ่าฝืนกฎหมายของสังคม
2. ชื่อตรงต่อหน้าที่ของตน
3. ปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม
4. ปฏิบัติตามประเพณีอันดีงามของสังคม

การดำรงตนในชีวิตประจำวัน

การดำรงตนในชีวิตประจำวันตามวิถีชีวิต ประชาธิปไตยนั้น ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

1. การส่งเสริมประชาธิปไตยในครอบครัว
2. การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
3. การส่งเสริมประชาธิปไตยในชุมชน

นิทานสอนใจผู้บริหาร

ดร. นีรันดร์ จงวุฒิเวศย์
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

นักศึกษาวิชาการจัดการค้นหา
นานปีเพื่อที่จะเข้าใจว่า ทำไม
กิจกรรมเดียวกันที่นำไปสู่การ
พัฒนาที่ก่อเกิดใหม่ในบริษัทหนึ่ง และเกิด
พฤติกรรมคล้ายคลึงกันในอีกบริษัทหนึ่งนั้น เกือบ
ทั้งหมดมักจะเป็นคำตอบเดียวกัน คือ ภาวะผู้นำ
(leadership) ความสามารถที่จะกระตุ้นความเชื่อมั่น
และรองรับความสามารถและปณิธานของชายหญิง
ที่ทำงานร่วมกันไปสู่ความสำเร็จ อย่างไรก็ตาม แม้เรา
จะตระหนักดีว่ามันเป็นภาวะผู้นำ แต่เมื่อไรก็ตามที่
เราพบ มันยากมากที่จะตอบคำถามได้

ภาวะผู้นำ คืออะไร สาระตถะ (the essence)
ของภาวะผู้นำ ไม่อาจลดลงเหลือเพียงคุณสมบัติชุด
หนึ่ง หรือผูกมัดอยู่กับบทบาทและกิจกรรมชุดหนึ่ง
มันเหมือนกับความท้าทายในการอธิบายเรื่องชาม
(a bowl) ใบหนึ่ง เราสามารถอธิบายชามใบหนึ่งว่า
ทำมาจากดินเหนียว แต่ภาพที่แท้จริง ต้องรวมถึง
ความกลวง (the hollow) ที่แกะสลักลึกลงไปใน

ก้นดินเหนียวที่ว่างเปล่าที่มองไม่เห็น (the unseen
space) ที่นิยามลักษณะและความจุของชามใบนั้น

เราได้ค้นหารีธีที่จะจับที่ว่างที่มองไม่เห็นของ
ภาวะผู้นำ ยิ่งการค้นหาคำเนินไปนานเท่าไร W. Chan
Kim และ Renee A. Mauborgne ยิ่งพบว่าตัวเอง
พูดคุยกันถึงบทเรียนที่พวกเขาบางคนได้ยืมมาสมัย
เป็นเด็กที่อารามของจังหวัดเชียงใหม่แห่งเกาหลี
บทเรียนเหล่านี้มาจากอาจารย์ซีกโลกตะวันออกที่
สอนภูมิปัญญาแห่งชีวิตผ่านนิทานสอนใจ (the
wisdom of life through parables) และท่าน
เหล่านั้นให้ความเข้าใจใหม่สดถึงสาระตถะของภาวะ
ผู้นำ ท่านทำให้เราเกิดแรงบันดาลใจและความเข้าใจ
ลึกซึ้งที่เราต้องการ ในการสร้างนิทานสอนใจที่
สามารถจับ ที่ว่างที่มองไม่เห็น ของภาวะผู้นำ

นิทานสอนใจต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นถึง
คุณสมบัติสำคัญของภาวะผู้นำและการกระทำที่
บ่งบอกว่าเป็นผู้นำ: ความสามารถที่จะได้ยินสิ่งที่เหลือ
ที่ไม่ได้พูดถึง ความถ่อมตัว ปณิธาน คุณค่าของการ

มองความเป็นจริงจากหลากหลายมุมมอง ความสามารถที่จะสร้างองค์การที่ตึงจุดแข็งที่โดดเด่น พิเศษของสมาชิกทุกคน นิทานสอนใจเหล่านี้ให้โอกาสในการใคร่ครวญถึงสัจธรรมของภาวะผู้นำ เท่า ๆ กับแก่นสารของชีวิตและงานของตนเอง

1. The Sound of the Forest เสียงเพรียกจากพงไพร

ย้อนกลับไปสมัยศตวรรษที่ 3 ย่องเต้เจ้า (the King Ts'ao) ฮ่องชบุตร อ่องไท (Prince T'ai) ไปยังวัดเพื่อศึกษากับอาจารย์ผู้ยิ่งใหญ่นามปานคู (the great master Pan Ku) เนื่องจากอ่องไทจะต้องสืบทอดบัลลังก์ต่อจากพระบิดา อาจารย์ปานคูจะสอนอ่องน้อยถึงความรู้พื้นฐานของการเป็นผู้ปกครอง ที่ดี (a good ruler) เมื่อเดินทางมาถึงวัด อาจารย์ส่งตัวอ่องน้อยเพียงผู้เดียวเข้าไปในวนอุทยานมิ่งลี่ (the Ming-Li Forest) หลังจากหนึ่งปีผ่านไป อ่องไทต้องกลับมาที่วัดเพื่อบรรยายเสียงของป่า

เมื่ออ่องไทกลับมา อาจารย์ปานคูให้อ่องน้อยบรรยายสรรพเสียงที่เขาได้ยิน

“อาจารย์” ตอบอ่องไท “ข้าพเจ้าได้ยินเสียงนกคึกคู้ร้องเพลง ไปไม่สิ้นไหว นกฮัมมิงเบิร์ดผิวปาก จิ้งหรีดกรีดร้อง ไบหญ้าพัดไหว ผีส่งเสียงหึ่ง และสายลมกระซิบและกู่ร้อง”

เมื่ออ่องพูดจบ อาจารย์บอกให้เขากลับเข้าไปฟังว่ามีอะไรที่เขาสามารถได้ยินอีกบ้าง อ่องรู้สึกงุนงงกับคำขอร้องของอาจารย์ เขายังไม่ได้ค้นพบทุกเสียงแล้วหรือ

จากวันเป็นคืน คืนเป็นวัน ต่อกันไป อ่องน้อยนั่งโดดเดี่ยวในป่าและตั้งใจฟัง แต่เขาไม่ได้ยิน

เสียงอื่นนอกเหนือจากเสียงที่ได้ยินมาแล้ว และแล้วเช้าวันหนึ่ง ขณะที่อ่องนั่งเงียบๆ อยู่ใต้ต้นไม้ เขาเริ่มจับเสียงแผ่วๆ ไม่ชัดเจนได้ มันไม่เหมือนกับเสียงที่เคยได้ยินมาก่อน ยิ่งเขาตั้งใจฟังมากเท่าไร เสียงก็ยิ่งชัดเจนมากขึ้น ความรู้สึกรู้แจ้งท่วมท้นอ่องน้อย “นี่ต้องเป็นเสียงที่อาจารย์ปรารถนาให้ข้าพเจ้าได้ตระหนัก” เขาคุ่นคิด

เมื่ออ่องไทกลับมาที่อาราม อาจารย์ถามเขาว่าได้ยินเสียงอะไรอีก

“อาจารย์” อ่องตอบกลับด้วยความเคารพ “เมื่อข้าพเจ้าฟังอย่างใกล้ชิดที่สุด ข้าพเจ้าสามารถได้ยินสิ่งที่เราไม่ได้ยิน - เสียงดอกไม้ผลิบาน เสียงตะวันเปล่งแสงอบอุ่นโลก และเสียงหญ้าดูดดื่ม น้ำค้างยามเช้า”

อาจารย์ฟังกิริยาอย่างเห็นชอบ “การได้ยินสิ่งที่เราไม่ได้ยิน (To hear the unheard)” อาจารย์ปานคูกล่าว “เป็นวินัยที่จำเป็นสำหรับผู้ปกครองที่ดี (is a necessary discipline to be a good ruler) และเมื่อผู้ปกครองได้เรียนรู้ที่จะฟังอย่างใกล้ชิดถึงหัวใจจิตหัวใจของประชาชน - ฟังความรู้สึกของเขาที่ไม่อาจสื่อสารออกมาได้ ความเจ็บปวดที่ไม่อาจบอกกล่าว และคำร้องทุกข์ที่ไม่อาจร้องเรียน - นั่นแหละที่เขาสามารถหวังได้ว่าจะกระตุ้นความเชื่อมั่นในหมู่ประชาชนของเขา เข้าใจเมื่อมีบางสิ่งบางอย่างผิดพลาด และตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของพลเมืองของเขา ความตายของรัฐจะมาถึง หากบรรดาผู้นำฟังแต่เพียงคำผิวเผินและไม่หยั่งลึกเข้าไปถึงจิตวิญญาณของประชาชน เพื่อฟังความเห็น ความรู้สึก และความปรารถนาที่แท้จริงของประชาชน”

2. Fire and Water เปลวไฟกับสายน้ำ

ในศตวรรษที่ 4 ก่อนคริสตกาล มีเมืองหนึ่งซ่อนอยู่ในรัฐลู (the state of Lu) เจ้าเมืองชื่อจวง (Duke Chuang) ปกครองอยู่ เมืองนี้แม้จะมีขนาดเล็ก แต่รุ่งเรืองดีมากในสมัยเจ้าเมืองคนก่อน แต่เมื่อเจ้าเมืองจวงรับตำแหน่งต่อมา กิจการต่างๆ เลื่องลือดังอย่างเห็นได้ชัด ด้วยความตกใจกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปในทางเศร้าใจ ทำให้จวงต้องออกเดินทางไปยังภูเขาฮัน (the Han mountain) เพื่อไปแสวงหาความรู้ (the wisdom) จากอาจารย์มุซุนผู้ยิ่งใหญ่ (the great master Mu-sun)

เมื่อเจ้าเมืองมาถึงภูเขา เขาพบอาจารย์ผู้ยิ่งใหญ่ นั่งอย่างสงบบนหินก้อนเล็กก้อนหนึ่ง ทอดสายตามองไปยังหุบเขาที่อยู่ถัดไป หลังจากเจ้าเมืองได้อธิบายสถานการณ์ของเขาต่ออาจารย์มุซุนแล้ว เขารออาจารย์ผู้ยิ่งใหญ่ตอบด้วยความกระวนกระวายอย่างไรก็ตาม ตรงข้ามกับความคาดหวังของจวง อาจารย์ไม่พูดอะไรสักคำ หากเขายิ้มอย่างนุ่มนวล และแสดงอาการให้เจ้าเมืองติดตามเขาไปอย่างเงียบๆ พวกเขาเดินไปจนพบแม่น้ำตันฟู (Tan Fu River) ขวางหน้าแม่น้ำที่มองไม่เห็นต้นน้ำและปลายน้ำเป็นแม่น้ำที่ยาวและกว้างมาก หลังจากนั่งภาวนาอยู่ริมน้ำมุซุนเริ่มก่อกองไฟ ในที่สุดไฟถูกจุดขึ้นและเปลวไฟลุกสว่าง อาจารย์ให้จวงนั่งข้างๆ ณ ที่นั่นพวกเขานั่งเป็นชั่วโมงๆ ขณะที่กองไฟเผาไหม้ลุกลามไปตลอดทั้งคืน

อรุณรุ่งมาถึง เมื่อเปลวไฟเลิกเต็นระบ่า มุซุนชี้ไปที่แม่น้ำ และแล้วเป็นครั้งแรกตั้งแต่เจ้าเมืองมาถึง อาจารย์ผู้ยิ่งใหญ่พูดขึ้นมาว่า “ที่นี่ท่านเข้าใจหรือยังว่า ทำไมท่านไม่สามารถทำอย่างที่เจ้าเมืองคนก่อนทำรักษาสภาพความยิ่งใหญ่ของเมืองของท่านไว้”

จวงนั่งงงเขาไม่เข้าใจอะไรดีขึ้นกว่าก่อนเลย ความอายเริ่มครอบงำเจ้าเมืองอย่างซ้าๆ “อาจารย์ผู้ยิ่งใหญ่” เขาพูด “ยกโทษให้กับความโง่เขลาของข้าพเจ้า ที่ภูมิปัญญาที่ท่านมอบให้ ข้าพเจ้าไม่เข้าใจ” และแล้วมุซุนก็พูดขึ้นเป็นครั้งที่สอง “ใคร่ครวญจวง ถึงธรรมชาติของไฟขณะที่มันลุกไหม้ต่อหน้าเรา เมื่อคืน มันเข้มแข็งและเปี่ยมพลัง เปลวไฟไหม้สูงขึ้นไปราวกับเต็นระบ่า และถูกรังด้วยความภาคภูมิใจอย่างไร้ประโยชน์ ไม่มีต้นไม้มันที่แข็งแรงหรือสัตว์ป่าที่ดุร้ายจะเทียบพลังอันมหาศาลของมันได้ มันสามารถเอาชนะทุกอย่างที่ขวางทางได้อย่างง่ายดาย”

“ในทางตรงกันข้าม จวง พินิจพิจารณาดูแม่น้ำ มันเริ่มจากธารน้ำเล็กๆ ในภูเขาที่ห่างไกล บางคราวมันไหลช้า บางเวลามันไหลเร็ว แต่มันแล่นลงสู่ที่ต่ำเสมอ เอาพื้นที่ต่ำเป็นเส้นทาง มันเต็มใจแทรกซึมเข้าทุกรอยแยกบนผิวโลก และเต็มใจโอบกอด ทุกรอยแตกในแผ่นดิน นอบน้อมยิ่งนัก ธรรมชาติของมัน เมื่อเราฟังเสียงน้ำ เราแทบจะไม่ได้ยิน เมื่อเราสัมผัสมัน เราแทบจะไม่รู้สึกละเอียดอ่อนโยนยิ่งนักธรรมชาติของมัน”

“อย่างไรก็ตาม ในที่สุดอะไรเหลือ จากไฟที่ครั้งหนึ่งเคยทรงพลังยิ่งใหญ่ เหลือเพียงขี้เถ้ากำมือหนึ่ง เพราะไฟนั้นมีอำนาจมาก จวง ที่มันไม่เพียงทำลายทุกอย่างที่ขวางทางมัน แต่แล้วในที่สุดมันก็ตกเป็นเหยื่อความแข็งแรงของมันเอง และถูกตัวมันเองกลืนกินไป มันไม่เหมือนกับน้ำที่ไหลไปเติบโตใหญ่ ลึกล้ำ กว้างไกล มีพลังมากขึ้น ขณะที่มันเดินทางไหลต่ำลงไปสู่ห้วงมหาสมุทรที่หยั่งความลึกไม่ถึง ให้ชีวิตและให้การสนับสนุนแก่สรรพสิ่ง”

หลังจากความเจ็บปวกคลุมอยู่ชั่วขณะ
มุซุนผินหน้าหาเจ้าเมือง “ธรรมชาติเป็นเช่นไร
(As it is with nature) จวง ผู้ปกครองก็เป็นเช่นนั้น
(so it is with rulers) เพราะไม่ใช่ไฟ แต่เป็นน้ำ
ที่ครอบคลุมสรรพสิ่ง และเป็นบ่อเกิดแห่งชีวิต
(the well of life) เพราะไม่ใช่ผู้ปกครองที่ทรงพลัง
และเผด็จการ (mighty and authoritative rulers)
แต่เป็นผู้ปกครองที่ถ่อมตัว และ (เข้ม) แข็ง (ภายใน)
ผู้สามารถจับใจประชาชน (rulers with humbleness
and deep-reaching inner strength who capture

the people's hearts) และเป็นน้ำพุแห่งความสำเร็จ
(springs of prosperity) แก่รัฐของเขา ใครครวญ
จวง” อาจารย์พูดต่อ “ว่าตัวท่านเองเป็นผู้ปกครอง
แบบไหน บางทีคำตอบที่ท่านแสวงหาจะอยู่ที่นั่น”

ราวกับสายฟ้าแลบ ความจริงจุ่มโจมยึด
ครองหัวใจของเจ้าเมือง ไม่ภาคภูมิใจต่อไป แต่กลับ
อับอายและลั้งเล เขาเหลือบมองขึ้นด้วยตาที่เป็น
ประกายสุกใส (enlightened eye) ตอนนั้น จวง มีด
บอดไม่เห็นสรรพสิ่ง เห็นแต่แสงสว่างจากดวงตะวัน
ที่ลอยขึ้นเหนือลำน้ำ

(จาก *Parables of Leadership* By W. Chan Kim and Renee A. Mauborgne)

บทที่ 2

ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ
ในคณะกรรมการกำกับดูแลการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
ของกระทรวงมหาดไทย (ปท.มท.)

ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ในคณะกรรมการกำกับดูแลการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ของกระทรวงมหาดไทย (ปท.มท.)

ความนำ

รัฐบาลได้ประกาศเจตนารมณ์ในถ้อยแถลงของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ในการแก้ไขปัญหายุทธวิธี และประพฤติมิชอบที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง รวมทั้งปัญหาความเสื่อมศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน ทำให้มีความจำเป็นต้องฟื้นฟูระบบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาคราชการ มีเป้าหมายประสงค์สำคัญ 2 ประการ คือ

(1) ลดและเปิดโอกาสการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ เพื่อสร้างความโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริต ลดความสูญเสียดังกล่าวในการปฏิบัติราชการ

(2) สร้างจิตสำนึกในการประพฤติชอบ ให้ยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณ ความสุจริตซื่อตรงเที่ยงธรรมเป็นกลางไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงการปฏิบัติราชการ

อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด เกิดความคุ้มค่า มีคุณภาพมาตรฐาน ถูกต้อง ตอบสนองความต้องการของประชาชน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2549 เห็นชอบด้วยกับนโยบายด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบตามข้อเสนอแนะของคณะที่ปรึกษาคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ด้านการเสริมสร้างจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ ต่อมาสำนักงานกฤษฎีกาได้ประกาศเป็นวาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาคราชการ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2549 โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างจิตสำนึกในการประพฤติชอบ ให้ยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ความสุจริตซื่อตรง เที่ยงธรรม เป็นกลางไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัดเกิดความคุ้มค่า มีคุณภาพ มาตรฐานถูกต้อง

ตอบสนองความต้องการของประชาชน และมีความ
รับผิดชอบต่อสังคม

เพื่อเป็นการสนับสนุนและสนองตอบต่อ
วาระแห่งชาติของรัฐบาลในเรื่องนี้กระทรวงมหาดไทย
ได้กำหนดนโยบายการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการขึ้น เพื่อสร้าง
ค่านิยม จิตสำนึกให้ข้าราชการมีการปฏิบัติงาน
อย่างสุจริตมีคุณธรรม จริยธรรม ด้วยการเสริมสร้าง
มาตรการและระบบการทำงานที่โปร่งใส เป็นธรรม
ส่งเสริมบุคคลที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของความ
ซื่อสัตย์ สุจริต และลงโทษผู้ทุจริต ประพฤติมิชอบ
อย่างเฉียบขาด ตลอดจนส่งเสริมให้มีกิจกรรม
ทางศาสนา วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตด้วยการ
มีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

การเสริมสร้างจริยธรรม คุณธรรม ธรรมาภิบาลของกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทยได้สนองตอบงาน
ด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นวาระ
แห่งชาติของรัฐบาล ที่ต้องดำเนินงานอย่างเร่งด่วนด้วย
การแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
ของกระทรวงมหาดไทย โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงมหาดไทย (นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)
เป็นประธานและจัดตั้งคณะอนุกรรมการฯ 4 ชุด ได้แก่

1. คณะอนุกรรมการเสริมสร้างจริยธรรม
และคุณธรรม ธรรมาภิบาลของข้าราชการและ
เจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีที่ปรึกษา
ด้านความมั่นคง เป็นประธาน

2. คณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ เงื่อนไขต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย มีที่ปรึกษา
กฎหมาย เป็นประธาน

3. คณะอนุกรรมการดำเนินการตรวจสอบ
สอบการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของ
กระทรวงมหาดไทย มีหัวหน้าผู้ตรวจราชการ
กระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน

4. คณะอนุกรรมการติดตามและ
ประเมินผลในการดำเนินการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของ
กระทรวงมหาดไทย มีรองปลัดกระทรวงมหาดไทย
(ฝ่ายบริหาร) เป็นประธาน

การดำเนินงาน

กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทาง
ในการเสริมสร้างจริยธรรมและคุณธรรมและ
ธรรมาภิบาลในกระทรวงมหาดไทย ประจำปี 2550
ด้วยการดำเนินการตาม “แผนกลยุทธ์การกำกับ
ติดตามการดำเนินงานของภาครัฐให้โปร่งใสและมี
ประสิทธิภาพของส่วนราชการในสังกัดกระทรวง
มหาดไทย ประจำปี 2550” และ “แผนปฏิบัติการ
ใส่สะอาดของส่วนราชการต่างๆ ในสังกัดกระทรวง
มหาดไทย ประจำปีงบประมาณ 2550 - 2551”

จากแนวทางในการเสริมสร้างจริยธรรม
และคุณธรรม ธรรมาภิบาล ด้วยการดำเนินการตาม
แผนกลยุทธ์ฯ และแผนปฏิบัติการใส่สะอาดฯ
ดังกล่าวคณะกรรมการกำกับ ดูแล การป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
ของกระทรวงมหาดไทย จึงได้มีมติให้กรม และ
รัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้ง
คณะทำงานพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมขึ้นใน
หน่วยงาน รวมทั้งให้ดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ

ซึ่งทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ได้เข้ารับ และดำเนินงานเสริมสร้างจริยธรรมคุณธรรม ธรรมภิบาลด้วยกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

ในปีงบประมาณ 2550 คณะ อนุกรรมการต่างๆ มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1. คณะอนุกรรมการเสริมสร้างจริยธรรมและ คุณธรรม ธรรมภิบาลของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ในสังกัดของกระทรวงมหาดไทย มีที่ปรึกษา ด้านความมั่นคง เป็นประธาน และผู้อำนวยการ สถาบันดำรงราชานุภาพ สป. เป็นเลขานุการ ได้มี การดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดแนวทาง ในการเสริมสร้างจริยธรรมและคุณธรรม ธรรมภิบาล ให้เกิดขึ้นในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจใน สังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยดำเนินการตาม

- แผนกลยุทธ์การกำกับติดตามการ ดำเนินงานของภาครัฐให้โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ตาม คำสั่งนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2549

- แผนปฏิบัติการราชการใสสะอาดของ ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2549 และ

- การอบรมหลักสูตรเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร ตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550

1.2 สนับสนุนและติดตามผลการดำเนินการ เสริมสร้างจริยธรรมของหน่วยงานราชการและ รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

1.3 แต่งตั้งคณะทำงาน พัฒนาจริยธรรม และคุณธรรมของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวง มหาดไทย ที่ 295/ 2550 ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2550 มีที่ปรึกษา

ด้านความมั่นคง เป็นประธาน ผู้อำนวยการสถาบัน ดำรงราชานุภาพ เป็นรองประธาน และผู้แทนจาก สำนัก/กองในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นคณะทำงาน มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- จัดทำประกาศสำนักงานปลัด กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2550 เรื่อง กำหนดค่านิยมสร้างสรรค์ของสำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย (Core Value) คือ **“วิสัยทัศน์ดี มีคุณธรรม น้อมนำความพอเพียง”** เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดพึงยึดถือเป็น คุณธรรม ประจำใจ และก่อให้เกิดวัฒนธรรมใน การทำงานที่ดีพร้อมกับได้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ดังนี้ คือ

- จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์พร้อม ความหมาย (Banner) ติดบน Roller Stand จำนวน 5 ป้าย และได้ตั้งประชาสัมพันธ์ไว้บริเวณห้องโถง ทางเดินภายในอาคารศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย, อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ และบริเวณด้านหน้า โรงอาหาร

- จัดทำ Sticker ข้อความ ค่านิยม สร้างสรรค์ฯ แจกจ่ายสำนัก/กอง/ศูนย์ ในสำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย และจังหวัดทุกจังหวัด

- จัดทำแผ่นพับขนาดเล็ก(แบบพกพา) พิมพ์ข้อความค่านิยมสร้างสรรค์และความหมาย/ ปฏิทินปี 2551 และหมายเลขโทรศัพท์ผู้บริหารระดับ สูงในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย แจกจ่าย สำนัก/ศูนย์/กองในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และจังหวัดทุกจังหวัด

- จัดทำตรายางค่านิยมสร้างสรรค์ฯ แจกจ่ายสำนัก/กอง/ศูนย์ ในสำนักงานปลัด กระทรวงมหาดไทย เพื่อใช้ประทับบนหนังสือ ราชการที่กึ่งกลางด้านล่างของหนังสือ และบนซอง ราชการที่กึ่งกลางด้านบน

2. คณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ เงื่อนไขต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย มีที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน และผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป. เป็นเลขานุการ ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

2.1 จัดประชุมคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาและดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ เงื่อนไขต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย ให้บังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม มีประเด็นสรุปได้ ดังนี้

1) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เสนอขอแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 โดยเสนอให้ตัดข้าราชการฝ่ายการเมืองออกจากการเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง โดยแต่งตั้งภาคประชาชนเข้ามาแทน เพื่อป้องกันการทุจริตในการซื้อหรือการจ้าง และเสนอขอแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำกรปรับปรุงข้อมูลการใช้และการเก็บรักษาแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของเทศบาลและเมืองพัทยา พ.ศ. 2537 สืบเนื่องจากระเบียบนี้ใช้บังคับกับเทศบาลและตัวเมืองพัทยา ไม่รวมองค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีแนวคิดจะขยายกรอบเพื่อให้ครอบคลุมองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย ซึ่งระเบียบทั้งสองฉบับได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยแล้ว

2) คณะอนุกรรมการฯ มีมติให้กรมโยธาธิการและผังเมืองและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไข

ป้องกันการทุจริต กรณีการรับออกแบบอาคารให้แก่ประชาชน ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นรับออกแบบอาคารและใช้แบบที่ออกให้ซึ่งประกอบกรขออนุญาตในเขตที่ดินรับผิดชอบ หรือมีอำนาจในการอนุมัติอนุญาต อันอาจขัดต่อพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 16 ที่บัญญัติ “กรณีเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรง อันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้”

3) กรมที่ดินเสนอให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ทางราชการ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2541 และได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียน และการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 23 มกราคม 2550 มาบังคับใช้แทนแล้ว เพื่อป้องกันการทุจริตจากการใช้ที่ดินของรัฐให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ กรมที่ดินกำลังดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

4) กรมการปกครองพิจารณากำหนดขอบเขตในการดูแลที่สาธารณะตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ โดยดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ซึ่งมีการแก้ไขเรื่องอำนาจในการดูแลที่สาธารณะ

2.2 คณะอนุกรรมการฯ เห็นควรรีให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพแก่ข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยเสนอให้มีนโยบายในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการใช้กฎหมายให้แก่ข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้ได้ผลอย่างจริงจัง รวมทั้งการใช้กฎหมายในระบบบริหารงานบุคคล ระบบการกล่าวหาหรือการสอบสวน ที่มีได้ยึดหลักการตามกฎหมายอย่างแท้จริง หากเราสามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการใช้กฎหมายดังกล่าวแก่ข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนผู้บังคับบัญชาให้มีประสิทธิภาพและยึดมั่นในความถูกต้อง สถิติข้อมูลการกระทำ ความผิดฐานทุจริตจะลดลง และถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้น ข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ก็จะได้รับความยุติธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่มากยิ่งขึ้น

3. คณะอนุกรรมการตรวจสอบการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย มีหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน และผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ และเรื่องราวร้องทุกข์ สป. เป็นเลขาธิการ ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

3.1 จัดประชุมคณะอนุกรรมการดำเนินการตรวจสอบการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย ได้มีการพิจารณาเรื่องที่สำคัญ จำนวน 3 เรื่อง คือ

1) ผู้ใช้นาม “ข้าราชการชั้นผู้น้อยในกรมป้องกันฯ” ร้องเรียนปลัดกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยว่า นางอารีญา (ไม่ทราบนามสกุล) ตำแหน่งหัวหน้าจัดซื้อพัสดุ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีพฤติการณ์การทุจริตรับเงินเกี่ยวกับการจัดซื้อ

เต็นท์ช่วยผู้ประสบภัย และการจัดซื้อถุงยังชีพ ทั้งนี้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มอบให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณา และที่ประชุมมีมติมอบหมายให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยให้หน่วยงานตรวจสอบภายใน ปก. ตรวจสอบหลักฐานใบสำคัญการจัดซื้อเต็นท์ และถุงยังชีพช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมในปีที่ผ่านมา ซึ่งหน่วยงานตรวจสอบภายใน ปก. ได้ตรวจสอบเอกสารใบสำคัญการจัดซื้อถุงยังชีพ และจัดซื้อเต็นท์ที่พักรั่วจากเงินทอรองราชการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในอำนาจของปลัดกระทรวงมหาดไทยแล้ว เห็นว่าถูกต้องตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทอรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งจากตรวจสอบแล้ว ไม่ปรากฏพยานหลักฐานในการกระทำความผิด ประกอบกับการร้องเรียนมีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ และดำเนินการย้ายนางอารีญา ออกจากตำแหน่งหัวหน้าจัดซื้อพัสดุของกรมป้องกันฯ ไปดำรงตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานกิจการพิเศษแล้ว

2) กรณีหนังสือพิมพ์ไทย ฉบับที่ 3539 วันจันทร์ที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 หน้า 11 คอลัมน์ฮอตไลน์ สก๊ิปเด็ดโดย “ป้อมขวาน” ได้เสนอข่าว กรณีการจัดหาผ้าห่มและเสื้อกันหนาวเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย มีการดำเนินการส่งไปในทางทุจริตโดยให้ สตง. และบีก มท. สอบเอาผิดตัวการด่วน คณะอนุกรรมการฯ ได้มอบหมายและเร่งรัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลปรากฏว่า การจัดซื้อเสื้อกันหนาวของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย เป็น

ไปตามราคามาตรฐานของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด เชียงราย ซึ่งกำหนดราคาตัวละ 150 - 200 บาทและ ได้รับการยืนยันจากกลุ่มแม่บ้านว่า ได้รับเงินโดยได้ จ่ายเป็นเช็คถูกต้องครบถ้วน สำหรับการจัดซื้อผ้าห่ม ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เชียงราย ได้จัดซื้อผ้าห่มจำนวน 149,960 ผืนๆ ละ 240 บาท โดยมีกลุ่มแม่บ้านจำนวน 8 กลุ่มเป็นผู้ผลิตและรับมาจำหน่ายจากเครือข่าย ตลอดจน ประธานกลุ่มฯ เป็นผู้รับเช็คค่าผ้าห่มด้วยตนเอง และได้นำไปจ่ายให้สมาชิกในกลุ่ม โดยไม่มีการจ่ายเงิน หรือทรัพย์สินอื่นใดให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงรายผู้หนึ่ง ผู้ใด ดังนั้น จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อ ร้องเรียนของ “ป้อมฆวาน” ยังไม่พบเจ้าหน้าที่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เชียงราย ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประกอบกับ “ป้อมฆวาน” ไม่ยินยอมมาให้ถ้อยคำแก่คณะกรรมการ สอบสวน กรณีจึงไม่มีมูลตามที่กล่าวหาแต่อย่างใด

3) กรณี ส.อ.โกมล พุ่มยิ้ม อยู่อำเภอ เมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ผู้ต้องหาคดีลักลอบค้า อาวุธสงครามและยาบ้า ได้มีการแจ้งตายเท็จที่สำนัก ทะเบียนอำเภอเมืองกาญจนบุรี แล้วแอบอ้าง สวมรายการบัตรประจำตัวประชาชนของนายชาว ไชย양ค์ อยู่อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร โดยที่กรมการปกครอง ได้ตรวจสอบข้อมูลการ ทะเบียนราษฎรและทะเบียนบัตรราย ส.อ.โกมล พุ่มยิ้ม เป็นรายการแจ้งการตายโดยมิชอบและ ทะเบียนราษฎรรายนายชาว ไชย양ค์ เป็นรายการ บุคคลที่คาดว่าจะเสียชีวิตแล้ว แต่มิได้จำหน่าย รายการออกจากฐานข้อมูล ทั้งนี้ เพื่อให้ฐานข้อมูล ทางทะเบียนและบัตรมีความถูกต้อง สำนักบริหาร การทะเบียน กรมการปกครอง ได้ดำเนินการ

จำหน่ายฐานข้อมูลทะเบียนคนตายที่เกิดการทุจริต รวมทั้งปรับปรุงฐานข้อมูลรายการบุคคลราย ส.อ.โกมลฯ ให้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่ 67 หมู่ที่ 1 ตำบลท่าศาลา อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัด ลพบุรี ตามสภาพเดิม และยกเลิกรายการบัตร ที่มีการทุจริตในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้กำชับให้สำนักบริหารการ ทะเบียน กรมการปกครอง ได้เร่งรัดให้จังหวัดที่ เกี่ยวข้องดำเนินการแจ้งความดำเนินคดีกับผู้กระทำ ความผิด ผู้มีส่วนร่วมหรือให้การสนับสนุนในการ กระทำความผิดทุกคน ทุกข้อหาความผิดที่ปรากฏ โดยเคร่งครัด อีกทั้งได้แต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบว่า ได้ปฏิบัติไปโดยชอบด้วย อำนาจหน้าที่หรือไม่ หากพบว่ามีทุจริตให้ ดำเนินการทางวินัยโดยเคร่งครัด

4. คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลใน การดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และ ประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย มีรองปลัดกระทรวงมหาดไทยฝ่ายบริหารเป็นประธาน และผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สป. เป็นเลขานุการ ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

4.1 การดำเนินการด้านป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ

คณะอนุกรรมการฯ ได้สำรวจติดตาม การดำเนินงานของหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย สรุปได้ว่า หน่วยงาน ราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีการจัดทำกิจกรรม แผนงาน โครงการในด้าน การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น

การสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ไว้ในหลักสูตรการฝึกอบรมของหน่วยงาน การเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง การปฏิบัติธรรมตามวาระในโอกาสต่างๆ เป็นต้น

จากการดำเนินการของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ต่างให้ความสำคัญในเรื่องการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เนื่องจากการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ย่อมส่งผลให้การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แม้ในขณะนี้ จะยังไม่สามารถดำเนินการให้เกิดขึ้นกับข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน แต่ก็มีความหวังได้ว่าในอนาคตข้างหน้าข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกคนจะมีคุณธรรม จริยธรรมยิ่งขึ้น โดยอาจพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ จากการให้ความร่วมมือเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม จนกระทั่งในที่สุดได้ประพฤติปฏิบัติตน และปฏิบัติหน้าที่อย่างผู้มีคุณธรรม จริยธรรมตลอดเวลา

4.2 การดำเนินการด้านปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ

คณะอนุกรรมการฯ ได้ดำเนินการสำรวจติดตามสำนวนวินัยที่ผ่านการพิจารณาของ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย ปรากฏว่าขณะนี้ยังไม่มีการชำระการที่ถูกลงโทษทางวินัยเนื่องจากการกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการในมูลค่าความผิดที่ได้กระทำในช่วงระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2550 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2550

อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่สามารถประเมินผลด้วยตนเองได้อย่างไม่ยุ่งยาก ด้วยการตอบแบบทดสอบจริยธรรมในการทำงานที่สำนักงาน ก.พ.ร. จัดทำไว้ได้ตลอดเวลาอย่างน้อยแบบทดสอบนี้จะสามารถกระตุ้นเตือนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในทางอ้อม ให้รู้จักตระหนักที่จะไม่เบียดบังและนำของหลวงไปใช้ส่วนตัว ไม่ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพื่อประโยชน์แก่ตนเอง เป็นต้น ซึ่งหากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ตระหนักในสิ่งเหล่านี้เป็นประจำ ก็ย่อมเป็นการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมโดยปริยาย

บทที่ 3

ผลการดำเนินงาน

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

ของกรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

เพื่อสนองตอบวาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2549 สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ จึงได้จัดทำ **โครงการเสริมสร้างจริยธรรมของข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยขึ้น** ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1) เชิญชวนข้าราชการและลูกจ้างในหน่วยงานสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยร่วมฟังเทศน์ เตินเทียน เนื่องในวันมาฆบูชา ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร ในวันที่ 5 มีนาคม 2550

2) จัดอภิปรายเรื่อง “ธรรมะกับการทำงาน” โดย พล.ต.อ.วชิษฐ เดชกุญชร เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2550 ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 5 อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ

3) จัดอภิปรายเรื่อง “รู้จักสุข รู้จักทุกข์ รู้จักธรรม” โดย คุณกรรณิกา ธรรมเกษร และ คุณสิริเรียม รักดีดำรงฤทธิ์ เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2550 ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 5 อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ

จัดอภิปรายเรื่อง **ธรรมะกับการทำงาน** โดย พล.ต.อ.วชิษฐ เดชกุญชร เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2550

จัดสัมมนาและศึกษาดูงาน “ศาสนิกสัมพันธ์ ศึกษาศิลปะวัฒนธรรม และศาสนา” จ.พระนครศรีอยุธยา
เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2550

4) จัดสัมมนาและศึกษาดูงาน “ศาสนิกสัมพันธ์ ศึกษาศิลปะวัฒนธรรม และศาสนา” จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2550

5) เชิญชวนข้าราชการและลูกจ้างในหน่วยงานสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ร่วมฟังเทศน์เดินเทียน เนื่องในวันวิสาขบูชา ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2550

6) จัดประชุมสมาชิกที่สมัครใจเข้าชมรมพุทธศาสตร์ กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2550 ณ ห้องประชุม สกถ. ชั้น 8 อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ

7) จัดอบรมหลักสูตรส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพัสดุของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยและจังหวัด จำนวน 120 คน ระหว่างวันที่ 15-18 กรกฎาคม 2550 ณ วิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย บางพูน จังหวัดปทุมธานี

8) จัดบรรยาย เรื่อง “ชาวพุทธ.. จะไปทางไหนกันดี” โดยพระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี

วัดเบญจมบพิตรสถิต-มหาสีมาราม เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2550 ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 5 อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ

จัดบรรยาย เรื่อง “ชาวพุทธ.. จะไปทางไหนกันดี”
โดย พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี
เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2550

การฝึกปฏิบัติธรรม ณ สำนักสงฆ์ชยันตนาถนาราม
 ต.ธรรมามูล อ.เมือง จ.ชัยนาท
 เมื่อวันที่ 4 - 5 สิงหาคม 2550

9) จัดฝึกปฏิบัติธรรม ณ สำนักสงฆ์ชยันตนาถนาราม ตำบลธรรมามูล อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท ระหว่างวันที่ 4 - 5 สิงหาคม 2550

10) จัดตั้ง “ชมรมจริยธรรมสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย” มีผู้สนใจสมัครเข้าเป็นสมาชิก ชมรมฯ ประมาณ 100 คน

11) จัดกิจกรรม “ทำบุญวันพระ ธรรมะซู่ใจ ในเทศกาลเข้าพรรษา ประจำปี 2550” โดยแจ้งเชิญชวนข้าราชการ/ลูกจ้าง ในกระทรวงฯ ร่วมฟังพระธรรมเทศนาและร่วมทำบุญ ณ วัดราชบพิตรสถิตมหาสีมารามราชวรวิหารตลอดเทศกาลเข้าพรรษา

12) จัดโครงการ “ครอบครัวอบอุ่น ทำบุญปลูกป่า” ณ วัดขุนสมุทราวาส หมู่ 9 บ้านขุนสมุทรวิน ตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2550

โครงการครอบครัวอบอุ่น ทำบุญปลูกป่า วัดขุนสมุทราวาส
 อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ
 เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2550

13) จัดบอร์ดนิทรรศการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และวันสำคัญทางศาสนา รวมทั้งจัดมุมหนังสือเรื่องดังกล่าว

14) จัดบรรยายเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้” โดย นายวิบูลย์ เข้มเฉลิม เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2550 ณ วิทยาลัยมหาดไทย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

15) จัดบรรยายเรื่อง “วุฒิภาวะทางอารมณ์ ตามหลักพุทธธรรม” โดย คุณสิริเรียม ภักดีดำรงฤทธิ์ คุณดารณีหนูช โพธิพิติ คุณแทนคุณ จิตต์อิสระ

เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2550 ณ วิทยาลัยมหาดไทย
อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

16) จัดบรรยายเรื่อง “การเสริมสร้าง
ข้าราชการมืออาชีพและคุณธรรมในระบบราชการ”
โดย ศ.ดร.ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ณ วิทยาลัยมหาดไทย
อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

17) จัดอบรมหลักสูตร “ปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง” โดยคณาจารย์จาก NIDA
เมื่อวันที่ 6-10 สิงหาคม 2550 ณ โรงแรมรอยัล
ริเวอร์ กทม.

20) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่บทความและ
ข้อมูลข่าวสาร ในเรื่องคุณธรรม
จริยธรรม และธรรมาภิบาล ผ่าน
ทางเว็บไซต์สถาบันดำรงราชานุภาพ
(www.stabundamrong.go.th)
จดหมายข่าวคนมหาดไทยใน
คอลัมน์มุมจริยธรรม วารสาร
ดำรงราชานุภาพ เอกสารความรู้
สตรี. และจดหมายข่าว สป.มท.

18) จัดพิธีมอบโล่เกียรตินิยมให้แก่ผู้ได้รับ
การคัดเลือกเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติชอบด้วยความ
ซื่อสัตย์สุจริตของกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 1
ธันวาคม 2550 ณ ห้องประชุม 1 กระทรวงมหาดไทย

19) จัดพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็น
ข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดินของคณะผู้บริหาร
ข้าราชการและลูกจ้าง เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2550
ณ ห้องประชุม 1 กระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

Wลการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของ กรมการปกครอง สรุปได้ ดังนี้

1. ดำเนินงานตามโครงการริเริ่มที่ส่งผล สำเร็จเร็ว (Quick Win Initiative) จำนวน 2 โครงการ คือ โครงการพัฒนาคนของแผ่นดิน และ โครงการพัฒนากระบวนการตรวจสอบและเฝ้าระวัง การทุจริตและประพฤติมิชอบของกรมการปกครอง โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 การดำเนินการตามโครงการ พัฒนาคนของแผ่นดิน ซึ่งได้จัดกิจกรรมส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ให้กับข้าราชการ เช่น การเข้า วิชาทำบุญ การอบรมฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน การฟังเทศน์บรรยายธรรม เดือนละ 1 ครั้ง ตั้งแต่ เดือนเมษายน - กันยายน 2550 นอกจากนี้ยังจัดให้ ทำมุมศาสนาความรู้ คุณธรรม และจริยธรรม ตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแจกหนังสือ ธรรมะเผยแผรให้ข้าราชการในสังกัดได้ทราบอย่าง ทั่วถึง จากผลการดำเนินโครงการดังกล่าวส่งผลให้

ข้าราชการกรมการปกครอง ได้รับความรู้เกี่ยวกับ การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และเข้าใจหลักการ ดำรงตนและการทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต สามารถปฏิบัติงานด้วยจิตใฝ่มุ่งบริการ สร้างความ ประทับใจอำนวยความสะดวกเป็นธรรมและบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่ประชาชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การดำเนินงานตามโครงการ พัฒนาการกระบวนการตรวจสอบ และเฝ้าระวัง การทุจริตและประพฤติมิชอบของกรมการปกครอง ปีงบประมาณ 2550 โดยกรมการปกครองได้จัดให้มี การสัมมนาเชิงปฏิบัติการร่วมกับเครือข่ายศูนย์ ประสานราชการใสสะอาดของจังหวัด เครือข่ายศูนย์ ประสานราชการใสสะอาดของราชการบริหารส่วน กลางของหน่วยงานต่างๆ เครือข่ายภาคประชาชนและ ลีื่อมวลชน จำนวน 120 คน เมื่อเดือนมีนาคม 2550

เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการ ที่ส่งเสริมให้ข้าราชการและเครือข่ายภาค ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามเฝ้าระวังแจ้ง เบาะแสการทุจริต และเป็นพลังในการตรวจสอบการ บริหารงานภาครัฐให้เกิดความโปร่งใส เป็นธรรม ซึ่งจากผลการดำเนินโครงการฯ เครือข่ายภาค

ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังการทุจริตและประพฤติมิชอบร่วมกับกรมการปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้กรมการปกครองสามารถสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่โปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ ลดการทุจริตของข้าราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ จากการดำเนินงานตามโครงการริเริ่มที่ส่งผลสำเร็จเร็ว (Quick Win Initiative) ดังกล่าว สำนักงาน ก.พ.ร. ได้คัดเลือกโครงการฯ ของกรมการปกครอง เป็นตัวอย่างของหน่วยงานภาครัฐที่มีผลสำเร็จที่โดดเด่น (เป็น 1 ใน 5 หน่วยงานที่ได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติ ประกอบด้วย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง สำนักงานการค้าภายใน จังหวัดลพบุรี กรมการปกครองและกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ) โดยได้รับมอบโล่เกียรติยศจากรัฐมนตรีประจำ

สำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงทิพาวดี เมฆสุวรรณ) ในการจัดงานสัมมนา “ความสำเร็จของการดำเนินงานจริยธรรม และธรรมาภิบาลในภาครัฐ” ของสำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2550 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร ซึ่งกรมการปกครองได้ร่วมจัดนิทรรศการแสดงผลสำเร็จของการดำเนินโครงการฯ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ได้ทราบ ในการจัดงานดังกล่าวด้วย

2. การดำเนินงานตามโครงการร่วมทำเพื่อสร้างธรรม นำใจใสสะอาด ในการดำเนินการตามโครงการฯ แบ่งการดำเนินงานกิจกรรมออกเป็น 3 แนวทาง ดังนี้

2.1. การจัดกิจกรรมทำบุญ ถวายเครื่องไทยธรรม และถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ ณ วัดต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร

2.2 การจัดให้มีกิจกรรมบรรยายเรื่องคุณธรรม จริยธรรม โดยวิทยากรที่มีชื่อเสียงจากหน่วยงานต่างๆ เป็นประจำทุกเดือน จำนวน 4 ครั้ง เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน - กันยายน 2550

2.3 จัดให้มีกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

นอกสถานที่ทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด เช่น การเลี้ยงอาหารกลางวันและดูแลเด็กพิการซ้ำซ้อน คนชรา การถวายอาหารเพล และปัจจัยไทยธรรมแก่ พระภิกษุสงฆ์ที่อาพาธ จำนวน 4 ครั้ง ตั้งแต่เดือน มิถุนายน - กันยายน 2550

สรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

★ เดือนมิถุนายน 2550 (ครั้งที่ 1) ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1) การรณรงค์ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ตามโครงการ ในวันที่ 26 มิถุนายน 2550 โดยมี นายสุรพล ภาษิตนรินทร์ รองอธิบดีกรมการปกครอง เป็นผู้นำข้าราชการจากศูนย์ประสานราชการไร้สละขาด กรมการปกครอง แจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์ ณ สำนัก/กองต่างๆ ของกรมการปกครองเพื่อ เชิญชวนบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้ ได้มีการนำ Mascot สัญลักษณ์ของโครงการ พอเพียงเพื่อพ่อ จากมูลนิธิประเทศไทยไร้สละขาด มาร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ด้วย

2) กิจกรรมเลี้ยงอาหารกลางวันเด็กพิการ ซ้ำซ้อน เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2550 ณ สถานสงเคราะห์ เด็กพิการและทุพพลภาพบ้านนันทภูมิ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี มีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 60 คน มีผู้ร่วมบริจาคสิ่งของเครื่องใช้จำเป็นสำหรับผู้พิการ และทุพพลภาพ เช่น ผ้าอ้อมสำเร็จรูป และผ้ารองซับ

สำหรับผู้ป่วยแผลกดทับ จำนวนมาก และเงินบริจาค ให้กับสถานสงเคราะห์ฯ จำนวน 40,166 บาท

3) กิจกรรมการบรรยาย เรื่อง “ข้าราชการ ไทย ใจใสสะอาด” โดย อาจารย์สุชุม นवलสกุล อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2550 ณ ห้องประชุม ชั้น 5 อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ มีผู้เข้าร่วมฟัง การบรรยาย จำนวน 80 คน ทั้งนี้ มีเครือข่าย ภาคประชาชนให้ความร่วมมือและเข้าร่วมกิจกรรม ดังกล่าว เช่น ผู้แทนกลุ่มศึกษาปัญหาสังคมไทย ผู้แทนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผู้แทน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และผู้แทน บริษัทดาดาโปรดักส์ ทอปปิง ฟอรัม จำกัด เป็นต้น

★ เดือนกรกฎาคม 2550 (ครั้งที่ 2) ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์กิจกรรมตามโครงการฯ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2550 โดยข้าราชการจากศูนย์ประสานราชการใส่สะอาดกรมการปกครอง ได้รับรณรงค์ประชาสัมพันธ์กิจกรรมในรอบเดือนกรกฎาคม 2550 และได้ดำเนินการแจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์ ณ สำนัก / กอง ต่างๆ ของกรมการปกครอง เพื่อเชิญชวนบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมกิจกรรม และร่วมบริจาคสิ่งของต่างๆ

2. กิจกรรมทำบุญ ถวายเครื่องไทยธรรม และถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ จำนวน 9 รูป ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2550 โดยมี นายสุพล ภาษิตินรินทร์ รองอธิบดีกรมการปกครองเป็นประธาน นำข้าราชการ ในสังกัด รวมทั้งเครือข่ายภาคประชาชน เช่น รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผู้แทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และข้าราชการบำนาญ จำนวน 70 คน ร่วมพิธีทำบุญดังกล่าว ทั้งนี้ กรมการปกครองได้ร่วมบริจาคเงินทำบุญเพื่อสาธารณประโยชน์ จำนวน 5,000 บาท

3. กิจกรรมเลี้ยงอาหารกลางวันแก่คนชรา จำนวน 100 คน ณ สถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค 2 กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2550 โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 70 คน ทั้งนี้

มีผู้ร่วมบริจาคสิ่งของเครื่องใช้จำเป็นจำนวนมาก และได้บริจาคเงินให้กับสถานสงเคราะห์ฯ จำนวน 21,230 บาท

4. กิจกรรมบรรยาย เรื่อง “ใช้ธรรมะอย่างไรให้ชีวิตมีสุข” โดย อาจารย์สุเนี่ย ลินธุเดชะ จากมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2550 ณ ห้องประชุม ชั้น 5 อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ สป.มท. ซึ่งมีข้าราชการผู้สนใจเข้าร่วมฟังการบรรยาย จำนวน 120 คน

☀ เดือนสิงหาคม 2550 (ครั้งที่ 3) ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์กิจกรรมตามโครงการฯ เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2550 โดยข้าราชการจากศูนย์ประสานราชการใส่สะอาดกรมการปกครอง ร่วมกับนักศึกษจากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ได้ร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์กิจกรรมในรอบเดือนสิงหาคม 2550 โดยได้แจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์ ณ สำนัก/กอง ต่างๆ ของกรมการปกครอง เพื่อเชิญชวนบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมกิจกรรม และร่วมบริจาคสิ่งของต่างๆ

2. กิจกรรมการทำบุญช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ ณ วัดพระบาทน้ำพุ อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2550 มีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 50 คน และมีผู้ร่วมบริจาคสิ่งของอุปโภคบริโภค เช่น นมกล่อง น้ำยาทำความสะอาด ปิ่นโต และสิ่งของอื่นๆ จำนวนมาก และเงินบริจาคให้กับวัดพระบาทน้ำพุ จำนวน 25,830 บาท

3. กิจกรรมการบรรยาย เรื่อง “สร้างพลังใจในการทำงานด้วยชีวิตที่เบิกบานและเป็นสุข” โดย อาจารย์วสันต์ พงศ์สุประดิษฐ์ เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2550 ณ ห้องประชุม ชั้น 5 อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ โดยมีข้าราชการเข้าร่วมฟังการบรรยาย จำนวน 110 คน

★ เดือนกันยายน 2550 (ครั้งที่ 4) ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์กิจกรรมตามโครงการฯ เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2550 ซึ่งได้รับความร่วมมือจาก คุณโอ๊ (รุ่งระวี นริจินดากุล) และ คุณกิตาร์ (ศิริพิชญ์ กฤษณะเศรษฐี) ดารา / นักแสดงจากบริษัทกันตนา ร่วมแจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์

กับข้าราชการศูนย์ใสสะอาดฯ ณ สำนัก/กอง ต่างๆ ของกรมการปกครอง

2. การเสวนา เรื่อง “ธรรมะนำใจ... ราชการไทย ใสสะอาด” โดยมีวิทยากรนักพูดชื่อดังประกอบด้วย อาจารย์สุขุม นวลสกุล จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง อาจารย์สุนีย์ สินธุเดช จากมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต อาจารย์วสันต์ พงศ์สุประดิษฐ์ นักพูดรายการทอล์กโชว์ และ อาจารย์พิษณุ สกุลโรมวิลาส จากสถานีวิทยุ TITV (รายการสภาโຈິก) เป็นผู้ดำเนินรายการ เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2550 ทั้งนี้มีข้าราชการเข้าร่วมฟังการบรรยาย จำนวน 120 คน

3. กิจกรรม “หนังสือดี จากที่สู่น้อง” โดยได้นำหนังสือสำหรับเด็กนักเรียน ระดับอนุบาล - มัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปบริจาคให้กับเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านเข็กน้อย ต.เข็กน้อย อ.เขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2550 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับรางวัลส่งเสริมการอ่านดีเด่น และอยู่ระหว่างการพัฒนาปรับปรุงห้องสมุดให้มีความสมบูรณ์ ทั้งนี้ มีข้าราชการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว จำนวน 60 คน และได้นำหนังสือที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่างๆ ไปบริจาคให้กับเด็กเป็นจำนวนมาก

กรมการพัฒนาชุมชน

1. ที่มา

การทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการไทย เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าว ได้แทรกซึมอยู่ในระบบราชการไทยทุกระดับ ตั้งแต่ระดับล่างจนถึงระดับสูง มีรูปแบบสลับซับซ้อนและมีแนวโน้มว่าจะรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้ สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการที่ข้าราชการขาดคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่ตระหนักถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นต่อประเทศชาติ เห็นประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ของประเทศชาติ ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชน อีกทั้งกลไกระบบการบริหารราชการขาดความโปร่งใสและขาดความเป็นธรรม ประชาชนไม่ให้ความสำคัญและไม่มีโอกาสเข้าร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้ประกาศวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2549 โดยมีเจตนารมณ์ต้องการทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธา และไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และหน่วยงานภาครัฐราชการ รวมถึงตัวข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในทุกระดับ โดยเฉพาะการใช้อำนาจรัฐและการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ การบริหารราชการ

แผ่นดินจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทยและประชาชนเป็นสำคัญ

กรมการพัฒนาชุมชน ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กร จึงได้จัดทำโครงการ “พัฒนาชุมชนใสสะอาด” ขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานตามวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ รวมทั้งกำหนดให้โครงการ “พัฒนาชุมชนใสสะอาด” เป็นกิจกรรมหนึ่งตามโครงการ “คน พ.ช. รวมพลังทำความดีถวายพระเจ้าอยู่หัว” ซึ่งเป็นโครงการที่จัดขึ้น เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 นี้

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

2.1 เพื่อเสริมสร้างให้ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

2.2 เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชนนำหลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เป็นแนวทางในการบริหารงาน

2.3 เพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติหน่วยงานในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ที่มีการบริหารงานตามแนวทางหลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

3. วิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 1 จัดตั้งคณะกรรมการระดับกรมฯ เพื่อกำหนดมาตรการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ธรรมเนียมปฏิบัติของหน่วยงาน และเสริมสร้างค่านิยมสร้างสรรค์ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและลูกจ้างกรมฯ กำหนดขั้นตอน เกณฑ์ ในการพิจารณาคัดเลือกหน่วยงานที่มีการบริหารงานตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมเนียมปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 2 ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมเนียมปฏิบัติ ค่านิยมสร้างสรรค์ และการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐ ตลอดจนประชาสัมพันธ์โครงการให้หน่วยงานในสังกัดได้รับทราบ

ขั้นตอนที่ 3 หน่วยงานในสังกัดกรมฯ นำหลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมเนียมปฏิบัติ เป็นแนวทางในการบริหารงาน

ขั้นตอนที่ 4 คณะกรรมการระดับกรมฯ และศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตทุกเขต ติดตามประเมินผลการบริหารงานของหน่วยงานในสังกัด

ขั้นตอนที่ 5 กรมการพัฒนาชุมชนคัดเลือกหน่วยงานที่มีการบริหารงานตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมเนียมปฏิบัติประจำปีงบประมาณ 2550 โดยจะพิจารณาคัดเลือกจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในระดับเขต (เขตละ 1 จังหวัด) รวม 12 จังหวัด และพิจารณาคัดเลือกหน่วยงานในส่วนกลาง (คัดเลือกจากศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตทุกเขต/สำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม) จำนวน 1 หน่วยงาน รวมทั้งหมด 13 หน่วยงาน และคัดเลือกข้าราชการและลูกจ้างที่มีคุณธรรม

จริยธรรม มีพฤติกรรมและวิธีการทำงานสอดคล้องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและค่านิยมที่พึงประสงค์ (ABC DEF) จากส่วนภูมิภาค 12 ราย และส่วนกลาง 1 ราย รวม 13 ราย เป็น “คนดีที่อยากบอก” และประกาศเกียรติคุณ มอบรางวัลยกย่อง เชิดชูเกียรติหน่วยงานดีเด่น

4. เป้าหมายของโครงการ

4.1 ระดับบุคคล

ข้าราชการและลูกจ้างกรมการพัฒนาชุมชนมีคุณธรรม จริยธรรม และยึดถือค่านิยมสร้างสรรค์เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ปราศจากการทุจริตประพฤติมิชอบ

4.2 ระดับหน่วยงาน

หน่วยงานในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน มีการบริหารงานเป็นไปตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติ และนโยบาย 4 ป (โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และประสิทธิภาพ) ของรัฐบาล

5. ผลการดำเนินงาน

5.1 กรมการพัฒนาชุมชน มีคำสั่งที่ 131/2550 ลงวันที่ 4 เมษายน 2550 แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ “พัฒนาชุมชนใสสะอาด” โดยมีนายวิศล มั่นสือเอื้อศิริ รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน เป็นประธานกรรมการอำนวยการฯ

5.2 กำหนดมาตรการและแนวทางในการดำเนินงานโครงการ “พัฒนาชุมชนใสสะอาด” เป็นแนวทางในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด ประกอบด้วย

5.2.1 มาตรการด้านจริยธรรม/ คุณธรรม และความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

แนวทางการดำเนินงาน

- เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมแก่ข้าราชการและลูกจ้างในสังกัด อาทิเช่น

1) สร้างความรู้และเข้าใจในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม โดยวิธีการต่างๆ เช่น การฝึกอบรม การใช้สื่อในการรณรงค์ กระตุ้นให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม

2) จัดกิจกรรมพัฒนาจิตใจ เช่น การส่งเสริมให้ข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดเข้าวัด ฟังธรรม หรือปฏิบัติกิจตามศาสนาที่ตนเองนับถือ

3) ยกย่อง เชิดชูเกียรติผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมตามหลักศาสนา และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

- รณรงค์เพื่อปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำนึกและตระหนักถึงการดำรงชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง อาทิเช่น

1) ส่งเสริมให้ข้าราชการและลูกจ้างลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น ลด ละ เลิกการดื่มสุรา เล่นการพนัน หรืออบายมุขอื่นๆ

2) จัดฝึกอบรมให้สามารถผลิตเครื่องอุปโภคที่จำเป็นในชีวิตประจำวันไว้ใช้เอง

3) ฝึกอบรมด้านอาชีพแก่ข้าราชการและลูกจ้าง เพื่อให้มีรายได้เสริมจากรายได้ประจำ

4) รณรงค์ ส่งเสริมให้ข้าราชการและลูกจ้างนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตและในการทำงาน โดยการศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น โครงการพระราชดำริหรือแหล่งเรียนรู้เชิงคุณธรรม (สามารถค้นหาข้อมูลได้ที่ www.moralcenter.or.th)

- รณรงค์ให้ข้าราชการยึดค่านิยมสร้างสรรค์เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน อาทิเช่น

1) จัดทำสื่อรณรงค์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ข้าราชการและลูกจ้างยึดค่านิยมสร้างสรรค์เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

2) ผู้บังคับบัญชาประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

- เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างให้ทราบทั่วกันโดยเปิดเผยทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน

- กำกับ ควบคุม การบริหารงบประมาณ ตรวจสอบการจัดทำเอกสารหลักฐานการเงิน การบัญชี และพัสดุ

5.2.2 มาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของภาคประชาชน

แนวทางการดำเนินงาน

- เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายภาคประชาชน อาทิเช่น สอดแทรกให้ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่เครือข่ายภาคประชาชนในการประชุมหรือการฝึกอบรมต่างๆ

- ส่งเสริม สนับสนุนให้เครือข่ายภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ แจ้งเบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ อาทิเช่น

1) รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้เครือข่ายภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง หรือแจ้งเบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

2) ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ตรวจสอบการสั่งซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน

3) จัดให้มีช่องทางการรับแจ้งเบาะแส การทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงาน

4) ยกย่องคุณงามความดีผู้แจ้งเบาะแส เช่น การประกาศเกียรติคุณผู้ทำความดี เป็นต้น

5.2.3 มาตรการด้านการดำเนินการปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ

แนวทางการดำเนินงาน

- ดำเนินการทางวินัยกับผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง ถูกต้อง และเป็นธรรม อาทิเช่น

- 1) ตอบสนองต่อข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริต และประพฤติมิชอบของข้าราชการและลูกจ้าง และแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบ
- 2) ดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการและลูกจ้างให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย

5.2.4 มาตรการด้านการสร้างหลักธรรมาภิบาลในหน่วยงาน

แนวทางการดำเนินงาน

- ปรับปรุงกระบวนการทำงานของหน่วยงานให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล อันได้แก่

- 1) หลักนิติธรรม
 - 2) หลักคุณธรรม
 - 3) หลักความโปร่งใส
 - 4) หลักความมีส่วนร่วม
 - 5) หลักความรับผิดชอบ
 - 6) หลักความคุ้มค่า
- ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยม และวิธีการทำงานของบุคลากร ให้ถือเอาประโยชน์ของประชาชนเป็นจุดมุ่งหมายในการทำงาน และสามารถร่วมทำงานกับประชาชนและภาคเอกชนได้อย่างราบรื่น

5.3 จัดประชุมหัวหน้าฝ่ายแผนงานและติดตามผล และหัวหน้าฝ่ายอำนวยการ ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต เพื่อมอบนโยบายและชี้แจงแนวทางในการดำเนินงานโครงการฯ และการติดตามให้การสนับสนุนแก่จังหวัด เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2550 ณ ห้องประชุม 1 กรมการพัฒนาชุมชน

5.4 แจ้งให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินงานตามโครงการ “พัฒนาชุมชนใสสะอาด”

การประชุมหัวหน้าฝ่ายแผนงานและติดตามผล และหัวหน้าฝ่ายอำนวยการ ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2550 ณ ห้องประชุม 1 กรมการพัฒนาชุมชน

อบรมให้ความรู้แก่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแก่เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

5.5 การดำเนินงานตามโครงการ “พัฒนาชุมชนใสสะอาด” ของหน่วยงานในสังกัดกรมฯ ส่วนใหญ่จะดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1) การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ และสื่อรณรงค์เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม หลักธรรมาภิบาล และค่านิยมที่พึงประสงค์ของกรมฯ แก่ข้าราชการและลูกจ้างในหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 28.96

2) กิจกรรมการคัดเลือกข้าราชการ และลูกจ้างที่มีพฤติกรรมการทำงาน การประพฤติปฏิบัติตนดีเด่น คิดเป็นร้อยละ 15.52

3) การอบรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม หลักธรรมาภิบาล และค่านิยมที่พึงประสงค์ แก่บุคลากรในหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 11.04

4) การส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานประพฤติปฏิบัติตน และปฏิบัติหน้าที่ตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 8.32

5) การสร้างความเข้มแข็งแก่เครือข่ายภาคประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ คิดเป็นร้อยละ 7.2

6) การจัดกิจกรรมสอนแนะนำงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.8

5.6 จัดกิจกรรม “คนดีที่อยากบอก” เพื่อให้ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน มีความภาคภูมิใจ ในการทำความดีอย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีทัศนคติ “คนดีไม่ถูกมองข้าม” กรมฯ จึงยกย่องข้าราชการที่ประพฤติ ปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่สอดคล้อง แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และค่านิยมที่พึงประสงค์ (ABC DEF) เป็น “คนดีที่อยากบอก” โดยพิจารณาคัดเลือกข้าราชการที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีพฤติการณ์และวิธีการทำงานสอดคล้อง กับค่านิยมที่พึงประสงค์ (ABC DEF) ขององค์กร

เขตละ 1 คน และส่วนกลาง 1 คน รวม 13 คน เพื่อประกาศเกียรติคุณ และมอบรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในโอกาสสำคัญของกรมฯ ซึ่งผลการคัดเลือกมีดังนี้

นายรินทร์ เต็มราม

นักวิชาการพัฒนาชุมชน 6 ว
สำนักงานพัฒนาชุมชน
จังหวัดลพบุรี

นายชัยณรงค์ รักษารัตน์

นักพัฒนาชุมชน 6 ว
สำนักงานพัฒนาชุมชน
อำเภอทับนูนบุรี
จังหวัดปราจีนบุรี

นายสามารถ ไรจนวิเชียร

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 7
สำนักงานพัฒนาชุมชน
จังหวัดนครพนม

นางสาวบุศรารวรรณ เรืองช่อ

นักพัฒนาชุมชน 6
สำนักงานพัฒนาชุมชน
อำเภอหนองสองห้อง
จังหวัดขอนแก่น

นายนิยม ไชยสุรินทร์

นักพัฒนาชุมชน 6
สำนักงานพัฒนาชุมชน
อำเภอเมือง
จังหวัดลำปาง

นายอำพร ปัญญาพยัคฆ์
 เจ้าหน้าที่งานพัฒนาชุมชน 5
 สำนักงานพัฒนาชุมชน
 อำเภอเมือง
 จังหวัดแพร่

นางสาวสุวรรณา อินตัน
 นักพัฒนาชุมชน 5
 สำนักงานพัฒนาชุมชน
 อำเภอบางบัวทอง
 จังหวัดนนทบุรี

นายอำนาจ ชื่นสุราษฎร์
 พัฒนาการกิ่งอำเภอ
 สามร้อยยอด
 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นางสาวรัชณี นาคทัต
 นักพัฒนาชุมชน 6
 สำนักงานพัฒนาชุมชน
 อำเภอเขียงยืน
 จังหวัดมหาสารคาม

นายประมวล วรานุศิษฐ์
 เจ้าหน้าที่บริหารงาน
 พัฒนาชุมชน 6
 รักษาการในตำแหน่ง
 พัฒนาการ อำเภอลานสกา
 จังหวัดนครศรีธรรมราช

นางวิษี ลินธุศิริ
 นักพัฒนาชุมชน 6
 สำนักงานพัฒนาชุมชน
 อำเภอหนองฉาง
 จังหวัดอุทัยธานี

นายธีระพล สงขวัญ
 พัฒนาการอำเภอยะหริ่ง
 จังหวัดปัตตานี

นายสุริชาติ สายทอง
 นักวิชาการพัฒนาชุมชน 7 ว
 สำนักส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

5.7 พิจารณาคัดเลือกหน่วยงานที่มีผลการดำเนินงานตามโครงการ “พัฒนาชุมชนใสสะอาด” ดีเด่น คณะกรรมการติดตามประเมินผล ศพช. เขตคัดเลือกสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ในพื้นที่รับผิดชอบเขตละ 1 จังหวัด และคณะกรรมการอำนวยการฯ คัดเลือกหน่วยงานสังกัดส่วนกลาง จำนวน 1 หน่วยงาน รวมทั้งสิ้น 13 หน่วยงาน ที่มีผลการดำเนินงานตามโครงการดีเด่น เพื่อประกาศและมอบรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติหน่วยงานในโอกาสสำคัญของกรมฯ โดยมีผลการคัดเลือก ดังนี้

- 1) พื้นที่ ศพช.เขต 1 ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุพรรณบุรี
- 2) พื้นที่ ศพช.เขต 2 ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดฉะเชิงเทรา
- 3) พื้นที่ ศพช.เขต 3 ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม
- 4) พื้นที่ ศพช.เขต 4 ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเลย
- 5) พื้นที่ ศพช.เขต 5 ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่
- 6) พื้นที่ ศพช.เขต 6 ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพิจิตร
- 7) พื้นที่ ศพช.เขต 7 ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครปฐม
- 8) พื้นที่ ศพช.เขต 8 ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดภูเก็ต
- 9) พื้นที่ ศพช.เขต 9 ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
- 10) พื้นที่ ศพช.เขต 10 ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 11) พื้นที่ ศพช.เขต 11 ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมหาสารคาม

12) พื้นที่ ศพช.เขต 12 ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุโขทัย

13) ส่วนกลาง ได้แก่ ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่ 4

5.8 จัดพิมพ์เอกสารรณรงค์เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ธรรมภิบาล และค่านิยมสร้างสรรค์ ได้แก่ โปสเตอร์ จำนวน 6,000 แผ่น และสติ๊กเกอร์ จำนวน 12,000 แผ่น เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ของกรมฯ และเป็นการรณรงค์ให้ข้าราชการและลูกจ้างกรมฯ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

โปสเตอร์รณรงค์เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

สติ๊กเกอร์รณรงค์สร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ของกรมการพัฒนาชุมชน

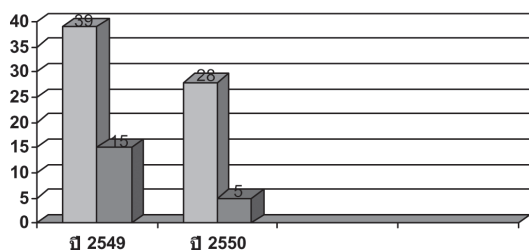
5.8 การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน กล่าวหา และการดำเนินการทางวินัยข้าราชการ กรมการพัฒนาชุมชน

ในปีงบประมาณ 2550 พบว่ามีข้าราชการถูกร้องเรียนกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ลดลงจากปีงบประมาณ 2549 จำนวน 28.21% และมีข้าราชการถูกดำเนินการทางวินัยลดลงจากปีงบประมาณ 2549 จำนวน 66.66 %

ที่	กรณี	ปี 2549	ปี 2550	ลดลง/เพิ่มขึ้น
1.	เรื่องร้องเรียนกล่าวหาข้าราชการ	39 ราย*	28 ราย*	- 28.21%
2.	การดำเนินการทางวินัยข้าราชการกรมฯ	15 ราย*	5 ราย*	- 66.66%

*เฉพาะกรณีการกระทำทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนภูมิที่ 1 แสดงจำนวนการร้องเรียนและการดำเนินการทางวินัยข้าราชการ กรมการพัฒนาชุมชน ปี 2549 และปี 2550

- เรื่องร้องเรียน
- การดำเนินการทางวินัย

โครงการ “พัฒนาชุมชนใสสะอาด” จึงเป็นโครงการเสริมสร้างให้บุคลากรของกรมฯ มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และค่านิยมที่พึงประสงค์ของกรมฯ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและในการดำรงชีวิต นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้หน่วยงานในสังกัดทุกระดับยึดนโยบาย 4 ป ของรัฐบาล (โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และประสิทธิภาพ) และนำหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางในการบริหารจัดการของหน่วยงาน ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานของกรมฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปราศจากการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงาน

กรมที่ดิน

ตอนที่ ๓ ามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2549 เห็นชอบวาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดนโยบายในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ โดยกรมที่ดินสนองนโยบายดังกล่าวด้วยความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการดำเนินการตามเจตนารมณ์ และแนวทางของวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ นโยบายดังกล่าวบังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็น

รูปธรรม ดังนี้

1) จัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานสร้างราชการใสสะอาดและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ กรมที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 โดยยึดแนวทาง

การดำเนินงานตามวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐ และยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบกรมที่ดิน พ.ศ. 2548-2551 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานและประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้มีการจัดพิมพ์เผยแพร่จำนวน 1,600 เล่ม พร้อมทั้งจัดให้มีการติดตาม/ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนฯ เพื่อให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

2) ดำเนินโครงการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการ สู่การปฏิบัติของกรมที่ดิน” เพื่อเสริมสร้างกระบวนการในการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบไปสู่การปฏิบัติในกลุ่มผู้บริหารของหน่วยงานภายในกรมที่ดิน ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมและดำเนินงานเสริมสร้างระบบคุณธรรม จริยธรรม และ

ธรรมาภิบาล ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดประชุมสัมมนาจำนวน 4 ครั้ง ในพื้นที่ 4 ภาค ดังนี้

ครั้งที่ 1 ภาคกลาง วันที่ 19 - 20 เมษายน 2550 ณ โรงแรมรามาร์คเด็นส์ กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา จำนวน 222 คน

ครั้งที่ 2 ภาคเหนือ วันที่ 26 - 27 เมษายน 2550 ณ โรงแรมฮอลิเดย์การ์เด้นท์ จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา จำนวน 154 คน

ครั้งที่ 3 ภาคใต้ วันที่ 3 - 4 พฤษภาคม 2550 ณ โรงแรมอ่าวนางวิลล่า จังหวัดกระบี่ มีผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา จำนวน 124 คน

ครั้งที่ 4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วันที่ 21 - 22 มิถุนายน 2550 ณ โรงแรมโซฟิเทลราชาออคิต จังหวัดขอนแก่น มีผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา จำนวน 165 คน

3) จัดทำโครงการคัดเลือกข้าราชการกรมที่ดินผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ดีเด่น ประจำปี เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติคุณข้าราชการที่ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการครองตน การให้บริการ การปฏิบัติงาน และการปฏิบัติต่อหน่วยงานและสังคมโดยรวม โดยในการคัดเลือกประจำปี พ.ศ. 2549 มีผู้ได้รับการคัดเลือก จำนวน 43 คน และได้มีการจัดพิธีมอบเกียรติบัตรแก่ผู้ได้รับคัดเลือกของส่วนกลางจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในวันสถาปนากกรมที่ดิน 106 ปี เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2550 และจัดทำหนังสือ “โครงการคัดเลือกข้าราชการกรมที่ดินผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม ประจำปี พ.ศ. 2549” จำนวน 1,200 เล่ม เพื่อเป็นการเผยแพร่และยกย่องเชิดชูเกียรติคุณผู้ได้รับการคัดเลือก

สำหรับในปี พ.ศ. 2550 ได้จัดให้มีโครงการคัดเลือกข้าราชการกรมที่ดินผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น โดยมีหน่วยงานต่างๆ ได้พิจารณาสรรหาข้าราชการและลูกจ้างประจำเสนอชื่อ เพื่อคัดเลือกยกย่องให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่นประจำปี พ.ศ. 2550 จำนวน 50 คน

4) จัดทำวีดิทัศน์และเอกสารเผยแพร่ต่างๆ เพื่อรณรงค์เสริมสร้างจิตสำนึกแก่ข้าราชการประกอบด้วย

- จัดทำวีดีทัศน์การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและการประพฤติมิชอบในภาคราชการสู่การปฏิบัติของกรมที่ดิน ออกอากาศเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 11 เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2550 เวลา 22.30 น.

- จัดทำหนังสือ “กรมที่ดินกับการแปลงวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการ” จำนวน 2,500 เล่ม

- จัดทำแผ่นพับ “กรมที่ดินกับการแปลงวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการ” จำนวน 5,000 แผ่น

- จัดทำแผ่นพับ “106 ปี กรมที่ดิน เน้นสามัคคี ไผ่ตงบริการ พัฒนางานฐานข้อมูล” จำนวน 5,000 แผ่น

- จัดทำจดหมายข่าวราย 2 เดือน “เรียนรู้คุณธรรม ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง” โดยจัดพิมพ์เผยแพร่ ครั้งละ 2,500 ฉบับ

- จัดทำหนังสือพิมพ์ที่ดินสัมพันธ์รายปักษ์ โดยจัดพิมพ์เผยแพร่ปักษ์ละ 5,000 ฉบับ

- จัดทำหนังสือวารสารที่ดินราย 2 เดือน โดยจัดพิมพ์ครั้งละ 500 เล่ม

- ประสาน/จัดพิมพ์หนังสือ “เศรษฐกิจพอเพียง คืออะไร” ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน 5,000 เล่ม

- ประสาน/เผยแพร่หนังสือ “ตามรอยพ่อ สุวิถีเศรษฐกิจพอเพียง” ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จำนวน 650 เล่ม

5) จัดนิทรรศการเกี่ยวกับวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการ การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการสู่การปฏิบัติของกรมที่ดิน” จำนวน 4 ครั้ง ในพื้นที่ 4 ภาค

6) จัดกิจกรรม “ร้อยความดี ทำดีให้พ่อดู” โดยการให้ข้าราชการผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ ได้แสดงเจตนามุ่งมั่นในการทำความดีแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้วยการเขียนบรรยาย “ความดี” ที่ต้องการกระทำลงในกระดาษรูปใบโพธิ์ มีผู้ร่วมกิจกรรมจำนวน 333 คน

7) จัดพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ เพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดินเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2549 ณ ห้องประชุม 1 กรมที่ดิน โดยมีผู้บริหารและข้าราชการกรมที่ดินเข้าร่วมพิธี

8) จัดให้ข้าราชการร่วมลงนามถวายสัตย์ปฏิญาณตน เพื่อล้างทุจริตให้สิ้นแผ่นดินไทย เพื่อเทิดไถ่องค์ราชัน โดยมีผู้ร่วมลงนามจำนวน 1,799 คน

9) จัดนิทรรศการ “ข้าราชการตามรอยพระยุคลบาท” เนื่องในงานสัปดาห์ส่งเสริมศาสนาและจริยธรรมในเดือนธันวาคม 2549 ณ กรมที่ดิน

10) จัดให้มี “ข้อกำหนดว่าด้วยมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ของข้าราชการกรมที่ดิน พ.ศ. 2541 จรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2537 และแนวทางการทำงานตามรอยพระยุคลบาท” เป็นหัวข้อวิชาหนึ่งในการสอบคัดเลือกข้าราชการของกรมที่ดิน เพื่อเลื่อนระดับและย้ายเปลี่ยนสายงาน

11) จัดให้มีการสอดแทรกหัวข้อวิชาเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ ของกรมที่ดิน จำนวน 11 โครงการ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 2,499 คน

12) จัดทำโครงการสร้างเครือข่าย “กรมที่ดินใสสะอาด” เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรมดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างกรมที่ดินใสสะอาดในหน่วยงานภายในกรมที่ดินและดำเนินกิจกรรมในการรณรงค์ส่งเสริมจิตสำนึกที่ถูกต้อง เป็นธรรม เรียนรู้และปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาท รวมทั้งประสานสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเครือข่ายให้ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ปัจจุบันมีหน่วยงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้จัดตั้ง

ชมรมขึ้น จำนวน 61 ชมรม และมีสมาชิกเครือข่ายประเภทบุคคล จำนวน 6,768 คน

นอกจากนี้กรมที่ดินยังได้ผลักดัน/ส่งเสริม/สนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัดร่วมเป็นพลังในการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ โดยได้กำหนดให้การดำเนินโครงการ/กิจกรรม ทางด้านการเสริมสร้างจริยธรรม คุณธรรมและธรรมาภิบาล ที่ตอบสนองและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์วาระแห่งชาติ เป็นเป้าหมายสำคัญของกรมที่ดิน ซึ่งได้กำหนดให้เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงานต่างๆ ในความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายขององค์กรสู่ระดับบุคคล และหน่วยงานต่างๆ ก็ได้ร่วมแรง ร่วมใจในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลแก่บุคลากรทุกคน ให้ได้รับรู้รับทราบ และนำไปประพฤติปฏิบัติผ่านโครงการ/กิจกรรมในรูปแบบต่างๆ โดยสรุป ดังนี้

การอบรมและบรรยายต่างๆ

- จัดอบรมหลักสูตรการปรับ/สร้างวัฒนธรรมภายในองค์กรตามข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงด้านบุคลากร จำนวน 2 รุ่น คือรุ่นที่ 1 เมื่อวันที่ 10 - 12 พฤศจิกายน 2549 และรุ่นที่ 2 เมื่อวันที่ 17 - 19 พฤศจิกายน 2549 ณ วิทยาลัยมหาดไทย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

- จัดอบรมตามโครงการฝึกอบรมผู้ช่วยผู้ตรวจราชการและเจ้าหน้าที่สนับสนุนงานตรวจราชการแก่เจ้าหน้าที่ จำนวน 27 คน เมื่อวันที่ 26 - 27 พฤษภาคม 2550 โดยสอดแทรกเนื้อหาวิชาเรื่อง “จริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐสู่การปฏิบัติ” บรรยายให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่

- จัดอบรมเจ้าหน้าที่เรื่อง “บทบาทของข้าราชการสำนักส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ต่อการพัฒนางานด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เพื่อร่วมเป็นพลังในการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ” โดยเชิญนายเอกเกษมสุข ตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี บรรยายเรื่อง กระบวนการขับเคลื่อนจริยธรรมเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2550 ณ ห้องประชุม 1 AB กรมที่ดิน มีผู้เข้าร่วมรับการอบรม จำนวน 55 คน

- จัดให้มีการฝึกอบรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ โดยการจัดให้มีการบรรยายให้ความรู้ประกอบกับการฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม เมื่อวันที่ 16 - 17 มิถุนายน 2550 ณ โรงแรมรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 83 คน

- จัดอบรมโครงการเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรในการปฏิบัติงาน โดยสอดแทรกเนื้อหาวิชาการบริหารจัดการโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงและวิชาคุณธรรมจริยธรรม และการเสริมสร้างวินัยต่อตนเอง แก่ผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 4 รุ่น รวม 401 คน

- จัดอบรมโครงการเสริมสร้างความรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ โดยจัดให้มีการบรรยายเนื้อหาวิชาการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ วิชาการเรียนรู้ตามรอย

พระยุคลบาท และคุณลักษณะที่พึงประสงค์กับระบบบริหารจัดการภาครัฐที่ดีแก่ผู้อำนวยการศูนย์เดินสำรวจ ผู้กำกับการเดินสำรวจ และผู้กำกับการรังวัด รวม 200 คน เมื่อวันที่ 18 - 20 มิถุนายน 2550 ณ รอยัลฮิลล์ กอล์ฟ รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดนครนายก โดยได้รับเกียรติจาก ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล และนายอดุล จันทรศักดิ์ เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ข้าราชการ

- จัดอบรมเสริมสร้างความรู้ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาทีมงานแก่เจ้าหน้าที่ โดยการจัดให้มีการบรรยายให้ความรู้ประกอบการฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม เมื่อวันที่ 6 - 8 กรกฎาคม 2550 ณ โรงแรมมิลฟอร์ด พาราไดซ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 228 คน

- จัดฝึกอบรมสัมมนาเรื่อง “การพัฒนาบุคลากรสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียงแก่เจ้าหน้าที่ในสังกัด” จำนวน 22 คน เมื่อวันที่ 14 - 15 กรกฎาคม 2550 และศึกษาดูงาน ณ วัดญาณสังวราราม จังหวัดชลบุรี

- จัดให้มีการฝึกอบรมเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และวินัยต่อตนเอง และทำกิจกรรมประสานสัมพันธ์ ประกอบกับการปฏิบัติ

ภาคสนาม Team Walk Rally โดยอาจารย์แก้วแก้ว และคณะ เมื่อวันที่ 21 - 22 กรกฎาคม 2550 มีผู้เข้าร่วมรับการฝึกอบรมจำนวน 86 คน

- จัดอบรมเสริมสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติราชการของข้าราชการ โดยจัดให้มีการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง “หลักเศรษฐกิจพอเพียง หลักคุณธรรม จริยธรรม การเสริมสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติราชการและกิจกรรมประชาสัมพันธ์ รวมทั้งประสบการณ์การทำงานจากผู้บริหารระดับสูงของกรมที่ดิน” เมื่อวันที่ 21 - 22 กรกฎาคม 2550 ณ วังยางรีสอร์ท จังหวัดสุพรรณบุรี

- จัดฝึกอบรมโครงการเสริมสร้างจิตสำนึกของบุคลากรในหน่วยงาน เมื่อวันที่ 11 - 12 สิงหาคม 2550 ณ โรงแรมโรสกาเด้น ริเวอร์ไซด์ จังหวัดนครปฐม มีเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 108 คน

- จัดอบรมโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมสำหรับบุคลากร ณ วัดห้วยทรายใต้ และ

โรงแรมลองบีช จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ 13 - 14 สิงหาคม 2550 มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 71 คน โดยจัดให้มีการทำบุญถวายสังฆทาน ฝึกปฏิบัติธรรมและรับฟังการบรรยายธรรมะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการฝึกปฏิบัติการสร้างศักยภาพในตนเอง โดยอาจารย์ชัยพร รูปน้อยและคณะ

- จัดอบรมเสริมสร้างความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของข้าราชการในหน่วยงาน เมื่อวันที่ 23 - 24 สิงหาคม 2550 ณ โรงแรมลองบีช อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 80 คน

- จัดให้มีการบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับงานตรวจราชการ ในหัวข้อเรื่อง “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดย ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล พร้อมทั้งจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติหัวข้อ “เศรษฐกิจพอเพียง” และเรื่อง

“หลักการวิเคราะห์และประเมินผล” และ “การเขียนรายงานผลการตรวจราชการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์” บรรยายโดยดร.จรัญ โสทธิพันธุ์ เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2550 ณ โรงแรมรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น 93 คน

- จัดฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาทีมงาน และเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม โดยจัดให้มีการบรรยายเรื่อง “การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ” โดยอาจารย์อดุล จันท์ศักดิ์ และการบรรยายเรื่อง “การพัฒนาทีมงาน” เพื่อการทำงานแบบบูรณาการประกอบกิจกรรม Walk Rally โดยอาจารย์ธำรงค์ศักดิ์ มีหิรัญ เมื่อวันที่ 14 - 16 กันยายน 2550 ณ โรงแรมเมาน์เทนวิว รีสอร์ท จังหวัดนครราชสีมา

- จัดฝึกอบรมการเสริมสร้างงานบริการสัมพันธ์และพัฒนาทีมงาน สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 84 คน เมื่อวันที่ 15 - 16 กันยายน 2550 ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร โดยจัดให้มีการบรรยายเรื่อง “การเสริมสร้างจิตสำนึกในการให้บริการ และการทำงานเป็นทีม” โดยอาจารย์สามารถ นิ่มเจริญ และอาจารย์ธำรงค์ศักดิ์ มีหิรัญ

การถวายสัตย์ปฏิญาณ/การปฏิญาณตน

- จัดทำพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนของบุคลากรกองแผน ต่อหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2550 ณ ห้องพิพิธภัณฑสถานฯที่ดิน

- จัดให้มีการปฏิญาณตนจะทำความดีเพื่อพ่อด้วยความภักดี เพื่อถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2550 ณ ห้องประชุม 1 กรมที่ดิน มีผู้เข้าร่วมปฏิญาณตน 35 คน

การทำบุญตักบาตร ถวายสังฆทาน รับฟังพระธรรมเทศนาและปฏิบัติธรรม

- จัดให้มีการฟังพระธรรมเทศนา ในหัวข้อ “คุณธรรม จริยธรรม” ของเจ้าหน้าที่ส่วนจัดการที่ดินของรัฐ จำนวน 26 คน เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2550 ณ วัดบูรณศิริมัตย์ กรุงเทพมหานคร

- จัดให้มีการดำเนินโครงการปลูกและบำรุงต้นไม้ถวายในหลวง ณ บริเวณวัดพระรามเก้า กาญจนภิเษก เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2550 โดยการปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้จำนวน 199 ต้น กวาดล้างลานวัดร่วมกับเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร ร่วมบริจาคเงิน และรับฟังการเทศน์สอนธรรมะจากเจ้าอาวาส เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงครองราชครบ 60 ปี และทรงมีพระชนมพรรษาครบ 80 พรรษา ในวันที่ 5 ธันวาคม 2550

- จัดให้เจ้าหน้าที่ร่วมทำบุญถวายสังฆทาน ณ วัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสีมาราม เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2550

- จัดอบรมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากร โดยจัดให้เจ้าหน้าที่ จำนวน 35 คน เข้ารับฟังการบรรยายธรรม ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2550

- จัดทำบุญถวายอาหารเพลแก่พระภิกษุสงฆ์ที่อาพาธจำนวน 25 รูป ณ โรงพยาบาลสงฆ์ เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2550 มีผู้เข้าร่วม จำนวน 9 คน โดยบริจาคเงินเป็นค่าภัตตาหารเพล จำนวน 2,250 บาท

- จัดให้มีการทำบุญถวายสังฆทานและถวายภัตตาหารเพลแด่พระภิกษุสงฆ์ เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2550 ณ ศาลเจ้าพ่อหอกลอง และร่วมกันปล่อยปลา ณ ทำน้ำโรงเรียนราชินี เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสสมทวงคณเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 55 คน

- จัดให้มีการทำบุญตักบาตรแด่พระสงฆ์ ณ วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนารามมหาธาตุวิหาร เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2550

- จัดกิจกรรมตามรอยธรรม “ไหว้พระพุทธ

ฟังพระธรรม ถวายเพลพระสงฆ์ ร่วมวง กินข้าววัด” โดยนำข้าราชการ และลูกจ้าง จำนวน 105 คน สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ สนทนาธรรม ถวายภัตตาหารเพลแด่พระภิกษุสงฆ์ และร่วมรับประทานอาหารที่วัด เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2550 ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

การบรรยายธรรม

- จัดให้มีการบรรยายธรรมปลูกฝังแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมแก่ข้าราชการ โดยพระมหาสมปอง ตาลปุตฺโต จากวัดสร้อยทอง กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2550 ณ ห้องประชุม 1 AB กรมที่ดิน มีผู้เข้ารับฟังการบรรยาย จำนวน 88 คน

การบริจาค

- จัดให้มีการรวบรวมสิ่งของต่างๆ และเงินบริจาคของเจ้าหน้าที่ และนำคณะเจ้าหน้าที่ จำนวน 11 คน ไปร่วมมอบสิ่งของและเงินบริจาคให้กับศูนย์เด็กที่ได้รับเชื้อ HIV ณ มูลนิธิธรรมรักษ์ และวัดพระบาทน้ำพุ จังหวัดลพบุรี เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2550

- จัดกิจกรรมทำความดีให้พ่อคุณ โดยการเชิญชวนให้ข้าราชการ และลูกจ้างร่วมกันประกอบกิจกรรมสาธารณกุศลทำความดี เพื่อช่วยเหลือสังคม ด้วยการร่วมกันบริจาคหนังสือประเภทต่างๆ ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชน และนำไปมอบให้กับมูลนิธิกลุ่มแสงเทียน เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2550 มีผู้นำหนังสือมาบริจาครวม 397 เล่ม

การศึกษาดูงาน

- จัดให้มีการฝึกอบรมศึกษาดูงานเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ณ ศูนย์การศึกษาพัฒนาเขาหินซ้อน และสวนซุรพร จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีจิตสำนึกและนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตส่วนตัวและการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2550 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 70 คน

- จัดให้เจ้าหน้าที่ในสำนักงานศึกษาดูงานนอกสถานที่ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา และศูนย์กสิกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่

25 - 26 สิงหาคม 2550 โดยมีการรับฟังการบรรยายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริจากอาจารย์วิวัฒน์ คัลยกำธร ประธานมูลนิธิกสิกรรมธรรมชาติ

การจัดนิทรรศการ

- จัดบอร์ดนิทรรศการให้ความรู้ด้านจริยธรรม คุณธรรม และการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐสู่การปฏิบัติ ณ สำนักงานตรวจราชการ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2550 เป็นต้นมา เพื่อให้ข้าราชการได้รับรู้และเสริมสร้างความเข้าใจ รวมทั้งกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ได้ตระหนักและรับรู้ถึงการปรับเปลี่ยนตนเอง เพื่อนำไปสู่การเป็นข้าราชการผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล มีการครองตนโดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติให้บังเกิดผล

- จัดบอร์ดนิทรรศการการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง
- จัดบอร์ดนิทรรศการ เรื่อง ทศพิธราชธรรม และเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อรณรงค์ปลูกจิตสำนึกแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยึดถือการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การประชุมถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อ่านหนังสือและรับฟังเทปธรรมะ

- จัดให้มีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ การทำงานตามรอยพระยุคลบาทตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและข้อกำหนดมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการกรมที่ดินให้กับข้าราชการ และลูกจ้างจำนวน 105 คน ในการประชุมประจำเดือนรวม 4 ครั้ง ตามโครงการพัฒนาและส่งเสริมความรู้ให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน
- จัดอบรมส่งเสริมคุณค่าแห่งชีวิตเจ้าหน้าที่ส่วนคุ้มครองที่ดินของรัฐ จำนวน 42 คน เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2550 ณ ห้องประชุม 1 AB กรมที่ดิน

โดยให้เจ้าหน้าที่รับฟังการบรรยายจากสื่อวีดิทัศน์ในหัวข้อ “คุณค่าแห่งชีวิต”

- จัดให้มีการสอนงานให้กับเจ้าหน้าที่ในส่วนจัดการที่ดินของรัฐ จำนวน 26 คน ในหัวข้อ “เศรษฐกิจพอเพียง” เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2550 ณ ห้องส่วนจัดการที่ดินของรัฐ
- จัดให้มีการเปิดเทปธรรมะเกี่ยวกับการเสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เจ้าหน้าที่รับฟังในระหว่างเวลา 12.30 - 13.30 น. ทุกวันพฤหัสบดี ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2550 - 23 สิงหาคม 2550 มีผู้เข้าร่วมรับฟัง 91 คน
- จัดให้มีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่ในการประชุมเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของหน่วยตรวจสอบภายใน เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2550
- จัดให้ข้าราชการในสำนักงาน ร่วมรับฟังเทปบรรยายธรรมคติเรื่อง คุณค่าแห่งชีวิต เพื่อกระตุ้นปลูกจิตสำนึกแก่เจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2550 มีผู้เข้าร่วมรับฟัง จำนวน 22 คน
- เผยแพร่ความรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยจัดให้เจ้าหน้าที่อ่านหนังสือเรื่อง “ศีลนำความสุขมาให้” เขียนโดยพระอาจารย์สุรพงษ์ สัทธาธิโก ศูนย์พัฒนาจิตเฉลิมพระเกียรติ บ้านวังเมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา ระหว่างวันที่ 14 สิงหาคม 2550 ถึง 14 กันยายน 2550 มีผู้เข้าร่วม 17 คน เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีแนวคิดที่จะปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินชีวิตของตนและครอบครัวให้มีความสุข และปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีมีคุณธรรมและจริยธรรมให้ดียิ่งขึ้น

กรมโยธาธิการและผังเมือง

ค ูนย์ประสานราชการใส่สะอาด
กรมโยธาธิการ และผังเมือง
ได้ดำเนินงานด้านการส่งเสริม
คุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล ดังนี้

1. จัดทำโครงการคัดเลือกผู้ปฏิบัติตาม
มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่
กรมโยธาธิการและผังเมือง ประจำปี พ.ศ. 2550
เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกียรติคุณ
แก่ผู้ประพฤติปฏิบัติตนตามมาตรฐานทางคุณธรรม
และจริยธรรม อันเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ
ในการปฏิบัติงานและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคคล
ภายในองค์กรต่อไป ซึ่งได้มีการจัดพิธีมอบโล่เชิดชู
เกียรติแก่ผู้ที่ได้รับการคัดเลือก จำนวน 56 คน
ในวันที่ 3 ตุลาคม 2550 (วันสถาปนากรม) โดยมี
อธิบดีเป็นผู้มอบโล่

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ (ผู้จัดการ
ศูนย์ประสานราชการใส่สะอาดกรมโยธาธิการและ
ผังเมือง) กล่าวรายงานในพิธีมอบโล่เชิดชูเกียรติคุณแก่
ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นผู้ปฏิบัติตามมาตรฐานทาง
คุณธรรมและจริยธรรม ประจำปี พ.ศ. 2550

ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นผู้ปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ประจำปี พ.ศ. 2550 กำลังรับโล่
เชิดชูเกียรติจากอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

2. โครงการปฏิบัติธรรม หลักสูตร “การพัฒนาจิตเพื่อให้เกิดปัญญาและสันติสุข”

ตามที่ศูนย์ประสานราชการใต้อาณาเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้ดำเนินการคัดเลือกเจ้าหน้าที่กรมโยธาธิการและผังเมืองผู้ปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ประจำปี พ.ศ. 2549 ไปแล้วนั้นและประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ สำนักงาน ก.พ. จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ดำเนินการตามวาระแห่งชาติ โดยให้ส่วนราชการรณรงค์เผยแพร่คุณธรรม และจริยธรรม ตลอดจนยกย่องส่งเสริมคนดี ศูนย์ประสานราชการใต้อาณาเขตฯ จึงจัดโครงการปฏิบัติธรรม หลักสูตร “พัฒนาจิตให้เกิดปัญญาและสันติสุข” ณ ศูนย์วิปัสสนาธุวพุทธภิรมย์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ กรุงเทพฯ ให้กับผู้ได้รับคัดเลือกเป็นผู้ปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม เมื่อวันที่ 1 - 8 พฤษภาคม 2550 จำนวน 7 คน และวันที่ 12 - 19 มิถุนายน 2550 จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นโครงการสืบเนื่องจากโครงการคัดเลือกเจ้าหน้าที่กรมโยธาธิการและผังเมืองผู้ปฏิบัติตามมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ประจำปี พ.ศ. 2549

3. โครงการสัมมนาด้านคุณธรรมและจริยธรรมเรื่อง “การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทเศรษฐกิจพอเพียง : ส่งเสริมราชการและประเทศไทยใสสะอาด”

โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรของกรมโยธาธิการและผังเมือง มีจริยธรรม คุณธรรม รังเกียจการทุจริต และยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก โดยการนำแนวทางการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาใช้ในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ โดยได้เรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือนสำนักงาน ก.พ. มาเป็นวิทยากรบรรยาย เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2549 ณ ห้องประชุม 1101 ชั้น 11 อาคาร 10 ชั้น กรมโยธาธิการและผังเมือง ถนนพระรามที่ 6 พญาไท กรุงเทพฯ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา รวมทั้งสิ้น 200 คน ปรากฏว่า 1) สามารถสร้างเครือข่ายภาครัฐด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ อันเป็นแนวทางหนึ่งของศูนย์ประสานราชการใต้อาณาเขต กรมโยธาธิการและผังเมือง และ 2) เป็นการส่งเสริมให้บุคลากรของกรมโยธาธิการและผังเมืองทุกระดับชั้น

มีจริยธรรม คุณธรรม ร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปฏิบัติตนตามแนวทางตามรอยพระยุคลบาทและแนวทางพระราชดำริ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งในการปฏิบัติงานและในชีวิตส่วนตัวเพื่อเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดีและหน่วยงานได้รับความเชื่อถือจากประชาชนและหน่วยงานอื่นๆ

4. โครงการสัมมนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม (ระดับ 6 ขึ้นไป) เรื่อง การส่งเสริมราชการใสสะอาด เพื่อการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืนด้วยการดำเนินการตามรอยพระยุคลบาท ตามแนวพระราชดำริ และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรของกรมโยธาธิการและผังเมืองมีจริยธรรม คุณธรรม รังเกียจการทุจริต และยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก โดยการนำแนวทางการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง อันเนื่องมาจากพระราชดำริมาใช้ในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจและปัญหาทางสังคมของไทย โดยได้เรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคประชาสังคม และจากสถาบันพัฒนาข้าราชการ พลเรือน สำนักงาน ก.พ. มาเป็นวิทยากรบรรยาย เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2550 ณ ห้องประชุม 1101 ชั้น 11 อาคาร 10 กรมโยธาธิการและผังเมือง

ถนนพระรามที่ 6 เขตพญาไท กรุงเทพฯ มีบุคลากรหัวหน้างานขึ้นไป กรมโยธาธิการและผังเมือง ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ร่วมกิจกรรม จำนวน 200 คน

สรุปผลการดำเนินงาน

1. ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจ ระดมความคิดเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงานของตน และระหว่างเครือข่ายภาคีรัฐด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ของกรมโยธาธิการและผังเมือง
2. เพื่อพัฒนาผู้นำขององค์กรภาครัฐให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ นำไปประยุกต์ปฏิบัติ และเผยแพร่ตามหน้าที่และความรับผิดชอบ ทั้งหลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ พระราชดำรัสที่เกี่ยวข้องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสถานการณ์ยุคใหม่ ส่งผลต่อการบริหารองค์กรและการพัฒนาที่มั่นคงยั่งยืน

5. โครงการสัมมนาสำหรับผู้บริหาร เรื่อง คุณธรรมนำไทย เติบโตถวายพระเจ้าอยู่หัว

โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ภาครัฐได้เรียนรู้อย่างถ่องแท้เกี่ยวกับหลักพัฒนาตามแนวพระราชดำริหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และพระราชดำรัสที่เกี่ยวข้องด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรักสามัคคี และมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อนำไปประยุกต์ปฏิบัติอย่างบังเกิดผลต่อ

องค์กรและประชาชนของประเทศชาติ ตามสถานะหน้าที่และบทบาท สร้างพลังสามัคคีคุณธรรม จริยธรรมในสังคม ส่งผลดีต่อองค์กรให้มีความสุข และยั่งยืนในสังคมส่วนรวม เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล และสร้างเครือข่ายผู้บริหารภายใน กรมโยธาธิการและผังเมือง สามารถดำเนินตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กว้างขวางภายในองค์กรและสถาบันครอบครัวตลอดจนแพร่ขยาย การปฏิบัติทั่วประเทศ เพื่อถวายเป็นความจงรักภักดี ด้วยการปฏิบัติที่มีผลเป็นรูปธรรม ตาม**โครงการ “คุณธรรมนำไทย เทอดไท่ ถวายพระเจ้าอยู่หัว”** เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2550 ณ สถาบันพัฒนาบุคลากร ด้านการพัฒนาเมือง ประตุน้ำพระอินทร์ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้แก่ผู้บริหาร กรมโยธาธิการและผังเมืองและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น 100 คน โดยมีวิธีการดำเนินโครงการ ดังนี้

5.1 เสริมสร้างคุณธรรมนำไทย เพื่อร่วมเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา โดยการทำบุญเลี้ยงอาหารและบริจาคเงินแก่คนชรา ณ สถานสงเคราะห์คนชราวาสนะเวศม์ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

นายจิระวัตร กุลละวณิชย์ อธิบดีอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง และคณะผู้บริหารกรมฯ ทำบุญเลี้ยงอาหารและบริจาคเงินแก่คนชรา ณ สถานสงเคราะห์คนชราวาสนะเวศม์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ประชุมสัมมนาคณะผู้บริหารของกรม เพื่อปรึกษาหาแนวทางสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการคุณธรรมนำไทย โดยมุ่งให้สังคมมีความซื่อสัตย์ สุจริต ความกตัญญูรู้คุณ ความสมานฉันท์ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ปลูกฝังอุดมการณ์ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยใช้โครงการคุณธรรมนำไทยเป็นแนวทางปฏิบัติ ณ สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาเมือง ประตุน้ำพระอินทร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สรุปผลการดำเนินงาน

1. พัฒนาผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์กรภาครัฐให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลนำไปประยุกต์ปฏิบัติและเผยแพร่ตามหน้าที่และความรับผิดชอบ ทั้งหลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ พระราชดำรัสที่เกี่ยวข้องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลต่อการบริหารองค์กรและการพัฒนาที่มั่นคงยั่งยืน

2. สร้างเครือข่ายคุณธรรมนำไทย การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวคิด ก่อให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ทั้งระดับชาติ ชุมชน และความมั่นคงของชาติ สามารถสานต่อไปยังบุคคลในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. โครงการสัมมนาเรื่อง
“สังคมอยู่ดีมีสุข ด้วยการปฏิบัติ
ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”
เพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์
การเสริมสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม
จริยธรรม สำหรับสังคมไทย

โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับ
เครือข่ายภาคประชาชน เพื่อ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ในวงราชการ สร้างความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่
ของกรม เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของกรมโยธาธิการ
และผังเมืองได้อย่างถูกต้อง เมื่อวันที่ 29
มิถุนายน 2550 ณ โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์
ถนนพระรามที่ 6 เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
ทั้งนี้ การจัดโครงการสัมมนาดังกล่าวได้รับความ
ร่วมมือจากเครือข่ายภาคราชการและภาคประชาสังคม
84 องค์กร รวม 200 คน โดยวิทยากรจาก
ภาคประชาสังคม การแบ่งกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็น
ทั้งภาครัฐ และภาคประชาสังคม ตลอดจนผู้แทน

จากองค์กรพุทธศาสนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับ
เครือข่ายภาคประชาชน เพื่อป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

สรุปผลการดำเนินงาน

1. สร้างเครือข่ายภาคประชาชนที่เข้มแข็ง และผู้สวดส่องที่มีทัศนคติที่ดี มีความรู้ ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ ภารกิจ ของกรมโยธาธิการและผังเมือง

2. ผู้เข้าร่วมสัมมนามีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบเฝ้าระวังและเข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบให้กับส่วนราชการ อีกทั้งสามารถใช้ช่องทางต่างๆ ในการเขียนคำร้องเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้อย่างถูกต้องมีข้อมูลหรือเบาะแส ให้ส่วนราชการ ได้ดำเนินการต่อไป

จัดนิทรรศการแสดงบทบาทหน้าที่ และผลงานของกรมโยธาธิการและผังเมืองที่ให้บริการแก่ประชาชน เช่น การตรวจสอบอาคาร การจัดทำผังเมือง

3. ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับทราบนโยบายรัฐบาล ในเรื่องยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคประชาชนและสังคม โดยดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์ บนพื้นฐานของคุณธรรมความรู้ ความเพียร และมีระบบการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งจะนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย เป็นปัญหาหนึ่งที่มีความสำคัญมาก โดยส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของคนในสังคม กล่าวคือ คนไทยส่วนใหญ่มองเพียงแต่เปลือกนอกของคน มักนิยมยกย่องคนมีฐานะทางทรัพย์สิน มีอำนาจและ ตำแหน่งหน้าที่ โดยละเลยเรื่องคุณธรรม จริยธรรม มักจะเห็นดีเห็นงามไปกับอำนาจและผลประโยชน์ที่ ตนเองและพวกพ้องจะได้รับโดยไม่คำนึงถึงความผิดชอบ ชั่วดี ผลกระทบจากการขาดคุณธรรม จริยธรรมนี้ ส่งผลร้ายต่อสังคมส่วนรวม ภาคเอกชนเองก็เป็น ตัวกระตุ้นให้เกิดการทุจริต เพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ เช่นกัน ซึ่งในยุคทุนนิยมนี้ยังเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง มากขึ้นเป็นทวีคูณ ประเทศไทยได้แสดงจำนองอันแน่วแน่ ต่อการแก้ปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบอย่างต่อเนื่อง ในทุกรัฐบาล เจตจำนงดังกล่าวชัดเจนยิ่งขึ้น นับแต่ หลังจากประเทศประสบวิกฤติเศรษฐกิจเป็นต้นมา ดังเห็นได้จากมาตรการและการดำเนินการต่างๆ ดังนี้

1. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 เรื่อง แผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ กำหนด ให้การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยมเป็นแผนหนึ่ง มีวัตถุประสงค์ในการรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐประพฤติ และปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนและลด การทุจริตประพฤติมิชอบ

2. มติ ก.พ. เรื่อง ค่านิยมสร้างสรรค์ของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่

- 1) กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง
- 2) ซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ
- 3) โปร่งใสตรวจสอบได้

- 4) ไม่เลือกปฏิบัติ
- 5) มุ่งผลสัมฤทธิ์

ของงาน

3. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2542 เรื่อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ต่อมาถูกแทนที่โดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งออกตามมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545

มาตรา 3/1 การบริหารราชการ...ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงาน

4. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2543 เรื่อง แผนปฏิบัติการสร้างราชการใสสะอาด และ

เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2546 เรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมของระบบราชการ (พ.ศ. 2546 - 2550)

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ตระหนักถึงปัญหาของการทุจริตคอร์รัปชัน และตอบสนองต่อนโยบายของรัฐ จึงจัดทำแผนกลยุทธ์กรมป้องกัน

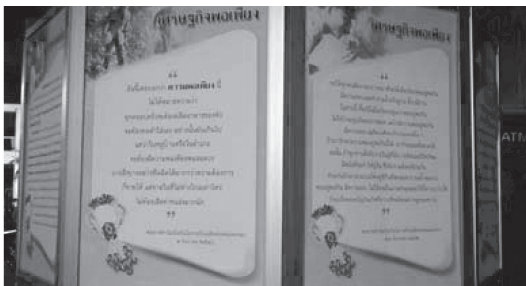
และบรรเทาสาธารณภัยใสสะอาด (พ.ศ. 2548 - 2551) ขึ้น โดยกำหนดมาตรการดำเนินงาน ดังนี้

1. จัดตั้งศูนย์ประสานราชการใสสะอาด
2. การส่งเสริมจิตสำนึกราชการใสสะอาด
3. การป้องกันเหตุการณ์พหุติกรรมที่อาจ

จะเป็นภัยต่อการนำไปสู่ประเทศไทยใสสะอาด

4. การจัดการกรณีทุจริตและคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นหรือกำลังเกิดขึ้น

ในการนี้ ศูนย์ประสานราชการใสสะอาด กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกปีงบประมาณ เพื่อปรับเปลี่ยนพัฒนาผลการดำเนินงานการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบให้เป็นรูปธรรมและสัมฤทธิ์เป็นผลสำเร็จได้จริง และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ศูนย์ประสานราชการใสสะอาด กรมป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัย ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตหรือการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประจำปีงบประมาณ 2550 โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
2. เพื่อส่งสัญญาณเตือนและรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงคณะรัฐมนตรีทราบ และพิจารณาสั่งการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ทันสถานการณ์
3. เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบเจตนาอันชัดเจนของหน่วยงานและภาครัฐในการดำเนินการต่อปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบนี้ อันนำไปสู่การเพิ่มระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อภาครัฐ
4. เป็นกลไกของหน่วยงานในด้านการส่งเสริมจริยธรรมและสร้างจิตสำนึกในเรื่องประเทศไทยใสสะอาด ป้องกันและแก้ปัญหาคอร์รัปชัน

การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตหรือการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประจำปีงบประมาณ 2550 ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีกิจกรรมในด้านต่างๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ดังนี้

- จัดทำเว็บไซต์ศูนย์ประสานราชการใสสะอาด www.disaster.go.th/clean/
- จัดอบรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ธรรมภิบาล การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท หลักเศรษฐกิจพอเพียง และหลักทศพิธราชธรรม โดยศูนย์ฯ เขต จำนวน 12 ศูนย์เขต เป็นผู้ดำเนินการให้แก่ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต และจังหวัดในเขตรับผิดชอบ
- จัดกิจกรรมถวายสัตย์ปฏิญาณตนที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต และสำนักงานป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

- จัดบรรยายธรรม โดยพระมหาสมปอง ตาลปุตโต หัวหน้าค่ายพุทธธรรมนำชีวิต วัดสร้อยทอง กรุงเทพฯ

ในวันศุกร์ที่ 1 ธันวาคม 2549 เวลา 14.00 น. ณ ห้องประชุม 352 อาคาร 3 ชั้น 5 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- จัดนิทรรศการด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

- จัดพิมพ์โปสเตอร์รณรงค์ราชการใสสะอาด เพื่อใช้รณรงค์ในการปลูกจิตสำนึกให้ข้าราชการในสังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีคุณธรรมประจำใจ ตลอดจนการสร้างจริยธรรมป้องกันการทุจริต จำนวน 3 แบบๆ ละ 600 แผ่น รวมจำนวน 1,800 แผ่น

- เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 เพื่อประชาชนทราบถึงสิทธิของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานของส่วนราชการ ในจุลสาร ลด หยุต ภัย

ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเรื่องของศูนย์ประสานราชการใสสะอาด ในวารสารอปพร.

- ดำเนินโครงการริเริ่มส่งผลสำเร็จเร็ว (Quick Win Initiative) ด้านจริยธรรมและธรรมภิบาล สืบเนื่องจากรัฐบาลได้ประกาศวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2549 และเพื่อให้การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการบังเกิดผลเป็นรูปธรรม สำนักงาน ก.พ.ร. จึงกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ ราชวิทยาลัยและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำโครงการนวัตกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมภิบาลของหน่วยงานขึ้น ในรูปแบบของโครงการริเริ่มที่ส่งผลสำเร็จเร็ว (Quick Win Initiative) ซึ่งจะต้องเป็นโครงการที่สามารถดำเนินการสำเร็จเป็นรูปธรรมได้ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศมีภารกิจสำคัญในการบริหารจัดการภัยพิบัติ ตั้งแต่การป้องกัน บรรเทา ช่วยเหลือและฟื้นฟูสาธารณภัย ซึ่งปัจจุบันจะเห็นได้ว่า เหตุการณ์

ภัยพิบัติต่างๆ มีแนวโน้มที่ความรุนแรง และต่อเนื่องมากขึ้น อีกทั้งยังเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ เป็นบริเวณกว้าง สร้างความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจำนวนมาก และสิ่งหนึ่งที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตระหนักและให้ความสำคัญมาโดยตลอด ก็คือ เมื่อภัยพิบัติเกิดขึ้นแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของกรมฯ จะต้องสามารถดำเนินการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ รวมทั้งจะต้องยึดหลักของผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม

ดังนั้น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงเสนอ “โครงการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย” เป็นโครงการริเริ่มส่งผลสำเร็จเร็ว (Quick Win Initiative) ด้านจริยธรรม และธรรมาภิบาล โดยพิจารณาเห็นว่าการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่

ผู้ปฏิบัติงานด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้มีความรู้ ความเข้าใจในระเบียบและวิธีปฏิบัติฯ นั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้งเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีความสอดคล้อง

กับวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการ

ผลการดำเนินงาน : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เป็น 1 ใน 5 ส่วนราชการที่มีผลงานโดดเด่นในการดำเนินงานจริยธรรมและธรรมาภิบาล และได้รับรางวัลโล่เกียรตินิยมด้านการเสริมสร้างและพัฒนาระบบราชการด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล โดยนายอนุชา โมกขะเวส อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้เข้ารับโล่เกียรตินิยมจากรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์)

ในงานสัมมนา “ความสำเร็จของการดำเนินงานจริยธรรมและธรรมาภิบาล” ในภาครัฐ เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2550 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

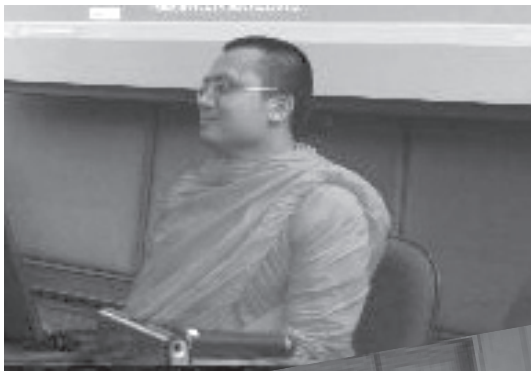

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ในปีงบประมาณ 2550 ดังนี้

1. โครงการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

- ได้ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ในการฟังธรรมโดยพระมหาสมปอง ตาลปุตฺโต เป็นวิทยากรบรรยาย เพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการให้กับข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างในสังกัดส่วนกลาง จำนวน 230 คน หรือร้อยละ 40 ของจำนวนข้าราชการส่วนกลาง ซึ่งมีความสนใจในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้ง

มีความกระตือรือร้นและเต็มใจเข้ารับการอบรม การดำเนินการดังกล่าวได้เสริมสร้างจิตสำนึกคุณธรรม และจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ นับเป็นมาตรการเบื้องต้นในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

2. โครงการอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีจิตสำนึกและตระหนักถึงการดำรงชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

- ได้จัดให้ข้าราชการบรรจุใหม่ไปศึกษาดูงานฯ จำนวน 2 รุ่น รุ่นที่ 1 จำนวน 90 คน และรุ่นที่ 2 จำนวน 86 คน ดังนี้

รุ่นที่ 1 ศึกษาดูงานตามโครงการตามรอยเบื้องพระยุคลบาทตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่าด้วยการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการบรรจุใหม่ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2550

รุ่นที่ 2 ศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ “หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ณ ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2550

ผลที่ได้รับ

ข้าราชการบรรจุใหม่ทั้ง 2 รุ่น จะได้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปดำเนินชีวิตส่วนตัวและการปฏิบัติตนตามหลัก 4 พ

3. โครงการประกวดคำขวัญเกี่ยวกับ คุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และ ลูกจ้างของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

โครงการนี้เป็นโครงการใหม่ที่เริ่ม
ดำเนินการเป็นปีแรก มีเป้าหมายเพื่อให้ข้าราชการ
พนักงานและลูกจ้างได้มีส่วนร่วมในการปลูกจิต

สำนึกและกระตุ้นเตือนให้มีคุณธรรมและจริยธรรม
ในการปฏิบัติงาน มีข้าราชการในสังกัดกรมส่งเสริม-
การปกครองท้องถิ่นทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
รวมถึงพนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีความสนใจ ส่งคำขวัญ
เข้าประกวด จำนวน 116 ราย โดยมีการมอบรางวัล
แก่ผู้ชนะการประกวด 3 รางวัล พร้อมใบประกาศ
เกียรติคุณ

ผลที่ได้รับ

การเสริมสร้างจิตสำนึกคุณธรรมและ
จริยธรรมในการปฏิบัติราชการเป็นมาตรการเบื้องต้น
ในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

4. โครงการคัดเลือกหน่วย งานที่มีผลการปฏิบัติงานเป็นแบบ อย่างเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต

- ได้ส่งเสริมให้หน่วยงาน
ในสังกัดส่วนกลางทั้ง 17 หน่วยงาน
เข้าร่วมโครงการคัดเลือก หน่วยงานที่มี
ผลการปฏิบัติเป็นแบบอย่างเรื่องความ
ซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งทุกหน่วยงานที่เข้าร่วม
โครงการฯ มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์

ตามที่กำหนดไว้ และได้คัดเลือกหน่วยงานที่มี
ผลการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างเรื่องความซื่อสัตย์
สุจริตจำนวน 3 หน่วยงาน เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดี
ต่อหน่วยงานอื่นต่อไป

ปัจจัยที่สนับสนุน

การดำเนินงานตามโครงการคัดเลือก
หน่วยงานที่มีผลการปฏิบัติเป็นแบบอย่าง
เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต เป็นโครงการ
ที่ช่วยส่งเสริมและกระตุ้นเตือนให้หน่วยงาน
ในระดับสำนัก/กอง มีการปฏิบัติงานที่เป็น
ไปด้วยความถูกต้องตามระเบียบ/แบบแผน
รวมถึงสามารถลดความเสี่ยงอันอาจจะเกิด
การทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากร

ในสังกัดได้เป็นอย่างดี

ผลที่ได้รับ

เป็นการส่งเสริมให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่
ผู้ปฏิบัติงานภายในหน่วยงานได้ร่วมกันป้องกันการ
ทุจริตและประพฤติมิชอบและเป็นแบบอย่างเรื่อง
ความซื่อสัตย์สุจริต

5. โครงการรณรงค์เผยแพร่/ให้ความรู้ แก่บุคลากรของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป เพื่อ เสริมสร้างจิตสำนึกและส่งเสริมการดำรงตนตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

6. กิจกรรมในการเสริมสร้าง จริยธรรมและคุณธรรมให้แก่ ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง

- ได้จัดกิจกรรมในการ เสริมสร้างจริยธรรมและคุณธรรม ให้แก่ข้าราชการ พนักงานและลูกจ้าง ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยการถวายเทียนพรรษาเนื่องใน วันเข้าพรรษา ประจำปี 2550 เมื่อ

- ได้จัดโครงการณรงค์เผยแพร่/ ให้ความรู้แก่บุคลากรของกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน ทั่วไป เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและส่งเสริมการ ดำรงตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมุ่งให้ความรู้และปลูกจิตสำนึกบุคลากรของ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พนักงาน ส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ ประชาชนทั่วไป ให้ยึดมั่นในการดำรงชีพตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการดำเนินชีวิตส่วนตัว และการปฏิบัติงานตามรอยพระยุคลบาท อันจะนำ ไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป โดยจัดทำ/เผยแพร่ เนื้อหาของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทาง เว็บไซต์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (www.thailocaladmin.go.th/)

ปัจจัยที่สนับสนุน บุคคลทั่วไปสามารถ เข้าค้นคว้าหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงได้ทางเว็บไซต์ของกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น

ผลที่ได้รับ กลุ่มเป้าหมายนำหลักเศรษฐกิจ พอเพียงไปดำเนินชีวิตส่วนตัวและการปฏิบัติตน ตามหลัก 4 พ

วันที่ 24 กรกฎาคม 2550 ณ วัดราชาธิวาสวิหาร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการสืบสาน ประเพณี วัฒนธรรมที่ดีและจรรโลงพระพุทธศาสนา ให้เจริญรุ่งเรือง

ปัจจัยที่สนับสนุน ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างให้ความร่วมมือด้วยจิตศรัทธาใน พระพุทธศาสนา โดยการเข้าร่วมกิจกรรมถวายเทียน พรรษาโดยพร้อมเพรียงกัน

ผลที่ได้รับ เพื่อเป็นการสืบสานประเพณี วัฒนธรรมที่ดีและจรรโลงพระพุทธศาสนาให้ เจริญรุ่งเรือง

สรุปภาพรวม กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นได้จัดทำโครงการด้าน การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของกรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. 2550 มีความ เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ตามยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบได้เป็นอย่างดีใน ระดับหนึ่ง

**ด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล
ของรัฐวิสาหกิจ
ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย**

การประสานครหลวง

การประสานครหลวง ได้มีการดำเนินกิจกรรม/โครงการและผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล ในปีงบประมาณ 2550 ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมของการประสานครหลวง โดยมีบทบาทหน้าที่ในการเสริมสร้างจริยธรรม คุณธรรมธรรมาภิบาล ของ กปน. ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งคณะทำงานฯ มีมติเห็นชอบให้ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมแก่พนักงาน ดังนี้

1) โครงการพัฒนาผู้นำเพื่อเป็นแบบอย่างและขับเคลื่อนระบบจริยธรรมและคุณธรรมของ กปน.

2) โครงการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์และค่านิยมในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงานของพนักงานให้สอดคล้องกับจริยธรรม คุณธรรม และธรรมาภิบาล

3) โครงการปรับปรุงระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

4) โครงการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม กปน. (โดยการฟังบรรยายธรรมะปฏิบัติสมาธิ และฝึกวิปัสสนากัมมัฏฐาน)

2. จัดนิทรรศการและประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้พนักงานมีทัศนคติและค่านิยมที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน และวางตนตามหลักการพื้นฐานของควมามีคุณธรรม จริยธรรม และ ธรรมาภิบาล อาทิ

1) จัดทำคู่มือกำกับดูแลกิจกรรมและจรรยาบรรณของพนักงาน กปน.

2) จัดนิทรรศการ “สัปดาห์ส่งเสริมศาสนาและจริยธรรม”

3) จัดนิทรรศการ “เศรษฐกิจพอเพียง”

4) จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ขนาด 5 x 12 เมตร ข้อความ “ล้างทุจริตให้สิ้นแผ่นดินไทย เพื่อเทิดไท้องค์ราชัน”

5) จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ขนาด 1.2 x 4 เมตร ข้อความ “โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด ประสิทธิภาพ” ตามนโยบายของนายกรัฐมนตรี

3. กิจกรรมช่วยเหลือและบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม อันเป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและเสริมสร้างทัศนคติของพนักงาน ในการเสียสละ และมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมมาก่อนประโยชน์ส่วนตน ซึ่งเป็นหลักการขั้นพื้นฐานของการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล อาทิ

1) กิจกรรมบริจาคโลหิตแก่สภา กษัตริย์ไทย

2) กิจกรรมบริจาคเงินและสิ่งของช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสและขาดแคลน เช่น บริจาคเงินให้กับวัดที่อยู่ในพื้นที่ของแต่ละสาขา เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนา กปน. ครบ 40 ปี วันที่ 16 สิงหาคม 2550, กิจกรรมบริจาคน้ำดื่ม “ป้าป้า” ให้กับประชาชนที่ประสบอุทกภัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 20,000 ขวด เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2550 เป็นต้น

3) ดำเนินโครงการสอนน้องรักษ์น้ำเพื่อสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และน้อมรับกระแสพระราชดำรัส สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทั้งสองพระองค์ทรงห่วงใยการดูแลรักษาป่าไม้และแหล่งน้ำ โดยนำคณะครูและนักเรียนชั้น ป.1 - ป.6 จากจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นพื้นที่ต้นน้ำมาดูงานผลิตและสูบน้ำของ กปน. พร้อมเรียนรู้วิธีการใช้น้ำอย่างถูกต้อง และให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาแหล่งน้ำ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนรู้จักการอนุรักษ์แหล่งต้นน้ำ

4) โครงการคลองสวยด้วยมือเรา ซึ่งเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณริมคลองประปา ได้เห็นความสำคัญของคลองประปา และช่วยกันดูแลรักษาแนวคลองประปา เพื่อรักษาคุณภาพน้ำในคลองที่จะนำมาผลิตเป็นน้ำประปา โดยร่วมกันปลูกต้นไม้และเก็บขยะริมคลองประปา

4. โครงการ “ประกวดคำขวัญ เสริมสร้างจรรยาบรรณ กปน.” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ของการควบคุมที่ดี ในประเด็นที่เกี่ยวกับความสุจริตและความมีจรรยาบรรณของผู้บริหารและพนักงาน โดยจัดประกวด

คำขวัญจรรยาบรรณ กปน. และมอบรางวัลให้แก่ผู้ชนะในวันคล้ายวันสถาปนา กปน. วันที่ 16 สิงหาคม 2550 ซึ่งคำขวัญที่ได้รับรางวัลมีดังนี้

- รางวัลที่ 1 “รับผิดชอบหน้าที่ มีวินัย โปร่งใส ซื่อสัตย์ ไม่ขัดแย้งผลประโยชน์”

- รางวัลที่ 2 “อุทิศตนให้งานบริการ ลูกค้า รักษาประโยชน์รัฐ ซื่อสัตย์เป็นธรรม”

- รางวัลที่ 3 โปร่งใส เป็นธรรม ดำเนินงานตามกฎหมายลดขัดแย้ง แบ่งปันสังคม

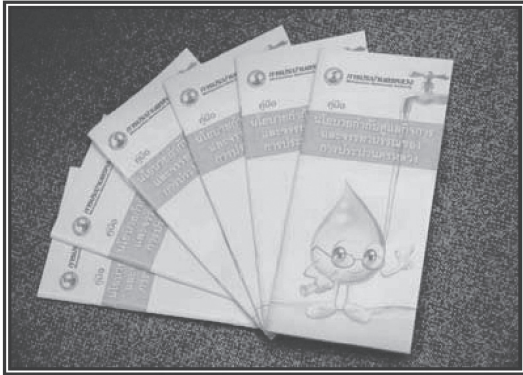
5. การฝึกอบรมพัฒนาพนักงานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล โดยฝ่ายฝึกอบรมธุรกิจประปา (ฝฝช.) การประสานนครหลวง ได้มีการดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะทำงานพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมของการประปานครหลวง ดังนี้

1) โครงการพัฒนาผู้นำเพื่อเป็นแบบอย่างและขับเคลื่อนระบบจริยธรรมและคุณธรรมของ กปน. โดย ฝฝช. ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมในวิชา “จริยธรรมกับการทำงาน” เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2550 ในหลักสูตรปฐมนิเทศพนักงานใหม่ รุ่นที่ 82 จำนวน 76 คน

2) โครงการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม กปน. โดยการฟังบรรยายธรรมะปฏิบัติสมาธิ และฝึกวิปัสสนากัมมัฏฐาน ซึ่ง ฝฝช. ได้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าฟังการบรรยายธรรมะและฝึกปฏิบัติสมาธิในหัวข้อวิชา “ธรรมะกับการทำงานและการดำเนินชีวิต” ณ วัดปัญญาบันฑิตาราม จ.ปทุมธานี ในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 ในหลักสูตรปฐมนิเทศพนักงานใหม่ รุ่นที่ 82

ผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของการประปานครหลวง

เดือนตุลาคม 2549 จัดทำคู่มือกำกับดูแลกิจกรรมและจรรยาบรรณของการประปานครหลวงจำนวน 10,000 เล่ม เพื่อแจกจ่ายให้พนักงานและลูกจ้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่แนวปฏิบัติที่เหมาะสม และสอดคล้องกับหลักจรรยาบรรณสำหรับคณะกรรมการ กปน. ผู้บริหาร และพนักงาน

จัดทำพิธีมอบโล่ให้พนักงานและลูกจ้างที่ปฏิบัติงานบริการดีเยี่ยม จำนวน 3 คน

เดือนพฤศจิกายน 2549 การประปานครหลวงได้รับรางวัลรัฐวิสาหกิจดีเด่น 2 ปีซ้อน โดยในปี 2549 กปน. ได้รับ “รางวัลบริการจัดการองค์กรดีเด่นประจำปี 2549” ประเภทการบริหารจัดการองค์กรดีเด่น จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ซึ่งพิจารณาจากบทบาทของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในการกำกับดูแลและติดตามการดำเนินการ การบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการตรวจสอบภายใน การบริหารจัดการสารสนเทศและการบริหารทรัพยากรบุคคลให้เป็นระบบและได้มาตรฐาน

จัดนิทรรศการ “สัปดาห์ส่งเสริม
ศาสนา และจริยธรรม” ณ สำนักงานใหญ่
การประปานครหลวง

เดือนกุมภาพันธ์ 2550
จัดนิทรรศการ “เศรษฐกิจพอเพียง”
ณ สำนักงานใหญ่ การประปานครหลวง
เพื่อสร้างความตระหนัก และความ
เข้าใจที่ถูกต้องในปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงแก่พนักงาน และเผยแพร่
เจตนารมณ์ในการน้อมนำหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติให้
เกิดผลเป็นรูปธรรม

จัดกิจกรรมบริจาคโลหิตแก่
สภากาชาดไทย อันเป็นโครงการบริจาค
และการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมของ
กปน. โดยจะมีการจัดกิจกรรมบริจาค
โลหิตปีละ 4 ครั้ง ทุกวันที่ 16 ของ
เดือนกุมภาพันธ์ พฤษภาคม สิงหาคม
และพฤศจิกายน

โครงการฟื้นฟูแหล่งน้ำ
กลับสู่ธรรมชาติ เฉลิมพระเกียรติ
80 พรรษา ที่ศาลาโรงธรรมวัดสำแล
จังหวัดปทุมธานี โดยได้รับความร่วมมือ
จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยมี
วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ทุก
ภาคส่วนได้ร่วมกันรักษาธรรมชาติ
และดูแลสภาพแวดล้อม ให้คงอยู่

ฝ่ายคลองส่งน้ำจะเติมน้ำ EM ทุกไตรมาส
รวมทั้งรณรงค์ให้ชาวบ้านในท้องถิ่นช่วยกัน
หมักและเติมน้ำ EM ลงในแหล่งน้ำ

อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ กปน. จะนำน้ำ EM ที่ได้
หมักไว้แล้วไปเทลงแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณวัดเสด็จ
จำนวน 5 จุด และตลอดปีงบประมาณ 2550

เดือนมีนาคม 2550 จัด
นิทรรศการ “สัปดาห์ส่งเสริมศาสนา
และจริยธรรม” ณ สำนักงานใหญ่
การประปานครหลวง

เดือนพฤษภาคม 2550 จัดทำป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ 5 x 12 เมตร ข้อความ “ล้างทุจริตให้สิ้นแผ่นดินไทย เพื่อเกิดไถ่องค์กรฯ” ติดหน้าสำนักงานใหญ่ การประปานครหลวง เพื่อประชาสัมพันธ์ แก่พนักงาน และผู้ที่สัญจรในเส้นทางถนนประชาชื่น

จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ขนาด 1.2 x 4 เมตร ข้อความ “โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด ประสิทธิภาพ” ตามนโยบายของนายกรัฐมนตรี เพื่อประชาสัมพันธ์แก่พนักงานและบุคคลภายนอกที่ติดต่อ โดยติดตั้งหน้าปั้มปตท. การประปานครหลวง

เดือนมิถุนายน 2550 ผู้บริหารและพนักงานร่วมลงนามถวายสัตย์ปฏิญาณในโครงการณรงค์ “ล้างทุจริตให้สิ้นแผ่นดินไทย เพื่อเกิดไถ่องค์กรฯ”

แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนา
จริยธรรมและคุณธรรมของการ
ประปานครหลวง ตามมติของ
คณะกรรมการกำกับดูแลการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบในวงราชการ
กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้คณะ
ทำงาน ดังกล่าวมีบทบาทหน้าที่ใน
การดำเนินการเสริมสร้างจริยธรรม
และคุณธรรม ธรรมาภิบาล ของ กปน.
ให้บังเกิดผลในการปฏิบัติอย่างเป็น
รูปธรรม

คำสั่งการประปานครหลวง
ที่ 202 / 2550

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมของการประปานครหลวง

ข้อ ๑ คณะกรรมการกำกับดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
ของกระทรวงมหาดไทย มีมติให้มีการจัดตั้งคณะทำงานพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรม ทั้งระดับกรม และรัฐวิสาหกิจ
ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยขึ้น เพื่อให้กรมดำเนินการเสริมสร้างจริยธรรมและคุณธรรม ธรรมาภิบาล รับผิดชอบต่อ
ในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรม ของ กปน. เพื่อพิจารณาดำเนินการ
ดังนี้:-

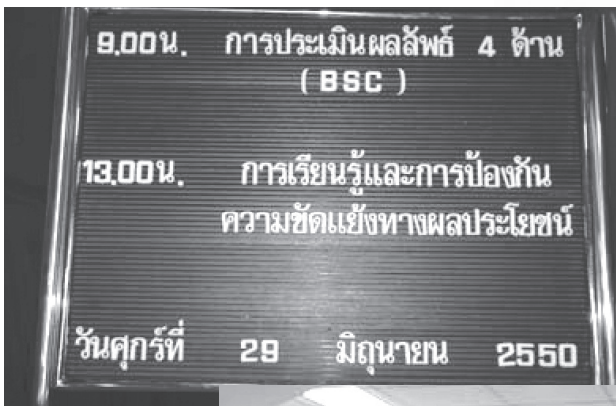
1. นายชวรี บุญเดชะ	รองผู้ว่าการ (บริหาร)	ประธานคณะกรรมการ
2. นายณิล ประเสริฐศรีวิวัฒน์	ผู้ช่วยผู้ว่าการ (ก่อสร้างระบบจ่ายน้ำ)	คณะกรรมการ
3. ผู้แทนสายผู้ว่าการ		คณะกรรมการ
4. ผู้แทนสายงานการเงิน		คณะกรรมการ
5. ผู้แทนสายงานวิศวกรรมและก่อสร้าง		คณะกรรมการ
6. ผู้แทนสายงานผลิตและส่งน้ำ		คณะกรรมการ
7. ผู้แทนสายงานแผนและพัฒนา		คณะกรรมการ
8. ผู้แทนสายงานบริการ		คณะกรรมการ
9. นายเกียรติชัย อู่วรคณกุล	ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล	คณะกรรมการและเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวมีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้:-

1. เพื่อเพิ่มพูน พัฒนา และส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับจริยธรรมและคุณธรรมแก่พนักงาน ในแต่ละหน่วยงาน
อย่างคึกคัก
 2. เพื่อให้ดำรงไว้ซึ่งระดับคุณค่าแห่งจริยธรรมและคุณธรรม มีความมุ่งมั่นและตั้งใจแน่วแน่ที่จะพัฒนา
การงานและจิตใจของบุคลากรในองค์กร
 3. เพื่อติดตาม ควบคุม และดูแล ให้ประพฤติตนให้เหมาะสมกับความเป็นพนักงานของรัฐ และร่วมรักษา
แผนแม่บทหลักเกณฑ์ขององค์กร ให้เป็นที่ยอมรับของสังคม
 4. รวบรวมและรายงานผลการปฏิบัติงาน ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และร่วมสนับสนุน โอบน
โอบคอบทำงานพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมของกระทรวงมหาดไทย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 26 มิถุนายน 2550

๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐

(นายวิฑิต อรุณานนท์)
ผู้ว่าการประปานครหลวง

อบรมการเรียนรู้และการป้องกัน
ความขัดแย้งทางผลประโยชน์แก่ผู้บริหาร
และพนักงาน เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงาน
มีความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องความขัดแย้ง
ทางผลประโยชน์ที่ กปน. ได้กำหนดไว้ใน

จรรยาบรรณ ตาม
ระบบการกำกับดูแล
กิจการที่ดีและมอบให้
ผู้ปฏิบัติงานทุกคน
นำไปเป็นแนวทางใน
การปฏิบัติ

เดือนสิงหาคม 2550 รองผู้ว่าการ (บริการ) มอบตู้บริจาคเงิน 90 ตู้ ให้แก่ สำนักงานประชาสัมพันธ์ทั้ง 15 สาขา เพื่อนำไปมอบให้กับวัดที่อยู่ในพื้นที่ของแต่ละสาขา เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนา กปน. ครบ 40 ปี

ผวก. กปน. มอบรางวัลให้แก่ผู้ชนะการประกวดในโครงการ “ประกวดคำขวัญ เสริมสร้าง จรรยาบรรณ กปน.” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อมของการควบคุมที่ดี เกี่ยวกับความสุจริตและความมีจรรยาบรรณ ของผู้บริหารและพนักงาน

รางวัลที่ 1 “รับผิดชอบหน้าที่ มีวินัย โปร่งใส ซื่อสัตย์ ไม่ขัดแย้งผลประโยชน์”

รางวัลที่ 3 “โปร่งใส เป็นธรรม ดำเนินงาน ตามกฎ ลดขัดแย้ง แบ่งปันสังคม”

รางวัลที่ 2 “อุทิศตน ใ้ทำงาน บริการลูกค้า รักษาประโยชน์รัฐ ซื่อสัตย์เป็นธรรม”

เดือนกันยายน 2550 กปน. ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ระดับองค์กร ในการประกวดบทความเรื่อง “การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป” จากกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2550 โดยมีนายศักดิ์ดา โปรสยานนท์ รองผู้ว่าการ (แผนและพัฒนา) เป็นผู้รับมอบ

กปน. ดำเนินโครงการคลองสวยด้วยมือเรา โดยผู้บริหารและพนักงานของ กปน. นักเรียนและประชาชนริมฝั่งคลองประปา ร่วมกันปลูกต้นไม้และเก็บขยะตามแนวคลอง

ประปา เพื่อทัศนียภาพที่สวยงาม และรักษาคุณภาพน้ำในคลองประปา

เดือนพฤศจิกายน 2550 กปน. ดำเนินโครงการสอนน้องรักน้ำเพื่อสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และน้อมรับกระแสพระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนอนุรักษ์แหล่งต้นน้ำ โดยมีคณะอาจารย์และนักเรียน

เข้าร่วมโครงการ ดังนี้

- 13 พฤศจิกายน 2550 ร.ร. วัดพร้าวใน, ร.ร. วัดโพธิ์เลื่อน
- 20 พฤศจิกายน 2550 ร.ร. วัดบัวหลวง
- 27 พฤศจิกายน 2550 ร.ร. ปทุมทอง ร.ร. ถั่วทอง
- 28 พฤศจิกายน 2550 ร.ร. วัดป่าจิว

กปน. จัดหลักสูตรปฐมนิเทศพนักงานใหม่ รุ่นที่ 82 จำนวน 76 คน โดยจัดฝึกอบรมในวิชา

- วิชา “ธรรมะกับการทำงานและการดำเนินชีวิต” ณ วัดปัญญาบันชาราม จ.ปทุมธานี ในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550
- วิชา “จริยธรรมกับการทำงาน” ในวันที่ 23 พฤศจิกายน 2550

การประสานงานภูมิภาค

การประสานงานภูมิภาค (กปร.) ได้จัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ธรรมภิบาล การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังนี้

1. เผยแพร่พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นประจำทุกเช้าเย็นของวันทำการ ทางรายการเสียงตามสายของ กปร.
2. มอบรางวัล “เพชรน้ำหนึ่ง” ให้แก่พนักงานดีเด่น ในระดับผู้จัดการประปาและระดับผู้ปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2550 ที่มีผลงานโดดเด่นในด้านการพัฒนาและการบริการประชาชน โดยยึดคุณธรรมประจำใจและจริยธรรมประจำกาย ในโอกาสที่นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงมหาดไทย (พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์) ตรวจเยี่ยมการประสานงานภูมิภาค เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2550

3. ดำเนินงาน “โครงการเติมใจให้กัน เฉลิมพระเกียรติ” เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้พนักงานประปามีจริยธรรมทางกาย และมีคุณธรรมทางใจ ออกไปตรวจสอบระบบประปา พร้อมทำการซ่อมแซมอุปกรณ์ประปาภายในบ้านของลูกค้าฟรี โดยลูกค้าไม่ต้องเสียค่าแรง

4. ดำเนินงาน “โครงการนักรบบริการมือทอง สมองเพชร” เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนคนดี ควบคู่กับการกระตุ้นพนักงานให้บริการประชาชนอย่างมีคุณธรรมทางใจ และมีจริยธรรมทางกาย

5. ดำเนินงาน “โครงการตามหาคนคุณธรรม” เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนพนักงานที่มีจริยธรรม คุณธรรมให้เป็นต้นแบบที่ดีแก่พนักงาน การประชาสัมพันธ์

6. ดำเนินงาน “โครงการประกวดสำนักงานประจำดีเด่น” เพื่อกระตุ้นให้พนักงานสร้างทีมงานเพื่อพัฒนาสำนักงานประจำปีให้สามารถบริการประชาชนอย่างมีจริยธรรมทางกายและมีคุณธรรมทางใจ

7. ฝึกอบรมหลักสูตร “คุณธรรม ปัจจัย ในการพัฒนาหน่วยงานและสังคม”

8. ดำเนินงาน “โครงการสุขาหาความรู้” โดยการเผยแพร่จริยธรรม คุณธรรมเพื่อร่วมสร้างสังคมคุณธรรม

9. ย้ำข้อความใน “คู่มือจรรยาบรรณ” เป็นประจำทุกเช้าและเย็นของวันทำการ ทางรายการเสียงตามสาย

10. ปกป้องในประเด็น “สังคมคุณธรรม” กับพนักงานอาทิตย์ละ 1 วัน ทางรายการเสียงตามสาย

11. เผยแพร่ภารกิจสร้างสังคมคุณธรรมทางโทรทัศน์ช่อง 7 และทางเครือข่ายสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย

12. ติดโปสเตอร์ “ร่วมสร้างสังคมคุณธรรม” ที่ประตูลิฟท์

13. ติดสติ๊กเกอร์ข้อความ “เรามาสร้างสังคมคุณธรรม” หน้าห้องผู้บริหาร

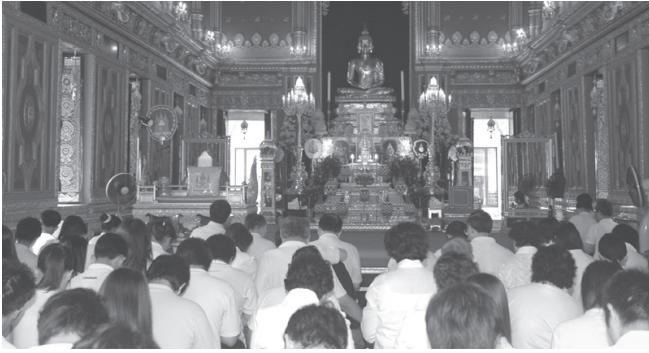
14. News Release ส่งสื่อมวลชนต้องมีความเห็นการบริการประชาชนด้วยจริยธรรมและคุณธรรม

15. โครงการน้ำประปาดื่มได้ โดยร่วมมือกับกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำ ตามจุดจ่ายน้ำต่างๆ ประกาศเป็นพื้นที่น้ำประปาดื่มได้ ทำให้ประชาชนได้อุปโภค บริโภค น้ำสะอาดโดยไม่ต้องซื้อน้ำดื่มบรรจุขวดที่มีราคาแพง

นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์ ยังได้จัดพิธีปฏิญาณตนของคณะผู้บริหาร เพื่อเป็นนักบริหารที่ดีและเป็นบุคคลต้นแบบขององค์กร เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2550

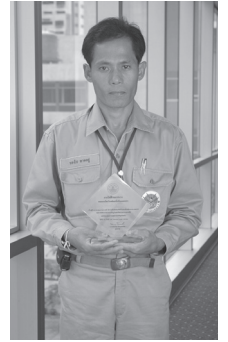
การไฟฟ้านครหลวง

การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) ได้ดำเนินกิจกรรมในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังนี้

1. วันที่ 11 มกราคม 2550 ได้นิมนต์พระธรรมวิสุทธิกวี เจ้าอาวาสวัดโสมนัสราชวรวิหาร กรุงเทพมหานคร แสดงพระธรรมเทศนา ตั้งแต่เวลา 11.00 - 13.00 น. ที่สำนักงานใหญ่เฟลินจิต
2. วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2550 มอบเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยเพลิงไหม้ชุมชนคลองเตย โดยนายพรเทพ ัญญพงษ์ชัย ผู้ว่าการ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร นำเครื่องอุปโภคที่จำเป็น จำนวน 200 ชุด ไปมอบให้ประชาชนชาวชุมชนคลองเตยที่ประสบอัคคีภัย พร้อมติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างชั่วคราวบริเวณจุดเกิดเหตุ และที่พักชั่วคราวเพื่อช่วยในการสัญจรได้อย่างปลอดภัย
3. วันที่ 20 เมษายน 2550 ได้นิมนต์ ดร. พระครูสุจิน ธรรมอาจารย์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปทุมวนารามราชวรวิหาร แสดงพระธรรมเทศนา ตั้งแต่เวลา 12.00 - 13.30 น. ที่สำนักงานใหญ่เฟลินจิต

4. วันที่ 26 เมษายน 2550 นายพรเทพ ัญญพงษ์ชัย ผู้ว่าการ มอบโล่เกียรตินิยมเชิดชูคนดีศรี กฟน. ให้แก่นายทองใบ ตาดอยู่ พนักงานการไฟฟ้านครหลวง เขตวัดเลียบ ณ ห้องประชุม MC สำนักงานใหญ่เฟลินจิต ซึ่งเป็นผลจากการกระทำ ความดีด้วยการเก็บทรัพย์สินของชาวต่างชาติได้ใน รถโดยสาร จากสนามบินสุวรรณภูมิและติดต่อส่งคืนเจ้าของ

5. กฟน. ติดตั้งระบบสายดินตู้ไฟฟ้าในโรงเรียนสังกัด กทม. ครบทุกโรงเรียนเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 และเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2550 นายพีรพล ไตรทศาวิทย์ ประธานกรรมการการไฟฟ้านครหลวง นายพรเทพ ัญญพงษ์ชัย ผู้ว่าการ นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์ รองผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร ได้ร่วมเป็นประธานในการเปิดโครงการติดตั้งระบบสายดินตู้ไฟฟ้าให้กับโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 316 โรงเรียน

เนื่องในโอกาสมหามงคล
เฉลิมพระชนมพรรษา 80
พรรษา 5 ธันวาคม 2550

ณ โรงเรียนพระราม 9 กาญจนภิเษก

6. วันที่ 26 พฤษภาคม 2550
การไฟฟ้านครหลวง จัดการแข่งขันเปตองเยาวชน
เฉลิมพระเกียรติฯ ประจำปี 2550 ณ สนามเปตอง
การทำเรือแห่งประเทศไทย

7. วันที่ 10 กรกฎาคม 2550 นายจ่าน
วรรธนวาทะ รองผู้ว่าราชการ มอบเงินสมทบทุน
กองทุนส่งเสริมและสนับสนุนการสร้าง
ความสงบเรียบร้อยในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน
500,000 บาท โดยมี พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์
นายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับมอบ ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์
แห่งประเทศไทย

8. วันที่ 2 สิงหาคม 2550 เนื่องในโอกาส
วันคล้ายวันสถาปนา การไฟฟ้านครหลวง ครบ
49 ปี ได้จัดกิจกรรม “กฟน. รวมใจให้น้อง”
ณ โรงเรียนศรีสังวาลย์มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการ
ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบ
รมราชชนนี โดยพนักงานร่วมกันเลี้ยงอาหาร
กลางวัน เล่นเกมส์ ให้ความบันเทิงแก่นักเรียน
พร้อมมอบเงินสมทบกองทุนการไฟฟ้านครหลวง
มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการ รวมกว่า 2 แสนบาท
เพื่อให้มูลนิธิฯ นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาทักษะ
ทั้งทางกายภาพและภูมิปัญญาให้กับนักเรียน

9. วันที่ 28 สิงหาคม 2550 ได้มีมนต์
พระมหาสมคิด ปิยวณโณ ปช.9 ผู้ช่วยเจ้าอาวาส
วัดระฆังโฆสิตาราม แสดงพระธรรมเทศนา เวลา
12.00-13.30 น. ณ ห้องประชุมใหญ่ ชั้น 18
อาคารสำนักงานใหญ่เพลินจิต

10. วันที่ 5 กันยายน 2550 ได้มีมนต์
พระเทพโสภณ เจ้าอาวาสวัดราชบูรณราชวรวิหาร

แสดงพระธรรมเทศนา เวลา 12.00-13.30 น. ณ
ห้องประชุมใหญ่ ชั้น 18 อาคารสำนักงานใหญ่เพลินจิต

11. วันที่ 8 ตุลาคม 2550 ได้มีมนต์
พระอาจารย์มิตซูโอะ คเวสโก เจ้าอาวาสวัดป่า-
สุন্নทวาราม แสดงพระธรรมเทศนา เวลา
12.00 - 13.30 น. ณ ห้องประชุมใหญ่ ชั้น 18
อาคารสำนักงานใหญ่เพลินจิต

12. แจ้งเชิญชวนพนักงาน กฟน.
ฟังเทศน์และฝึกสมาธิ ทุกวันพฤหัสบดี ตั้งแต่เวลา
12.00 - 13.00 น. โดยพระเทพโสภณ (พระมหาปริชา
อภิวัฒน์ ปช.9) เจ้าอาวาสวัดราชบูรณราชวรวิหาร
(วัดเลียบ) ณ พระอุโบสถ

13. ทุกวันจันทร์ - ศุกร์ ตั้งแต่เวลา
12.00 - 13.00 น. กฟน. จัดกิจกรรมปฏิบัติธรรม
นั่งสมาธิที่ห้องอเนกประสงค์ ชั้น 2 อาคารสโมสร
การไฟฟ้านครหลวง เขตคลองเตย

14. วันที่ 27 ตุลาคม 2550 จัดกิจกรรม
ครอบครัวสุขสันต์ แบ่งปันเพื่อสังคม โดยพนักงาน
กฟน. และครอบครัวตื่นตาตื่นใจกับการท่องโลกแห่ง
วิทยาศาสตร์ ณ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์
แห่งชาติ พร้อมร่วมกิจกรรมสร้างรอยยิ้มแก่เด็กน้อย
ด้วยโอกาส จัดเลี้ยงอาหารว่าง และมอบสิ่งของ
เครื่องใช้ อุปกรณ์การเรียนการสอน พร้อมเงินสด
รวมมูลค่ากว่า 70,000 บาท ณ สถานสงเคราะห์
เด็กอ่อนรังสิต

15. กพน. ติดตั้งระบบสายดินตู้น้ำดื่ม โรงเรียนสังกัดกทม.ครบทุกโรงเรียนเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 และเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2550 นายนิเวศน์ อรุณรัตน์ รองผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวง ได้ทำพิธีส่งมอบโครงการติดตั้งระบบสายดินตู้น้ำดื่มให้กับโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีนางบรรณ โศภิชฎ์ เมฆวิชัย รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้รับมอบ ณ โรงเรียนวัดปทุมวนาราม

16. จัดให้มีห้องสมุดชมรมสนทนาศรรณ ตั้งอยู่ที่อาคารตึกเก่า ชั้น 3 สำนักงานใหญ่เพลินจิต โดยรวมอยู่ภายในห้องสมุดของการไฟฟ้านครหลวง ซึ่งได้จัดให้มีเทปบันทึกภาพ เทปบันทึกเสียง และหนังสือธรรมะที่รวบรวมจากการจัดซื้อหรือรับบริจาคจากหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนจากผู้มีจิตศรัทธามอบให้ ซึ่งเปิดบริการแก่ผู้สนใจได้ยืมและศึกษาตลอดเวลาทำการทุกวัน

17. จัดพิมพ์หนังสือธรรมะประจำปี เนื่องในโอกาสวันครบรอบสถาปนากการไฟฟ้านครหลวง วันที่ 1 สิงหาคม เป็นประจำทุกปี ชมรมสนทนาศรรณได้จัดพิมพ์หนังสือธรรมะเพื่อแจกจ่ายเป็นธรรมบรรณการแก่ทุกหน่วยงานในสังกัดการไฟฟ้านครหลวงและท่านที่สนใจ ตลอดจนส่งไปยังห้องสมุดโรงเรียนต่างๆ บริเวณใกล้เคียง

18. กิจกรรมทำบุญถวายผ้าป่าสามัคคี และปฏิบัติธรรม

18.1 วันที่ 26 พฤษภาคม 2550 จัดเดินทางไปถวายผ้าป่าสามัคคี กรุงเทพฯ - สระบุรี “กองทุนค่ายรักษาคนไข้ผู้ยากจน” ณ วัดพรหมรังสี แขวงทุ่งสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวนเงิน 31,200.00 บาท ถวายผ้าป่า “สมทบทุนสร้างมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวนเงิน 27,600.00 บาท และถวายผ้าป่า “สร้างเมรุเผาศพ” วัดสमानมิตรมงคล ตำบลคลองเรือ อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี จำนวนเงิน 41,100.00 บาท รวมยอดเงินทั้งสิ้น 99,900.00 บาท

18.2 ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา ระหว่างวันที่ 17 - 31 กรกฎาคม 2550 ได้จัดกิจกรรมเดินทางไปถวายผ้าป่าสามัคคีภาคอีสาน จังหวัดสกลนคร - ยโสธร - อุบลราชธานี ณ วัดป่าแก้วชุมพล วัดป่าสีห์พนม วัดใหม่บ้านตาล วัดป่าดงหวาย วัดป่าอุดมสมพรและวัดป่าสุทธาวาสจังหวัดสกลนคร วัดพระธาตุพนม จังหวัดนครพนม วัดป่าดอนธาตุ และวัดป่าโนนสวรรค์ จังหวัดอุบลราชธานี รวมยอดเงินทั้งสิ้น จำนวน 626,049 บาท

18.3 วันที่ 26 - 17 ตุลาคม 2550 (ช่วงเทศกาลออกพรรษา) จัดกิจกรรมเดินทางไปถวายผ้าป่าสามัคคี กรุงเทพฯ - อุทัยธานี ณ วัดถ้ำเขาวงศ์ และสำนักสงฆ์บ้านดง รวมยอดเงินจำนวน 92,915 บาท

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ส ะเปียบวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม
ธรรมาภิบาล และการป้องกันการ
การทุจริตและประพฤติมิชอบ
ในภาครัฐ เกิดขึ้นจากการที่รัฐบาลได้ประกาศ
เจตนารมณ์ในคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน
พ.ศ. 2549 ในการแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติ
มิชอบที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง รวมถึงปัญหาความ
เสื่อมศรัทธาในการบริหารงานแผ่นดิน วาระแห่งชาติฯ
มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมั่นใจ ศรัทธา
และไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล
หน่วยงานภาครัฐวิสาหกิจ รวมถึง
ตัวข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจทุกระดับ
โดยเฉพาะการใช้อำนาจรัฐและการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน
ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน
เป็นสำคัญ

ต่อมาเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2549
นายกรัฐมนตรีได้ประกาศวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม
ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบในภาครัฐวิสาหกิจ ในที่ประชุมเชิง
ปฏิบัติการเรื่อง การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้าน
จริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริต
และประพฤติมิชอบในภาครัฐวิสาหกิจ ซึ่งการไฟฟ้า
ส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ได้ร่วมขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
ดังกล่าว โดยผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้
แต่งตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาล จัดทำนโยบาย

ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์หลัก แผนงาน โครงการ
งานและกิจกรรม เพื่อขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้าน
คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ธรรมาภิบาล และ
การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบใน กฟภ.
พร้อมทั้งวางแผนการปฏิบัติรองรับการขับเคลื่อน
วาระแห่งชาติ ประจำปี 2550 เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ
ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/
กิจกรรม และสรุปผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการ
ธรรมาภิบาลทราบ ซึ่งคณะกรรมการธรรมาภิบาล
มีความคาดหวังว่า พนักงาน กฟภ. ทุกระดับจะ
ร่วมกันขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านคุณธรรม
จริยธรรม จรรยาบรรณ ธรรมาภิบาล และการ
ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบใน กฟภ. เพื่อ
ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์กรที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน
ต่อไป

ทั้งนี้ กฟภ. ได้กำหนดนโยบายด้านคุณธรรม
จริยธรรม จรรยาบรรณ ธรรมาภิบาล และ
การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของ
กฟภ. ไว้ดังต่อไปนี้

**“การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มุ่งมั่นพัฒนา
ระบบการบริหารที่มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ
และธรรมาภิบาลให้เกิดประสิทธิภาพ เป็นธรรม และ
เป็นที่เชื่อมั่นศรัทธาของลูกค้า พนักงาน และผู้มีส่วน
ได้เสีย นำ กฟภ. สู่อำนาจสำเร็จทางธุรกิจและ
เกิดความผาสุกในสังคมอย่างยั่งยืน”**

อีกทั้งได้กำหนดยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบใน กพท. ประกอบด้วย 7 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างกลุ่มผู้นำและผลักดันให้เกิดองค์กรต้นแบบแห่งสุจริตธรรม ประกอบด้วย

กลยุทธ์หลักที่ 1 การสร้างผู้นำทุกระดับใน กพท. เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับการเรียนรู้และขยายผล

กลยุทธ์หลักที่ 2 การพัฒนา กพท. ไปสู่องค์กรแห่งศักดิ์ศรีและสุจริตธรรม

กลยุทธ์หลักที่ 3 การพัฒนาองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์วัฒนธรรม ค่านิยม และการพัฒนาบุคลากร กพท. โดยยึดหลัก 4 พ (พึ่งตนเอง พอดี พอเพียง และพอใจ)

กลยุทธ์หลักที่ 1 การน้อมนำแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนเป็นพนักงานที่ดีตามรอยพระยุคลบาทสู่การปฏิบัติ

กลยุทธ์หลักที่ 2 การพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากร

กลยุทธ์หลักที่ 3 การพัฒนาพนักงาน/ลูกจ้างรุ่นใหม่ให้มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และขีดความสามารถสูง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมจริยธรรมและธรรมาภิบาล

กลยุทธ์หลักที่ 1 การวางระบบข้อมูลและการจัดการความรู้ด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

กลยุทธ์หลักที่ 1 การวางเงื่อนไขด้านคุณธรรม และจริยธรรม เป็นองค์ประกอบของการแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่การดำรงตำแหน่งผู้บริหารของหน่วยงาน

กลยุทธ์หลักที่ 2 การวางระบบป้องกันความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม

กลยุทธ์หลักที่ 3 การสร้างโอกาสและทางเลือกใหม่ในการปฏิบัติงานให้กับพนักงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และธรรมาภิบาล

กลยุทธ์หลักที่ 1 การวางระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยงด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล

กลยุทธ์หลักที่ 2 การผลักดันให้ กพท. ดำเนินการตามมาตรการสร้างหน่วยงานใสสะอาด

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การวัดผลและการตรวจสอบด้านจริยธรรม

กลยุทธ์หลักที่ 1 การผลักดันให้มีการปฏิบัติตามประมวลจรรยาบรรณของพนักงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การวางระบบสนับสนุนและปัจจัยพื้นฐานด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล

กลยุทธ์หลักที่ 1 การส่งเสริมและผลักดันให้ทุกหน่วยงานปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

กลยุทธ์หลักที่ 2 การสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงด้านจริยธรรม

กลยุทธ์หลักที่ 3 การจัดให้มีกลไกหรือช่องทางรับข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และคำชมเชยจากผู้มีส่วนได้เสีย

ส่วน **นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ กฟภ.** เป็นส่วนที่สำคัญยิ่ง สรุปได้ดังนี้

1. หลักสำคัญในการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่เป็นมาตรฐานสากล 6 ประการ ได้แก่

1) ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ (Accountability)

2) ความสำนึกในหน้าที่ (Responsibility)

3) การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเท่าเทียม (Equitable Treatment)

4) ความโปร่งใส (Transparency)

5) มีวิสัยทัศน์ (Vision) ในการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่กิจการในระยะยาว (Create Long Term Value)

6) จรรยาบรรณที่ดี (Ethics)

2. จากหลักสำคัญในการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามข้อ 1. ได้นำมาจัดทำเป็นนโยบายในประเด็นที่สำคัญ รวม 7 ข้อ ดังนี้

1) คณะกรรมการ กฟภ.

2) รายงานทางการเงิน รายงานทาง การบริหาร และตรวจสอบ

3) การเปิดเผยสารสนเทศและโปร่งใส

4) สิทธิและความเท่าเทียมและบทบาทของ กฟภ. ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

5) จริยธรรมและจรรยาบรรณ

6) ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

7) การปฏิบัติตามหลักการและแนวทางปฏิบัติ

ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในกฟภ. สรุปได้ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างผู้นำและผลักดันให้เกิดองค์กรต้นแบบแห่งสุจริตธรรม

1. “โครงการพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร กฟภ. ในการบริหารธุรกิจ” ได้สอดแทรกหลักสูตรด้านคุณธรรม จริยธรรม ไว้ด้วย และได้จัดฝึกอบรมไปแล้ว 3 รุ่น รวม 161 คน (มากกว่าที่กำหนดไว้ในแผน 1 รุ่น)

2. “โครงการร่วมงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550” จำนวน 3 โครงการ

- โครงการก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์สำหรับโรงเรียนในชนบท ปี 2550 จำนวน 59 แห่ง งบประมาณ 70 ล้านบาท ให้แล้วเสร็จทันเฉลิมฉลอง 5 ธันวาคม 2550 - ดำเนินการแล้วเสร็จ 40 แห่ง อยู่ระหว่างดำเนินการ อีก 19 แห่ง

พิธีมอบอาคารอเนกประสงค์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 ให้แก่โรงเรียนบ้านชากนอก ต.ห้วยใหญ่ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี มูลค่า 1,063,000 บาท วันที่ 22 พฤศจิกายน 2550

พิธีวางศิลาฤกษ์ อาคารผู้ป่วยใน
โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา
วันที่ 25 มีนาคม 2550

- โครงการก่อสร้าง
อาคารผู้ป่วยใน (อายุกรรม)
โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา
งบประมาณ 105 ล้านบาท อยู่
ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง คาดว่า
จะแล้วเสร็จภายใน ปี 2551

- โครงการก่อสร้างอาคารผู้ป่วย
ในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสายบุรี
จ.ปัตตานี งบประมาณ 20 ล้านบาท
อยู่ระหว่างออกแบบก่อสร้าง จะก่อสร้างให้
แล้วเสร็จภายใน ปี 2551

พิธีวางศิลาฤกษ์อาคารผู้ป่วยในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสายบุรี จ.ปัตตานี วันที่ 7 พฤษภาคม 2550

3. “แผนงานให้บริการผู้ใช้ไฟด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย”

- งานบริการผู้ใช้ไฟฟ้าด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

- มีศูนย์บริการข้อมูลผู้ใช้ไฟ (PEA Call Center - 1129) ให้บริการผู้ใช้ไฟฟ้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีระบบสอบถามข้อมูล

- การสำรวจความพึงพอใจต่อระบบอิเล็กทรอนิกส์

- โครงการ One Stop Services

4. “โครงการศึกษาประมวลและเผยแพร่ตัวอย่างนวัตกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณและธรรมาภิบาล จากหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้ กฟภ. นำไปประยุกต์ใช้” อยู่ระหว่างดำเนินการจัดหาสถานที่ศึกษาดูงานจากหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ต่อไป

ศูนย์บริการข้อมูลผู้ใช้ไฟ (PEA Call Center-1129)

5. “โครงการร้อยดวงใจ มอบแสงไฟ เพื่อพ่อหลวง”

- จัดค่ายเยาวชนต้านภัยยาเสพติด และโรคเอดส์ให้แก่นักเรียนช่าง กฟภ. จำนวน 150 คน และผู้บริหารโรงเรียนช่าง จำนวน 9 คน ณ กองพันทหารราบ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก ระหว่างวันที่ 24 - 26 ตุลาคม 2550 เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

รองผู้อำนวยการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (นางเพ็ญรัตน์ โชติทะพุกถนะ) เป็นประธานในพิธีเปิด

6. “โครงการ 80 โรงเรียน 80 ชุมชน ร่วมใจประหยัดไฟ ถวายองค์ราชัน”

- กฟภ. ร่วมกับ บริษัทฟิลิปส์อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด มอบหลอดไฟประหยัดพลังงานให้โรงเรียน 80 โรงเรียน 80 ชุมชน เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

แถลงข่าว “80 โรงเรียน 80 ชุมชน ร่วมใจถวายองค์ราชัน” วันที่ 13 พฤศจิกายน 2550

- จัดบรรยายพิเศษเรื่อง “การพัฒนาคุณภาพงานและชีวิตด้วยเศรษฐกิจพอเพียง” ให้กับผู้บริหารระดับหัวหน้าแผนกขึ้นไป จำนวน 500 คน เมื่อวันที่ 25 เมษายน 50 โดยเชิญ นายขวัญแก้ว วัชโรทัย รองเลขาธิการสำนักพระราชวัง เป็นวิทยากร ประเมินความรู้ที่ผู้ฟังการบรรยายได้รับอยู่ในระดับดีมาก สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานและดำเนินชีวิตเป็นอย่างดี

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และการพัฒนาบุคลากร กฟภ. โดยยึดหลัก 4 พ

1. “การพัฒนาบุคลากรในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”

ถ่ายทอดการบรรยายดังกล่าวผ่านระบบ intranet ของ กฟภ. ให้พนักงานได้ชมทั่วประเทศ

- ทอดกฐิน กฟภ. ประจำปี 2550
 เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2550 ณ วัดพระพุทธรบาท-
 น้อย ตำบลสองคอน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2550 ณ วัดทุ่งเหียง
 ตำบลหมอนนาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
 วันที่ 10 พฤศจิกายน 2550 ณ วัดชะอวด
 จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. การพัฒนาบุคลากรด้าน คุณธรรมและจริยธรรม

2.1 การจัดบรรยาย “หลัก คุณธรรม จริยธรรม” ให้กับผู้บริหาร

- จัดบรรยายหลักสูตร
 “จริยธรรมในการปฏิบัติงาน” ให้กับผู้บริหาร
 ระดับผู้อำนวยการกอง ถึงผู้อำนวยการฝ่าย
 ในสำนักงานใหญ่ จำนวน 200 คน วันที่
 20 มิถุนายน 2550 โดย พล อ.ต.น.พ.
 บุญเลิศ จุลเกียรติ และพระอาจารย์พระมหาชัยรัตน
 สิริบุญโญ วัดสร้อยทอง จากรายการธรรมะเดลิเวอรี่
 ประเมินความรู้ที่ได้รับจากผู้ฟัง อยู่ในระดับดีมาก

พิธีทอดกฐิน กฟภ. ประจำปี 2550 วัดชะอวด
 จ.นครศรีธรรมราช วันที่ 10 พฤศจิกายน 2550

2.2 การจัดกิจกรรมทางศาสนา
 - จัดบรรยายธรรมะให้กับผู้บริหาร
 และพนักงาน โดยชมรมพุทธศาสตร์ กฟภ.
 และกองฝึกอบรม ได้ถ่ายทอดและจัดทำ CD
 จำนวน 15 เรื่อง เผยแพร่ไปยังสำนักงานการไฟฟ้า
 ทั่วประเทศ

- ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
 พร้อมด้วยผู้บริหารและพนักงาน ถวายภัตตาหาร
 เพลิดเพลินพระภิกษุสามเณร “โครงการบรรพชาสามเณร
 เฉลิมพระเกียรติฯ ประจำปี 2550” เฉลิมพระเกียรติ
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาส
 ทรงเจริญพระชนมพรรษา ครบ 80 พรรษา
 ณ วัดเชิงเลน ตำบลท่าอิฐ อำเภอปากเกร็ด
 จังหวัดนนทบุรี วันที่ 24 ตุลาคม 2550

อีกทั้งได้สวดมนต์และนั่งสมาธิด้วย

3. การพัฒนาพนักงาน/ลูกจ้างรุ่นใหม่ให้มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และขีดความสามารถสูง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

- จัดปฐมนิเทศพนักงาน/ลูกจ้างที่เข้าใหม่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ 8 รุ่น จำนวน 422 คน

- ประเมินผลการฝึกอบรม ในภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมจริยธรรม และธรรมาภิบาล

1. “โครงการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล”

- ได้นำเนื้อหา “การจัดการความรู้กับการขับเคลื่อนข้าราชการแนวใหม่” ซึ่งเป็นรายการบันทึกเสียงจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 บรรจุไว้ใน intranet ของ กฟภ.

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

1. การกำหนดเงื่อนไขด้านคุณธรรมและจริยธรรมในหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาแต่งตั้งผู้บริหาร กฟภ.

- อยู่ระหว่างการทำหนดองค์ประกอบย่อยของคุณธรรมและจริยธรรม ที่ กฟภ. ต้องการ

2. การป้องกันความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมของ กฟภ. (Conflict of Interests)

- จัดทำคู่มือการเรียนรู้และการป้องกันความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ของ กฟภ. (Conflict of Interest) แล้วเสร็จ

- กำหนดแนวทางการเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์แล้วเสร็จ

- มีคำสั่ง กฟภ. เรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ข้อ 6 กำหนดให้ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการกองขึ้นไปจัดทำรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์เป็นประจำในเดือน ธันวาคม ของทุกปี

3. จัดทำแผนพัฒนาอาชีพ (Career Development Plan)

- ตรวจสอบความพึงพอใจของพนักงานแล้ว อยู่ระหว่างจัดทำรายงานสรุปพร้อมข้อเสนอแนะ

- อยู่ระหว่างการพิจารณาจัดทำโครงสร้างตำแหน่งใหม่ และศึกษาแนวทางการนำข้อมูลเข้าระบบ SAP

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

1. การวางระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยงทางด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล

- ตรวจสอบความคิดเห็นพนักงาน กฟภ. แล้ว และจะดำเนินการสำรวจผู้ใช้ไฟต่อไป

2. แผนงาน “หน่วยงานใสสะอาด”

2.1 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการควบคุมภายใน

- กำหนดเนื้อหาฝึกอบรมสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับ “การจัดวางระบบการควบคุมภายในและการติดตามประเมินผล” สำหรับคณะกรรมการจัดวางระบบควบคุมภายในเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการฝึกอบรมเดือน พฤศจิกายน 2550

- เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการติดตามผลให้พนักงาน กฟภ. ทุกระดับ โดยจัดทำนโยบายการควบคุมภายใน คู่มือการเรียนรู้และป้องกัน

ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest) จัดทำจดหมายข่าวและคลิปวิดีโอเผยแพร่ใน homepage ของ กฟภ.

2.2 สอดแทรกความรู้ด้านจริยธรรมคุณธรรมในการปฏิบัติงาน และโน้มน้าวให้พนักงานปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้องตามระเบียบของ กฟภ. ในหลักสูตรฝึกอบรมและการประชุมชี้แจงต่างๆ

- บรรยายและสอดแทรกเนื้อหาจริยธรรมและคุณธรรมในการปฏิบัติงานให้โปร่งใสและสร้างจิตสำนึกราชการใสสะอาดในการฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุมทั่วประเทศ รวม 80 ครั้ง

2.3 โครงการคัดเลือกพนักงานดีเด่นของ กฟภ. ประจำปี 2550

- คัดเลือกและประกาศรายชื่อพนักงานดีเด่น ประจำปี 2550 ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2550 จำนวน 80 คน

2.4 โครงการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านการบริการประชาชน

- จัดฝึกอบรม 2 หลักสูตร คือ หลักสูตร “การบริหารงานลูกค้ารายสำคัญ” จำนวน 204 คน และหลักสูตร “สัมมนาผู้ใช้ไฟฟ้าธุรกิจอุตสาหกรรม ประจำปี 2550” มีผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมเข้าร่วม 450 กิจการ

2.5 โครงการจัดระบบการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

- มีคณะกรรมการตรวจนับพัสดุทำการตรวจนับรายวัน รายเดือน และรายไตรมาส และพิมพ์รายงานยอดคงเหลือในระบบ SAP และระบบ INV เป็นไปตามหลักเกณฑ์การควบคุมพัสดุ ปี 2533 และคู่มือตามระบบ SAP

2.6 โครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของ กฟภ.

- จัดบรรยายเรื่อง “Competencies” และจัด Workshop เรื่อง “เทคนิคการวางแผน เพื่อการพัฒนาบุคลากรตามความสามารถ” ให้กับผู้บริหารระดับผู้อำนวยการฝ่ายทุกสายงานในส่วนกลาง รวมทั้งถ่ายทอดสดทาง intranet เพื่อให้พนักงานได้ชมและเข้าใจร่วมกัน

2.7 โครงการการจัดระบบการลงเวลาปฏิบัติราชการด้วยบัตรอิเล็กทรอนิกส์

- จัดระบบการลงเวลาปฏิบัติราชการด้วยบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้การลงเวลาปฏิบัติงานและการลาเป็นไปด้วยความเที่ยงตรง

2.8 โครงการรณรงค์การใช้ทรัพยากรของหน่วยงานอย่างคุ้มค่า

- จัดทำระเบียบ กฟภ.ว่าด้วยยานพาหนะและน้ำมัน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ประกาศใช้ ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2550 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ทุกหน่วยงานสามารถเบิกจ่ายค่าก๊าซ NGV ได้ตามระเบียบ

- อนุมัติงบประมาณ 300,000 บาท เมื่อ 16 มิถุนายน 2550 เพื่อติดตั้งอุปกรณ์ NGV กับรถยนต์ของ กฟภ. จำนวน 5 คัน ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการติดตั้งดังกล่าว

2.9 โครงการบริหารการใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการ / กิจกรรมของ กฟภ. อย่างมีประสิทธิภาพ

- ติดตามเร่งรัดการใช้งบประมาณในการดำเนินงานในโครงการต่างๆ

- กฟภ.ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเร่งรัดการดำเนินการโครงการและงบประมาณ (กรค.) โดยมีรองผู้ว่าการวางแผนและพัฒนาระบบไฟฟ้าเป็นประธาน เพื่อติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานและการใช้งบประมาณให้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมาย ประชุมครั้งสุดท้ายเมื่อ

27 กันยายน 2550 ผู้ว่าการ กฟภ. เป็นประธาน ได้เร่งให้แก้ไขปัญหาและให้มีการปรับแผนการเบิกจ่าย

- จัดทำรายงานการเบิกจ่าย บลงทุนแจ้งผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกทราบทุกเดือน

- สรุปผลการเบิกจ่ายงบลงทุน เรียงลำดับกระทรวงมหาดไทยเพื่อทราบทุกเดือน

- สรุปผลการเบิกจ่ายงบลงทุน รายเดือนนำเสนอผู้บริหาร กฟภ. และคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ทุกเดือนด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การวัดผลและตรวจสอบด้าน จริยธรรม

ผลักดันให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ กฟภ. โดยสอดแทรกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับจรรยาบรรณ คุณธรรมและธรรมาภิบาลในการประชุมและฝึกอบรม โดยผู้บริหารและพนักงานมีความรู้ ความเข้าใจใน เรื่องดังกล่าว ในระดับดีมาก

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การวางระบบสนับสนุน และปัจจัย พื้นฐานด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล

1. การจัดตั้ง “คณะกรรมการธรรมาภิบาล”
2. ประกาศนโยบายด้านคุณธรรม จริยธรรม

จรรยาบรรณ ธรรมาภิบาล และการป้องกันการ ทุจริตและประพฤติมิชอบของ กฟภ.

- นำเสนอนโยบายด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ธรรมาภิบาล และการ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของ กฟภ. ต่อคณะกรรมการ กฟภ. เพื่อทราบและเห็นชอบแล้ว

3. จัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการ ที่ดี (Good Corporate Governance Policy)

4. การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ภายใต้อโครงการ “คุณธรรมจริยธรรม นำ กฟภ.”

สุดท้ายนี้ คณะกรรมการธรรมาภิบาล กฟภ. ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของ กฟภ. เป็นอย่างยิ่ง และต้องการให้มีการดำเนินการ อย่างต่อเนื่องจริงจังให้เกิดผลในทางปฏิบัติ จึง แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อดูแลและติดตาม การดำเนินการตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ ธรรมาภิบาล และ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบใน กฟภ. ด้วย โดยมีนายประพันธ์ พักเทศ ซึ่งเป็นกรรมการ กฟภ. เป็นประธานอนุกรรมการ

องค์การตลาด

องค์การตลาด เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีขนาดเล็กที่สุดของกระทรวงมหาดไทย ก็ว่าได้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 องค์การตลาด ได้จัดให้มีกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่พนักงานขององค์การตลาด ตลอดจนประชาชนที่พักอาศัยในบริเวณพื้นที่ขององค์การตลาด ดังนี้

1. นิมนต์พระสงฆ์จากวัดชัยพฤกษ์มาลา เขตตลิ่งชัน มาแสดงธรรมะตามหลักของพระพุทธศาสนา ทั้งยังได้เชิญชวนพนักงานและประชาชนมาร่วมทำบุญ ตลอดจนบริจาคทรัพย์เนื่องในวาระต่างๆ ตามประเพณีไทย เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันสถาปนาหน่วยงาน วันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นต้น

2. จัดทำเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ให้กับพนักงาน และในการจัดการสัมมนาขององค์การตลาด ได้กำหนดให้มีการเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้ในหัวข้อดังกล่าว

การสัมมนาพนักงาน เรื่องการบริหารและคุณธรรม จริยธรรม

วันสถาปนาองค์การตลาด

3. การส่งเสริมการดำรงชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์การตลาด ได้ส่งพนักงานเข้ารับการอบรมในหลักสูตรปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงมหาดไทย และมอบหมายให้พนักงานที่เข้ารับการอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับพนักงานและลูกจ้างขององค์การตลาด ตลอดจนมีการจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเชิญชวนให้พนักงานยึดหลักดังกล่าวในการดำรงชีวิต ให้เน้นความพอเพียงและไม่ฟุ้งเฟ้อ

สัมมนาพนักงาน เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของกระทรวงมหาดไทย ให้กับประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยงานทราบ โดยจัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์ติดบริเวณสำนักงานใหญ่ ชั้น 3 และจัดพิมพ์เอกสารแผ่นพับขนาด A4 แจกจ่ายให้แก่ชุมชนใกล้เคียง

สัมมนาพนักงาน เรื่อง การบริหารและคุณธรรม จริยธรรม

บทที่ 5

ผลการดำเนินงาน
ด้านคุณธรรม จริยธรรม
และธรรมาภิบาล
ของจังหวัด

จังหวัดพัทลุง

สังคมไทยและระบบราชการไทย กล่าวถึงและใฝ่หา “ธรรมภิบาล” แต่ดูเหมือนว่าเรื่องของธรรมภิบาล จะลึกลับซับซ้อนและมีความเป็น “นามธรรม” ยากต่อการนำไปใช้หรือแปลงสู่ภาคปฏิบัติ ดังนั้น นายสุเทพ โกมลภมร ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง จึงได้ร่วมมือกับข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ลงมือ ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างจริงจัง

ผลปรากฏว่า สามารถดำเนินการไปด้วยดี พอสมควร จึงถือโอกาสนี้นำประสบการณ์เชิงปฏิบัติ มาเล่าสู่กันฟัง

ประเดิมเริ่มแรก

พัทลุงเริ่มต้นด้วยการจัดการประชุมหารือ กับพหุภาคี ก่อความเห็นชอบร่วมกันว่า พัทลุงเป็น เมืองนักเลง ซึ่งความหมายของคำว่า “นักเลง” ควร หมายถึง “รักศักดิ์ศรี” เป็นสำคัญ และควรเพิ่มเติม สิ่งดีงาม ได้แก่ มีคุณธรรม ดำรงความโปร่งใส เต็มใจ บริการจนได้ข้อสรุปว่า คติของข้าราชการจังหวัดพัทลุง คือ “รักศักดิ์ศรี มีคุณธรรม ดำรงความโปร่งใส เต็มใจบริการ”

ในการนำไปสู่การปฏิบัติ จำเป็นต้องทำเป็น ประกาศจังหวัดพัทลุงว่าด้วยข้อกำหนดมาตรฐาน ทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน ราชการและลูกจ้างจังหวัดพัทลุง ซึ่งมีสาระสำคัญแบ่ง เป็น 4 หมวด คือ

หมวดที่ 1 คุณธรรมและจริยธรรม เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไปสำหรับข้าราชการ/ พนักงานราชการ/ลูกจ้างจังหวัดพัทลุงทุกตำแหน่ง

หมวดที่ 2 คุณธรรมและจริยธรรม เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการในด้านการ เงินและบัญชี งานพัสดุและตรวจสอบภายใน

หมวดที่ 3 คุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับการ ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการที่มีหน้าที่เฉพาะด้าน งานวิชาการ ส่วนที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะ

หมวดที่ 4 คุณธรรมและจริยธรรม เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บังคับบัญชา จะเห็นได้ว่า สาระสำคัญของประกาศ จังหวัดพัทลุงดังกล่าว ได้ครอบคลุมหลักธรรมภิบาล ทั้ง 6 ประการ กล่าวคือ

- หลักนิติธรรม
- หลักคุณธรรม
- หลักความโปร่งใส
- หลักความมีส่วนร่วม
- หลักความรับผิดชอบต่อ
- หลักความคุ้มค่า

เมื่อมีการประกาศเป็นปณิธานแล้ว จำเป็นที่พหุภาคีจะต้องดำเนินการในส่วนเกี่ยวข้อง โดยผู้ว่าราชการจังหวัด และรองผู้ว่าราชการจังหวัด จะกระตุ้นสนับสนุนและติดตามเร่งรัดให้ทุกหน่วยราชการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้เกิดโครงการ/กิจกรรมและงานที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2550 สรุปได้ ดังนี้

1. โครงการผู้ว่าราชการจังหวัดหัวปิ่นโตไปวัดพัฒนาคุณธรรม ปี 2550

จังหวัดพัทลุงมีเป้าหมายที่จะพัฒนาจังหวัด ให้ปัญหาสังคมด้านต่างๆ ลดลง ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น สถานะทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมมีการพัฒนาที่ยั่งยืน สภาพทางด้านสังคมปรับตัวไปสู่ทิศทางที่ดี ครอบครัวมีความมั่นคง ชุมชน หมู่บ้านมีการพัฒนาตนเอง สามารถพึ่งพาตนเองได้ ประชาชนมีจิตสำนึกเห็นคุณค่าของความเป็นคนดีมีศีลธรรม ดำรงชีวิตด้วยสัมมาอาชีพ ก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม และส่งผลต่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติโดยรวม

ภายใต้การบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการคำนึงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้นำตามธรรมชาติเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ยกระดับจิตใจให้ประชาชนเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม เข้าใจและปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข อันแสดงถึงการร่วมพลังผลักดันเพื่อตอบสนองการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ สามารถบริการประชาชนให้เกิดสังคมอยู่ดีมีสุข สอดคล้องกับนโยบาย 4 ป. ของรัฐบาล คือ โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัดและประสิทธิภาพและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขจังหวัดพัทลุง ทั้ง 5 แผนงาน ซึ่งประกอบด้วย 1) แผนเศรษฐกิจพอเพียง 2) แผนการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง 3) แผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) แผนผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน และ 5) แผนบริการประชาชน จึงได้จัดทำโครงการผู้ว่าราชการจังหวัดหัวปิ่นโตไปวัดพัฒนาคุณธรรม ให้ทั้งข้าราชการและประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ในวันธรรมสวนะร่วมกัน นำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมเชิงคุณธรรม จริยธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

เป็นการส่งเสริมการปฏิบัติบูชา ถวายเป็นราชสักการะและพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไขว่โอกาสทรงเจริญพระชนมายุครบ 80 พรรษา ในปี 2550 ทั้งยังเป็นการสืบทอดวิถีชีวิตไทย

ด้านการยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และความ
 มั่นคงของศาสนาภายใต้การนำของผู้ว่าราชการจังหวัด
 รองผู้ว่าราชการจังหวัด รวมทั้งหัวหน้าส่วนราชการ
 ข้าราชการ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน
 เยาวชน นักเรียน เข้าร่วมโครงการฯ โดยหมุนเวียน
 กันไปอำเภอ ๆ ละ 1 วัด/1 ครั้ง ในแต่ละเดือน รวม 11
 อำเภอ/ปี

หลังจากที่ได้ประกอบพิธีทางพุทธ
 ศาสนาแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดก็จะได้พบปะกับ
 ประชาชน และร่วมนั่งล้อมวงรับประทานอาหารกลาง
 วันกับประชาชน พุดคุยถามสารทุกข์ขันธ์พินิจที่พี่น้อง
 ทำให้ประชาชนมีความประทับใจที่ได้มีโอกาสใกล้ชิด
 สัมผัสกับพ่อเมือง ในรอบปีที่ผ่านมา มีผู้เข้าร่วม
 โครงการ 10,550 คน ทำให้พุทธศาสนิกชนทุกคนได้
 เข้าถึงพระพุทธธรรมมากขึ้น ตลอดจนการได้
 สัมพันธภาพที่ดีระหว่างข้าราชการกับทุกภาคส่วน

**2. โครงการครอบครัวอบอุ่นด้วยพระธรรม
 เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษามหาราชา จังหวัดพัทลุง**
 จังหวัดพัทลุงร่วมกับเจ้าคณะจังหวัด
 พัทลุงได้นำนักเรียน เยาวชน ประชาชน จำนวน 2,120
 คน เข้ารับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ณ สำนัก
 ปฏิบัติธรรม ตามหลักสูตรพิเศษ เป็นเวลา 3 วัน 2 คืน
 รวมกำหนด 12 รุ่น ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 14,115
 คน ผู้ผ่านการปฏิบัติธรรม มีความรู้ ความเข้าใจ
 หลักธรรมและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ใน
 การพัฒนาคุณภาพชีวิต

3. โครงการ “ผู้ว่าราชการจังหวัดเยี่ยม มัสยิด”

สืบเนื่องจากโครงการผู้ว่าราชการจังหวัด
 หิวปีนโตไปวัดพัฒนาคุณธรรม ผู้ว่าราชการจังหวัด
 ได้เล็งเห็นถึงการออกเยี่ยมเยียนพี่น้องชาวไทยมุสลิม
 ในวันศุกร์ เพราะจังหวัดพัทลุงมีชาวไทยมุสลิม
 กระจายอยู่ใน 7 อำเภอ จากจำนวน 11 อำเภอ
 เพื่อจะได้มีโอกาสพบปะกับผู้นำศาสนาอิสลาม และ
 พี่น้องชาวไทยมุสลิมในวันศุกร์ (วันละหมาดยุมอัต
 เดือนละ 1 ครั้ง) เพื่อสร้างความสมานฉันท์ระหว่าง
 หน่วยงานภาครัฐกับพี่น้องชาวไทยมุสลิม โดยสร้าง

ขวัญกำลังใจ พร้อมการรับทราบปัญหาความต้องการของพี่น้องชาวไทยมุสลิมในพื้นที่ และเพื่อการศึกษาวิถีการดำเนินพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม

จากการออกเยี่ยมมัสยิดในปีที่ผ่านมา ทำให้สามารถพบปะพี่น้องชาวไทยมุสลิมประมาณ 2,000 คน โดยได้ประชาสัมพันธ์ให้ช่วยกันสร้างความเข้มแข็งของประชาชน ปลูกฝังอุดมการณ์จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สร้างสมัคธรรมาสามัคคีให้เกิดขึ้น ไม่หวั่นไหวต่อภัยคุกคามจากการก่อการร้าย ไม่ว่าจะภัยยาเสพติด ภัยจากการหลบหนีของแรงงานต่างด้าว ภัยที่เกิดจากผลประโยชน์ของประเทศในอนาคต

4. โครงการฟั่งธรรมร่วมกันในพรธษากาลจังหวัดพัทลุง

เพื่อน้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 และเพื่อเสริมสร้างคนและจรรยาบรรณแก่ข้าราชการ ใน

การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาเป็นแนวทางปฏิบัติงาน และดำเนินชีวิตในทางที่เที่ยงม รวมทั้งส่งเสริมการเผยแผ่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ตลอดจนมีโอกาสเข้าร่วมกับชุมชนในการสืบสานประเพณี ฟั่งเทศน์ฟั่งธรรมในเทศกาลเข้าพรรษา โดยได้เชิญชวนหัวหน้าส่วนราชการ ข้าราชการ ลูกจ้างของทุกหน่วยงานในจังหวัดพัทลุง ร่วมฟั่งธรรมในระหว่างเทศกาลเข้าพรรษา อันทำให้ข้าราชการของจังหวัดพัทลุงเข้าถึงหลักธรรม และนำไปสู่การปฏิบัติงานราชการอย่างเหมาะสมต่อไป

5. โครงการบรรพชาสามเณร

จังหวัดพัทลุงร่วมกับสำนักงานเทศบาลเมืองพัทลุง และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพัทลุง จัดโครงการบรรพชาสามเณรเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 โดยให้เยาวชนซึ่งอยู่ในสถานศึกษา เข้าร่วมบรรพชาสามเณรถวายเป็นพระราชกุศล แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้ร่วมแสดงออกถึงความจงรักภักดี พร้อมนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เป็นแนวปฏิบัติในชีวิตประจำวัน มีผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทั้งหมด 4,103 คน

6. โครงการเผยแพร่ความรู้ทางธรรมผ่านสื่อ

เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานและกิจกรรมของพระพุทธศาสนาผ่านทางสถานีวิทยุ เพื่อให้เด็ก เยาวชน ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และมีความรู้ด้านพระพุทธศาสนา สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งการจัดรายการวิทยุ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง/รายการ ในรายการพุทธานุภาพ ทุกวันอาทิตย์ ทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทยจังหวัดพัทลุง ทำให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และมีความรู้ด้านพระพุทธศาสนา และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

7. โครงการส่งเสริมองค์กรเครือข่ายทางพระพุทธศาสนา/โครงการสวดมนต์เฉลิมพระเกียรติ

เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์สามัคคีและเสถียรภาพ และรวมพลังจิตตานุภาพร่วมสวดมนต์ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีศีล สมาธิ ปัญญา นำมาซึ่งความสุข สงบ ร่มเย็น โดยมีสมาชิกชมรมสวดมนต์

เฉลิมพระเกียรติจังหวัดพัทลุง จำนวน 10,000 คน จัดกิจกรรม จำนวน 30 ครั้ง รวมเงินบริจาค จำนวน 800,000 บาท ทำให้เกิดความสามัคคีสามัคคี และเสถียรภาพของสมาชิก มีความรู้ความเข้าใจ มีจิตสำนึกตระหนักในบทบาทหน้าที่ของพุทธศาสนิกชน ที่มีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

8. โครงการการขับเคลื่อนการลด ละ เลิก อบายมุข และการพนัน

จังหวัดพัทลุงได้ประกาศเป็นวาระจังหวัดพัทลุง เรื่องการลด ละ เลิก อบายมุข และการพนัน เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา โดยได้เลือกพื้นที่ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เป็นพื้นที่นำร่องในการขับเคลื่อนการลด ละ เลิก อบายมุข และการพนันในปี 2550 และในการขับเคลื่อนพื้นที่ตำบลทะเลน้อย ได้สรรหาอาสาสมัคร

ครอบครัวสีขาว เพื่อเป็นแบบอย่างแก่ครัวเรือนต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรมโดยที่ครอบครัวได้ผ่านการคัดเลือกจะได้รับธงสัญลักษณ์ “ครอบครัวสีขาว” ประดับไว้ที่หน้าบ้าน ทำให้เป็นที่สนใจของผู้สัญจรผ่านไปมา และสอบถามความเป็นมาของธงสีขาว จนบังเกิดความประสงค์เข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ ตอนนี้มีครอบครัวที่เข้าร่วมโครงการ 196 ครอบครัว

นอกจากนี้ จังหวัดพัทลุงได้รับคัดเลือกให้เป็นจังหวัดนาร่อง ลด ละ เลิก อบายมุข และการพนัน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณจากนายไพฑูริย์ วัฒนศิริธรรม รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2550 และได้ขยายผลสู่พื้นที่อื่นๆ ต่อไป

9. โครงการผู้ว่าราชการจังหวัดคุยกับประชาชน

ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุงได้จัดทำโครงการผู้ว่าราชการจังหวัดคุยกับประชาชนทุกวันเสาร์ โดยผ่านสื่อสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ความถี่ 98.0 MHz โดยผู้ว่าราชการจังหวัดจะนำเรื่องความสำเร็จในการพัฒนาจังหวัดในด้านต่างๆ ตามนโยบายของจังหวัด นโยบายของกระทรวง และนโยบายของรัฐบาล เช่น ยาเสพติด ภาวะเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจพอเพียง การแก้ไข ปัญหาความยากจน ฯลฯ ตลอดจน ได้สอดแทรกธรรมะหรือคุณธรรม จริยธรรมเข้าไปในการพูดคุย

สิ่งทีหนึ่งที่ได้เชิญชวน หรือปลุกฝังอย่างต่อเนื่อง คือ การรักบ้านเกิดที่เกิดมาแล้วต้อง ทดแทนบุญคุณในแผ่นดิน ให้ทุกคนมีความภาคภูมิใจในความเป็น

“เมืองหนังโนรา อู่นาข้าว พราวน้ำตก แหล่งนกน้ำ ทะเลสาบงาม เขาอกทะลุ น้ำพุร้อน” รวมทั้ง ความภาคภูมิใจในบุคลากรของจังหวัดพัทลุง ที่เป็นต้นแบบของความสำเร็จ เปรียบเสมือน Best Practice เช่น ในฝ่ายบรรพชิต ได้แก่ พระพรหมมังคลาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) ซึ่งได้ ดำเนินชีวิตทางพระพุทธศาสนา ทำเป็นแบบอย่าง ที่ดีงาม เป็นปูชนียบุคคลที่ควรแก่การเคารพนับถือ ตลอดจนบุคคลที่เป็นแบบอย่างการดำรงชีวิตในทาง ฆราวาสและแควดวงราชการที่ประสบความสำเร็จ เช่น นายสวัสดิ์ โชติพานิช อดีตประธานศาลฎีกา, อดีตปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, อดีตผู้ว่าราชการ จังหวัด ฯลฯ ที่เป็นชาวจังหวัดพัทลุงและมีความเจริญ ก้าวหน้าในชีวิตหน้าที่การงาน หรือประสบความสำเร็จ ในสายอาชีพสมควรแก่การยกย่อง ทั้งถือเป็นความ ภาคภูมิใจของชาวจังหวัดพัทลุง สมควรเป็นตัวอย่าง ให้เด็กและเยาวชนยึดถือเป็นแบบอย่าง

จังหวัดพะเยา

ส ฐบาลภายใต้การบริหารงานของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 พร้อมทั้งได้มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยมอบนโยบายและแนวทางให้แก่ส่วนราชการทุกหน่วยงานได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ทั้งนี้ ให้น้อมนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มุ่งเน้นทางสายกลางที่พอประมาณ ใช้หลักวิชาการที่มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตเป็นหลักในการปฏิบัติงาน โดยมีเป้าหมายให้ภาคราชการทำงานด้วยความตระหนักในหลักคุณธรรม มีจริยธรรม มีความ

ซื่อสัตย์ สุจริต ทำงานด้วยความโปร่งใส ประหยัดก่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล และมีจิตสำนึกในการทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของประเทศไทยไว้ว่า “มุ่งพัฒนาสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุข

ร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบคลุมอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยโดยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี”

ประกอบกับหลักการของศาสนาทุกศาสนา ล้วนแล้วแต่มุ่งสอนให้ทุกคนทำความดี ละเว้นจากบาปและสิ่งชั่วร้ายทั้งปวง สอนให้มีความรักต่อเพื่อนมนุษย์ โดยไม่เลือกชั้น วรรณะ เพศ ผิวพรรณใดๆ ทั้งสิ้น ศาสนาพุทธซึ่งมีอายุมาแล้ว 2600 ปี ได้สอนคนทุกเพศ ทุกวัย ทุกชั้น วรรณะ ให้กระทำความดี ละวางความชั่ว ให้ทุกคนยึดมั่นในศีลธรรมอันดีงามตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า พร้อมทั้งให้ทุกคนปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อเข้าถึงศีล สมาธิ ปัญญา

จังหวัดพะเยา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และมีอาชีพอยู่ในภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก การดำรงชีวิตจึงมีทั้งสุขและทุกข์เคล้ากันไป ข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ถือได้ว่าเป็นกลไกที่สำคัญของจังหวัดในการพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ต่างๆ ทั้ง 9 อำเภอ 68 ตำบล 818 หมู่บ้าน/ชุมชน ดังนั้น ข้าราชการตลอดจนเจ้าหน้าที่ในระดับชั้นต่างๆ จึงเป็นบุคลากรเป้าหมายหลัก กลุ่มแรกในการพัฒนา เพื่อกล่อมเกล่าจิตใจให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน

จังหวัดพะเยา จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาจริยธรรมเพื่อนำจังหวัดพะเยาสู่สันติสุขและสร้างความสมานฉันท์ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธา และไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และหน่วยงานภาครัฐราชการ รวมทั้งตัวข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในทุกๆระดับ โดยเฉพาะการใช้อำนาจรัฐและการใช้จ่ายเงินแผ่นดินตามนโยบาย โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อสร้างสันติสุขและสร้างความสมานฉันท์ในระหว่างพี่น้องประชาชนจังหวัดพะเยา

3. เพื่อนำทรัพยากรบุคคลของจังหวัดพะเยาร่วมพัฒนาและเรียนรู้ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยการน้อมนำหลักศาสนาทุกศาสนามาเป็นแกนกลางในการดำรงชีวิต

ในการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวของจังหวัดพะเยา ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้คือ

ประการแรก จังหวัดและอำเภอ นิมนต์พระภิกษุสงฆ์ บรรยายธรรมต่อหัวหน้าส่วนราชการ ในระดับจังหวัดและอำเภอก่อนการประชุม ประจำเดือน เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนจิตสำนึกในการเป็นข้าราชการที่ดีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และปฏิบัติงานเพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชน

ประการที่สอง ให้สถานศึกษาทุกแห่ง ตลอดจนหน่วยงานในระดับจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน ข้าราชการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือนตามความเหมาะสม เพื่อสร้างความเป็นภูมิคุ้มกัน

ประการที่สาม จัดบรรพชาสามเณร และอุปสมบทพระภิกษุสงฆ์ เพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา ตลอดจนเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระชนมายุ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 ตลอดจนเป็นการพัฒนาบุคลากร และประชาชนให้มีศีล สมาธิ ปัญญา เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคม

ประการที่สี่ จังหวัดพะเยาได้กำหนดจัดกิจกรรม เพื่อตอบสนองต่อโครงการพัฒนาเพื่อนำจังหวัดพะเยาสู่สันติสุขและสร้างความสมานฉันท์สองกิจกรรม คือ

• **กิจกรรมแรก** - นายชนเชก อัครานุวัตร ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา โดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา จัดทำโครงการปฏิบัติธรรมของบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน มูลนิธิ สมาคม และประชาชนในจังหวัดพะเยา จำนวน 6 ครั้งๆ ละ 7 วัน ระหว่างเดือนมีนาคม - กรกฎาคม 2550 มีผู้ร่วมกิจกรรม 659 คน โดยมีกิจกรรมการสวดมนต์นั่งสมาธิ เดินจงกรม ปฏิบัติธรรม ฟังธรรม การทำความสะอาดบริเวณวัดและที่พักอาศัย ณ วัดอนาลโยพิทยาราม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

• **กิจกรรมที่สอง** - ส่วนราชการ หน่วยงาน รั้ววิสาหกิจ อำเภอ โรงเรียน สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดกิจกรรมเพื่อร่วมโครงการพัฒนาจริยธรรม เพื่อนำจังหวัดพะเยาสู่สันติสุขและสร้างความสมานฉันท์ ซึ่งมีส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1. จังหวัดพะเยา ได้นิมนต์พระภิกษุสงฆ์ แสดงธรรมเทศนาให้แก่หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงาน นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หน่วยงานรั้ววิสาหกิจ ผู้กำกับ การสถานีตำรวจภูธรอำเภอ ผู้บริหารองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นเป็นประจำทุกเดือนก่อนการประชุมประจำเดือนของจังหวัด โดยใช้เวลาประมาณครั้งละ 30 นาที รวม 11 ครั้ง ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - ธันวาคม 2550

2. อำเภอ/กิ่งอำเภอ รวม 9 แห่ง ได้แก่ อำเภอเมืองพะเยา เชียงคำ ปง จุน แม่ใจ ดอกคำใต้ เชียงม่วน ภูซาง ภูกามยาว ได้นิมนต์พระภิกษุสงฆ์ มาแสดงธรรมเทศนาแก่หัวหน้าส่วนราชการอำเภอ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ที่ได้รับทราบเป็นประจำทุกเดือนก่อนการประชุมประจำเดือนของอำเภอ/กิ่งอำเภอ โดยใช้ เวลาครั้งละประมาณ 30 นาที

3. ตำรวจภูธรจังหวัดพะเยา จัดทำโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจภูธรประจำจังหวัดพะเยา ดังนี้

3.1 จัดอบรมตามโครงการ “อบรมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจภูธรจังหวัดพะเยา” ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2550 มีข้าราชการตำรวจในสังกัด ภ.จว.พะเยา (ส่วนกลาง) เข้ารับการอบรม จำนวน 120 ราย

3.2 จัดอบรมตามโครงการ “อบรมความรู้และคุณธรรมของตำรวจภูธรจังหวัดพะเยา ทุกวันพุธที่ 2 ของเดือน” และมีข้าราชการตำรวจหมื่นเวียงเข้ารับการอบรมทุกเดือน โดยแบ่งเป็น 3 ชุดๆ ละ 54 นาย

3.3 จัดอบรมตามโครงการ “อบรมความรู้และคุณธรรมของสถานีตำรวจภูธรอำเภอแม่ใจ” ทุกเดือนและมีข้าราชการตำรวจหมื่นเวียงเข้ารับการอบรมทุกเดือน

3.4 จัดอบรมตามโครงการ “อบรมความรู้และคุณธรรมของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเชียงม่วน” ทุกเดือนและมีข้าราชการตำรวจหมื่นเวียงเข้ารับการอบรมทุกเดือน โดยแบ่งกลุ่มเข้ารับการอบรมเป็น 5 กลุ่ม

3.5 จัดอบรมตามโครงการ “อบรมความรู้และคุณธรรมของสถานีตำรวจกิ่งอำเภอภูมายาว” โดยกำหนดให้มีการอบรมเดือนละ 3 ครั้ง ในวันอังคารแรกของสัปดาห์ เวลา 10.00-12.00 น. และจัดข้าราชการตำรวจหมื่นเวียงเข้ารับการอบรม

3.6 จัดอบรมตามโครงการ “อบรมความรู้และคุณธรรมของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเชียงคำ” ทุกวันพุธที่ 2 ของเดือน เวลา 14.30 - 16.00 น. และมีข้าราชการตำรวจหมื่นเวียงเข้ารับการอบรมทุกเดือน

3.7 จัดอบรมตามโครงการ “อบรมความรู้และคุณธรรมของสถานีตำรวจภูธรอำเภอปง” ทุกๆ 3 เดือน และมีข้าราชการตำรวจหมื่นเวียงเข้ารับการอบรม

3.8 จัดอบรมตามโครงการ “อบรมความรู้และคุณธรรมของสถานีตำรวจภูธรอำเภอดอกคำใต้” ทุกวันพุธที่ 2 ของเดือน เวลา 14.30 - 16.00 น. และมีข้าราชการตำรวจหมื่นเวียงเข้ารับการอบรมทุกเดือน โดยจัดแบ่งเป็น 2 กลุ่ม

3.9 จัดอบรมตามโครงการ “อบรมความรู้และคุณธรรมของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองพะเยา” ทุกเดือนๆ ละ 1 ครั้ง และมีข้าราชการตำรวจหมื่นเวียงเข้ารับการอบรมทุกเดือน

4. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรสาธารณสุขด้านจริยธรรมและสุขภาพเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 โดยได้จัดกิจกรรมดังนี้

4.1 การรวมกลุ่มออกกำลังกายและทำกิจกรรมตามความสมัครใจของแต่ละคน เช่น กลุ่มแอโรบิค กลุ่มเดินออกกำลังกาย กลุ่มวิ่งเพื่อสุขภาพ กลุ่มชมรมดนตรี

4.2 การไหว้พระ สวดมนต์ และทำสมาธิ ทุกวันจันทร์ เวลา 08.15 - 08.45 น. ณ ห้องประชุมสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา

4.3 ทำบุญเลี้ยงเพลพระสงฆ์ ประจำปี เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2550

4.4 ทำบุญ/ฟังเทศน์ ตามวันสำคัญทางศาสนา

4.5 ธรรมสังฆจร ศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรม เลี้ยงอาหารกลางวันเด็กพิการทางสายตา

5. โรงพยาบาลพะเยา จัดทำโครงการชมรมกัลยาณมิตรโรงพยาบาลพะเยา และโครงการพัฒนาจิตใจ เพื่อชีวิตที่เป็นสุข 2550 ดังนี้

5.1 ชมรมกัลยาณมิตร โรงพยาบาลพะเยา สมาชิก 50 คน

- รับผิดชอบหนังสือธรรมะ ได้จำนวน 200 เล่ม

- จัดบรรยายธรรม/เสวนาธรรมเดือนละ 1 ครั้ง โดยจัดมาแล้ว 3 ครั้ง

- เปิดเสียงตามสายบรรยาย
ธรรมะให้แก่ผู้ป่วย ญาติ และเจ้าหน้าที่ทุกวันในเวลา
07.20 - 07.40 น. และ 19.00 - 19.20 น.

- ปฏิบัติธรรมทุกวันศุกร์ เวลา
15.30 - 16.30 น.

- ร่วมโครงการปฏิบัติธรรมกับ
จังหวัดพะเยา 5 รุ่น จำนวน 25 คน

6. โรงพยาบาลเชียงราย จัดโครงการ
สะสมทรัพย์ โดยดำเนินการ ดังนี้

6.1 สวดมนต์ ไหว้พระ ฟังธรรม
โดยเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ญาติ ผู้ป่วย และผู้ที่สนใจ
จำนวน 4 ครั้ง ผู้ร่วมปฏิบัติธรรม จำนวน 200 คน

6.2 นำเจ้าหน้าที่บริจาคสิ่งของให้แก่
ผู้ป่วยในวันสำคัญทางศาสนา โดยผู้ป่วยได้รับสิ่งของ
41 คน เจ้าหน้าที่เข้าร่วมโครงการ 40 คน

6.3 ร่วมกิจกรรมกับชุมชนในโอกาส
ต่างๆ

7. โรงเรียนพะเยาพิทยาคม จัดทำ
โครงการค่ายพัฒนาคุณภาพชีวิต (ส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรม) ได้จัดกิจกรรมให้แก่นักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวันที่ 21 - 25 มิถุนายน 2550
ณ วัดพระธาตุดาเวา อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
จำนวน 2 รุ่น

8. วิทยาลัยการอาชีพเชียงคำ จัดทำ
โครงการพัฒนาจิต ณ หอประชุมวิทยาลัยอาชีพเชียงคำ
มีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ 746 คน จัดงานเมื่อวันที่ 25
สิงหาคม 2550 โดยมีพระมหาจิตรการ เป็น
ผู้บรรยายและอบรมสั่งสอนการปฏิบัติธรรม

9. มหาวิทยาลัยนเรศวร จัดทำโครงการ
ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนิสิต โดยจัดกิจกรรม
ปฏิบัติธรรม ณ วัดศรีโคมคำ
อำเภอเมืองพะเยา ระหว่างวันที่
13 - 14 มกราคม 2550

10. กองกำกับการตำรวจ
ตระเวนชายแดนที่ 32 จัดทำ
โครงการปฏิบัติการสร้างราชการ
ใฝ่สะอาดของกองกำกับการ
ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32
ทั้งนี้ ได้จัดกิจกรรมเมื่อวันที่ 4

พฤษภาคม 2550 วันที่ 7 และ 13 มิถุนายน 2550
มีข้าราชการตำรวจ ผู้แทนเครือข่ายภาคประชาชน
หน่วยงานภาครัฐ นักเรียน นักศึกษา ร่วมโครงการ
200 คน 1,700 คน และ 200 คน ตามลำดับ

11. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
จัดทำโครงการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของ
อบจ.พะเยา เพื่อนำความสันติสุขและสร้างความ
สมานฉันท์สู่องค์กรที่มีคุณธรรมและจริยธรรม
ดำเนินการ ดังนี้

11.1 นิมนต์พระภิกษุสงฆ์แสดง
ธรรมเทศนาให้แก่ผู้บริหาร อบจ. ฝ่ายนิติบัญญัติ
ข้าราชการ พนักงานจ้าง ลูกจ้าง

11.2 นั่งสมาธิเจริญภาวนาในการ
ประชุมประจำเดือน ครั้งละ 30 นาที

12. โครงการชลประทานพะเยา ได้ร่วมโครงการพัฒนาจริยธรรมเพื่อนำจังหวัดพะเยาสู่สันติและสร้างความสมานฉันท์ ดังนี้

12.1 ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการปฏิบัติธรรม 4 รุ่น

12.2 ทำบุญเนื่องในโอกาสคล้ายวันสถาปนากรมชลประทาน ครบรอบ 105 ปี โดยจัดกิจกรรมสืบชะตาลำน้ำแม่ต๋ำ แจกจ่ายกล้าไม้บริจาคโลหิต ร่วมปลูกต้นไม้

13. ศูนย์พัฒนาสังคม หน่วยที่ 31 จังหวัดพะเยา ได้จัดทำโครงการ ดังนี้

13.1 โครงการอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนสตรีเพื่อป้องกันการถูกล่อลวง จำนวน 3 รุ่นๆ ละ 10 คน ในวันที่ 15 และ 16 มีนาคม 2550 และวันที่ 27 มิถุนายน 2550

13.2 โครงการค่ายเฝ้าระวังและพัฒนาศักยภาพเยาวชนในการป้องกันปัญหายาเสพติด ประจำปี 2550 ผู้ร่วมกิจกรรม 50 คน โดยจัดฝึกอบรมเมื่อวันที่ 5 - 8 มิถุนายน 2550 ณ กุซางเฮียนไทยริสอร์ท กิ่งอำเภอกุซาง จังหวัดพะเยา

13.3 โครงการบรรพชาอุปสมบทหมู่ชาวเขา เพื่อน้อมเกล้าถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 มีผู้ร่วมกิจกรรม 83 คน

14. สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพะเยา ได้จัดทำโครงการพินิจด้วยรักพิทักษ์ด้วยใจ : พิทักษ์คุ้มครองสิทธิเด็ก ตลอด 24 ชั่วโมง โดยจัดประชุมชี้แจงให้แก่เจ้าหน้าที่ ประชาชน ผู้สนใจ ตลอดจนจัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์

15. สำนักงานสรรพากรพื้นที่พะเยา ได้ร่วมโครงการกับจังหวัดพะเยา โดย

15.1 ทุกวันศุกร์แรกของเดือนนิมนต์พระภิกษุสงฆ์ จำนวน 9 รูป จากวัดต่างๆ ภายในอำเภอเมืองพะเยา หมุนเวียนกันไปทุกวัด เพื่อทำบุญตักบาตรข้าวสาร อาหารแห้ง สวดมนต์ แสดงธรรมเทศนา

15.2 เชิญชวนหน่วยงานใกล้เคียงร่วมทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง

16. สำนักงานแรงงานจังหวัดพะเยา จัดทำโครงการอบรมปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจรรยาภิบาล เพื่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสำหรับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ โดยจัดอบรมเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดของกระทรวงแรงงาน รวม 5 หน่วยงาน มีผู้ร่วมกิจกรรม 53 คน เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2550

17. สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา ได้ดำเนินการจัดทำโครงการระบบการควบคุมภายใน โดยแจ้งให้ที่ประชุมรับทราบเป็นประจำทุกเดือน และให้ข้าราชการในสังกัดสำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยายึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

18. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1 ได้ดำเนินการจัดทำโครงการ ดังนี้

18.1 โครงการอบรมนักเรียนค่าย ถูคู้ออน เพื่อจัดทำโครงการคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ “เยาวชนไทยทำดีถวายในหลวง” 3 รุ่น ระหว่าง วันที่ 4 - 6 เมษายน/20-22 เมษายน/24 - 26 เมษายน 2550 ณ วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา มีผู้ร่วมกิจกรรม 400 คน

18.2 โครงการนำหลักธรรมและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1

- การฟังเสียงธรรมะตามสาย ทุกวันโกนและวันพระ ประมาณ 20 นาที ตั้งแต่ เวลา 10.00 - 10.30 น.

- การฟังพระธรรมเทศนาจาก พระอาจารย์ทุกวันพฤหัสบดีที่ 3 ของเดือน ครั้งละ 1 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 13.00 - 14.00 น.

19. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพะเยา ได้จัดทำโครงการ ดังนี้

19.1 การปฏิบัติราชการตรงเวลา ผลการดำเนินงานปรากฏว่า บุคลากรมาปฏิบัติราชการตรงเวลาเฉลี่ย 97.15%

19.2 ส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพ คณาจารย์

19.3 โครงการปฏิบัติธรรมเจริญสมาธิ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม วันที่ 17 - 19 พฤษภาคม 2550 ณ วัดอุดมวารี อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผู้เข้าอบรม 35 คน

จากผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาจริยธรรมเพื่อนำจังหวัดพะเยาสู่สันติสุขและสร้างความสมานฉันท์ เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานต่างๆ โดยเห็นว่ามีประโยชน์ คือ เป็นการชำระล้างจิตใจให้แจ่มใส ในขณะที่ปฏิบัติธรรม มีความรู้สึกที่ดีปราศจากสิ่งกังวลในด้านต่างๆ และเห็นว่าทุกๆ คนควรหาเวลามานั่งสมาธิปฏิบัติธรรมในครั้งแรกกับอาจารย์ผู้รู้เพื่อเป็นการแนะนำ หลังจากนั้นสามารถนำไปปฏิบัติที่บ้านหรือสถานที่อื่นๆ ที่เหมาะสม

จังหวัดสมุทรสงคราม

ตามที่คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) จัดทำโครงการ “คุณธรรมนำไทย” โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ

ประการที่ 1 เพื่อร่วมเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 80 พรรษา ในปี 2550 และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักปฏิบัติและประยุกต์กับการดำเนินชีวิต

ประการที่ 2 เพื่อปลูกฝังเสริมสร้างค่านิยม ทางสังคม ปลอดภัย อุดมคุณธรรม สำนึกศีลธรรมและการมีส่วนร่วมในสังคมไทยใสสะอาด ซึ่งประธานคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ได้มอบแนวทางดำเนินตามโครงการดังกล่าวแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2550

ในการนี้เพื่อให้การจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องสนับสนุนโครงการคุณธรรมนำไทย บูรณาการการดำเนินงานไปสู่การปฏิบัติในระดับ

พื้นที่และประชาชน ซึ่งยึดหลักคุณธรรม 3 ประการ คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูรู้คุณ และความสมานฉันท์ จังหวัดสมุทรสงคราม จึงได้จัดทำโครงการผู้ว่าราชการจังหวัดหัวปิ่นโตเข้าวัดทำบุญวันพระ โดยมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา วันที่ 5 ธันวาคม 2550
2. เพื่อเชิญชวนให้ส่วนราชการ หน่วยงาน สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงาน ภาคเอกชนทุกหน่วย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมอุดมคุณธรรม และกระจายแนวความคิดอุดมการณ์แห่งความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ไปสู่คนในสังคมอย่างยั่งยืน

3. เพื่อเชิญชวนให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ พนักงาน รวมถึงประชาชนใน จังหวัดสมุทรสงครามเข้าวัดในวันธรรมสวนะ ได้ใกล้ชิดพระศาสนา สามารถนำหลักธรรม ทางศาสนาไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนิน ชีวิตอย่างมีความสุข ตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง และดำเนินถึงบทบาท หน้าที่ของตน ที่จะสร้างสังคมที่อยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข

4. เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยม และ พฤติกรรมของคนในจังหวัดสมุทรสงคราม ให้รู้จัก หน้าที่ของพลเมืองที่ดี จนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ การสร้างพลังชุมชนให้เข้มแข็ง ร่วมสร้างสังคมไทย ให้ให้ใสสะอาดปราศจากคอร์รัปชัน และมีอุดมการณ์ รักชาติ

5. เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ร่วมทำบุญกับประชาชน และ ร่วมปลูกต้นไม้ในพื้นที่ เป็นการ สร้างความมั่นคง/การสืบสาน ในพระพุทธศาสนา และการสร้าง รากฐานที่เข้มแข็งของสังคม

การดำเนินงานตามโครงการผู้ว่าราชการ จังหวัดหัวปิ่นโตเข้าวัดทำบุญวันพระ ได้กำหนด ดำเนินการในช่วงวันเข้าพรรษาทุกวันพระ เฉพาะ ข้างขึ้นและข้างแรม 15 ค่ำ รวมทั้งสิ้น 11 ครั้ง 11 วัด และ 11 วัน ตั้งแต่เวลา 07.00 น. เป็นต้นไป โดยมีกิจกรรมการทำบุญตักบาตร ฟังธรรม ณ วัดต่างๆ

ในการจัดโครงการผู้ว่าหัวปิ่นโตเข้าวัดทำบุญ วันพระทุกครั้ง มีผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นประธาน และมีประชาชน ส่วนราชการ รวมทั้ง หน่วยงานต่างๆ เข้าร่วมกิจกรรมไม่ต่ำกว่า 500 คน

ทุกคนมีความภูมิใจ ดีใจ และอุมเอิบ ในการทำบุญกุศล ร่วมกัน ได้สร้าง ความสามัคคี ก ร ลี บ ส า น พระพุทธศาสนา และที่สำคัญทุก ภาคส่วน พร้อมทั้ง

ประชาชนในจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ร่วมพลังใจกัน

เป็นหนึ่งในเดียว ในการเกิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา ในปี พ.ศ. 2550 ทำให้ทุกคนเกิดความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พร้อมน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นหลักปฏิบัติและแนวทางในการดำเนินชีวิต สร้างพลังชุมชนให้มีความเข้มแข็งอยู่ร่วมกันอย่างมีความสงบสุขสืบไป

นอกจากนี้ จังหวัดสมุทรสงคราม ได้จัดทำกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมภิบาล นอกเหนือจากโครงการผู้ว่าราชการจังหวัดหัวปิ่นโต เข้าวัดทำบุญวันพระ ดังนี้ คือ

1. จัดพิธี “รวมพลังเทิดไถ่องค์ราชัน” เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2550

2. จัดพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อ “ล้างทุจริตให้สิ้นแผ่นดินไทย เพื่อเทิดไถ่องค์ราชัน” เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2550 ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งมีข้าราชการร่วมพิธี 700 คน

3. ส่งเสริมสนับสนุนและเชิญชวนให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างในจังหวัดทำบุญตักบาตร สวดมนต์ เวียนเทียน และฟังเทศน์ในวันสำคัญทางศาสนา ได้แก่ วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันมาฆบูชา

4. จัดทำทสวดมนต์และคติธรรม คำสอน
เผยแพร่ลงใน Web site ของจังหวัด

5. นำจดหมายข่าว สป.มท. เรื่อง “มอง
วันวิสาขบูชา หยั่งถึงอารยธรรมโลก” และ “ท่าน
ชอบพระพุทธศาสนาในเหลี่ยมไหน” เผยแพร่ลงใน
Web site ของจังหวัด

6. นำข้อบังคับ
ก.พ. ว่าด้วยจรรยาบรรณ
ของข้าราชการพลเรือนเผย
แพร่ลงใน Web site ของ
จังหวัด

7. จัดปฏิบัติธรรม
และเจริญสมาธิให้แก่หัวหน้า
หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค
หัวหน้าหน่วยงานราชการส่วนกลาง
หัวหน้างานรัฐวิสาหกิจ และผู้บริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น จำนวน 66 คน เมื่อวันที่ 10
กรกฎาคม 2550 ณ วัดภูมรินทร์กุฎีทอง อำเภออัมพวา
จังหวัดสมุทรสงคราม

8. จัดทำโครงการ “จังหวัด
เคลื่อนที่เข้าวัดทำบุญวันพระ
เฉลิมพระเกียรติพระบาท-
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องใน
โอกาสสมทวงคเฉลิมพระชนมพรรษา
80 พรรษา”

9. จัดทำโครงการมาตรฐานทางคุณธรรม
และจริยธรรม หลักสูตร “แนวทางสู่การปฏิบัติ
ราชการใสสะอาด” เพื่อถวายเป็นราชสักการะแด่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

จังหวัดลำพูน

ทุฬการทุจริตและประพฤติมิชอบ ถือเป็นปัญหาสำคัญ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ และชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ให้ความสำคัญต่อปัญหาดังกล่าว โดยประกาศเป็นวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการ รวมทั้งประกาศเจตนารมณ์ในอันที่จะมุ่งมั่นสร้างระบบการบริหารราชการแผ่นดินที่สุจริต เป็นธรรม และเป็นທີ່เชื่อมั่นศรัทธา รวมทั้งขจัดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ

จังหวัดลำพูน ประกาศเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญของจังหวัด โดยมุ่งเน้นการบูรณาการจากทุกภาคส่วนในการจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรม

เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งยังพิจารณาเห็นว่าการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว การทุจริตและประพฤติมิชอบจะบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นจะต้องเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแส และต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในรูปแบบต่างๆ จึงจัดทำ**โครงการฝึกอบรมการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครธรรมาภิบาลของจังหวัดลำพูน**ขึ้น เพื่อให้ผู้เข้าอบรมนำความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดจากวิทยากรที่มากประสบการณ์นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งให้ผู้เข้าอบรมประพฤติปฏิบัติเป็นคนดีของสังคม โดยเริ่มต้นที่ตัวเองก่อน แล้วขยายผลไปยังบุคคลอื่นในลักษณะของการสร้างเครือข่าย เพื่อเฝ้าระวังและร่วมกันขจัดปัญหาการทุจริตคอรัปชันให้หมดไปจากสังคมจังหวัดลำพูนต่อไป โดยมีแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

1. สร้างอาสาสมัครแกนนำ
ต้นแบบภาคประชาชนและภาคราชการ
โดยดำเนินการคัดเลือกแกนนำหรือผู้นำ
แห่งความดีของหมู่บ้าน/ชุมชน พื้นที่
อำเภอเมืองลำพูน (พื้นที่นำร่อง) แห่งละ
1 คน รวมทั้งสิ้น 179 คน เป็น
อาสาสมัครแกนนำต้นแบบในการเฝ้า
ระวังและแจ้งเบาะแส หรือส่งข้อมูลให้
กับหน่วยงานภาคราชการ เพื่อร่วมกัน

พิจารณาแก้ไขปัญหาและกำหนดหน่วยงานภาครัฐ 3
หน่วยงาน เป็นหน่วยงานต้นแบบ คือ สำนักงาน
ที่ดินจังหวัดลำพูน สำนักงานจัดหางานจังหวัดลำพูน
และเทศบาลตำบลอุโมงค์ คัดเลือกบุคลากรใน
หน่วยงานที่เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติ
ราชการด้วยความซื่อสัตย์ เป็นแบบอย่างที่ดีของ
ข้าราชการในหน่วยงานๆ ละ 1 คน เพื่อทำหน้าที่
เฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริตให้จังหวัด

2. อบรมให้ความรู้แก่อาสาสมัครแกนนำ
ต้นแบบภาคประชาชนและภาคราชการ ซึ่งอาสา
สมัครที่ผ่านการอบรมจะไปสร้างเครือข่ายอาสา
สมัครธรรมภิบาลของหมู่บ้าน/ชุมชน และหน่วยงาน
โดยทำการอบรมให้กับอาสาสมัครธรรมภิบาลที่เป็น
ประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอเมืองลำพูน หมู่บ้าน/

ชุมชน/หน่วยงานละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 1,790 คน
เพื่อร่วมเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการ
ทุจริต โดยอำเภอเมืองลำพูน ร่วมกับแกนนำเป็น
หน่วยดำเนินการอบรมให้แก่เครือข่ายอาสาสมัครฯ

นอกจากการดำเนินการตามโครงการเฝ้า
ระวังด้วยการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครธรรมภิบาล
แล้ว จังหวัดได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาภาวการณ์
การบริหารจัดการ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการ
ทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งจะให้ความสำคัญกับ
การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดย
เฉพาะในเรื่องของการร้องทุกข์ร้องเรียน ที่ได้รับผล
กระทบจากการดำเนินการของภาครัฐทั้งในระดับ
จังหวัด อำเภอ และท้องถิ่น เพื่อลดและปิดโอกาส
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการอย่าง
จริงจังและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความโปร่งใส ซื่อสัตย์
สุจริต ลดความสูญเสีย และขจัดครุว์ในการปฏิบัติ
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในทุกกระดับ และพัฒนาคุณภาพ
ให้บริการประชาชน โดยมีแนวทางการดำเนินงาน
ที่สำคัญ ประกอบด้วย

1. การแก้ไขปัญหาคือร้องทุกข์ร้องเรียน

1.1 จัดตั้งศูนย์ประสานราชการใสสะอาด เพื่อรับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน เป็นผู้กำกับดูแลประกอบด้วย 3 ส่วนราชการ คือ สำนักงานจังหวัดลำพูน ที่ทำการปกครองจังหวัดลำพูน และสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดลำพูน โดยมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน

1) สำนักงานจังหวัดลำพูน รับผิดชอบการรับเรื่องราวร้องทุกข์ร้องเรียนของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดลำพูน ประกอบด้วย การรับเรื่องราวร้องทุกข์ร้องเรียนจากกระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และประชาชนที่มาร้องเรียนที่ศาลากลางจังหวัด

2) ที่ทำการปกครองจังหวัดลำพูน รับข้อร้องทุกข์ ร้องเรียนของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอ รวมทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

3) สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดลำพูน รับข้อร้องเรียนของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

1.2 ปรับปรุงช่องทางการรับเรื่องราวร้องทุกข์ร้องเรียน เพื่อให้ประชาชนสามารถร้องเรียนได้โดยตรง ด้วยการ

- 1) ตั้งตู้ ปณ.101
- 2) เว็บไซต์ www.Lamphun.go.th.
- 3) ตั้งตู้ร้องเรียนหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัด/ศาลากลางจังหวัด รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกำกับดูแลข้อร้องเรียนอย่างชัดเจน

1.3 จัดตั้งชุดเฉพาะกิจเคลื่อนที่เร็ว เพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่โดยตรง โดยให้หัวหน้าสำนักงานจังหวัดลำพูน เป็นหัวหน้าชุดเฉพาะกิจ และส่วนราชการร่วม ประกอบด้วย ที่ทำการปกครอง จังหวัดลำพูน สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดลำพูน และสำนักงานที่ถูกร้องเรียนร่วมตรวจสอบ

2. การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ

เพื่อให้ข้าราชการทำหน้าที่เป็นข้าราชการที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งมีการพัฒนาคุณภาพในการให้บริการแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ ซึ่งได้ดำเนินการ

1) จัดตั้งศูนย์บริการร่วม (One Stop Service) ในรูปแบบของเคาน์เตอร์บริการ เพื่อให้บริการประชาชน เช่น การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน การต่อทะเบียนรถยนต์ การรับสมัครงาน รวมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ร้องเรียนที่ห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี ซึ่งในปี 2550 ได้รับรางวัลดีเด่นในด้านการให้บริการประชาชนอย่างมีคุณภาพ

2) จัดตั้งศูนย์รวมข่าวประกวดราคา ที่ศาลากลางจังหวัด เพื่อเป็นสถานที่กลางสำหรับประกวดราคาของส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประกาศผ่าน Web Site ของจังหวัด รวมทั้งควบคุมดูแลการจัดประกวดราคาด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction)

3) อบรมเจ้าหน้าที่การเงินและพัสดุของส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งการมีคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และโปร่งใสเป็นธรรมกับประชาชน

4) กำหนดให้ส่วนราชการในระดับจังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของส่วนราชการ ตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2550 รวมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน

3. การส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

3.1 กำหนดกระทำพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อ “ล้างทุจริตให้สิ้นแผ่นดินไทย เพื่อเทิดไถ่องค์ราชัน” เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2550

3.2 จัดทำพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ ในวันที่ 5 ธันวาคม ของทุกปี เพื่อเป็นข้าราชการที่ดี และพลังของแผ่นดิน

3.3 จัดอบรมอาสาสมัครเครือข่าย ธรรมมาภิบาล เพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวังการทุจริต ในระดับจังหวัด อำเภอ และหมู่บ้าน 2 ช่วง คือระดับจังหวัด เมื่อเดือนเมษายน 2550 และ อำเภอเมืองลำพูนระหว่างเดือนพฤษภาคม - กันยายน 2550

3.4 จัดอบรมโครงการธรรมะเคลื่อนสู่ประชาชน เป็นประจำทุกเดือน

3.5 จัดทำโครงการปฏิบัติธรรม วันอาทิตย์สำหรับข้าราชการเพื่อให้ข้าราชการตระหนักถึงการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้วยความซื่อสัตย์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการครองตน ครองคนและ ครองงานให้อยู่ภายใต้การเป็นข้าราชการที่ดีของ แผ่นดินตามรอยพระยุคลบาท และใช้ชีวิตแบบ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเป้าหมายหลัก

3.6 จัดทำโครงการฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม ให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ในช่วงวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา และวันเข้าพรรษา ณ วัดพระธาตุหริภุญชัยวรมหาวิหาร และวัดพระพุทธบาทตากผ้า

4. ดำเนินการป้องกันการทุจริต ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช.

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้คัดเลือก จังหวัดลำพูนเป็น 1 ใน 8 จังหวัดนำร่อง เพื่อจัดตั้ง คณะอนุกรรมการประสานงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด จำนวน 5 คน เพื่อทำหน้าที่ในการป้องกันการทุจริต และประสานการดำเนินงานร่วมกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. และโครงการกัลยาณมิตร ป.ป.ช. ซึ่งคัดเลือก จากประชาชนที่เป็นคนดี ซื่อสัตย์ เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ทศนคติและ ค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตในการป้องกันการ ทุจริตในระดับอำเภอ

ในการดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น ในภาพรวมจังหวัดลำพูนสามารถสร้างความเชื่อมั่น และความเข้าใจให้ประชาชน ในการติดตามและเฝ้า ระวังการดำเนินงานของภาครัฐ เพื่อให้เกิดความสุจริต และโปร่งใสมากขึ้น รวมทั้งข้าราชการของรัฐและ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ มีจิตสำนึกในด้าน จริยธรรม คุณธรรม และธรรมาภิบาล ในการเป็น ข้าราชการที่ดี ดำรงชีวิตแบบพอเพียงเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชน ได้เป็นอย่างดี

จังหวัดร้อยเอ็ด

เนื่องจากในปัจจุบัน ปัญหาและความเลื่อมต่างๆ มีมากมาย ในสังคมทุกท้องที่ ทุกแห่งหน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมเมือง คนขาดคุณธรรม จริยธรรม เห็นแก่ตัว ฉะนั้น ชีวิตที่มีคุณค่า ควรมีหลักประกันความมั่นคงทางจิต และวิญญานที่เข้มแข็ง การปฏิบัติธรรม จึงเป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดในการฝึกฝนคนให้เกิดความเข้มแข็งทางใจ สร้างภูมิคุ้มกันทางความคิด เกิดสติสัมปชัญญะ

ความคิด ความรู้สึกที่ดี ไม่หลงไปตามอำนาจมารที่มากพร้อมกับสภาพความเลื่อมรอบตัว สิ่งที่ไม่ดีเหล่านี้สามารถแก้ไขได้ หากได้รับการฝึกฝนอย่างถูกต้องถูกวิธีและมีความเหมาะสม พร้อมกันนั้น ยังเป็นการร่วมแรงร่วมใจสร้างเมืองน่าอยู่ สร้างคนดีในสังคม เพื่อเกิดพระเกียรติและถวายเป็นพระราชกุศลแด่ในหลวงของเรา เนื่องในวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี และทรงเจริญพระชนมายุครบ 80 พรรษา ในวันที่ 5 ธันวาคม 2550

จังหวัดร้อยเอ็ด จึงได้มีการดำเนินโครงการ “ครอบครัวรักเหนือรัก” จังหวัดร้อยเอ็ดขึ้น โดยได้รับความเมตตา จากพระครูวิมลบุญโกศล เจ้าอาวาสวัดวิมลนิवास ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ให้การสนับสนุนโครงการฯ และอนุญาตให้ใช้สถานที่ศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดวิมลนิवासเป็นที่ดำเนินโครงการฯ

วัตถุประสงค์

1. อบรมพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม “รักเหนือรัก” ในระดับศีล 5 และตั้งใจนำตนเองปฏิบัติบูชาให้มีศีล 5 เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. ให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้เข้าใจในหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ที่ถูกต้องอย่างเข้มข้น ในระดับศีล 5 เพื่อนำไปปฏิบัติสร้างครอบครัว

ตนเองให้มีความสุข อบอุ่น และเข้มแข็ง เป็นครอบครัวรักเหนียวรัก อันนำไปสู่สังคมเมืองที่น่าอยู่ และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

3. ค้นหาพ่อแม่ - แม่แบบ ผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ในระดับศีล 5 ครูสอนศีล 5 และ ครูฝึกสอนศีล 5 เพื่อขยายผลสู่สังคมต่อไป

เป้าหมาย

จัดฝึกอบรมหลักสูตร “ครอบครัวรักเหนียวรัก” บ้านเก็อรัก ในปี พ.ศ. 2550 ให้แก่ข้าราชการ พนักงานห้างร้าน บริษัท และบุคคลทั่วไป อบรมรุ่นละ 5 วัน จำนวน 11 รุ่นๆ ละ 100 คน รวม 1,100 คน

วิธีการดำเนินงาน

1. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติต่อผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด
2. จัดประชุมคณะทำงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง วางแผนทำงาน ประสานงานด้านต่างๆ เช่น สถานที่อบรม วิทยากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. ขอความอนุเคราะห์จากผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด สั่งการให้หน่วยงานราชการต่างๆ ให้การสนับสนุนงบประมาณการฝึกอบรม และจัดส่งบุคลากรสมัครเข้ารับการฝึกอบรม และอนุญาตให้ข้าราชการที่เป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการฯ ไปปฏิบัติหน้าที่เป็นวิทยากรโดยไม่ถือเป็นวันลา
4. ขอความอนุเคราะห์จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนงบประมาณการฝึกอบรม และจัดส่งบุคลากร/ผู้สนใจเข้ารับการฝึกอบรม

5. ขอความอนุเคราะห์จากสถานประกอบการ ห้างร้าน ร้านค้า จัดส่งพนักงาน ลูกจ้าง ผู้สนใจ สมัครเข้ารับการฝึกอบรม
6. ประชาสัมพันธ์ทางสื่อวิทยุ แผ่นพับ ให้ประชาชนทั่วไป ผู้สนใจได้ทราบ เพื่อสมัครเข้ารับการฝึกอบรม

7. ดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรครอบครัวรักเหนือรัก ตามกำหนดการจัดอบรม ปี 2550 จำนวน 11 รุ่นๆ ละ 100 คน (อบรมรุ่นละ 5 วัน) เพื่อให้ได้พ่อแบบ แม่แบบ ผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ในระดับศีล 5 เพื่อให้ได้ครูสอนศีล 5 และครูฝึกสอนศีล 5 สำหรับขยายผลต่อไป

8. จัดทำสรุปรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอจังหวัดและส่วนกลางทราบ

9. ผู้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรและผ่านการประเมินจากคณะกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายสงฆ์ จากองค์กรบ้านเกื้อรัก (ส่วนกลาง) และจากคณะกรรมการองค์กรบ้านเกื้อรัก (สาขา 59 จังหวัดร้อยเอ็ด) จะได้รับการเสนอรายชื่อโดยผู้อำนวยการบ้านเกื้อรัก นำพุลเกล้าฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวันที่ 5 ธันวาคม 2550

งบประมาณการดำเนินงานจัดฝึกอบรม

งบประมาณได้จาก

1. พระครูวิมลบุญโกศล เจ้าอาวาสวัดวิมลนิวาส
2. หน่วยงานราชการต่างๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นๆ ที่ได้ให้การสนับสนุน งบประมาณการฝึกอบรมไว้ในแต่ละรุ่น เช่น โรงพยาบาลร้อยเอ็ด ส่งบุคลากรเข้าอบรมทุกรุ่น

3. เงินค่าสมัครเข้าอบรม ท่านละ 600 บาท
4. ผู้มีจิตศรัทธาบริจาค

เนื้อหาหลักสูตรการฝึกอบรม

เนื้อหาหลักสูตรการอบรม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน มีดังนี้

1. การพัฒนาคน (Re-Engineering คน
= การรื้อปรับระบบเพื่อปรับพฤติกรรมคน) ให้มีศีล 5 และ “รักเหนือรัก” (สาราณียธรรม 6 เพื่อพุทธพจน์ 7) หรือคุณธรรมขั้นพื้นฐานของทุกศาสนา ได้จัดลำดับขั้นตอนของเนื้อหาวิชาการ ในการพัฒนาคน มีดังนี้

★ **ปลุกจิตสำนึก** เพื่อให้รู้คุณค่าของชีวิตว่าเกิดมาทำไม เพื่อให้ทุกคนรู้จักสามัคคี รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความรักต่อผู้อื่น และ

กระบวนการในการปลุกจิตสำนึก ใช้วิธีบรรยาย และให้วิทยากรพี่เลี้ยงที่ผ่านการอบรมการนำศีล 5 ไปปฏิบัติ มาพูดคุย เล่าประวัติตนเองให้ฟังก่อนที่จะถือศีล 5 ชีวิตเป็นอย่างไร และภายหลังดีขึ้นอย่างไร เช่น บางรายเลิกเล่นหวย บางรายเลิกอบายมุขทั้งปวง เป็นต้น

★ วิเคราะห์ตนเองเกิดมาทำไม?

- รู้จักตนเองเป็นบุคคลชนิดใด? ให้รู้จักตนเองว่าเป็นใคร เป็นคนประเภทใด ขาดรักหรือเต็มรัก มีธรรมะหรือไม่? เป็นประเภทเป็นเหยื่อผู้อื่น หรือประเภทล่าเหยื่อผู้อื่น
- มนุษย์ใช้อะไร? ทำงาน ชีวิตจึงจะประสบความสำเร็จ

★ การบริหารชีวิตในครอบครัว

- คุณค่าของครอบครัว ว่าตนเอง
ได้รับความรักเห็นอกเห็นใจจากครอบครัวหรือไม่? เป็น
การป้องกัน ส่งเสริม รักษา ฟิ้นฟู สุขภาพกายและจิต
ของผู้เข้ารับการอบรม

- สาเหตุของครอบครัวที่มีปัญหา
พ่อ หรือ แม่ ใครเป็นต้นเหตุ ผู้ใดควรแก้ปัญหา

★ งานกับชีวิต

- ทุกวินาที คือ งานกับชีวิต เพื่อ
ให้รู้ว่าต้องใช้กรรม 3 ในระดับศีล 5 ทั้งการเรียน
หนังสือ และการทำงานให้กับชีวิตตนเอง คือ การคิด
พูด ทำ อย่างไม่รู้ได้อย่างนั้น ให้รู้จักการล้างพิษทาง
จิตวิญญาณ เป็นการกระตุ้นให้สมาชิกได้เปิดตัวเอง
เล่าประวัติของตัวเองในทุกๆ เรื่อง กล้าเปิดเผย
ความจริง เพื่อจักได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาชีวิตร่วมกัน
ต่อไป

- ความสำคัญของ Sense of
belonging และ Sense of participation

- คนชนิดเต็มรัก จะมีลักษณะ
Positive attitude จะพัฒนา Positive thinking

- คนชนิดขาดรัก จะมีลักษณะ
Negative attitude จะพัฒนา Negative thinking

★ หลุมพรางชีวิต

บุคคลเกิดมาต้องตกอยู่ในหลุม
พรางแห่งชีวิตโดยไม่รู้ตัว มี 4 หลุมพราง คือ

1. อบายมุข แบ่งเป็นอบายมุข 4
และอบายมุข 6

อบายมุข 4 - เป็นนักเลงผู้หญิง

- เป็นนักเลงสุรา

- เป็นนักเลง

การพนัน

- คบคนชั่ว

เป็นมิตร

อบายมุข 6 - ดื่มน้ำเมา

- เทียวกลางคืน

- เทียวดูการละเล่น

- เล่นการพนัน

- คบคนชั่ว

เป็นมิตร

- เกียจคร้านทำงาน

2. การฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย เป็นทาส
วัตถุ

3. ค่านิยม รสนิยมสูงกว่ารายได้

4. การขาดวินัย ในเรื่องต่างๆ เช่น
การกิน พุด การเป็นอยู่แบบมิจฉาชีพ

★ การรื้อปรับระบบชีวิตตนเอง

โดยการปิดหลุมพรางชีวิต โดยการปรับเปลี่ยน
พฤติกรรม งานกับชีวิตตนเอง โดยการลด ละ เลิก
สิ่งที่เป็นหลุมพรางชีวิต ตามลำดับขั้นตอน เพื่อนำไป
สู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของแต่ละบุคคล ให้
เป็นมนุษย์ที่มีความสุข มีรักเหนือรัก นำไปสร้าง
ครอบครัวตนเองให้อบอุ่นต่อไป

2. การพัฒนางาน - Re-Engineering,
AIC, QC O ฯลฯ การทำงานเพื่อสร้างเครือข่ายใน
ชุมชน

3. การพัฒนาสุขภาพ ใช้หลักสาธารณสุข
มูลฐาน คือ บุคคลผู้ผ่านการอบรม สามารถป้องกัน
ส่งเสริม รักษา และฟื้นฟูสุขภาพ ตนเอง และบุคคล
ในครอบครัว ในขั้นพื้นฐานได้

ผลที่ได้และการขยายผลของโครงการ “ครอบครัว รักเหนือรัก”

1. ผู้ที่ผ่านการอบรม ทั้ง 11 รุ่น 1,035 คน
เข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ “ครอบครัวรัก
เหนือรัก” เข้าใจในหลักธรรมคำสั่งสอนของ
พระพุทธเจ้าที่ถูกต้อง หลายคนตั้งใจที่จะพัฒนา
ตนเองให้มีศีล 5 บ้างก็เลิกเล่นการพนัน เลิกดื่มสุรา
เลิกคิดสั้นทำร้ายตัวเอง คนที่เคยทะเลาะกันหันกลับ
มาดีกัน

2. ผู้ผ่านการอบรมบางส่วนสามารถนำ
ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันให้มี
ความสุข และแก้ไขปัญหาชีวิตตนเองหรือครอบครัว
ตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ในการขยายผลโครงการ “ครอบครัว
รักเหนือรัก” ไปสู่สังคมให้กว้างขวาง ได้ทำโครงการ
“ครอบครัวรักเหนือรัก” สู่สังคมขึ้น โดยออกอากาศ
ทางวิทยุชุมชนสิริมงคลร้อยเอ็ด FM 91.50 MHz
ทุกวันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 16.00 - 17.00 น.
รายการช่วยคิดช่วยทำ ช่วง “ครอบครัวรักเหนือรักสู่
สังคม” และทุกวันอาทิตย์ เวลา 08.00 - 10.00 น.
รายการช่วยคิดช่วยทำ ช่วง “เยาวชนรักเหนือรัก”
เริ่มตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2550 ถึงวันที่ 5
ธันวาคม 2550

6. กลุ่มครู อาจารย์ ผู้ผ่านการอบรม ร่วมกันจัดทำโครงการโรงเรียน **“รักเหนือรักในฝัน”** เพื่อขยายผลโครงการฯ ไปสู่ในโรงเรียนของตนเอง เพื่อให้เด็กเยาวชน ได้ปฏิบัติตนเป็นคนดี มีศีล 5 โดย นายพินิจ พิษยกุลป์ ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นประธานในพิธีเปิดป้ายโครงการฯ และมอบทุนการศึกษาจำนวน 70 ทุนๆ ละ 2,000 บาท ให้แก่นักเรียนของโครงการฯ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2550 ณ วัดวิมลนิवास อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

4. จัดทำโครงการจิต **“อาสาสร้างความดี ช่วยสังคม”** โดยกลุ่มพยาบาลผู้ผ่านการอบรม โครงการครอบครัวรักเหนือรัก ได้ออกไปดำเนินกิจกรรมช่วยเหลือผู้ป่วยและญาติที่มาเฝ้าผู้ป่วย ณ โรงพยาบาล ร้อยเอ็ด

5. เยาวชนผู้ผ่านการอบรม จัดทำโครงการ **“เยาวชนรักเหนือรัก”** เพื่อนำไปขยายผลในโรงเรียนของตนเอง รวม 3 โรงเรียน ดังนี้

- 5.1 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์วัชรบุรี
- 5.2 โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน
- 5.3 โรงเรียนพรเพชรโปลีเทคนิค

ร้อยเอ็ด

จังหวัดสุรินทร์

๓ ามที่รัฐบาลได้ประกาศเจตนารมณ์ ในคำแถลงนโยบายของคณะ รัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 ในการแก้ไขปัญหา ทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง รวมถึงปัญหาความเสื่อมศรัทธาในการบริหารราชการ แผ่นดิน ทำให้มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะฟื้นฟูระบบ คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในการบริหาร ราชการแผ่นดิน ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้า มามีส่วนร่วมและขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดิน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรวมทั้งได้กำหนด เป็นวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธา และไว้ วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐราชการ รวมถึงตัวข้าราชการและ เจ้าหน้าที่ในทุกระดับ โดยเฉพาะการใช้อำนาจรัฐ และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ การบริหาร ราชการแผ่นดินจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุข ของประเทศชาติ และประชาชน

ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2549 เห็นชอบวาระแห่งชาติฯ ดังกล่าว และกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ส่วนราชการและ หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการตามวาระแห่งชาติฯ ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติต่อไป

จังหวัดสุรินทร์ ได้สนองตอบต่อวาระแห่ง ชาติฯ ข้างต้น โดยการบูรณาการโครงการ/กิจกรรม

จากส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เพื่อร่วมกันผลักดัน เสริมสร้างการเปลี่ยนแปลงด้านคุณธรรม จริยธรรม ของข้าราชการในจังหวัด ให้บังเกิดขึ้นอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยมีเป้าประสงค์ กลยุทธ์ มาตรการ และโครงการ ดังนี้

1. เป้าประสงค์

1.1 เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการ ประพฤติชอบ ยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต

1.2 เพื่อให้ข้าราชการปฏิบัติราชการ อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของ ประชาชน และดำรงชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 เพื่อป้องกัน ปรามปราม แก้ไข ปัญหาการทุจริต และประพฤติมิชอบให้บรรเทา และหมดไปจากจังหวัด

1.4 สร้างภูมิคุ้มกันด้านจิตใจของ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งผลให้เกิด พฤติกรรมสร้างสรรค์

1.5 แก้ไขปัญหาระบบคุณธรรมใน ราชการในเชิงลึกและให้มีผลในระยะยาวและต่อเนื่อง

2. ภายใต้อัน 3 กลยุทธ์หลัก ได้แก่

กลยุทธ์ที่ 1 ด้านการส่งเสริมจิตสำนึก ราชการใสสะอาด

กลยุทธ์ที่ 2 ด้านการป้องกันเหตุการณ์ และพฤติกรรมต่างๆ ที่อาจเป็นภัยต่อจังหวัดสุรินทร์ ใสสะอาด

กลยุทธ์ที่ 3 ด้านการจัดการกรณี
ทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นหรือกำลังเกิดขึ้น

3. มาตรการ

3.1 ปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยมด้าน
คุณธรรมและจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ
การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท : หลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง การยกย่องเชิดชูคนดี

3.2 ส่งเสริมบทบาทผู้บังคับบัญชาให้
เป็นตัวอย่างที่ดีมีคุณธรรม สร้างความโปร่งใสในการ
บริหารการเงิน งบประมาณ บัญชีและจัดซื้อจัดจ้าง
รณรงค์ประชาสัมพันธ์การสร้างราชการใสสะอาด
การบริหารงานบุคคลตามระบบคุณธรรม การสร้าง
ความโปร่งใสในกระบวนการบริหารและการให้บริการ
การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

3.3 การดำเนินการทางวินัย การรับ
ข้อมูลทุจริตในราชการ

4. แผนงาน/โครงการที่สำคัญๆ

4.1 โครงการอบรม ส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรม และเสริมสร้างเครือข่ายความเข้มแข็ง
ราชการใสสะอาด ประจำปี พ.ศ. 2550

อบรมและฝึกปฏิบัติธรรม โดย
เน้นการฝึกสมาธิ พัฒนาสติตามแนวพุทธศาสนา
ซึ่งเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติตน และเรียนรู้ตามรอย
พระยุคลบาท

4.2 โครงการประชาสัมพันธ์และชุมชน
สัมพันธ์ สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ ประจำปี
พ.ศ. 2550

อบรมผู้บริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น/ผู้ช่วยผู้บริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น/สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/
ข้าราชการและพนักงานท้องถิ่น จำนวน 6,130 คน

4.3 โครงการคัดเลือก องค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านจริยธรรม และธรรมาภิบาล

คัดเลือกและประกวด หน่วยงาน
ราชการ ที่มีผลงานดีเด่นด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล
เพื่อรับรางวัลยกย่อง เชิดชูเกียรติ

ผู้ว่าราชการจังหวัดกับนายอำเภอ มีให้นำสุราหรือ
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เลี้ยงฉลองภายในบริเวณวัด
ทุกแห่งภายในจังหวัด

4.5 โครงการเรียนรู้การประพฤติ ปฏิบัติตนที่ดีตามรอยพระยุคลบาท โดยขออนุญาต จากสำนักพระราชวังนำภาพยนตร์พระราชกรณียกิจ

4.4 โครงการวัดเขตปลอดสุรา จัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมระหว่าง เจ้าคณะจังหวัดกับผู้ว่าราชการจังหวัด ระหว่าง เจ้าคณะจังหวัดกับเจ้าคณะอำเภอ และระหว่าง

เผยแพร่ให้ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา ได้น้อมนำ
แนวทางไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

4.6 โครงการคอนเสิร์ต
ธรรมะกับพระพะยอม แสดงธรรมให้แก่
ข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน
เพื่อนำหลักธรรมไปปฏิบัติในการดำเนิน
ชีวิตประจำวัน

จังหวัดระยอง

วันพระ หรือ วันอุโบสถ ถือเป็นวันสำคัญวันหนึ่งในพระพุทธศาสนา กล่าวคือ พุทธบริษัทผู้เป็นศรัทธาจะเข้าวัดทำบุญตักบาตรให้ทานรักษาศีล 5 ศีล 8 หรือศีลอุโบสถตามกำลังศรัทธาของตน เพื่อทำจิตใจให้สะอาด สว่างสงบ นอกจากนี้ยังเป็นการบำรุงพระพุทธศาสนา ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ที่พุทธศาสนิกชนพึงกระทำ **ทำบุญ วันพระ**

วันพระ ในสมัยพระพุทธกาลนานมาแล้ว พระพุทธเจ้าสอนว่า **วันพระ แปลว่า นัดพบพระ** วันพระ เวลาใน 1 สัปดาห์ ต้องการให้คนเราทำใจให้ประเสริฐ 1 วัน ให้เข้าวัดสดับพระธรรมเทศนา รักษาอุโบสถศีล มีวันพระก็ต้องมีวันโกน ทำไมถึงเรียกวันโกน วันโกนแปลว่า เตรียมการจะไปวัด จะไปหาพระ จะไปรักษาอุโบสถ จะไปสร้างความดี พังกรรมเทศนาในวัดเรียกว่า วันพระ วันพระเป็นวันที่สร้างความดี 1 สัปดาห์ ต่อ 1 วัน จึงเรียกว่าวันพระ

วันพระ 8 ค่ำ 15 ค่ำ 14 ค่ำ ข้างขึ้น ข้างแรม ข้างขึ้นมีวันพระ 2 วัน ข้างแรมมีวันพระ 2 วัน เดือนหนึ่งมีวันพระ 4 ครั้ง 1 สัปดาห์มีวันพระ 1 ครั้ง 4 สัปดาห์มีวันพระ 4 ครั้ง เรียกว่าต่อเดือนเขาต้องการให้ประชาชนหยุดงานในวันพระ สร้าง

โครงการพ่อเมืองระยองทำบุญวันพระเข้าพรรษา ถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในโอกาส

มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

ความเป็นมาและความสำคัญ

วันธรรมสวนะ แปลว่า **“วันฟังธรรม”** ชาวบ้านเรียกว่า **“วันพระ”** เดือนหนึ่งมีกำหนด 4 วัน คือ วันขึ้น 8 ค่ำ 15 ค่ำ วันแรม 8 ค่ำ 15 ค่ำ (ในเดือนขาดเป็นวันแรม 14 ค่ำ) ในสมัยพุทธกาลเรียกว่า **“วันอุโบสถ”** หมายถึง วันที่กำหนดให้รักษาอุโบสถศีล

ความดี ทบทุนชีวิต 1 วัน ถ้าใครทำได้ทุกวันพระ จะเป็นคนดีแน่ สมัยโบราณวันพระเขาจะหยุดงาน ชาวไร่ ชาวนา ชาวสวน จะหยุดทำงาน เพื่อเข้าวัดทำบุญ วันพระและไม่ทราบสัตว์ (ควาย โค ถี ก มฤคคา โถนา ไนวันพระ) และในเมืองสวรรค์ เมืองนรก วันโกน วันพระ เขาจะหยุดงาน เหมือนอย่างข้าราชการหยุด วันเสาร์อาทิตย์

การสร้างบุญให้กับตัวเอง จำเป็นหรือจะต้องเข้าวัด การทำบุญคือความสุขสร้างที่ไหนก็ได้ทั้งนั้น ขอให้เรามีความสุขกายสบายใจ ด้วยการสร้างความดีมีสุข ดังนั้น ความสุขนี้จึงต้องแปลใหม่ ว่าความเจริญรุ่งเรืองของชีวิต สายทางเดินของชีวิต เดินถูกต้องไม่ผิดพลาด ใช้ชีวิตในสังคม เดินถูกต้องตามครรลองของชีวิต ก็เรียกว่าความดีมีสุข แต่

วันพระก็ต้องเข้าวัด เมื่อสมัยโบราณโรงเรียนอยู่กับวัด วันพระจะหยุดโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนใช้สถานที่ศาลาวัดเรียนหนังสือ เมื่อถึงวันพระต้องทำกิจกรรมทำบุญ ตักบาตร ฟังเทศน์ ฟังธรรม รักษาอุโบสถ และหยุดวันโกนครึ่งวัน วันพระเต็มวัน ในสมัยปัจจุบันโรงเรียนหยุดวันเสาร์อาทิตย์ เพราะโรงเรียนอยู่นอกวัด เลยไม่ได้ไปวัด สัมวันพระไปเลย จำได้แต่วันหยุดเสาร์อาทิตย์ และวันเงินเดือนออก

ปัญหาที่คนเรามีความสุขไม่เหมือนกัน บางคนมีความสุขดื่มสุรา ร้องเพลง เข้าคลับ มีความสุขที่จะต้องไปเที่ยวสรวลเสเฮฮา เล่นการพนัน มันเป็นความทุกข์ แต่เป็นความสุขของพวกเขาอันธพาล ไม่ใช่ความสุขที่แท้จริง แต่ความสุขของบัณฑิต ต้องการมีวิชาความรู้ ต้องการแสวงหาโภคทรัพย์ ต้องการแสวงหาทรัพย์ แสวงหาชื่อเสียง แสวงหาความรัก เป็นความสุขของมหาบัณฑิต เพราะฉะนั้นไม่จำเป็นต้องเข้าวัด คำว่าวัด มี 3 ประการ คือ

- 1) วัดคน
 - 2) วัดอารมณ์ อย่าย่ำให้อารมณ์เสีย
 - 3) วัดจิต วัดใจ
- เข้าได้ 3 วัดนี้ ถือว่าไม่ต้องเข้ามั่ววัด (อาคารสถานที่ที่มีพระสงฆ์อยู่)

วัตถุธรรม คือ ธรรมะ 4 ประการ

1. ธรรมชาติ
2. เหตุผล
3. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว คือ กฎแห่งกรรม
4. ทำดีต้องผืนใจ ถ้าผืนใจไม่ได้ ดีไม่ได้

ถ้าคนไหนมีธรรมะ 4 ประการนี้ วัตถุสะอาด จิตใจสะอาด ที่ถ่ายสะดวงไม่จำเป็นต้องมาวัดที่มีพระสงฆ์ และวัดที่มีพระสงฆ์ เป็นวัดปฏิบัติ

การทำบุญมีหลายประการ เช่น การทำบุญ ตักบาตร ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า ถวายอาหารพระ และถวายจตุปัจจัย การทำบุญโดยไม่มีเงิน เอากำลังใจ กำลังใจไปช่วย พระพุทธเจ้าสอนให้มีศีล สอนให้ปฏิบัติศีล สอนให้ปฏิบัติธรรม สอนให้ทำตามอย่าประมาท อย่างนี้ก็ไม่ต้องใช้สตางค์ ก็ทำให้เกิดความสุขความเจริญได้ บางคนทำบุญเก่ง ทำบุญเอาหน้า ครีธาหัวเต่า ทำบุญเก่ง เงินเป็นหมื่นเป็นแสน แต่ประพฤติดีชั่ว ไม่ทำตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ปฏิบัติอบายมุข ทำบุญก็ได้บุญตามที่ตั้งใจทำ แต่ไม่ทำตาม

คำสอน บุญอันนั้นเจือด้วยความทุกข์ อาจไม่ได้บุญก็ได้ สรุปลแล้ว บุญ คือ ความสุขความเจริญ การดำเนินวิถีชีวิตด้วยความถูกต้อง มีศีล สมาธิ ปัญญา มีสติสัมปชัญญะ มีความเมตตา จะเป็นบุญมหาศาล

บุญจากการฟังธรรม

การฟังธรรมนี้จะต้องตั้งใจฟัง สมัยก่อน การฟังธรรมจะฟังธรรมเอาบุญ ไม่ชอบฟังธรรมเพื่อให้มีปัญญา

ธรรมที่เราศึกษาในด้านศาสนาเป็นของง่าย แต่ปฏิบัติยากสำหรับคนที่ยังไม่เชื่อ ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นในประเทศชาติเกิดในกลุ่มชนหมู่มากหนึ่งเป็นต้น มันต้องมีเหตุ เพราะไม่เอาการเอางาน ไม่เคารพในหน้าที่การงาน ไม่ตรงไปตรงมา การงานนั้นก็ดีขึ้นไม่ได้ คนดีทำดียาก ทำดีก็ไม่ค่อยจะได้ดี จึงเกิดความอ้อนใจ และธรรมนั้นมีอยู่แต่คนไม่ประพฤติธรรม ไม่ปฏิบัติธรรมก็ไม่เกิดประโยชน์ ถ้าใครมีความละเอียดมีความกลัวต่อความผิด คนนั้นก็มิธรรมะ ถ้าความอายหรือความกลัวนี้ ไปตั้งอยู่ในใจของคนทุกคน บ้านเมืองของเราลดความวุ่นวายลงทันที จะเกิดความสงบทำให้เป็นผลบุญ

ฉะนั้น พวกเราทั้งหลายได้เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนาเช่นนี้แล้ว จึงควรพยายามฟังธรรม อบรมแล้วนั่งสมาธิ คือ ทำจิตให้สงบ

วันคน.....วันพระ

เดือนหนึ่งเป็นวันพระ 4 วัน เป็นวันคน 26 วัน เพื่อหาเลี้ยงชีวิตของครอบครัว วันพระ 4 วัน ให้ละสิ่งไม่ควรละมาบำเพ็ญให้เป็นปกติ กาย วาจา ใจ วันพระ คือ วันที่ตั้งจิตตั้งใจ ดับพิษภัย ดับโรคะ โทสะ โมหะ ให้อดกลั่น ให้อภัยยาม ให้อภัยพระ การฝึกปฏิบัติธรรมติดต่อกันไปนานๆ เดือนละ 4 ครั้ง หลากๆ เดือน จนเป็นนิสัย การฝึกนี้แหละเป็นสิ่งที่สำคัญ เกิดอุปนิสัยอ่อนน้อมไปหาธรรมะ ทางกาย วาจา ใจ ของเราฟ่องใส ต่อไปก็อาจฝึกจิตให้สงบ เพื่อให้เกิดปัญญาความฉลาด รู้จักดี รู้จักชั่ว รู้จักผิด รู้จักถูก

การดำเนินการโครงการพ่อแม่เมืองระยอง ทำบุญวันพระเข้าพรรษา

ดังหลักและเหตุผลว่า ในช่วงเวลาเข้าพรรษาคคนไทยจะมาร่วมทำบุญกันอย่างพร้อมเพรียงในวันพระ ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่พระสงฆ์ปวารณาจำพรรษาเป็นเวลา 3 เดือน โดยไม่ไปพักค้างที่อื่น อันเป็นไปตามวินัยของพระพุทธศาสนาตั้งแต่โบราณ

จนถึงปัจจุบัน นอกจากจะได้ทำบุญตักบาตร ถวายสังฆทานแด่พระภิกษุสงฆ์ ก็จะได้รับฟังธรรมจากหลักธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จังหวัดระยองโดยผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง (นายพลวัต ชยานุวัชร) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ช่วงระยะเวลาเข้าพรรษาดังกล่าว เป็นช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับข้าราชการจะได้ไปร่วมทำบุญกับพี่น้องประชาชนในพื้นที่ต่างๆ โดยมอบหมายให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดระยอง ได้จัดทำโครงการพ่อแม่เมืองระยองทำบุญวันพระเข้าพรรษา ถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในโอกาสสมทวมงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในโอกาสสมทวมงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

2. เพื่อความเป็นพุทธศาสนิกที่สมบูรณ์ โดยการเข้าวัด ทำบุญ ฟังธรรม และปฏิบัติธรรม
3. เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม

4. เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่
ข้าราชการและประชาชน

5. เพื่อรักษาจารีตประเพณีอันเก่าแก่ของ
สังคมไทยให้คงอยู่ต่อไป

เป้าหมาย

ผู้ว่าราชการจังหวัด
ระยอง รองผู้ว่าราชการจังหวัด
ระยอง หัวหน้าส่วนราชการทุก
ส่วน ข้าราชการ องคมนตรีรัฐ
และเอกชน พร้อมกันไปทำบุญ
ในช่วงฤดูเข้าพรรษาจำนวน8ครั้ง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้าราชการและ
ประชาชนมีโอกาสทำบุญสร้าง
กุศลร่วมกัน น้อมนำหลักธรรมเพื่อการปฏิบัติหน้าที่
และการดำรงชีวิต

2. ข้าราชการและประชาชนมีความใกล้ชิด
สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ มีความเข้าใจดีต่อกัน

3. ข้าราชการและประชาชนมีส่วนร่วม

รักษาจารีตประเพณีอันดีงาม
ให้คงอยู่สืบไป

บทที่ 6

บทความของผู้ชนะการประกวดบทความ
เรื่อง การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป

การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป ของกรมการพัฒนาชุมชน¹

Wลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้ประกาศวาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2549 โดยมีเจตนารมณ์ เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธา และ ไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และหน่วยงานภาครัฐราชการ รวมถึงตัวข้าราชการและ เจ้าหน้าที่ในทุกระดับ โดยเฉพาะการใช้อำนาจรัฐ และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ การบริหารราชการแผ่นดินจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของ ประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นที่การ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ พฤติกรรมของข้าราชการ โดยการวางกลไกควบคุมผ่านการพัฒนาโครงสร้าง ระบบบริหารงานและกระบวนการเพื่อให้เกิดการ ควบคุมตนเองของข้าราชการ เป็นการ **ประหยัด** ลดการสูญเสีย ขจัดครุรั่ว ป้องกันการทุจริต ความประพฤติและการดำเนินการที่มีชอบ ตลอดจน เพิ่ม**ประสิทธิภาพ** ประสิทธิผล **โปร่งใส** ตอบสนอง สุจริต ซื่อตรงและเป็น**ธรรม** โดยมีรูปแบบการ ส่งเสริมจริยธรรม ธรรมาภิบาล ดังนี้ คือ

1. การผลักดันให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย แนวทางการประพฤติปฏิบัติ จรรยาบรรณอย่าง เคร่งครัด (Compliance-based approach)

2. เสริมสร้าง กระตุ้น ยกย่องให้เกิด “ความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” โดยเฉพาะการ เตรียมตัว และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถ ไตร่ตรองใช้เหตุผลอย่างรอบคอบ มีการปฏิบัติ ราชการได้อย่างเหมาะสม กล้าเผชิญกับสิ่งที่ได้ ตัดสินใจและกระทำไป ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ดูแล ป้องกัน รักษาปกป้องไม่ให้เกิดการปฏิบัติราชการ หรือ การปฏิบัติตนเกิดความเสียหาย หรือเกิดความเสียหาย ต่อความไม่ดั่งงามใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น (Integrity-based approach) โดยกำหนดเป้าประสงค์ไว้ 2 ประการคือ

1. ลดและปิดโอกาสการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในวงราชการเพื่อสร้างความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต ลดความสูญเสียและขจัดครุรั่วไหล ในการปฏิบัติราชการ

2. สร้างจิตสำนึกในการประพฤติมิชอบให้ ยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมและ

¹ ได้รับรางวัลที่ 1 ระดับองค์กร ในการประกวดบทความ เรื่อง “การปฏิบัติตามแนวทาง 4 ป” ของกระทรวงมหาดไทย เมื่อเดือนกันยายน 2550

จรรยาบรรณ ความสุจริต ซื่อตรง เทียงธรรมและ เป็นกลางไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงการปฏิบัติราชการ อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า มี คุณภาพมาตรฐาน ถูกต้อง ตอบสนองความต้องการ ของประชาชน และความรับผิดชอบต่อสังคม

เพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม รัฐบาลได้ กำหนดการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาลและป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบในภาคราชการ ออกเป็น 2 ระดับ ด้วยกันคือ **1) ระดับรัฐบาล** ให้เกิดการขับเคลื่อนในภาพรวมทั้ง ระบบในภาคราชการ และ **2) ระดับหน่วยงาน** มุ่งให้ แต่ละส่วนราชการภาครัฐกำหนดกลยุทธ์/โครงการ/ นวัตกรรมใหม่ๆโดยวาง 7 ยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อน ดังนี้ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างผู้นำและองค์การ ต้นแบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การปรับเปลี่ยนกระบวน ทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และการพัฒนาข้าราชการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การให้คำปรึกษาแนะนำ และการจัดการความรู้ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การปรับปรุงระบบ บริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบบริหาร จัดการด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การวัดผลและตรวจสอบ ด้านจริยธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การวางระบบสนับสนุน และปัจจัยพื้นฐานด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล

การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป ของ กรมการพัฒนาชุมชน

ตลอดเวลา 45 ปี ของการทำงานพัฒนา ชนบทอันยาวนานของกรมการพัฒนาชุมชนถึงปัจจุบัน ล้วนสามารถปฏิบัติภารกิจที่สอดคล้องกับนโยบาย การพัฒนาประเทศของรัฐบาลได้ตลอดมา ดังนั้น เมื่อรัฐบาลภายใต้การนำของ **พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์** นายกรัฐมนตรีได้ประกาศวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบในภาครัฐ โดยยึด **แนวทาง 4 ป** ดังกล่าวขึ้น กระทรวงมหาดไทย โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง มหาดไทย (นายอารีย์ วงศ์อารยะ) รัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และปลัดกระทรวง มหาดไทย ได้มอบหมายให้หน่วยงานในสังกัด กระทรวงมหาดไทย นำแนวทาง 4 ป ของรัฐบาลไป ปฏิบัติ ดังนั้น กรมการพัฒนาชุมชน จึงรับนโยบาย ดังกล่าวมาแปลงไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม อย่าง สอดคล้องกับหน้าที่ในการ **บำบัดทุกข์ บำรุงสุข ของ กระทรวงมหาดไทย** ได้ในทันที โดยการจัดประชุม ผู้บริหารกรมฯ เพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน และ มอบหมายให้หน่วยงานภายในกรมฯ จัดทำแผน ปฏิบัติการ/โครงการ/กิจกรรม ตามแนวทาง 4 ป ซึ่งในปี 2550 ได้มีการปฏิบัติและบังเกิดผลแล้ว ดังนี้คือ

1. ป : โปร่งใส ประกอบด้วย

1.1 การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการกรมการพัฒนาชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน ได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้บริการแก่พี่น้องประชาชน โดยเดินทางมาติดต่อด้วยตนเองได้ที่ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ ห้องฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวกประสานราชการ สำนักงานเลขานุการกรม อาคารดำรงราชานุภาพ ชั้น 5 กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ถนนอังษฤงจักร์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ในวันและเวลาราชการ โทร./โทรสาร 0-2223-7064 หรือตรวจสอบข้อมูลได้ที่ www.cdd.go.th โดยถือปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ กรมการพัฒนาชุมชน เปิดให้บริการเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2550 เป็นต้นมา โดยมีรายงานยอดผู้เข้ารับบริการถึงเดือนสิงหาคม 2550 จำนวน 293 ราย สำหรับข้อมูลที่ให้บริการ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP) ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคมระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค) ฯลฯ

1.2 การกำกับดูแลด้านการเงินและงบประมาณ

กรมการพัฒนาชุมชน ได้ใช้ระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในโดยหน่วยตรวจสอบภายในของกรมการพัฒนาชุมชน ทั้งนี้ได้จัดให้มีการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) เพื่อความโปร่งใส สุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างและตรวจสอบง่าย โดยการนำรายการสินค้าที่

ต้องการจัดซื้อจัดจ้างขึ้นเว็บไซต์ ของกรมฯ www.cdd.go.th ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างชัดเจนและเท่าเทียมกัน ในห้วงเวลาของการประมูลมีความถี่ของการเสนอราคาที่สูงขึ้น โอกาสในการประหยัดงบประมาณของราชการก็สูงขึ้นด้วย ในปี 2550 กรมการพัฒนาชุมชนมีการจัดซื้อจัดจ้าง รถยนต์ รถตู้ และรถบรรทุก จำนวน 3 รายการ รวม 146 คัน ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ทำให้ประหยัดงบประมาณในการจัดซื้อได้ถึง 1,808,630 บาท และไม่มีกรณีร้องเรียนใดๆ เกิดขึ้น

2. ป : เป็นธรรม ประกอบด้วย

2.1 การดำเนินโครงการพัฒนาชุมชนในสสะอาด

กรมการพัฒนาชุมชนได้จัดทำโครงการ “พัฒนาชุมชนในสสะอาด” ซึ่งเป็นโครงการริเริ่มที่ส่งผลสำเร็จเร็ว (Quick Win Initiative) เพื่อตอบสนองต่อวาระแห่งชาติด้านจริยธรรมธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐให้บรรลุเป้าหมาย และเป็นโครงการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปีงบประมาณ 2550 ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ปีงบประมาณ 2550 ตัวชี้วัดที่ 7.2.1 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการ/แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต รวมทั้งกำหนดให้โครงการ “พัฒนาชุมชนในสสะอาด” เป็นกิจกรรมหนึ่งตามโครงการ “คน พช. รวมพลังทำความดีถวายพระเจ้าอยู่หัว” ซึ่งเป็นกิจกรรม

เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลสมัย
เฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550
โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อเสริมสร้างให้ข้าราชการกรมการ
พัฒนาชุมชนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
สร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

2) เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานในสังกัดกรม
การพัฒนาชุมชน นำหลักคุณธรรม จริยธรรม และ
ธรรมาภิบาล เป็นแนวทางในการบริหารงาน

3) เพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติหน่วยงานใน
สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ที่มีการบริหารงานตาม
แนวทางหลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล
โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

ระดับบุคคล ได้แก่ ข้าราชการและลูกจ้าง
กรมการพัฒนาชุมชนมีคุณธรรม จริยธรรม และ
ยึดถือค่านิยมสร้างสรรค์เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน
และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ปราศจาก
การทุจริตประพฤติมิชอบ โดยจัดกิจกรรม **“คนดีที่
อยากบอก”** เพื่อให้ข้าราชการกรมฯ มีคุณธรรม
จริยธรรม มีพฤติกรรมและวิธีการทำงานสอดคล้อง
กับค่านิยมหลักขององค์กร โดยกำหนดแนวทางให้
จังหวัด และศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชน
เขตที่ 1 - 12 ดำเนินการคัดเลือกข้าราชการที่มี
คุณธรรม จริยธรรม มีพฤติกรรมและวิธีการทำงาน
สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และค่านิยม
ที่พึงประสงค์ พฤติกรรมกลุ่มและวัฒนธรรมองค์กร
(ABC DEF) เขตละ 1 คน และส่วนกลาง 1 คน
รวม 13 คน เพื่อประกาศเกียรติคุณ และมอบรางวัล

ยกย่องเชิดชูเกียรติในโอกาสสำคัญของกรมฯ
คือ งาน **“พัฒนา คือ สร้างสรรค์ : วันพัฒนา
ชุมชน”** ในวันพฤหัสบดีที่ 13 กันยายน 2550
ณ อาคารอิมแพ็ค คอนเวนชั่นเซ็นเตอร์ เมืองทองธานี
จังหวัดนนทบุรี โดยอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
(ดร.นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์) เป็นประธานมอบรางวัล

ระดับหน่วยงาน ได้แก่ หน่วยงานในสังกัด
กรมการพัฒนาชุมชน มีการบริหารงานเป็นไปตาม
หลักธรรมาภิบาล และแนวทาง 4 ป (โปร่งใส เป็นธรรม
ประหยัด และประสิทธิภาพ) ของรัฐบาล ซึ่งได้
ดำเนินการมาตั้งแต่เดือนเมษายน - สิงหาคม 2550
โดยคณะกรรมการได้พิจารณาคัดเลือกหน่วยงานที่มี
ผลการดำเนินงานตามโครงการ **“พัฒนาชุมชน
ใสสะอาดดีเด่น”** และคณะกรรมการติดตาม
ประเมินผลศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต
12 เขต คัดเลือกสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
ในพื้นที่รับผิดชอบเขตละ 1 จังหวัดและคณะกรรมการ
อำนวยการฯ คัดเลือกหน่วยงานสังกัดส่วนกลาง
จำนวน 1 หน่วยงาน รวมทั้งสิ้น 13 หน่วยงาน ที่มี
ผลการดำเนินงานตามโครงการดีเด่น เพื่อประกาศ
และมอบรางวัลยกย่อง เชิดชูเกียรติ สำหรับ
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด (สพจ.) ที่ได้รับการ
คัดเลือกตามโครงการ **“พัฒนาชุมชนใสสะอาดดีเด่น”**
ได้แก่ สพจ. สุพรรณบุรี สพจ.จະเชิงเฑาะว
สพจ.นครพนม สพจ.เลย สพจ.เชียงใหม่ สพจ.พิจิตร
สพจ.นครปฐม สพจ.ภูเก็ต สพจ.ปัตตานี
สพจ.พระนครศรีอยุธยา สพจ.มหาสารคาม
สพจ.สุโขทัย และในส่วนกลาง 1 หน่วยงาน

นอกจากนี้ยังได้จัดพิมพ์เอกสารรณรงค์ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาล และ ค่านิยมสร้างสรรค์ ได้แก่ โปสเตอร์มีข้อความต่างๆ เช่น “จงเกรงที่จะทำความชั่วแต่อย่ากลัวที่จะทำความดี” “ศักดิ์ศรีนั้นพัฒนาจะไร้ค่าถ้าปราศจากคุณธรรม” จำนวน 6,000 แผ่น และสติ๊กเกอร์ จำนวน 12,000 แผ่น เผยแพร่ให้กับข้าราชการในสังกัดทั่วประเทศกว่า 7,000 คน

2.2 การพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล

กรมการพัฒนาชุมชน ได้จัดทำ แผนกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคลตามแนวทาง HR Scorecard โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล 4 เรื่อง และเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์ 6 ประการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารทรัพยากรบุคคลที่ยึดหลักผลการปฏิบัติงาน

เป้าประสงค์ 1.1 มีระบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารผลการปฏิบัติงานเชิงกลยุทธ์

1.2 พัฒนาระบบฐานข้อมูลบุคคลที่สามารถใช้ในการบริหารทรัพยากรเชิงกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร

เป้าประสงค์ 2.1 ปรับวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากร

2.2 ความพึงพอใจของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานต่อนโยบาย แผนงาน โครงการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การวางระบบการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้สอดคล้องกับสมรรถนะของสายงาน

เป้าประสงค์ 3.1 มีแผนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับแผนพัฒนารายบุคคล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การออกแบบเครื่องมือในการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่

เป้าประสงค์ 4.1 พัฒนาเครื่องมือในการบริหารทรัพยากรบุคคลตามระบบจำแนกตำแหน่งใหม่

กล่าวโดยสรุปได้ว่าการดำเนินงานเพื่อสร้างระบบบริหารงานบุคคลและค่าตอบแทนใหม่ นั้น มุ่งเน้นให้ส่วนราชการ ได้ดำเนินงาน ดังนี้

1. เร่งสร้างระบบสรรหาบุคลากรที่มีความสามารถสูง หรือระดับทักษะที่เข้าสู่ระบบราชการ โดย มุ่งเน้นให้เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาระบบราชการ
2. นำระบบเปิดมาใช้กับผู้บริหารระดับสูง
3. ทบทวนและปรับเปลี่ยนระบบการจำแนกตำแหน่งและค่าตอบแทน
4. ให้เงินเดือนค่าตอบแทนตามความเป็นจริง
5. เพิ่มผลผลิตภาพ (Productivity) ของข้าราชการ
6. เชื่อมโยงผลงานเข้ากับการสร้างแรงจูงใจ

ผลการดำเนินงานมีดังนี้ คือ

มิติที่ 1 ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์

1.1 มีแผนการแต่งตั้ง โยกย้าย สับเปลี่ยน หมุนเวียนข้าราชการที่ชัดเจนและสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน โดยกำหนดแผนการ แต่งตั้งโยกย้ายปีละ 2 ครั้งตามรอบปีปฏิทิน หลังจาก เลื่อนขั้นเงินเดือนแล้ว

1.2 มีแผนพัฒนาสมรรถนะข้าราชการโดย

1) มีการจัดทำพจนานุกรมและ มาตรฐานสมรรถนะตำแหน่งงานที่สอดคล้องกับ มาตรฐานตามตำแหน่งของสำนักงาน ก.พ. และ สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชนภายใต้การบริหาร จัดการเชิงยุทธศาสตร์ที่กำหนด นอกจากนี้ยังได้ กำหนดระดับมาตรฐานของสมรรถนะที่เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งงานกับสมรรถนะ โดย ได้กำหนดมาตรฐานของสมรรถนะหลัก สมรรถนะ กลุ่มงาน ตามมาตรฐานขั้นต่ำที่ ก.พ. กำหนด นอกจากนี้ยังได้กำหนดสมรรถนะเฉพาะตำแหน่ง สมรรถนะวุฒิภาวะทางอารมณ์ (Emotion Intelligence) เป็นการเฉพาะสำหรับใช้ภายในองค์กรอีกด้วย

2) ส่งเสริมและพัฒนาให้ข้าราชการ และลูกจ้างมีพฤติกรรมการทำงานตามค่านิยม สร้างสรรค์ที่ ก.พ. กำหนด เป็นหลักปฏิบัติสำหรับ ข้าราชการและลูกจ้างยึดถือปฏิบัติในการบริหาร ราชการและการทำงาน 5 ประการ คือ (1) ยืนหยัด ในสิ่งที่ถูกต้อง (2) ซื่อสัตย์รับผิดชอบ (3) โปร่งใส ตรวจสอบได้ (4) ไม่เลือกปฏิบัติ และ (5) มุ่งผล สัมฤทธิ์

3) ส่งเสริมค่านิยมหลัก (Corporate Value) ในการทำงานพัฒนาชุมชน เพื่อให้ ข้าราชการและลูกจ้างสามารถบริหารและปฏิบัติงาน พัฒนาชุมชนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ด้วยแนวทางการ บริหารราชการแนวใหม่ ที่มีลักษณะการทำงานแบบ บูรณาการการทำงานแบบเครือข่าย และการทำงาน เป็นทีมภายใต้ค่านิยมหลัก (Cooperate Value)

4 ประการ (4 C) ได้แก่

- (1) การมีเป้าหมายร่วมกัน (Common Goal)
- (2) การคำนึงถึงลูกค้าเป้าหมาย (Customer Oriented)
- (3) การร่วมมือกัน (Collaboration)
- (4) การสื่อสารกัน (Communication)

4) พัฒนาให้ข้าราชการและลูกจ้าง ในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชนเป็นทรัพยากรบุคคล ที่มีทัศนคติ ค่านิยม และสมรรถนะตรงตาม ความต้องการของกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อเป็น พลังขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนให้สัมฤทธิ์ผล จึงได้ กำหนดวิธีการพัฒนาใน 3 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

(1) การพัฒนาองค์กรแห่งการ เรียนรู้ (Learning Organization) เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการและ ลูกจ้างและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง ให้ส่งเสริมและพัฒนาระบบการ จัดการความรู้ขององค์กร การจัดสภาพแวดล้อม ในหน่วยงาน และระบบฐานความรู้ให้เอื้อต่อการ

เรียนรู้ และการปฏิบัติงานที่ใช้ความรู้เป็นฐาน โดยมุ่งเน้น การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง (Action Learning) เพื่อพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาให้มีระบบการนิเทศและสนองงานทั้งในระดับกรม เขต จังหวัด และอำเภอ โดยผู้บังคับบัญชา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรและพัฒนาบุคลากร ควบคู่กัน

(2) การพัฒนารายบุคคล (Individual Development) ส่งเสริมและพัฒนาให้มีการฝึกอบรม พัฒนาตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ (Competency Model) รวมทั้งส่งเสริมและจูงใจให้ข้าราชการ และลูกจ้างในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชนมีความใฝ่รู้ และวางแผนพัฒนาตนเอง

(3) การพัฒนาสายอาชีพ (Career Development) ส่งเสริมและพัฒนาให้ข้าราชการ และลูกจ้างในสังกัดกำหนดเป้าหมายการทำงาน การวางแผนด้านอาชีพของข้าราชการและลูกจ้าง (Career Planning) ส่งเสริมและให้โอกาสข้าราชการ และลูกจ้างในสังกัดได้พัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน ในรูปแบบที่หลากหลาย

1.3 มีระบบส่งเสริม พัฒนา และรักษาไว้ซึ่งข้าราชการที่มีผลสัมฤทธิ์สูง หรือผู้มีสมรรถนะสูง ดังนี้

1) การเสริมสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ ให้มีความสำคัญกับ

- การวิเคราะห์งาน ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง และออกแบบงานให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชนและงานตามที่

ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล รวมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ของตำแหน่งงานต่างๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยจะดำเนินการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งที่มีความสำคัญให้มีระดับสูงขึ้น มีการยุบเลิกตำแหน่งบางตำแหน่งที่ไม่จำเป็น

- มีการจัดคำทำบรรยายลักษณะงาน (Job Description) เพื่อนำมาเป็นเครื่องมือในการบริหารทรัพยากรบุคคลและอยู่ระหว่างการจัดทำคำบรรยาย ลักษณะงานเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Job Description) เพื่อพรรณนาลักษณะงานที่สามารถสะท้อนถึงบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบที่ชัดเจนและสามารถนำไปวัดความสำเร็จของงาน (KPIs) ได้จากการประเมินผลการปฏิบัติงาน

- มีการจัดสรรงบประมาณและวางแผนในการพัฒนาบุคลากรที่มีสมรรถนะซึ่งดำรงตำแหน่งบริหาร เป็นการพัฒนาเตรียมความพร้อมร่วมกับหลักสูตรภายนอก เช่น สำนักงาน ก.พ. และกระทรวงมหาดไทย ฯลฯ

- ขณะนี้อยู่ระหว่างการพัฒนาระบบสรรหาและบรรจุแต่งตั้งด้วยการนำระบบการประเมินสมรรถนะมาใช้ในการสรรหา บรรจุ และแต่งตั้งข้าราชการและลูกจ้างควบคู่กับหลักการประเมินผลงาน ส่งเสริมให้มีการสร้างและพัฒนา ระบบการสรรหา บรรจุ และแต่งตั้งโดยยึดหลักสมรรถนะ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการสร้างและพัฒนา ระบบการสืบทอดตำแหน่งบริหาร (Succession Plan) ด้วยการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง เพื่อพัฒนาและเตรียมความพร้อมบุคลากรที่มีสมรรถนะโดดเด่น เข้าสู่ตำแหน่งบริหาร

- พัฒนาระบบการประเมินผลงาน การปฏิบัติงานให้เชื่อมโยงเข้ากับระบบการพัฒนา บุคลากร และการให้รางวัลตอบแทนเพื่อเสริมสร้าง แรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง และพัฒนางานอย่าง ต่อเนื่องของข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดกรม การพัฒนาชุมชนโดยมีนโยบายในการดำเนินการ ดังนี้

(1) การพัฒนาและปรับปรุง รูปแบบและเครื่องมือการประเมินผลการทำงาน เพื่อเลื่อนเงินเดือนให้มีความเหมาะสม

(2) การเชื่อมโยงระบบการ ประเมินผลการทำงานเข้ากับระบบการพัฒนา บุคลากรและการให้รางวัลตอบแทน

(3) การจัดให้มีระบบการวางแผน พัฒนาตนเอง (Individual Development Plan) ของข้าราชการและลูกจ้างที่มีผลการปฏิบัติงานต่ำกว่า มาตรฐาน

ด้วยการปฏิบัติเช่นนี้ ส่งผลให้ข้าราชการ กรมการพัฒนาชุมชนมีขวัญกำลังใจที่ดีขึ้น เพราะ สามารถกำหนดเส้นทางความก้าวหน้าของตนเองและมีโอกาสในการพัฒนาสมรรถนะให้ตรงกับความสามารถและงานที่ตนเองปฏิบัติ และทำให้กรม การพัฒนาชุมชนได้รับรางวัลหน่วยงานสนับสนุน การบริหารทรัพยากรบุคคลดีเด่น ประจำปี 2550 จากมูลนิธิ พันเอก จินดา ณ สงขลา สำนักงานก.พ.

3. ป : ประหยัด ประกอบด้วย

3.1 การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นรากฐานของชีวิตประชาชน

กรมการพัฒนาชุมชน ส่งเสริมให้ บุคลากรเข้าใจเรื่องการส่งเสริมการใช้ชีวิตตาม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประชาชนและตนเอง ตามตัวชี้วัด 6 X 2 ระดับบุคคล ได้แก่

1) ด้านการลดรายจ่าย ครัวเรือนมีการทำสวนครัว และครัวเรือนปลอด อบายมุขหรือไม่

2) ด้านการเพิ่มรายได้ ครัวเรือนมีอาชีพเสริมและครัวเรือนใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสม

3) ด้านการประหยัด ครัวเรือนมีการประหยัด และชุมชนมีการออมทรัพย์

4) ด้านการเรียนรู้ ชุมชนมีการสืบทอดและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และครัวเรือน มีการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

5) ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ครัวเรือนใช้ วัสดุดีบอย่างยั่งยืนในการประกอบอาชีพ และชุมชน ปลูกต้นไม้ให้ร่มรื่นให้เป็นหมู่บ้านน่าอยู่

6) ด้านการเอื้ออารีต่อกัน เน้น ชุมชนมีการดูแลช่วยเหลือคนจน คนด้อยโอกาส และ คนประสบปัญหา และชุมชนรู้จักสามัคคี โดยการจ้ด เวทีสร้างความเข้าใจให้ข้าราชการส่วนกลาง เรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ ในชีวิต โดยให้ข้าราชการทุกคนเขียนถ่ายทอดวิธีการ ปฏิบัติตนของตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงคนละ 1 เรื่อง ทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่อง การปฏิบัติงาน และเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของกรมฯ

3.2 การประหยัดพลังงาน

กรมการพัฒนาชุมชนส่งเสริมมาตรการประหยัดพลังงาน และได้รับรางวัลหน่วยงานประหยัดพลังงานดีเด่น ลำดับที่ 2 ด้านการประหยัดพลังงานน้ำมัน ประจำปี 2549 จากกระทรวงพลังงาน สำหรับปีงบประมาณ 2550 ใน 3 ไตรมาสแรก กรมการพัฒนาชุมชน สามารถประหยัดพลังงานน้ำมันได้ถึง 50.75 % เมื่อเทียบกับฐานข้อมูล ปี 2546 มีผลคะแนนประเมินอยู่ที่ 4.5740 โดยได้ขอความร่วมมือจากหน่วยงานของกรมฯ ร่วมใจกันประหยัดพลังงาน โดยกำหนดมาตรการร่วมกัน ดังนี้

1) มาตรการประหยัดไฟฟ้า ประกอบด้วย กำหนดให้ทุกสำนัก กอง มีผู้รับผิดชอบในการเปิดปิดไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศ ซึ่งกำหนดเวลาที่ 09.00 - 12.00 น. และ 13.00 - 16.00 น. ปรับอุณหภูมิ ระหว่าง 25 - 26 องศาเซลเซียส เปิดลิฟท์เฉพาะวันทำการ ตั้งแต่เวลา 07.30 - 17.30 น. และขอความร่วมมืองดใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบันเทิงทุกประเภท เป็นต้น

2) มาตรการประหยัดน้ำมัน ประกอบด้วย จัดให้ใช้รถส่วนกลางในการเดินทางไปราชการ ถ้าไปทิศทางเดียวกัน ให้ไปด้วยกัน และให้ผู้อำนวยการสำนัก/กองต่างๆ เบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงได้ไม่เกิน เดือนละ 1,000 บาท เป็นต้น

4. ป : ประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

4.1 การจัดตั้งศูนย์ประสานงาน

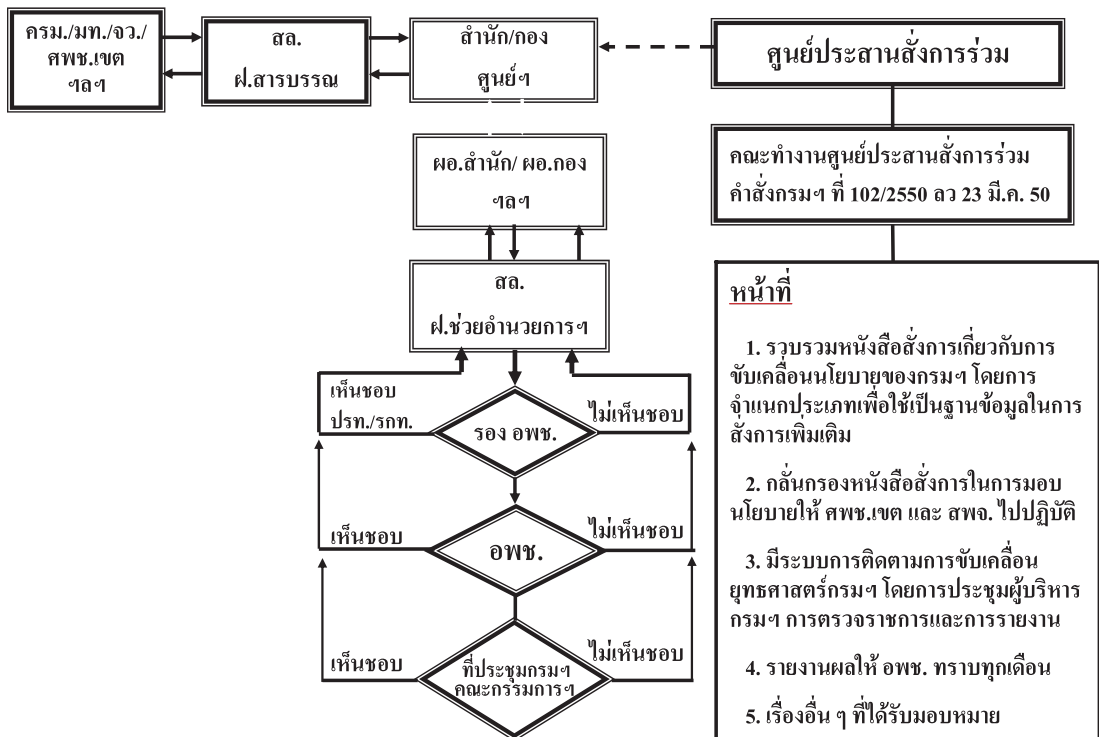
ตามแผนปฏิบัติการกรมการพัฒนาชุมชน ประจำปี 2550-2553 ได้มอบหมายให้สำนักงานเลขานุการกรม และกองวิชาการและแผนงานดำเนินกิจกรรมยุทธศาสตร์การเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยกำหนดกลยุทธ์วางระบบการสั่งการ จัดตั้งศูนย์ประสานงานสั่งการร่วมในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) จัดตั้งองค์กรผสม (Matrix Organization) โดยกรมฯ ได้มีคำสั่งที่ 102/2550 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2550 แต่งตั้งคณะทำงานศูนย์ประสานงานสั่งการร่วม กรมการพัฒนาชุมชน โดยมี นายวิมล มนต์เอื้อศิริ รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน เป็นประธาน คณะทำงานประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน หัวหน้าผู้ตรวจสอบหัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร โดยมีเลขานุการกรมเป็นเลขานุการคณะทำงาน และหัวหน้ากลุ่มงานแผนงานงบประมาณ กองวิชาการและแผนงานและหัวหน้าฝ่ายช่วยอำนวยการและประสานราชการ สำนักงานเลขานุการกรมเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

2) กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารกรมการพัฒนาชุมชน มีองค์ประกอบและลักษณะตามแผนภาพต่อไปนี้

กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารกรมการพัฒนาชุมชนปรากฏตามแผนภาพ ดังนี้

3) แผนปฏิบัติการของคณะทำงานศูนย์ประสานงานสั่งการร่วม ประกอบด้วย การรวบรวมหนังสือสั่งการ/มติ ครม. การกลับกรองหนังสือสั่งการที่จะแจ้งศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการ พัฒนาชุมชนเขต (ศพข.เขต) และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด (สพจ.) นำไปปฏิบัติ การติดตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กรมฯ การรายงาน อื่นๆ เช่น การประสานงานด้านรัฐสภา (พ.ร.บ./ญัตติ/กระทู้ถาม)

4) การจัดทำเมนู“หนังสือสั่งการ”บนเว็บไซต์กรมฯ

ทุก สำนัก / กอง / ศูนย์ฯ รวบรวมหนังสือสั่งการ ตั้งแต่ปี 2549-2550 เฉพาะเรื่องที่สำคัญนำลงเผยแพร่บนเว็บไซต์กรมฯ www.cdd.go.th พร้อมแผนปฏิบัติการประจำเดือน

ของทุกหน่วยงานเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ศพข.เขต และจังหวัด ได้ใช้เป็นข้อมูลในการปฏิบัติราชการ ทั้งนี้เพื่อให้มีแหล่งข้อมูลที่ข้าราชการของกรมฯ ในที่ต่างๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจะได้ทราบหนังสือสั่งการของทุกกอง/สำนักของกรมฯ ได้อย่างทั่วถึง

การดำเนินการของศูนย์ประสานงานสั่งการร่วม จึงเป็นช่องทางหนึ่งในการสื่อสารระหว่างกรมฯ กับ ศพข.เขต และ สพจ. เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพระบบการสั่งการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของกรมการพัฒนาชุมชนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

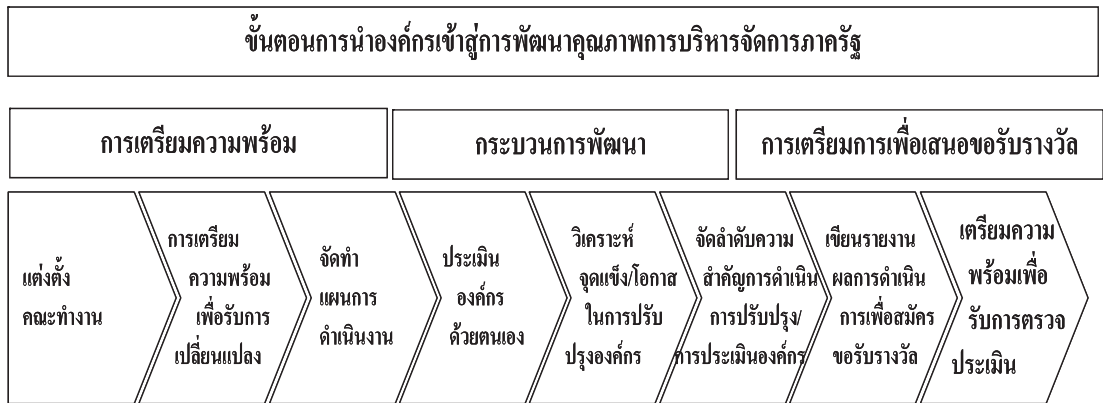
4.2 การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA)

กรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของภาครัฐให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และให้หน่วยงานภาครัฐนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานสู่ระดับมาตรฐานสากล ตลอดจนใช้เป็นกรอบแนวทางในการประเมินตนเอง เป็นบรรทัดฐาน

การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1) ลักษณะสำคัญขององค์กร เป็นการอธิบายภาพรวมของส่วนราชการ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติภารกิจ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติราชการ ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์และระบบการปรับปรุงผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย ลักษณะสำคัญขององค์กรและความท้าทายต่อองค์กร

2) เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ มีขั้นตอนการนำเข้าสู่การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐตามแผนภาพ ดังนี้

ซึ่งขณะนี้ กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินการอยู่ในกระบวนการพัฒนา ขั้นที่ 4 คือ การประเมินองค์กรด้วยตนเองแล้ว และได้ดำเนินการในขั้นตอนที่เหลือให้บรรลุในปีงบประมาณ 2551

จากการประเมินองค์การพบว่า
กรมการพัฒนาชุมชนมีคุณลักษณะสำคัญ ดังนี้คือ

ก. ลักษณะพื้นฐานของส่วนราชการ

1. พันธกิจหรือหน้าที่ตามกฎหมายของ
กรมการพัฒนาชุมชน

2. วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์หลัก วัฒนธรรม
และค่านิยมของกรมการพัฒนาชุมชน

3. ลักษณะโดยรวมของบุคลากรของ
กรมการพัฒนาชุมชน

4. เทคโนโลยี อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญ ได้แก่

4.1 ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ กรม
การพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย เครือข่ายการให้
บริการผ่าน Internet ระบบการเชื่อมโยงภายใน
กรมฯ เครือข่ายในส่วนภูมิภาค

4.2 ระบบให้บริการและอุปกรณ์
เครือข่าย ประกอบด้วย Mail Service FTP Service
Web Service, Firewall, Network Monitoring
and PC Management System,

4.3 ระบบสนับสนุนการติดต่อสื่อสาร
ประกอบ VDO-Conference e-Meeting, Skype,
MSN, SMS

4.4 โปรแกรมสนับสนุนงานใน
กรมการพัฒนาชุมชน แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ
Application Programming, Client-Server
Programming และ Stand alone Programming

4.5 เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งาน
ประกอบด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ (PC)
2,180 เครื่อง และเครื่องคอมพิวเตอร์ แบบพกพา
(Notebook) 150 เครื่อง

5. กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการ
ภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับที่สำคัญ
จำนวน 15 ฉบับ

6. โครงสร้างองค์กรและวิธีการจัดการ
ที่แสดงถึงการกำกับดูแลตนเองที่ดี ประกอบด้วย
วิธีการจัดการและการกำกับดูแลตนเอง

6.1 การกำกับดูแลในด้านการบริหาร
จัดการมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์
เพื่อควบคุม กำกับ การดำเนินงานของกรมฯ
ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้อย่างมี
ประสิทธิภาพ ผ่านแผนปฏิบัติการประจำปี และได้มี
การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงานในระดับองค์กร
และระดับบุคคล เพื่อนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ
นอกจากนี้ในการบริหารจัดการองค์กรได้ดำเนินการ
ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
(Good Governance) รวมถึงการดำเนินการตาม
ระเบียบ กฎหมาย วิธีการปฏิบัติของทางราชการที่ได้
กำหนดไว้ มีระบบการตรวจติดตามการดำเนินงานที่
ครอบคลุม และทั่วถึงทุกพื้นที่โดยศูนย์ช่วยเหลือ
ทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต 12 เขต มีบทบาท
หน้าที่ในการตรวจติดตาม รวมถึงการนำเทคโนโลยี
มาใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานด้วยระบบ
Real time online นอกจากนี้ กรมการพัฒนาชุมชน
ยังได้ดำเนินการในเรื่องการบริหารความเสี่ยง โดย
ได้ดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้เพื่อ
เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายจากปัจจัย
เสี่ยงที่จะมีขึ้น

6.2 การกำกับดูแลด้านการเงินและ
งบประมาณ โดยการใช้ระบบการควบคุมภายในและ
การตรวจสอบภายในโดยหน่วยตรวจสอบภายใน

ของกรมการพัฒนาชุมชน นอกจากนี้ ยังได้จัดให้มีการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความโปร่งใส สุจริต

6.3 การบริหารราชการใต้อาต ได้มีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส โดยจัดตั้งศูนย์ประสานราชการใต้อาต มีคณะกรรมการดำเนินการสร้างเสริมความเข้มแข็งในการสร้างราชการใต้อาต ประกอบด้วยผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงานระดับสำนัก กอง และบุคลากรที่เป็นผู้แทนจากสำนัก กอง ที่ทำหน้าที่ในการเสริมสร้างพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เสริมสร้างค่านิยมที่ดีในการปฏิบัติราชการของข้าราชการและลูกจ้างกรมการพัฒนาชุมชน ติดตามประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ จัดระบบเฝ้าระวังและรับข้อมูล กำหนดแนวทาง มาตรการในการป้องกันปราบปราม ติดตามประเมินผลการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานสังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และจัดให้มีเครือข่ายหน่วยงานใต้อาตกรมการพัฒนาชุมชนขึ้น นอกจากนี้กรมการพัฒนาชุมชนยังได้พัฒนาระบบการรับเรื่องราวร้องเรียน/ร้องทุกข์ เพื่อให้ประชาชนหรือหน่วยงานผู้รับบริการได้เข้าถึงการให้บริการได้อย่างรวดเร็ว

7. ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกัน ในการให้บริการหรือส่งมอบงานต่อกัน บทบาทในการปฏิบัติงานร่วมกัน ข้อกำหนดที่สำคัญในการปฏิบัติงานร่วมกัน แนวทางและวิธีการสื่อสารระหว่างกัน (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)

8. กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักของกรมการพัฒนาชุมชน ความต้องการและความคาดหวังที่สำคัญกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แนวทางและวิธีการสื่อสารระหว่างกัน (ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กรชุมชน ประชาชนที่อยู่ในชุมชน)

9. สภาพการแข่งขัน ประเภทการแข่งขัน จำนวนคู่แข่งชั้นในแต่ละประเภท

10. ปัจจัยสำคัญที่ทำให้กรมการพัฒนาชุมชนประสบความสำเร็จ เมื่อเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น ปัจจัยแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งมีผลต่อสถานะการแข่งขันของกรมการพัฒนาชุมชน

11. ประเด็นการแข่งขัน ผลการดำเนินการปัจจุบันในประเด็นดังกล่าว

12. แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบและข้อมูลเชิงแข่งขันและข้อจำกัดในการได้มาของข้อมูล

ข. การทำทนายเชิงยุทธศาสตร์

13. ความทำทนายเชิงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ของกรมการพัฒนาชุมชน

13.1 ความทำทนายตามพันธกิจ

13.2 ความทำทนายด้านการปฏิบัติการ

13.3 ความทำทนายด้านทรัพยากรบุคคล

ของส่วนราชการ

14. แนวทางและวิธีการในการปรับปรุงประสิทธิภาพของส่วนราชการเพื่อให้เกิดผลการดำเนินการที่ดีอย่างต่อเนื่อง

15. แนวทางในการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกรมการพัฒนาชุมชน

การรู้ลักษณะพิเศษขององค์กรที่ชัดเจนเช่นนี้ ทำให้ง่ายต่อการวิเคราะห์องค์การเพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง และนำไปสู่การพัฒนาองค์การได้อย่างตรงเป้าหมาย

4.3 ค่านิยมองค์การ “ABC DEF”

การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนวัฒนธรรม และค่านิยมของข้าราชการให้เอื้อต่อการพัฒนาระบบราชการ ไม่สามารถทำได้โดยวิธีการใช้อำนาจสั่งการ การถ่ายทอดความรู้ในลักษณะให้การศึกษ ฝึกอบรม หรือการรณรงค์ แต่เพียงอย่างเดียว จำเป็นต้องบริหารให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะของการสร้างการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนด้วยตนเอง ด้วยความเต็มใจ ด้วยวิธีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน การสร้างความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจที่จะนำไปสู่ระบบอนาคตที่พึงปรารถนาาร่วมกัน การเรียนรู้การทำงานเป็นทีม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้วิธีคิดอย่างเป็นระบบ เสนอแนะการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสนับสนุนทางด้านทรัพยากรของรัฐ การผลักดันในเชิงกฎ ระเบียบต่างๆ รวมทั้งการเชื่อมโยงกับเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ สร้างการมีส่วนร่วมในการแสวงหากระบวนการทัศน วัฒนธรรม และค่านิยมใหม่ที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบราชการ รวมทั้งระดมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดทำและดำเนินยุทธศาสตร์ ในการส่งเสริมและเผยแพร่กระบวนการทัศนใหม่ให้เป็นวาระแห่งชาติ

กรมการพัฒนาชุมชน โดยอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (ดร.นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์) ได้ระดมความคิดข้าราชการกรมฯ กว่า 7,000 คน กำหนดค่านิยมนักพัฒนาที่พึงประสงค์ที่เรียกว่า “ABC DEF” ซึ่งศึกษาและกำหนดขึ้นมาจากหลักการพัฒนาชุมชน โดยพิจารณาว่าคนที่ เป็นนักพัฒนาจะต้องมีค่านิยมอย่างไร

A Appreciation = ชื่นชม หมายถึง การตระหนัก เข้าใจ ชื่นชมยินดี ยอมรับนับถือ ยกย่อง ให้เกียรติในคุณค่าและความสำคัญของผู้อื่น ได้แก่ การทักทาย สวัสดี ไหว้ มีปิยะวาจา เถยคำขอบคุณ ขอโทษ ไม่เป็นไร ความตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของผู้อื่น การยกย่องชมเชยความรู้ความสามารถของผู้อื่น การแสดงออกทางการพูด คิด และทำเชิงสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นแบบอย่างของ ผู้ร่วมงาน/ทีมงานที่ดี

B Bravery = กล้าหาญ หมายถึง ความกล้าหาญไม่เกรงกลัวต่ออันตรายหรือความยากลำบาก หรือสถานการณ์ยุ่งยากไม่สบายใจ ได้แก่ ความกล้าแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบ ต่อผลงานของตนเอง กล้าปฏิเสธในสิ่งที่ไม่ชอบธรรม เป็นแบบอย่างในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

C Creativity = สร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ด้วยความคิดของตนเองที่ไม่ธรรมดา เช่น พัฒนาปรับปรุงที่รับผิดชอบสม่ำเสมอ แสดงความคิดเห็นใหม่ๆ ในการทำงาน นำความคิดใหม่มาปรับปรุงให้ดีขึ้น วิจัยและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ มีการ

เรียนรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีผลการนำ
ความรู้มาปฏิบัติเป็นรูปธรรม

D Discovery = ใฝ่รู้ หมายถึง การใฝ่รู้
การค้นหา การค้นพบข่าวสาร ความรู้ สถานที่และ
วัตถุต่างๆ เป็นครั้งแรก เช่น มีความกระตือรือร้น
ในการแสวงหาความรู้ ชอบตั้งคำถาม สามารถนำ
ความรู้มาพัฒนางาน ชอบค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ
อยู่เสมอ จนสามารถแสดงออก คิด พูด และทำเชิง
สร้างสรรค์ กลายเป็นแบบอย่างของผู้ร่วมงาน/
ทีมงานที่ดี

E Empathy = เข้าใจ หมายถึง ความ
สามารถในการเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด หรือ
ประสบการณ์ของผู้อื่น “โดยการเอาใจเราไปใส่ใจเขา”
จินตนาการว่าหากอยู่ในสภาพนั้นจะเป็นเช่นไร เช่น
การเป็นผู้ฟังที่ดี รับรู้เรื่องราวต่างๆ อย่างมีเหตุผล
รู้และเข้าใจอารมณ์รู้สึกนึกคิดของผู้อื่น ยอมรับ
ความแตกต่างของบุคคล มีวิจารณ์ญาณในการ
ตัดสินใจ ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเข้าใจอย่างมีเมตตา

F Facilitation = เอื้ออำนวย หมายถึง
การทำให้ง่าย การทำให้งานนั้นเป็นไปได้ การเอื้อ
อำนวยความสะดวกให้ผู้อื่นทำงานในวิถีทางที่
เหมาะสมกับตัวเอง ได้แก่ การวางตัวเหมาะสม
กับกาลเทศะ มีทักษะสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจและทำได้
ให้โอกาสผู้อื่นคิดและตัดสินใจ ทำให้ผู้อื่นทำงาน
ได้ง่ายขึ้น เป็นไปได้มากขึ้น ทำให้การทำงานของ
หน่วยมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีของทีมงาน
มีประสิทธิภาพสูง

ในการวัดค่านิยมที่กำหนดขึ้น กรมการ
พัฒนาชุมชนได้กำหนดเกณฑ์บ่งชี้ความก้าวหน้าเชิง

พฤติกรรม ออกเป็น 3 ระดับ คือ 1) ระดับพื้นฐาน
2) ระดับท้าทาย 3) ระดับต้นแบบ และได้ร่วมกัน
ขับเคลื่อนให้บุคลากรของกรมฯ ประพฤติตาม
ค่านิยมที่กำหนดขึ้น เพื่อเอื้อต่อการทำงานกับ
ประชาชนและประสิทธิผลของงาน โดยให้หน่วยงาน
ส่งตัวแทนเข้าร่วมเป็นทูตค่านิยมองค์กรและจัดทำ
แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนค่านิยมองค์กร ABCDEF
พ.ศ. 2550 - 2553 เพื่อผลักดันให้เกิดการปฏิบัติ
อย่างต่อเนื่อง และจัดให้ทูตค่านิยมฯ ศึกษาดูงานที่
โรงพยาบาลบ้านตาก จังหวัดตาก ซึ่งเป็นหน่วยงาน
ต้นแบบในการกำหนดค่านิยมองค์กร ของ ก.พ.ร.
ทั้งนี้ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์มาขับเคลื่อน
แผนปฏิบัติการฯ และประพฤติปฏิบัติตนเป็น
แบบอย่างให้กับคนในองค์กร

กล่าวโดยสรุปได้ว่า กรมการพัฒนาชุมชน
ได้นำแนวทาง 4 ป ของรัฐบาล (โปร่งใส เป็นธรรม
ประหยัด และประสิทธิภาพ) มาใช้เป็นแนวทาง
ในการปฏิบัติงานใน ปี พ.ศ. 2550 อย่างไรก็ตาม
การนำเสนอแนวทางการปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป
ของกรมการพัฒนาชุมชนมีได้สิ้นสุดแต่เพียงเท่านั้น
แนวทางการปฏิบัติที่ได้ผลจะได้รับการจัดเก็บความรู้
เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหรือการประยุกต์ใช้
ในปีต่อไป เนื่องจากงานของกรมการพัฒนาชุมชน
เป็นงานพัฒนา “คน” ที่ต้องอาศัยความต่อเนื่อง
และการเติบโตทั้งจากกระบวนการคิดและการปฏิบัติ
เพื่อนำไปสู่นวัตกรรมแห่งงานพัฒนาชุมชนที่มีฐาน
คุณธรรมเป็นเครื่องชี้หน้าความรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การ
พัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์กรในอนาคต

การประสานครหลวงกับการปฏิบัติงาน ตามแนวทาง 4 ป¹

ภายใต้บริบทแห่งการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้ประเทศไทยมีการพัฒนาเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว สภาพสังคม เศรษฐกิจรวมไปถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งในส่วนภูมิภาคและนครหลวงดำเนินไปลักษณะแบบก้าวกระโดดดังที่สิ้นนักวิชาการและนักวิเคราะห์เศรษฐกิจสังคมหลายท่านกล่าวไว้ ซึ่งแตกต่างจากการพัฒนาที่ผ่านมามากมายอย่างเห็นได้ชัด เกิดปัญหาวิกฤตการณ์ที่เป็นผลกระทบจากการเคลื่อนไหลทางวัฒนธรรมต่างชาติเข้าสู่ประเทศ ทั้งทางสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยขาดการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีงาม ทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลงนำไปสู่ค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเพิ่มขึ้น ดังนั้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) จึงกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยมุ่งเสริมสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างระบบต่างๆ ให้มีศักยภาพ สร้างฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อ

การเปลี่ยนแปลงได้อย่างรู้เท่าทัน ควบคู่ไปกับการกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรม เกิดความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนในสังคมและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์เป็นรากฐานการพัฒนาที่มั่นคง เป็นฐานการดำรงชีวิตของชุมชนและสังคมไทย ตลอดจนการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศทุกระดับ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน สามารถดำรงอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีเกียรติภูมิและศักดิ์ศรี

4 ป คือ...อะไร

จากยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 โดยอัญเชิญ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาอย่างจริงจัง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เกิดความสมดุลเป็นธรรมและยั่งยืน มุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุข” นำมาสู่นโยบายการ

¹ ได้รับรางวัลที่ 2 ระดับองค์กร ในการประกวดบทความ เรื่อง “การปฏิบัติตามแนวทาง 4 ป” ของกระทรวงมหาดไทย เมื่อเดือนกันยายน 2550

บริหารจัดการประเทศของรัฐบาล เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2549 ณ ตึกสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หลังใหม่ ทำเนียบรัฐบาล ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้กำหนดให้มีการประชุม คณะรัฐมนตรี โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อมอบ แนวทางการทำงานในระยะเวลา 1 ปี ของรัฐบาล นอกเหนือจากนโยบายอื่นๆ ที่สำคัญแล้วยังได้ให้ กรอบแนวทางในการทำงานแก่คณะรัฐมนตรี 4 ประเด็นด้วยกัน นับจากนี้ไป คือ 1. การทำงานด้วยความโปร่งใส 2. การทำงานด้วยความเป็นธรรม 3. ให้อำนาจในเรื่องของการประหยัด และ 4 เรื่องของ ประสิทธิภาพ (สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี : <http://www.thaigov.go.th>)

หลังจากนั้นในระยะเวลาไม่นานกรอบ แนวทางในการทำงานดังกล่าวได้กลายเป็นสิ่งสำคัญ จำเป็นสำหรับข้าราชการ พนักงานทุกหน่วยงานของ ภาครัฐ รวมไปถึงรัฐวิสาหกิจในสังกัด การสื่อสาร มวลชน แม้แต่หน่วยงานภาคเอกชน หรือสถาบัน การศึกษา จนเกิดเป็นคำนิยมใช้เรียกแทนกันโดย ทัวไปว่า หลักการ 4 ป หรือ นโยบาย 4 ป มีการ อธิบายความหมายเพิ่มเติมเพื่อความกระจ่างชัด เผยแพร่ผ่านทางสื่อต่างๆ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ หรือแม้แต่ทางอินเทอร์เน็ต (Internet) ซึ่งนับเป็นสื่อ ยอดฮิตในปัจจุบัน (ที่มา :<http://www.ckr.ca.th>) กล่าวคือ

ป ที่หนึ่ง **โปร่งใส** หมายถึง การมีกลไก การทำงานที่มีระเบียบแบบแผน ชัดเจน มีการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไป ตรงมา ผู้รับบริการ/ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

ได้สะดวกและมีกระบวนการให้ตรวจสอบความ ถูกต้องชัดเจนได้

ป ที่สอง **เป็นธรรม** หมายถึง การปฏิบัติ ราชการโดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ให้การ ปฏิบัติแก่ผู้รับบริการ/ประชาชนอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ และยึดมั่นในระเบียบ/ กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

ป ที่สาม **ประหยัด** หมายถึง การบริหาร จัดการและใช้ทรัพยากรของส่วนราชการที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ

ป ที่สี่ **ประสิทธิภาพ** หมายถึง การจัดสรร และการใช้ทรัพยากร (คน เงิน เวลา) มีการจัด กระบวนการบริหารงานของส่วนราชการเพื่อให้ได้ ผลงาน และบริการสาธารณะที่เกิดผลสัมฤทธิ์ ผลงานมีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันการณ์ และมี การใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ผลงานหรือบริการ มีคุณภาพที่ดีสามารถเทียบเคียงมาตรฐานที่เป็น ที่ยอมรับหรือผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

4 ป เกี่ยวข้องกับ กปน. อย่างไร

สืบเนื่องจากนโยบายรัฐบาลรวมถึงกรอบ แนวทางในการทำงาน 4 ป นำมาสู่นโยบายการ ดำเนินงานในระดับกระทรวง โดยรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงแต่ละกระทรวงใช้เป็นกรอบในการกำหนด นโยบายและแนวทางการปฏิบัติราชการสำหรับ ผู้บริหารของส่วนราชการ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดให้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นไปใน ทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน เป็นไปอย่างราบรื่น สามารถตอบสนองความต้องการ

ของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถแก้ไขวิกฤติทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา

กระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานภาครัฐหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนให้นโยบายรัฐบาลบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย อีกทั้งให้เป็นไปตามอุดมการณ์การดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทย ที่ตั้งมั่น “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แก่มวลประชาราษฎร์ ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นโดยถ้วนหน้า ในการประชุมกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ 10 เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2549 นายบัญญัติ จันทน์เสนะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ประธานการประชุมฯ ได้มอบนโยบายพร้อมแนวทางการปฏิบัติราชการ เพื่อผู้บริหารของส่วนราชการ และผู้ว่าราชการจังหวัด รับทราบและปฏิบัติ มีสาระสำคัญตอนหนึ่ง ว่า...

1. หลักปฏิบัติและแนวทางในการทำงาน

1.1 พระบรมราชาบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชาบาทแก่คณะรัฐมนตรี ที่ไปเข้าเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2549 ว่า ขอให้รัฐมนตรีทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และต้องทำด้วยความสามารถ

1.2 หลักการทำงานของนายกรัฐมนตรี ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2549 นายกรัฐมนตรีได้มอบกรอบแนวทางในการทำงานแก่คณะรัฐมนตรี เพื่อยึดเป็นหลักในการทำงาน 4 ประการ คือ โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และประสิทธิภาพ ซึ่งการบริหารงาน

ในกระทรวงมหาดไทยในทุกๆ เรื่อง ขอให้ยึดถือปฏิบัติตามกรอบแนวทางทั้ง 4 ประการ ดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

1.3 หลักการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หลักปฏิบัติที่ท่านได้มอบไว้ คือนโยบาย 3 ส ได้แก่

ส เสมอภาค ต้องปฏิบัติงานอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค ความเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ

ส สุจริต ต้องสุจริต ซื่อตรง ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา

ส สามัคคี ความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่แบ่งฝ่าย

1.4 หลักการของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย มีแนวปฏิบัติ 10 ข้อ ได้แก่ 5 มุ่ง 3 ต้อง 2 ไม่

5 มุ่ง มุ่งในเรื่อง 5 บ คือ

บ บริหารงาน มุ่งในเรื่องการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหาร

บ บุคลากร เน้นในเรื่องคุณภาพ คุณวุฒิ และคุณธรรม

บ บริการ เน้นบริการให้เกิดความพึงพอใจ ให้เกิดประโยชน์แก่พี่น้องประชาชน

บ บรรษัทภิบาล ให้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้

บ บูรณาการ เพื่อระดมทรัพยากรมาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพ

3 ต้อง ใต้แก๊ว ต้องโปร่งใส ต้องเป็นที่พึงของประชาชน และต้องรักษาเกียรติยศชื่อเสียงของสถาบัน

2 ไม่ ใต้แก๊ว ไม่ทำการใดที่ก่อให้เกิดปัญหาและไม่ทำให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ ขอให้ทุกท่านได้นำหลักการและแนวทางดังกล่าวข้างต้นไปปฏิบัติ ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย มีความมุ่งมั่นและตั้งใจในภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ดูแลองค์กรให้สามารถสนองตอบนโยบายของรัฐบาล และดูแลพี่น้องประชาชนให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นที่ทราบแล้วว่า การบริหารราชการแผ่นดินในช่วงของรัฐบาลชุดนี้ เป็นการบริหารงานในภาวะพิเศษ ต้องมีวิธิตัด วิธิการบริหารงานแตกต่างจากการบริหารในภาวะปกติ จะต้องเพิ่มประสิทธิภาพเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ เพื่อช่วยกันผลักดันงานตามนโยบายให้บังเกิดผลโดยเร็ว...

การประปานครหลวง (กปน.) เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทย เริ่มดำเนินกิจการเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ตามพระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. 2510 โดยการรวมกิจการระหว่างการประปากรุงเทพฯ การประปานครบุรี กรมโยธาเทศบาล การประปาเทศบาลนครธนบุรี เทศบาลนครธนบุรี และการประปาเทศบาลเมืองสมุทรปราการ เทศบาลเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ มีนโยบายดำเนินงานหลักดังคำขวัญที่ว่า **“ประปาเพื่อประชาชน”** ตลอดมา ซึ่งคำขวัญดังกล่าว

เจริญรอยตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้พระราชทานกำเนิดกิจการประปาสยาม เมื่อ พ.ศ. 2457 เนื่องจากพระองค์ทรงห่วงใยในพสกนิกร ที่ต้องอาศัยน้ำจากน้ำฝนและน้ำจากแม่น้ำลำคลองเพื่อการอุปโภคบริโภค ซึ่งไม่ถูกสุขลักษณะและเกิดโรคภัยได้ง่าย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมสุขาภิบาลขึ้น เพื่อทำหน้าที่จัดหาน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดปลอดภัยจำหน่ายให้กับประชาชน จาก **“กิจการประปาสยาม”** ที่มีผู้ใช้น้ำเพียง 1,209 ราย สู่ยุค **“การประปานครหลวง”** ซึ่งขยายการบริการครอบคลุม 3 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ รวมอาณาเขตพื้นที่รับผิดชอบประมาณ 3,195 ตารางกิโลเมตร แบ่งขอบเขตพื้นที่การให้บริการออกเป็น 15 สำนักงานประปาสยาม มีจำนวนผู้ใช้น้ำ 1.795 ล้านราย คิดเป็นจำนวนประชาชนที่ได้รับบริการน้ำประปาแล้วประมาณ 8.08 ล้านคน (ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2550)

พระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. 2510 ได้กำหนดภาระหน้าที่และความสัมพันธ์ของ กปน. กับรัฐบาลในฐานะหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่ในการ

(1) ล่ารวจ จัดหาแหล่งน้ำดิบ และจัดให้ไ้ได้มาซึ่งน้ำดิบเพื่อใช้ในการประปา

(2) ผลิต จัดส่ง และจำหน่ายน้ำประปาในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ และควบคุมมาตรฐานเกี่ยวกับระบบประปาเอกชนในเขตท้องที่ดังกล่าว

(3) ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือ เป็นประโยชน์แก่การประปา

ทั้งนี้ การดำเนินกิจการให้คำนึงถึงประโยชน์ ของรัฐและประชาชน ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ กำกับโดยทั่วไป และเพื่อประโยชน์ในการนี้ จะสั่งให้ กปน. ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือยับยั้งการกระทำใดๆ ซึ่งขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่จะสั่งสอบสวนข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานได้...

กปน. จึงได้ดำเนินกิจการตามบทบาทภาระ หน้าที่หลักเร่งพัฒนาองค์กรมาเป็นลำดับเพื่อการ บริการที่มีประสิทธิภาพทันยุคทันสมัยตามภาวะการ เปลี่ยนแปลง สามารถสนองตอบความต้องการ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน พร้อมทั้งสอด รับนโยบายรัฐบาลในขณะเดียวกัน

4 ป. กปน. ดำเนินการ...เช่นใด

กรณีที่มีการตั้งคำถามว่า จากนโยบาย รัฐบาลฯ เกี่ยวกับหลักการ 4 ป เมื่อแปลงเป็นวิถี ทางนำมาสู่การปฏิบัติแล้ว กปน. ดำเนินการอย่างไร คำตอบ คือ กปน. ได้นำหลักการ 4 ป มาประยุกต์ใช้ โดยการสอดแทรกลงในทุกกระบวนการงาน จะเน้นหนัก ยึดถือหลักการหนึ่งหลักการใดมากน้อยขึ้นอยู่กับ ลักษณะความสำคัญจำเป็น ตลอดจนคุณภาพใฝ่ สัมฤทธิ์อื่นจะนำมาซึ่งมาตรฐานงานที่มีประสิทธิภาพ เกิดความพึงพอใจสูงสุดสำหรับประชาชนและ หรือผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนตามสถานะ อีกทั้ง

เสริมสร้างรากฐานองค์กรให้แข็งแกร่งสามารถ ดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงในทุกสถานการณ์โดยมี ความเชื่อมั่นศรัทธาของสังคมเป็นหลักค้ำจุน

เพื่อให้ กปน. **มีการบริหารจัดการที่ดี** มีความ**โปร่งใส** ตรวจสอบได้ สามารถดำเนินกิจการ บรรลุตามวัตถุประสงค์ ที่มุ่งให้บริการประชาชนได้ อย่าง**ทั่วถึงด้วยมาตรฐานเท่าเทียมกัน**และต่อเนื่อง ด้วยความพึงพอใจสูงสุด อันจะนำไปสู่การเป็น องค์กรที่**มีประสิทธิภาพ**และน่าเชื่อถือ กปน. ดำเนิน กิจการภายใต้กรอบนโยบายการกำกับดูแลที่กำหนด ขึ้นโดยคณะกรรมการการประปานครหลวง เพื่อให้ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานยึดถือเป็นแนวทาง ในการปฏิบัติ มีทัศนคติที่ดี ร่วมกันพัฒนาอย่าง สร้างสรรค์ และมีจิตสำนึกในการให้บริการด้วย ความเต็มใจอย่างภาคภูมิใจ

ทั้งนี้ นโยบายกำกับดูแลกิจการที่ดีดังกล่าว ได้จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยยึดมาตรฐาน 6 ประการ คือ ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติ หน้าที่ (Accountability) ความสำนึกในหน้าที่ (Responsibility) การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสีย อย่างเท่าเทียมกัน (Equitable Treatment) ความโปร่งใส (Transparency) วิสัยทัศน์ (Vision) และจรรยาบรรณ (Ethics) และแจกเป็นคู่มือให้กับ พนักงานเพื่อถือเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติงาน อีกทั้งได้เปิดเผยรายละเอียดที่เกี่ยวข้องทั้งหมดลงใน Website ของ กปน. (www.mwa.co.th) มืองค์ประกอบโดยสรุป ดังต่อไปนี้

โครงสร้างของคณะกรรมการการประปา นครหลวง

ตามพระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. 2510 กำหนดให้มีกรรมการไม่น้อยกว่า 11 คน แต่ไม่เกิน 15 คน แต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนรวม 14 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายสาขาอาชีพที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการ กปน. เช่น ด้านวิศวกรรม เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ บัญชี การเงิน เป็นต้น ประกอบด้วยกรรมการที่เป็นอิสระจำนวน 11 คน ซึ่งจะมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ต้องปราศจากความสัมพันธ์ทางธุรกิจใดๆ หรือความคาดหวังผลประโยชน์ ที่อาจมีอิทธิพลต่อความเป็นอิสระนั้น มีการประชุมอย่างน้อย 6 เดือนต่อครั้ง พร้อมจัดทำรายงานรับรองความเป็นอิสระภายหลังได้รับแต่งตั้งและเป็นประจำทุกปี

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประปา นครหลวง

นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการวางนโยบายแล้ว ยังได้ให้ความสำคัญและคำนึงถึง

1. ประโยชน์สูงสุดของผู้มีส่วนได้เสีย
ทุกกลุ่มที่ได้มอบความไว้วางใจให้กับคณะกรรมการ (Fiduciary Duties) ประกอบด้วยหน้าที่สำคัญ 4 ประการ คือ (1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง (Duty of Care) การพิจารณาตัดสินใจจะอยู่ภายใต้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและเพียงพอก่อนที่จะ

ลงมติในเรื่องใดๆ อีกทั้งได้กำกับดูแลให้มีระบบการควบคุม และตรวจสอบภายในโดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น เพื่อผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลเป็นรูปธรรม (2) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Duty of Ryalty) ยึดมั่นตามจรรยาบรรณที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด (3) ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ระเบียบข้อบังคับ มติที่ประชุม และมติคณะรัฐมนตรี (Duty of Obedience) และ (4) มีการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และโปร่งใส (Duty of Disclosure) ให้ความสำคัญกับการเผยแพร่สารสนเทศทั้งทางด้านการเงินและไม่ใช้การเงินอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้ และทันเวลา เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มได้รับข้อมูลข่าวสาร การให้บริการต่างๆ อย่างเท่าเทียมกันผ่านทางระบบ Internet, Intranet, Call Center 1125 และช่องทางอื่นๆ เช่น ห้องข้อมูลข่าวสาร วารสารขององค์กร รายงานประจำปี เป็นต้น

การดำเนินงานโครงการต่างๆ ทั้งการปรับปรุงก่อสร้างขยายงานหลักกำหนดให้มีป้ายประกาศแจ้งรายละเอียดการดำเนินงาน และประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ ให้ประชาชนมีโอกาสรับทราบอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะงานที่จะก่อให้เกิดปัญหาส่งผลกระทบต่อสังคม การดำเนินชีวิตปกติของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำ การตัดบรจบบ่อจ่ายน้ำ เป็นต้น

2. เป็นผู้นำในการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย นโยบาย การดำเนินงาน ในช่วงระหว่างปลายปี 2549 - 2550 กปน. ได้จัดทำยุทธศาสตร์การบริหารการประปานครหลวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2554) โดยคณะกรรมการการประปานครหลวง ได้มอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงกิจการการประปานครหลวง ติดตาม มีส่วนร่วมพิจารณากลับกรองทุกชั้นตอนเป็นลำดับอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) วิเคราะห์ SWOT ก่อนที่จะนำไปกำหนดเป็นยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการองค์กรต่อไป จากนั้นได้ติดตามให้มีการทบทวนแผนระยะยาวเป็นประจำทุกปีให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้องค์กรสามารถปรับตัวได้ทันทั่วทั้ง

3. ติดตามการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร เพื่อตรวจสอบและถ่วงดุล โดยให้ความสำคัญ เน้นด้านการกำกับดูแลระบบงานสำคัญ 4 ระบบ พร้อมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยๆ ทำหน้าที่กำกับพิจารณากลับกรองงานชั้นหนึ่งก่อน ทั้งนี้ ให้นำเสนอผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกรายไตรมาส ประกอบด้วย

- ระบบงานการบริหารความเสี่ยง

เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร มุ่งเน้นที่จะสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับตระหนักว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคน โดยการกำหนดนโยบาย และกรอบการบริหารความเสี่ยง และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงควบคู่กันไป ทำหน้าที่พิจารณากลับกรองนโยบายและกรอบการบริหาร

ความเสี่ยงให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ขององค์กร สามารถนำไปเป็นกรอบแนวทางในการวางแผนการตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ก่อนเริ่มปีงบประมาณคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงจะพิจารณาจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารความเสี่ยงแต่ละปี สำหรับในปีงบประมาณ 2550 ได้กำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยงไว้ 6 ด้าน คือ การผลิตและส่งน้ำ การบริหารการเงิน เทคโนโลยีสารสนเทศ บริการ บริหาร และวิศวกรรม

- ระบบการควบคุมภายในและตรวจสอบภายใน

เพื่อพิทักษ์เงินลงทุนและสินทรัพย์ขององค์กร เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน มีการกำหนดโครงสร้างการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เป็นไปตามมาตรฐานสากล แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายใน ทำหน้าที่ติดตาม ประเมินผล และรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินการเป็นประจำทุกรายไตรมาส ต่อคณะกรรมการตรวจสอบของ กปน. คณะกรรมการ การประปานครหลวง ตลอดจนคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามลำดับ และมีคู่มือการควบคุมภายในเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน

สำหรับการตรวจสอบภายในซึ่งเป็นกลไกหนึ่งของกระบวนการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน กำหนดให้สำนักตรวจสอบเป็นหน่วยตรวจสอบภายในองค์กร ทำหน้าที่ตรวจสอบให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เป็นอิสระ มุ่งเน้นให้

การตรวจสอบภายในเป็นไปในแนวเชิงรุก (Proactive Audit Approach) ภายใต้กรอบวิสัยทัศน์ว่า หน่วยงานที่รับตรวจเปรียบเสมือนลูกค้า และเชื่อมโยงกับการบริหารความเสี่ยง ให้ดำเนินการปรับปรุงคุณภาพการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ และจัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาว 3 ปี เป็นกรอบการตรวจสอบ

- ระบบการบริหารจัดการสารสนเทศ

เพื่อให้มีระบบสารสนเทศที่ทันสมัย เชื่อถือได้ เพียงพอต่อการบริหารองค์กร บริการประชาชนด้วยคุณภาพ สนับสนุนให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระบบงานที่สำคัญๆ เช่น การบริหารทรัพยากรบุคคล การลดน้ำสูญเสีย เป็นต้น และทบทวนแผนงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์องค์กร และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ระบบงานเกิดความสมบูรณ์ เช่น Competency Inventory e-Learning เป็นต้น คำนี้ถึงหลักการธรรมาภิบาลทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Governance) ควบคู่กับการบริหารความเสี่ยง โดยมอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงกิจการการประปานครหลวงทำหน้าที่กำกับนโยบายพัฒนาระบบงานโดยนำ IT มาใช้ดำเนินงาน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่กำบนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้าน IT และคณะกรรมการตรวจสอบของ กปน. ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ โดยนำ IT มาช่วยในงานตรวจสอบ และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ทำหน้าที่พิจารณาแผนงานโครงการด้าน IT รวมทั้งติดตามผลสัมฤทธิ์ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

ในปีงบประมาณ 2550 มีการทบทวนแผนงาน/โครงการในยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้สอดคล้องกับนโยบายองค์กร นโยบายภาครัฐ และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่มีต่อเนื่องให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างปลอดภัย

- ระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล

เน้นเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลโดยใช้ความสามารถเป็นฐาน มีการวางแผนจัดเตรียมความพร้อมกำลังคนให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กร เตรียมการปรับปรุงโครงสร้างอัตราเงินเดือนให้สอดคล้องกับราคาตลาดตามหลักสากล และพัฒนาบุคลากรพร้อมรองรับการเตรียมการดังกล่าว รวมทั้งเตรียมจัดทำแผนความก้าวหน้าในสายอาชีพและทดแทนตำแหน่งงาน (Succession Plan) ในระดับบริหาร

สำหรับการกำกับดูแลงานที่ต้องใช้เวลาในการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบและต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยๆ เพื่อรับผิดชอบในการกำกับดูแลกิจกรรมงาน และรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องตามระยะเวลาที่กำหนด โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งช่วงเวลาเดียวกันกับคณะกรรมการการประปานครหลวงหรือดุลยพินิจของคณะกรรมการฯ เพื่อความเหมาะสมตามสถานการณ์ ปัจจุบันกำหนดเป็นคณะกรรมการที่แต่งตั้งเป็นการถาวร รวม 7 คณะ ซึ่งจะประกอบ

ด้วยกรรมการอิสระทำหน้าที่เป็นประธาน หรือ กรรมการตามความเหมาะสมและ เชี่ยวชาญงาน ได้แก่

1. คณะกรรมการตรวจสอบของการ ประปานครหลวง แต่งตั้งตามแนวทางปฏิบัติของ คณะกรรมการตรวจสอบในรัฐวิสาหกิจ ทำหน้าที่ สอบทานความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินและ การบริหาร ความเพียงพอ และประสิทธิผลของ ระบบควบคุมภายในและตรวจสอบภายในรายงาน ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของคณะกรรมการการประปานครหลวง

2. คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุง กิจการการประปานครหลวง ทำหน้าที่ในการ กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารการประปานครหลวง พิจารณาด้านการลงทุนพัฒนาระบบงานให้สมบูรณ์ ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ทบทวนแผนงานให้ ทันสมัยสอดคล้องตามยุคสมัยเปลี่ยนแปลง การวาง ระบบการบริหารจัดการที่ดีการบริหารทรัพยากรบุคคล การประเมินผลองค์กร การปรับปรุงข้อบังคับเพื่อ ความคล่องตัวในการปฏิบัติ

3. คณะกรรมการพิจารณาการจัดซื้อพัสดุ และการจ้าง ทำหน้าที่พิจารณาการยื่นเรื่องเสนอ ขออนุมัติจัดซื้อพัสดุและการจ้างที่อยู่ในอำนาจสั่งซื้อ สั่งจ้างของคณะกรรมการการประปานครหลวง และ ติดตามตรวจสอบการดำเนินการของสัญญาต่างๆ

4. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ทำหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง มาตรการป้องกัน ตรวจสอบ และเสนอแนะแนวทาง

การบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพื่อลด โอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหายให้อยู่ในระดับ ที่ยอมรับได้ มุ่งเน้นให้เกิดวัฒนธรรมการบริหาร ความเสี่ยงขึ้นในองค์กร รวมทั้งติดตามผลการ ดำเนินการบริหารความเสี่ยงแล้วรายงานคณะกรรมการ การประปานครหลวง

5. คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ทำหน้าที่กำหนดค่าตอบแทนของผู้ว่าให้ได้ มาตรฐานเหมาะสมกับภารกิจและสถานะองค์กร ปรับปรุงโครงสร้างอัตราเงินเดือนของพนักงานตั้งแต่ ระดับรองผู้ว่าการลงมาให้สอดคล้องกับโครงสร้าง การบริหาร และโครงสร้างองค์กร รวมทั้งการกำหนด สวัสดิการของพนักงานและอัตราค่าจ้างของลูกจ้าง

6. คณะกรรมการบริหารการเงิน มีหน้าที่ ให้ความเห็นชอบที่จะดำเนินการต่างๆ ตามแผนงาน ของผู้เชี่ยวชาญด้านการเงิน (CFO) รวมทั้งรายงาน วิเคราะห์การเงินและการดำเนินงานก่อนเสนอ คณะกรรมการการประปานครหลวงพิจารณาแผน แม่บททางการเงิน การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน และพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผล และการดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานของ CFO ตลอดระยะเวลาจ้าง

7. คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ในการ ประปานครหลวง มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 23 แห่ง พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543

อีกทั้งยังมีคณะกรรมการย่อยชุดอื่นๆ อีก เป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจ (Ad hoc Committee) ตามความจำเป็นในแต่ละสถานการณ์ ซึ่งแต่ละคณะ จะมีการประชุมภายใน 2 สัปดาห์แรกของเดือน เพื่อ

นำเสนอผลการพิจารณากลับกรองให้คณะกรรมการการประปานครหลวงเป็นการล่วงหน้า มีการประเมินผลการทำงานอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ตามความเหมาะสม เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ให้ครบถ้วน
ทั้งนี้ มีการประเมินผลคณะกรรมการการประปานครหลวงทุก 6 เดือน เพื่อเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานในหน้าที่ 3 รูปแบบ คือ การประเมินคณะกรรมการทั้งคณะ การประเมินตนเอง และการประเมินไขว้ เมื่อแล้วเสร็จ เลขานุการฯ จะนำผลการประเมินนั้นเสนอคณะกรรมการการประปานครหลวงรับทราบ และให้ข้อคิดเห็นร่วมกันเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การจัดความขัดแย้งด้านผลประโยชน์

กปน.ให้ความสำคัญในการจัดความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ โดยกำหนดจรรยาบรรณขององค์กร กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างไว้เป็นกรอบพึงปฏิบัติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนได้เสีย นอกจากนี้ คณะกรรมการการประปานครหลวงยังได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อให้คณะกรรมการฯ ผู้บริหาร และพนักงานถือปฏิบัติเพื่อที่จะไม่ดำเนินการใดๆ ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ส่วนตนต่อผลประโยชน์ขององค์กร โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกระทำที่ถือเป็นความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น การใช้ข้อมูลขององค์กรไปแสวงหาผลประโยชน์ การดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการหรือเป็นผู้ถือหุ้นสำคัญในกิจการที่เป็น

คู่สัญญาขององค์กร หรือกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับองค์กร เว้นแต่มีการมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร หรือการมีบุคคลในครอบครัวเป็นผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือเป็นผู้ถือหุ้นสำคัญในกิจการที่เป็นคู่สัญญากับองค์กร
นอกจากนี้ การรับหรือให้ของขวัญก็ถือเป็นความขัดแย้งทางผลประโยชน์ด้วย เช่น การรับของขวัญจากบุคคลอื่น ซึ่งมีใช้ญาติหรือบุคคลในครอบครัวที่ไม่เป็นไปตามปกติประเพณีนิยม หรือมีมูลค่าเกินกว่าที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการ ป.ป.ช. การยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวรับของขวัญ หรือการให้ของขวัญที่มีราคาหรือมูลค่าเกินกว่าที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช.

รวมทั้งได้ถือปฏิบัติว่าจะไม่มีการแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ในเรื่องนั้นเป็นกรรมการหรือเป็นผู้พิจารณา หรือเกี่ยวข้องในการให้ข้อมูล ให้ความเห็น หรือมีอำนาจสั่งการในเรื่องนั้นๆ นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีการรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นอีกด้วย

บทบาทความสำคัญของจรรยาบรรณการประปานครหลวง

จรรยาบรรณของ กปน. เป็นสิ่งสำคัญที่ส่งเสริมให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนต้องยึดถือปฏิบัติ เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์ในการดำเนินกิจการนอกเหนือจากกำไรไป ยังต้องคำนึงถึงความมีคุณธรรม รับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ซึ่งได้ถือปฏิบัติมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543

จวบจนถึงปัจจุบัน และในปี พ.ศ. 2549 ได้มีการ ทบทวนและปรับปรุงจรรยาบรรณฯ ใหม่ให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ต่างๆ และ เผยแพร่ให้ทราบโดยทั่วกันผ่านทาง Website วารสารภายในองค์กร ตลอดจนจัดทำเป็นรูปเล่ม ขนาดกระทัดรัดภายใต้ชื่อ “คู่มือจรรยาบรรณ” แจกให้กับพนักงานทุกคน เพื่อศึกษาและถือปฏิบัติ มีเนื้อความโดยสรุป คือ

คณะกรรมการฯ จะต้องบริหารงานด้วยความระมัดระวังซื่อสัตย์สุจริต ไม่ฝักใฝ่กลุ่มการเมือง วางตัวเป็นกลางอย่างเคร่งครัด ไม่มีส่วนได้เสียในกิจการที่เกี่ยวข้องกับองค์กร และหรือกิจการที่จัด เป็นคู่แข่งกันไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม หลีกเลี่ยง ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ส่วนตนต่อผลประโยชน์ ขององค์กร เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างโปร่งใส และมีประสิทธิภาพโดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ ส่วนตัวจากการเป็นกรรมการ ไม่ใช่ความลับของ องค์กรไปในทางที่ผิด ไม่เป็นกรรมการในหน่วยงาน ที่เป็นคู่แข่งกันขององค์กร และไม่มีผลประโยชน์ใน การทำสัญญาขององค์กร

ผู้บริหาร จะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็ม ความสามารถด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ฝักใฝ่กลุ่ม การเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ใด วางตัวเป็นกลาง อย่างเคร่งครัด ไม่เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือ ผู้มีอำนาจในการจัดการหรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคล ซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือมีผลประโยชน์ ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการองค์กร เว้นแต่มีการ มอบหมาย ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา ใน

กิจการที่กระทำให้กับองค์กร หรือดำเนินธุรกิจที่เป็น การแข่งขันกับกิจการขององค์กรไม่ว่าทางตรงหรือ ทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ ในการลงทุนโดยสุจริต หรือเป็นผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ให้เป็นประธานหรือกรรมการในบริษัทที่องค์กร เป็นผู้ถือหุ้น รวมทั้งต้องไม่เข้าไปเสนอราคา หรือ ทำสัญญาเป็นผู้ขาย หรือผู้รับจ้างในการซื้อ หรือ จ้างขององค์กรหรือการรับช่วงงานจากผู้ขาย หรือ ผู้รับจ้างดังกล่าว

พนักงานและลูกจ้าง จะต้องปฏิบัติหน้าที่ อย่างเต็มความสามารถ ไม่ฝักใฝ่กลุ่มการเมืองหรือ กลุ่มผลประโยชน์ใด วางตัวเป็นกลางอย่างเคร่งครัด มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อลูกค้าและผู้มาติดต่อ ไม่แสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบจากหน้าที่ ความรับผิดชอบไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม รวมทั้ง ต้องไม่เข้าไปเสนอราคา ทำสัญญาเป็นผู้ขาย หรือ ผู้รับจ้างในการซื้อหรือจ้างขององค์กร หรือการรับ ช่วงงานจากผู้ขายหรือผู้รับจ้างดังกล่าว

ความสัมพันธ์ระหว่างการประปานครหลวง กับผู้มีส่วนได้เสีย

กปน. ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสียทุก กลุ่ม ทั้งรัฐบาล พนักงาน ลูกค้า คู่ค้า ตลอดจน ความรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม กล่าวโดยสรุป คือ

รัฐบาล ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตาม นโยบายของรัฐบาลหรือผู้ทำหน้าที่กำกับ ดูแล เช่น นโยบายการยกเลิกบ่อน้ำบาดาล เพื่อแก้ไขปัญหาสภาพ แวดล้อมการเกิดแผ่นดินไหว ขยายพื้นที่บริการให้ ครอบคลุม ประชาชนมีน้ำประปาที่มีคุณภาพใช้ใน

การอุปโภคและบริโภคอย่างทั่วถึง เป็นต้น มีการ รายงานผลการดำเนินงานและสภาพการณ์ของ องค์กรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอครบถ้วนตามความ เป็นจริง อีกทั้งคอยดูแลมิให้ทรัพย์สินขององค์กร ต้องเสื่อมค่าหรือสูญหายโดยมิชอบ ลูกค้ำมุ่งผลิต น้ำประปาและให้บริการที่มีประสิทธิภาพ เปี่ยมด้วย คุณภาพในอัตราราคาที่เป็นธรรม ไม่หวังผลกำไร ทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญ ปฏิบัติต่อลูกค้าทุกราย อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ยึดหลักเป็นธรรม โปร่งใส ยินดีให้บริการ มีมารยาท และมนุษยสัมพันธ์ ที่ดี เน้นความสะดวกรวดเร็วสำหรับ **ลูกค้า** เช่น พัฒนารูปแบบ/ลำดับขั้นตอนการยื่นขอติดตั้งประปา ใหม่ เพิ่มช่องทางรับชำระค่าน้ำประปา ปรับปรุง ระบบการรับเรื่องร้องเรียน/ให้ข้อเสนอแนะผ่านทาง Call Center 1125 เป็นต้น รวมทั้งการวางท่อ ประปาขยายบริการให้ประชาชนมีน้ำประปาใช้อย่าง ทั่วถึง เพียงพอกับความต้องการในทุกๆ ช่วงเวลา

ลูกค้า และหรือเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตามเงื่อนไข ต่างๆ อย่างเคร่งครัดตามที่ได้ให้ข้อตกลงไว้กับ เจ้าหน้าที่ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไข ข้อตกลงได้ จะรีบแจ้งลูกค้า/เจ้าหน้าที่ให้ทราบล่วงหน้า เพื่อร่วมกันหาทางแก้ไขโดยด่วน ให้ความเป็นธรรม และเท่าเทียมกันทุกราย ไม่เรียก ไม่รับ ไม่จ่าย ผลประโยชน์ที่ไม่สุจริตต่อลูกค้า/เจ้าหน้าที่ และช่วยเหลือ ลูกค้าในสิ่งที่ถูกต้องเพื่อบรรลุข้อตกลงที่มีต่อกัน

พนักงาน ดูแลให้ผลตอบแทนและ สวัสดิการที่เป็นธรรมแก่พนักงาน สร้างเสริมสภาพ แวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยในชีวิต

และทรัพย์สินของพนักงานอยู่เสมอ ให้ความสำคัญ ต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงาน บริหารงานโดยหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงในหน้าที่การงาน ของพนักงาน และให้พนักงานถือปฏิบัติในเรื่อง จรรยาบรรณของพนักงานโดยเคร่งครัด

สังคม คำนึงผลกำไรส่วนหนึ่งขององค์กร ให้แก่กิจกรรมที่จะมีส่วนสร้างสรรค์สังคมอย่าง สม่าเสมอ ไม่กระทำการใดที่จะมีผลกระทบต่อ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชักชวน เยาวชนมาเยี่ยมชมกิจการโรงงานผลิตน้ำมหาสวัสดิ์ สนับสนุนช่วยเหลือกิจกรรมอันเป็นสาธารณกุศล และสาธารณประโยชน์ต่างๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจ สร้างองค์ความรู้ โดยเฉพาะด้านแหล่งน้ำที่มีความ สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์กรโดยตรง เพื่อปลูกฝัง จิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของประเทศ รวมทั้งสำนึกความผูกพันที่ดีมีความ รับผิดชอบต่อสังคมให้เกิดขึ้นถาวรในหมู่พนักงาน ทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

นอกเหนือจากการควบคุมดูแล ดำเนิน กิจการให้เป็นไปตามนโยบายการกำกับดูแล กิจการ ที่ดีอย่างจริงจัง และเข้มงวดแล้ว เพื่อเป็นการ สนับสนุน ส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานในองค์กร รวมทั้ง พนักงานทุกระดับมีส่วนร่วมดำเนินงาน ประพฤติตน ปฏิบัติงานสอดคล้องนโยบายรัฐบาลตามหลักการ 4 ป อย่างเป็นรูปธรรม ได้ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมดำเนิน โครงการต่างๆ มาเป็นระยะ อาทิเช่น จัดการ ประกวดค้ำขวัญจรรยาบรรณของการประปานครหลวง

เพื่อใช้รณรงค์กระตุ้นเตือนสร้างจิตสำนึกเกิดความ
โปร่งใสในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงาน ผลคำขวัญ
ที่ได้รับชนะเลิศ คือ “รับผิดชอบหน้าที่ มีวินัย โปร่งใส
ซื่อสัตย์ ไม่ขัดแย้งผลประโยชน์” ดำเนินโครงการ
วางท่อจ่ายน้ำบริการประชาชนเชิงสังคม (Public
Service Obligation) ขยายการให้บริการเข้าสู่
ชุมชนที่อยู่ห่างไกลบริเวณรอบกรอบพื้นที่รับผิดชอบ
โครงการคุณภาพน้ำประปาดื่มได้ เน้นด้านการ
ตรวจสอบมาตรฐานคุณภาพน้ำยังสถานที่พักอาศัย
ของลูกค้า/ผู้ใช้น้ำประปา เพื่อให้ได้รับบริการด้วย
คุณภาพ ได้มาตรฐานอย่างแท้จริงในปริมาณที่
เพียงพอ สร้างความมั่นใจในการบริโภคน้ำประปา
ช่วยลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน ประกอบกับ
โครงการประปาพบประชาชน ดำเนินการโดย
สำนักงานประปาสาขาทุกแห่ง กำหนดกิจกรรมตาม
ความเหมาะสมของพื้นที่ เพื่อปรับปรุงการบริการให้มี
ประสิทธิภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาคกันทุกกลุ่มชน
โครงการ กปน. ร่วมใจประหยัดพลังงาน โครงการ
รณรงค์การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า เพื่อให้พนักงานและ
ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญใช้พลังงานไฟฟ้า
น้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำประปาเท่าที่จำเป็น ช่วยลด
ต้นทุนค่าใช้จ่ายดำเนินงานองค์กร รวมถึงในชีวิต
ประจำวัน กอปรกับเพื่อให้งานองค์กรดำเนิน
ไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งระบบงาน การให้บริการ
ได้ดำเนินโครงการปรับปรุงระบบประปาเพื่อลดน้ำ
สูญเสีย เพื่อลดปริมาณการสูญเสียน้ำโดยเปล่า
ประโยชน์ทั้งภายในระบบและระหว่างทางสู่จ่าย
ให้บริการ จัดทำแผนการสร้างภาพลักษณ์ใหม่
(Corporate Image) ให้ทันสมัยตอบสนอง

ความต้องการของลูกค้าอย่างรวดเร็ว พัฒนาระบบ
การบริการที่สำนักงานประปาสาขาเป็นแบบ Modern
Office ให้มีรูปแบบที่ทันสมัย สร้างทัศนคติที่ดี
ให้กับลูกค้าต่อระบบการบริการ พร้อมโครงการ
Lovely Star เพื่อเพิ่ม Service Mind ให้กับ
พนักงานเกิดแรงจูงใจรักการให้บริการมากขึ้น และ
อื่นๆ อีกหลายโครงการ

อนาคต กปน. จะทำอะไร...

เนื่องจาก กปน. เป็นหน่วยงานที่ให้บริการ
ด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่สำคัญจำเป็นต่อการ
ดำรงชีวิตของประชาชน จึงให้ความสำคัญกับการ
พัฒนาประสิทธิภาพงาน การบริการที่มีคุณภาพ
เพียงพอและทั่วถึง เน้นดำเนินการในเชิงรุก เพื่อสร้าง
ความพึงพอใจให้กับผู้ใช้น้ำ ในปีงบประมาณ 2551
จะเริ่มนำยุทธศาสตร์การบริหารการประปานครหลวง
ฉบับที่ 2 (2551 - 2554) ซึ่งมีกรอบความคิดมุ่งเน้น
“การเพิ่มความประทับใจในคุณภาพ การบริการและ
การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้” เป็นแนวทางใน
การดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการเปลี่ยนแปลงบทบาท
ขององค์กรในอนาคตให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น ต่อเนื่องจาก
ยุทธศาสตร์ฯ ฉบับที่ 1 (2548 - 2550) โดยการ
พัฒนาผู้บริหารและพนักงานให้มีศักยภาพพร้อมที่
จะบริหารและปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับปัจจัยแวดล้อม
สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 10 (2550 - 2554) นโยบายรัฐบาล นโยบาย
กระทรวงมหาดไทย ตลอดจนนโยบายการประปา
นครหลวง กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม คือ

วิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรชั้นนำที่ให้บริการงานประปาที่มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของสังคม”

พันธกิจ “ให้บริการงานประปาที่มีมาตรฐานคุณภาพ คุ่มค่า ด้วยเทคโนโลยีทันสมัย และบุคลากรมืออาชีพ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการ”

ค่านิยม “มุ่งมั่น พัฒนาตน พัฒนางาน บริการสังคม ด้วยความโปร่งใส”

ในการจัดทำยุทธศาสตร์ฯ ฉบับนี้ กปน. ได้นำหลักการ Balanced Scorecard (BSC) มาเป็นเครื่องมือในการจัดทำ ผนวกกับหลักการบริหารจัดการด้วยการสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic Value Management) กำหนดกลยุทธ์สำคัญพอสรุปได้ดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์ด้านการเงิน

- เพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงินลงทุน ซึ่งเป็นกลยุทธ์สำคัญต่อการสร้างกำไรเชิงเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) ด้วยการสร้างความรับรู้และเข้าใจในภาระต้นทุนเงินลงทุน รวมถึงการปรับปรุงการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- กำหนดแนวทางรองรับการลงทุนเชิงสังคม อาทิ หลักปฏิบัติ และวิธีเกี่ยวกับการวางท่อจ่ายน้ำในพื้นที่เชิงสังคม การมีฐานข้อมูลและการบันทึกข้อมูล เพื่อการประเมินผลของการลงทุน และแสดงความโปร่งใสของการดำเนินงานองค์กรให้หน่วยงานภายนอกและหรือผู้ให้เงินทุนสำหรับการวางท่อแก่ กปน. ได้เห็น

(2) ยุทธศาสตร์ด้านลูกค้าและการตลาด

- เพิ่มรายได้จากปริมาณน้ำขายทั้งจากลูกค้าเดิมและรายใหม่ ตอบสนองภารกิจของ กปน. ในการผลิต จัดส่ง และบริการน้ำประปาอย่างทั่วถึงด้วยวิธีดำเนินการขายเชิงรุก สร้างความสัมพันธ์ที่ดี มีระบบข้อมูลการตลาดที่พร้อมสนับสนุนการพิจารณาตัดสินใจและพัฒนาตลาด

- สร้างความเชื่อมั่นต่อการให้บริการของ กปน. ด้วยการสร้างความประทับใจแก่ลูกค้าผู้ใช้บริการน้ำประปาด้วยพฤติกรรมบริการที่เป็นเลิศ พัฒนาคุณภาพบริการ และบริหารค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการปรับปรุงกระบวนการให้บริการที่รวดเร็ว ทั้งในด้านระยะเวลา ขั้นตอน และความถูกต้อง เพื่อให้ลูกค้าซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลักเกิดความพึงพอใจและประทับใจ (Customer Delight) ต่อการให้บริการ และในการสนับสนุนการดำเนินงานองค์กรตามวิสัยทัศน์และพันธกิจ

(3) ยุทธศาสตร์ด้านกระบวนการภายใน

- ควบคุมคุณภาพน้ำประปาในระบบจ่ายน้ำ และการจ่ายน้ำให้ได้ปริมาณแรงดันที่เหมาะสมตรงตามความต้องการของลูกค้า/ผู้ใช้น้ำประปาในแต่ละช่วงเวลา สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้น้ำและสนับสนุนการควบคุมอัตราน้ำสูญเสีย

- เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานเพื่อลดค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการน้ำสูญเสีย ด้วยการศึกษาและวิเคราะห์หาตัวชี้วัดน้ำสูญเสียที่มีความเหมาะสม การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งลังงานของเครื่องจักร

ทั้งในระบบผลิตและสูญจ่ยน้ำ การปรับปรุงกระบวนการภายในให้เกิดความรวดเร็ว ลดขั้นตอนความซ้ำซ้อนในการทำงานและกระบวนการที่ไม่จำเป็น

- เพิ่มบทบาทของ กปน. ในการผลักดันเกี่ยวกับการจัดการและการอนุรักษ์แหล่งน้ำ การดูแลคุณภาพน้ำ และการจัดสรรการใช้น้ำ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสีย

(4) ยุทธศาสตร์ด้านการเรียนรู้และพัฒนาองค์กร

- พัฒนา Competency เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานทรัพยากรบุคคล จัดทำแผนทดแทนตำแหน่งงานยุทธศาสตร์ เพื่อ กปน. มีกำลังคนปฏิบัติงานในตำแหน่งสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ในปริมาณ และคุณภาพที่เหมาะสมในเวลาที่ต้องการ พัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บุคลากรที่มีคุณภาพปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ และทำให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

- จัดทำแผนสร้างเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เหมาะสมในด้านต่างๆ สร้างระบบองค์กรแห่งการเรียนรู้และระบบส่งผ่านความรู้ เพื่อให้ กปน. มีระบบในการสร้าง รวบรวม พัฒนา แลกเปลี่ยน และจัดเก็บองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการ

ปฏิบัติงาน พร้อมสนับสนุนต่อภารกิจต่างๆ ทุกด้านที่จำเป็นต่อความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์

- พัฒนานโยบายการกำกับดูแลกิจการของ กปน. เพื่อตอบสนององวิสัยทัศน์ “การเป็นองค์กรชั้นนำ” และได้รับการยอมรับจากองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศในประเด็นการให้ความสำคัญต่อการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างคุ้มค่า

- บูรณาการบริหารความเสี่ยงขององค์กร ด้วยการมีระบบเฝ้าระวังความเสี่ยงในการเตือนภัย และสามารถเตรียมการป้องกันได้ก่อนเกิดเหตุการณ์ รวมถึงหากเกิดเหตุการณ์ขึ้น กปน. สามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่อง และฟื้นฟูได้อย่างรวดเร็วโดยไม่กระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสีย

- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการสร้าง Customer Delight การสร้าง Learning Organization และการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ทั้งนี้ การประสานครหลวง จะยังคงมุ่งมั่นดำเนินงานตามพันธกิจหน้าที่และพัฒนาองค์กร ควบคู่บริการประชาชน พร้อมช่วยเหลือสังคม เสริมสร้างสภาพความเป็นอยู่ที่ดีให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันตลอดไป

การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป ของจังหวัดฉะเชิงเทรา¹

ส่วนที่ 1

1. ความนำ

1.1 ความเป็นมาและแนวคิดของนโยบาย

การประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2549 พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้ให้แนวทางการทำงานของรัฐบาลในระยะเวลา 1 ปี ใน 4 ประเด็นด้วยกัน คือ 1) การทำงานด้วยความโปร่งใส 2) การทำงานด้วยความเป็นธรรม 3) ให้อำนาจในเรื่องของการประหยัด 4) เรื่องของประสิทธิภาพ และเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2549 รัฐบาลได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี กำหนดวาระแห่งชาติ ด้านคุณธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

การปฏิบัติงานตามแนวทางการทำงาน 4 ประการของรัฐบาลดังกล่าว เรียกโดยทั่วไปว่า “แนวทาง 4 ป” ถือได้ว่าเป็นนโยบายในการปฏิบัติราชการ ซึ่งนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลได้กำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานทุกระดับ ได้ถือ

ปฏิบัติตามแนวนโยบายดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 11 (1) และ (8)

สิ่งที่จะต้องนำมาพิจารณาต่อไป คือ เมื่อรัฐบาลได้กำหนดแนวทาง 4 ป แล้ว ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องบริหารนโยบายอย่างไร หรือก้าวอีกนัยหนึ่ง คือ จะนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติอย่างไร ที่จะให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามแนวทางหรือกรอบที่กำหนด และจะกำหนดกระบวนการบูรณาการนโยบายในทิศทางใดเพื่อให้ประเด็นที่จะต้องปฏิบัติสามารถผสมกลมกลืนและดำเนินไปได้อย่างดีที่สุด ประเด็นที่กล่าวมานี้ เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการที่จะต้องรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อหาวิธีการหรือตัวแบบที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

โดยทั่วไปประสิทธิภาพขององค์กรในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้เกิดผลสัมฤทธิ์นั้น มีความเกี่ยวพันทั้งปัจจัยภายในองค์กรและภายนอกองค์กร และจะมีปัจจัยหรือตัวแปรที่ควบคุมได้และควบคุมไม่ได้ เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ทางการเมือง

¹ ได้รับรางวัลที่ 3 ระดับองค์กร ในการประกวดบทความ เรื่อง “การปฏิบัติตามแนวทาง 4 ป” ของกระทรวงมหาดไทย เมื่อเดือนกันยายน 2550

สังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันแล้ว จะเห็นว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและอย่างมีนัยสำคัญ ในลักษณะที่มีการปะทะของแนวความคิดที่แตกต่างกันออกไป ต่อคุณค่าต่างๆ ของสังคมและทิศทางที่ประเทศไทยจะก้าวเดินไปข้างหน้า ตลอดจนการหลั่งไหลของข้อมูลข่าวสารในประเด็นสาธารณะต่างๆ ที่ยากแก่การตรวจสอบข้อเท็จจริงได้โดยทั่วถึง ทำให้ประชาชนเกิดความสับสนนานาประการต่อความถูกต้องหรือแหล่งที่มาของข้อมูล ข้อเท็จจริงเหล่านั้น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลง พัฒนา และการคุกคามกระบวนการโลกาภิวัตน์ เมื่อรวมกันแล้ว ท้ายที่สุดสังคมอาจเกิดการบิดเบือนทั้งแนวความคิดและพฤติกรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อความมั่นคงและควมมีเสถียรภาพในทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจทุกระดับ ดังนั้น การคงอยู่ขององค์กร ใดองค์กรหนึ่งได้อย่างมั่นคง และสามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาพเช่นนี้ จะต้องเป็นองค์กรที่สามารถปรับตัวได้ทั้งภายในองค์กร และสามารถรองรับสิ่งท้าทายที่มาจากภายนอกองค์กร โดยไม่ทำให้องค์กรสูญเสียหรือเปลี่ยนแปลงหลักการพื้นฐานอันสำคัญขององค์กรไป

1.2 ความสำคัญของแนวทาง 4 ป

แนวทางการปฏิบัติราชการตามแนวทาง 4 ป ของรัฐบาลเป็นผลสืบเนื่องจากแนวคิดในการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในความเป็นอยู่ การเห็นเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการประพฤติปฏิบัติตั้งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานแนวทางในการพัฒนาประเทศไทยไว้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

“... ความพอเพียง อันหมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกระดับ และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

ระบบราชการแม้จะเป็นองค์กรที่คงอยู่คู่สังคมไทยมาตลอดระยะเวลาอันยาวนาน มีความเป็นสถาบันที่แข็งแกร่ง มั่นคง และมีบทบาทในการพัฒนาประเทศควบคู่กับองค์กรทางการเมือง องค์กรทางเศรษฐกิจ สังคมอื่นๆ ก็ยังต้องมีการปรับเปลี่ยนหรือการพัฒนาภายในองค์กร เพื่อให้เกิดดุลยภาพกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก แต่แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงประการใด ระบบราชการหรือองค์กรของราชการจะต้องไม่สูญเสีย หรือเปลี่ยนแปลงหลักการพื้นฐานอันสำคัญหรือเราอาจกล่าวได้ว่าเป็น **“หลักมัน”** ของระบบราชการประการหนึ่ง นั่นคือ คุณธรรมพื้นฐานในการปฏิบัติราชการได้แก่ โปร่งใส เป็นธรรม ประสิทธิภาพ

และประหยัด ซึ่งเป็นการคัดค้านจากแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง หรืออีกนัยหนึ่ง แนวทาง 4 ป เป็นประเด็นดัง **“ศีล”** ของข้าราชการทั้งปวงโดยแท้ เป็นเกราะอันแข็งแกร่ง เป็นภูมิคุ้มกันให้เรา **“ครองตน ครองคน และครองงาน** ได้อย่างสมบูรณ์แบบ การใดที่กระทำไปโดยไร้ศัลการนั้นแม้จะ ได้รับผลสัมฤทธิ์ตามที่ต้องการ ก็จะไม่สง่า ฝ่าเผย ไม่งดงาม ไม่ยั่งยืน และจะไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ย่อมเสื่อมสลายไปในที่สุด

1.3 บทบาทกระทรวงมหาดไทยในการดำเนินงานแนวทาง 4 ป

กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ในการสนับสนุนในการดำเนินงานของรัฐบาลทั้งในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งของระบบราชการที่มีภารกิจรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2534 มาตรา 19 และในฐานะที่เป็นผู้ประสานงาน กำกับ ดูแล การนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติในพื้นที่ ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยได้ให้ความสำคัญต่อแนวทาง 4 ป ของรัฐบาลเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุผลที่สำคัญอีกหลายประการ คือ

1. แนวทาง 4 ป สามารถสนับสนุนอุดมการณ์ของกระทรวงมหาดไทยอันมีมาช้านาน และได้เคยเปลี่ยนแปลงเลยตลอดระยะเวลากว่า ศตวรรษ นั่นคือการ **“บำบัดทุกข์ บำรุงสุข”** ของประชาชน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยถือเป็นภารกิจหลักที่จะต้องทุ่มเทสรรพกำลังทั้งหลายทั้งปวงให้อุดมการณ์นี้สัมฤทธิ์ผลให้ถึงที่สุด

2. แนวทาง 4 ป ยังเปรียบเสมือนเสาหลักที่ค้ำพุง **“ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข”** ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่ดำเนินการเพื่อสนองต่อแนวทางการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ **“ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”** นั่นเอง

3. เมื่อพิจารณากระทรวงมหาดไทยเชิงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ **เชิงพื้นที่ และเชิงประชากร** ที่รับผิดชอบแล้ว เห็นได้ว่ามีขอบเขตทั้งแนวราบและแนวดิ่งจำนวนมหาศาล มีมิติที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ ทุกส่วนราชการในจังหวัดและประชาชนทุกคน ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงมีศักยภาพที่จะประสานแนวทาง 4 ป ของรัฐบาลบรรลุสู่เป้าหมายได้อย่าง **ครอบคลุม ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ**

1.4 บทบาทของจังหวัดในการดำเนินงานนโยบาย 4 ป

บทบาทของจังหวัดจะมีผลกระทบที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของแนวทาง 4 ป ในฐานะที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจ หน้าที่ ตามพระราชบัญญัติระเบียบราชการบริหารแผ่นดิน พ.ศ. 2534 เป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติภารกิจให้เหมาะสมกับท้องที่และประชาชน และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการฝ่ายบริหาร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในราชการส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัดตามมาตรา 54 และรับผิดชอบในราชการจังหวัด อำเภอ และบริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง

กรม มอบหมาย หรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการใน
ฐานะหัวหน้ารัฐบาลตามมาตรา 57 (2) ประกอบกับ
เหตุว่าจังหวัดเป็นองค์กรที่เป็นพื้นที่ปฏิบัติงานที่
กว้างใหญ่เป็นที่รวมของบุคลากรภาครัฐของกระทรวง
กรม ต่างๆ ดังนี้

1. จังหวัด แม้จะดำรงฐานะเป็น
ราชการบริหารส่วนภูมิภาค แต่ก็ประกอบด้วยส่วน
ราชการที่สังกัดราชการบริหารส่วนกลาง ราชการ
บริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น
ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ดังนั้น จังหวัดจึงเป็นจุด
เชื่อมต่อที่สำคัญระหว่างการนำนโยบายสาธารณะ
แผนงานหรือโครงการของรัฐบาล หรือกระทรวง
ทบวง กรมต่างๆ ลงสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์
หรือนำการบริการของรัฐให้แก่ประชาชนได้อย่าง
ครอบคลุมทั่วถึง

2. ลักษณะโครงสร้าง อำนาจ หน้าที่
ในการบริหารราชการของจังหวัดตามกฎหมาย
ผู้บริหารระดับสูงของจังหวัด และอำเภอ ซึ่ง
ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการ
จังหวัด หัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด นายอำเภอ
และหัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ ตามลำดับ
สามารถเป็นผู้นำการประสานนโยบายให้บูรณาการ
ในระดับของส่วนราชการทั้งด้านแนวคิดและ
ด้านแนวทางปฏิบัติต่างๆ ให้ไปในทิศทางเดียวกัน
มีความต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกระดับ และสามารถ
กำหนดกระบวนการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล
ได้ตามความเหมาะสม

3. การบริหารราชการของจังหวัด
มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน

อย่างใกล้ชิดและโดยตรง ดังนั้น การดำเนินงาน
ตามนโยบายต่างๆ ของจังหวัด ภาคประชาชน
ชุมชน องค์กรประชาชน สามารถมีส่วนร่วมใน
การดำเนินงานหรือตรวจประเมินผลสัมฤทธิ์ได้

2. วัตถุประสงค์ของบทความ

วัตถุประสงค์ของบทความ มีดังนี้

1. นำเสนอแนวคิดในการบริหารแนวทาง
4 ปี ในระดับองค์กร หรือในระดับจังหวัด ในฐานะ
ที่จังหวัดเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในอันที่จะนำนโยบาย
ของรัฐไปปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์
หรือการนำบริการของรัฐลงสู่ประชาชนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยที่ประชาชนได้รับ
ประโยชน์สูงสุด

2. ประมวลนโยบาย แนวทาง วิธีการตาม
กฎหมาย ระเบียบ คำสั่งของทางราชการที่เกี่ยวข้อง
กับแนวทาง 4 ปี

3. การบูรณาการแนวทางการปฏิบัติ
ราชการเพื่อตอบสนองแนวทาง 4 ปี

ส่วนที่ 2

1. กรอบแนวความคิด

ความหมายของแนวทาง 4 ปี ตามประกาศ
กระทรวงมหาดไทย เรื่อง การประกวดบทความ
เรื่อง “การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ปี” ลงวันที่ 9
กรกฎาคม 2550 ได้ให้นิยามดังต่อไปนี้

1.1 **โปร่งใส** คือ การมีกลไกการทำงาน
ที่มีระเบียบแบบแผน ชัดเจน มีการเปิดเผยข้อมูล

ข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ผู้รับบริการ/ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

1.2 เป็นธรรม ได้แก่ การปฏิบัติราชการโดยยึดมั่นในความถูกต้องเที่ยงมาให้การปฏิบัติแก่ผู้รับบริการ/ประชาชนอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ และยึดมั่นในระเบียบ/กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

1.3 ประหยัด ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรของส่วนราชการที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ

1.4 ประสิทธิภาพ ได้แก่ การจัดสรรและการใช้ทรัพยากร (คน เงิน เวลา) มีการจัดกระบวนการบริหารงานของส่วนราชการ เพื่อให้ได้ผลงาน และบริการสาธารณะที่เกิดผลสัมฤทธิ์ ผลงานมีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันการณ์ และมีการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ผลงานหรือบริการมีคุณภาพที่ดี สามารถเทียบเคียงมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับหรือผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

บทความนี้จะยึดถือเอาความหมายของแนวทาง 4 ป ดังที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

2. ตัวแบบ(Model)การนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.1 ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ในบทความนี้ การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง **การแปลงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบายซึ่งอาจเป็นกฎหมายหรือคำสั่งของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรีให้เป็นแนวทาง/แผนงาน/โครงการ**

กิจกรรมที่เป็นรูปธรรม ประกอบด้วย การจัดหาทรัพยากรต่างๆ เพื่อดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ การวางแผน โครงการเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ที่กำหนด การออกแบบองค์กรและการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้

จากความหมายดังกล่าว การนำนโยบายไปปฏิบัติหรืออีกนัยหนึ่ง คือ การบริหารนโยบายจึงควรมีการศึกษาตามหลักวิชาที่รอบคอบ มีเป้าหมายเชิงพฤติกรรม ไม่ใช่มีเพียงเป้าหมายเชิงอุดมการณ์ มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนและเป็นการเล็งการณ์อนาคต (Scenario Building) เพื่อหาหนทางปฏิบัติในการพร้อมรับวิกฤต เปรียบเสมือนเป็นแผนที่เดินทางขององค์กรให้เดินไปในทิศทางอันเป็นสวัสดิมงคล รวมทั้งมีมาตรการที่เป็นรูปธรรมรองรับ เช่น มาตรการทางกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือแนวทางปฏิบัติ มีเจ้าภาพหรือผู้ที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติ รวมทั้งการติดตามประเมินผลนโยบายด้วย

เนื่องจาก แนวทาง 4 ป ได้นำเสนอในลักษณะเป็น “กรอบแนวคิด” (Conceptual Framework) เท่านั้น จึงเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการทุกระดับที่จะต้องทำการ “พัฒนา” นโยบายหรือแนวทางนี้ให้เข้าสู่กรอบของรูปธรรม ที่สามารถปฏิบัติได้ สอดคล้องกับวัฒนธรรมในการปฏิบัติราชการ กล่าวคือ มีกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งหรือแนวทางปฏิบัติ ชัดเจน แน่นนอน สามารถเข้าใจและยอมรับได้

2.2 ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ผู้เขียนขอเสนอแนวความคิดของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบ (Model) ของการนำนโยบายไปปฏิบัติซึ่งนำเสนอโดย George C. Edwards III (1980) คือ **ตัวแบบกระบวนการของระบบราชการ** (Bureaucratic Process Model) ด้วยเหตุผลที่ว่าตัวแบบนี้เหมาะสมกับองค์กรที่มีลักษณะโครงสร้างของระบบราชการตามแนวคิดของ Max Weber โดยที่ตัวแบบนี้มีฐานคิดว่า **อำนาจองค์การไม่ได้อยู่ที่ตำแหน่งทางรูปนัย (Formal Positions) แต่ที่แท้จริงอำนาจขององค์การจะกระจายอยู่ทั่วไปในองค์กร** ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ จึงขึ้นอยู่กับระดับความเข้าใจสภาพเป็นจริงในการบริหารของผู้กำหนดนโยบาย หรือผู้บริหารโครงการพัฒนา และระดับการยอมรับและปรับนโยบายเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ประจำวันของผู้ปฏิบัติงาน และการนำนโยบายไปปฏิบัติในองค์กรเป็นเรื่อง **ของสมาชิกทุกคนในองค์กรจะใช้ดุลยพินิจพิจารณาณในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การยอมรับและปรับแนวทางการปฏิบัติงานตามนโยบายจึงเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ประจำวันของผู้ปฏิบัติที่มีผลสำเร็จต่อนโยบาย**

กระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ผู้เขียนบทความนี้ได้พิจารณานำเอาปัจจัยบางตัวของตัวแบบทั่วไป (General Model) มาประกอบการวิเคราะห์ด้วย โดยที่ตัวแบบนี้ให้ความสำคัญให้กับปัจจัยหลัก 3 ปัจจัยด้วยกัน คือ กระบวนการสื่อข้อความ ปัญหาของสมรรถนะขององค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และความพร้อมของสนับสนุนของผู้ปฏิบัติ

จากตัวแบบกระบวนการของระบบราชการ (Bureaucratic Process Model) และตัวแบบทั่วไป (General Model) ได้กำหนดตัวแปรที่จะมีผลต่อความสัมฤทธิ์ผลของนโยบายมีดังต่อไปนี้

1. ระดับความเข้าใจถึงสภาพความเป็นจริงในการให้บริการของผู้กำหนดนโยบายหรือผู้บริหารระดับต่างๆ
2. ระดับการยอมรับนโยบายและปรับนโยบายเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ประจำวันของผู้ปฏิบัติงาน
3. โครงสร้างระบบราชการ
4. การสื่อข้อความ
5. ทศนคติของผู้ปฏิบัติ
6. ทรัพยากร

ผู้เขียนบทความมีความเห็นว่าการที่นโยบายจะสามารถสร้าง **ทัศนคติ** ในทางบวกหรือ **ยอมรับนโยบายและปรับนโยบายเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ประจำวันของผู้ปฏิบัติงาน** หรือระดับความเข้าใจของผู้บริหารระดับต่างๆ นั้น **ขึ้นอยู่กับ การสื่อข้อความและโครงสร้างระบบราชการ** (ซึ่งทั้งสองประการนี้มีการกำหนดสายการบังคับบัญชาไว้อย่างชัดเจนแน่นอน) ในที่นี้ผู้เขียนบทความกำหนดว่า

การสื่อข้อความ หมายถึง 1) การส่งความหมายของนโยบายที่ถูกต้องคล้องกันระหว่างผู้บริหารหรือผู้กำหนดนโยบายกับผู้ปฏิบัติ หรือระหว่างผู้ปฏิบัติกับผู้ปฏิบัติ 2) ความชัดเจนของนโยบาย และ 3) ความคงเส้นคงวาของนโยบาย คือ มีความชัดเจนทั้งนโยบายและแนวทางปฏิบัติ

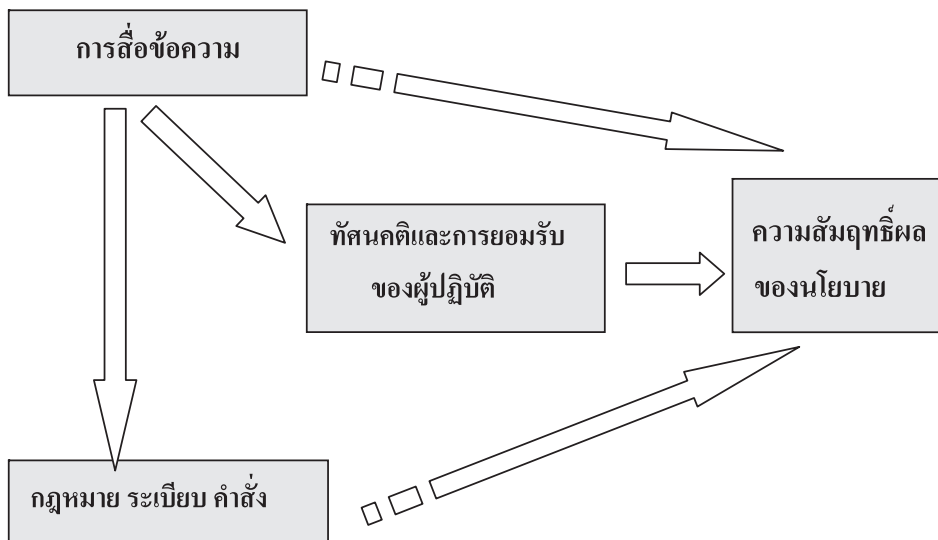

โครงสร้างระบบราชการ หรือโครงสร้างการบริหาร หมายถึงนโยบาย ระเบียบ คำสั่ง แนวทางปฏิบัติ ตลอดจนแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวทาง 4 ป ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับจังหวัดจะสามารถกำหนดแนวทาง 4 ป ได้ชัดเจน เป็นรูปธรรมได้แน่นอนเพียงใด เพราะการสั่งราชการที่เกี่ยวข้องกับแนวทาง 4 ป โดยใช้เพียงคำว่า “จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป” หรือ “จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด” หรือกล่าวว่า “จังหวัดจะยึดหลักการปฏิบัติราชการตามแนวทาง 4 ป ของฯพณฯ นายกรัฐมนตรี” โดยไม่มีหลักการ หลักเกณฑ์วิธีการหรือแนวทางปฏิบัติรองรับที่ชัดเจนนั้น ทำให้ไม่สามารถพัฒนานโยบายต่อไปได้ และไม่ทำให้นโยบายบรรลุวัตถุประสงค์แต่ประการใด เนื่องจากผู้ปฏิบัติในลำดับล่างไป (ส่วนราชการต่างๆ) ไม่สามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติราชการได้เอง และ

จะไม่มี การวางแผนการบูรณาการในระดับจังหวัด เพราะลักษณะของระบบราชการได้กำหนดลำดับขั้นของการสั่งการไว้แล้ว และโดยวัฒนธรรมในการทำงานของราชการไทย การปฏิบัติงานต้องมีคำสั่งที่ถูกต้องให้ปรากฏ มีความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ อีกประการหนึ่ง ความไม่ชัดเจน และการขาดการบูรณาการแนวทางปฏิบัติเหล่านี้ มีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในนโยบาย มีผลถึงการยอมรับหรือไม่ยอมรับต่อนโยบาย ทศนคติที่มีต่อนโยบาย รวมถึงการติดตามประเมินผลนโยบายอีกด้วย และอาจนำไปสู่ความล้มเหลวของนโยบายในที่สุด

ดังนั้น ผู้เขียนบทความจึงได้ทำการปรับตัวอย่างให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากตัวแบบทั่วไป (General Model) และตัวแบบกระบวนการของระบบราชการ (Bureaucratic Process Model) ปรากฏตามแผนภูมิ ดังนี้

แผนภูมิตัวแบบของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

เนื่องจากได้กล่าวแล้วว่า แนวทาง 4 ป เป็นการเสนอกรอบแนวคิดในการปฏิบัติราชการ เท่านั้น ไม่ได้มีกรอบแนวทางปฏิบัติแต่ประการใด แต่มีได้หมายความว่า แนวทาง 4 ป นี้จะปราศจาก หลักเกณฑ์ทางกฎหมาย หรือระเบียบ คำสั่ง หรือ แนวทางปฏิบัติแต่ประการใด แต่กลับพบว่าแนวทาง 4 ป นี้ ได้ปรากฏอยู่ทั่วไปในกฎหมาย หรือระเบียบ คำสั่ง หรือแนวทางปฏิบัติของทางราชการ ตลอดจน แผนงานโครงการ หรือแม้กระทั่งรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ก็ยังได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องแนวทาง 4 ป ไว้ ซึ่งจังหวัด ต้องรวบรวมหลักการแนวทาง 4 ป ที่ปรากฏอยู่ในข้อบัญญัติเหล่านี้ออกมาบูรณาการ ในรูปของ กระบวนการ (กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ) ต่อไป

2.3 กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง นโยบาย แนวทางการปฏิบัติราชการตลอดจนแผนงานโครงการ ที่เกี่ยวข้องกับแนวทาง 4 ป

เพื่อสนับสนุนแนวคิดตัวแบบที่ผู้เขียนบทความเสนอไว้ว่าปัจจัยด้านกฎหมายระเบียบ คำสั่ง มีอิทธิพลต่อการให้ปัจจัยการสื่อข้อความ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะมีผลกระทบต่อทัศนคติ และการยอมรับต่อนโยบายของผู้ปฏิบัติ และจะนำไปสู่ความสำเร็จหรือล้มเหลวของนโยบาย ผู้เขียนบทความจึงได้สำรวจกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง นโยบาย แนวทางการปฏิบัติราชการตลอดจนแผนงานโครงการ ที่เกี่ยวข้องกับแนวทาง 4 ป ซึ่งจังหวัดและหรือ ส่วนราชการได้เกี่ยวข้องหรือมีหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินงานเฉพาะที่สำคัญ และเป็นภารกิจในลักษณะ ภาพรวม ดังนี้

2.3.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ส่วนที่ 3 แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินมาตรา 78 (1), (4) และ (5) ดังนี้

(1) บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของ ประเทศอย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศไทยในภาพรวมเป็นสำคัญ

(4) พัฒนาระบบงานภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบ และวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ

(5) จัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะ เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพโปร่งใส และตรวจสอบได้โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.3.2 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545

มาตรา 3/1 “การบริหารราชการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมี

ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงาน” (วรรคแรก)

“ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามแต่ความเหมาะสมของภารกิจ” (วรรคสาม)

2.3.3 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 6 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

(6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ

(7) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

2.3.4 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540

ในระบอบประชาธิปไตย การให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง อันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาลโดยประชาชนมากยิ่งขึ้น สมควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่แจ้งชัด และจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ หรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคง และจะยังผลให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะปกป้องรักษาประโยชน์ของตนได้

2.3.5 พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2540

ในการจัดหาสินค้าและบริการไม่ว่าด้วยวิธีการจัดซื้อหรือการจัดจ้างหรือวิธีอื่นใดของหน่วยงานของรัฐทุกแห่งนั้นเป็นการดำเนินการโดยใช้งบประมาณเงินกู้ เงินช่วยเหลือ หรือรายได้ของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นเงินของแผ่นดิน รวมทั้ง

การที่รัฐให้สิทธิในการดำเนินกิจการบางอย่างโดยการให้สัมปทานอนุญาตหรือกรณีอื่นใดในลักษณะเดียวกันก็เป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะอันเป็นกิจการของรัฐ ฉะนั้น การจัดหาสินค้าและบริการรวมทั้งการให้สิทธิดังกล่าว จึงต้องกระทำอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมและมีการแข่งขันกันอย่างเสรีเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่รัฐ แต่เนื่องจากการดำเนินการที่ผ่านมามีการกระทำในลักษณะการสมยอมในการเสนอราคา และมีพฤติการณ์ต่างๆ อันทำให้มิได้มีการแข่งขันกันเสนอประโยชน์สูงสุดให้แก่หน่วยงานของรัฐอย่างแท้จริง และเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ นอกจากนี้ ในบางกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐก็มีส่วนร่วมหรือมีส่วนสนับสนุนในการทำความผิด หรือละเว้นไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ อันมีผลทำให้ปัญหาในเรื่องนี้ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จึงสมควรกำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิด เพื่อเป็นการปราบปรามการกระทำในลักษณะดังกล่าว รวมทั้งกำหนดลักษณะความผิด และกลไกในการดำเนินการเอาผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้การปราบปรามดังกล่าว มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3.6 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

โดยที่การดำเนินงานทางปกครองในปัจจุบันยังไม่มีหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่เหมาะสม จึงสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่างๆ สำหรับการดำเนินงานทางปกครองขึ้น เพื่อให้การดำเนินงาน

เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย มีประสิทธิภาพในการใช้บังคับกฎหมายให้สามารถรักษาประโยชน์สาธารณะได้ และอำนวยความสะดวกอีกทั้งยังเป็นการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

2.3.7 พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

เป็นการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดทางละเมิดในการปฏิบัติงานในหน้าที่เฉพาะเมื่อเป็นการจงใจกระทำเพื่อการเฉพาะตัว หรือจงใจให้เกิดความเสียหายหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น และให้แบ่งแยกความรับผิดของแต่ละคนมิให้นำหลักลูกหนี้รวมมาใช้บังคับ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของรัฐ

2.3.8 ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544

1. ความผิดเกี่ยวกับการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำส่งเงิน
2. ความผิดเกี่ยวกับการเบิกเงิน และการจ่ายเงิน
3. ความผิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการก่อหนี้ผูกพัน
4. ความผิดเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้
5. ความผิดเกี่ยวกับเงินยืม
6. ความผิดเกี่ยวกับการพัสดุ
7. ความผิดอื่น

2.3.9 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ เป็นการจัดระเบียบในการซื้อ การจ้าง การจ้าง ที่ปรึกษา การจ้างออกแบบและควบคุมงาน การแลกเปลี่ยน การเช่า การควบคุม การจำหน่าย และการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัสดุ

2.3.10 ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544

ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ข้อ 6 ระบุว่า “ให้ผู้รับตรวจรายงานต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้กำกับดูแล และคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเก้าสิบวันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ หรือปีปฏิทินและแต่กรณี...”

โครงสร้างการควบคุมภายในนี้ประกอบด้วย ห้าองค์ประกอบ คือ สภาพแวดล้อม การควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม ระบบสารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามประเมินผล

โครงสร้างการควบคุมภายในดังกล่าวจะต้องให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า มีวิธีการควบคุมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน คือ

1. ส่งเสริมให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล รวมทั้งการดูแลรักษาทรัพย์สิน

2. รายงานการเงินและรายงานการดำเนินงานที่จัดทำเชื่อถือได้

3. สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ

2.3.11 การบริหารความเสี่ยง

รัฐยังขาดความสามารถในการบริหารจัดการ และไม่มีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดความเสี่ยงขึ้นในองค์กร ซึ่งมักจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความล่าช้า ความสิ้นเปลือง ความสูญเปล่า ความไม่ประหยัด มีข้อบกพร่อง เกิดข้อผิดพลาด มีการรั่วไหล มีการทุจริตประพฤติมิชอบและมีเรื่องความขัดแย้งทางผลประโยชน์

หน่วยงานของรัฐต้องทำงานในเชิงรุกให้มากขึ้นโดยจะต้องมองเห็นถึงปัญหาข้างหน้าและให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่จะต้องควบคุมเพื่อที่จะป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้น้อยลงโดยใช้หลักการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง ระบบการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆ โดยลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายเพื่อให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถรับได้ ควบคุมได้และตรวจสอบ

ได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการ 4 ปี (พ.ศ. 2548 - 2550) ของส่วนราชการเป็นสำคัญ

2.3.12 คำรับรองการปฏิบัติราชการ

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546 - พ.ศ. 2550) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงาน กำหนดให้มีการปรับปรุงระบบการประเมินผลการดำเนินงาน โดยจัดให้มีการเจรจาและทำข้อตกลงว่าด้วยผลงานประจำปี ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และแผนดำเนินงานรายปีกับหัวหน้าส่วนราชการไว้เป็นการล่วงหน้า รวมทั้งให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามข้อตกลงดังกล่าวทุกสิ้นปี และถือเป็นเงื่อนไขส่วนหนึ่งของการให้เงินรางวัลประจำปีแก่ส่วนราชการ จึงได้กำหนดให้จัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการของจังหวัดขึ้นในแต่ละปีงบประมาณ โดยกำหนดกรอบการประเมินผล แยกตามมิติต่างๆ ดังนี้

มติที่ 1 : มิติด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติการ แสดงผลงานที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน

มติที่ 2 : มิติด้านคุณภาพการให้บริการ แสดงการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการในการให้บริการที่มีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ

มติที่ 3 : มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ แสดงความสามารถในการปฏิบัติราชการ เช่น การลดรอบระยะเวลาการให้บริการ การบริหารงบประมาณ การประหยัดพลังงาน เป็นต้น

มติที่ 4 : มิติด้านการพัฒนาองค์กร แสดงความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลงขององค์กรและการพัฒนาบุคลากร เพื่อสร้างความพร้อมในการสนับสนุนแผนปฏิบัติการ

2.3.13 การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Management Quality Award : PMQA)

คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2548 ได้เห็นชอบให้นำการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมาใช้ ตามข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อเป็นเครื่องมือผลักดันให้การพัฒนาระบบราชการมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ได้กำหนดตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ” เป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่งในมิติด้านการพัฒนาองค์กร โดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดที่ 18 ในระดับกรม ตัวชี้วัดที่ 14 ในระดับจังหวัด และตัวชี้วัดที่ 17 ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐเป็นเป้าหมายสำคัญในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6

ด้านการพัฒนาระบบราชการของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน (พ.ศ. 2548 - 2551) และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546 - 2550) ที่ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐมีการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการทำงานไปสู่ระดับมาตรฐานสากล (High Performance)

เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย 7 หมวด คือ

- หมวด 1 การนำองค์กร
- หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์
- หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับ

บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

- หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล
- หมวด 6 การจัดการกระบวนการ
- หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ

การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐในระดับจังหวัด ให้ส่วนราชการประจำจังหวัดที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค เช่น สำนักงานจังหวัด ที่ทำการปกครองจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด อำเภอ และส่วนราชการประจำอำเภอที่อยู่ในสังกัดของส่วนราชการประจำจังหวัด เป็นต้น ดำเนินการจัดทำลักษณะสำคัญขององค์กรพร้อมกับประเมินองค์กรด้วยตนเองในการตอบคำถามตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ครบทั้ง 7 หมวด

หมวด 1 ถึงหมวด 6 เป็นส่วนของกระบวนการ ส่วนที่เป็นผลลัพธ์คือหมวด 7 เป็นเกณฑ์เพื่อใช้ประเมินประสิทธิผลของส่วนราชการใน 4 มิติ ที่มีความสอดคล้องตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ได้แก่

1. มิติด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ
2. มิติด้านคุณภาพการให้บริการ
3. มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ
4. มิติด้านการพัฒนาองค์กร

2.3.14 แผนงานยุทธศาสตร์นโยบาย

อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด พ.ศ. 2550

รัฐบาลได้แถลงนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2549 โดยกำหนดไว้ว่านโยบายเศรษฐกิจรัฐบาลจะยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคุณธรรมกำกับการพัฒนาเศรษฐกิจในระบบตลาดเสรีและเศรษฐกิจส่วนรวมภายใต้กรอบความยั่งยืนและความพอดี สำหรับนโยบายสังคมจะเน้นการสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชน ท้องถิ่นและประชาคมให้สามารถจัดการตนเอง เกี่ยวกับความเป็นอยู่ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การปกครองและการจัดทรัพยากรธรรมชาติ โดยส่งเสริมบทบาทของครอบครัว รวมทั้งปรับปรุงบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานภูมิภาค โดยปรับปรุงระบบความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาค ท้องถิ่น ชุมชน และภาคประชาสังคมอย่างเหมาะสมเพื่อร่วมกันรับผิดชอบดูแลผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนรักษาและ

ดูแลทรัพยากรธรรมชาติอย่างทั่วถึง เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การบริหารจัดการของรัฐบาลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด รัฐบาลจึงกำหนดให้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดเป็นกรอบใหญ่ของการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน การพัฒนาสวัสดิการสังคม รวมทั้งการแก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และขีดความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน บนพื้นฐานแห่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการรวมพลังทุกภาคส่วนในระดับท้องถิ่นให้สามารถดำเนินงานและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองอย่างเป็นรูปธรรม

ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการสงเคราะห์ เน้นการให้การสงเคราะห์แก่ผู้ด้อยโอกาส หรือครอบครัวยากจนที่ต่ำกว่าระดับมาตรฐานในชุมชนนั้น ในด้านการจัดให้ทุนการศึกษา และการสงเคราะห์ด้านการพัฒนาอาชีพระยะสั้นที่เห็นผลทันตา และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

2. ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการพัฒนาการเกษตรให้เป็นไปตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่สำหรับเกษตรกรที่ยากจน แล้วยังอยากอยู่ในภาคการเกษตร และเกษตรบนพื้นที่สูง

3. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เน้นบทบาทชุมชน ในการบริหารจัดการ ในส่วนนี้จะต่างกับการเป็นผู้รับ เพราะการ

ช่วยตัวเอง ดูแลตนเอง จะทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณเองเป็นผู้กุมชะตาชีวิต ซึ่งเป็นวิธีการที่ถูกต้อง

4. ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน เน้นการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีู่ทางในตลาด โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนขนาดย่อม และชุมชนที่มีความสามารถให้มีความสามารถในการแข่งขัน

5. ด้านการบริการประชาชน เน้นการพัฒนาบริการประชาชนทั้งที่จังหวัด/อำเภอ/หน่วยปกครองท้องถิ่น ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ.2546

2.3.15 ราชการใสสะอาด

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบหลักการแผนปฏิบัติการสร้างราชการใสสะอาดเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2543 โดยกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของทางราชการและประกาศเป็นแผนระดับชาติ และให้ถือว่าการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งกำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานของรัฐต่างๆ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการสร้างราชการใสสะอาด ให้สามารถบรรลุผลอย่างจริงจัง

วัตถุประสงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้แก่ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทุกคนทุกระดับให้เกิดผลจนเป็นคุณธรรมประจำใจ “ราชการใสสะอาด” โดยกำหนดวิธีการ ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐทุกแห่งจัดทำแผนกลยุทธ์ “หน่วยงานใสสะอาด” และประกาศให้ทราบเพื่อจะได้ตรวจสอบทั้งจากบุคลากรของหน่วยงานเอง

หน่วยงานอื่น และสาธารณชนทั่วไป และเร่งดำเนินการปฏิรูประบบราชการตามแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐให้มีระบบการทำงานที่สั้น โปร่งใส วัตถุประสงค์ของงานได้อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมสร้างระบบถ่วงดุลการใช้อำนาจในแต่ละระดับอย่างเหมาะสมด้วย

2.3.16 วาระแห่งชาติของรัฐบาล

รัฐบาลได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 กำหนดวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริต และประพฤตินิชอบในภาครัฐ

2.3.17 นโยบายรัฐบาล

เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2549 พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทาง 4 ป ดังนี้

1. นโยบายการปฏิรูปการเมือง การปกครองและการบริหาร

1.1 เสริมสร้างมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ ทั้งในภาคการเมืองและภาคราชการ ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ ส่งเสริมองค์กรอิสระและประชาชนในการตรวจสอบการทุจริต ประพฤติมิชอบ ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล...

1.2 มุ่งเน้นการบริหารทรัพยากรบุคคลและการจัดองค์กรภาครัฐให้สอดคล้องกับทิศทางการนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนสังคมมีความเข้มแข็ง และประชาชนมีความสุขด้วยการดำรงชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้การ

รับราชการมีความเป็นมืออาชีพ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถดำรงชีพอย่างพอเพียง มีมโนสุจริต ตลอดจนมีสมรรถนะขีดความสามารถในการให้บริการประชาชนตามแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

2.3.18 นโยบายกระทรวงมหาดไทย

1. นโยบายวาระแห่งชาติ

1.1 การจัดงานเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

1.2 ดำเนินการป้องกันและปราบปราม การทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ

2. นโยบายเรื่องการปฏิรูปการเมือง การปกครอง

2.1 จังหวัดจะต้องมีประสิทธิภาพ หรือมีอำนาจพอสมควรในการที่จะบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ดำเนินการป้องกันและปราบปราม การทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ โดยมีการดำเนินการ

2.2.1 เสริมสร้างมาตรการและระบบงานในการทำงานที่โปร่งใส สามารถป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงมหาดไทย ทั้งราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยมีการดำเนินการที่เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการอย่างจริงจัง ทั้งการจัดให้มีระบบควบคุมภายใน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ การจัดทำประชาพิจารณ์ในการจัดทำโครงการที่มีผลกระทบ

ต่อประชาชน การดำเนินงานตามโครงการประเทศไทยใสสะอาดอย่างจริงจังและครบถ้วน

2.2.2 ส่งเสริมการมีบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือเครือข่ายประชาชนในการจัดการทุจริตประพฤติมิชอบ

2.2.3 ร่วมกันสร้างค่านิยม จิตสำนึกในการเป็นข้าราชการมีอาชีพของแผ่นดิน และปฏิบัติงานอย่างสุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม มีการส่งเสริมบุคคลที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของความซื่อสัตย์สุจริต และลงโทษแก่ผู้ทุจริตประพฤติมิชอบอย่างเฉียบขาด

ส่วนที่ 3

แนวทางการบูรณาการดำเนินงานแนวทาง 4 ป ระดับจังหวัด

แนวทางการดำเนินงานแนวทาง 4 ป ระดับจังหวัด คือ

1. กลยุทธ์ กำหนดกลยุทธ์ ดังนี้

1.1 ให้ส่วนราชการ หน่วยงานตลอดจนข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่มีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในแนวทาง 4 ป ให้มากที่สุด ด้วยการสอดแทรกแนวทาง 4 ป เข้าในภารกิจ หน้าที่ และการดำเนินชีวิตประจำวัน ด้วยวิธีการที่ไม่นวดล ไม่เป็นการบีบบังคับ ให้ผู้ปฏิบัติพิจารณาประโยชน์อันเกิดจากการเห็นชอบ ประพฤติชอบ ปฏิบัติชอบด้วยตนเอง

1.2 ให้มีการประชุมชี้แจง ผูกอบรม เพื่อให้ทราบแนวทาง 4 ป ทั้งในระดับจังหวัดและส่วนราชการ หน่วยงาน อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

1.3 ส่งเสริม สนับสนุนแนวทาง 4 ป โดยการประกาศเกียรติคุณ ให้รางวัล หรือบำเหน็จความชอบทางราชการอื่นใด แก่ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติได้ผลตามที่กำหนด

1.4 มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานตามแนวทาง 4 ป ตามสื่อต่างๆ อย่างกว้างขวาง เพื่อเป็นประโยชน์แก่สาธารณชน โดยทั่วไป

1.5 จังหวัดต้องจัดสรรทรัพยากรเพื่อการบริหารกระบวนการตามสมควร

2. แนวทางปฏิบัติ

2.1 องค์กร ให้มีดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อติดตามการดำเนินงานตามแนวทาง 4 ป ระดับจังหวัด ส่วนราชการระดับอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแต่ละระดับ กำหนดเจ้าภาพโดยคณะทำงานในการติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละแนวทาง 4 ป และเปิดโอกาสให้ประชาชน หรือองค์กรของประชาชน ชุมชน เข้ามามีบทบาทในการร่วมประเมิน แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ

2.2 รูปแบบการรายงานผล กระทำ เป็นเอกสาร หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น เพื่อสะดวกในการเผยแพร่ ดังนี้

1) ต้องแสดงความชัดเจนของภารกิจ อำนาจหน้าที่ว่าได้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับแนวทาง 4 ป เรื่องใด (ประหยัด โปร่งใส เป็นธรรม ประสิทธิภาพ)

2) ต้องแสดงผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแนวทาง 4 ป ตามห้วงระยะเวลาเทียบเคียงกับแผนงาน/โครงการที่กำหนด ตามข้อ 2.1 พร้อมปัญหาอุปสรรคหรือข้อเสนอแนะ (ถ้ามี) ในลักษณะของการประเมินตนเอง (Self Assessment)

3) เพื่อประโยชน์ของการพัฒนาแนวทาง 4 ป ให้จังหวัด ส่วนราชการสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมจากข้อ 2.1 ได้

ระบบการรายงานผล

1. การรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

2. การรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการจังหวัด (การประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หัวหน้าหน่วยงานประจำเดือน) รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก

3. การรายงานผลการดำเนินงานต่อกระทรวงมหาดไทย

4. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานต่อสาธารณชนโดยทั่วไป

2.3 ระบบการติดตามและประเมินผล

1) ติดตามผลและประเมินผลการทำงานจากการรายงานผลการดำเนินงาน

2) ติดตามและประเมินผลโดยการตรวจเยี่ยม ณ หน่วยดำเนินการ (Site Visit)

3) มีประเมินผลสัมฤทธิ์โดยวิธีการสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง และหรือผู้ที่มีส่วนได้เสีย โดยสถานศึกษาหรือนักวิชาการอิสระ

4) ประมวลข้อมูล ข้อเท็จจริง และวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน (Feedback) เพื่อทำการปรับปรุง พัฒนาแนวทางปฏิบัติให้เหมาะสมสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่

ส่วนที่ 4

สรุป

เราไม่จำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์แนวทาง 4 ป ขึ้นมาอีก ด้วยแนวทางนี้ได้มีอยู่แล้วในกฎหมายระเบียบ คำสั่ง ตลอดจนนโยบาย แผนงานต่างๆ ของทางราชการ และจะเห็นได้ว่าสิ่งที่กล่าวมานี้ได้พยายามกำหนดกรอบการปฏิบัติราชการหรือส่งเสริมให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ ประหยัด โปร่งใส และเป็นธรรมทั้งสิ้น แท้จริงแล้ว แนวทาง 4 ป นี้เป็นหัวใจหรือพื้นฐานของการปฏิบัติราชการ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นศีลจรรยาวัตรของข้าราชการทั้งปวงก็ว่าได้ กรอบปฏิบัติเพียงแต่เป็นเครื่องนำทางหรือชี้แนะเท่านั้น สิ่งที่สำคัญก็คือ ถ้าเรานำแนวทาง 4 ป มาเป็นหลักชัย เป็นหลักยึดมั่นในหัวใจของการปฏิบัติราชการแล้ว กรอบปฏิบัติทั้งหลายแทบจะไม่จำเป็นอีกต่อไป ไม่จำเป็นต้องมีการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบในวงราชการ

ไม่จำเป็นต้องเรียกร้องให้ข้าราชการประหยัด อดออม ไม่จำเป็นต้องกระตุ้นเร่งเร้าให้ข้าราชการทำงานให้มี ประสิทธิภาพ มีความเป็นธรรม หรือโปร่งใสอีกต่อไป ด้วยข้าราชการมีอาชีพได้สำนึกอยู่ตลอดเวลาของ การรับราชการว่า **การสนองพระเดชพระคุณของ แผ่นดินนั้นควรจะทำอย่างถึงที่สุด**

ผู้เขียนบทความได้นำเสนอแนวคิดบาง ประการในการที่จะนำนโยบายหรือแนวทาง 4 ป ไปปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล โดยนำทฤษฎีด้านนโยบาย สาธารณะของนักวิชาการด้านนี้ ซึ่งได้แก่ ตัวแบบ (Model) ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ประกอบกับแนวคิด ของผู้เขียนบทความเองซึ่งสันนิษฐานว่าน่าจะเหมาะสม กับวัฒนธรรมองค์กรในการทำงานของระบบราชการ ไทย ที่เคยชินกับระเบียบ กฎหมาย คำสั่งใน การทำงานหรือประกอบภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ประหนึ่งว่าความเป็นนิติรัฐเป็นสิ่งที่ยึดมั่น เป็น

อย่างยิ่งในสังคมไทย ซึ่งถ้าสมมติฐานของผู้เขียน บทความที่ได้เสนอตามแนวคิดเป็นจริงแล้ว น่าจะ เชื่อได้ว่าระบบราชการไทยจะยังเป็นเสาหลักหรือ ที่พึ่งพาของสังคมไทยไปอีกนานเท่าอนัน

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนบทความใคร่ขอขอบ พระคุณกระทรวงมหาดไทยที่ได้กรุณาเปิดโอกาส ซึ่งไม่มีบ่อยครั้งนัก ให้ข้าราชการในสังกัดได้แสดง ความคิดเห็นในพัฒนาการบริหารราชการ นับว่าเป็น ความก้าวหน้าในเชิงนโยบายของการพัฒนาองค์กร (Organization Development) ของผู้บริหารระดับ สูงของกระทรวงมหาดไทยเลยทีเดียว และขอขอบ พระคุณนักวิชาการที่ได้นำแนวคิดของท่านมาแสดง ในบทความนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้จะ เป็นประโยชน์บ้างต่อกระทรวงมหาดไทย อันเป็นที่รักยิ่งต่อไป

ตัวอย่างแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแนวทาง 4 ป

จังหวัด.....

ชื่อส่วนราชการ/หน่วยงาน.....

รายงานประจำเดือน.....พ.ศ.....

ที่	แนวทาง 4 ป และกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ฯลฯ ที่เกี่ยวข้อง	งานที่ทำ (สรุปปริมาณงาน คุณภาพของงาน)	ผลที่คาดหวัง (ร้อยละ)	ผลที่ได้รับ (ร้อยละ)	ค่าความ แตกต่าง	หมายเหตุ
1.	ประสิทธิภาพ					
1.1	การบริหารความเล็ง	สรุปปริมาณงาน คุณภาพของงาน ในระยะ	ผลที่คาดหวังจะ	ผลที่ได้รับ	ค่าความแตกต่าง	ข้อเสนอแนะ
1.2	คำรับรองการปฏิบัติราชการ ฯลฯ	เวลาที่รายงานให้ชัดเจน	เป็นไปตาม แผนหรือตาม ระยะเวลาที่	การปฏิบัติงาน ตามช่วงเวลา	ระหว่างผลที่ คาดหวังกับ	ข้อคิดเห็นหรือ ปัญหาอุปสรรค ผลที่ได้รับ
2.	ประหยัด ฯลฯ		กำหนด			
3.	เป็นธรรม ฯลฯ					
4.	โปร่งใส ฯลฯ	เฉลี่ยทั้งหมด				

การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป ของสำนักช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย¹

ส ฐบาลภายใต้การนำของ ฯพณฯ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 กำหนดวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐบาล โดยนายกรัฐมนตรีให้ยึดหลัก 4 ป ในการบริหารประเทศตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และประสิทธิภาพ โดยได้กำหนดเป็นนโยบายในการปฏิบัติราชการแนวทางหลัก 4 ป คือ

“โปร่งใส” คือ การมีกลไกการทำงานที่มีระเบียบแบบแผน ชัดเจน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ผู้รับบริการ/ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

“เป็นธรรม” ได้แก่ การปฏิบัติราชการโดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ให้การปฏิบัติแก่ผู้รับบริการ/ประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ และยึดมั่นในระเบียบ/กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

“ประหยัด” ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรของส่วนราชการที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ

“ประสิทธิภาพ” ได้แก่ การจัดสรรและการใช้ทรัพยากร (คน เงิน เวลา) มีการจัดกระบวนการบริหารงานของส่วนราชการเพื่อให้ได้ผลงาน และบริการสาธารณะที่เกิดผลสัมฤทธิ์ ผลงานมีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันการณ์ และมีการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ผลงานหรือบริการมีคุณภาพที่ดีสามารถเทียบเคียงมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับหรือผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

จะเห็นได้ว่าประเทศที่เจริญแล้วเน้นการพัฒนา**ทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ** โดยยึดหลัก**ธรรมภิบาลควบคู่ไปกับจริยธรรม** ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาวิกฤติของประเทศทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม นำไปสู่เสถียรภาพและประโยชน์สุขของประชาชนได้อย่างแท้จริง ปัจจุบันโลกต้องเผชิญกับภาวะวิกฤตการณ์เกี่ยวกับภัยพิบัติขนาดใหญ่ รุนแรง เกิดเป็นบริเวณกว้าง ทั้งภัยพิบัติจากธรรมชาติและภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์

¹ ได้รับความจริงที่ 1 ระดับหน่วยงาน ในการประกวดบทความ เรื่อง “การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป” ของกระทรวงมหาดไทย เมื่อเดือนกันยายน 2550

โดยเฉพาะอย่างยิ่งภัยพิบัติที่ประชาชนชาวไทยอาจ ลืมจากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยสึนามิที่เกิดขึ้นใน วันที่ 26 ธันวาคม 2547 มีหลายคนที่ต้องสูญเสียชีวิต ครอบครัวต้องพลัดพราก ผู้ที่รอดชีวิตต้องอยู่กับ ความทรงจำที่เลวร้ายในชีวิตต่อมาปลายเดือนตุลาคม 2548 เกิดเหตุการณ์น้ำท่วมซ้ำ 8 จังหวัดภาคใต้ และ อุทกภัย โคลนถล่ม 5 จังหวัดภาคเหนือในเดือน พฤษภาคม 2549 ต่อด้วยอุทกภัยน้ำท่วมซ้ำ 46 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ที่เกิดขึ้นเป็นระยะเวลาานาน ส่งผลให้เกิดความเสียหายเป็นบริเวณกว้าง

นอกจากนี้ทั่วโลกยังเผชิญกับสภาวะโลกร้อน แผ่นดินไหว วาตภัย และภัยพิบัติอื่นๆ ที่เกิดขึ้นเป็น ระยะอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมและทางรอด ของมนุษย์ และภัยพิบัติที่เกิดขึ้นมีแนวโน้มที่จะเกิด ขึ้นบ่อยครั้งและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น นำมาซึ่งความ สูญเสียทั้งชีวิต ร่างกาย และจิตใจ ที่มีอาจจะ ประเมินค่าไม่ได้ และยิ่งก่อให้เกิดความเสียหายอย่าง มหาศาลแก่บ้านเรือนที่อยู่อาศัย พื้นที่การเกษตร สิ่ง สาธารณประโยชน์ต่างๆ นับว่าเป็นวิกฤตการณ์นำไป สู่ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

หากจะวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ของภัยพิบัติที่ เกิดขึ้นนับวันจะทวีความรุนแรง สิ่งสำคัญที่สุดที่ เราจะต้องคำนึงถึงเมื่อเกิดภัยพิบัติ คือ การบริหารจัดการภัยพิบัติในภาวะวิกฤต ที่ต้องอาศัยการมี ส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และต้องจัดการภัยพิบัติ ในเชิงรุกให้มีประสิทธิภาพ ต้องใช้ทรัพยากรให้เกิด ความคุ้มค่า (ได้แก่ คน เงิน เครื่องจักรกล/อุปกรณ์ และเวลา) เพื่อการบริหารจัดการให้เกิดผลสัมฤทธิ์

ต่อการแก้ไขสถานการณ์ในภาวะวิกฤตให้กลับฟื้นสู่ สภาพปกติโดยเร็ว

การแก้ไขปัญหาในภาวะวิกฤตไม่ว่าจะเป็น ภัยธรรมชาติหรือภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ นับเป็นหน้าที่ของทุกคนในสังคมที่จะต้องร่วมมือ ร่วมใจ รวมพลัง เพื่อขจัดความเดือดร้อน ให้แก่ผู้ประสบภัยพิบัติดังพระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงพระราชทานแก่ คณะกรรมการจัดงานสุรสีห์รำลึก เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2522 ความตอนหนึ่งว่า **“...การบรรเทา ความเดือดร้อนนั้นมีความสำคัญมาก แม้จะเป็น เพียงบรรเทาไม่ใช่ขจัดโดยสิ้นเชิง แต่สำคัญมากที่ ผู้ประสบภัยธรรมชาติ ย่อมมีความรู้สึกมีกำลังใจ ในการสู้ชีวิตถ้าหากได้รับการช่วยเหลือด้วยไมตรี จากผู้อื่นที่ไม่ประสบภัย...”** ประชาชนชาวไทย ได้ประจักษ์ในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ ทรงมีความห่วงใยและทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ บรรเทาทุกข์ ด้านต่างๆ มาเป็นสำคัญนับแต่เกิดภัย

ในส่วนของรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ ของการจัดการภัยพิบัติ โดยได้ปฏิรูประบบราชการ ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 โดยได้จัดตั้งกรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยขึ้นเป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวง มหาดไทย มีภารกิจหลักในการดำเนินการป้องกัน บรรเทาฟื้นฟูสาธารณภัย และอุบัติเหตุ และการ สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ รัฐบาลได้ใช้

จ่ายงบประมาณจากวงเงินงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น โดยสำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นผู้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ในการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการช่วยเหลือบรรเทาเหตุเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ประสานงานการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ตลอดจนอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการอนุมัติวงเงินงบกลาง และเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย พิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 วงเงินอุดหนุนราชการที่ได้ใช้จ่ายไปสำหรับผู้ประสบภัยพิบัติทั้งประเทศในแต่ละปี ซึ่งถือว่าเป็นงบประมาณมีใช้น้อย โดยใช้จ่ายเพื่อการสงเคราะห์ ช่วยเหลือ และบรรเทาความเดือดร้อน เฉพาะหน้าให้แก่ผู้ประสบภัยแล้ง อัคคีภัย ภัยพิบัติ อุทกภัย ฝนทิ้งช่วง ฟ้าผ่า ภัยจากลูกเห็บ ภัยอันเกิดจากไฟฟ้า ภัยที่เกิดจากโรคหรือการระบาดของแมลง หรือแมลงศัตรูพืชทุกชนิด ไข้หวัดนก อากาศหนาวจัดผิดปกติ และภัยอันเนื่องจากการกระทำของผู้ก่อการร้าย งบประมาณที่ได้จ่ายไปในปี พ.ศ. 2549 ประมาณ 6,000 กว่าล้านบาท และในปี พ.ศ. 2550 ประมาณ 5,900 กว่าล้านบาท (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2550) โดยพิจารณาการให้ความช่วยเหลือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 ที่มี

เจตนารมณ์ให้ส่วนราชการดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเร่งด่วน ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อน เฉพาะหน้าให้แก่ผู้ประสบภัยพิบัติ แต่มิได้มุ่งหมายที่จะชดใช้ความเสียหายให้แก่ผู้ใด

การพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจะต้องยึดการปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดและต้องคำนึงถึงความรวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2546 เป็นด้านต่างๆ 9 ด้าน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวกับเจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน และป้องกันการซ้ำซ้อน โดยกระทรวงมหาดไทย ได้มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบริหารจัดการภัยพิบัติ โดยได้มอบหมายให้หน่วยงานดูแลรับผิดชอบช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านต่างๆ ดังนี้

1. ให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด รับผิดชอบด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในการสงเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยสี่ อาหาร น้ำดื่ม ค่าอาหารจัดเลี้ยง สิ่งของจำเป็นในชีวิตประจำวัน และที่อยู่อาศัย เครื่องนอน เครื่องนุ่งห่ม รวมทั้งค่าจัดการศพหรือช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ
2. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ดูแลสงเคราะห์ด้านสังคมสงเคราะห์ และฟื้นฟูผู้ประสบภัย ซึ่งเป็นการช่วยเหลือสงเคราะห์ฟื้นฟูหลังจากผู้ประสบภัยได้รับการช่วยเหลือบรรเทาไปในระดับหนึ่ง เช่น ค่าขนย้ายครอบครัว ช่วยเหลือ

ผู้สูงอายุหรือพิการ ช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษากรณี บิดา มารดา ผู้อุปการะเลี้ยงดูเสียชีวิตจากภัยพิบัติ หรือค่าใช้จ่ายโครงการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพใน ระยะสั้น

3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ดูแล ผู้ประสบภัยที่เกี่ยวกับด้านการแพทย์และการ สาธารณสุขโดยจัดให้มีการรักษาพยาบาลแก่ ประชาชน ที่เจ็บป่วยจากภัยพิบัติ จัดหาวัสดุ เคมีภัณฑ์ อาหารและเวชภัณฑ์ เพื่อบริการ ผู้ประสบภัย ยารักษาโรค

4. สำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการ ช่วยเหลือด้านพืชและด้านการเกษตรอื่น ได้แก่ ค่าชุดเซย์พันธุ์พืชหรือดำเนินการจัดหาเคมี สารเคมี อินทรีย์วัตถุ ตลอดจนอุปกรณ์ในการป้องกันและ กำจัดการแพร่ระบาดของศัตรูพืชทุกชนิด รวมทั้ง การขุดลอกเปิดทางน้ำ การปรับแก้พื้นที่การเกษตร ซ่อมแซมอาคารชลประทาน ค่าขนย้ายปัจจัยการผลิตของเกษตรกรที่ประสบภัย

5. สำนักงานประมงจังหวัด ดำเนินการ ช่วยเหลือด้านประมงแก่เกษตรกร ผู้เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำ อาหารสัตว์น้ำ วัสดุ สารเคมีเท่าที่จำเป็น

6. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ดำเนินการ ช่วยเหลือด้านปศุสัตว์ โดยจัดหาพืช หรืออาหารสัตว์ ให้แก่สัตว์ของราษฎรในกรณีที่ขาดแคลนและมี ผลกระทบต่อชีวิตสัตว์ ตามความเหมาะสมกับ ประเภทและจำนวนสัตว์ของเกษตรกร จัดหาวัคซีน และเวชภัณฑ์สัตว์ เพื่อปรับปรุงสุขภาพสัตว์ และ

ป้องกันกำจัดโรคจากสัตว์ สนับสนุนพันธุ์สัตว์พร้อม อาหารสัตว์

7. ที่ทำการปกครองจังหวัด เป็นหน่วย เบิกจ่ายเงินทดรองราชการในอำนาจอนุมัติของ ผู้ว่าราชการจังหวัด (งบ 50 ล้านบาท ต่อภัยพิบัติ แต่ละครั้งหรือแต่ละเหตุการณ์) ตามความจำเป็น และเหมาะสม และรับผิดชอบด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย เกี่ยวกับการซ่อมแซมสิ่ง สาธารณประโยชน์ให้กลับคืนสู่สภาพเดิม จัดหาวัสดุ ได้แก่ กระสอบทราย ดิน ดินลูกรัง เสาค้ำไม้แบบ เพื่อนำไปป้องกันและแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้า จัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่นสำหรับยานพาหนะ เครื่องจักรกล ที่นำมาช่วยเหลือผู้ประสบภัย

นอกจากนี้ การดำเนินงานของแต่ละ หน่วยงานดังที่กล่าวมาข้างต้น หน่วยงานดังกล่าว สามารถเบิกค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นงบดำเนินการในด้าน การปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย อาทิเช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่ากระแสไฟฟ้า ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์ รวมทั้งยานพาหนะซึ่งชำรุด ระหว่างปฏิบัติงาน ค่าจ้างแรงงานแบบห้ามสิ่งของ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ค่าใช้จ่ายในการรับ - ส่ง และติดต่อสื่อสารเท่าที่ จำเป็นจริง ค่าวัสดุสำนักงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย

สำหรับกรณีเกิดภัยพิบัติในพื้นที่ของ อำเภอ/กิ่งอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจจัดสรร เงินทดรองราชการให้แก่อำเภอหรือกิ่งอำเภอตาม ความจำเป็นและเหมาะสม ซึ่งแต่ละแห่งต้องไม่น้อย

กว่า 500,000 บาท เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์ในแต่ละด้านตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

จากการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณในปี พ.ศ. 2549 - 2550 เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ โดยดำเนินการช่วยเหลือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของระเบียบกระทรวงการคลังฯ ในแต่ละด้านซึ่งใช้จ่ายเงินงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นที่เรียกกันว่า “งบกลาง” เป็นวงเงินสูงถึง 12,000 กว่าล้านบาท และในส่วนของงบอุดหนุนที่เป็นงบปกติของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อีกปีละ 120 ล้านบาท รวม 2 ปี เป็นเงิน 240 ล้านบาท ที่สำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัย ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ต้องอำนวยการบริหารจัดการงบประมาณ สำหรับจัดหาสิ่งของสำรองจ่าย ได้แก่ เครื่องอุปโภคบริโภค เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เครื่องครัว เครื่องนอน ข้าวสาร อาหารแห้ง น้ำดื่ม เครื่องใช้อื่นๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน และถุงสำหรับบรรจุสิ่งของสำรองจ่าย รวมทั้งเครื่องกันหนาว ได้แก่ ผ้าห่มนวม ผ้าห่มไหมพรม และเสื้อกันหนาว ซึ่งต้องจัดซื้อสำรองไว้เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยทั่วประเทศ

ดังนั้น การดำเนินการบริหารจัดการสาธารณภัยเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัย สำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นส่วนราชการระดับหน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยอย่างเคร่งครัด และการดำเนินการต้อง

เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และเป็นธรรม จึงมีความเสี่ยงสูง เนื่องจากหลายหน่วยงานขอรับการสนับสนุนการใช้จ่ายเงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยที่ต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว โอกาสผิดพลาดในการพิจารณาสูงมาก จึงจำเป็นต้องยึดหลักธรรมาภิบาลควบคู่ไปกับจริยธรรม เป็นหน่วยงานที่สามารถตรวจสอบได้ มีกลไกในการทำงาน โดยนโนบาย 4 ป ของรัฐบาลมาปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ดังนี้

1. **ความโปร่งใส** สำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัยภายใต้การกำกับ ควบคุม ดูแลของอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (นายอนุชา โมกขะเวส) ได้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผนที่ชัดเจน มีแนวทางซักซ้อมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเป็นประจำ และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะสาธารณภัยที่รุนแรงขนาดใหญ่ ได้จัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย เพื่อให้ง่ายแก่การค้นหา กำหนดเป็นหมายเลขประจำตัวประชาชนหมายเลข 13 หลัก หรือการพิมพ์ชื่อ-สกุล สำหรับตรวจสอบข้อมูลการช่วยเหลือของผู้ประสบภัย โดยแยกเป็นรายประเภทของการได้รับการสงเคราะห์ นอกจากนี้ ยังได้จัดทำรายงานประเภทสรุปสถานการณ์ และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งประชาชนผู้ประสบภัยสามารถเข้าไปค้นดูได้ที่ www.disaster.go.th หน้าหลักเมนูส่วนราชการภายในกรมป้องกันและบรรเทา

สาธารณสุข สำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัย กลุ่มงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนกรุงเทพมหานคร โดยใช้จ่ายจากวงเงินงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ซึ่งมีใช่งบปกติ คือเงินทอรองราชการในอำนาจของอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังได้ถึง 2 ปี ประเภทภัยที่มีสถิติสูงสุดในปี พ.ศ. 2550 ได้แก่ อัคคีภัย สถิติสูงถึง 452 ครั้ง ใช้งบประมาณไปทั้งสิ้นกว่า 62 ล้านบาท มีข้อมูลประเภทรายบุคคล รายครัวเรือน ประเภทของการช่วยเหลือ และวงเงินที่ได้รับการช่วยเหลือ นอกจากนี้ยังได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประจำทุกเดือนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 และได้ดำเนินการชักชวนการควบคุมการใช้จ่ายเงินของผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นรายเดือน และราย 3 เดือน โดยให้หน่วยเบิกจ่าย คือ ที่ทำการปกครองจังหวัด และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดทำทะเบียนคุมการใช้จ่ายเงินทอรองราชการให้ฝ่ายต่อการตรวจสอบ และควบคุมเงินที่ใช้ในแต่ละภัยพิบัติหรือแต่ละครั้งหรือแต่ละเหตุการณ์ ให้เป็นปัจจุบัน และรายงานการควบคุมให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบเป็นระยะๆ นับว่าเป็นกระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง สำหรับการปฏิบัติงานให้เกิดความโปร่งใสของสำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้กำหนดให้มีกลไกในการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้ทั้งองค์กรภายในและองค์กรภายนอกได้แก่ ประชาชนทั่วไป องค์กรภาครัฐ เอกชน รัฐวิสาหกิจ สามารถ

ตรวจสอบได้ทาง www.disaster.go.th และสามารถขอเอกสารได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 สำหรับองค์กรภายในสำนัก/กองของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีการประชุมประจำเดือน เพื่อรายงานผลงานที่ส่งเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัย และภายในสำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้จัดให้มีทีมงานระดมการทำงานเป็นทีม โดยจัดตั้งคณะทำงานย่อยตรวจสอบการทำงานระหว่างกลุ่มงาน หรือฝ่ายให้เกิดความชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับระเบียบกฎหมายการส่งเคราะห์ผู้ประสบภัย

2. ความเป็นธรรม สำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัยปฏิบัติยึดมั่นในหลักความถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด งบประมาณจำนวน 12,000 ล้านบาท ได้ดำเนินการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของระเบียบอย่างเคร่งครัด มีการแยกประเภทของการบริการผู้ประสบภัยโดยตรง กับการบริการผู้ประสบภัยทางอ้อม

การบริการผู้ประสบภัยทางตรง โดยกลุ่มงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งใช้จ่ายจากเงินในอำนาจอนุมัติของอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (นายอนุชา โมกขะเวส) ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง โดยเคร่งครัด ผู้ประสบภัยได้รับการช่วยเหลืออย่างเสมอภาคกัน ไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา เพศ และวัย ตัวอย่างกรณีเหตุการณ์ระเบิด 9 จุด ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีชาวต่างชาติได้รับการช่วยเหลือด้วย และครั้งเมื่อเดินทางไปส่งเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัยซึ่งไม่มีอะไรเหลือ และเป็น

การสงเคราะห์ช่วยเหลือในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีหลายหน่วยงานเข้าให้ความช่วยเหลือ จะมีการประสานกันระหว่างหน่วยงาน ทั้งนี้ ก็เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ประสบภัยที่พึงจะได้รับตามสิทธิให้มากที่สุด และเมื่อผู้ประสบภัยได้ยื่นคำร้องกรณีไม่ได้รับความเป็นธรรม จะดำเนินการแก้ไขให้ ณ จุดบริการที่เดินทางไปในพื้นที่ประสบภัยร่วมกับสำนักงานเขตที่เป็นหน่วยงานออกหนังสือรับรองผู้ประสบภัย สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดตั้งกองอำนวยการร่วม และกรณีสิ่งของมีค่าของผู้ประสบภัยสูญหายไปกับเพลิงไหม้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะเป็นผู้ออกหนังสือบันทึกประจำวันรับรองให้แก่ผู้ประสบภัย นอกจากนี้ยังมีผู้นำชุมชน ประธานชุมชน และสมาชิกสภาเขต ร่วมแก้ไขปัญหาเพื่อให้ผู้ประสบภัยทุกรายได้รับความเป็นธรรมด้วยดีเสมอมา จะเห็นได้ว่าไม่มีการร้องเรียนเข้ามาที่สำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัย สำหรับกรณีผู้ประสบภัยไม่สามารถเข้ารับบริการช่วยเหลือตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนด จะดำเนินการประสานสำนักงานเขตและกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้องทราบในวันที่ผู้ประสบภัยแจ้งให้ทราบทันที เพื่อหาช่องทางในการสงเคราะห์ หรือประสานไปยังมูลนิธิต่างๆ ที่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง

การให้บริการผู้ประสบภัยโดยอ้อม สำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัยจะเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังที่กำหนดให้จังหวัดที่ใช้จ่ายเงินไปแล้ว ต้องเร่งดำเนินการขอรับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อคืนคลังจังหวัดตาม

ที่ได้ใช้จ่ายไป บางครั้งผู้ประสบภัยตกสำรวจกรณีที่เกิดภัยพิบัติรุนแรงหรือขนาดใหญ่ ส่วนมากเกี่ยวกับพื้นที่ทางการเกษตร ประมง บ่อปลา นาทุ่ง หรือกระชังเลี้ยงปลา ซึ่งใช้ระยะเวลาในการสำรวจจนจนกรณีเกิดน้ำท่วมซึ่งเป็นเวลานาน ผู้ประสบภัยพิบัติมีได้อยู่ในพื้นที่หรือกรณีเหตุการณ์ก่อการร้ายภาคใต้ที่ต้องอพยพหนีไปอยู่กับญาติต่างจังหวัด ผู้ประสบภัยที่เสียชีวิตอย่างไม่มีทางเลือก เนื่องจากไม่ละทิ้งถิ่นกำเนิดเดิม เมื่อจากไปทนายทไม่อยู่ในพื้นที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถติดต่อได้ และระยะเวลาผ่านพ้นไปนานพอสมควร เมื่อญาติผู้ประสบภัยมาติดต่อขอรับความช่วยเหลือจะใช้หลักความเป็นธรรม โดยขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยออกไป เพื่อให้สามารถเยียวยาช่วยเหลือได้ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ได้ขยายระยะเวลาให้ผู้ประสบภัยกว่า 32 จังหวัด นอกจากนี้ในบางสถานการณ์ของภัยพิบัติที่นับวันเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง การป้องกันภัยพิบัติมีอาจรับมือไม่ได้ทัน สำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง เป็นกรณีพิเศษเพื่อขอยกเว้นปฏิบัติการนอกเหนือหลักเกณฑ์ในภาวะฉุกเฉิน จำนวน 35 ครั้ง และได้ขออนุมัติขยายวงเงินทรองราชการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่ 46 จังหวัด ซึ่งกระทรวงการคลังได้อนุมัติวงเงินกว่า 1,300 ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ส่งผลให้หน่วยงานปฏิบัติงานได้คล่องตัวยิ่งขึ้น และประชาชนผู้ประสบภัยในพื้นที่จังหวัดได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและเป็นธรรมมากขึ้น

3. ความ**ประหยัด** การบริหารจัดการภายในตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นเครื่องปรับอากาศ ลิฟต์ ไฟฟ้า เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร มีการควบคุมโดยแบ่งมอบหน้าที่ในแต่ละกลุ่มงานรับผิดชอบ และเป็นสำนักที่ใช้พัสดุประเภทกระดาษมากที่สุด โดยใช้กระดาษที่ใช้แล้ว(ประทับขอภัย)นำมาใช้อีกด้านหนึ่ง นับเป็นจำนวน 100-200 ริม โดยคัดแยกจากเอกสารที่จังหวัด อ่างทอง จัดส่งมาให้ให้ตรวจสอบก่อนขออนุมัติงบประมาณไปยังสำนักงบประมาณอีกประการหนึ่ง คือ การใช้ทรัพยากรบุคคลอย่างคุ้มค่า เมื่อเทียบกับงบประมาณที่จัดสรรคืนให้จังหวัดภายใน 2 ปี เป็นเงินถึง 12,000 ล้านบาท แต่มีบุคลากรจำนวน 70 ราย แบ่งเป็นกลุ่มงาน 4 กลุ่มงาน 1 ฝ่าย ปริมาณงานต่อบุคคล และสถานการณ์ของภัยพิบัติในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเขตกรุงเทพมหานคร มีบุคลากร 20 ราย เกิดอัคคีภัยเฉลี่ยวันละ 2-3 ครั้ง และในรอบ 1 เดือน จะเกิดสถานการณ์ขนาดใหญ่ 1-2 ครั้ง การบริหารงานกับคนกับเวลา และงบประมาณที่เป็นแรงจูงใจ เปรียบเทียบกับวงเงิน 12,000 ล้านบาท กับเงินที่เบิกเป็นค่าปฏิบัติงานนอกเวลาเดือนละ 10,000-20,000 บาท เป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปยังพื้นที่เป็นค่าอาหาร ค่าน้ำดื่มก็ไม่เพียงพอ และการเป็นข้าราชการพลเรือนต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณเป็นหน้าที่ต้องปฏิบัติ นอกจากนี้ ความประหยัดที่สำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้บริการประชาชนผู้ประสบภัย ในกรณีภัยขนาดใหญ่มีผู้ประสบภัย

ได้รับความเดือดร้อนจำนวนมาก เมื่อดำเนินการพิจารณาการช่วยเหลือและอนุมัติเงินเบิกจ่าย โดยนำไปจ่ายผู้ประสบภัยในพื้นที่ เป็นการสร้างความประหยัดให้กับประชาชนผู้ประสบภัย ซึ่งไม่ต้องเสียเวลา เสียค่าใช้จ่าย ค่ารถในการเดินทางมารับเงินที่กลุ่มงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเขตกรุงเทพมหานคร สำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัยส่งผลให้ผู้ประสบภัยได้รับความพอใจเป็นอย่างยิ่ง และกรณีขาดเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาจะอำนวยความสะดวกโดยให้ผู้ประสบภัยส่งแฟกซ์และแนบจดหมายส่งมา เพื่อไม่ต้องเดินทางมาแย่งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น

4. ความมี**ประสิทธิภาพ** ของสำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัย ได้กำหนดความเสี่ยงของปริมาณงานที่บริการประชาชนผู้ประสบภัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดตัวชี้วัดให้เจ้าหน้าที่เข้าไปสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยภายใน 12 ชั่วโมง หลังเหตุการณ์สงบจากเดิมภายใน 24 ชั่วโมง และลดรอบขั้นตอนของเอกสารจาก 6 ขั้นตอน เหลือ 4 ขั้นตอน ซึ่งคิดเป็นคะแนนตัวชี้วัด (KPI) ในการปฏิบัติงานได้คะแนนระดับ 5 เป็นระดับคะแนนสูงสุด ทำให้การบริการประชาชนผู้ประสบภัยได้อย่างทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 99 ของจำนวนผู้ประสบภัย และช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันต่อเหตุการณ์ นอกจากนี้การวัดประสิทธิภาพจากบุคลากร งบประมาณ และเงื่อนไขของเวลา เพื่อตรวจสอบเอกสารการขอโอนเงินชดใช้เงินทดรองราชการให้ทันภายในเดือนกันยายนกับจำนวนงบประมาณ 6,000 กว่าล้านบาทต่อปี และเอกสาร

ที่จังหวัดสงขลากระจุกตัวปลายปีงบประมาณช่วงเดือน
กรกฎาคม - สิงหาคมจากการวิเคราะห์พบว่าภัยพิบัติ
รุนแรงเกิดช่วง พฤษภาคม - กรกฎาคม เป็นสาเหตุ
ของการบริหารอำนวยการของสำนักช่วยเหลือ
ผู้ประสบภัย ที่ต้องวางแผนจัดสรรบุคลากรให้เป็นที่
ทีมงาน โดยมีคำสั่งคณะทำงานเป็นชุดๆ เพื่อเร่งรัด
งานให้เสร็จตามกำหนด และมีทีมติดตามงาน ทีม
สร้างผลงานรายงานประจำปี ทีมแก้ไขระเบียบ
กฎหมายเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
ให้ผู้ประสบภัยและผู้ปฏิบัติเกิดความคล่องตัว
เพื่อสามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติได้อย่าง
รวดเร็ว ท้วถึง และเป็นธรรม

จะเห็นได้ว่างานที่เกี่ยวกับการสงเคราะห์
ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติที่ผ่านมา เกิดจากสภาวะ
วิกฤตของภัยพิบัติขนาดใหญ่ ที่แก้ไข้ปัญหาโดยใช้
งบประมาณเป็นจำนวนมาก เป็นงบประมาณฉุกเฉิน
เพื่อบรรเทาสาธารณภัย ที่ได้ใช้จ่ายไปภายในระยะเวลา
เพียง 2 ปี เป็นเงินจำนวนมากถึง 12,000
ล้านบาท สำหรับงบประมาณในอนาคตที่ต้อง
เตรียมรับมือกับสถานการณ์ของภัยพิบัติที่คืบคลาน
เข้ามาทุกขณะอย่างต่อเนื่อง ภาครัฐ ภาคเอกชน
จะต้องเตรียมปัจจัยไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรมนุษย์

งบประมาณ เครื่องจักรกล และสิ่งจำเป็นสำหรับ
การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งงบประมาณ
ที่ใช้จ่ายต้องเป็นงบประมาณจำนวนมากขึ้นตามลำดับ
การตรวจสอบ การบริหารจัดการงบประมาณดังกล่าว
จึงจำเป็นต้องยึดแนวทางตามที่นายกรัฐมนตรีให้ยึด
หลัก 4 ป ในการบริหาร คือ โปร่งใส เป็นธรรม
ประหยัด และประสิทธิภาพ ดังนั้น ข้าราชการ
ทุกหน่วยงาน องค์กรภาคเอกชน อาสาสมัคร มูลนิธิ
และทุกภาคส่วนของสังคมต้องยึดหลักธรรมาภิบาล
ควบคู่ไปกับจริยธรรม นำ 4 ป ไปปฏิบัติเพื่อป้องกัน
การทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติงาน
ต่อหน่วยงาน ต่อส่วนรวม และต่อตนเอง
จึงต้องนำแนวทางดังกล่าวไปถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
การอำนวยการบริหารจัดการภัยพิบัติไม่สามารถ
ดำเนินการจัดการได้ โดยสำนักช่วยเหลือผู้ประสบภัย
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพียงหน่วยงาน
เดียว ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากข้าราชการทุก
หน่วยงาน องค์กรภาคเอกชน อาสาสมัคร มูลนิธิ
และทุกภาคส่วนของสังคม ซึ่งสามารถแก้ไข้ปัญหา
วิกฤตของประเทศทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ
สังคม นำไปสู่เสถียรภาพและประโยชน์สุขของ
ประชาชนได้อย่างแท้จริง

การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป ของที่ทำกรปกครองอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร¹

1. บทนำ

ด ากอดีตถึงปัจจุบัน แม้ว่าจุดมุ่งหมาย
สูงสุดแห่งการดำรงอยู่ของรัฐ
จะไม่เคยเปลี่ยนแปลงไป คือ
การมุ่งสร้างประโยชน์สุขให้บังเกิดแก่ประชาชน
และมุ่งสร้างสังคมให้เกิดความสงบสุขร่มเย็น
แต่รูปแบบและวิธีการปฏิบัติราชการนั้น ได้มี
พัฒนาการและเปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสม
ของยุคสมัยและพัฒนาการของบ้านเมืองในแต่ละ
ช่วงเวลา

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ภายใต้กระแส
การเปลี่ยนแปลงของโลกที่ส่งผลกระทบต่อกลไก
ทุกระบบของประเทศ ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
ปรับปรุงและพัฒนาแนวคิด รูปแบบและวิธีการ
ทำงานของระบบราชการในหลายด้านหลายมิติ
เพื่อลดจุดอ่อนของระบบราชการที่สั่งสมกันมาเป็น
เวลานาน และเพื่อพัฒนาขีดสมรรถนะและเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งให้ระบบราชการสามารถปรับตัวได้ทันต่อ

ความเปลี่ยนแปลงของโลก และสามารถเป็นกลไก
สำคัญในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้น
แนวคิดหรือหลักการสำคัญของการปฏิบัติราชการ
ที่ทุกหน่วยงานจำเป็นต้องยึดถือร่วมกัน คือ
การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน
ด้วยวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามที่ได้มี
การบัญญัติไว้อย่างชัดเจนในมาตรา 3/1 ของ
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 โดยในบทบัญญัติดังกล่าว
ได้กำหนดหลักการและเป้าหมายในการบริหาร
ราชการของประเทศไว้ว่า การบริหารราชการจะต้อง
เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผล
สัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ
ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ การลดขั้นตอนการ
ปฏิบัติงาน การลดภารกิจและการยุบเลิกหน่วยงาน
ที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่

¹ ได้รับรางวัลที่ 2 ระดับหน่วยงาน ในการประกวดบทความ เรื่อง “การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป” ของกระทรวงมหาดไทย
เมื่อเดือนกันยายน 2550

ท้องถิ่น การกระจายอำนาจการตัดสินใจการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการจะต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีนั้น ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดไว้ว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีนั้น คือ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย 7 ประการ คือ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ เพื่อให้เกิดการบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน และมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนั้นแล้วในการปฏิบัติราชการในปัจจุบัน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ยังได้ให้หลักและแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับทุกส่วนราชการเรียกโดยย่อว่า หลัก “4 ป” โดยมาจากคำว่า **โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด ประสิทธิภาพ** ซึ่งหากพิจารณาอย่างถ่องแท้แล้ว จะเห็นได้ว่า การปฏิบัติราชการตามแนวทาง 4 ป ดังกล่าว เป็นเสมือนการสรุปแนวคิดการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามหลักและวิธีการ

บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีดังกล่าวข้างต้นออกมาเป็นแนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม และเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้โดยง่าย

2. ที่ทำการปกครองอำเภอ : แกนหลักของการขับเคลื่อนงานอำเภอ

กระทรวงมหาดไทย เป็นหนึ่งในหน่วยงานหลักของรัฐที่จะต้องนำและแปลงนโยบาย ภารกิจของรัฐลงไปปฏิบัติให้เกิดผลในพื้นที่ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของรัฐ ภายใต้ปรัชญาและค่านิยมในการปฏิบัติราชการเพื่อ **“บำบัดทุกข์ บำรุงสุข”** ให้กับประชาชนที่สืบทอดต่อเนื่องกันมาอย่างยาวนานกว่าหนึ่งศตวรรษ โดยมีกลไกการปฏิบัติราชการที่สำคัญในระดับพื้นที่ คือ จังหวัด และ อำเภอ

อำเภอ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เป็นหน่วยราชการบริหารของรัฐในราชการบริหารส่วนภูมิภาคในระดับรองจากจังหวัด และเมื่อพิจารณาในเชิงพฤตินัยแล้ว อาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า อำเภอเป็นหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในพื้นที่ในระดับล่างสุด เป็นหน่วยงานของรัฐที่อยู่กึ่งกลางระหว่างรัฐกับประชาชน และเป็นจุดเชื่อมโยงที่สัมผัสใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ดังนั้น อำเภอจึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่จะต้องนำและแปลงนโยบาย ภารกิจของรัฐในทุกส่วนลงไปปฏิบัติให้บังเกิดผลในพื้นที่ และเป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับรู้และตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่ให้ได้อย่างรวดเร็ว

การบริหารราชการอำเภอ นั้นมี **นายอำเภอ** เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารราชการของอำเภอ และมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและตามที่กฎหมายอื่นๆ กำหนดไว้ การบริหารราชการในอำเภอมีการจัดโครงสร้างทางการบริหารตามที่กฎหมายกำหนดไว้ประกอบด้วย สำนักงานอำเภอ และส่วนราชการประจำอำเภอตามที่กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ได้จัดตั้งขึ้นในอำเภอ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ราชการของกระทรวง ทบวง กรมนั้นภายในเขตพื้นที่อำเภอ

ในส่วนราชการประจำอำเภอที่มีอยู่ในปัจจุบันนั้น เมื่อพิจารณาในเชิงพฤตินัยแล้วอาจกล่าวได้ว่า **ที่ทำการปกครองอำเภอ** ถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญและแกนกลางในการขับเคลื่อนการบริหารราชการของอำเภอ ที่ทำการปกครองอำเภอ เป็นส่วนราชการประจำอำเภอของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ที่มีการจัดตั้งในทุกอำเภอทั่วประเทศ โดยมีนายอำเภอทำหน้าที่เป็นหัวหน้าส่วนราชการของที่ทำการปกครองอำเภออีกฐานะหนึ่ง

ที่ทำการปกครองอำเภอ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของกรมการปกครองในเขตพื้นที่อำเภอ อันได้แก่ งานเกี่ยวกับการปกครองท้องที่ งานเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก งานเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน งานเกี่ยวกับการบริการประชาชนทางด้านทะเบียนและบัตร การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอำเภอ และการดำเนินงานเกี่ยวกับราชการอื่นที่มีใช้ของ

ส่วนราชการใดก็ตามที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ในการปฏิบัติราชการของที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นส่วนราชการประจำอำเภอส่วนหนึ่งของอำเภอไทยเจริญนั้น เป็นหนึ่งในอีกหลายๆ ส่วนราชการของประเทศที่ได้มีการปฏิบัติงานสอดคล้องกับหลักการปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ โดยได้มีการปฏิบัติราชการที่สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานแล้ว

3. การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป ของที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญ

อำเภอไทยเจริญ เป็นอำเภอขนาดเล็ก ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดยโสธร อยู่ห่างจากตัวจังหวัด 50 กิโลเมตร มีประชากร 29,826 คน 7,451 หลังคาเรือน มีเขตการปกครอง 5 ตำบล 48 หมู่บ้าน ในพื้นที่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล 5 แห่ง ไม่มีพื้นที่การปกครองในรูปแบบเทศบาล

ในการปฏิบัติงานของที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีแนวคิดและแนวทางในการปฏิบัติราชการที่ชัดเจน คือ มุ่งเน้นการทำงานเพื่อตอบสนองต่อประโยชน์สุขของประชาชนและสังคมส่วนรวมเป็นหลัก ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติราชการของที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ที่ทำการปกครอง

อำเภอไทยเจริญ จึงได้มีการพัฒนาและปรับปรุงระบบงาน ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ โดยเน้นการให้น้ำหนักกับงานบริการที่ต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนมากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อต้องการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของระบบราชการ โดยเฉพาะของกระทรวงมหาดไทยให้เกิดกับพี่น้องประชาชนในพื้นที่สำหรับแนวทางในการปฏิบัติราชการของที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญ หากพิจารณาตามแนวทาง 4 ป สามารถแยกในแต่ละด้านได้ดังนี้คือ

3.1 ด้านความโปร่งใส

ความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการตามแนวทาง 4 ป หมายถึง การมีกลไกการทำงานที่มีระเบียบแบบแผนชัดเจน มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ประชาชนที่มาติดต่อรับบริการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก รวมตลอดถึงมีกระบวนการให้ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน แนวทางการปฏิบัติราชการของที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญในด้านนี้ได้แก่

3.1.1 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการบนที่ว่าการอำเภอ มีการจัดเพิ่มข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนสามารถขอเข้าดูได้ไว้ให้ประชาชนที่มีความต้องการจะขอทราบข้อมูลข่าวสารของทางราชการสามารถขอดูได้ด้วยตนเองในเวลาราชการ นอกจากนี้ยังมีการจัดทำป้ายปิดประกาศต่างๆ ที่สำคัญของราชการจัดแยกเป็นหมวดหมู่ให้ประชาชนดูได้ด้วยตนเองบริเวณหน้าที่ว่าการอำเภอ

3.1.2 การสร้างความโปร่งใสและชัดเจนในการติดต่องานราชการ ด้วยหลักคิดที่ว่าเพื่อให้ประชาชนที่มาติดต่องานบริการของที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญได้รับการบริการอย่างถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย และเพื่อป้องกันมิให้ประชาชนที่มาติดต่องานต้องได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญ จึงได้มีการจัดทำป้ายแสดงอัตราค่าธรรมเนียม ค่าปรับต่างๆ ที่ทางราชการกำหนด และป้ายบอกกำหนดระยะเวลาการให้บริการต่างๆ ของสำนักทะเบียนไว้ที่หน้าเคาน์เตอร์ให้บริการประชาชน เพื่อให้ประชาชนที่ติดต่องานมองเห็นได้อย่างชัดเจนทุกคน นอกจากนี้ยังได้มีการจัดทำป้ายขนาดเล็กขนาดกระดาษ A4 ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ในการติดต่องานต่างๆ ของราชการ ตั้งวางบนเคาน์เตอร์ให้บริการประชาชน เพื่อให้ประชาชนที่ถึงลำดับเข้ารับบริการได้อ่านในระหว่างที่รอเจ้าหน้าที่กำลังดำเนินการให้

3.1.3 การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานบริการ เนื่องจากประชาชนโดยส่วนใหญ่ของอำเภอไทยเจริญเป็นผู้มีรายได้น้อย การเดินทางมาติดต่อขอรับบริการยังที่ว่าการอำเภอในแต่ละครั้งสิ่งที่เกิดขึ้น คือ ภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และยั้งรวมถึงความสูญเสียในเรื่องเวลาในการประกอบอาชีพ ดังนั้น ที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญ จึงได้มีการจัดทำนามบัตรของสำนักทะเบียนอำเภอไทยเจริญ ภายในนามบัตรจะประกอบด้วยวันเวลาที่เปิดให้บริการหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อสอบถาม

ได้ แจกจ่ายให้กับประชาชนที่มาติดต่องานทุกคน และมอบให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านนำไปแจกจ่ายแก่ประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนที่จะมาติดต่องานสามารถโทรศัพท์สอบถามรายละเอียดได้ก่อนที่จะเดินทางมา เพื่อเตรียมการทางด้านเอกสารต่างๆ ให้ถูกต้องทำให้ไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายังที่ว่าการอำเภอ

นอกจากนี้ ในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนในวงกว้าง ที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญ ยังได้ใช้ประโยชน์จากสถานีวิทยุชุมชนในพื้นที่อำเภอ เป็นช่องทางในการให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของทางราชการแก่ประชาชน

3.1.4 ให้โอกาสประชาชนในการตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้ประชาชนที่มาติดต่อขอรับบริการเกิดความมั่นใจว่าการมาติดต่องานยังที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญ จะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินกว่าที่ระเบียบกฎหมายกำหนดในการประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และการออกประชุมราษฎรตามหมู่บ้านต่างๆ จึงได้มีประกาศย้ำเตือนประชาสัมพันธ์ให้ทราบว่า ในการมาติดต่องานที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญประชาชนทุกคนจะเสียค่าใช้จ่ายเพียงเท่าที่ระเบียบกฎหมายกำหนดเท่านั้น และต้องได้รับใบเสร็จรับเงินของทางราชการ หากประชาชนผู้มาติดต่องานไม่ได้รับการปฏิบัติดังกล่าว สามารถแจ้งนายอำเภอทราบได้ทันที ผลจากการดำเนินการในลักษณะเช่นนี้ ทำให้ประชาชนในอำเภอไทยเจริญมีความพึงพอใจต่องานบริการของที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญเป็นอย่างมาก และไม่ปรากฏว่ามี

ปัญหาร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทางด้านบริการประชาชนแต่อย่างใด

3.2 ด้านความเป็นธรรม

ความเป็นธรรมในการปฏิบัติราชการตามแนวทาง 4 ป นั้น หมายถึงการปฏิบัติราชการโดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ให้การปฏิบัติแก่ผู้รับบริการ/ประชาชนอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ และยึดมั่นในระเบียบ กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด แนวทางการปฏิบัติราชการของที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญในด้านนี้ ได้แก่

3.2.1 การปฏิบัติราชการโดยยึดมั่นในระเบียบกฎหมาย หลักการสำคัญที่ถือเป็นนโยบายในการปฏิบัติงานของข้าราชการในที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญ คือ การยึดมั่นในการปฏิบัติงานตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะในงานที่เกี่ยวกับการบริการประชาชนจะไม่มีมีการเรียกเอกสารเกินความจำเป็น และจะไม่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าปรับใดๆ เกินกว่าที่ระเบียบกฎหมายกำหนด

นอกจากนั้นเพื่อความถูกต้องในการปฏิบัติงานตามระเบียบกฎหมาย โดยเฉพาะในเรื่องที่มีความเสี่ยงต่อความผิดพลาด เช่น งานทะเบียนราษฎร และงานบัตรประจำตัวประชาชน ภายหลังจากปฏิบัติงานในแต่ละวันในที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญจะมีการจัดพิมพ์รายงานทางทะเบียนและบัตร เสนอนายอำเภอทราบและตรวจสอบความถูกต้องเป็นประจำทุกวันตามวิธีการที่กรมการปกครองกำหนด

3.2.2 การให้บริการประชาชนอย่าง

เสมอภาค เพื่อให้ประชาชนที่มาติดต่องานทุกคนได้รับบริการอย่างเสมอภาคตามลำดับก่อนหลังที่มาในช่วงแรกเนื่องจากข้อจำกัดทางด้านงบประมาณในการดำเนินการ ที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญ จึงได้จัดทำระบบบัตรคิวโดยใช้บัตรกระดาษให้ประชาชนที่มาติดต่อขอรับบริการจับบัตรคิวและเรียกให้บริการตามลำดับ ต่อมาเมื่อจังหวัดยโสธรได้ดำเนินการจัดหาและติดตั้งระบบเรียกคิวอัตโนมัติให้กับทุกอำเภอในการให้บริการประชาชนของที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญจึงได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับคนพิการและคนชราที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญ จึงได้จัดช่องบริการพิเศษสำหรับคนชราและคนพิการ แยกต่างหากออกจากระบบบัตรคิวอัตโนมัติไว้ด้วย

3.3 ด้านความประหยัด

ความประหยัดในการปฏิบัติราชการตามแนวทาง 4 ป หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรของส่วนราชการที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการแนวทางการปฏิบัติราชการของที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญในด้านนี้ได้แก่

3.3.1 การใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากอำเภอไทยเจริญเป็นอำเภอขนาดเล็กจึงมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณมากกว่าอำเภอที่มีขนาดใหญ่ ดังนั้น ในการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ภายในที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญจึงมุ่งเน้นการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ให้คุ้มค่า และได้ประโยชน์มากที่สุด อาทิเช่น การนำกระดาษ

ที่ใช้แล้วด้านหนึ่งมาใช้ร่างหรือพิมพ์งานในด้านที่เหลือ การเปิดเครื่องปรับอากาศในสำนักทะเบียนอำเภอในช่วงเช้าซึ่งเป็นเวลาที่ประชาชนมาติดต่อมาก และปิดในช่วงบ่ายที่ประชาชนมาติดต่องานน้อย และใช้พัดลมเพดานแทน มีการติดตั้งมู่ลี่กันแสงเพื่อลดความร้อนของแสงแดดในช่วงบ่ายเพื่อประหยัดพลังงานไฟฟ้าของเครื่องปรับอากาศ มีการใช้พื้นที่ในห้องสำนักทะเบียนอำเภอที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการกันแบ่งพื้นที่การให้บริการ (Service Area) และพื้นที่สำนักงาน (Back Office) ออกจากกัน โดยในพื้นที่การให้บริการนั้นสามารถจัดแบ่งให้ธนาคารออมสินตั้งหน่วยบริการอยู่ร่วมในบริเวณเดียวกัน และสามารถใช้ระบบเรียกคิวอัตโนมัติร่วมกันได้ด้วย

3.3.2 ใช้ทรัพยากรร่วมกัน แนวทาง

หนึ่งในการประหยัดค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญ คือ การใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ อาทิเช่น การเดินทางไปในพื้นที่ในกิจกรรมเดียวกันจะพยายามให้มีการเดินทางไปด้วยกัน เพื่อประหยัดพลังงานน้ำมัน การใช้ระบบอินเทอร์เน็ตร่วมกันภายในที่ว่าการอำเภอไทยเจริญ โดยที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญได้มีการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านดาวเทียมแล้ว แบ่งปันเชื่อมโยงให้กับทุกส่วนราชการบนที่ว่าการอำเภอได้ใช้ร่วมกัน เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายของทุกส่วนราชการ แต่ได้ประสิทธิภาพในการใช้งานเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถเปิดให้บริการฟรีแก่ประชาชนทั่วไปที่มาติดต่องานได้อีกด้วย

3.4 ด้านประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการตามแนวทาง 4 ป หมายถึง การจัดสรรและใช้ทรัพยากรทางการบริหารอย่างคุ้มค่า มีการจัดกระบวนการบริหารงานของส่วนราชการ เพื่อให้ได้ผลงานและบริการสาธารณะที่เกิดผลสัมฤทธิ์ ผลงานมีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันการณ์ มีการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ผลงานหรือบริการมีคุณภาพที่ดีสามารถเทียบเคียงมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับหรือผู้รับบริการมีความพึงพอใจ แนวทางการปฏิบัติราชการของที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญในด้านนี้ได้แก่

3.4.1 การปรับปรุงระบบงานให้มี

ความยืดหยุ่นมากขึ้น เนื่องจากที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญมีอัตรากำลังผู้ปฏิบัติงานจำนวนน้อย ดังนั้น ในการปฏิบัติงานจึงจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด โดยเฉพาะในงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชน ที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญได้มีการออกแบบกระบวนการบริการให้เป็นแบบยืดหยุ่น (flexible) ตามสถานการณ์ โดยกำหนดให้มีปลัดอำเภอเจ้าหน้าที่ปกครอง หมุนเวียนกัน (rotation) มาปฏิบัติงานบริการประชาชนเสริมในช่วงเวลาที่มีประชาชนมาติดต่องานเป็นจำนวนมาก เพื่อระดมบุคลากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

นอกจากนั้น ยังได้มีการจัดระบบทางเดินของงานผลิตบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ เพื่อลดระยะเวลาการให้บริการในแต่ละรายลง โดยปกติในช่วงเวลาที่มีคนมาติดต่องานน้อย จะใช้ผู้ให้

บริการเพียง 1 คน แต่ในช่วงเวลาที่มีผู้มาติดต่อขอทำบัตรประจำตัวประชาชนเป็นจำนวนมาก จะใช้ทีมทำงาน 3 คน ทำงานแบบคู่ขนานกันไป แยกตามขั้นตอนกระบวนการผลิตบัตรเพื่อลดเวลาในการดำเนินการในแต่ละราย โดยในขั้นตอนก่อนการทำบัตร (pre-service) มีประกาศกำหนดให้ผู้ที่ทำบัตรหาย และผู้ที่ยื่นขอทำบัตรเกินกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด แจ้งความบัตรหายหรือดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบปรับกับปลัดอำเภอ ให้แล้วเสร็จก่อน และให้ปลัดอำเภอสอบถามข้อมูลที่จะต้องบันทึกลงคอมพิวเตอร์ อาทิ ศาสนา อาชีพ หมูโลहितลงในกระดาษบันทึกเพื่อส่งต่อให้เจ้าหน้าที่ในขั้นตอนต่อไป ในขั้นตอนการยื่นขอมีบัตร (service time) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ 1 คนรับผิดชอบ ในการบันทึกข้อมูลในแบบคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน (บป.1) โดยใช้ข้อมูลที่ได้ผ่านการสอบถามมาจากขั้นตอนก่อนการทำบัตรแล้ว ถ่ายรูปบันทึกภาพ ทำให้ลดระยะเวลาในการสอบถามข้อมูลลงไปได้ และสุดท้ายในขั้นตอนการผลิตและส่งมอบบัตร (service delivery) ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ 1 คน รับผิดชอบ ในการส่งพิมพ์บัตร และลดการเสียเวลาการเปิดประตูเข้าไปรับบัตรที่ผลิตออกมาจากห้อง Server โดยการเจาะผนังทำทางไหลของบัตรออกมาให้ผู้มาติดต่อไปรับบัตรในช่องดังกล่าวเองแล้วนำมาให้เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลเพิ่มก่อนส่งมอบทำให้การทำงานมีความรวดเร็วขึ้น

3.4.2 การสร้างเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และลดเวลาในการ

ปฏิบัติงานลง ดังนั้น ในภารกิจงานบางอย่างที่เป็นงานลักษณะประจำ (routine) ที่มีการทำซ้ำๆ กันบ่อยๆ ที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญ จึงมีการสร้างเครื่องมือ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ปฏิบัติงาน อาทิเช่น ในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบสมาร์ทการ์ดซึ่งจะต้องมีการบันทึกชื่อและนามสกุลของผู้ขอมีบัตรเป็นภาษาอังกฤษด้วย แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่ยังขาดความชำนาญในการสะกดนามสกุลภาษาอังกฤษ ประกอบกับในพื้นที่อำเภอไทยเจริญประชากรส่วนใหญ่จะมีการใช้นามสกุลหลักๆ จำนวนหนึ่ง ดังนั้น จึงได้มีการแปลชื่อสกุลที่มีการใช้กันมากในเขตพื้นที่อำเภอไทยเจริญเป็นภาษาอังกฤษไว้ล่วงหน้า เป็นแบบแผนเดียวกัน เพื่อลดระยะเวลาในการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงานที่จะเลือกว่าจะสะกดแบบใด

นอกจากนี้ ในหนังสือที่มีรูปแบบข้อความเป็นมาตรฐานอยู่แล้วโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับงานบริการประชาชน อาทิเช่น แบบบันทึกการสอบสวน (ปค.14) หนังสือรับรองบุคคลในกรณีต่างๆ เป็นต้น ก็ได้มีการทำแบบฟอร์มอัตโนมัติที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานทะเบียนเป็นประจำไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

3.4.3 การปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานให้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น การปฏิบัติงานของที่ทำการปกครองอำเภอบางงานมีแนวคิดและวิธีการปฏิบัติตามแบบแผนที่เคยใช้ด้วยความเคยชินกันต่อเนื่องมานาน โดยไม่มีเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวทางที่สะดวก รวดเร็วและลดภาระงานลง ในที่ทำการ

ปกครองอำเภอไทยเจริญได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบแนวคิดและวิธีการปฏิบัติงานบางอย่างที่แตกต่างไปจากเดิม อาทิเช่น ระบบการจ่ายเงินค่าตอบแทนให้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งรูปแบบเดิมจะใช้วิธีการจ่ายเงินสดให้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านแต่ละคนหรือจ่ายผ่านตัวแทนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในแต่ละตำบลในวันประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สิ่งที่ปรากฏคือความล่าช้าและสิ้นเปลืองเวลาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่รอรับเงินค่าตอบแทน ในที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญภายหลังจากที่ธนาคารออมสินได้มาเปิดหน่วยให้บริการในที่ว่าการอำเภอแล้ว จึงได้มีการปรับเปลี่ยนระบบการจ่ายเงินค่าตอบแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านใหม่มาใช้วิธีการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารออมสินของแต่ละคนแทนการจ่ายเงินสด ทั้งนี้ในการดำเนินการดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแต่ละคน โดยในปัจจุบันมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกว่าร้อยละ 80 ของอำเภอไทยเจริญที่เข้าร่วมระบบการจ่ายเงินค่าตอบแทนผ่านบัญชีธนาคารทำให้เมื่อเสร็จสิ้นการประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแล้ว ผู้ที่สมัครใจให้โอนเงินเข้าบัญชีไม่ต้องเสียเวลาในการรอรับเงินค่าตอบแทนสามารถเดินทางกลับไปประกอบอาชีพปกติของตนเองได้ และทำให้การจ่ายเงินค่าตอบแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีหลักฐานการจ่ายเงินที่ชัดเจนสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ทุกคน

นอกจากนี้ ที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญยังได้มีการปรับระบบงานบริการประชาชนโดยนำแนวคิดมาจากโครงการศูนย์บริการร่วม อำเภอ.ยิ้ม (Amphoe Government Outlet)

ที่สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับกรมการปกครองทดลอง ดำเนินการในอำเภอร่อง 13 อำเภอ 4 จังหวัด โดยการนำระบบงานที่เกี่ยวข้องกับประชาชนไปรวม ในฝ่ายทะเบียนและบัตร ของที่ทำการปกครองอำเภอ ประกอบด้วยระบบงานการขออนุญาตและต่อ ใบอนุญาตต่างๆ เช่น การใช้เสียง การพินัน การขาย หอดตลาดและค้าของเก่า การขอมีและใช้อาวุธปืน ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นศูนย์บริการประชาชนอย่างเบ็ดเสร็จ อย่างแท้จริง

ผลจากการปฏิบัติราชการของ ที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญตั้งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้ส่งผลทำให้ประชาชนที่มาติดต่องานหรือขอรับบริการในงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของ ที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญมีความพึงพอใจ เชื่อมั่นและเชื่อถือในการปฏิบัติราชการของที่ทำการ ปกครองอำเภอไทยเจริญเป็นอย่างยิ่ง ทำให้ได้รับ คำชมเชยจากผู้ที่มาติดต่องานหรือขอรับบริการ ทั้งจากในเขตอำเภอและจากต่างอำเภออย่างดียิ่ง ทั้งที่เป็นคำพูดและทั้งที่เป็นหนังสือชมเชย ทำให้ในปี พ.ศ. 2549 ที่ทำการปกครองอำเภอไทยเจริญ ได้รับการพิจารณาจากจังหวัดยโสธรให้เป็น สำนักทะเบียนดีเด่นของจังหวัดยโสธร และในปี เดียวกันได้รับการพิจารณาจากกรมการปกครองให้ รับรางวัลชมเชยในการประกวดสำนักทะเบียนดีเด่น

ระดับประเทศในประเภทอำเภอที่มีประชากรต่ำกว่า 50,000 คน

4. บทส่งท้าย

ในการปฏิบัติราชการเพื่อตอบสนองต่อ ประโยชน์สุขของประชาชนและสังคมส่วนรวม ตามแนวทาง 4 ป นั้น ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้บังเกิด ในทางปฏิบัติ คือ บทบาทของผู้นำในองค์กรและ ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่ทุกคนจะต้องมี ทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการประชาชน โดยทุกคน จะต้องมีความที่มองเห็นว่าปัญหาความทุกข์ยาก เดือดร้อนของประชาชน คือ ภารกิจที่ราชการจะต้อง ดำเนินการช่วยเหลือแก้ไข ไม่นิ่งเฉย ซึ่งในเรื่องนี้ นายอำเภอไทยเจริญในฐานะผู้นำองค์กรได้เน้นย้ำ ในการประชุมข้าราชการและลูกจ้างในที่ทำการ ปกครองอำเภออยู่เสมอว่าหน้าที่หลักของการเป็น ข้าราชการ คือ การทำงานเพื่อรับใช้ประชาชน และ ต้องยึดเอาประโยชน์สุขแก่ส่วนรวมเป็นที่ตั้งเหนือกว่า สิ่งอื่นใด หากส่วนราชการมีข้าราชการมีทัศนคติ ในการปฏิบัติราชการเช่นนี้แล้วเชื่อได้ว่าประชาชน ในทุกพื้นที่ของประเทศจะได้รับการดูแล และได้รับ การบริการที่ดีจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นอย่างดี และ จะทำให้ประชาชนรู้สึก ว่า ราชการเป็นที่พึ่งของ ประชาชนได้อย่างแท้จริง

การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป ของโรงเรียนวัดเสมียนนารี สำนักงานเขตจตุจักร¹

การบริหารราชการของไทยมีการวางรากฐานมาตั้งแต่สมัยเริ่มตั้งราชอาณาจักรสุโขทัยและพัฒนาระบบการบริหารจากพ่อปกครองลูกสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่าการปกครองที่ดีนั้น คือ การปกครองที่ประชาชนส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ดี สามารถเลี้ยงดูตนเองได้ มีสถาบันครอบครัวเป็นหลัก มีความสุข และอยู่ในสังคมด้วยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายใต้การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน แต่การปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐบางหน่วยงานไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนได้ สืบเนื่องจากความไม่โปร่งใส การคอร์รัปชันทางนโยบาย การใช้จ่ายงบประมาณ และขาดประสิทธิภาพในการทำงานทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณเป็นจำนวนมาก จนเกิดการรัฐประหารหลายครั้ง และครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 รัฐบาลภายใต้การบริหารของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์)

มีความพยายามที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว จึงได้มอบแนวทางในการบริหารงานของคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐ โดยยึดหลักแนวทาง 4 ป ได้แก่ **โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และประสิทธิภาพ** ขอบเขตความหมายของแต่ละคำ คือ

โปร่งใส คือ การมีกลไกการทำงานที่มีระเบียบแบบแผน ชัดเจน มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ผู้รับบริการหรือประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

เป็นธรรม ได้แก่ การปฏิบัติราชการโดยยึดหลักในความถูกต้องดีงามให้การปฏิบัติแก่ผู้รับบริการ/ประชาชนอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติและยึดมั่นในกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

ประหยัด ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรของส่วนราชการที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของทางราชการ

¹ ได้รับรางวัลที่ 3 ระดับหน่วยงาน ในการประกวดบทความ เรื่อง “การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป” ของกระทรวงมหาดไทย เมื่อเดือนกันยายน 2550

ประสิทธิภาพ ได้แก่ การจัดสรรและใช้ทรัพยากร (คน เงิน เวลา) มีการจัดกระบวนการบริหารของส่วนราชการเพื่อให้ได้ผลงาน และบริการสาธารณะที่เกิดผลสัมฤทธิ์ ผลงานมีความถูกต้องรวดเร็วทันเหตุการณ์และมีการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ผลงานหรือบริการมีคุณภาพที่ดีสามารถเทียบเคียงมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับหรือผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

แนวทาง 4 ป นี้รัฐบาลมอบให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนนำไปปฏิบัติเพราะเป็นวิธีการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี การให้บริการประชาชนต้องทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงหน่วยงานของรัฐได้ง่าย สะดวก รวดเร็วได้รับความเป็นธรรม สื่อและเทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลง่ายและสะดวกกว่าเดิม หน่วยงานต่างๆ ได้เริ่มนำนโยบายนี้สู่การปฏิบัติจริง ทุกหน่วยงานต่างหวังว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างรัฐและประชาชน การจ่อราษฎร์บังหลวง และสำคัญอย่างยิ่ง คือ การพัฒนาประเทศไทยให้เจริญรุ่งเรืองทัดเทียมอารยประเทศ

โรงเรียนวัดเสมียนนารีเป็นหน่วยงานของรัฐสังกัดกรุงเทพมหานคร บริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) ซึ่งเป็นแนวคิดการบริหารและการจัดการศึกษาที่มุ่งให้สถานศึกษาเป็นองค์กรในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ภายใต้กรอบของกฎหมายที่กำหนดโดยมีการกระจาย อำนาจการตัดสินใจที่จะพัฒนานโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ของสถานศึกษา และร่วมมือดำเนินการทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ

บุคลากร และบริหารงานทั่วไป โดยบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเท่าเทียมกัน มุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ภายใต้การมีส่วนร่วมและการตรวจสอบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การบริหารโรงเรียนด้วยแนวคิดนี้สอดคล้องกับหลักแนวทาง 4 ป อย่างชัดเจน การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประกอบด้วย งานหลัก 4 งาน ได้แก่

- การบริหารงานวิชาการ
- การบริหารงานงบประมาณการเงินทรัพย์สิน
- การบริหารงานบุคคล
- การบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานวิชาการ

โรงเรียนวัดเสมียนนารีดำเนินงานภายใต้วิสัยทัศน์ “โรงเรียนมีมาตรฐาน ก้าวทันเทคโนโลยี สร้างคนดีสู่สังคม” การบริหารงานในรูปคณะกรรมการ มีการรวบรวมข้อมูล จุดเด่น จุดด้อย นำมาวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาอุปสรรค และโอกาสในการพัฒนา (SWOT) แต่ผลงานจะกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ผลลัพธ์ ผลผลิต แผนกลยุทธ์ จัดทำโครงการพัฒนา การปฏิบัติงานเน้นการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีม และใช้กระบวนการพัฒนาของวงจรพัฒนา (PDCA) มาดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แบ่งเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. ขั้นการเตรียมการ มีการประชุมคณะครู เพื่อค้นหาจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา อุปสรรค และโอกาสของโรงเรียนในลักษณะต่างๆ สรุปความสำคัญเรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

2. **ขั้นวางแผน (PLAN)** กำหนดพันธกิจ วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนา จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนระยะยาว 3 ปี และแผน ประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงาน รวมทั้งการรายงานผลการ ปฏิบัติงาน

3. **ขั้นการปฏิบัติงาน (DO)** การปฏิบัติงาน ตามแผนที่กำหนด คณะกรรมการที่รับผิดชอบฝ่าย ต่างๆ ดำเนินงานโครงการ กิจกรรมตามกำหนดเวลา ที่ระบุในปฏิทินปฏิบัติงาน

4. **ขั้นการตรวจสอบประเมินผล (CHECK)** มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบเป็นระยะอย่างต่อเนื่องดำเนินการเป็น 3 ระยะเสมอ คือ ก่อน การดำเนิน ระหว่างการปฏิบัติงาน และเมื่อเสร็จสิ้น โครงการหรือกิจกรรม การตรวจสอบเช่นนี้ทำให้ สามารถบริหารงานเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ ทำให้งานมี ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

5. **ขั้นปรับปรุงพัฒนา (ACTION)** นำผล จากการประเมินแต่ละด้านมาพัฒนาและวางแผนการ ทำงานครั้งต่อไป

การพัฒนาทางด้านวิชาการจำแนกได้ดังนี้

ด้านครู : การจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 แก้ไขเพิ่มเติม 2545 ครูต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรสาระการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ วิเคราะห์ หลักสูตร เนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มาตรฐาน การเรียนรู้ เพื่อจัดทำกำหนดการสอน แผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน กำหนดแนวทางการ วัดและประเมินผล เมื่อนำแผนการจัดกิจกรรมสู่การ ปฏิบัติจริง ครูต้องศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลว่า

นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้อย่างไร การจัดกิจกรรมต้องตอบสนองความสามารถ ความ ต้องการของนักเรียนทุกคน หากนักเรียนเกิดปัญหา ในการเรียน ครูต้องหาแนวทางแก้ไขโดยการจัดทำ วิจัยในชั้นเรียน ประเด็นสำคัญของการบริหารงาน โปรงใส คือ ผู้ปกครองสามารถติดต่อครูได้ตลอดเวลา ทั้งการมาพบด้วยตนเองและติดต่อทางโทรศัพท์ เพื่อสอบถามผลการเรียน ความประพฤติของนักเรียน ในปกครอง หากผลการเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจก็ สามารถขอคำแนะนำหรือเปรียบเทียบคะแนนที่ได้กับ ผลงานของนักเรียนได้อย่างเปิดเผย

ด้านนักเรียน

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการ สอนหลายรูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการเรียนรู้แบบสืบค้น (DISCOVERY LEARNING PROCESS) ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอน เพื่อตอบสนองธรรมชาติของมนุษย์ นั่น คือ ความอยากรู้อยากเห็น ก่อให้เกิดความสงสัย การ จัดการกับความรู้อย่างถูกต้อง **สังเกต สัมผัส สำรวจ** การตรวจสอบความรู้ คือ **สังสม สืบค้น** การเข้าใจใน สิ่งที่ยากรู้ คือ **สรุปผล** การสอนรูปแบบนี้เพื่อ ส่งเสริมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ นักเรียนจะมี นิสัยรักการเรียนรู้และสามารถแสวงหาความรู้ด้วย ตนเองได้อย่างมีหลักการรวมทั้งสามารถคิดวิเคราะห์ และสรุปความคิด สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้

2. ส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถ ด้านต่างๆ เข้าประกวดแข่งขัน เพื่อแสดงความสามารถ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ร่วมมือกับหน่วยงาน ของภาครัฐและเอกชนเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

จนได้รับรางวัลเสมอมา เช่น รางวัลชนะเลิศการประกวดจัดตู้พรรณไม้น้ำเลียนแบบธรรมชาติในงานประมงน้อมเกล้า รางวัลชมเชยการผลิตสื่อโดยใช้คอมพิวเตอร์ประเภทนักเรียน รางวัลรองชนะเลิศกีฬาฟุตบอล ชายอายุไม่เกิน 12 ปี ของมูลนิธิศุภนิมิต เป็นต้น

3. นักเรียนที่มีปัญหาด้านเรียนหรือด้านพฤติกรรมจะได้รับความช่วยเหลือจากคณะครูโดยประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองด้วยการสอนซ่อมเสริมและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม นักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพจะได้รับการตรวจสุขภาพจากศูนย์บริการสาธารณสุขและส่งต่อมายังโรงพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย นักเรียนที่ประสบอุบัติเหตุจะได้รับการคุ้มครองค่ารักษาจากการประกันสุขภาพ

4. นักเรียนได้รับการส่งเสริมคุณภาพจิต ด้วยกิจกรรมวิถีพุทธ การสวดมนต์ นั่งสมาธิ และการบำเพ็ญกุศลทุกวันธรรมสวนะ และการเรียนรู้ด้วยหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น และมีสมาธิในการเรียนมากขึ้น สามารถลดความรุนแรงในการเล่น และการทะเลาะวิวาทอย่างเห็นได้ชัดเจน

การบริหารงานงบประมาณการเงินทรัพย์สิน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดภารกิจในเรื่องงบประมาณไว้ในหมวด 8 ดังนี้

1. ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้วยงบประมาณ การเงินและทรัพย์สินจากทุกส่วนของสังคมมาใช้

2. ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนรายบุคคลให้แก่ผู้เรียนการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถานศึกษาของรัฐ และเอกชนอย่างเท่าเทียมกันและจัดสรรเงินเพิ่มเติมแก่ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3. ให้มีการจัดสรรงบประมาณดำเนินการและงบลงทุนให้สถานศึกษาของรัฐโดยคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษา

4. ให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาควบคู่กับระบบการบริหารการเงินและการบัญชี ระบบตรวจสอบติดตาม และประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่าย เพื่อความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

ภารกิจในข้อ 4 เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาโดยตรงสถานศึกษาจึงต้องมีระบบติดตามและประเมินประสิทธิภาพ ในการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้สามารถตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณได้ จึงมีการจัดทำระบบการบริหารการเงินและบัญชีที่มีประสิทธิภาพ การบริหารงบประมาณของโรงเรียนวัดเสมียนนารีถึงแม้โรงเรียนยังไม่เป็นองค์กรนิติบุคคล เมื่อได้รับงบประมาณจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัด คือกรุงเทพมหานครในแต่ละปีทางโรงเรียนได้กำหนดมาตรฐานการบริหารการเงิน 7 ประการได้แก่

1. การวางแผนงบประมาณ การวางแผนประมาณรายจ่ายล่วงหน้า มีระบบที่ครอบคลุมข้อมูลที่สำคัญ เช่น รายได้ รายจ่าย ทรัพย์สิน

2. คำนวณต้นทุนและผลิต/กิจกรรม เพื่อนำไปสู่การจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต

3. การจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง โดยจัดระบบ และขั้นตอนให้มีประสิทธิภาพ รัดกุมและโปร่งใส

4. การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ จะแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการเงินแต่ละด้าน เช่น คณะกรรมการโครงการอาหารกลางวัน คณะกรรมการการเงินลูกเสือและยุวกาชาด คณะกรรมการเงินบำรุงการศึกษา เป็นต้น คณะกรรมการแต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบการใช้จ่ายเงิน จัดทำบัญชี การเบิกจ่ายและเก็บรักษาเงินโดยเปิดบัญชีกับธนาคาร

5. รายงานทางการเงินและผลการดำเนินการเพื่อความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้งบประมาณ สรุปและรายงานการใช้จ่ายเงินต่อฝ่ายบริหาร การดำเนินงานในลักษณะนี้เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา คณะกรรมการจะแถลงการใช้จ่ายเงินของแต่ละฝ่าย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ต่อที่ประชุมครูและเครือข่ายผู้ปกครอง กล่าวได้ว่า ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงข้อมูลระดับโรงเรียนได้ สะดวกและข้อมูลที่แท้จริง

6. การตรวจสอบภายใน เพื่อควบคุมการใช้งบประมาณและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เงินนอกงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากท้องถิ่นและชุมชนมีความสำคัญต่อรายได้ของโรงเรียน เพราะเป็นโอกาสในการพัฒนาสถานศึกษา ผู้ปกครองสามารถเข้าร่วมประชุมกับครูและนักเรียนได้ในโอกาสที่สมควร ทำให้เกิดการประสานความร่วมมือในการทำงาน ความเข้าใจอันดี และสามารถ

สร้างสรรค์งานที่มีประโยชน์ต่อนักเรียนและโรงเรียนได้ เช่น การหาทุนเพื่อต่อเติมหลังคาคลุมสนามสปี เนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัด คือ กรุงเทพมหานคร ได้จัดสรรงบประมาณให้ทางโรงเรียนก่อสร้างหลังคาคลุมสนาม เพื่อนักเรียนจะได้ใช้สนามในการปฏิบัติกิจกรรมได้ตลอดทั้งวัน แต่งบประมาณที่ได้มีจำนวนไม่เพียงพอกับพื้นที่สนามของโรงเรียน ผู้ปกครอง ครู นักเรียนและชุมชนได้ร่วมใจกันหาทุนสมทบจนได้หลังคาคลุมเต็มพื้นที่สนามของโรงเรียนสร้างความชื่นชมให้กับทุกคนที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ผู้ปกครองสามารถสอบถามการใช้เงินของทางโรงเรียนได้ผ่านคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

การบริหารงานบุคคล

โรงเรียนไม่มีอำนาจในการคัดเลือกบุคลากร เนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้ดำเนินการ เมื่อครูและบุคลากรผ่านเข้าสู่กระบวนการของระบบบริหารงานบุคคล เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามที่สถานศึกษาคาดหวัง โรงเรียนกำหนดกระบวนการทำงาน ดังนี้

1. การฝึกอบรมและพัฒนา การดำเนินการคือ

1.1 ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ เข้าร่วมการอบรม ศึกษาต่อในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

1.2 การจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อมี หรือขอเลื่อนวิทยฐานะ

1.3 การนิเทศงานโดยการประชุม สัมมนา ทัศนศึกษาโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ในด้านต่างๆ เช่น โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนต้นแบบ การเรียนรู้ (โรงเรียนในฝัน) เป็นต้น

1.4 จัดสวัสดิการในโรงเรียน เพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน เพื่อให้ครูรักในองค์กร โดยทำโรงเรียนให้เหมือนบ้านหลังที่สองของทุกคน

1.5 ส่งเสริมครูส่งผลงานด้านวิชาการ การผลิตสื่อเพื่อร่วมประกวด โรงเรียนได้รับรางวัล ชมเชยการผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน)

2. การเลื่อนตำแหน่งและโยกย้าย ฝ่ายธุรการดำเนินการปีละ 2 ครั้ง

3. การจ่ายค่าตอบแทน ดำเนินการตามระเบียบราชการ

4. กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงาน เช่น กิจกรรม 5 ส

5. การพัฒนาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

6. วินัยและการลงโทษ

การรักษาระเบียบวินัยของข้าราชการ ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ข้าราชการครูนอกจากจะต้องรักษาระเบียบวินัยแล้ว ยังต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู และมาตรฐานวิชาชีพด้วย ฝ่ายบริหารจะมีการเน้นย้ำเรื่องนี้ในการประชุมเสมอ โรงเรียนกำหนดขั้นตอนการลงโทษทางวินัย ดังนี้

6.1 เมื่อมีการกระทำผิดหรือสงสัยว่ากระทำผิด ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน โดยดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นที่

6.2 ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบและเก็บข้อมูลการกระทำผิดเบื้องต้น หลักฐานที่เกี่ยวข้อง ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ถ้าไม่พบข้อมูลความผิดเป็นที่ชัดเจนถือว่าผู้บังคับบัญชาเป็นผู้บริสุทธิ์

6.3 ผู้บังคับบัญชาสอบถามหมายหน้าที่ ด้านการดำเนินงานบริหารบุคคล พิจารณาข้อมูลการกระทำผิดที่ได้รับอย่างรอบคอบ พิจารณาจากระเบียบวินัยในการบริหารบุคคล

หากมีการกระทำผิดวินัยที่ไม่ร้ายแรง ฝ่ายบริหารจะว่ากล่าวตักเตือน แต่หากเป็นการกระทำที่ร้ายแรงจะมีการแต่งตั้งกรรมการสอบสวน เพื่อให้ความยุติธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

6.4 การพิจารณาข้อมูลข้อเท็จจริง เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและฝ่ายบริหารบุคคลเพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานอย่างถูกต้อง หากพบว่าข้อมูล/ข้อเท็จจริงดังกล่าว ไม่มีมูล ให้เก็บเรื่องเข้าแฟ้มประวัติหรือเพิ่มทางวินัยเพื่อประโยชน์ในโอกาสต่อไป หากพบว่าข้อมูลข้อเท็จจริง มีมูล จึงดำเนินการขั้นต่อไป

6.5 การสอบสวน ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย

6.6 การพิจารณาพนักงาน

6.7 การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน

6.8 พิจารณาความผิด

6.9 การลงโทษทางวินัย

6.10 การแจ้งโทษ หากผู้กระทำผิดคิดว่าไม่ได้รับความยุติธรรมก็สามารถอุทธรณ์การลงโทษได้ตามขั้นตอน

นอกจากนี้ในการพิจารณาความดีความชอบประจำปี ฝ่ายบริหารจะประกาศกฎเกณฑ์วิธีการให้คะแนนจากผลงานที่ครูปฏิบัติ ผลงานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณะครูมีความเข้าใจตรงกัน สามารถปฏิบัติงานและคำนวณได้เองว่า ผลงานของตนควรได้รับการพิจารณาในระดับใด การดำเนินงานในลักษณะนี้ นอกจากจะสร้างความโปร่งใสในการพิจารณาความดีความชอบโดยสามารถขอตรวจสอบคะแนนของตนได้แล้ว ยังสร้างความยุติธรรมในองค์กรด้วย เพราะผู้ที่มีผลงานดีเด่นควรได้รับการพิจารณามากกว่าผู้ที่มีผลงานน้อยกว่า

การบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานด้านนี้เกี่ยวข้องกับองค์กรหน่วยงานอื่น และบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย การดำเนินงานในรูปคณะกรรมการของโรงเรียนประสานงานกับคณะกรรมการสถานศึกษา มีการประชุมร่วมกัน เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผนพัฒนา รับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน ทำให้การทำงานด้านต่างๆ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย

1. งานสารบรรณ การจัดเก็บเอกสาร การจัดทำประวัติข้าราชการครูบุคลากรทุกคนในโรงเรียน รับส่งหนังสือเอกสารของทางราชการ

2. งานอาคารสถานที่ มีหน้าที่

2.1 ดูแลความปลอดภัยของอาคารสถานที่ รวมทั้งทรัพย์สินของทางราชการ โดยจัดเวรประจำวันและเวรวันหยุดราชการ มีครูทำหน้าที่ตรวจเวรแต่ละวัน

2.2 จัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาดร่มรื่น มีสวนหย่อมและแหล่งเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน จัดบรรยากาศในอาคารเรียน

2.3 วางมาตรการใช้สาธารณูปโภค น้ำประปา ไฟฟ้า ซ่อมแซมสิ่งชำรุดให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีและปลอดภัย

3. งานสัมพันธ์ชุมชน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนาในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้และให้บริการสถานที่แก่ชุมชน นอกจากนี้บุคลากรของโรงเรียนทุกคนร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น วันสำคัญทางศาสนา ประเพณีต่างๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันและร่วมมือกันในการทำงานอย่างราบรื่น

4. งานกิจการนักเรียน จัดบริการด้านสุขภาพอนามัยด้านโภชนาการ บริการแนะแนว บริการสื่อเพื่อการเรียนรู้ บริการห้องสมุด และกิจกรรมต่างๆ

5. งานสารสนเทศ เป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจทั้งด้านวิชาการ บุคลากรงบประมาณและการบริหารทั่วไป ดังนั้นโรงเรียนจึงจัดทำสารสนเทศครบทุกงาน ดังนี้

5.1 สารสนเทศงานวิชาการ ประกอบด้วยงาน 8 กลุ่ม คือ ระบบข้อมูลสารสนเทศของ

โรงเรียน ด้านแผนงานโรงเรียน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านนิเทศติดตาม ด้านสื่อการเรียนการสอนและ ด้านห้องสมุดโรงเรียน

5.2 สารสนเทศด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ ประกอบด้วย 3 กลุ่มงาน คือ ด้านธุรการ ด้านการเงิน และด้านพัสดุ-ครุภัณฑ์

5.3 สารสนเทศด้านความสัมพันธ์ ชุมชน ประกอบด้วย 3 กลุ่มงาน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านงานทะเบียนกรรมการ ผู้ปกครองและชุมชน ด้านการบริหารโรงเรียนและชุมชน

5.4 สารสนเทศด้านกิจการนักเรียน ประกอบด้วย 4 กลุ่มงาน คือ สารสนเทศด้านพระราชบัญญัติการศึกษา ด้านการให้บริการนักเรียน ด้านกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนและเพิ่มข้อมูลนักเรียน

5.5 สารสนเทศด้านอาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณโรงเรียน

5.6 สารสนเทศด้านทะเบียนประวัติ บุคลากรตามอัตรากำลัง

กล่าวได้ว่าการดำเนินงานบริหารทั้ง 4 ด้านนั้นโรงเรียนวัดเสมียนนารีได้ประสานหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และการปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป ในทุกขั้นตอนของการทำงาน ซึ่งสามารถจำแนกการทำงานและผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนได้ดังนี้

แนวทางที่ 1 โปร่งใส คือ การมีกลไกการทำงานที่มีระเบียบแบบแผน ชัดเจน มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ผู้รับ

บริการหรือประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

ด้านครูและบุคลากร

โรงเรียนวัดเสมียนนารีเน้นการทำงานแบบกระจายอำนาจ โดยมีหลักการว่า “ร่วมคิด ร่วมทำ ตามกฎกติกา” งานที่แสดงถึงความโปร่งใส ประการที่หนึ่ง คือ การบริหารงานของโรงเรียน การแบ่งงานและหน้าที่รับผิดชอบ นอกจากนี้มีรองผู้อำนวยการ 3 ฝ่ายแล้ว ยังมีหัวหน้างาน หัวหน้าสายชั้น หัวหน้าช่วงชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระ และหัวหน้าโครงการการปฏิบัติงานด้านต่างๆ มีคณะกรรมการรับผิดชอบซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นลายลักษณ์อักษร โดยคณะกรรมการทุกฝ่ายจะส่งรายงานและข้อมูลการปฏิบัติงานตามโครงการและกิจกรรมที่รับผิดชอบปลายปีการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำสารสนเทศและนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงาน แผนงาน โครงการและ กิจกรรมและผู้รับผิดชอบที่จะดำเนินงานในปีต่อไป ประการที่สอง การพิจารณาความดีความชอบ ทางโรงเรียนจะมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนผลงานต่างๆ ที่ครูปฏิบัติปีการศึกษาละ 2 ครั้ง บุคลากรทุกคนรับทราบพร้อมกันและเข้าใจตรงกัน ประการที่สาม ชุมชนและผู้ปกครอง สามารถตรวจสอบการทำงานของโรงเรียนผ่านคณะกรรมการสถานศึกษาและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง โดยการเข้าร่วมประชุม

ด้านนักเรียน : โรงเรียนจัดทำโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยกำหนดให้นักเรียนเลือกตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา

โดยเลือกประธาน 1 คน ประธานจัดทีมทำงาน เช่นเดียวกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นักเรียนแต่ละห้องคัดเลือกตัวแทนเข้าร่วมเป็นกรรมการในสถานศึกษา เหมือนการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการประจำห้องเรียน เพื่อร่วมกันพัฒนาห้องเรียนของตนเหมือน การเลือกตั้งสมาชิกสภาเขต คณะกรรมการแต่ละฝ่าย จะดูแลความสะอาดของบริเวณโรงเรียน ห้องเรียน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมห้องเรียนสะอาด นักเรียน คุณภาพ คณะกรรมการฝ่ายตรวจสอบจะให้คะแนน ทุกห้องเรียนประจำวันและประกาศผลทุกวันศุกร์ ห้องเรียนที่คะแนนผ่านเกณฑ์จะได้รับเกียรติบัตร เป็นรางวัล การปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างครูและนักเรียนโรงเรียน สวยงามร่มรื่น นักเรียนมีความรักในสถาบันของตน ผู้ปกครองพึงพอใจในการปฏิบัติงานของโรงเรียน

แนวทางที่ 2 เป็นธรรม ได้แก่ การปฏิบัติราชการ โดยยึดหลักในความถูกต้องดีงามให้การปฏิบัติแก่ ผู้รับบริการ/ประชาชนอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติและยึดมั่นในกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด

โรงเรียนวัดเสมียนนารีบริหารด้วยหลักการว่า “บริการเสมอภาค เท่าเทียม ยุติธรรมด้วยความเต็มใจ” การปฏิบัติราชการนั้น ข้าราชการทุกคนต้องรักษา ระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดอย่าง เคร่งครัด ในขณะที่เดียวกันก็ต้องให้บริการประชาชน ด้วยความเสมอภาค เท่าเทียมไม่เลือกชนชั้น เพื่อให้ เกิดความพึงพอใจและประสานความร่วมมือในการ

ทำงานร่วมกันต่อไป กิจกรรมด้านความเป็นธรรม ที่ได้ดำเนินการแล้วแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านโรงเรียน

1. เนื่องจากโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ของ ชุมชนด้วย ทางโรงเรียนจึงให้บริการสถานที่เพื่อ จัดงาน เช่น การบวชนาค งานแต่งงาน รวมทั้งการ นำรถเข้ามาจอดเมื่อมางานฌาปนกิจที่วัดเสมียนนารี นอกจากนี้โรงเรียนยังให้บริการห้องสมุดและ ห้องสมุดเคลื่อนที่ กล่าวคือ ผู้ปกครองสามารถมานั่ง อ่านหนังสือพิมพ์ หรือหนังสืออื่นๆ บริเวณโรงเรียน ซึ่งห้องสมุดจัดหนังสือใส่ตะกร้าวางไว้ตามมุมต่างๆ เพื่อความสะดวกของผู้ที่สนใจจะอ่านหนังสือ นอกจากนี้โรงเรียนยังมีแผนที่จะเปิดให้ประชาชนมา รับการอบรมความรู้เบื้องต้นด้านคอมพิวเตอร์ในวันหยุดราชการ เนื่องจากโรงเรียนมีห้องคอมพิวเตอร์ 2 ห้องเรียน

2. โรงเรียนรับโครงการเยาวชนยุติธรรม จากกระทรวงยุติธรรมมาดำเนินการ เพื่อส่งเสริมให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ได้เรียนรู้กระบวนการยุติธรรม เบื้องต้นซึ่งเริ่มจากการกระทำผิด การถูกจับกุม การสอบสวนสืบสวน การพิจารณาคดี และการ ตัดสินลงโทษ โรงเรียนประสานความร่วมมือกับ หน่วยปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่ง ชาติส่งวิทยากรตำรวจมาให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าว ได้รับความสนใจจากนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ สถานักเรียนร่วมกันออกกฎหมายใช้ในโรงเรียน และเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายพื้นฐานสู่ผู้ปกครอง ด้วย การกระทำเช่นนี้เป็นการปลูกฝังให้ทุกคนต้องรู้

กฎหมายและใช้กฎหมาย เพื่อความเป็นธรรมไม่ใช่
นำกฎหมายมาใช้เพื่อประโยชน์ของตนเพียงฝ่ายเดียว

ด้านครู

1. การขอขบประมาณสนับสนุนในการ
ดำเนินโครงการ/กิจกรรม โรงเรียนกำหนดให้
คณะกรรมการที่รับผิดชอบ เสนอขอขบประมาณ
จากนั้นฝ่ายบริหารจะประชุมเพื่อขอรับทราบ
ความจำเป็นในการใช้งบประมาณเพื่อจัดซื้อสิ่งของ
ที่ต้องการเรียงตามลำดับความสำคัญก่อน - หลัง
แล้วจึงอนุมัติ กล่าวได้ว่าทุกโครงการ/กิจกรรม
ได้รับความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณตาม
ความจำเป็นอย่างแท้จริงซึ่งสร้างความพึงพอใจให้
คณะกรรมการและผู้ดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม
ทุกฝ่าย

2. การรักษาระเบียบวินัยของข้าราชการ
ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ข้าราชการครูนอกจากจะ
ต้องรักษาระเบียบวินัยแล้วยังต้องมีจรรยาบรรณ
ในวิชาชีพครู และมาตรฐานวิชาชีพด้วย

ด้านนักเรียน

1. การรับเด็กเข้าเรียน โรงเรียนวัด
เสมียนนารีรับเด็กทุกคนที่มีทะเบียนบ้านใน
สำนักงานเขตจตุจักร หากมีคุณสมบัติครบสามารถ
เข้าเรียนโดยไม่ต้องสอบคัดเลือก ผู้ปกครองฝากเด็ก
เข้าเรียนได้ตามลำดับก่อนหลัง โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
ใดๆทั้งสิ้น

2. การดูแลนักเรียน ครูประจำชั้นประจำ
วิชาทุกคนเอาใจใส่ดูแลนักเรียน ให้ความช่วยเหลือ
สำหรับนักเรียนที่ยากจนทางโรงเรียนจะจัดหาทุนการ

ศึกษาสำหรับซื้ออุปกรณ์การเรียนที่จำเป็น โดยครูจะ
จัดทำทะเบียนประวัติและวิเคราะห์นักเรียนเป็น
รายบุคคล เพื่อทราบว่านักเรียนแต่ละคนต้องการ
ความช่วยเหลือด้านใดบ้าง จากนั้นจึงจัดสรรหรือให้
ความช่วยเหลือที่ตรงกับความต้องการของนักเรียน
นับได้ว่านักเรียนได้รับความเป็นธรรมทุกคน

3. การคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถ
เข้าร่วมกิจกรรมหรือการแข่งขันทั้งในและนอกโรงเรียน
ในการเรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนจะเปิด
กิจกรรมชุมนุมหลายกิจกรรมให้นักเรียนเลือกเรียน
ตามความสนใจ เช่น กิจกรรมชุมนุมภาษาไทย
ชุมนุมภาษาอังกฤษ กิจกรรมนาฏศิลป์ กิจกรรม
ดนตรีไทย กิจกรรมจิตรกรรม กิจกรรมจัดตู้
พรรณไม้น้ำ เป็นต้น นักเรียนที่เข้าเรียนทุกชุมนุม
จะผลัดเปลี่ยนกันไปแข่งขันความสามารถร่วมกับ
โรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ ที่จัดกิจกรรมนั้นขึ้น
ทำให้โรงเรียนได้รับรางวัลหลายประเภท เช่น
รางวัลถ้วยประทาน พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้า
พัชรกิติยาภา การจัดตู้พรรณไม้น้ำ งานประมง
น้อมเกล้า รางวัลชนะเลิศการแข่งขันกีฬาฟุตบอล
ศุภนิมิตคัพ เป็นต้น

4. สถานักเรียนมีหน้าที่ดูแลความสงบ
เรียบร้อยในโรงเรียน หากนักเรียนมีปัญหาทะเลาะ
วิวาทกันในบางกรณี สถานักเรียนมีหน้าที่พิจารณา
ความผิดและบทลงโทษ

แนวทางที่ 3 ประหยัด ได้แก่ การบริหารจัดการ
และใช้ทรัพยากรของส่วนราชการที่มีจำกัด เพื่อให้
เกิดประโยชน์สูงสุดของทางราชการ

โรงเรียนวัดเสมียนนารีนำหลักการ เศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นวิถีชีวิตการดำเนินงานของ โรงเรียนโดยมีหลักการว่า **“ใช้น้อย จ่ายน้อย ใช้มาก ลำบากนาน”** เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่ไม่เก็บค่าใช้จ่าย ใดๆ จากผู้ปกครอง ให้บริการฟรีตามนโยบาย ของกรุงเทพมหานคร นักเรียนทุกคนจะได้รับบริการ อาหารกลางวัน หนังสือเรียน เครื่องแบบนักเรียน ค่าเรียนคอมพิวเตอร์ เรียนภาษาอังกฤษกับชาว ต่างชาติ และประกันอุบัติเหตุ แต่เนื่องจากทุก โรงเรียนต้องมีค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์และอื่นๆ ซึ่งในแต่ละเดือน จะเป็นค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง โรงเรียนได้รับ งบประมาณสนับสนุนจากกรุงเทพมหานคร แต่มี จำนวนไม่เพียงพอในการบริหารจัดการในโรงเรียน เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนนักเรียน ประมาณ 1,200 คน อีกประการหนึ่งนักเรียน บางส่วนมีนิสัยในการใช้จ่ายมากเกินไปจนเกินความพอดี ไม่รู้จักการประหยัดทั้งการใช้จ่ายส่วนตัวและการใช้ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทางโรงเรียนแจกให้ คณะกรรมการจึงกำหนดแผนการปฏิบัติงานเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 คณะกรรมการสำรวจค่าใช้จ่าย ด้านสาธารณูปโภคที่จำเป็น โดยเปรียบเทียบค่าใช้จ่าย เดือนต่อเดือนในระยะเวลาย้อนหลัง 2 ปี หาสาเหตุ ที่ค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้น จากนั้นประชุมกำหนดแผน ปฏิบัติงานด้านการประหยัดโดยนำกิจกรรม 5 ส

กิจกรรมธนาคารขยะ กิจกรรมขยะหอม กิจกรรม กระดาษหน้าเดียว กิจกรรมตลาดนัดมือสอง กิจกรรมปิดน้ำปิดไฟเมื่อเลิกใช้ และกิจกรรม ประหยัดฝากออม มาดำเนินการ

ระยะที่ 2 แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ โครงการและกิจกรรม คณะกรรมการแต่ละฝ่ายเริ่ม ปฏิบัติงานโดยความร่วมมือของครู นักเรียนและ ผู้ปกครอง หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมาร่วมให้ความรู้ เช่น การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยให้ความรู้เรื่องน้ำมันและก๊าซที่ผลิตได้และแนวทางในการใช้อย่างประหยัด ธนาคารไทยธนาคารมารับเงิน ฝากออมของนักเรียนเดือนละ 1 ครั้ง บริษัท นอร์ค สก๊อป จำกัด ตั้งตู้รับบริจาคหนังสือพิมพ์ และมอบ ทุนดำเนินการให้ 15,000 บาท ถ้าโรงเรียนใดสามารถ ประสพผลสำเร็จในการดำเนินงานติด อันดับ 1 ใน 10 จะได้รับหนังสือเข้าห้องสมุดมูลค่า 5,000 บาท ซึ่งโรงเรียนวัดเสมียนนารีได้รับรางวัลนี้มาแล้ว นอกจากนี้การประปานครหลวงให้ความรู้เรื่องการ ผลิตน้ำประปา และวิธีใช้น้ำประปาอย่างประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด เป็นต้น คณะกรรมการจะมีการประชุมเพื่อรับการนิเทศจากฝ่ายบริหาร ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานทุกระยะเพื่อหาแนวทาง การแก้ปัญหาและอุปสรรคที่พบระหว่างการปฏิบัติงาน หรือการคาดการณ์ปัญหาที่นำจะเกิดและพยายาม หลีกเลี่ยงปัญหาหรือหาทางป้องกันการเกิดปัญหานั้นๆ ล่วงหน้า

ระยะที่ 3 ประเมินผลการปฏิบัติงานเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ/กิจกรรม คณะกรรมการจะจัดทำแบบสอบถามความคิดเห็น หรือแบบสัมภาษณ์ เพื่อสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการในกิจกรรมนั้นๆ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลเพื่อหาข้อสรุปด้านดีและด้านที่ด้อยหรือบกพร่องสรุปเป็นรายงาน จัดทำรูปเล่ม เสนอฝ่ายบริหารเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาในปีต่อไป

ผลสำเร็จและความภาคภูมิใจ

1. กิจกรรมธนาคารขยะ นักเรียนแต่ละห้องเรียนจะแยกขยะเปียก ขยะแห้งจากห้องเรียน โดยแต่ละห้องเรียนจะมีถังขยะเล็ก 3 ใบ ใบที่หนึ่งสำหรับใส่เศษกระดาษ ใบที่สอง สำหรับใส่ขวดน้ำพลาสติก ใบที่สาม สำหรับใส่เศษขยะที่ไม่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ ทุกวันศุกร์นักเรียนจะนำเศษกระดาษและขวดน้ำพลาสติกมาขายที่ธนาคารขยะ ทำให้แต่ละห้องเรียนมีรายได้เป็นจำนวนมาก และนักเรียนทุกคนจะเก็บเงินส่วนนี้ไว้ เพื่อใช้จ่ายในชั้นเรียนของตนหรืองานเลี้ยงวันปีใหม่ ธนาคารขยะจำหน่ายกระดาษและขวดพลาสติกให้ผู้ปกครองที่รับซื้อรายได้จะนำเข้าบัญชีของธนาคาร เพื่อไว้ใช้จ่ายในโรงเรียนต่อไป กิจกรรมนี้สร้างความภาคภูมิใจให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียน

2. กิจกรรมตลาดนัดมือสอง เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน ตลาดนัดมือสองจะเปิดขายภาคเรียนละ 2 ครั้ง โดยคณะกรรมการจะประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนสำรวจสิ่งต่างๆ ภายในบ้านที่ยังมีสภาพดีแต่ไม่ได้ใช้แล้ว เช่น รองเท้า

เสื้อผ้า แผ่นดิสก์ ตุ๊กตา หนังสือการ์ตูน หรือของเล่นของนักเรียน นำมาจำหน่ายที่โรงเรียน คณะกรรมการจะเปิดให้นักเรียนลงทะเบียนล่วงหน้า 1 - 2 วัน เมื่อถึงวันจำหน่ายนักเรียนต้องจัดตั้งร้านให้สวยงาม น่าสนใจ และกำหนดราคาสินค้าเองตามความเหมาะสม กิจกรรมนี้ได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครองมากเพราะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้การประกอบอาชีพสุจริต ตั้งแต่ยังเด็ก และสร้างนิสัยประหยัดเห็นคุณค่าสิ่งของใช้ทุกชิ้น แม้ของที่เล็กใช้ก็นำมาจำหน่ายหารายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้

3. กิจกรรมประหยัดฝากออมเป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติทุกวัน นักเรียนจะนำเงินค่าขนมส่วนหนึ่งฝากครูประจำชั้น เมื่อครบกำหนด 1 เดือน ธนาคารไทยธนาคารจะส่งพนักงานมารับเงินฝากที่โรงเรียน นักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 มีบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร กิจกรรมนี้จะเริ่มเมื่อนักเรียนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนั้นเมื่อนักเรียนจบชั้นสูงสุดของโรงเรียนคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนจะมีเงินจำนวนหนึ่งเพื่อเป็นทุนในการเข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา กิจกรรมนี้จะช่วยเสริมสร้างนิสัยการใช้จ่ายอย่างประหยัดและเก็บออมให้กับนักเรียนได้อย่างดีเยี่ยม เนื่องจากปัญหาสำคัญของชาติในขณะนี้คือ ประชาชนมีการใช้จ่ายที่เกินรายได้ทำให้มีหนี้สินจำนวนมากไม่ได้ดำรงชีวิตด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียงรัฐบาลจึงต้องเสียบงบประมาณมาบรรเทาหนี้ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการฝากออม

แนวทางที่ 4 ประสิทธิภาพ ได้แก่ การจัดสรร และใช้ทรัพยากร (คน เงิน เวลา) มีการจัดกระบวนการบริหารของส่วนราชการ เพื่อให้ได้ผลงานและบริการสาธารณะที่เกิดผลสัมฤทธิ์ ผลงานมีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันการณ์และมีการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ผลงาน หรือบริการมีคุณภาพที่ดี สามารถเทียบเคียงมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับหรือผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

โรงเรียนวัดเสมียนนารีดำเนินงานภายใต้วิสัยทัศน์ “โรงเรียนมีมาตรฐาน ก้าวทันเทคโนโลยี สร้างคนดีสู่สังคม” การบริหารเน้นการมีส่วนร่วมทำงานเป็นทีมและใช้กระบวนการพัฒนาของวงจรพัฒนา (PDCA) มาดำเนินการการบริหารงาน ทำให้โรงเรียนวัดเสมียนนารีมีผลการทำงานที่อยู่ในระดับน่าพอใจ

การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพนี้ ทำให้นักเรียนของโรงเรียนเป็นผู้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี เป็นคนที่สามารถดำรงชีวิตในสังคมตามอุดมการณ์ “ความรู้ คู่คุณธรรม”

แนวทางในการบริหารราชการของคณะรัฐมนตรีโดยยึดแนวทาง 4 ป ได้แก่ โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และประสิทธิภาพ หากได้ดำเนินการอย่างจริงจัง โดยใช้การทำงานแบบมีส่วนร่วม คือร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมชื่นชมผลงานและทำงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนจะได้รับการยอมรับจากผู้ขอรับบริการได้แก่ ลูกค้า ประชาชน องค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสามารถลดความขัดแย้งทางความคิด เพราะจะเป็นการปลูกฝังแนวคิดจิตประชาธิปไตยให้

กับประชาชนทุกคน นั่นคือ การกล้าแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับและเปลี่ยนความคิดเห็นของตน เมื่อผู้อื่นมีความคิดเห็นที่ถูกต้องและมีเหตุผลมากกว่า ร่วมมือกันทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพราะทุกฝ่ายดำเนินงานด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบซึ่งกันและกัน มีความเสมอภาค เป็นธรรมไม่เลือกชนชั้นวรรณะ ไม่มีอคติต่อกัน ใช้ทรัพยากรของประเทศชาติอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด คิดถึงประโยชน์สุขส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตน องค์กร หน่วยงาน ท้องถิ่น ประเทศชาติ มีความเจริญรุ่งเรืองทัดเทียมนานาประเทศ เพราะการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของทุกฝ่ายย่อมก่อให้เกิดประสิทธิผลที่น่าพึงพอใจ

จากการนำหลักการบริหาร 4 ป เข้ามาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน ส่งผลให้โรงเรียนวัดเสมียนนารีซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่ให้การศึกษแก่นักเรียนระดับปฐมวัยถึงประถมศึกษาปีที่ 6 คณะครู นักเรียนผู้ปกครอง ชุมชนใกล้เคียง รวมทั้งวัดเสมียนนารีจึงประสานความร่วมมือเพื่อสร้างสรรค์หน่วยงานของเราให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับซึ่งประสพผลสำเร็จอย่างดียิ่ง เนื่องจากโรงเรียนผ่านการประเมินของสำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในระดับ ดี - ดีมาก นอกจากนี้ยังได้รับความไว้วางใจจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้ใช้เป็นแหล่งปฏิบัติการในการฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย สร้างความภาคภูมิใจแก่

บุคลากรทุกคนในโรงเรียน แต่สำคัญกว่าสิ่งใด คือ โรงเรียนได้รับความไว้วางใจจากประชาชนนำบุตรหลานมาเข้าเรียนเป็นจำนวนมากทุกปี บางครั้งไม่สามารถรับเข้าเรียนได้ เนื่องจากไม่มีที่ว่างในห้องเรียน สิ่งเหล่านี้แสดงถึงความพึงพอใจของผู้รับบริการ

อย่างแท้จริง และเป็นที่ยืนยันว่าแนวทางการบริหารราชการของคณะรัฐมนตรีโดยยึดแนวทาง 4 ป สามารถนำมาใช้ด้วยความจริงใจและส่งผลให้องค์กรประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

กรุงเทพมหานคร สำนักงานการศึกษา (2546) การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เล่ม 1. กองวิชาการ กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

กรุงเทพมหานคร สำนักงานการศึกษา (2546). การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียน เป็นฐาน เล่ม 2. กองวิชาการ กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

กรุงเทพมหานคร สำนักงานการศึกษา (2546) การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เล่ม 3. กองวิชาการ กรุงเทพมหานคร : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

วัดเสมียนนารี, โรงเรียน (2548) แผนยุทธศาสตร์โรงเรียน 2548 - 2552 เอกสารอัดสำเนา

วัดเสมียนนารี, โรงเรียน (2550) แผนปฏิบัติงานประจำปี 2550 เอกสารอัดสำเนา

การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป¹

ธีรภัทร มีอารีย์²

บทนำ

หน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย พูดย่างรวบรัด คือ การอำนวยความสะดวกสวัสดิดีแก่ทวยราษฎร์ และการอำนวยความสะดวกที่ดีที่ทำอยู่นั้น อาจจำแนกตามประเภทงานได้ 4 ด้าน คือ การอำนวยความสะดวกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การพัฒนาอาชีพและฐานะความเป็นอยู่ การพัฒนาจิตใจให้อยู่ร่วมกันได้ด้วยความสุข และความสามัคคี ประองตอง และการให้การศึกษเพื่อสร้างอนาคตที่แจ่มใส งานทั้ง 4 ด้าน ยังจำแนกเป็นส่วนปลีกย่อยออกไปได้มากมาย ซึ่งต้องมีกรมกองต่างๆ รับผิดชอบไปปฏิบัติ ทั้งต้องพึ่งพิงอาศัยความร่วมมือจากกระทรวง ทบวง กรมอื่นอย่างกว้างขวางและใกล้ชิดด้วย ข้าราชการกระทรวงมหาดไทยทุกฝ่าย ทุกคน จึงจำเป็นต้องมีหลักปฏิบัติที่แน่นอนเป็นเครื่องยึดถือ หลักการอย่างแรกก็คือ ต้องปฏิบัติงานให้ประสานสอดคล้องและดำเนินก้าวหน้าไปด้วยกัน เสมอกัน พร้อมเพรียงกันทุกฝ่าย โดยมีให้ลำหน้าหรือลำหลังกว่ากัน อันจะเป็นเหตุให้งานชะงักงัน หรือเสียชว่น

และเสียผล หลักการอย่างที่สอง คือ ต้องพยายามประสานงานกับทุกหน่วยงานด้วยความสมัครสมาน และความเข้าใจอันดีต่อกัน ประการสำคัญ คือ จะต้องระมัดระวังปฏิบัติการทุกอย่างด้วยความสุจริตเที่ยงตรงให้สมควรและถูกต้องด้วยหลักวิชากฎหมาย ความชอบธรรม โดยไม่มีอคติ...

พระบรมราชาโฆวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงพระราชทานแก่ข้าราชการกระทรวงมหาดไทย ณ พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2535 ในโอกาสที่กระทรวงมหาดไทยครบรอบ 100 ปี ดังอัญเชิญมาเบื้องต้นนี้ คงเป็นที่ประจักษ์แจ้งชัดแก่ข้าราชการกระทรวงมหาดไทยทุกคนที่ได้น้อมนำมายึดถือปฏิบัติในหน้าที่ราชการและเป็นเข็มทิศในการนำพาชีวิตไปสู่ความเจริญแห่งตนมาตลอดนั้น และไม่ว่าสถานการณ์ของบ้านเมืองจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดก็ตาม ในฐานะที่เราเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงต้องเป็นเสาหลักให้แก่ชาติบ้านเมือง และธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยการประพฤติปฏิบัติราชการ

¹ 1 ได้รับรางวัลที่ 1 ระดับบุคคล ในการประกวดบทความ เรื่อง "การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป" ของกระทรวงมหาดไทย เมื่อเดือนกันยายน 2550

² นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล 6ว กลุ่มงานแผนงาน วิทยาลัยการปกครอง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ตามรอยพระยุคลบาท เป็นข้าราชการที่ดี มีอุดมการณ์ มีจิตใจมุ่งมั่นแน่วแน่ในการแก้ไขปัญหาของประเทศชาติ อีกทั้งช่วยเสริมสร้างคุณประโยชน์ให้แก่แผ่นดิน มีจิตใจรัก สามัคคี ทำงานด้วยความสมานฉันท์ เพื่อความเจริญมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน

วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐ มีเป้าหมายเพื่อสร้างจิตสำนึกในการประพฤติชอบ ให้ข้าราชการยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ความสุจริต ซื่อตรงเที่ยงธรรม เป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด เกิดความคุ้มค่า มีคุณภาพมาตรฐาน ถูกต้อง ตอบสนองความต้องการของประชาชน และมีความรับผิดชอบต่อสังคมประกอบกับนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและการจัดองค์กรภาครัฐ ที่มุ่งเน้นให้สอดคล้องกับทิศทางการนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมมีความเข้มแข็ง และประชาชนมีความสุข ด้วยการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้การรับราชการมีความเป็นมืออาชีพ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถดำรงชีพอย่างพอเพียง มีมโนสุจริต ตลอดจนมีสมรรถนะขีดความสามารถในการให้บริการประชาชนตามแนวทางพระราชทาน **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”**

การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป ได้แก่ โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และประสิทธิภาพ ของ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี

ถือเป็นหลักการทำงานที่สอดคล้องยิ่งที่จะทำให้ข้าราชการกระทรวงมหาดไทยได้นำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการได้อย่างเป็นรูปธรรม แต่สิ่งสำคัญประการแรกคือเราจะต้องสร้างจิตสำนึกหรือมโนสุจริตในการประพฤติ ปฏิบัติตน ด้วยการเริ่มต้นเป็นแบบอย่างของตนเองและครอบครัวก่อน จนมาถึงในระดับหน่วยงาน องค์กรและสังคม เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นข้าราชการที่ **เก่ง ดี มีอุดมการณ์** พร้อมจะถักทอเป็นสายใยแห่งคุณค่าของข้าราชการกระทรวงมหาดไทยได้อย่างแท้จริง

โปร่งใส ตรวจสอบได้คือหัวใจของการปฏิบัติราชการ

หากพิจารณาการปฏิบัติราชการตามแนวทางที่กล่าวมาข้างต้นนั้น จะเห็นว่า แนวทางการทำงานด้านหลักความโปร่งใส ถือเป็นหัวใจของการปฏิบัติราชการที่ข้าราชการกระทรวงมหาดไทยต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบอยู่ในกรอบของกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของทางราชการอย่างเคร่งครัด เพราะการทำงานของข้าราชการนอกจากจะมีบทบัญญัติของกฎหมาย จรรยาบรรณของวิชาชีพ และระเบียบวินัย เป็นเครื่องกำกับในการปฏิบัติหน้าที่ให้สุจริตและเป็นธรรมแล้ว อาจถูกตรวจสอบจากภาคส่วนและองค์กรอื่นๆ ในสังคม โดยเฉพาะการตรวจสอบจากภาคประชาชนที่ปัจจุบันรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่างๆ ได้กำหนดให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้ในทุกขั้นตอนมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา ดังนั้น การปฏิบัติราชการในปัจจุบันจึงต้องพัฒนาปรับปรุงกลไกและวิธีการทำงานให้มี

ความชัดเจน โปร่งใส สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้และต้องเปิดเผยข้อมูล อันไม่ต้องห้ามตามกฎหมาย ให้ประชาชนได้รับทราบ โดยมีแนวทางการปฏิบัติงานให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ดังนี้

1. กำหนดแผนการทำงานหรือขั้นตอนการให้บริการประชาชนที่ชัดเจน หมายความว่า เราต้องรู้จักจัดระบบการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด ด้วยความละเอียดรอบคอบ อาทิเช่น หากเป็นการทำงานด้านการบริหารโครงการพัฒนาในขั้นตอนแรกควรจะต้องศึกษาหาข้อมูล โดยเฉพาะโครงการที่กระทบต่อความเดือดร้อนของประชาชนหรือเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาหรือผลกระทบของการดำเนินโครงการในท้องถิ่นนั้นๆ เสียก่อน การรับฟังความคิดเห็นหรือการให้ประชาชนออกเสียงประชามติ ในการร่วมตรวจสอบความโปร่งใสของโครงการก็มีความจำเป็นไม่น้อย เพื่อวิเคราะห์ผลดีผลเสียร่วมกันระหว่างภาครัฐและประชาชน อันจะทำให้การทำงานราบรื่นประสบผลสำเร็จ และเมื่ออยู่ระหว่างดำเนินโครงการ ก็ต้องหมั่นตรวจสอบและติดตามความก้าวหน้าของโครงการเป็นระยะๆ ตามแผนที่กำหนด และสุดท้ายแล้วก็ต้องมีการติดตามประเมินผลของโครงการว่าการดำเนินโครงการประสบผลสำเร็จ หรือไม่ หากมีปัญหาคงอุปสรรคใดก็สามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นๆ ได้ โดยเฉพาะการนำไปปรับแก้ไขในโครงการต่อไป หรือหากเป็นงานที่ต้องให้บริการประชาชน ควรกำหนดขั้นตอนการขอเข้ารับบริการให้ชัดเจน การให้ข้อมูลข่าวสาร ระยะเวลาดำเนินการของแต่ละ

ขั้นตอนต้องใช้ระยะเวลาเท่าใด ก็ต้องชี้แจงให้ประชาชนได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ อีกทั้งต้องแจ้งให้ผู้รับบริการทราบความคืบหน้าในการดำเนินเรื่องหรือขั้นตอนงานต่างๆ ที่ให้บริการอยู่ หากงานนั้นต้องมีหลายหน่วยงานก็ต้องประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่ต่อเนื่องและรวดเร็วและประการสำคัญ คือ ควรเห็นถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้รับบริการในระยะยาว และสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีหรือขั้นตอนการให้บริการ เพื่อให้ผู้รับบริการได้ประโยชน์สูงสุดแต่การเปลี่ยนแปลงหรือการลดขั้นตอนนั้น ต้องตั้งอยู่บนหลักความชอบธรรมด้วยกฎหมาย มีความเป็นกลางและไม่เอื้ออคติ อีกทั้งต้องพึงระลึกไว้เสมอว่าหลักความถูกต้องต้องมาก่อนความถูกต้อง

2. มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารของทางราชการโดยหลักแล้ว ต้องเปิดเผยการปกปิดเป็นเพียงข้อยกเว้นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ที่ให้ข้อมูลข่าวสารบางอย่างต้องปิดเป็นความลับเท่านั้น ส่วนใหญ่แล้วต้องเปิดเผยให้ประชาชนได้รับทราบถึงขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ ที่แสดงรายละเอียดการให้บริการ ระยะเวลา อัตราค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่ระบุตามกฎหมายในเรื่องนั้นๆ และต้องเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว หรือหากเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องกระทบถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนแล้ว ต้องชี้แจงเหตุผล สิทธิต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์และข้อปฏิบัติตามกฎหมายให้ประชาชนได้รับทราบ อาทิเช่น บุคคลใดที่ตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา

ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้น เสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ จึงเห็นได้ว่า ผู้ต้องทำในคดีอาญาจะต้องได้รับทราบสิทธิตามกฎหมายที่พึงได้รับจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และหากเราปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส สุจริต เปิดเผย ตรงไปตรงมาทุกขั้นตอนของกฎหมายแล้ว นอกจากจะเป็นเกราะคุ้มครองป้องกันตนเอง ยังเป็นการช่วยเหลือประชาชนให้ได้รับความสะดวก รวดเร็ว เป็นธรรมและเกิดความเชื่อถือศรัทธาจากประชาชน ที่มีต่อข้าราชการได้อีกทางหนึ่ง

3. การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและตรวจสอบจากประชาชน หมายความว่า ข้าราชการ นอกจากจะเป็นผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่ไว้แล้ว ยังต้องเป็นผู้นำการบริหารจัดการแบบ บูรณาการให้ทุกฝ่ายได้เข้ามาร่วมกันทำงาน หรือ แก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยการประสานงานกับภาคเอกชน ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ ด้วยการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบและร่วมตรวจสอบ อาทิเช่น การจัดช่องทาง การแจ้งเบาะแสการทุจริตที่สะดวก และเข้าถึงง่ายและมี การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้ประชาชนได้รับ ทราบอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามหน่วยงานภาครัฐ จะต้องคำนึงถึงหลักความปลอดภัย และปกป้อง ผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตไม่ให้ถูกกลั่นแกล้ง ทั้งนี้จะ ต้องปกปิดข้อมูลข่าวสารและปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ตลอดจนมีการ สร้างขวัญและกำลังใจให้กับเครือข่ายภาคประชาชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมแจ้งเบาะแสการทุจริตด้วย ซึ่งการ

สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม และตรวจสอบจาก ประชาชนถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะบ่งชี้ว่า ภารกิจนั้น จะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว และการส่งเสริม ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและ ตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ ยังเป็นการเสริม สร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมการเรียนรู้ในการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยตั้งแต่ในระดับรากแก้ว คือ การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องกำหนดให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิ และ มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุก ประเภทจะต้องจัดให้มีวิธีการที่ประชาชนมีส่วนร่วม ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะกระทำการ ใดที่อาจส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของ ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นต้องแจ้ง ข้อมูลรายละเอียดให้ประชาชนทราบก่อนกระทำการ เป็นเวลาพอสมควร และต้องจัดให้มีการรับฟังความ คิดเห็นก่อนการกระทำนั้น หรืออาจจัดให้ประชาชน ออกเสียงประชามติ เพื่อตัดสินใจก่อนตามที่กฎหมาย บัญญัติ อีกทั้งต้องรายงานผลการดำเนินงานต่อ ประชาชนในเรื่องการจัดทำงบประมาณ การใช้จ่าย และผลการดำเนินงานในรอบปี เพื่อให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและกำกับการบริหาร จัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่าง ใกล้ชิด ทั้งนี้ จะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้เกิด กระบวนการเรียนรู้และการแก้ไขปัญหาได้ด้วย ชุมชนตนเองอันจะทำให้เกิดการพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

คุณธรรมนำตนให้ซื่อตรงและเป็นธรรม

การวางรากฐานการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมของข้าราชการ เพื่อนำไปสู่การทำงานที่ยึด “หลักความเป็นธรรม” แก่ประชาชนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เปรียบเสมือนรากแก้วของต้นไม้ที่ยึดเกาะดินจนแข็งแรง ยืนหยัด มั่นคง จึงจะทำให้ลำต้นเติบโตได้อย่างเข้มแข็ง ส่งผลให้แตกกิ่งก้านสาขา ผลดอกออกผลและใบที่สวยงามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทนแดด ทนฝน ทนหนาว ทนต่อทุกสภาวะการณีนั่นหมายความว่า ประเทศชาติเราจะพัฒนาให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืนต้องเริ่มต้นวางรากฐานที่ดี คือ “การพัฒนาคนในชาติให้มีคุณธรรม จริยธรรม”

การส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกให้ข้าราชการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ประพฤติ ปฏิบัติตนให้อยู่บนพื้นฐานของความมีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อนำตนให้มีจิตใจที่สะอาด ซื่อตรง เพื่อเป็นพื้นฐานให้ยึดมั่นอยู่ในศีลธรรม เป็นข้าราชการที่มีจิตใจดีงาม มีจิตสำนึกในการปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเป็นธรรม เกิดความรักในเกียรติภูมิและศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้วยการประพฤติปฏิบัติตนต่อตนเอง ครอบครัว และประชาชน ดังนี้

1. การปฏิบัติราชการด้วยการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม หมายความว่า ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรมและถูกต้องตามหลักกฎหมาย ระเบียบวินัย จรรยาบรรณในวิชาชีพอย่างตรงไปตรงมา งานใดที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ต้องชี้แจงเหตุผลให้ประชาชนเข้าใจอย่างไม่มีอคติ ต้องมีสัจจะเชื่อถือได้ พูดอย่างไรต้องทำ

อย่างนั้น ไม่บิดเบือน รู้จักข่มใจตนเอง มีขันติ คือความอดทน มีจิตสำนึกและอุทิศแรงกาย ใจผลักดันให้ภารกิจหน้าที่ของตน หน่วยงานตลอดจนการช่วยเหลือประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ

2. การให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมและเป็นธรรม หมายความว่า มีความตั้งใจในการให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเสมอภาคไม่ว่าจะเป็นคนรวย คนจน ผู้ด้อยโอกาส หรืออยู่ในภูมิภาคใด ท้องถิ่นใด ต้องได้รับบริการที่เป็นธรรมและเท่าเทียมกัน โดยไม่มีอคติและลำเอียง รู้จักสำรวจตรวจสอบปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ แล้วจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาแต่ละเรื่องว่า เรื่องใดสมควรจะต้องได้รับการแก้ไขเยียวยา ก่อนเป็นลำดับแรก แล้วดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาที่ประชาชนประสบอยู่อย่างรีบด่วน เพื่อช่วยฟื้นฟูสภาพความเป็นอยู่และสภาพจิตใจให้ประชาชนให้มีความเข้มแข็งในการดำรงชีวิตได้ต่อไป แม้บางเรื่องไม่ได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเรา ก็สามารถช่วยแก้ไขเฉพาะหน้าได้อย่างทันท่วงที การให้บริการประชาชนเราต้องน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระองค์ทรงพระราชทานไว้ คือ “ขาดทุนคือกำไร” มาเป็นหลักในการทำงาน ซึ่งการให้และการเสียสละสำหรับนักเศรษฐศาสตร์มักมองว่าเป็นการลงทุนที่มีแต่ผล “ขาดทุน” แต่พระองค์ท่านกลับมองว่ามีผลเป็น “กำไร” กล่าวคือ ถ้าต้องการให้ประเทศชาติได้กำไร รัฐบาลก็ต้องลงทุนใช้จ่ายงบประมาณจำนวนมาก เพื่อสร้างโครงการต่างๆ ตามความต้องการและความจำเป็นของประชาชน ทำให้ประชาชนอยู่ดีกินดี

สามารถสร้างงาน ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ภาครัฐจัดเก็บภาษี เพื่อนำเงินไปพัฒนาประเทศได้มากขึ้น ประเทศชาติก็จะเจริญก้าวหน้าตามไปด้วย ถือเป็นกำไรที่ไม่อาจคิดมูลค่าเป็นเงินได้ ดังนั้น ข้าราชการกระทรวงมหาดไทยควรได้ทำความเข้าใจหลักการนี้ให้ถ่องแท้ และเมื่อใดที่มีโอกาสปฏิบัติตนเป็นผู้ให้ ผู้เสียสละในการช่วยเหลือประชาชนให้อยู่ดีมีสุข ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง โดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นกำไรใดๆ เลย จะถือได้ว่าเป็นการทำบุญที่มีอานิสงส์มากด้วย

3. การยึดมั่นในหลักการและธำรงไว้ซึ่ง

ความถูกต้อง หมายความว่า การยึดมั่นในหลักการ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ ไม่เบี่ยงเบนเพราะด้วยความมีอคติหรือผลประโยชน์ส่วนตน และมีความเสียสละความสุขสบาย ตลอดจนมีความพึงพอใจในตำแหน่งหน้าที่ตนเองและฐานะความเป็นอยู่ในครอบครัว ตลอดจนมุ่งให้ภารกิจงานในหน้าที่เกิดสัมฤทธิ์ผลเป็นสำคัญ อีกทั้งต้องธำรงไว้ซึ่งความถูกต้องยืนหยัดพิทักษ์ผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน แม้ในสถานการณ์ที่อาจเสี่ยงต่อความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การงาน หรืออาจเสี่ยงภัยต่อชีวิต ก็ต้องไม่หวั่นไหวและตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม แม้ผลของการปฏิบัติงานอาจสร้างศัตรูหรือก่อความไม่พึงพอใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือเสียผลประโยชน์ก็ตาม และต้องกล้าคิด กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ปกป้องคนดี อำนวยความเป็นธรรม และบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชน

ตามรอยพ่อ เศรษฐกิจพอเพียง

เรียบง่าย ประหยัด คือ หลักการใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการนำความคิดกับชีวิตมาผสานเป็นหนึ่งเดียวกัน ดังความหมายที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานให้แก่ปวงชนชาวไทย ความว่า “เศรษฐกิจพอเพียง มีความหมายกว้างออกไปอีก เพื่อที่จะให้ทุกคนมีความพอเพียง พออยู่พอกิน ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่หรูหรา คนเราถ้าพอใจในความต้องการก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย พอเพียงของบางคน อาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ คิดจะทำอะไรก็ต้องพอเพียง พุดจาก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข” จะเห็นได้อย่างถ่องแท้ว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการดำรงชีวิตแบบทางสายกลาง เมื่อมีความพอประมาณ มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เป็นการตั้งอยู่บนเงื่อนไขสองด้าน คือ หนึ่ง เกิดความสว่างทางความรู้ หมายถึง มีความรอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวัง สองเกิดความสว่างด้านคุณธรรม หมายถึง มีความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทน และแบ่งปัน อันจะนำไปสู่หนทางความยั่งยืนในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ในราชการ หรือด้านการดำเนินชีวิต และยิ่งก่อให้เกิดสังคมโดยรวม มีความสงบสุขและสมดุล ดังนั้น หากข้าราชการได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและชีวิตการทำงานเพื่อเป็นแบบอย่าง ในการปฏิบัติตนอย่างเรียบง่าย ประหยัด อันจะส่งผลที่ยั่งยืนแก่ครอบครัว องค์กร และชุมชน ดังนี้

1. การนำหลักความพอเพียงมาใช้ใน

ระดับครอบครัว หมายความว่า ครอบครัว คือ จุดเริ่มต้นของความสำเร็จที่เราจะปรับวิถีคิด วิธีการปฏิบัติโดยการเริ่มต้นเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่สมาชิกในครอบครัว ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการประหยัด ใช้จ่ายแต่สิ่งจำเป็น ควรเน้นที่การควบคุมรายจ่าย เพื่อฝึกความอดทน และรู้จักการใช้ชีวิตแบบทางสายกลาง ไม่ตึงและหย่อนเกินไป ไม่ใช่เป็นการตระหนี่ถี่เหนียว แต่เป็นการรู้จักคุณค่าของการใช้ชีวิตแบบพอเพียง อาจจะนำหลักการบันทึกเป็นบัญชีรายรับ - รายจ่าย ซึ่งการจัดทำบัญชีนี้จะทำให้เราได้หลัก 3 คิด 4 รู้ คือ 1 คิดอย่างหลักบัญชี ทำให้ 1) รู้ทิศทางอนาคตของตนเอง สร้างนิสัยการออม 2) คิดประติดประต่อ ทำให้ 2) รู้หนี้สิน ได้ปลดหนี้เปรียบเทียบรายได้ รายจ่าย ฝึกนิสัยการใช้จ่ายเงิน 3) คิดจำแนก ทำให้ 3) รู้รายได้ และ 4) รู้รายจ่าย เป็นการลงมือทำบัญชีประจำวันอันจะทำให้มีเงินออมพออยู่ พอกิน และหากมีหนี้สินก็สามารถปลดหนี้ลงได้ ทั้งนี้หากทุกคนได้รู้จักประมาณตน นำหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ก็จะเป็นพื้นฐานให้เรา รู้จักคิด มีสติและทำอะไรก็จะรู้จักวางแผนได้อย่างรอบคอบ อีกทั้งยังเป็นเครื่องกำกับสติไม่ให้เกิดกิเลส ความโลภ ความอยากได้โดยการคิดจะไปกระทำ ความผิด จุจริตประพฤติมิชอบ เพราะจิตใจของเราได้รับยาขนานเอก คือ การรู้จักฝึกจิตใจให้มีความเข้มแข็งและมีความพอเพียง ตามแนวทางที่พระองค์ทรงพระราชทานไว้ นั่นเอง

2. การนำหลักความพอเพียงมาใช้ในการ

ปฏิบัติงาน หมายความว่า หลักเศรษฐกิจพอเพียง นอกเหนือจากเป็นหลักคิด หลักปฏิบัติที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดีแล้ว ก็ส่งผลถึงการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในชีวิตการทำงานได้เช่นกัน กล่าวคือ เมื่อเรารู้จักความพอเพียงจนสามารถกำกับจิตใจให้มีความเข้มแข็ง มีสติในตนเองและครอบครัวแล้ว ก็จะส่งผลถึงการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดความคุ้มค่า ประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานได้ เพราะเรามีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวมาแล้ว และถ้าเรารู้จักใช้ทรัพยากรทางการบริหารไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของวัสดุอุปกรณ์งบประมาณ อย่างประหยัดและจัดสรรให้เหมาะสมกับภารกิจ ก็จะช่วยให้หน่วยงานหรือรัฐประหารัยงบประมาณและการใช้วัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ได้มากกว่าที่ผ่านมา หรือการรู้จักนำทรัพยากรทางการบริหารที่มีอยู่มาเพิ่มมูลค่าการทำงานให้มากกว่าเดิม ก็จะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติราชการได้เช่นกันและยังเป็นการช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย ซึ่งจะทำให้ภาครัฐสามารถนำงบประมาณไปใช้ในการพัฒนาประเทศในด้านอื่นๆ ได้มากกว่าที่เป็นอยู่

3. การนำหลักความพอเพียงมาส่งเสริม

ในระดับชุมชน หมายความว่า หากได้ปฏิบัติตนตามแนวทางพระราชทาน หลักเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ในฐานะที่เราเป็นข้าราชการ ก็ต้องเป็นผู้นำ และกระตุ้น

ส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน ได้ตระหนัก และเล็งเห็นถึงความสำคัญของการใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการเริ่มต้นที่การสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้นำชุมชน อาทิเช่น การสร้างเครือข่ายในระดับชุมชน การจัดอบรมให้ความรู้และการปฏิบัติจริง การปรับเปลี่ยนทัศนคติของชุมชน แต่การส่งเสริมนั้น จำเป็นที่ข้าราชการต้องหมั่นลงไปในพื้นที่ เพื่อปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้ประชาชนได้เห็น ซึ่งเป็นการสร้างจิตสำนึก ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน ในการเผยแพร่แนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การนำปราชญ์ชาวบ้าน หรือประชาชนในชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงนำมาถ่ายทอดประสบการณ์ เพื่อศึกษาและเป็นต้นแบบในการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชนก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ชุมชนเกิดการยอมรับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้อย่างเหมาะสมกับตนเอง

หลักการใช้ชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงที่ยกมาเป็นตัวอย่างนี้ หากทุกคนได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตครอบครัว การทำงาน และการส่งเสริมให้ประชาชนได้นำไปปฏิบัติด้วยแล้ว ยังได้ชื่อว่าเป็นผู้หนึ่งของคนไทยทั่วประเทศ ที่ได้เดินตามรอยพ่อ น้อมนำแนวทางพระราชดำรัสมาปฏิบัติจริง เพื่อสร้างชีวิตครอบครัว องค์กร และสังคม โดยรวมอย่างเรียบง่าย ประหยัด ใช้ชีวิตแบบพอเพียงในทุกๆ ด้าน และสำคัญยิ่งเหนือสิ่งอื่นใด ก็คือทำให้ **“พ่อของเรา มีความสุขและภูมิใจ”** ตลอดไป

มุ่งผลสัมฤทธิ์ที่ประสิทธิภาพในการบริหารงานและการให้บริการประชาชนอย่างมืออาชีพ

ข้าราชการนอกจากจะต้องปฏิบัติงานให้เกิดความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัดแล้ว การปฏิบัติราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่**ประสิทธิภาพ**ในเชิงภารกิจ ภาครัฐ ความคุ้มค่า การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ถือเป็นเป้าหมายสำคัญเช่นกัน

การปฏิบัติราชการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารราชการให้มีลักษณะการทำงานแบบภาคเอกชน เพื่อให้ข้าราชการปรับเปลี่ยนกระบวนการคิด วิธีการทำงานหรือกลยุทธ์ให้บริหารงานได้อย่างมืออาชีพ มุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงาน การกำหนด ยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร พร้อมทั้งสร้างตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานที่ชัดเจนและสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานได้อีกทั้งมีการให้รางวัลผลตอบแทนตามระดับของผลงาน ดังนั้น การปฏิบัติราชการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ จึงมีแนวทางการปฏิบัติราชการที่เน้นความสำคัญสามด้านคือ หนึ่งมีความประหยัด หมายถึง การใช้ทรัพยากรให้น้อยที่สุดในการผลิตหรือการดำเนินกิจกรรม สองมีประสิทธิภาพ หมายถึง การสร้างผลผลิตในระดับที่สูงกว่าเดิม และสามมีประสิทธิผล หมายถึง ระดับการบรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าว่าได้ออกให้เกิดผลผลิต ผลลัพธ์ตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด

แนวทางการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ดังกล่าว จึงมีเป้าหมายสำคัญคือ อยู่ที่ว่า การปรับ กระบวนวิธีคิด วิธีการทำงาน ให้เป็นข้าราชการแบบ มืออาชีพ กล่าวคือ

1. การจัดสรรและใช้ทรัพยากรทางการบริหาร (คน เงิน เวลา) อย่างมีประสิทธิภาพ หมายความว่า ผู้บริหารสูงสุดในองค์กรต้องกำหนด วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน ปฏิบัติได้ โดยเน้นเป้าหมายที่ผลผลิตและผลลัพธ์ ซึ่งคุณภาพมากกว่าผลผลิตและผลลัพธ์เชิงปริมาณ สามารถเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับองค์กรอื่น ที่มีลักษณะงานที่เทียบเคียงกันได้ การบริหารกำลังคน เงิน เวลา ต้องมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจสู่ หน่วยงานระดับล่างเพื่อให้สามารถทำงานบรรลุ เป้าหมายได้อย่างเหมาะสม ได้แก่

1.1 การจัดสรรทรัพยากรด้านกำลังคน ภาครัฐต้องกำหนดบุคลากรที่จะปฏิบัติงานให้ เหมาะสมกับคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ ตำแหน่ง และประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานและการแก้ไขปัญหาหรือความเข้าใจสภาพแวดล้อมในพื้นที่ เป็นลักษณะของการใช้คนให้ตรงกับการทำงาน ปัญหาและพื้นที่ จะเป็นการแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด มากกว่าการจัดสรรบุคลากรลงไปปฏิบัติหน้าที่แล้ว ไม่สามารถปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาในระยะยาว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นต่อประชาชน หรือองค์กรภาคส่วนอื่นๆ ในพื้นที่ได้

1.2 การจัดสรรด้านงบประมาณและเวลา ภาครัฐต้องจัดสรรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพราะการจัดสรรงบประมาณในปัจจุบันปัญหาหนึ่งคือ

การใช้งบประมาณที่ซ้ำซ้อนกันในหลายหน่วยงาน ทำให้ภาครัฐต้องสิ้นเปลืองงบประมาณโดยไม่จำเป็น ในหลายๆ โครงการ อาทิเช่น โครงการพัฒนาชนบท มีความซ้ำซ้อนและบริหารงบประมาณไม่คุ้มค่ากับ ผลผลิต ระยะเวลา และเป้าหมายที่วางไว้ ภาครัฐ ควรจัดสรรงบประมาณแบบองค์รวม หมายความว่า หากโครงการพัฒนาใดๆ มีหลายหน่วยงานที่เข้าไป เกี่ยวข้อง ควรจัดสรรงบประมาณด้วยการบูรณาการ ร่วมกัน และกำหนดเจ้าภาพในการบริหารโครงการ นั้นๆ ก็จะทำให้การใช้งบประมาณมีความประหยัด คุ้มค่าและตรวจสอบได้ง่ายกว่าที่ผ่านมา

2. การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของการทำงานในองค์กร หมายความว่า ข้าราชการต้องปรับวิธีคิด วิธีการทำงาน ที่มุ่งเน้นเป้าหมายสูงสุดขององค์กร เป็นตัวตั้ง มากกว่าเป้าหมายของกลุ่มหรือฝ่ายของ ตนเองเท่านั้น ต้องมีการคิดนอกกรอบ และเน้นให้ องค์กรมีบรรยากาศของการทำงานเป็นทีมมากกว่า ต่างคนต่างทำ มีการทำงานแบบข้ามฝ่าย กลุ่มงาน ไม่ยึดติดกับสายการบังคับบัญชามากเกินไป มีความ ยืดหยุ่นกฎระเบียบใดที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงาน หากไม่ทำให้เกิดความเสียหายหรือผิดหลักการแล้ว ควรนำมาพิจารณาปรับ แก้ไขให้เหมาะสมเพื่อความ สะดวก รวดเร็วในการปฏิบัติงาน และควรเน้นการ ให้บริการประชาชนด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว ทัน เหตุการณ์ ก็จะช่วยให้ข้าราชการทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. การบริการประชาชนด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว มีคุณภาพ และมีความพึงพอใจ หมายความว่า การสร้างความพึงพอใจในการให้บริการก็เป็น

สิ่งสำคัญที่ต้องปรับวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งภาครัฐสามารถปรับปรุงการให้บริการประชาชนให้เกิดความถูกต้อง รวดเร็ว และมีความพึงพอใจได้แก่

3.1 การปรับภูมิทัศน์ของสถานที่ราชการ ให้สวยงาม สะอาดตา หมายความว่า การปรับด้านภาพลักษณ์ ด้วยการปรับสภาพภูมิทัศน์ทั้งภายนอกและภายใน การปรับสภาพภูมิทัศน์ภายนอก ควรดูแลสถานที่ราชการไม่ให้ทรุดโทรมหรือเก่าจนเกินไป และบริเวณรอบๆ สถานที่ราชการควรปรับสภาพพื้นที่ด้วยการปลูกต้นไม้ หรือจัดสวนหย่อมให้ดูร่มรื่นสวยงาม การจัดสร้างที่จอดรถให้สะดวกและเพียงพอ จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ต่างๆ ให้ประชาชนอ่านได้ง่ายและสะดวก ส่วนการปรับสภาพภูมิทัศน์ภายในสำนักงาน ควรจัดที่พักหรือเก้าอี้ให้เพียงพอต่อประชาชนที่มาติดต่อราชการ จัดระบบบัตรคิวในการเข้ารับบริการเพื่อความเป็นระเบียบและสะดวก รวดเร็ว การจัดช่องทางให้บริการที่สะดวกและเข้าถึงง่าย การแสดงป้ายอัตราค่าธรรมเนียมต่างๆ ให้ถูกต้อง ชัดเจน และควรแยกแผนกบริการต่างๆ ให้เป็นสัดส่วน การจัดมุมหนังสือและน้ำดื่ม ห้องสุขาต้องหมั่นดูแลรักษา ทำความสะอาดไม่ให้มีกลิ่นเหม็น หรือในโอกาสวันพิเศษต่างๆ ก็จัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมสัมพันธ์กับประชาชน อาทิเช่น ในวันแห่งความรัก อาจจัดพืชมงคลหยั่งสมรสหมู่และมอบของที่ระลึก การจัดงานประเพณีร่วมกับประชาชนในท้องถิ่น ฯลฯ ก็จะเป็นการสร้างความรักหรือความพึงพอใจแก่ประชาชน อันจะเป็นการสร้างความรู้สึที่ดีที่มีต่อการให้บริการของภาครัฐ

3.2 การปรับวิธีการหรือขั้นตอนในการให้บริการประชาชน หมายความว่า การปรับด้านวิธีการในการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน อาทิเช่น การลดขั้นตอนการอนุมัติหรือการสั่งการ ที่ต้องมีการดำเนินการ หลายขั้นตอน สามารถปรับให้ผู้อนุมัติสั่งการ และผู้พิจารณาคำร้องในเบื้องต้นเป็นบุคคลคนเดียวกัน ที่เรียกว่า One stop service หรือการบริการแบบเบ็ดเสร็จในจุดเดียว ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว มากยิ่งขึ้น หรือการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าพบเพื่อปรึกษาหรือขอคำแนะนำในเรื่องของการขอรับบริการในเรื่องนั้นๆ กับเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะผู้ที่มีอำนาจในการแก้ไขปัญหาหรือตัดสินใจในการอนุมัติอนุญาตได้อย่างเป็นกันเอง ไม่ถือตัว และแก้ไขปัญหาให้ประชาชนด้วยความถูกต้อง จริงใจและไม่เรียกร่องผลประโยชน์ใดๆ

3.3 การปรับทัศนคติของข้าราชการ ในการให้บริการประชาชน หมายความว่า การปรับด้านทัศนคติในการมีจิตสำนึกการให้บริการประชาชน อาทิเช่น การใช้กระบวนการฝึกอบรมที่ถือเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาให้ข้าราชการมีการเปลี่ยนแปลงในสามด้าน คือ **ด้านความรู้ ด้านสมรรถภาพ และด้านจิต** ซึ่งจะช่วยให้ข้าราชการได้นำความรู้จากกระบวนการฝึกอบรมมาปรับกระบวนการคิด วิธีการทำงาน การสร้างองค์ความรู้และสามารถปรับทัศนคติของตนเองให้มีจิตใจในการให้บริการประชาชนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม และจริงใจ

ต่อประชาชน ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติสำคัญในการให้บริการประชาชนที่จะสร้างความพึงพอใจได้ในที่สุด

บทสรุป

ความสำคัญของพระบรมราชาวาทเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2535 วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาลและการป้องกันการทุจริตประพจน์มิชอบในภาครัฐ แนวนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน ในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและการปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป ถือเป็นแนวทางขับเคลื่อนสำคัญที่จะกระตุ้นและส่งเสริมให้ข้าราชการกระทรวงมหาดไทยได้ตระหนักและน้อมนำไปประพฤติปฏิบัติเพราะผลจากการเปลี่ยนแปลงในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ได้ส่งผลให้โครงสร้างระบบราชการแบบเดิมไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ต้องปรับเป็นราชการ

ยุคใหม่ที่มีกระบวนการวิธีคิด วิธีทำงานให้สอดคล้องกับโครงสร้างและระบบใหม่เพื่อความชัดเจนของบทบาทภารกิจ การลดความซ้ำซ้อน ลดขั้นตอนการทำงาน เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลและสร้างมาตรฐานการบริการภาครัฐให้อยู่ในระดับสากล แต่อย่างไรก็ตาม ข้าราชการกระทรวงมหาดไทยต่างก็ได้ผ่านกระบวนการปรับวิธีคิด วิธีทำงาน กันมาตลอดผ่านวิถีชีวิตหลากหลายรูปแบบ หล่อหลอมให้เป็นคนแกร่งมองผลลัพธ์และประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ จึงเชื่อมั่นว่าในอนาคตบทบาทของข้าราชการกระทรวงมหาดไทยจะสามารถฝ่าฟันวิกฤตและพร้อมรับสถานการณ์อีกทั้งก้าวไปสู่จุดที่เปลี่ยนแปลงนั้น เพราะความมีน้ำอด น้ำทน และน้ำใจ ที่มุ่งต่อเป้าหมายสุดท้ายคือ ประโยชน์สุขของประชาชน

การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป¹

จำลองตรี อภัย สาธรรม²

“..... การปฏิบัติราชการนั้น ขอให้ทำหน้าที่เพื่อหน้าที่ อย่างนึกถึงบำเหน็จรางวัลหรือผลประโยชน์ให้มาก ขอให้ถือว่าการทำงานที่ได้สมบูรณ์ เป็นรางวัลและประโยชน์อย่างประเสริฐจะทำให้บ้านเมืองไทยของเราอยู่เย็นเป็นสุข มั่นคง.....”

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือนเนื่องในวันข้าราชการพลเรือน วันที่ 1 เมษายน 2533

พระบรมราโชวาทดังกล่าว นับเป็นเครื่องเตือนสติอันประเสริฐสุดของข้าราชการทุกคน เนื่องจากทุกคนได้ทำงานของพระราชทานหรือทำงานแทนพระราชทาน ดังที่พระเทพวิสุทธิเมธี (ปัญญานันทภิกขุ) ได้เขียนเรื่อง “ธรรมสำหรับข้าราชการ” ในหนังสือปัญญาสาร ฉบับปีที่ 1 เล่มที่ 10 เดือนเมษายน 2526 มีข้อความตอนหนึ่งว่า **“ข้าราชการหมายความว่า ผู้ทำงานของพระราชทานหรือทำงานแทนองค์พระราชทาน จึงพูดกันว่า ต่างพระเนตรพระกรรณของพระราชทานต่างหูต่างตาของพระราชทานรับมอบหมาย**

หน้าที่ให้ไปทำตามตัวบทกฎหมาย ข้าราชการทุกคนจึงเป็นคนที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานให้ประชาชนพอใจ ให้ประชาชนสบายใจ ตามหน้าที่ของข้าราชการแทนพระราชทาน...”

ในอดีตข้าราชการไทยได้มีหลักปฏิบัติงานใช้โดยไม่ได้อำนาจให้ทำเป็นลายลักษณ์อักษร แต่เป็นจรรยาบรรณที่ประพฤติปฏิบัติกันมา ตามวัฒนธรรมตามพระบรมราโชวาทและตามนโยบายของรัฐบาลบ้าง เช่น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชนิพนธ์เรื่อง “หลักราชการ” เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2457 เพื่อให้ข้าราชการประพฤติปฏิบัติ 10 ประการ ได้แก่ ความสามารถ ความเพียร ความไหวพริบ ความรู้เท่าถึงการณความซื่อตรงต่อหน้าที่ความซื่อตรงต่อคนทั่วไป ความรู้จักนียศคน ความรู้จักผ่อนผัน ความมีหลักฐาน และความจงรักภักดี และในอดีตคณะรัฐมนตรีเคยมีมติกำหนดหลักปฏิบัติหน้าที่ราชการ 5 ประการ เป็นเครื่องเตือนใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ ดังนี้

¹ ได้รับรางวัลที่ 2 ระดับบุคคล ในการประกวดบทความ เรื่อง “การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป” ของกระทรวงมหาดไทย เมื่อเดือนกันยายน 2550

² เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 ว สำนักงานจังหวัดลำปาง

“ข้าราชการทุกคนต้อง (1) มีความตั้งใจว่า ตนพึงปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้เสมอ จะพูดว่าทำไม่สำเร็จ ไม่ได้ (2) ปฏิบัติงานที่ตนได้รับมอบหมายให้สำเร็จโดยเร็วและเรียบร้อยดี (3) ปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ก้าวหน้าเสมอ ไม่ให้หยุดยั้ง (4) ถือว่าประโยชน์ของราชการเป็นประโยชน์ของตน โดยตรงต้องใส่ใจที่จะปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถ และอย่างดีที่สุด ไม่ใช่สักแต่ว่าทำให้เสร็จไปวันหนึ่งๆ โดยไม่นึกถึงผลงาน (5) รายงานกิจการที่ตนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติโดยรอบคอบและสุจริตใจ ไม่ใช่เขียนรายงานสวยๆ แต่ผลของการปฏิบัตินั้นตรงกันข้าม”

สำหรับข้าราชการพลเรือนนั้น ได้ปฏิบัติตามข้อบังคับ ก.พ. ว่าด้วยจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2537 เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนมีความประพฤติดี สำนึกในหน้าที่ สามารถประสานงานกับทุกฝ่ายตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงให้ข้อบังคับ ดังกล่าวไว้เป็นประมวลความประพฤติเพื่อรักษาไว้ซึ่งศักดิ์ศรีและส่งเสริมชื่อเสียง เกียรติคุณ เกียรติฐานะของข้าราชการพลเรือน อันจะยังผลให้ผู้ประพฤติเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาและยกย่องของบุคคลโดยทั่วไปดังต่อไปนี้

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง จุดมุ่งหมายอยู่ที่ตัวข้าราชการผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำงาน เพื่อนำความสุข ความเจริญให้กับประชาชนและประเทศชาติ ข้าราชการจึงเป็นผู้ที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี จึงต้องประพฤติปฏิบัติตนเพื่อ

รักษาเกียรติและศักดิ์ศรีของข้าราชการ โดยยึดหลัก “สร้างความเชื่อถือศรัทธา” คือให้บุคคลทั่วไปเชื่อถือศรัทธาข้าราชการ มี 3 ข้อ ได้แก่ (1) มีศีลธรรม พฤติกรรมเหมาะสม (2) นิยมชื่อเสียง ไม่หัดแสวงประโยชน์ (3) โปรดทัศนคติที่ดี มีการพัฒนาเนื่องในดี

2. จรรยาบรรณต่อหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานสามารถตั้งมั่นอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้าราชการซึ่งเป็นกลไกของหน่วยงานนั้น จึงต้องยึดหลัก “ประโยชน์ราชการ” ด้วยการประพฤติตนในทางที่จะช่วยทำให้หน่วยงานของตนสามารถตั้งมั่นอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มี 4 ข้อ ได้แก่ (4) สุจริต จิตเสมอภาค ปราศจากอคติ (5) ดำริประโยชน์ราษฎร สามารถ รอบคอบ (6) ซอบตรงต่อเวลา (7) คุ่มค่า เงินหลวงประจำ

3. จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ที่อยู่บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน โดยผู้ปฏิบัติงานทั้ง 3 ฝ่าย ปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น ไม่ขัดขัด ไม่ขัดแย้ง มีบรรยากาศการทำงานที่ดี โดยยึดหลัก “มนุษยสัมพันธ์” มีข้อพึงปฏิบัติ 5 ข้อ ได้แก่ (8) ร่วมทำกิจ (9) จิตยึดมั่นธรรม (10) นำสามัคคี (11) มีมนุษยสัมพันธ์ แบ่งปันน้ำใจ (12) ไม่ขโมย ผลงาน

4. จรรยาบรรณต่อประชาชนและสังคม มุ่งหมายให้ประชาชนได้รับบริการที่ดี มีคุณภาพ และเกิดความพอใจในบริการของรัฐ ข้าราชการผู้ให้บริการ ต้องยึดหลัก “การให้บริการ” ซึ่งกำหนดไว้ 3 ข้อ ได้แก่ (13) บริการยอดเยี่ยม (14) เปี่ยมศรัทธาประชา (15) เงินตราไม่รับ

ข้อบังคับฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ประกาศเมื่อ 8 มีนาคม 2537)

“คือความดี ความงาม ความหมดจด

คือคำหยาด เกียรติยศ อันสะอ้าน

คือค่านิยม อุดมคติ ปณิธาน

คือหลักการ สำหรับ กำกับใจ

คือกฎ กติกา แห่งอาชีพ

คือแสง ดวงประทีป สว่างใส

คือวิถี นิติธรรม เรื่องราวไร

ประพุดิเถิด ประพุดิใน จรรยาบรรณ”

(อดุล จันทรศักดิ์ -ประพันธ์)

ประเทศไทยได้มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็วในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา จนเกิดหลงคาดหวังว่า ประเทศไทยได้ก้าวพ้นจากความยากจนและกำลังก้าวสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่เมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 ทุกคนจึงตื่นจากความหลงผิด และพบว่าสังคมไทยยังอ่อนด้อยในเกือบทุกเรื่อง ประเทศไทยได้เปลี่ยนจากประเทศที่เคยมีเงินตราต่างประเทศสำรอง กลับกลายเป็นประเทศมีหนี้ต่างประเทศเกือบ 3 ล้านล้านบาท ส่งผลกระทบต่อหลายฝ่าย ประชาชนรู้สึกขาดความเชื่อมั่นในการทำงานของภาครัฐและระบบการเมืองจนกลายเป็นปัญหาวิกฤตศรัทธา

ต่อมา เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และพระราชบัญญัติ

ปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม ถือเป็นวันที่มีการปฏิรูประบบราชการไทยเข้าสู่ยุคใหม่ ให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ให้มีความเหมาะสมและปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรมการทำงานของข้าราชการให้ปฏิบัติงานในเชิงรุกในการบริหารราชการนั้น รัฐบาลได้ยึดหลักประชาชนเป็นศูนย์กลางเป็นแนวทาง ซึ่งทำให้ระบบราชการแบบใหม่ที่ถือว่าข้าราชการเป็นผู้ทำหน้าที่ขับเคลื่อนภารกิจของประเทศสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและมีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น ส่วนราชการได้ดำเนินการพัฒนากระบวนการ วิธีการทำงานที่เน้นการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มุ่งเน้นการทำงานในเชิงรุกในแบบการบูรณาการ ปรับปรุงระบบการทำงานให้ยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย

คณะปฏิรูปการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือ คปค. เป็นคณะบุคคล อันประกอบด้วยกลุ่มทหาร ตำรวจและพลเรือน ซึ่งมีพลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน เป็นหัวหน้า ได้เข้ายึดอำนาจการปกครองราชอาณาจักรไทยไว้ได้ เมื่อวันที่อังคารที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 หัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณากราบบังคมทูลขออภัยโทษแก่ข้าราชการแผ่นดินของรัฐบาล อันมีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งแบ่ง

ฝ่าย สลายความรู้สึกที่รักสามัคคีของคนในชาติ
อย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ของ
ชาติไทย ประชาชนส่วนหนึ่งเคลือบแคลงสงสัยว่า
การบริหารราชการแผ่นดินส่อไปในทางทุจริตประพฤติก
มิชอบ อย่างกว้างขวาง หน่วยงานอิสระ ภูมิภาคเมือง
ครอบงำ ทำให้การดำเนินกิจกรรมทางการเมือง
เกิดปัญหาและอุปสรรคหลายประการ แม้หลาย
ภาคส่วนของสังคมจะได้พยายามประนีประนอม
คลี่คลายสถานการณ์มาโดยต่อเนื่องแล้ว ก็ไม่
สามารถรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองได้
หลังจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ประกาศใช้
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับชั่วคราว
พ.ศ. 2549 ในวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2549 คปค.
ได้แปรสภาพเป็น**คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ**
(คมช.) จนถึงปัจจุบัน ภายหลังรัฐประหาร คปค.
ได้จัดตั้งรัฐบาลชั่วคราว โดยมี พลเอก สุรยุทธ์
จุลานนท์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (พลเอก สุรยุทธ์
จุลานนท์) ได้มอบแนวทางในการบริหารราชการของ
คณะรัฐมนตรี โดยให้ยึดแนวทาง 4 ป ประกอบด้วย
โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และประสิทธิภาพ
**กระทรวงมหาดไทยได้ให้ส่วนราชการ หน่วยงาน
รัฐวิสาหกิจ บุคลากรในสังกัดใช้แนวทาง 4 ป
ในการปฏิบัติงาน** ในฐานะบุคลากรสังกัดกระทรวง
มหาดไทย ขอเสนอแนะคิดในการนำแนวทาง 4 ป
มาใช้ในการปฏิบัติราชการให้เกิดสัมฤทธิ์ ดังต่อไปนี้

1. โปร่งใส คือ การปฏิบัติราชการต้อง
คำนึงถึงความโปร่งใส หมายถึง การมีกลไกการ
ทำงานที่มีระเบียบแบบแผนชัดเจน มีการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา
ผู้รับบริการและประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้
สะดวกและมีกระบวนการให้ตรวจสอบความถูกต้อง
ชัดเจนได้ โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการ
ทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใสมีการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารหรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึง
ข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ตลอดจนมีระบบหรือ
กระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มี
ประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกัน
และกัน และช่วยให้การทำงานของภาครัฐและ
ภาคเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นการ
ยึดมั่นตามพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่น
นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 12
มิถุนายน 2497

“...ข้าพเจ้าขอฝากคติไว้เป็นเครื่อง
กำกับใจ มีคุณธรรมข้อหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งท่านจะต้อง
ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ คือ **ความสัตย์สุจริต**
ประเทศบ้านเมืองจะวัฒนาถาวรอยู่ได้ ก็ย่อมอาศัย
ความสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐาน ท่านทั้งหลายจะออกไป
รับราชการก็ดี หรือประกอบกิจการงานส่วนตัวก็ดี
ขอให้มั่นอยู่ในคุณธรรมทั้ง 3 ประการ คือ **สุจริตต่อ**
บ้านเมือง สุจริตต่อประชาชน และสุจริตต่อหน้าที่
ท่านจึงจะเป็นผู้ที่**ควรแก่การสรรเสริญของมวลชน**
ทั่วไป...”

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ได้พยายามสร้างความโปร่งใส เช่น ความโปร่งใส ด้านโครงสร้าง ด้วยการสร้างระบบงานที่ชัดเจน การมีคุณธรรมในการคัดเลือกบุคลากร ความโปร่งใส ด้านการให้คุณให้โทษ และความโปร่งใสด้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประกอบกับการใช้หลักคุณธรรม คือ การปลอดการทุจริต ปลอดจากการทำผิดวินัย และ ปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยม และ จรรยาบรรณ รวมถึงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ที่ปลอดจากคอร์รัปชัน การจ้อราษฎร์บังหลวง การทำลาย หรือการละเมิดจริยธรรม ธรรมเนียมปฏิบัติ และกฎหมาย นอกจากนี้ยังเป็นการปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่คณะกรรมการอำนวยการ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยฯ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2512 “...ท่านผู้ใหญ่ไปตรวจราชการที่ไหน ถ้าไปถึง ไม่มีใครเลี้ยงก็โกรธ แต่ถ้าไปถึงแล้วเลี้ยงก็พอใจ แต่ว่าเงินที่เลี้ยงนะเอามาจากไหน เมื่อไม่มีเงิน รับรองของส่วนภูมิภาคก็ต้องไปเรียไรกัน ไปเรียไร จากข้าราชการชั้นผู้น้อย หรือไม่อย่างนั้นก็ไปขูดรีด จากพ่อค้า แล้วพ่อค้าก็ต้องถือว่า เป็นการลงทุน มันก็กลายเป็นคอร์รัปชันไป ...”

องค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2543 จากการริเริ่มของกลุ่มบุคคล หลายฝ่ายในสังคม ที่ต้องการสร้างความโปร่งใสให้ แก่สังคมไทย โดยการนำของนายอาณันท์ ปันยารชุน อดีตนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมของ

พลังประชาสังคม เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสและ ต่อต้านคอร์รัปชัน ได้เปิดเผยผลสำรวจการจัด อันดับบรรณชีวีตภาพลักษณ์คอร์รัปชันประจำปี พ.ศ. 2549 พบว่า ประเทศไทยได้ 3.6 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน อยู่อันดับที่ 63 จาก ทั้งหมด 163 ประเทศทั่วโลก และอยู่อันดับที่ 9 จาก 21 ประเทศในภูมิภาคเอเชีย นายอาณันท์ กล่าวอีกว่า สังคมไทยต้องสร้างเสาเอก 7 เสาค้ำไว้ หากไม่มีแล้ว โอกาสจะโกงกินมีมาก คือ (1) หลักนิติธรรม กฎหมาย มีพอเพียงหรือยัง แต่อยู่ที่ประสิทธิภาพของกฎหมาย (2) กระบวนการยุติธรรม หากกฎหมายดีแล้ว ต้อง แน่ใจว่ากระบวนการยุติธรรมใช้ในทางปราบปรามได้ อัยการต้องมีอิสระในการทำงาน ศาลก็ต้องให้ความ ยุติธรรมและมีอิสระ (3) ความโปร่งใส คือ ทำอะไร ให้คนอื่นเห็นและรับรู้ บางคนกลัวจะถูกจับได้ จึงไม่ ทำให้โปร่งใส เช่น ไม่ส่งเป็นหนังสือ ชุกนั้นชุกนี้ ชมชู่สื่อ ชื่อคน ชื่อสถาบันตรวจสอบและองค์กรอิสระ หากให้เกิดความโปร่งใส ให้คนอื่นเห็น สื่อต้องมี อิสระและประชาชนเข้าถึงสื่อได้ (4) การมีส่วนร่วม ให้ทุกคนเห็นว่าเป็นเจ้าของประเทศ (5) การคาน อำนาจซึ่งกันและกัน (6) การตรวจสอบ โดยองค์กร อิสระ ซึ่งต้องปรับปรุงเปลี่ยนในเรื่องการสรรหา องค์กรอิสระ และ (7) สิทธิมนุษยชน

2. เป็นธรรม คือ การมีความเท่าเทียมกัน มีความเสมอภาคกัน ได้แก่ การปฏิบัติราชการโดย ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ให้การปฏิบัติแก่ผู้รับ บริการ/ประชาชนอย่างเสมอภาค เท่าเทียมกัน ไม่เลือก ปฏิบัติ และยึดมั่นในระเบียบ/กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ คนมหาดไทยจะต้องปฏิบัติตาม พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในวัน ข้าราชการพลเรือน วันที่ 29 มีนาคม 2539 “การยึด มั่นในผลประโยชน์ของแผ่นดิน และความถูกต้อง เป็นธรรม เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการ เพราะการยึดมั่นดังกล่าว จะทำให้มีจิตใจ มั่นคงเด็ดเดี่ยวในอันที่จะพากเพียร ปฏิบัติหน้าที่ให้ จนบรรลุผลสำเร็จ และสามารถป้องกันความผิดพลาด เสียหายอันจะเกิดแก่ตนแก่งานได้อย่างแท้จริง”

ในเรื่องความเป็นธรรมนั้น ศ.นพ.ประเวศ วะสี ได้ให้คำนิยามของธรรมรัฐไว้ว่า คือ รัฐที่มีความถูกต้อง เป็นธรรม ซึ่งหมายถึง ความถูกต้อง เป็นธรรมใน 3 เรื่องใหญ่ๆ คือ

1. การเมืองและระบบราชการที่โปร่งใส รับผิดชอบต่อสังคม ถูกตรวจสอบได้
2. ภาคธุรกิจที่โปร่งใส รับผิดชอบต่อสังคม สามารถตรวจสอบได้
3. สังคมที่เข้มแข็ง ความเป็นประชาสังคม (Civil Society) สามารถตรวจสอบภาครัฐ และภาคธุรกิจให้ตั้งอยู่ในความถูกต้องได้

ธรรมรัฐ เป็นการยกระดับกระบวนการ ความสัมพันธ์ ความร่วมมือของส่วนต่างๆ ในสังคม ได้แก่

1. ภาครัฐ ภาคสังคมและภาคเอกชน
2. สถาบันต่างๆ ของประเทศ และ
3. ระดับต่างๆ ของประเทศ คือ ชุมชน ประชาคม ภูมิภาค และระดับชาติ ให้มีลักษณะเป็น รัฐธรรมที่มีพลัง

ดร.สมชาย ภาคภาสน์วิวัฒน์ ให้ความเห็นว่า โดยทั่วไป ธรรมรัฐ หมายถึง การบริหารหรือ การปกครองที่ดีและมีความเป็นธรรม

ดร.ธีรยุทธ บุญมี ให้ความหมายของ ธรรมรัฐไว้ว่า คือ กระบวนการความสัมพันธ์ (Interactive Relation) ระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ในการที่จะทำให้การบริหาร ราชการแผ่นดิน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณธรรม โปร่งใส ยุติธรรมและตรวจสอบได้ โดยธรรมชาติมนุษย์ทุกคนต้องการความเป็นธรรม ดังนั้น ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้พิจารณาความดี ความชอบการจัดสรรรางวัล จะต้องดำเนินการด้วยความ เป็นธรรม และต้องห่วงใยต่อความรู้สึกของ ข้าราชการทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้วย และ คนมหาดไทยทุกคนต้องปฏิบัติราชการโดยยึด ความเป็นธรรม ให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาค ไม่มีอคติ ยึดมั่นในระเบียบ กฎเกณฑ์ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด สมคำขวัญที่ว่า “บริการ ราษฎร์ให้ไร้อุทู่” คือความสุขของคนมหาดไทย” ในการปฏิบัติราชการนั้น ข้าราชการต้องระลึกถึง คุณธรรม เมตตาธรรม บางครั้งต้องรู้จักผ่อนปรน ไม่ยึดตามถ้อยคำตามตัวบทกฎหมายมากเกินไป ที่ชอบพูดกันว่า หลักรัฐศาสตร์ก็ยึด หลักนิติศาสตร์ ก็ยึด แต่โดยทั่วไปแล้ว คุณธรรมไม่น่าจะขัดกับ กฎหมาย คุณธรรมที่ข้าราชการควรยึดถือ คือ การมี ศีลธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต การเสียสละ การรู้จัก เอาใจเขามาใส่ใจเรา ข้อสำคัญคือ ไม่ใช่มีแต่ คุณธรรมให้แก่ประชาชนเท่านั้น แต่ต้องมีคุณธรรม

ในระหว่างข้าราชการกันเองด้วย อดีตรองนายกรัฐมนตรี (ดร.วิษณุ เครืองาม) กล่าวว่า ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญนครรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในเรื่องการประเมินการโยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบ ขณะนี้สำนักงาน ก.พ. ได้เน้นให้ส่วนราชการแต่ละแห่งทำคู่มือจริยธรรม สำหรับข้าราชการในหน่วยของตน

3. ประหยัด การรู้จักเก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของแต่พอควรพอประมาณ ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ ผู้ที่มีความประหยัด คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้คิดก่อนซื้อ เก็บออม ถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า รู้จักทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ ดังนั้นการประหยัดจึงหมายถึงการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรของส่วนราชการที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับความประหยัด เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ วันที่ 31 ธันวาคม 2520

“...การใช้จ่ายโดยประหยัดนั้น จะเป็นหลักประกันความสมบูรณ์พูนสุขของผู้ประหยัดเอง และครอบครัว ช่วยป้องกันความขาดแคลนในวันข้างหน้า การประหยัดดังกล่าวนี้ จะมีผลดีไม่เฉพาะแก่ผู้ประหยัดเท่านั้น ยังจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติด้วย...”

และพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันที่ 19 กรกฎาคม 2517

“...ในการพัฒนาประเทศนั้น จำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น เริ่มด้วยการสร้างพื้นฐาน คือ ความมีกินมีใช้ของประชาชนก่อน ด้วยวิธีการที่ประหยัดระมัดระวัง แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อพื้นฐานเกิดขึ้นมั่นคงพอควรแล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญขั้นที่สูงขึ้นตามลำดับต่อไป...”

นายสุฤษฏีพงศ์ ลีริสุขะ ได้อ่านหนังสือ **“9 อย่างตามรอยเท้าพ่อ”** แล้วเขียนแสดงความรู้สึกไว้ว่า “...หนังสือเล่มนี้ทำให้รู้ว่าในหลวงของเราทรงมีพลังมหาศาล ทรงพากเพียรทำสิ่งต่างๆ มากมาย เพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ทรงมุ่งเรียนรู้อัจฉริยะความสำเร็จทุกสาขา ทรงเปี่ยมด้วยคุณธรรม และทรงเป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้คนนับไม่ถ้วน พระองค์ทรงคิดริเริ่มในเรื่องความพอเพียงตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ เมื่อปี พ.ศ. 2540 พระองค์ทรงคิดถึงการอยู่อย่างประหยัดมิได้ทรงบอกให้ประชาชนของพระองค์นำไปปฏิบัติอย่างเดียว แต่พระองค์ยังทรงเป็นผู้ที่ปฏิบัติเช่นนั้นจริงๆ คุณพ่อของผมทำงานอยู่ในบริษัทรถยนต์ญี่ปุ่น เล่าให้ผมฟังว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้เงินส่วนพระองค์เองซื้อรถยนต์ญี่ปุ่น และทรงขับรถยนต์คันเล็กด้วยพระองค์เอง เมื่อช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นภาพข่าวที่ปรากฏ

ในโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์มากมาย พ่อผมอธิบายให้ผมฟังว่า พระองค์ทรงมีกุศโลบายสอนเรื่องความประหยัดคือ เมื่อบ้านเมืองวิกฤต ต้องรัดเข็มขัดช่วยกันประหยัด รถคันเล็กใช้น้ำมันน้อยกว่ารถคันใหญ่ ราคารถก็ถูกกว่าเงินตราจึงไหลออกนอกประเทศน้อยกว่า โดยที่รถคันเล็กยังคงทำหน้าที่พาผู้โดยสารไปถึงจุดหมายไม่ต่างจากรถคันใหญ่ ในหนังสือ “9 อย่างตามรอยเท้าพ่อ” ผมต้องสะดุดกับความประหยัดของพระองค์อีกเรื่องหนึ่ง คือ ฉลองพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน 5 คู่ ทางเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังได้นำมาให้ร้าน ก.เปรมศิลป์ ซึ่งมีนายศโร ไกร แม่นศรีนิล วัย 56 ปี เป็นเจ้าของร้านเพื่อซ่อมแซม เป็นการยืนยันว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงถือหลักการประหยัดแม้พระองค์จะอยู่ในสถานะที่สามารถจัดหาข้าวของใช้อย่างไม่ได้ยากเย็นอะไรเลย”

ดังนั้น คนมหาดไทยต้องตระหนักว่ามีทรัพยากรค่อนข้างจำกัด ในการบริหารจัดการจำเป็นจะต้องยึดหลักความประหยัดและความคุ้มค่า ซึ่งจำเป็นจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายไปที่ผู้รับบริการหรือประชาชนโดยส่วนรวม การปฏิบัติราชการต้องมีความคุ้มค่า แปลว่า ประหยัด การบริหารจัดการภาครัฐต้องบริหารด้วยความประหยัด คือ ประหยัดทรัพยากรทุกอย่าง ทั้งคน ทั้งเงิน ทั้งเวลา และใช้ทรัพยากรทุกอย่างที่มีอยู่ให้คุ้มค่า คนมหาดไทยต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยทรงรักให้คนไทยมีความประหยัด ใช้อย่างคุ้มค่า

สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน โดยเฉพาะการบริหารงานโครงการให้เกิดความประหยัดในด้านต่างๆ อันได้แก่ Economies of-Scale คือ การผลิตด้วยการคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรต้นทุน ในระดับต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับการผลิตขนาดเดียวกัน Economies of Scope คือ ให้เกิดการประหยัดด้วยการกำหนดขอบเขตของผลผลิตหรือบริการที่หลากหลาย Economies of Speed คือ ใช้เวลาในการบริหารให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ คำนึงถึงความรวดเร็วสามารถจัดวางกำหนดการ ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม การใช้เวลา และการใช้ทรัพยากรต่างๆ ที่ชัดเจน ทั้งนี้ ต้องยึดมั่นหลักการประหยัด ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุด สมดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วันที่ 30 ตุลาคม 2521

“...การประหยัดเป็นสิ่งที่พึงประสงค์อย่างยิ่งในทุกแห่ง และในกาลทุกเมื่อ ขอให้คำนึงถึงผลได้ที่เกิดขึ้นจากการประหยัดนี้ให้มาก...”

4. ประสิทธิภาพ คือ การใช้ทรัพยากรในการดำเนินการใดๆ ก็ตามโดยมีสิ่งมุ่งหวังถึงผลสำเร็จ และผลสำเร็จนั้นได้มาโดยการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด และการดำเนินการเป็นไปอย่างประหยัด ไม่ว่าจะเป็ระยะเวลา ทรัพยากร แรงงาน รวมทั้งสิ่งต่างๆ ที่ต้องใช้ในการดำเนินการนั้นๆ ให้เป็นผลสำเร็จ และถูกต้อง ได้แก่ การจัดสรรและการใช้ทรัพยากร

(คน เงิน เวลา) มีการจัดกระบวนการบริหารงานของส่วนราชการเพื่อให้ได้ผลงานและบริการสาธารณะที่เกิดผลสัมฤทธิ์ ผลงานมีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันการณ์ และมีการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ผลงานหรือบริการมีคุณภาพที่ดีสามารถเทียบเคียงมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับหรือผู้รับบริการมีความพึงพอใจ คนมหาดไทยต้องใช้ความสามารถและความเพียรพยายาม เพื่อให้กระบวนการดำเนินกิจกรรม ได้ผลตรงตามมาตรฐานของขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยมีต้นทุนในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ความประหยัดที่กำหนดไว้ จะต้องยึดมั่นในพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน วันที่ 22 มีนาคม 2525

“...การปฏิบัติราชการในปัจจุบันนี้มุ่งหมายเอาประสิทธิภาพ ปริมาณงาน และ ความรวดเร็วเป็นสำคัญ ผู้ปฏิบัติราชการจึงพากันนำเอาวิทยาการก้าวหน้าพร้อมทั้งเครื่องกลที่ทรงประสิทธิภาพสูงต่างๆ มาใช้กันอย่างกว้างขวาง วิทยาการเครื่องกลเหล่านี้ เมื่อนำมาปฏิบัติการแล้ว จะต้องได้ผลอย่างสูงทุกครั้งไป คือ ถ้าใช้ถูกก็ทำให้ได้ประโยชน์มาก ถ้าใช้ไม่ถูกก็ทำให้เสียหายได้มากเท่าๆ กัน การจะนำสิ่งเหล่านั้นมาใช้งาน จึงต้องระมัดระวัง ศึกษาให้ทราบแน่แท้โดยตลอดก่อน ทั้งโครงการที่จะทำ ทั้งเครื่องปฏิบัติงานที่จะใช้ มิฉะนั้นจะเกิดความสิ้นเปลืองและสูญเปล่าได้ง่ายดายที่สุด...”

รวมทั้งพระราชดำรัสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ 2520

“...บ้านเมืองของเรากำลังต้องการการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ เต็มเปี่ยมอย่างรีบด่วนทางที่เราจะช่วยกันได้ก็คือผู้ใดมีภาระหน้าที่อันใดอยู่ ก็เร่งกระทำให้สำเร็จลุล่วงไปโดยเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ และด้วยความปรารถนาดีต่อกัน...”

สำหรับจังหวัดลำปางนั้น คนมหาดไทย ซึ่งเป็นบุคลากรสังกัดส่วนราชการทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ได้ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ จรรยาบรรณ และค่านิยม สรรค์ 5 ประการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 ซึ่งเห็นชอบแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐที่ครอบคลุมแผนการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยม และคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ จึงจัดทำ “ค่านิยม สรรค์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไว้ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

ประการแรก กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง หมายถึง ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ชอบธรรม เสียสละ อดทน ยึดหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ ไม่ยอมโอนอ่อนตามอิทธิพลใดๆ

ประการที่สอง ซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบ หมายถึง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตรงไปตรงมา มีหลักธรรม แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่

การงาน มีความรับผิดชอบต่อนักที่ ต่อประชาชน ต่อผลการปฏิบัติงาน ต่อองค์กร และต่อการพัฒนา ปรับปรุงระบบราชการ

ประการที่สาม โปร่งใส ตรวจสอบได้ หมายถึง ปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีกลไกให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใต้กรอบของกฎหมาย

ประการที่สี่ ไม่เลือกปฏิบัติ หมายถึง การบริการประชาชนด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกที่รักมักที่ชังในการให้บริการ ปฏิบัติต่อผู้มารับบริการด้วยความมีน้ำใจ เมตตา เอื้อเฟื้อ

ประการที่ห้า มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน หมายถึง ทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดทำงานให้เกิดผลดีแก่หน่วยงานและส่วนรวม ใช้ทรัพยากรของทางราชการให้คุ้มค่า เสมือนหนึ่งการใช้ทรัพยากรของตนเอง เน้นการทำงานโดยยึดผลลัพธ์เป็นหลัก มีการวัดผลลัพธ์และค่าใช้จ่ายอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ มีการฝึกอบรมข้าราชการตามหลักสูตร การสร้างราชการใสสะอาด มาตั้งแต่ปี 2545 พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการสร้างราชการใสสะอาด จัดตั้งศูนย์ประสานราชการใสสะอาด และดำเนินการตามตัวชี้วัดต่างๆ เช่น การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ/การลดรอบระยะเวลาของขั้นตอนการปฏิบัติราชการของจังหวัด/การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบ

ราชการ/ความพึงพอใจของผู้รับบริการ/การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติราชการ/การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ/การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นต้น

คณมหาดไทยในจังหวัดลำปางได้ยึดมั่น และปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับต่างๆ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ที่สำคัญคือ ได้ยึดแนวทาง 4 ป ประกอบด้วย โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และ ประสิทธิภาพ เป็นหลักพื้นฐานที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีเป้าหมาย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในการปฏิบัติงานและความประหยัด หรือ 4ป. ได้แก่

ป แรก คือประชาชน การทำงานของคณมหาดไทยได้ยึดประชาชนเป็นเป้าหมายและศูนย์กลาง เช่น การกำหนดโครงการพัฒนาต่างๆ เป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นหลัก มีใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริหาร หรือข้าราชการ เป็นต้น

ป ที่สอง คือ ประสิทธิภาพ การทำงานตามกระบวนการที่ถูกต้องอย่างรวดเร็วที่สุด เช่น กรณีประชาชนมาติดต่อราชการ คณมหาดไทยจะอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำแก่ประชาชน พร้อมทั้งดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบกฎหมายอย่างถูกต้อง และรวดเร็ว

ป ที่สาม คือ ประสิทธิภาพ คุณภาพของงานที่ทำ เน้นที่ความถูกต้องของผลงาน เช่น การจัดทำทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน นอกจากจะให้บริการได้อย่างรวดเร็วแล้ว ผลงานที่ทำจะต้องถูกต้องไม่มีปัญหา ประชาชนจะต้องไม่กลับมาร้องขอให้แก้ไขอีก

ป ที่สี่ คือประหยัด การทำงานของคมนาคมไทยต้องตระหนักอยู่เสมอว่าเงินงบประมาณทุกบาททุกสตางค์เป็นของประเทศชาติและประชาชน มีใช้งบประมาณส่วนตัว ดังนั้น การใช้จ่ายเงินงบประมาณ จะต้องเป็นไปอย่างรอบคอบยิ่งกว่าเงินส่วนตัว การจัดซื้อพัสดุครุภัณฑ์ต้องมีคุณภาพและเหมาะสมกับราคา เพื่อให้สามารถใช้งานได้คุ้มค่า ประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยการเปิดกว้างให้มีกระบวนการในการแข่งขันด้านการเสนอราคาคมนาคมไทยทุกคนรักและหวงแหน “มหาดไทย” ซึ่งเปรียบเสมือนบ้านของตนเองมาก โดยยึดมั่นคติธรรมและแนวคิดของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ที่ว่า

“...บ้านที่ให้ความร่มเย็นเป็นสุขแก่ชีวิตคนเราต้องใช้ชีวิตอยู่ในบ้านมากกว่าแห่งอื่นๆ ดังนั้นเราจึงควรจะสามารถเอาใจใส่ดูแลบ้าน เพิ่มพูนความเป็นสิริมงคลให้บังเกิดเป็นนิจได้ บ้านและครอบครัวนั้นๆ ก็จะถึงซึ่งความสุขความเจริญ อันเป็นที่พึงปรารถนาของคนเรา คนดีจะทำเพื่อประโยชน์ให้กับผู้อื่นตลอดจนชาติบ้านเมืองของตนได้ ต้องมีความสามารถจัดการบ้านเรือนของตัวเองให้เรียบร้อยได้เสียก่อน ไม่รกเป็นรังหนู...”

การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป ของรัฐบาลชุดปัจจุบันนั้น เป็นส่วนหนึ่งซึ่งคมนาคมไทยใช้เป็นหลักในการบริหารจัดการงาน “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” เพราะหากจะเปรียบความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมืองเป็นเป้าหมายสูงสุดแล้ว “แนวทาง 4 ป” ก็เปรียบเหมือนบันไดที่จะนำคนขึ้นสู่ที่สูง คนจะขึ้นสู่ที่สูงได้ด้วยบันไดฉันใดคมนาคมไทยก็จะใช้ “แนวทาง 4 ป” ในการปฏิบัติงาน เพื่อบริหารจัดการ “บ้านมหาดไทย” ให้อบอุ่นและเข้มแข็ง สามารถเป็นฟันเฟืองและกลไกสำคัญในการพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญพัฒนาสภาพตลอดไป

การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป¹

พงศ์ศักดิ์ ภัทรประทีป²

II แนวทางในการบริหารราชการที่
ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (พลเอก
สุรยุทธ์ จุลานนท์) ได้มอบให้
คณะรัฐมนตรีเพื่อใช้ในการบริหารประเทศ โดยให้
ยึดแนวทาง 4 ป ซึ่งได้แก่

1. โปร่งใส
2. เป็นธรรม
3. ประหยัด
4. ประสิทธิภาพ

แนวทาง 4 ป ดังกล่าวข้างต้น นอกจาก
คณะรัฐมนตรีจะยึดถือเพื่อนำไปใช้ในการบริหาร
ประเทศแล้ว ยังได้ถูกถ่ายทอดให้หน่วยงานราชการ
และรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนบุคลากรในสังกัดนำไป
ปฏิบัติให้สอดคล้องกับแนวทางนี้ด้วย เพื่อให้ทุก
ภาคส่วนและทุกคนมีส่วนร่วมในการนำแนวทางทั้ง 4
ข้อไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นการ
ช่วยแก้ไขสถานการณ์บ้านเมืองที่เป็นอยู่ในขณะนี้ให้
เกิดความสงบสุข เรียบร้อย ความน่าเชื่อถือ ความ
มั่นใจและไว้วางใจทั้งจากประชาชนในประเทศ และ
ชาวต่างชาติ

ทั้งนี้แนวทาง 4 ป จะมีการนำไปปฏิบัติ
อย่างจริงจังและสัมฤทธิ์ผลทั้งในหน่วยงานราชการ
ต่างๆ และรัฐวิสาหกิจได้นั้น จำเป็นจะต้องมีแบบ
อย่างที่ดีในการปฏิบัติ ซึ่งนั่นก็หมายถึง ผู้บริหาร
หรือหัวหน้าหน่วยงานต่างๆ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ของ
ตนโดยยึดถือแนวทางทั้ง 4 ข้อให้เป็นแบบอย่าง
พร้อมทั้งปฏิบัติอย่างจริงจัง รวมถึงแนะนำ และ
กำชับกดดันให้บุคลากรในสังกัดกระทำอย่างจริงจัง
ตามไปด้วย ตลอดจนต้องมีการติดตามผลการ
ดำเนินงานตามแนวทาง 4 ป อย่างใกล้ชิด ซึ่งแต่ละ
หน่วยงานในสังกัดจะต้องจัดทำสรุปรายงานผลให้
ทราบเป็นประจำทุกเดือน พร้อมสรุปปัญหาอุปสรรค
ในการดำเนินงาน และวิธีที่จะแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น
เพื่อให้สามารถติดตามได้อย่างต่อเนื่องและทราบ
ผลการปฏิบัติงานของแต่ละแนวทางเพื่อใช้ประเมินผล
ในภาพรวมว่าหน่วยงานในสังกัดมีผลการปฏิบัติงาน
โดยส่วนใหญ่สัมฤทธิ์ผลตามแนวทาง 4 ป หรือไม่
และโดยรวมแล้วแต่ละหน่วยงานได้ประโยชน์จาก
การปฏิบัติตามแนวทาง 4 ป อย่างไรบ้าง

¹ ใต้บรรทัดที่ 3 ระดับบุคคล ในการประกวดบทความ เรื่อง “การปฏิบัติงานตามแนวทาง 4 ป” ของกระทรวงมหาดไทย
เมื่อเดือนกันยายน 2550

² วิทยากร 6 ฝ่ายติดตามและประเมินผล กองประเมินผลองค์กร การประปานครหลวง

โดยหากพิจารณาในรายละเอียดของแนวทาง 4 ป ในแต่ละข้อแล้ว จะพบว่าหลักการที่หน่วยงานราชการต่างๆ และรัฐวิสาหกิจควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับองค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ตลอดจนสามารถสนองตอบนโยบายของนายกรัฐมนตรีได้เป็นอย่างดีนั้น มีหลักการในการปฏิบัติที่ดี ดังนี้

1. โปร่งใส

บุคลากรทุกคนในสังกัดจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสได้นั้น จำเป็นต้องมีหัวหน้า ตลอดจนผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพราะหากระดับผู้บริหารกระทำผิดเสียเองทั้งในแง่พฤติกรรมและพฤติกรรมแล้ว นอกจากจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือลูกน้องที่ระดับต่ำกว่าลงมาไม่เชื่อถือ เคารพเกรงกลัวแล้ว ยังจะเกิดการลอกเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดี กล่าวคือ ทำให้ลูกน้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความไม่โปร่งใสตามไปด้วย เนื่องจากเล็งเห็นว่าเมื่อผู้บริหารหรือหัวหน้าของตนกระทำผิดได้ และไม่ถูกลงโทษแล้ว พวกเขาก็ต้องทำได้เช่นกัน ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ลอกเลียนแบบในทางที่ไม่ดีดังกล่าวเกิดขึ้น ผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสให้เป็นแบบอย่าง ซึ่งจะต้องถูกต้องทั้งตามกฎหมายเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ จรรยาบรรณของหน่วยงาน และกฎหมายด้วย รวมถึงต้องเป็นไปตามขั้นตอนหรือกระบวนการทำงานของหน่วยงาน ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าเรื่องใดก็ตามต้องไม่มุ่งหวังให้ตนได้รับผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่นั้นๆ หรือเรียกอีกอย่างว่า “ไม่ขัดแย้งทางผลประโยชน์”

นอกจากนั้น ภายในองค์กรหรือหน่วยงานควรมีการการรณรงค์ หรือสร้างวัฒนธรรมที่ทำให้บุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต และไม่ขัดแย้งทางผลประโยชน์เพราะเป็นการเสริมสร้างความโปร่งใสให้เกิดขึ้นในระยะยาว สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะที่โปร่งใสนั้นสามารถพิจารณาได้ 2 ประการ คือ

1.1 การทำงานโปร่งใสกับบุคคลภายในองค์กร

1.2 การทำงานโปร่งใสกับบุคคลภายนอกองค์กร

1.1 การทำงานโปร่งใสกับบุคคลภายในองค์กร หมายถึง พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้อง เป็นไปตามกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ จรรยาบรรณของหน่วยงาน ตลอดจนถูกต้องตามกฎหมาย รวมถึงถูกต้องเป็นไปตามขั้นตอนหรือกระบวนการทำงาน ทั้งนี้โดยไม่มุ่งหวังว่าบุคคลใดในหน่วยงานจะให้ผลประโยชน์หรือตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นๆ การปฏิบัติหน้าที่ตามลักษณะนี้จึงโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งสามารถเปิดเผยต่อทุกคนในหน่วยงานหรือองค์กรได้อย่างภาคภูมิใจ

ดังนั้น เพื่อให้ทุกคนเข้าใจในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจรรยาบรรณ รวมถึงขั้นตอนการทำงานต่างๆ ภายในหน่วยงานควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนได้รับทราบอย่างทั่วถึงเพื่อใช้ถือปฏิบัติและจะได้ไม่กระทำผิด โดยช่องทางการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ จัดทำคู่มือจรรยาบรรณ

กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ แจกให้แต่ละหน่วยงาน ได้รับทราบเพื่อให้พนักงานในสังกัดถือปฏิบัติ รวมทั้งเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต และหากมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงกฎระเบียบใหม่จะต้องมีการเผยแพร่ผ่านทางหนังสือเวียนข่าวประชาสัมพันธ์ ภายใน และอินเทอร์เน็ตขององค์กรทุกครั้งเพื่อให้ รับทราบทั่วกัน

นอกจากนั้นหากมีการตรวจสอบ พบการปฏิบัติหน้าที่ใดที่ไม่โปร่งใส ไม่ว่าจะเป็ นเจ้าหน้าที่หรือพนักงานระดับใดก็ตาม ควรมีการลงโทษ ให้เป็นแบบอย่าง และประชาสัมพันธ์พร้อมทั้งเปิด เผยให้ทราบโดยทั่วกัน เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงาน หรือองค์กรตระหนักและไม่กล้ากระทำความผิดอีก รวมทั้งจะได้ไม่นำไปปฏิบัติเป็นแบบอย่าง แต่หากการ ปฏิบัติหน้าที่ใดกระทำด้วยความโปร่งใส และได้ รับคำชื่นชมก็ควรมาประชาสัมพันธ์เช่นเดียวกันเพื่อ ให้ทุกคนปฏิบัติตาม และนำไปเป็นแบบอย่าง

การทำงานโปร่งใสกับบุคคลภายใน องค์กร เช่น

- การโยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง หรือ การเลื่อนขึ้นเงินเดือน ตลอดจนการลงโทษ จะต้อง เปิดเผยถึงกฎเกณฑ์ที่แน่ชัดที่ใช้ในการพิจารณา และสามารถให้พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ทั่วไปตรวจสอบได้ ซึ่งการทำงานนี้เป็นการพิจารณาให้ ความดีความชอบ กับลูกน้องจึงเป็นงานของระดับหัวหน้า โดยหัวหน้า จะต้องมีความโปร่งใส และยึดถือตามกฎเกณฑ์ รวมทั้งต้องให้ตรวจสอบ และเปิดเผยหลักในการ พิจารณาให้รับทราบอย่างทั่วถึงกัน

- การปฏิบัติหน้าที่ตามขั้นตอน ต่างๆ ที่มีกฎเกณฑ์ หรือขั้นตอนการทำงานที่แน่ชัด จำเป็นที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม เพื่อ ไม่ให้สามารถหลีกเลี่ยงหรือเกิดการสมรู้ ร่วมคิด เพื่อช่วยเหลือกัน กระทำได้ จึงต้องมีระบบ การควบคุมภายในที่ดี รวมถึงการตรวจสอบที่ดี ด้วย ซึ่งการทำงานลักษณะนี้เป็นงานของทุกระดับ อาทิ พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ในฝ่ายบัญชีกับฝ่าย การเงินส่วนใหญ่จะทำงานเกี่ยวเนื่องกัน หากมี พนักงานบางคนสมรู้ ร่วมคิดกันในการตกแต่ง บัญชีขึ้น หากไม่มีการตรวจสอบ หรือสอบทาน รายการทางบัญชีแล้ว ก็จะทำให้หน่วยงานเกิดการ เสียหายขึ้นได้ ดังนั้น หน่วยงานจึงต้องมีการ ตรวจสอบและสอบทานความโปร่งใสในการทำงาน ของพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เป็นต้น

1.2 การทำงานโปร่งใสกับบุคคล ภายนอกองค์กร หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่โดยมี บุคคลภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งยึดหลักถูกต้อง เป็นไปตามกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ จรรยาบรรณ และกฎหมาย รวมถึงตามขั้นตอนหรือกระบวนการ ทำงาน และไม่ขัดแย้งทางผลประโยชน์ กล่าวคือ การ ปฏิบัติหน้าที่นั้นเป็นไปอย่างโปร่งใสโดยไม่มุ่งหวัง ผลประโยชน์แต่อย่างใด ไม่ว่าจะแก่ตนเอง หรือแก่ บุคคลภายนอกที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น

- การจัดซื้อจัดจ้าง พนักงานหรือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง หรือ คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างที่ได้รับการแต่งตั้ง จะต้องปฏิบัติตัวอย่างสุจริต โดยไม่มีการสมรู้

ร่วมคิดกันกระทำผิด เพื่อหวังให้ผู้ประจวบถราคา หรือผู้ประมุขรายใดได้รับการคัดเลือก เพื่อตนเอง จะได้รับผลตอบแทน ซึ่งหน่วยงานจะต้องมีระบบ การควบคุมภายในที่ดีและมีการสอบทานอย่างใกล้ชิด และมีการเปิดเผยผลการพิจารณาคัดเลือกผู้ที่ได้รับ การคัดเลือกให้จัดซื้อจัดจ้างทุกครั้ง เพื่อให้บุคคล ทั่วไปรับทราบ และเป็นการแสดงความโปร่งใสใน การทำงานด้วย โดยเปิดเผยทุกครั้งเมื่อมีการ ประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง พร้อมทั้งหลักเกณฑ์ใน การพิจารณา รวมถึงผลการคัดเลือก ผ่านทางเว็บไซต์ บอร์ดประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ผ่านทางกรม ประชาสัมพันธ์

- การคัดเลือกบุคคลภายนอก เข้าทำงานในตำแหน่งต่างๆ ของหน่วยงาน จะต้องมีการประกาศกฎเกณฑ์ในการรับสมัครอย่างชัดเจนและ ให้ทราบทั่วกัน รวมถึงผลการคัดเลือกก็จะต้องมีการ ประกาศให้ทราบทั่วกันอย่างเปิดเผย โดยเปิดเผย ผ่านทางเว็บไซต์ บอร์ดประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน

- การปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บริการ แก่ประชาชนทั่วไป หัวหน้าหน่วยงานจะต้องมีการ ควบคุมดูแลที่ดี เพื่อไม่ให้พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ โดยไม่เป็นไปตามขั้นตอน กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือกฎหมาย ซึ่งอาจจะเป็น การสมรู้ร่วมคิดกับผู้ที่มาติดต่อเพื่อช่วยเหลือให้ ได้รับบริการโดยเร็ว หรือให้ได้รับบริการทั้งที่หลักฐาน เอกสารไม่ถูกต้อง และไม่เป็นไปตามขั้นตอน ดังนั้น เมื่อมีการตรวจสอบพบการกระทำความผิดที่ไม่ โปร่งใส ดังกล่าวจะต้องมีการลงโทษเพื่อให้เป็น ตัวอย่าง เพื่อบุคคลอื่นจะได้ไม่ปฏิบัติตาม

สำหรับการตรวจสอบและสอบ ทานการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ จะ ต้องตรวจสอบตั้งแต่หัวหน้าหน่วยงานขึ้นไปตามลำดับ ซึ่งต้องพิจารณาผลการปฏิบัติหน้าที่ของลูกน้อง อย่างจริงจังให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ และกฎหมาย นอกจากนี้ภายในองค์กรควรมี หน่วยงานตรวจสอบภายในคอยตรวจสอบการ ปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ เป็นประจำทุก ระบบงาน เพื่อเป็นการควบคุมดูแลและสอดส่อง ไม่เกิดการกระทำผิด

ในส่วนของ การรณรงค์ปลูกจิต สำนึกให้บุคลากรในสังกัดปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ โปร่งใส ซื่อสัตย์ รวมทั้งเป็นการสร้างวัฒนธรรม ในองค์กรด้วยนั้น ได้แก่

- การจัดกิจกรรมเพื่อให้พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่มีส่วนร่วม เช่น ประกวดแต่งคำขวัญ จรรยาบรรณขององค์กร ทั้งนี้หากคนใดชนะ การประกวดก็จะมีการมอบรางวัลพร้อมลงข่าว ประชาสัมพันธ์ภายในหน่วยงานเพื่อปลูกจิตสำนึก ให้มีส่วนร่วม ตลอดจนนำคำขวัญนั้นติดเผยแพร่ ให้ถือปฏิบัติทั่วกัน การให้ร่วมตอบคำถามชิงรางวัล เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส สุจริต และไม่ขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งอาจจะให้ร่วมสนุก ตอบคำถามทุกเดือน เป็นต้น

- การให้พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ ทุกคนเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยลง นามรับรองว่าตนเองไม่ขัดแย้งทางผลประโยชน์ใน การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ตามแบบฟอร์มที่หน่วยงาน กำหนด ซึ่งเป็นการทำให้พนักงานหรือเจ้าหน้าที่รู้สึก

เกรงกลัวในการที่จะกระทำความผิดได้ในระดับหนึ่ง นอกจากจะมีการส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริตแล้ว ยังจะต้องมีช่องทางให้มีการร้องเรียนเรื่องต่างๆ ที่มีการพบเห็นว่าไม่ถูกต้อง ไม่โปร่งใส ทั้งเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน และบุคคลภายนอก ซึ่งช่องทางร้องเรียนหรือแจ้งการกระทำผิดได้แก่

- จัดให้มีกระดาน Web Board ของหน่วยงาน
- จัดให้มีตู้หรือกล่องรับเรื่องร้องเรียน หรือแจ้งการกระทำผิด
- จัดให้มีศูนย์รับเรื่องร้องเรียน หรือ Call Center
- เผยแพร่ให้ทราบ e-mail ของหน่วยงานเพื่อให้สามารถใช้อีกช่องทางหนึ่งเมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนต่างๆ แล้วควรมีการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาพร้อมชี้แจงให้ผู้ร้องเรียนได้ทราบด้วย

2. เป็นธรรม

การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรมก็เช่นเดียวกันที่ระดับหัวหน้าจำเป็นต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี กล่าวคือ หัวหน้าจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีความลำเอียง ไม่เห็นแก่พวกพ้อง และไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ที่จะได้รับ เพราะส่วนใหญ่ผู้ใต้บังคับบัญชาจะรู้สึกไม่พอใจหัวหน้า เนื่องจากแม้จะทำงานดีหรือทำงานหนักอย่างไร หัวหน้าหรือเจ้านายก็ไม่เห็นคุณค่าเพราะประจบไม่เป็น แต่หากเป็นคนประจบเก่งแตงงานไม่ค่อยทำกลับเห็นคุณค่ามากกว่าและมักจะได้รับความดีความชอบไป ดังนั้น

ภายในหน่วยงานจะต้องมีการเปลี่ยนค่านิยมนี้เสียใหม่ โดยธรรมาภิบาลให้หัวหน้าที่ยังธรรมและยึดมั่นกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัดและมีระบบประเมินผลการดำเนินงานที่สะท้อนการทำงานของแต่ละคนอย่างชัดเจน เพื่อพิจารณาความดีความชอบจากผลประเมินที่ได้ และเพื่อหลีกเลี่ยงความไม่เป็นธรรม นอกจากนั้น เพื่อให้มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานอย่างชัดเจน ไม่มีการไถ่ถามกับคนใดคนหนึ่งมากเกินไป เพราะความชอบหรือไม่ชอบ ควรมีการจัดทำคำบรรยายลักษณะงาน รายตำแหน่ง (Job Description) อย่างชัดเจน เพื่อให้แต่ละคนทราบหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบและปฏิบัติตาม รวมถึงหัวหน้าก็จะไม่ต้องไถ่ถามคนใดคนหนึ่งมากเกินไปอย่างไม่เป็นธรรมด้วย

การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรมจะสอดคล้องกับการทำงานด้วยความโปร่งใส หรืออาจกล่าวได้ว่า ถ้าปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสแล้ว ก็จะเป็นธรรมตามไปด้วย ดังจะพิจารณาได้จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นถึงการพิจารณาความดีความชอบให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาหากหัวหน้าหรือเจ้านายทุกคนไม่ลำเอียง แต่พิจารณาด้วยความโปร่งใสโดยยึดตามกฎเกณฑ์ ตามการปฏิบัติงานที่แท้จริงของลูกน้อง ผลการพิจารณาความดีความชอบก็จะโปร่งใสถูกต้องและเป็นธรรมตามไปด้วย

นอกจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม กับบุคคลภายในองค์กรแล้ว ยังจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรมกับประชาชนทุกคนที่มาติดต่อ ไม่ว่าจะเป็นคนจน คนรวย หรือนักการเมือง ฯลฯ จะต้องไม่เลือกปฏิบัติโดยปฏิบัติ

หน้าที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ ตามขั้นตอน ทั้งนี้ ควรมี การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการให้บริการ อันได้แก่

- ฝึกอบรมให้ความรู้ในหลักการบริการ ที่ดี หรือจัดทำคู่มือในการให้บริการแก่ให้พนักงาน ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านบริการได้นำไปปฏิบัติ

- มีกล่องรับการแสดงความคิดเห็น เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นจากผู้รับบริการหรือประชาชน และเมื่อทราบปัญหาแล้วควรนำไปตรวจสอบและ พิจารณาหาทางแก้ไข้ปัญหา ทั้งนี้ ปัญหาด้านความ ไม่เป็นธรรมส่วนใหญ่ ได้แก่

- การลัดคิวในการให้บริการ ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นการช่วยเหลือกันระหว่างเครือญาติ พี่น้องหรือ เพื่อนฝูง ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องเพราะประชาชน ทุกคนที่มาติดต่อต้องการได้รับการที่เท่าเทียมกัน เรียงตามลำดับก่อนหลัง เป็นไปตามขั้นตอน ไม่ ต้องการให้ใครมาลัดคิว ซึ่งปัญหานี้อาจแก้ไขโดย จัดทำบัตรคิว และให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เรียงตาม บัตรคิวที่ได้แจกไป

- การล่าเอียงเข้าข้างบริษัทใดบริษัทหนึ่ง ในประมวลการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ของหน่วยงานมีการสมรู้ ร่วมคิดกัน หรือรู้จักกับ บริษัทรายใดเป็นพิเศษ หรือได้รับผลประโยชน์จาก บริษัทรายหนึ่งรายใด ทำให้เข้าข้างและพิจารณา ผลการคัดเลือกเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างอย่างไม่เป็น ธรรม ซึ่งจะแก้ไข้ปัญหานี้ได้โดยหัวหน้าหน่วยงาน จะต้องมีการตรวจสอบ เช่น ให้หน่วยงานด้าน การตรวจสอบภายในมาตรวจงานด้านการจัดซื้อ จัดจ้างเป็นประจำทุกเดือนและทำรายงานสรุปให้ ผู้บริหารทราบ และหากพบความผิดก็ให้รับรายงาน

เพื่อดำเนินการแก้ไข้ปัญหาดังกล่าวต่อไป นอกจากนี้ ควรจะมีการเปลี่ยนตัวบุคคลที่รับผิดชอบงานจัดซื้อ จัดจ้างหมุนเวียนกันไปเพื่อหลีกเลี่ยงการทุจริต ไม่โปร่งใสและไม่เป็นธรรม รวมถึงต้องมีช่องทาง ที่สามารถให้ผู้ที่มาติดต่อเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ร้องเรียนได้ ในกรณีที่มีการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงาน ที่ไม่เป็นธรรม เพื่อเป็นการสะท้อนการทำงานของ เจ้าหน้าที่ด้านการจัดซื้อจัดจ้างว่าเป็นธรรมหรือไม่ หรืออาจจะมีแบบสอบถามกับผู้ที่มาติดต่อว่ามี ความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของ หน่วยงาน เพื่อจะได้นำมาสรุปประมวลผลและใช้ แก้ไขต่อไป

การจัดกิจกรรมต่างๆ ก็จะเป็นการ ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานภายในหน่วยงาน ให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ และ ให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจมากขึ้น รวมถึงเป็น วัฒนธรรมขององค์กรด้วย และจะทำให้ทุกคนมี ใจรักในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม และ โปร่งใสในระยะยาวต่อไปได้เป็นอย่างดี ซึ่งกิจกรรม ที่ว่านี้มีหลายหน่วยงานได้นำมาใช้แล้วและประสบ ความสำเร็จอย่างมาก เพราะเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน ปรับปรุงตัวเอง และแข่งขันกันในการทำงานดีขึ้นมาก นั่นก็คือ การจัดให้มี การ Vote หรือคัดเลือก พนักงานปฏิบัติงานดีเด่น โดยผู้ที่ทำการ Vote อาจแบ่งเป็นจากพนักงาน ภายในหน่วยงาน ด้วยกันเองส่วนหนึ่ง และอีกส่วนจากประชาชนที่มา ติดต่อกัน โดยคณะกรรมการพิจารณาผลการคัดเลือก เป็นบุคคลที่น่าเชื่อขององค์กร และจัดกิจกรรมนี้ เป็นประจำทุกเดือน หรือทุกปี จะทำให้พนักงาน

ทุกคนเอาใจใส่ในการทำงานมากขึ้น และหากเจ้าหน้าที่คนใดได้รับรางวัลก็จะมีการมอบประกาศนียบัตรพร้อมลงข่าวประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่คนนั้นรู้สึกภูมิใจและปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส เป็นธรรม และคิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรพร้อมที่จะพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไป ตลอดจนเจ้าหน้าที่หรือพนักงานคนอื่นก็อยากปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดี ซึ่งจะทำให้มีการแข่งขันการทำงานที่ดีเกิดขึ้นในองค์กร

3. ประหยัด

ในทุกหน่วยงานเมื่อทำกิจกรรมการงานไม่ว่าเรื่องใดๆ ก็ตาม ย่อมต้องมีการใช้ทรัพยากรเกิดขึ้น เช่น สั่งให้ลูกน้องพิมพ์งานให้เสร็จแล้วนำมาให้ดู ก็จำเป็นจะต้องใช้พนักงานดินสอพากกากระดาษ เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมต่างๆ เป็นต้น แต่ด้วยทรัพยากรที่มีอยู่ของแต่ละหน่วยงานย่อมมีอยู่อย่างจำกัด และไม่เพียงพอต่อการทำงาน รวมถึงไม่ทันต่อยุคสมัยได้ตลอดไป จึงจำเป็นต้องมีการจัดหาเพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอและทันต่อยุคสมัยอยู่เสมอ ซึ่งก็จะทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มพูนเกิดขึ้นตามไปด้วย แต่หากหน่วยงานสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์ มีคุณค่า และคุ้มค่าอย่างสูงสุดแล้ว ก็จะทำให้หน่วยงานสามารถประหยัดทั้งทรัพยากร และค่าใช้จ่ายลดลงจำนวนมาก การที่จะสามารถทราบได้ว่าภายในหน่วยงานมีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่าหรือไม่นั้น จำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติการใช้งาน รวมถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของแต่ละรายการ ซึ่งจะสามารถตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ได้ดังนี้

3.1 จัดทำบัญชีทรัพย์สิน วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เพื่อใช้ในการตรวจสอบว่ามีจำนวนมากน้อยเพียงใดในแต่ละช่วงเวลา ถึงคราวที่จะต้องจัดหาเพิ่มเติมแล้วหรือยัง เนื่องจากของบางอย่างไม่จำเป็นจะต้องสั่งซื้อเก็บไว้ในคลังจำนวนมากๆ เพราะจะทำให้เปลืองที่เก็บ รวมถึงเสื่อมสภาพได้ง่าย ดังนั้น หากไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องใช้งานก็ไม่ควรจะสั่งซื้อเก็บไว้ เพราะจะทำให้เสียค่าใช้จ่ายโดยใช่เหตุ เนื่องจากเสื่อมสภาพก่อนที่จะใช้งาน รวมทั้งของในคลังหรือในหน่วยงานควรจะมีให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับการใช้งาน และหากเป็นสิ่งของที่มีราคาแพงแต่สามารถใช้งานร่วมกันได้ ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องซื้อมาใช้ทุกหน่วยงาน เนื่องจากสามารถหมุนเวียนกันใช้ได้ เช่น

เครื่องเจาะกระดาษ เครื่องตัดขอบกระดาษ เครื่องเย็บกระดาษ เครื่องพิมพ์สี เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ประหยัดและคุ้มค่ากว่าเพราะไม่มีหน่วยงานใดที่จะใช้งานตลอดเวลา อย่างน้อยก็ต้องมีช่วงที่ให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้งานต่อได้ และหากของบางอย่างมีราคาแพงสามารถเช่าได้ก็ควรเช่าแทนการซื้อ เพราะจะทำให้หน่วยงานไม่ต้องเสียค่าบำรุงรักษาด้วย เช่น เครื่องถ่ายเอกสารรถยนต์ เป็นต้น

สำหรับของบางอย่างที่จำเป็นต้องใช้ตามยุคสมัยก็ควรจะมีการวางแผนการใช้งานให้คุ้มค่าในแต่ละชั้นแต่ละอันควรจะมีระยะเวลาการใช้งานเท่าไรก่อนที่จะซื้อเพื่อให้คุ้มค่ากับเงินที่จ่ายไป เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ส่วนใหญ่จะมีการเปลี่ยนแปลงทุกปี ดังนั้นก่อนจะซื้อต้องกำหนด

คุณสมบัติที่ต้องการและคาดการณ์ว่าจะสนองความต้องการของแต่ละหน่วยงานได้กี่ปี ซึ่งหากหน่วยงานใดไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องที่มีประสิทธิภาพตามยุคสมัยก็ไม่จำเป็นต้องซื้อ ควรพิจารณาความเหมาะสมของการใช้งานแต่ละหน่วยงานด้วย

ในส่วนเครื่องใช้สำนักงานซึ่งดูเหมือนจะราคาค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับเครื่องคอมพิวเตอร์หรือรถยนต์ แต่เป็นสิ่งที่ใช้และสิ้นเปลืองมากที่สุด เนื่องจากพนักงานจะต้องใช้สิ่งนี้ทุกวันและเกือบทุกคน ซึ่งหากไม่มีการควบคุมพฤติกรรมการใช้งานสิ่งเหล่านี้ก็อาจจะหมดไปอย่างไม่เกิดประโยชน์ ดังนั้น หน่วยงานจะต้องมีการควบคุมการใช้งาน ควรทำบัญชีควบคุมหรือกำหนดว่าแต่ละคนควรได้สิทธิ์การใช้ของเหล่านี้เท่าใด เช่น แจกปากกาให้คนละ 2 ด้ามต่อไตรมาส แทนการใช้เท่าไรก็ได้ สมมุติว่าปากกาหนึ่งกล่องมี 20 ด้าม หากภายในกองมีคนอยู่ 20 คน แจกคนละ 2 ด้ามก็ต้องซื้อเพียง 2 กล่องเท่านั้น จากเดิมที่อาจจะต้องซื้อถึง 4 กล่อง ตามวิธีใหม่จะทำให้ประหยัดค่าปากกาได้ลงครึ่งหนึ่ง และคนใดหากใช้หมดแล้วจะต้องซื้อเอง เพราะถือว่าจำนวนที่ให้เหมาะสมแล้ว หากใช้ไม่ประหยัดก็ต้องหามาใช้งานเอง เป็นต้น ซึ่งหากแต่ละหน่วยงานปฏิบัติตามข้างต้น ก็จะทำให้ลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานได้จำนวนมาก รวมทั้งมีบัญชีที่ตรวจสอบที่อยู่ของทรัพย์สิน ปริมาณ และความเพียงพอด้วย

3.2 จัดทำสถิติข้อมูลปริมาณการใช้งานของแต่ละรายการ เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการใช้งานในแต่ละช่วงเวลา เช่น หากต้องการเปรียบเทียบ

เทียบว่าปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในเดือนกรกฎาคม 2550 มีปริมาณการใช้เท่าใดเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันในปี 2549 หรือเพื่อใช้พิจารณาว่ามีการใช้ลดลงหรือเพิ่มขึ้นอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนให้เกิดการประหยัด รวมทั้งหากมีแนวโน้มว่าจะมีการใช้น้ำมันเพิ่มขึ้น ก็จะได้วางแผนปรับเครื่องยนต์ของรถยนต์มาใช้ก๊าซโซฮอลล์แทน เนื่องจากมีราคาถูกกว่า ซึ่งจะทำให้ประหยัดรายจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงลดลงได้มาก เป็นต้น

นอกจากนั้นการพิจารณาจากรายการทางบัญชี ในส่วนของรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือนก็สามารถทำให้องค์กรควบคุมและวางแผนได้เช่นกัน โดยอาจจะเปรียบเทียบผลงานกับเดือนที่ผ่านมาหรือในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาแล้วนำมาพิจารณาถึงสาเหตุและวิธีการแก้ปัญหาให้ค่าใช้จ่ายลดลง หรือเกิดความคุ้มค่ากับรายได้ที่จะได้กลับคืนมา เช่น ค่าใช้จ่ายด้านวัสดุอุปกรณ์ของเดือนกรกฎาคม สูงกว่าเดือนมิถุนายนค่อนข้างมาก ทั้งๆ ที่มีรายได้เข้ามาใกล้เคียงกัน ต้องหาสาเหตุว่าเกิดจากอะไร และแก้ไขอย่างไร ซึ่งสาเหตุอาจจะมาจากมีการใช้กระดาษสิ้นเปลืองโดยไม่คุ้มค่า หรือมีการยกยอกนำไปใช้ส่วนตัว วิธีการควบคุมก็อาจจะต้องมีการให้ลงลายมือชื่อรับรองหากมีใครใดมีความจำเป็นต้องใช้กระดาษจำนวนมาก พร้อมระบุงานที่จะนำไปใช้ เป็นต้น นอกจากนี้จะมีการควบคุมการใช้งานของทรัพย์สิน หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ และค่าใช้จ่ายแล้วยังจะต้องมีการจัดทำเกณฑ์วัดผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators :KPIs) ด้านการประหยัดด้วย ทั้งการใช้ไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิง

ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ของแต่ละหน่วยงานภายในองค์กร เพื่อให้แต่ละหน่วยงานไปควบคุมค่าใช้จ่ายจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสังกัดของตนเองต่อไป ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการใช้จ่ายอย่างประหยัด

4. ประสิทธิภาพ

การที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ทุกคนในหน่วยงานจะปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนการดำเนินงานไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานรับทราบวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และผลลัพธ์แบบไหนที่หน่วยงานต้องการ รวมทั้งเพื่อเปรียบเทียบผลงานที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ว่ามีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ ซึ่งแผนการดำเนินงานดังกล่าวจะต้องกำหนดสิ่งสำคัญ ดังต่อไปนี้ก่อนเสมอ ได้แก่

- 4.1 ผู้ที่รับผิดชอบ พร้อมแบ่งหน้าที่ และจำนวนคน
- 4.2 งบประมาณ
- 4.3 วัสดุ อุปกรณ์ อะไรบ้าง รวมถึงต้องใช้สถานที่ใดบ้าง
- 4.4 ใช้ระยะเวลาานเพียงใดจึงจะดำเนินการแล้วเสร็จ
- 4.5 แหล่งข้อมูลที่จะนำมาใช้มาจากแหล่งไหน

หลังจากได้วางแผนดังกล่าวข้างต้นแล้วก็แจกจ่ายงานให้กับผู้รับผิดชอบนำไปดำเนินการ ซึ่งระหว่างดำเนินการนั้น หัวหน้าควรจะคอยติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้ และเมื่องานแล้วเสร็จควรจะ

นำมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายของแผนที่ได้วางไว้ว่า สามารถบรรลุได้หรือไม่ นอกจากจะกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับพนักงานหรือเจ้าหน้าที่แต่ละคนแล้ว ควรจะนำงานที่มอบหมายที่สำคัญๆ ของหน่วยงานมากำหนดเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators :KPIs) ของเจ้าหน้าที่หรือพนักงานด้วย เพื่อกระตุ้นให้พนักงานแต่ละคนมีความกระตือรือร้นในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายมากยิ่งขึ้น ซึ่ง KPIs ของเจ้าหน้าที่จะถูกถ่ายทอดมาจาก KPIs ของหน่วยงาน และจากองค์กรจะถูกถ่ายทอดมาลงสู่ระดับหน่วยงาน รวมถึงแผนการดำเนินงานก็เช่นกัน ทั้งนี้ หากแต่ละคนสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมายทั้งระยะเวลางบประมาณและทรัพยากรแล้ว ก็จะทำให้หน่วยงาน และองค์กรบรรลุเป้าหมายโดยรวมตามไปด้วยเช่นกัน แต่หากพนักงานแต่ละคนขาดการเอาใจใส่เพราะไม่มี KPIs ที่ใช้ในการวัดผลการดำเนินงานก็จะไม่กระตือรือร้นและไม่ตั้งใจทำงานก็จะทำให้หน่วยงาน และองค์กรมีผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย และไม่มีประสิทธิภาพตามไปด้วย

สำหรับด้านการให้บริการแก่ประชาชนจะทำให้หน่วยงานหรือองค์กรประหยัดเวลาในการดำเนินงานหรือให้บริการได้โดยเร็ว ลดการซ้ำซ้อน และประหยัดการใช้ทรัพยากรได้นั้น โดยการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อใช้งานร่วมกันหรือมีฐานข้อมูลที่ใช้งานร่วมกัน (Data Warehouse) ทั้งระหว่างหน่วยงานภายในองค์กร และระหว่างองค์กร เช่น ข้อมูลทะเบียนราษฎร ซึ่งหน่วยงาน

ราชการส่วนใหญ่ทุกแห่งจะต้องใช้ข้อมูลตัวนี้เป็นข้อมูลเบื้องต้นก่อนให้บริการ โดยหากสามารถเชื่อมต่อเข้าด้วยกันได้ก็จะทำให้ไม่ตรงป้อนข้อมูลใหม่อีกครั้ง หรือสอบถามรายละเอียดแก่ประชาชนอีกก็สามารถดำเนินการเรื่องต่างๆ ได้โดยเร็ว รวมถึงประหยัดพื้นที่ในการเก็บข้อมูล เนื่องจากใช้ข้อมูลจากกรมการปกครองเพียงแห่งเดียวก็สามารถบริการให้ประชาชนได้ แต่ทั้งนี้หน่วยงานจะต้องรวบรวมการให้บริการต่างๆ ไว้ที่จุดเดียวหรือการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จภายในจุดเดียว (One Stop Service) เพื่อให้ผู้มาใช้บริการได้รับบริการอย่างรวดเร็ว และแล้วเสร็จได้ภายในการมาติดต่อเพียงครั้งเดียว ซึ่งส่วนใหญ่หน่วยงานต่างๆ ได้นำวิธีนี้มาใช้แล้ว แต่ถ้าจะให้ตรงความต้องการของประชาชนมากขึ้น ควรออกแบบสอบถามเพื่อสำรวจสิ่งที่ประชาชนต้องการ และปรับปรุงต่อไป

นอกจากนั้น ในปัจจุบันได้มีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานราชการต่างๆ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนในการให้บริการหลายๆ ด้านไว้ที่จุดเดียวเพื่อที่ประชาชนมาเพียงจุดเดียวก็สามารถดำเนินการทุกอย่างที่ต้องการ เช่น ศูนย์บริการ Service Link ที่ให้บริการหลายด้านทั้ง ขอเลขบ้าน ขอติดตั้งไฟฟ้าประปาใหม่ ฯลฯ แต่เนื่องจากปัจจุบันยังมีการประสานงานระหว่างองค์กรไม่ดีเท่าที่ควร กล่าวคือถึงอย่างไรก็ต้องไปติดต่อหน่วยงานที่จะขอบริการนั้นๆ โดยตรงอีกครั้งทำให้ยังไม่เบ็ดเสร็จเพียงจุดเดียวและครั้งเดียว จึงไม่เป็นที่นิยมเท่าที่ควร

ดังนั้นควรจะมีการสำรวจความพึงพอใจ และออกแบบสอบถาม หรือทำการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น ซึ่งการทำงานแบบรวมศูนย์ไว้ที่เดียวเป็นสิ่งที่จะทำให้มีประสิทธิภาพการให้บริการแก่ประชาชนมาก เพราะประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางแต่ต้องปรับปรุงให้เข้าถึงประชาชนมากขึ้น

จากหลักการแนวทาง 4 ป ตามข้างต้นที่ได้กล่าวมาแล้ว ทุกหน่วยงานอาจจะมีการดำเนินการอยู่แล้ว เพียงแต่ไม่ได้เอาจริงเอาจังมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเต็มที่ ดังนั้น ถ้าจะให้หน่วยงานภายในองค์กรของตนมีการทำงานเป็นไปตามแนวทาง 4 ป จะต้องมีการปรับปรุงวิธีการดำเนินงานกันเสียใหม่ ที่สำคัญจะต้องมีตัววัดผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่หรือพนักงานเพื่อกระตุ้นให้ทำงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ และเอาจริงเอาจังกับหน้าที่การงาน และควรมีการส่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจกับพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานดีเด่น เพื่อให้มีการแข่งขันการทำงานที่ดีเกิดขึ้นในองค์กร เพราะทุกองค์กรจะก้าวไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องอาศัยบุคลากรในองค์กรเป็นขาให้ใช้ก้าวไป หากองค์กรใดมีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพก็ย่อมนำพาองค์กรก้าวไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน แต่ทั้งนี้จะก้าวไปทางใดนั้น ต้องมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อใช้กำหนดทิศทางในการก้าวไปให้ถูกต้องตรงตามต้องการ

บทที่ 7

บทความของผู้ได้รับการคัดเลือก
เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนชอบด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต

ประจำปี 2550

ของกระทรวงมหาดไทย

การมอบโล่เกียรติยศ

ให้แก่ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนชอบด้วย ความซื่อสัตย์ สุจริต ประจำปี 2550 ของกระทรวงมหาดไทย

คบเนื่องมาจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติแจ้งให้กระทรวงมหาดไทย คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการยกย่องเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนชอบด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ประจำปี 2550 ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเพื่อยกย่องเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนชอบด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ของกระทรวงมหาดไทย ขึ้นมาพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ซึ่งปรากฏว่ามีผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจำนวน 5 ราย คือ

1. นายรังสรรค์ เอี่ยมบุตรลพ ผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
2. นายไพโรจน์ อนุรัตน์ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 ว หัวหน้ากลุ่มงานบริหารสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย

3. นายประสพโชค สุวรรณโรจน์ นักวิชาการที่ดิน 8 ว หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์ส่งเสริมประสิทธิภาพกรมที่ดิน

4. นายอภิชัย ผ่องใส เจ้าหน้าที่บริหารงานพัฒนาชุมชน 7 สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี

5. ว่าที่ ร.ต. ชีระพล โชคนำชัย หัวหน้างานบริหารทั่วไป กองคลัง กรมการปกครอง

ในการนี้ กระทรวงมหาดไทย ได้จัดพิธีมอบโล่เกียรติยศให้กับผู้ได้รับการคัดเลือกข้างต้น เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2550 ณ ห้องประชุม 1 กระทรวงมหาดไทย และได้ประสานขอความร่วมมือทุกท่านเขียนบทความในด้านการครองตน ครองคน และครองงาน จนประสบความสำเร็จ ดังที่ปรากฏในหนังสือ “คุณธรรมคนมหาดไทย”

ชีวิตที่พอเพียง

นายรังสรรค์ เอี่ยมบุตรลพ¹

เมื่อประมาณเวลาบ่าย 2 โมง ของวันที่ 5 กรกฎาคม 2495 ผมได้ถือกำเนิดเกิดมาเป็นบุตรคนที่ 6 ของนางละออง เอี่ยมบุตรลพ โดยมีญาติเป็นผู้ทำคลอด (หมอต้าแย) ณ บ้านพักข้าราชการตำแหน่งผู้ช่วยคลังจังหวัดระยอง นามว่า นายจรูญ เอี่ยมบุตรลพ ผู้ถืออุดมคติว่า “งานต้องมาก่อนครอบครัว” ได้กลับมาถึงบ้านพักเวลา 17.30 น. เห็นบุตรชายอ้วนท้วนสมบูรณ์จึงตั้งชื่อเล่น “อู๊ด” และตั้งชื่อจริงว่า “รังสรรค์ เอี่ยมบุตรลพ” นับแต่นั้นเป็นต้นมา

ราว พ.ศ. 2500 ผมจำได้แม่นยำว่าไม่ยอมจากมารดาไปเข้าโรงเรียนอนุบาลตรุงนศึกษาจ.ระยอง ถึงแม้จะมีเสื้อผ้ากางเกงมีเอี่ยมแดงมาล่อก็ไม่ไ้สนใจ หลังเลิกเรียนผมต้องรีบกลับมาดูนมมารดาทุกวัน จนถึง พ.ศ. 2502 จึงอดนมมารดาพร้อมน้องชาย ซึ่งเป็นคนสุดท้าย รวมดื่มนมมารดาประมาณ 7 ปี

ต่อมาในปี พ.ศ. 2504 ผมตื่นเต้นมากที่จะต้องขนย้ายข้าวของทั้งหมดตามบิดาไปอยู่บ้านพักผู้ช่วยคลังจังหวัดสงขลาพร้อมด้วยมารดา พี่ 5 คน น้อง 1 คน รวมทั้งหมด 9 คน เป็นครั้งแรกที่ได้เห็นทะเลสาป เกาะหนู เกาะแมว และแหลมสน ได้มีโอกาสเรียนต่อชั้นประถมต้นที่โรงเรียนวิเชียรชม จนถึง พ.ศ. 2506 บิดาได้รับตำแหน่งสูงขึ้นเป็นคลังจังหวัดราชบุรี มารดาคิดถึงบ้านสวนที่นครปฐม ซึ่งเป็นบ้านเดิมของทั้งบิดาและมารดาของผม ผมกับมารดาและพี่น้องอีก 6 คน จึงกลับมาอยู่บ้านสวน ซึ่งเป็นบ้านของปู่และย่า ท่านอยากให้มารดาผมมาดูแลสวนผลไม้ต่อจากท่าน บิดาต้องรับราชการอยู่จังหวัดราชบุรีแต่ผู้เดียวจะกลับมาหาครอบครัวที่นครปฐมเฉพาะเสาร์และอาทิตย์ทุกสัปดาห์ ผมได้เรียนต่อประถมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนบ้านวัดกลาง ต.บ่อพลับ อ.เมือง จ.นครปฐม ผมยังจำได้ดีว่าเป็น

¹ ผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เด็กชายคนเดียวที่ครูบอกว่าแต่งตัวเรียบร้อยที่สุด ใส่เสื้อรีดเรียบร้อยเห็นกลีบชัดเจนทุกวัน จนได้รับการคัดเลือกเป็นรองหัวหน้าชั้น และเชิญธงชาติขึ้นสู่ยอดเสาทุกเช้า เย็นกลับถึงบ้านช่วยพี่ๆ นำห่อหมกไปส่งตามบ้านที่สั่งให้ย่าและมารดาเป็นผู้ทำเนื่องจากย่าจะต้องจัดสำหรับเครื่องคาวหวานทูลเกล้าถวายพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทุกครั้งที่เสด็จประทับที่พระราชวังสนามจันทร์ ย่ามีฝีมือในการทำอาหารโบราณ เช่น แกงบวน ต้มหมูโหลง เป็นต้น บางวันช่วยมารดาและพี่ๆ นำผลไม้ในสวนไปขายตลาดจน พ.ศ. 2507 ได้มีโอกาสเข้าเรียนต่อมัธยมต้นที่โรงเรียนวัดห้วยจรเข้ ไกลจากบ้านพักประมาณ 10 กิโลเมตร จึงต้องนั่งจักรยานพี่ชายหรือขี่จักรยานไปเรียนเองในบางวัน เพราะต้องศึกษาพระธรรมวินัยที่วัดห้วยจรเข้ในตอนเย็นทุกวันจันทร์ ในช่วงนี้ผมได้รับความไว้วางใจจากมารดาให้เป็นผู้ควบคุมดูแลเก็บรักษาเงิน และทำบัญชีครอบครัว จ่ายเงินให้พี่ๆ และน้องไปโรงเรียนทุกวันในช่วงนี้ผมมีรายได้จากการเลี้ยงไก่ เลี้ยงกระท่ายขายอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ยังปลูกผักสวนครัวหลายชนิดไว้บริโภคโดยไม่ต้องไปซื้อจากตลาด เหลือรับประทานจะนำไปแจกเพื่อนบ้านและขายตามลำดับ

จนถึง พ.ศ. 2510 ผมมีโอกาสได้เรียนต่อมัธยมตอนปลายที่โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดนครปฐม ช่วงนี้บิดาได้รับแต่งตั้งเป็นคลังจังหวัดขอนแก่น จะกลับมาเยี่ยมครอบครัวเดือนละ 1 ครั้ง พี่ชายเรียนแพทยศาสตร์ต้องใช้เงินมาก ผมและมารดาปรึกษากันว่าผมอยาก

ทำงานมีอาชีพเร็วๆ จึงไปเรียนต่อพาณิชย์การ ราชดำเนินธนบุรีพักอยู่กับพี่สาวซึ่งเป็นครูจนจบพาณิชย์การ เอกธุรกิจบัญชี สนใจความรู้ด้านกฎหมาย จึงไปเรียนต่อคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีโอกาสได้ออกค่ายอาสาพัฒนานานถึง 3 ปี ได้ตั้งอุดมคติในการดำรงชีวิตไว้ว่า **“ซื่อสัตย์ อดทน ขยัน ประหยัด ปฏิบัติระเบียบวินัย”** ไม่ชอบงานด้านความพิพากษาคดี เมื่อจบจากมหาวิทยาลัย จึงไปสอบปลัดอำเภอมีความรู้สึกว่าปลัดอำเภอทำได้มากกว่าครูและพัฒนาร ได้มีโอกาสเป็นปลัดอำเภอกี่ครั้งแรกและครั้งสุดท้ายในปี พ.ศ. 2522 - 2525 ที่อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ท่านนายอำเภอได้กรุณาให้ผมมีโอกาสรับผิดชอบงานทะเบียนบัตรพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ งานป้องกันและช่วยงานปกครองไกลเกลี่ยการเช่าหา ปราบกฏว่างานที่ผมชอบคือ งานฝึกอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ สามารถฝึกอบรมได้ครบทุกตำบล ผมต่อยอดด้วยการคัดเลือกนักร้องเสียงดีของไทยอาสาป้องกันชาติทุกรุ่นรวมกันร้องเพลงในโรงหนังอำเภอบางมูลนาก เพื่อหารายได้สร้างศาลาพิกริมทางได้ 2 หลัง เป็นเวลา 3 ปีที่ผมมีความสุขมากที่สุดที่ได้มีโอกาสช่วยเหลือสังคมอยู่กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู พระ และชาวบ้าน สนุกอยู่กับงานจนมารดาต้องไปเยี่ยมถึงอำเภอบางมูลนาก นำเงินไปฝากธนาคารไว้ให้ใช้ ผมปลูกผักหลายชนิดหลังบ้านพักไว้กินเองและแจกจ่ายให้พี่น้องข้าราชการบนอำเภอได้รับประทานด้วย ผมได้รับความรักความเมตตาจากชาวบางมูลนากทุกตำบลอย่างไม่มีวันลืมเลือน

ปี พ.ศ. 2525 ผมได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานคลัง ส่วนการคลังท้องถิ่น กรมการปกครอง โดยไม่รู้เนื้อตัวมาก่อน เป็นช่วงเวลาเดียวกับบิดาได้ย้ายมารับตำแหน่งคลังจังหวัดลพบุรี จนเกษียณอายุราชการที่จังหวัดลพบุรี ผมอยู่ที่ส่วนการคลังท้องถิ่นนานหลายปี โดยรับผิดชอบเกี่ยวกับการแนะนำการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดอบรมเป็น 5 ภาค แต่ละภาคจะมีผมเป็น 1 ใน 4 วิทยากร การบรรยายรูปแบบงบประมาณ และประเภทของรายรับและรายจ่าย และได้รับเชิญไปบรรยายในการจัดฝึกอบรม ณ สถาบันหรือแหล่งอบรมต่างๆ มากมายหลายหลักสูตร จนถึงปัจจุบันทุกหลักสูตรที่ผมไปบรรยายผมจะสอดแทรกคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต ไว้ในหลักสูตรด้วยทุกครั้ง ผมได้มีโอกาสรับใช้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้อำนวยการสำนักบริหารการคลังท้องถิ่น กรมการปกครองหลายท่าน ตั้งแต่ พ.ศ. 2525 - 2543 แต่ละท่านจะเปี่ยมล้นไปด้วยเมตตา และกรุณาให้ผมได้มีโอกาสรับใช้งานงบประมาณติดต่อกันยาวนานถึง 18 ปี ผมได้เรียนรู้และเห็นตัวอย่างที่ดีของความซื่อสัตย์สุจริต เพราะเป็นสำนักที่ต้องดูแลจัดสรรเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดอยู่ที่สำนักนี้เพียงสำนักเดียว แต่ละท่านจะเป็นตัวอย่างที่ดีของความซื่อสัตย์สุจริต ให้ผมได้ยึดถือเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตในหน้าที่การงาน และชีวิตส่วนตัวของผม และที่สำคัญผมได้สั่งสมความรู้เกี่ยวกับการเงินการคลัง โดยเฉพาะวิธีการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพราะเป็นหัวหน้างานที่รับผิดชอบยกวางระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และทำหน้าที่ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ตลอดเวลา 18 ปี ที่ผมรับราชการที่ส่วนการคลังท้องถิ่น ผมมีรายได้เสริมจากการเลี้ยงนก ไก่ สุนัข ส่งขายเป็นรายได้เสริมด้วย

ครั้นถึง พ.ศ. 2544 ผมได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน และเปลี่ยนชื่อตำแหน่งใหม่เป็นท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน ใน พ.ศ. 2545 สองปีที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผมสามารถเรียนรู้งานของทุกกอง ทุกสำนักในกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี การทำงานได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาเป็นอย่างมาก เพราะมีพื้นฐานความรู้ด้านการเงินการคลังท้องถิ่นที่แน่นพอสมควร ความซื่อสัตย์อดทน ขยัน ประหยัด ปฏิบัติตามระเบียบวินัยที่สั่งสมไว้สามารถนำมาใช้ได้ในพื้นที่ที่ขาดปัจจัยการบริหารทุกอย่าง เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี ได้วางมาตรฐานการทำงานที่ดีให้ไว้แก่ท้องถิ่นและหน่วยกำกับดูแลถือปฏิบัติ และได้ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณบ้านพักให้ดูสวยงามอีกด้วย ผู้บังคับบัญชาเห็นว่ามีการปฏิบัติงานพอสมควรแล้วจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้เป็น ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้างกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น การกลับมาส่วนกลางครั้งนี้ ผมได้มีโอกาสยกวางระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสำรวจเจตนาสมัครของประชาชนในเขตสภาตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล

เพื่อไปรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบล หรือหน่วย การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น พ.ศ. 2547 สามารถ ยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประชาชนไม่ถึง สองพันคนรวมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและ สภาตำบล ต้องไปรวมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีพื้นที่ติดกัน ทำให้สภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบลที่มีประชากรไม่ถึงสองพันคนหมดไป

ต่อมาในปี พ.ศ. 2548 ผมได้รับแต่งตั้ง เป็นผู้อำนวยการส่วนกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีโอกาส รับผิดชอบเป็นคณะกรรมการร่วมร่างประมวล กฎหมายองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม พ.ร.บ. เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นฉบับเดียว ขณะนี้อยู่ ในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา และรับผิดชอบเป็นกรรมการและเลขานุการในการ รวบรวมบทบัญญัติ เรื่อง การเงินการคลังไว้ด้วยกัน ประกอบด้วย พ.ร.บ. ระเบียบ หนังสือสั่งการ เกี่ยวกับการเงินการคลัง การงบประมาณบัญชี การคลังทั้งระบบไว้ให้หน่วยกำกับดูแลได้ใช้และ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถือปฏิบัติ

จากนั้นในปี พ.ศ. 2550 ได้รับการแต่งตั้ง เป็นผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รับผิดชอบ 16 จังหวัด ในภาคเหนือและใต้ และได้รับเชิญจากสถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น บรรยายวิชาปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง เกือบทุกหลักสูตรจนถึงปัจจุบัน การออกตรวจราชการของผมต้องเป็นไปตามแผนปี

แผนเดือน และแต่ละสัปดาห์จะต้องกลับมาส่วนกลาง เพื่อบรรยายที่สถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น และ ทำงานในสำนักงานอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 วัน การ ตรวจงานแต่ละเดือนจะตรวจตามนโยบายเร่งด่วนของ กระทรวงมหาดไทยและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้บังคับบัญชาขอมอบหมาย ตลอดจนตรวจใน สถานะกรรมการต่างๆ อีกด้วย นอกจากนี้ยังได้ถ่ายทอด วิชาดีวิถีเกี่ยวกับนวัตกรรม การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ พอเพียงในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมาใช้เป็น ตัวอย่างประกอบการบรรยายปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของผมอีกด้วย เนื่องจากการบรรยายวิชา ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องของนามธรรม มากกว่ารูปธรรม ดังนั้น การบรรยายของผมจะต้อง ใช้หลักวิชาการ 50 เปอร์เซ็นต์ หลักปฏิบัติหรือ ตัวอย่างจากการฉายดีวิถีอีก 50 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้ ผู้เข้ารับการศึกษอบรมเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้ ที่ ยากกว่านั้นคือ ผมจะต้องศึกษาคำบรรยายให้ ถ่องแท้ในเรื่องของจริยธรรม และคุณธรรม หากผม ไม่มีพื้นฐานที่ดีแล้ว ผมคงจะไม่สามารถบรรยาย วิชานี้ได้ทุกครั้งเมื่อผมบรรยายเสร็จ ผมจะมีความสุข มากที่ได้เผยแผ่ความรู้ที่มีอันน้อยนิดของผมสู่พี่น้อง ชาวองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชน สำนึก ในบุญคุณของบิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ครู อาจารย์ พระสงฆ์ ตลอดจนผู้บังคับบัญชาทุกท่านจากทุก สถาบันที่ผมกล่าวถึงไว้แล้วได้ปัมเพาะ พรวน และ ผมได้จดจำนำมาใช้ในการดำรงชีวิตที่พอเพียงของผม จนมายืนอยู่ ณ จุดนี้ได้ ผมอาจจะโชคดีกว่าคนอื่นๆ ที่ผมเกิดมาในสิ่งแวดล้อมที่ดี ถูกพุ่มพักมาโดยผู้

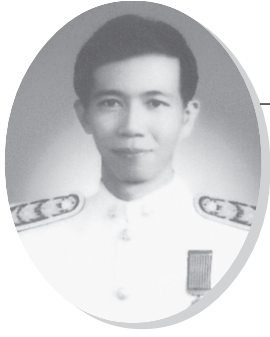

อยู่ใกล้ตัวที่ดีมีเมตตา ให้ผมเห็นตัวอย่างที่ดี สิ่งดีๆ จึงฝังอยู่ในสายเลือด จิตและวิญญาณ ตลอดจนสำนึกที่ดีงาม ทำให้ผมตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท ใช้ชีวิตอย่างไม่ประมาท การที่เราจะพิพากษาคัดสินว่าใครเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม เป็นเรื่องยากมาก จะดูเพียงการกระทำที่ไม่ผิดกฎหมายระเบียบ แบบแผน ของสังคมที่ตั้งไว้ไม่เป็นการเพียงพอ จะต้องพิสูจน์หรือวัดที่มโนธรรมของคนนั้นว่า มีอุดมคติหรือหลักคิดในการดำรงชีวิตอย่างไร วัดที่จิตใจว่าเขาคนนั้นมีจิตสำนึกที่ดีงามอย่างไร ผมเชื่อว่า “ไม่มีคำพิพากษาหรือคำตัดสินใดที่จะยุติธรรมเท่ากับหัวใจเราพิพากษาการกระทำของเราเอง” เนื่องจากการกระทำของเราไม่มีใครรู้ดีเท่ากับตัวเรา การวัดคุณงามความดีตามกรอบของกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน เป็นเรื่องทำได้ไม่ยาก แต่การวัดคุณงามความดีจากการกระทำเป็นเรื่องที่ยากมากเพราะ “พื้นฐานที่สำคัญที่สุดที่จะให้ใจพิพากษาการกระทำของตนเองให้ยุติธรรมที่สุด คือความซื่อสัตย์ สุจริตต่อตนเอง”

จากเศษเสี้ยวหนึ่งของชีวิตที่เกิดขึ้นมาใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีเหตุมีผลจะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีต่อการใช้ชีวิตต่อไป ผมเชื่อมาโดยตลอดว่า **หากเราไม่มีโอกาสเปลี่ยนความคิดบ้าง ชีวิตเราจะเปลี่ยน**

ไปไม่มากก็น้อย แต่การเปลี่ยนแปลงพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปอย่างมีระบบ และได้มาตรฐาน จะเป็นการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน โดยมีจิตสำนึก คุณงาม ความดีเป็นเครื่องกำกับจิตใจ จะทำให้ชีวิตเรามีแต่ความสุข ผมอยากเห็นเหลือเกินที่จะให้ชาวโลกให้สมญานามคนไทยว่า เป็นชนชาติที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ให้เหมือนกับคำว่า “สยามเมืองยิ้ม” ผมคิดว่าคงไม่ยากเกินไปสำหรับคนไทยที่จะสืบสานคุณงามความดีที่บุคคลตัวอย่างของคนไทย เช่น ราชบุรุษของคนไทยที่เราเคารพนับถืออยู่ในขณะนี้ ตลอดจนบรรพบุรุษของไทยเราได้สั่งสมไว้ให้เห็นเป็นตัวอย่าง หากพวกเราจะน้อมนำคุณงามความดีหรือคำสั่งสอนของท่านมายึดถือปฏิบัติให้มากกว่านี้ เพื่อถวายเป็นราชพลีแก่ชาติ ศาสนา และองค์พระมหากษัตริย์ของพวกเรา ผมเชื่อเหลือเกินว่าพวกเราต้องทำได้ หากพวกเราพร้อมแรงร่วมใจ สม่ครสมานสามัคคีกัน ผมคงจะได้เห็นในสิ่งที่ผมอยากเห็นดังกล่าวข้างต้น สำหรับผมเองจะขอแนะนำคุณงาม ความดีของบุคคลที่ผมได้กล่าวมาถือปฏิบัติตลอดไป เพื่อเป็นการทดแทนบุญคุณแผ่นดินเกิดเพื่อคนไทย ชาติไทย และแผ่นดินไทยจะได้ปรากฏอยู่ในแผนที่โลกโดยมีองค์พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเช่นนี้ อยู่คู่โลกสืบไปชั่ววันจิรันจรรย์

ผู้บังคับบัญชาคนแรกของผม

นายไพโรจน์ อhurst¹

การที่กล่าวว่าข้าราชการผู้ใดมีความซื่อสัตย์ สุจริตอย่างมั่นคงหรือ پاکเพียรมุ่งมั่นให้เกิดความซื่อสัตย์สุจริต คงเป็นเรื่องที่จะต้องใช้เวลาในการติดตามพฤติกรรมนานพอสมควรจึงจะกล่าวเช่นนั้นได้ และส่วนหนึ่งของผู้ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวในความเห็นของผมน่าจะเกิดจากสภาพแวดล้อมหลายประการ คือ ในวัยเด็ก ได้รับการอบรมสั่งสอนจากคุณพ่อคุณแม่และญาติพี่น้อง ให้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ไม่เป็นคนโกหก และเมื่ออยู่ในโรงเรียนคุณครูก็ให้การอบรมสั่งสอนในวิชาหน้าที่ศีลธรรมให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี รู้จักว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ แต่ประการสำคัญอีกข้อหนึ่งของข้าราชการ คือ ผู้บังคับบัญชาคนแรกของข้าราชการที่บรรจุใหม่ ถ้าผู้บังคับบัญชาคนแรกเป็นผู้ตั้งอยู่ในคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริต

ต่อแผ่นดินก็มีส่วนที่จะเป็นแบบอย่างให้กับข้าราชการผู้บรรจุใหม่ไม่มากนัก

ผมบรรจุเข้ารับราชการครั้งแรกเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2521 ในตำแหน่งพนักงานที่ดินอำเภอ (พนักงานที่ดิน 3) ตำแหน่งนี้คนทั่วไปเรียกสั้นๆ ว่า “ที่ดินอำเภอ” ในขณะนั้นผมมีความรู้สึกหวั่นเกรงเป็นอย่างมากว่าเราจะทำงานได้อย่างไรเพราะบรรจุครั้งแรกก็เป็นหัวหน้าสำนักงานที่ดินอำเภอ ก่อนเดินทางไปรับตำแหน่ง กรมที่ดินได้จัดอบรมความรู้ในหน้าที่อย่างย่อๆ ให้เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ผมจบการศึกษาด้านกฎหมายเคยแต่ฝึกงานเป็นทนายความ แต่ต้องไปรับผิดชอบงานจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมงานการรังวัดที่ดิน งานการบัญชีและการเงิน เมื่อกรมที่ดินอบรมเสร็จแล้วก็ส่งตัวผมไปรับตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง

¹ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 ว หัวหน้ากลุ่มงานบริหาร สำนักงานรัฐมนตรี

ผู้บังคับบัญชาคนแรกของผม คือ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “ที่ดินจังหวัด” เมื่อผมไปรายงานตัว ท่านก็มีความเป็นห่วงเป็นใย และซักถามเรื่องที่พักว่ามีหรือยัง ถ้าไม่มีก็ไปพักบ้านประจำตำแหน่งของท่าน มีห้องว่างหลายห้องเพราะครอบครัวท่านอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ท่านพักอยู่คนเดียวผมขอรับความกรุณาของท่านเพราะข้าราชการบรรจุใหม่เงินเดือนเพียง 1,750 บาท และไม่สามารถเบิกค่าเช่าที่พักได้ นอกจากนี้ท่านยังได้กรุณาให้ผมช่วยราชการสำนักงานที่ดินจังหวัดอยู่ระยะหนึ่งก่อนที่จะเดินทางไปรับตำแหน่งที่อำเภอ

ผมโชคดีที่ได้รับแบบอย่างที่ดีจากผู้บังคับบัญชาคนแรกทั้งในหน้าที่ราชการและการใช้ชีวิตส่วนตัว ในวันแรกที่ไปทำงานในสำนักงานข้าราชการทุกคนไม่ได้เรียกเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดว่า “ท่าน” หรือ “หัวหน้า” แต่ใช้คำว่า “คุณลุง” และภายหลังผมจึงได้ทราบฉายาของท่านคือ “ลุงดิน” เพราะเป็นนามปากกาที่ท่านใช้ในการเขียนบทความลงในวารสารที่ดินของกรมที่ดิน จากข้อมูลที่ได้รับจากเพื่อนข้าราชการในสำนักงานที่ดินต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า คุณลุงใจดีมีความเมตตาต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตต่องานในอำนาจหน้าที่ ไม่มีคำว่าผลประโยชน์ โดยยึดหลักว่า **เราเป็นข้าราชการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เราต้องทำงานในหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีศักดิ์ศรี**

ความซื่อสัตย์สุจริตของคุณลุง ผมมีความเห็นว่าน่าจะมาจากพื้นฐานการใช้ชีวิตแบบสมถะและเรียบง่าย ถ้าเป็นสมัยนี้ก็ถือว่าคุณลุงดำรงอยู่ด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง คุณลุงเป็นคนตรงต่อเวลา มาทำงานก่อนแปดโมงครึ่งทุกวัน เมื่อว่างจากการลงนามในเพิ่มเสนองาน คุณลุงก็จะเดินออกจากห้องมาถามไถ่ประชาชนที่มาติดต่องานที่รอกันเป็นร้อยๆ รายว่า ใครมีปัญหาอะไรหรือไม่ ซึ่งแต่ละคนก็ต้องรอนานพอสมควร เพราะงานที่ดินไม่ว่าจะเป็นการทำนิติกรรม ซื้อขายที่ดิน รั้ววัดที่ดิน เป็นเรื่องที่ต้องรอบคอบ หากผิดพลาดเจ้าหน้าที่อาจต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญา ที่ผมกังวลมากที่สุดเห็นจะเป็นเรื่องตัวจริงตัวปลอมในการมาขายที่ดินลายเซ็นบางรายดูอย่างไรก็ไม่เหมือนต้องสอบสวนกันอยู่นาน บางรายก็มาทะเลาะกันบนสำนักงานเพราะแบ่งมรดกไม่ลงตัว คุณลุงก็จะเข้าไปไกล่เกลี่ย เพื่อหาข้อยุติและสมประโยชน์กันทุกคน เพราะถ้าไม่ตกลงกันก็ต้องไปจ้างทนายความฟ้องกันในชั้นศาล

คุณลุงจะทำงานอยู่จนเย็น หลังเลิกงานในระยะเวลาแรกคุณลุงชวนผมทานอาหารด้วย คุณลุงหุงข้าวเองและผูกปิ่นโตกับภรรยาของเจ้าหน้าที่หลังสำนักงาน โดยมีกับข้าวสองสามอย่าง กับข้าวที่ซื้อมาก็เป็นอาหารพื้นๆ ไม่มีอะไรพิเศษ มีผัดอย่างแกงอย่างและน้ำพริกผักจิ้ม แต่ผู้เขียนก็เกรงใจไปหาซื้อทานเองที่ตลาด ในระยะเวลาต่อมาผมสนิทกับคุณลุงมากขึ้น จึงเรียนกับคุณลุงว่า เมื่อเลิกงาน

ผมจะไปซื้อข้าวและกับข้าวที่ตลาดมาทานกับคุณลุง คุณลุงบอกว่าดีเหมือนกันเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศ แต่เงินค่ากับข้าวมาเอากับคุณลุง แต่ข้าวไม่ต้องซื้อ เพราะคุณลุงจะหุงข้าวไว้ เมื่อถึงตอนนั้นผมได้พบกับ ความสมถะและประหยัดของคุณลุง คือ มีอยู่วันหนึ่ง เมื่อทานอาหารเย็นเสร็จแล้วผมก็จะนำถ้วยชามไปล้าง คุณลุงพูดว่า “แกงส้มเก็บไว้ก่อน” ผมก็เรียนให้คุณลุงทราบว่ามีแต่น้ำแกงครับ” และแล้วผมก็ต้อง ประทับใจกับคำว่า “เก็บแช่ตู้เย็นไว้ตอนเช้าลุงจะเก็บ ผักหลังบ้านมาใส่แล้วอุ่นทานอีกมื้อ” ผมคิดว่าผู้ที่ ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดที่มีความเป็น อยู่อย่างประหยัดและสมถะแบบคุณลุง คงหาได้ยาก มาก แต่สำหรับผู้ที่บังคับบัญชาแล้วคุณลุงจะเลี้ยงดู อย่างเต็มที่ อาทิในวันปีใหม่หรือเทศกาลต่างๆ คุณลุงจะสั่งอาหารอย่างดีมาให้รับประทาน คุณลุง เป็นคนประหยัดแต่ไม่ซีเหี้ยม คุณลุงไม่สนใจใน ผลประโยชน์ใดๆ ทั้งๆ ที่งานในอำนาจหน้าที่สามารถ เอื้อประโยชน์ให้บุคคลบางพวกได้ แต่คุณลุงก็ยึดถือ ความถูกต้องและให้การบริการแก่ประชาชนทั่วไป โดยหัดเทียมกัน เมื่อทานอาหารเย็นเสร็จ คุณลุงก็

สอนงานในด้านต่างๆ และให้ผมคัดลอกคู่มือการทำงานเป็นการคัดด้วยมือ เพราะเครื่องถ่ายเอกสาร ยังไม่แพร่หลายและทันสมัยเหมือนเดี๋ยวนี้ ผมจึงมี สภาพเป็นนักศึกษาภาคค่ำไปโดยปริยาย และสิ่งเหล่านี้ ได้ก่อประโยชน์ให้แก่การทำงานของผมเป็นอย่างมาก ในภายหลัง

ต่อมาผมและคุณลุงได้ย้ายเข้ามาอยู่ที่ ส่วนกลาง ผมย้ายมาอยู่กองหนังสือสำคัญ ส่วน คุณลุงมารับตำแหน่งผู้ตรวจราชการกรม ผมและ คุณลุงจึงไม่ได้ทำงานร่วมกันอีก นานๆ จึงจะได้มี โอกาสพบคุณลุงสักครั้ง สิ่งที่คุณลุงเน้นย้ำอยู่เสมอ คือ เราเป็นข้าราชการเงินเดือนไม่มากเหมือนเอกชน เราต้องประหยัดและอดออมจึงจะอยู่ได้อย่างไม่ เดือดร้อน อย่ามีความละโมภ ออยากมี ออยากได้ ครอบงำ เพราะเป็นบ่อเกิดแห่งการทุจริต

ถึงแม้ว่า “คุณลุง” ผู้บังคับบัญชาคนแรก ของผมจะล่วงลับไปนานกว่า 15 ปีเศษแล้ว แต่สิ่งที่ ผู้บังคับบัญชาคนแรกของผมได้อบรมเป็นแบบอย่าง และสั่งสอนผมไว้ยังอยู่ในใจผมอย่างไม่ลืมหูลืม

การครองตน ครองคน และครองงาน

นายประสพโชค สุวรรณโรจน์¹

การครองตน ครองคน และครองงานเป็นพื้นฐานสำคัญของข้าราชการทุกระดับ

พเขียนจำได้ว่า ในการเข้ารับการฝึกอบรมของกรมที่ดินทุกหลักสูตร วิทยากรที่เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ มักจะแนะนำแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการรุ่นหลังๆ ว่าการจะเป็นข้าราชการที่ดีสามารถรับราชการจนครบเกษียณอายุราชการจะต้องรู้หลัก และครองตน ครองคน ครองงานได้เป็นอย่างดี

ผู้บังคับบัญชา คือ ครู อาจารย์ของระบบ การศึกษานอกโรงเรียน

เมื่อย้อนกลับไปในอดีตตลอดระยะเวลา 27 ปี ของการรับราชการ ผู้เขียนมีโอกาสได้ทำงานใกล้ชิดกับหัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย นายอำเภอ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ผู้อำนวยการกอง และ

ผู้บริหารระดับสูง ถึง 20 ท่าน รวมทั้งที่ปรึกษาชาวออสเตรเลียอีก 1 ท่าน ซึ่งผู้เขียนได้รับแบบอย่างการประพฤติปฏิบัติตนที่ดีจาก 21 ท่าน มากบ้าง น้อยบ้าง ตามระยะเวลา และความใกล้ชิด ที่มีโอกาสได้ทำงานร่วมกับท่านเหล่านี้ นอกจากจะเป็นครู อาจารย์แล้ว ผู้เขียนยังได้รับการสนับสนุน เสนอเข้ารับการคัดเลือกเป็นข้าราชการพลเรือนดีเด่นของจังหวัดยโสธร ประจำปี 2527 ซึ่งช่วงระยะเวลา 23 ปีที่ผ่านมา มีผลอย่างมากต่อการประพฤติ การปฏิบัติงานของผู้เขียนในปัจจุบัน และขอขอบพระคุณ คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทยที่ได้กรุณาคัดเลือก พร้อมมอบโล่เกียรติยศ ในฐานะข้าราชการผู้ประพฤติปฏิบัติตนชอบด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตของกระทรวงมหาดไทย ประจำปี 2550 ผู้เขียนถือเป็นเกียรติยศสูงสุดที่ได้รับตลอดชีวิตการรับราชการ

¹ นักวิชาการที่ดิน 8 ว หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์ส่งเสริมประสิทธิภาพ กรมที่ดิน

ประพจน์ปฏิบัติอย่างไร

ผู้เขียนได้ตอบผู้ถามแบบกวนๆ ว่า ก็ทำตัวอย่างเช่นทุกวันนี้ แต่เมื่อทบทวนพยายามหาคำตอบที่มีเหตุผลเป็นรูปธรรมแล้ว น่าจะมาจากปัจจัย 3 ข้อด้วยกัน คือ

1. การปฏิบัติงานด้านวิชาการมากกว่า 20 ปี
2. ผู้บังคับบัญชาให้โอกาสและสนับสนุน
3. เพื่อนร่วมงานเข้าใจเจตนาธรรมณ์ของเรา

และให้ความร่วมมือ

แต่เมื่อนึกทบทวนให้ลึกลงไปถึงรายละเอียดในการประพจน์ปฏิบัติตนจริง ผู้เขียนเองก็นึกไม่ค่อยออก จึงได้ขอให้เพื่อนๆ น้องๆ ที่ร่วมทำงานกันมากกว่า 10 ปี ช่วยมองและสะท้อนให้ผู้เขียนทราบหน่อยว่า ที่ผ่านมามีการประพจน์ปฏิบัติตนอย่างไรที่เพื่อนและน้องประทับใจ ก็ได้ข้อสรุป คือ

การครองตน

- ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อหน้าที่ และต่อองค์กร
- ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น
- ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานด้วยความสุภาพอ่อนน้อม ทั้งต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา
- จัดสรรเวลาสำหรับการทำงาน และครอบครัวอย่างเหมาะสม
- ใช้จ่ายเงินอย่างมีเหตุผล

การครองคน

- ให้ความช่วยเหลือ ปรีกษา แนะนำแก่ผู้ร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่เอาเปรียบตลอดจนรับฟังความคิดเห็นของทุกคน
- ประสานสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ และทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือหน่วยงานอื่นได้สำเร็จผลเป็นอย่างดี

การครองงาน

- ทำงานอย่างตรงไป ตรงมา ด้วยเหตุด้วยผล ตามหลักวิชา
- รักษาความลับของทางราชการ และเคารพกฎ กติกาขององค์กร
- ทำงานอย่างมีระบบ ระเบียบ งานเสร็จภายในกำหนดเวลา
- รับผิดชอบ ไม่โยนความผิดให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

สำหรับมุมมองของตนเอง ในฐานะที่ผู้เขียนมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ จึงต้องเน้นการประสานสัมพันธ์กับบุคคลทุกระดับ ต้องหาวิธีสร้างความเข้าใจ และความร่วมมือให้งานประสบความสำเร็จที่ทุกฝ่ายมีความพอใจ สำหรับปัจจุบันและอนาคต นอกจากต้องประพจน์ปฏิบัติตนในการครองตน ครองคน และครองงานจากมุมมองข้างต้นของคนรอบข้างอย่างสม่ำเสมอแล้ว **ผู้เขียนจะพยายามศึกษาและนำหลักการ แนวทางการปฏิบัติงาน**

สมัยใหม่มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันทั้งเรื่องส่วนตัว และเรื่องส่วนรวมหรือการทำงาน เช่น

- การยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- การประพฤติปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาท
- การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการ
- การทำงานโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง
- การปรับปรุงและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง
- การศึกษาและอ่านหนังสือคร่ำครึต่าง ๆ
- การเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมคิด

ร่วมทำ ร่วมประเมินผล เพื่อพัฒนาที่มงาน

- การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ
- การศึกษาและเลือกเทคนิคการทำงานหรือ

เครื่องมือต่างๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ เป็นต้น

การประพฤติตนและการปฏิบัติงานควร สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

ผู้เขียนเชื่อคำพูดที่ว่า “คนดีอยู่ที่ไหน ก็ยังเป็นคนดีเสมอ” และการเป็นข้าราชการที่ดีนั้น นอกจากต้องมีพื้นฐานของคนดีแล้ว ยังต้องประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบ กติกาที่กฎหมาย กำหนด และสอดคล้องกับความคาดหวังของสังคม ของประชาชนด้วย บางเรื่องข้าราชการต้องกำหนดวิถีชีวิต หรือการครองตนของตนเอง บางเรื่องหน่วยงาน ก็ต้องวางระบบ หรือมาตรการต่างๆ มารองรับ ผู้เขียนพยายามจะประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และที่จะปรับเปลี่ยนไปในอนาคต

ประวัติและผลงาน

นายอภิชัย ผ่องใส¹

ประวัติส่วนตัวและการศึกษา

นายอภิชัย ผ่องใส เกิดเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2498 ที่โรงพยาบาลจังหวัดนครราชสีมา คุณพ่อ เป็นคนตั้งชื่อให้ มีความหมายว่า “ผู้ไม่เคยแพ้” ในสมัยเด็กๆ คุณพ่อและคุณแม่ มักเรียกชื่อสั้นๆ ว่า “ไอ้หุ่ย” ซึ่งหมายถึง “ลูกผู้ชายที่รักและหวงแหน” สาเหตุที่ถูกเรียกเช่นนี้ เนื่องจากเป็นลูกชายคนแรก ของครอบครัว จาก 6 คนพี่น้อง แต่เพื่อนๆ มักเรียกชื่อเล่นว่า “ชัย”

ครอบครัวของผม คุณพ่อคุณแม่เป็นคนจังหวัดสงขลา คุณแม่เล่าให้ฟังว่า ครอบครัวของพ่อและแม่มีอาชีพทำนา เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากเรียนจบไม่นาน คุณพ่อและคุณแม่ได้แต่งงานกัน คุณพ่อได้สมัครเข้ารับราชการเป็นตำรวจ ส่วนคุณแม่เป็นแม่บ้าน หลังจากนั้นคุณพ่อได้ย้ายมารับราชการเป็นตำรวจที่อำเภอวาปีปทุมจังหวัดนครราชสีมา ได้เงินเดือนๆ ละ 250 บาท

คุณพ่อและคุณแม่ต้องทำงานอย่างหนัก หลังจากเสร็จภารกิจทางราชการแล้ว คุณพ่อใช้เวลาว่างปลูกผัก เลี้ยงไก่ เพื่อหารายได้เสริม ส่วนคุณแม่ก็หารายได้พิเศษ โดยการเป็นแม่ค้าออกไปค้าขายตามตลาดนัดต่างๆ วันใดไม่มีภารกิจจากการค้าขายก็เลี้ยงสุกร ขายอาหาร ขนมในตลาดอำเภอวาปีปทุมเพื่อหารายได้จุนเจือครอบครัว ทั้งนี้เพราะต้องการให้ลูกๆ ทุกคนได้มีการเล่าเรียนให้เท่าเทียมกับลูกของคนอื่น จะได้ไม่ลำบากในอนาคต

ส่วนตัวของผมเองในวัยเด็กได้ศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนประจำอำเภอจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนบ้านเป่าบุญ หลังจากนั้นคุณพ่อได้ย้ายไปรับราชการตำรวจที่อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมาในปี พ.ศ. 2505 ผมต้องย้ายตามครอบครัวมาศึกษาต่อที่อำเภอเรือเสาะ ที่โรงเรียนบ้านยะมะ (อุปการวิทยา) ในระหว่างนั้นคุณพ่อและคุณแม่ต้องทำงานหนักมากยิ่งขึ้น เพราะลูกๆ เรียนสูงขึ้น

¹ เจ้าหน้าที่บริหารงานพัฒนาชุมชน 7 สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี

ผมต้องตื่นตั้งแต่ตี 4 ช่วยคุณแม่ทำขนมขาย ตักน้ำใส่ตุ่ม และล้างจาน ในแต่ละวันคุณแม่ให้เงินไปกินขนมที่โรงเรียน วันละ 50 สตางค์ พร้อมข้าวห่อกับไข่เจียว 1 ฟอง หรือปลาทอด 1 ตัว และน้ำพริกอีกเล็กน้อย หลังพักกลางวันผมกับเพื่อนอีก 5 - 6 คนได้รวมตัวกันกินข้าวห่อบริเวณป่าไม้หลังโรงเรียน ในแต่ละวันผมต้องแบกกระเป๋าเดินทางไปโรงเรียน ทั้งทางถนนและทางทุ่งนา บางวันได้อาศัยซ้อนท้ายรถจักรยานของเพื่อนไปโรงเรียน ผมไม่เคยได้ใส่กางเกงนักเรียน ถุงเท้า และรองเท้าใหม่ๆ ไปโรงเรียน แต่ผมก็ไม่เคยคิดน้อยใจในเรื่องดังกล่าว เพราะถือว่าผมได้เกิดเป็นลูกของคุณพ่อและคุณแม่ ผมก็ภูมิใจแล้ว ถึงแม้ว่าบางครั้งกางเกงกันจะขาดปะแล้วปะอีก จนหนา ถุงเท้า รองเท้าจะขาดจนหัวแม่เท้าโผล่บ้าง เสื้อนักเรียนจะไม่ขาวมากนักเหมือนกับของคนอื่น และในขณะที่เรียนระดับประถมศึกษา ได้รับคัดเลือกเป็นนักกีฬาทุกประเภท จนในที่สุดได้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนรือเสาะชนูปถัมภ์ อำเภอ รือเสาะ จังหวัดนราธิวาส เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผมมีเงินเก็บจากค่าขนมกลางวันเป็นเงิน 2,100 บาท เพื่อใช้จ่ายเป็นทุนในโอกาสต่อไป ต่อมาผมสามารถสอบเข้าเรียนต่อในวิทยาลัยครูยะลา เป็นครั้งแรกของชีวิตที่มีโอกาสได้เข้าเรียนต่อต่างจังหวัด และมีโอกาสได้ใส่กางเกงขายาว เสื้อแขนยาว ผมใช้ชีวิตอยู่ในวิทยาลัยครูยะลา 2 ปี จนเรียนจบระดับประกาศนียบัตรชั้นต้น (ป.กส. ต้น) และสอบเข้าเรียนต่อในสถาบันวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลาในรุ่นที่ 3 จนจบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.กศ. สูงพลศึกษา)

ในปี พ.ศ. 2520 ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของครอบครัวผมเป็นอย่างยิ่ง

ประวัติการทำงาน

หลังจากเรียนจบระดับอนุปริญญา ไม่มีโอกาสได้สอบเรียนต่อ เนื่องจากมีน้องอีก 2 คนที่ต้องดูแล จึงสอบเข้าทำงานในตำแหน่งครูระดับ 2 ที่จังหวัดนราธิวาส ผลปรากฏว่าสอบได้ลำดับที่ 1 จึงได้รับการบรรจุแต่งตั้งในวันที่ 2 มิถุนายน 2520 ณ โรงเรียนบ้านนาโงสะโต อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ได้รับเงินเดือนขั้นต้น 1,250 บาท นำความตื่นตันใจมาสู่บิดามารดาเป็นอย่างยิ่ง ผมได้สอนเด็กๆ อยู่ในโรงเรียนแห่งนี้ เป็นที่รักของคุณครูในโรงเรียน เด็กๆ ในโรงเรียนชื่นชมตัวผมมาก เนื่องจากเป็นคุณครูที่ไม่ถือตัว เป็นกันเองกับทุกคน ไม่เคยถือยศศักดิ์เงินเด็กๆ ทุกคนให้ความรัก ความเคารพ มักจะนำสิ่งของต่างๆ มาฝากอยู่เสมอ ทั้งนี้ อาจจะมีสิ่งหนึ่งมาจากตัวของผมเองที่ถูกเลี้ยงแบบให้ช่วยเหลือตัวเองมาโดยตลอด และในตอนเด็กๆ มีเพื่อนมากทุกคนนิยมชมชอบ รักใคร่ เพราะมีฝีมือในประดิษฐ์ของเล่นเกือบทุกอย่าง เช่นว่า ลูกข่าง ของเล่นพื้นบ้าน และการละเล่นพื้นเมืองต่างๆ เช่น เล่นลูกแก้ว เล่นยางเส้น และเล่นเม็ดมะม่วงหิมพานต์ กีฬาฟุตบอลในลานทุ่งนา หลังฤดูการเก็บเกี่ยวแล้ว หรือกีฬาเบดมินตัน ใช้ไม้กระดานแว่นมาทำเป็นไม้เบดมินตัน ใช้กระดาษห่อให้กลมๆ แทนลูกเบดมินตัน ซึ่งสิ่งดังกล่าวไม่ต้องลงทุน ไม่ต้องซื้อหา

ต่อมาผมมีโอกาสขอย้ายมารับราชการที่บ้านเกิดที่อำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา ย้ายมาอยู่โรงเรียนบ้านยะนะะ (อุปการวิทยา) สอนวิชาพลศึกษา และสุขศึกษาให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ของโรงเรียน ระหว่างอยู่โรงเรียนแห่งนี้ผมได้ทำคุณประโยชน์ให้กับโรงเรียนและนักเรียนมากมาย เช่น ปลูกหญ้าในสนามฟุตบอล สร้างสถานที่ออกกำลังกายกลางแจ้ง สร้างสนามแฮนด์บอล จัดทำป้ายจราจรภายในโรงเรียน จัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน เป็นต้น จนเป็นที่ยอมรับจากเพื่อนครูและผู้บังคับบัญชาของโรงเรียน และได้รับการพิจารณาปูนบำเหน็จความดีความชอบ 2 ชั้น ซึ่งนำความภาคภูมิใจให้ตัวของกระผมและคุณพ่อ คุณแม่เป็นอย่างยิ่ง และแล้วชีวิตผมก็ผัน

ในปี 2523 กรมการพัฒนาชุมชนประกาศรับสมัครสอบเพื่อเข้ารับราชการในตำแหน่งเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน 2 ผมมีโอกาสได้สมัครและสอบในตำแหน่งดังกล่าวด้วย ปรากฏว่าผมสอบในตำแหน่งดังกล่าวได้ นับว่าเป็นข่าวดีสำหรับครอบครัว คนใกล้ชิด ตลอดจนเพื่อนๆ เป็นอย่างยิ่ง ชีวิตผมเริ่มเปลี่ยนแปลง ผมเริ่มเข้ารับราชการในตำแหน่ง เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน 2 กรมการพัฒนาชุมชน ณ อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ซึ่งงานของกรมการพัฒนาชุมชนเป็นงานที่ทำกับประชาชน สถานที่ทำงานคือ ตำบล และหมู่บ้าน สำนักงานคือ ที่พบปะพูดคุยของคนในหน่วยงาน ผมรักและชอบงานพัฒนาชุมชน ชอบอยู่กับชาวบ้าน กลุ่ม องค์กร ผู้นำ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า

1. ได้รับการอบรม และปลูกฝังที่ดีจากวิทยากรกรมการพัฒนาชุมชน ขณะที่เข้ารับการฝึกอบรมพัฒนากรก่อนประจำการ เป็นระยะเวลา 6 เดือน

2. มีความรักและชอบในงานนี้ ทั้งนี้เพราะได้ดูแบบอย่างจากพี่ๆ ที่ปฏิบัติงานมาก่อน

3. จากประสบการณ์สมัยเด็กที่คลุกคลีกับเพื่อนๆ และประสบการณ์จากการรับราชการอาชีพครูที่อยู่กับเด็กและผู้ปกครอง

4. สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสถานการณ์และเหตุการณ์ได้ตลอดเวลา ชอบอยู่ในชุมชน ทั้งนี้เพราะถูกปลูกฝังจากคุณพ่อที่มักพร่ำสอนและดูแบบอย่างจากคุณพ่อที่ทำงานอยู่กับชาวบ้านตลอดเวลา

5. มีพื้นฐานเฉพาะตัวสามารถทำงานด้านช่าง กีฬา การชิตๆ เขียนๆ และงานอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งตรงกับการทำงานในหมู่บ้าน

จากการปฏิบัติงานในระหว่างเป็นพัฒนากรอำเภอได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบตำบลลูโบะยิโร ซึ่งเป็นตำบลที่ใหญ่ที่สุด ทุกรันดารมีผู้ร้ายชุกชุมและต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นประจำและอันตรายที่สุด มีหมู่บ้านต้องรับผิดชอบ 7 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 3,000 กว่าครัวเรือน ถนนหนทางทุกรันดารมาก ไม่มีถนนลาดยางเลย เวลาฝนตกเป็นหลุมเป็นบ่อ บางหมู่บ้านไม่สามารถเข้าถึงได้ ผมปฏิบัติราชการในตำบลนั้นตั้งแต่ปี 2523 - 2532 ได้รับความรัก เคารพ และความปรารถนาดีจากประชาชนกลุ่มองค์กร ผู้นำ เป็นอย่างดี จนบังเกิดผลงานที่โดดเด่น เช่น

1. เป็นบุคคลแรกที่มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นการรวมกลุ่มคนให้รู้จักการประหยัด เสียสละ เห็นอกเห็นใจกัน ไว้วางใจซึ่งกันและกัน และรู้จักช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส รู้จักการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

2. ประภวตศูนยัเยวชนตำบล ใต้รับรางวัลรองชนะเลิศระดับเขต 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง จนประธานศูนยัเยวชนและเลขานุการ ใต้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนเยวชน ไปศึกษาตุงงาน และอยู่กัปรอบครวัของชาวอเมริกัน ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

3. จัดประเพณีแข่งขันกีฬาฟุตบอลเยวชนในตำบลเป็นประจำทุกปี ทำให้เยวชนเกิดความรักรักความผูกพัน เข้าใจซึ่งกันและกัน ลดปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับเยวชนในตำบล หมู่บ้าน

4. ใต้รับคัดเลือกเป็นข้าราชการดีเด่นของศูนยัอำนาจการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ สาขาพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ใต้รับพระราชทานโล่รางวัลจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี และใต้รับคัดเลือกเป็น “พัฒนากรดีเด่นระดับเขต” ประจำปี 2532 ของเขต 9 ใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง

5. ต้อนรับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ที่เสด็จฯ มาเยี่ยมพสกนิกรในหมู่บ้าน โรงเรียน บ้าน และสระน้ำประจำหมู่บ้าน บ้านเจาะบาเน หมู่ที่ 6 ตำบลลูโบะยิโร

6. จัดตั้งศูนยัพัฒนาเด็กเล็กแห่งแรกของตำบล เพื่อให้ผู้ปกครองมีเวลาในการประกอบอาชีพ และเป็นการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน

ปี 2532 หัวหน้าให้ย้ายพื้นที่ไปอยู่อีกโซนหนึ่งของอำเภอ นั่นคือ ใต้รับผิดชอบตำบลสะก่า ซึ่งเป็นตำบลที่มีปัญหารุนแรง มีโจรผู้ร้ายชุกชุมอีกเช่นกัน เพราะเป็นตำบลติดต่อเขตรอยต่อ 3 อำเภอ มีภูเขาล้อมรอบ พื้นที่เหมาะสำหรับการหลบซุ่มของผู้ก่อการร้าย มี 4 หมู่บ้าน 1,500 กว่าครัวเรือน ใต้สร้างผลงานให้กับตำบลสะก่า ดังนี้

1. ศูนยัเยวชนตำบล ใต้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนของจังหวัดส่งประกวดระดับเขต ใต้รับรางวัลรองชนะเลิศระดับเขต 9 ใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง

2. หมู่บ้านพัฒนาบ้านกุงบังบาเดาะ ใต้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนของจังหวัดส่งประกวดในระดับเขต ใต้รับรางวัลรองชนะเลิศระดับเขต 9 ใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง

3. กำนัน ใต้รับคัดเลือกเป็นกำนันดีเด่นแห่งทองคำของจังหวัดปัตตานี

ปี 2534 หัวหน้าให้ย้ายไปรับผิดชอบตำบลกลาง ซึ่งเป็นพื้นที่ติดกับตำบลสะก่า เป็นพื้นที่สีแดง มี 7 หมู่บ้าน บางหมู่บ้านเป็นพื้นที่เคลื่อนไหวของผู้ก่อการร้าย เจ้าหน้าที่ไม่กล้าเข้าไปทำงาน ฝ่ายโจรเคยเรียกครูมายืนหน้าเสาธง แล้วยิงครูตายต่อหน้านักเรียนนับร้อยคน ผมทำงานอยู่ในตำบลกลางเกือบ 2 ปี มีผลงานที่โดดเด่น ดังนี้

1. นายไสว พรหมณี รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งรับผิดชอบดูแลงานของ คปต. ได้มาเยี่ยมเยียน และชื่นชมการทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบลของตำบลลางา จนมีชื่อเสียงโด่งดัง มีกลุ่ม องค์กร ขอคองานเป็นประจำ

2. จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งแรกของตำบลที่บ้านบาละเต ซึ่งเป็นหมู่บ้านพื้นที่สีแดง ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และเป็นการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนด้วย

3. หมู่บ้านบาละเต ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนของจังหวัดส่งประกวดหมู่บ้านพัฒนาระดับเขต ได้อันดับที่ 2 ของเขต 9 ใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง

4. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จมาเยี่ยมเยียนราษฎรในตำบล และทรงงานที่สภาตำบลลางาในสมัยนั้น ปี 2534 นำความปลาบปลื้มใจมายังพสกนิกรยิ่งนัก

ปี 2536 จังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชน 5 หัวหน้าฝ่ายแผนงานและโครงการ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี รับผิดชอบตำบลปิตุมุติ 2 ปี ตำบลเมาะมาวี 2 ปี ตำบลกอลำ 2 ปี ซึ่งทั้ง 3 ตำบล เป็นตำบลที่ล่อแหลม เป็นเขตอิทธิพลของผู้ก่อการร้าย ถนนหนทางยากลำบาก ทुरกันดารพอสมควร บางหมู่บ้านขาดการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ด้วยความบริสุทธิ์ใจ จริ่งใจ เข้าใจในความต้องการของประชาชน ทำให้ข้าพเจ้าสามารถอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวได้ด้วยความสบายใจ สามารถทำงานกับประชาชน กลุ่มองค์กรได้เป็นอย่างดี ด้วย

บุคลิกภาพ ของคนติดดิน จนผลงานปรากฏมากมาย เช่น

1. จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของตำบลปิตุมุติ และตำบลกอลำ รวม 2 ศูนย์ เพื่อช่วยแบ่งเบาภารกิจของผู้ปกครอง และพัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่ระบบโรงเรียนต่อไป

2. เป็นผู้ริเริ่มและดำเนินงาน “วันกตัญญูผู้สูงอายุ” ของตำบลกอลำ และตำบลเมาะมาวี มีการรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ ซึ่งนำความพึงพอใจแก่ผู้สูงอายุ และบุตรหลานอย่างมาก

3. ศูนย์เยาวชนตำบลเมาะมาวี ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนของจังหวัดส่งประกวดระดับเขต ผลปรากฏว่าได้รับรางวัลรองชนะเลิศระดับเขต 9 ใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง

4. จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลเมาะมาวี และตำบลกอลำ ทำให้สมาชิกกลุ่มรู้จักความประหยัด อุดออม และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ

ปี พ.ศ. 2542 สามารถสอบตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานพัฒนาชุมชน 6 (พัฒนาการอำเภอ) ได้ ทำให้ชีวิตการงานต้องเปลี่ยนแปลงไป จากผู้ปฏิบัติการณ์เป็นผู้บริหารในระดับอำเภอ ผมได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานพัฒนาชุมชน 6 ที่กิ่งอำเภอกาบัง จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นกิ่งอำเภอเปิดใหม่ มีตำบลรับผิดชอบ 2 ตำบล กิ่งอำเภอกาบัง เป็นดินแดนของผู้ก่อการร้าย และสถานที่ทำกินของโจรจีนคอมมิวนิสต์ที่ทางราชการจัดทำให้ ในแต่ละหมู่บ้านค่อนข้างทุรกันดาร ห่างไกล

ความเจริญ ผู้คนที่มาอยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นคนนอกพื้นที่ที่มาหาแหล่งทำกิน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ประชาชนมีอาชีพทำสวนยางพารา เป็นส่วนมาก ผมอยู่ที่อำเภอกาบังได้เกือบ 9 เดือน กิ่งอำเภอก็ยกฐานะเป็นอำเภอกาบัง พัฒนาการอำเภอเป็นระดับ 7 กรมการพัฒนาชุมชนจึงมีคำสั่งย้ายให้ไปดำรงตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไปของจังหวัดยะลา ช่วงอยู่อำเภอกาบัง ได้สร้างผลงาน ดังนี้

1. จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของตำบลบาละ จำนวน 1 กลุ่ม และตั้งร้านค้าศูนย์สาธิต จำนวน 1 แห่ง สมาชิกพอใจอย่างมาก จนสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสถานที่ศึกษาดูงานของตำบลอื่นๆ

2. จัดตั้งกลุ่มอาชีพให้กับสตรีในตำบลบาละ และตำบลกาบัง จำนวน 6 กลุ่ม ทำให้สตรีที่มีเวลาว่างหลังจากการประกอบอาชีพ มีรายได้เสริม ซึ่งเป็นแบบอย่างในการศึกษาดูงาน

3. ริเริ่มจัดกิจกรรม “วันกตัญญู-ผู้สูงอายุ” ในวันสงกรานต์ โดยนำผู้สูงอายุรดน้ำดำหัว ขอพรจากพระภิกษุสงฆ์ ทำให้ผู้สูงอายุ บุตรหลาน และประชาชนมีความรัก ความผูกพันกับผู้สูงอายุมากขึ้น เกิดความรัก สามัคคีในกลุ่มประชาชนด้วยกัน

ปี พ.ศ. 2543 ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดยะลา ได้ดูแลงานสำนักงานและงานของจังหวัด ซึ่งมีหัวหน้าประทุม เกษมสมประดิษฐ์ เป็นพัฒนาการจังหวัด อยู่บนสำนักงานมีความสุข ทุกคนรักและเคารพ อยู่ได้ 2 ปีเศษ ก็ขอย้ายไปอยู่จังหวัดปัตตานี ในปี พ.ศ. 2545 ซึ่งตรงกับสมัย

ของท่านไมตรี หะยียา มาเป็นพัฒนาการจังหวัดทำงานทุกอย่างของจังหวัดไม่ว่าฝ่ายใดจนได้รับคำชมในที่ประชุมว่า “เป็นคนแรกที่ท่านเจอที่ช่วยเหลืองานทุกอย่างของจังหวัด” ซึ่งนำความปลาบปลื้มใจให้กับตัวของข้าพเจ้าเป็นอย่างสูง ข้าราชการทุกคนในจังหวัดรัก และเคารพ ผมมีความสุขอย่างมาก ทำงานได้ 2 ปีเศษ ก็สอบเลื่อนตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานพัฒนาชุมชน 7 (นักบริหารงานพัฒนาชุมชนระดับกลางหรือ นพก.)

ปี พ.ศ. 2546 กรมการพัฒนาชุมชนมีคำสั่งแต่งตั้งให้ไปราชการในตำแหน่งพัฒนาการอำเภอธารโต จังหวัดยะลา ผมตื่นเต้นและพึงพอใจในตำแหน่งดังกล่าวมาก เพราะเป็นงานที่ชอบ และถนัดอย่างมาก ผมเดินทางไปอำเภอธารโต มีพวกพ้องไปส่งมากมาย บางคนดีใจ บางคนก็ทวาดกิ้วแทน เพราะอำเภอธารโตขณะนั้น มีการก่อความไม่สงบเกิดขึ้น มีการปล้นอาวุธปืนของหน่วยทหารในพื้นที่ ซึ่งเป็นข่าวดังทั่วประเทศ และต่างประเทศ นอกจากนี้มีการฆ่ากันตายมากมาย มีพื้นที่รับผิดชอบ 3 ตำบล สถานที่เป็นภูเขาและหุบเขา ถนนหนทางยากลำบาก คับแคบ บางหมู่บ้านรถยนต์ไม่สามารถเข้าได้ ต้องอาศัยรถจักรยานยนต์ ทั้งนี้ เพราะเป็นภูเขาสูงชันและห่างไกลอำเภอมาก การเดินทางไปมาไม่สะดวก หากเข้าช่วงฤดูฝนชาวบ้านต้องเตรียมอาหารไว้ เพราะไม่สามารถออกมาซื้อหาข้างนอกได้ แต่ด้วยพื้นฐานและอุปนิสัยของผม สามารถทำงานกับผู้ร่วมงานทั้งในและนอกหน่วยงาน อยู่กับประชาชนด้วยความรักและความเข้าใจกัน ผู้บังคับบัญชาให้ความเมตตาจนสามารถทำงานมีผลงาน ดังนี้

1. ประกวดหมู่บ้านเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ได้รับรางวัลชนะเลิศในระดับจังหวัด

2. ประกวดตำบลพัฒนาดีเด่นของตำบลธารโต ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับจังหวัด เข้ารับรางวัลที่ทำเนียบรัฐบาล เป็นที่พึงพอใจของประชาชนในตำบลอย่างยิ่ง จนได้รับคำชมจากผู้นำท้องถิ่น และประชาชนในอำเภอธารโต

3. ร่วมกับนายอำเภอเปิดหมู่บ้านซาไก “เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์” ของอำเภอ

4. ให้ความร่วมมือร่วมกับท่านนายอำเภอ จนได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนนายอำเภอแหวนเพชรระดับจังหวัด เข้าประกวดระดับภาค

5. จัดทำโครงการ “ราษฎร์ - รัฐร่วมมือสร้างสายใจเพื่อชุมชน” โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ออกพบปะเยี่ยมเยียนราษฎร ผู้นำท้องถิ่นในรูปแบบของอำเภอเคลื่อนที่ และจัดเวทีพบปะประชาชน และเป็นการปลอบขวัญให้กำลังใจกับราษฎรในตำบลบ้านแหวน จำนวน 11 หมู่บ้าน กรณีเกิดเหตุร้าย ปล้นอาวุธปืน

6. ได้รับคัดเลือกเป็นข้าราชการที่ปฏิบัติงานดี มีผลงานดีเด่น ปี 2547 ของจังหวัดยะลา

เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2548 ได้ขอย้ายไปจังหวัดปัตตานี ดำรงตำแหน่งพัฒนาการอำเภอเมืองปัตตานี จนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 2 ปีเศษ อยู่กับทีมงาน กลุ่มองค์กร และประชาชน ต้องรับผิดชอบพื้นที่ของอำเภอเมืองปัตตานี จำนวน 10 ตำบล 66 หมู่บ้าน จนได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา

เพื่อนร่วมงานและประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี อยู่อย่างมีความสุข ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่อย่างเพียงพอตราบนานเท่าทุกวันนี้

ด้วยบุญบารมีขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และคุณงามความดีที่ผมได้ทำไว้กับประชาชน จึงส่งผลให้ผมได้รับบำเหน็จดังนี้

1. เป็นพัฒนาการดีเด่นของเขต 9 ประจำปี 2523

2. เป็นข้าราชการดีเด่นของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ประจำปี 2523

3. ได้รับคัดเลือกเป็นพัฒนาการอำเภอดีเด่นของเขต 9 ประจำปี 2550

4. ได้รับคัดเลือกเป็นข้าราชการ ซึ่งประพฤติและปฏิบัติชอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริตคนเดียวของกรมการพัฒนาชุมชน และ 1 ใน 5 ของกระทรวงมหาดไทย ประจำปี 2550

5. ได้รับคัดเลือกเข้ารับการฝึกอบรมข้าราชการพัฒนาชุมชน ระดับสูง 1 ใน 2 ของกรมการพัฒนาชุมชน ประจำปี 2550

6. ถูกฉลากกาชาดกรมการพัฒนาชุมชน รางวัลที่ 1 ได้รับรถเก๋งนิสสันที่ดำ จำนวน 1 คัน

7. รับราชการมา 26 ปี ได้บำเหน็จความดีความชอบ 2 ชั้น จำนวน 16 ครั้ง

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้ข้าพเจ้ามีวันนี้ได้ และขอยืนยันว่าจะ “เป็นคนดี” จะประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตลอดไป สวัสดิ์....

วัยเยาว์ ชีวิตและผลงาน

ว่าที่ร้อยตรีธีระพล โชคนำชัย¹

ว่าที่ร้อยตรีธีระพล โชคนำชัย เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2521 ที่ฝั่งธนบุรี ร.พ.ศิริราช มีพี่น้องด้วยกัน 4 คนตนเองเป็นคนเล็กญาติๆ เรียก “ตี” เป็นชื่อเล่นแต่เพื่อนๆ เรียก “ฟิลด์”

ตอนเด็ก ป้ากับแม่จะงานเยอะและยุ่งมากไม่ค่อยมีเวลายามว่างจ้จ้จ้ไชสอนเหมือนเด็กๆ ในสมัยนี้ ทุกอย่างเรียนเองหาเอง ที่พูดอย่างนี้ไม่ได้หมายความว่าป้ากับแม่ไม่ได้สนใจนะ แต่หมายถึงจะเรียนอะไร ต้องการสิ่งของอะไรเพื่อประกอบการเรียนขอให้ออก แม่จะเป็นคนจัดทำให้ ให้โอกาสเราเลือกวิชาที่ชอบเอง สถานที่เรียนเอง สิ่งที่ท่านสอนเราไม่ใช่วิชาการแต่เป็นคุณธรรมที่อบรมให้เราตระหนักอยู่ตลอดเวลาด้วยคำว่า **“ขอให้เป็นคนดี อย่าทำให้แม่เสียใจ...”** ท่านให้คุณธรรมเรา สอนให้เรารู้จักดิ้นรนด้วยตนเอง (คุณธรรมข้อนี้ก็คือ หิริ โอตตัปปะ) สิ่งใดทำให้แม่เสียใจเราจะไม่ทำ แม่ให้คุณธรรมกับเราโดยที่เราไม่รู้ตัว สอนให้เก็บเงินให้รู้จักอดออม และเพื่อแผ้วให้ผู้อื่นด้วย

สมัยเด็ก ปิดเทอมจะต้องไปทำงาน แม่ไม่ให้อยู่บ้านเฉยๆ ทำตั้งแต่เด็กตอนนั้นประถม 5 ก็เริ่มทำงานแล้ว **แม่ต้องการสอนให้อดทน เก็บหอมรอมริบ ให้เห็นคุณค่าของเงิน ไม่ให้อายทำกิน...** เหนื่อยมาก ทุกวันกลับบ้านตัวดำ เปื้อนไปด้วยฝุ่นเงินเดือนก้อนแรกทำงาน 3 เดือนได้ 900 บาท ก็ให้แม่ๆ ก็ให้คืน แม่พาไปกินข้าว ชื้อขนมให้กิน ทำงานช่วงปิดเทอมจนถึง ม. 6 จำได้ว่าตอนอยู่ ม. 5 อยากได้สร้อยคอทองคำใส่ ปิดเทอมก็ไปทำงานได้เงินมา 4,000 บาท ก็ให้แม่ ขอแม่ว่าอยากได้สร้อยคอทองคำมาใส่ ตอนนั้นทองบาทละ 4,000 บาท แม่เติมให้อีกสองสามร้อยบาทเป็นค่ากำเหน็จ เราก็ได้สร้อยมาใส่สมใจ (ภูมิใจมากเป็นของชิ้นใหญ่ชิ้นแรกที่ซื้อด้วยเงินตัวเอง)

ด้านการเรียน จบที่โรงเรียนประถม และมัธยม ต้น/ปลาย ที่ทวีธาภิเศก สมัยเรียนหนังสืออาจารย์จะมองว่าเราเป็นเด็กเก่ง และเป็นเด็กเรียนร้อยของห้อง แต่เอาเข้าจริง ตามประสาเด็กชอบเล่นสนุก

¹ นักวิชาการพัสดุ 6 ว กองคลัง กรมการปกครอง

ชีวิตสนุกอยู่กับวัยเยาว์ไม่เคยคิดเลยว่าวันหนึ่งเราจะโต เราจะต้องแก่ขึ้น สนุกอยู่กับเพื่อนไม่รู้วันรู้เดือน จนถึงวันที่จะต้องสอบเข้ามหาวิทยาลัย **สมัยนั้นสอบได้สองครั้งเพราะสอบเทียบได้** โดยทั้งสองครั้งเลือกเรียนคณะมัณฑนศิลป์ ศิลปกรรม จิตรกรรม แต่ปรากฏว่าสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ช่วงนั้นชีวิตกดดันมากไม่เคยรู้มาก่อนเลยว่าจะมีผลกดดันถึงขนาดนี้ ก็ชีวิตเมื่อวานยังกินข้าว ดูหนัง สนุกอยู่กับเพื่อนๆ ทำไมวันนี้ทุกคนถึงได้ซีเรียสกันขนาดนี้ ขวนขวายหาที่เรียนให้เราเป็นการใหญ่จะให้ไปเรียนที่ไหน เรียนอะไรดูซีเรียสกันไปหมด พอถึง**ตอนนี้ถึงได้สำนึกเพราะเห็นแม่ไม่สบายใจ ดูเหนื่อยมาก (สำนึกผิด...ทำให้แม่ลำบาก)** พอดีช่วงนั้น เบียดเพื่อนรักสมัยมัธยม โทรศัพท์มาชวนให้ไปสอบเข้าคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ก็ไปสอบ พอประกาศผลสอบออกมาเราสอบได้ แต่เบียดสอบไม่ได้ เราก็เลยต้องไปเรียนคนเดียว

ชีวิตในช่วงมหาวิทยาลัยนี่เองที่เป็นจุดเปลี่ยนหลายๆ อย่างในชีวิต เช่น เรื่องเรียน พักเที่ยงเข้าห้องสมุด เลิกเรียนเข้าห้องสมุด ห้องๆๆๆ ประมวลกฎหมาย เรียกได้ว่า และ หรือ คือ ซึ่ง แต่ Excited เวลาเขียนตอบข้อสอบมีครบเหมือนในประมวลกฎหมาย รูปแบบวิธีการเขียน มีข้อกฎหมาย ข้อเท็จจริงปรับกับข้อกฎหมาย และสรุปวิธีเขียนของเราจะได้ขึ้นบอร์ดติดเป็นตัวอย่างให้เพื่อนๆ ดูเป็นประจำว่าวิธีการเขียนตอบข้อสอบที่ดีให้เอาอย่างนายฟิลด์ ภูมิใจมาก (ตั้งใจทำก็ทำได้เนอะคนเรา...น่าจะตั้งใจมาตั้งแต่มัธยมแล้ว...เสียดาย)

ตอนอยู่มหาวิทยาลัยปี 4 ก็ได้รับเลือกเป็นอุปนายกสโมสรนักศึกษา ตอนเป็นอุปนายกฯ นี่เองสอนอะไรเราหลายๆ อย่าง คนมองเราไม่เหมือนเดิม อยู่ในตำแหน่งที่ทุกคนเห็นว่า มีผลประโยชน์มาก คงต้องโกงต้องกิน **เพื่อนเรียนด้วยกันมาตั้งแต่ปีหนึ่ง เดินผ่านเราก็อึก “โอโห...ตั้งแต่เป็นอุปชายฯ เนี่ย ลำบากนะ มีสัร้อยใส่ด้วย”** แล้วก็มาจับสัร้อยที่คอเรา ตอนนั้นไม่รู้จะพูดอย่างไรได้แต่ตอบกลับไปว่า “เฮ้ย...อันนี้ของเราใส่มาตั้งนานแล้ว” แล้วก็ไม่ใช่แค่คนเดียววะหลายคนเลยที่เดียวที่อึกแบบนั้น ตอนนั้นก็ไม่ค่อยเข้าใจหลอกกว่าทำไมเขาอึกกันแบบนั้น (ก็ในเมื่อเราซื้อมาด้วยหยาดเหงื่อของเราเองแท้ๆ ใส่มาตั้งแต่อยู่มัธยม ทำไมถึงฟังมาเห็นเอาตอนนี้)

จบมหาวิทยาลัยได้เกียรตินิยมอันดับสอง แม่มีความสุขมาก เราก็งี้ดีใจขึ้นไปอีก ตอนเรียนจบช่วงนั้น สำนักงาน ก.พ. ก็มีระบบการสอบคัดเลือกแบบพิเศษขึ้นมา คือ พวกที่เรียนจบได้เกียรตินิยม ถ้าสนใจมารับราชการให้ไปลงทะเบียนที่สำนักงาน ก.พ. ถนนติวานนท์ ถ้ามีหน่วยงานที่เปิดรับจะแจ้งไปให้ทราบเราก้เห็นเป็นโอกาสก็ไปลงทะเบียนไว้ประมาณ 3-4 เดือน สำนักงาน ก.พ. ก็มีจดหมายมาบอกให้ไปสมัครเป็นปลัดอำเภอที่กรมการปกครอง เราก้ไป **ตอนนั้นบอกตรงๆ ไม่รู้จักปลัดอำเภอ ไม่รู้จักกรมการปกครอง เพราะชีวิตเกิดและโตอยู่ในกรุงเทพมหานคร**

ไปสมัครประกาศผลปรากฏว่าสอบได้ ตอนอบรมกองการเจ้าหน้าที่ก็ให้เลือกว่าจะไปลงที่ไหน เราก้เลือกแต่จังหวัดชายแดน อาทิ เชียงใหม่ ภูเก็ต

(เฮ้อๆๆ) ปรากฏว่าไม่ได้ให้เราไปลงที่อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เพื่อนๆ ในที่อบรมชื่อกันใหญ่เพราะ ตอนนั้นปี 2543 ก็ต่อว่ามีที่อำเภอสวนผึ้งบุกยึด โรงพยาบาลเมืองราชบุรีกำลังเป็นข่าวดังครึกโครม ทำใจได้เข้ามาแล้วเขาให้ไปก็ต้องไป

สงสัยโชคยังดี จังหวัดเห็นหน้าตายังเด็ก เลยให้ไปช่วยราชการอยู่อำเภอโพธาราม ทำงานวันแรกก็ได้นายศิลป์ชัย ภาษาประเทศ ปลัดอาวุโส ในสมัยนั้นเป็นพี่เลี้ยง ไปไหนเราไปด้วย ครั้งแรกไปบ้านผู้ใหญ่บ้านบ้านหนึ่งท่านก็ชวนให้กินคั่วหนูนวลับ (ลัับจริงๆ ลัับทั้งกระดูกเลย) ก็ต้องกิน กินมาก กินน้อยก็ต้องกิน อร่อยแทบแย... นะตอนนั้น (นึกภาพหนุ่มเมืองกรุงไม่เคยกินอะไรแปลกไปกว่า หมู ไก่ กุ้ง ปลาหมึก เลยจะนึกภาพออก)

สมัยทำงานอำเภอ ลำบากนะ กลางวันทำงานห้องทะเบียน ตกเย็นจะขอตามปลัดอาวุโสไปห้องที่ทุกวัน ปลัดอาวุโสท่านนี้ก็ขยันเหลือเกินไม่เคยมีวันหยุดเลยที่ท่านไม่ออกไปห้องที่ไปทำประชาคม หมู่บ้านไปเยี่ยมลูกบ้าน หลังๆ พอบินเดี่ยวได้ก็จะพยายามจองคิวอีแก่เขียวสะอื้นออกบินเดี่ยวบ้าง แต่ต้องเติมน้ำมันเอง เงินเดือนตอนนั้น 6,360 บาท ค่าเช่าบ้านก็ 1,500 บาท กินอยู่บวกเติมน้ำมันออกห้องที่ก็ไม่เหลือแล้ว ที่สำคัญยังค่าโทรศัพท์โทรไปคุยกับแม่แทบทุกคืนอีก **แต่สิ่งที่เราได้อตอบแทนมาก็คือ ความสุข ได้เห็นชาวบ้านได้ช่วยชาวบ้าน คุณค่าที่ได้กับตัวเรากับสังคมมันคุ้มเกินคุ้ม**

ปี 2545 ย้ายมาทำงานอยู่ที่สำนักงานการสอบสวนและนิติการ (กองสอบสวนและนิติการในสมัยนั้น) ก็สนุกมากมีงานที่ภูมิใจมากที่สุดอยู่ชิ้นหนึ่ง

สมัยนั้นคงจำกันได้รัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อะไรๆ ก็จะเป็นแผนแม่บทให้มีแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติ ส่วนราชการจะขอเงินจะต้องทำงานให้ตรงกับแผนแม่บท สมัยนั้นกระทรวงยุติธรรมกำลังขยายงาน ก็เสนอร่างแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมขึ้น ตอนนั้นกรมการปกครอง หรือกระทรวงมหาดไทย ไม่เคยรับทราบรับรู้ถึงแผนแม่บทฯ ตัวนี้เลยจริงๆ ที่เขาประชุมสัมมนาจัดทำ SWOT กันไปตั้ง 6 ครั้งใน 6 เดือน โดยจ่าหน้าวิชาการจากมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นผู้จัดทำ ประมาณปี 2546 เราได้รับมอบหมายให้ไปร่วมประชุมเป็นพระอันดับ (ถ้าจำไม่ผิดน่าจะเป็นเรื่องของกรมคุ้มครองสิทธิฯ กระทรวงยุติธรรม) **ก่อนการประชุมเขาก็มีเอกสารประกอบการประชุมให้** **อ่านเราก็นั่งอ่านไปเรื่อยๆ เพื่อรอเวลาเข้าประชุม** **เห็นร่างแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ก็เปิดอ่านยิ่งอ่านยิ่งตกใจ** เพราะในภาคผนวก ของร่างแผนฯ จะมีนิยามของกระบวนการยุติธรรมด้านต่างๆ ไว้ว่ากระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง อาญา และปกครองหมายถึงใครบ้าง แต่ในร่างแผนฉบับนี้ไม่มีกรมการปกครอง หรือกระทรวงมหาดไทยอยู่ในร่างเลย อย่างนี้กรมการปกครองเราก็เสียโอกาสเวลาของงบประมาณจะทำอย่างไร **จบการประชุม** **ตรงเข้าไปหาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหิดลท่านนั้นทันที** อธิบายถึงอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน หน้าที่ของกรมการปกครอง และกระทรวงมหาดไทย โชคดีท่านเป็นคนใจกว้างรับฟังและเปิดโอกาสให้เราเข้าไปชี้แจงในที่ประชุมคณะทำงานร่างแผนแม่บทฯ

ในอีกด้านพอกลับมาก็ทำบันทึกเรียนอธิบดีกรมการปกครอง โดยนายประสาธ พงษ์ศิวกัญ รองอธิบดีกรมการปกครองปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมการปกครอง (ตำแหน่งในขณะนั้น) ลงนามในหนังสือไปถึงผู้อำนวยการสำนักกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม อ้างอำนาจหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการปกครอง ให้เห็นว่าเรามีหน้าที่ และเราอยู่ในกระบวนการยุติธรรมด้วย จึงขอเข้าร่วมจัดทำร่างแผนแม่บทฯ นี้ด้วย

ระหว่างไปประชุมจัดทำร่างแผนฯ นี้เราทำหลายอย่างมาก ด้านหนึ่งประสานอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยมหิดล อีกด้านหนึ่งก็ประสานเจ้าหน้าที่โครงการที่สำนักกิจการฯ อีกด้านหนึ่งก็ขายความคิดกับรุ่นพี่ๆ ที่สำนักการสอบสวนไปด้วยเนื่องจากเพราะเห็นว่าเรายังเด็ก แง่คิดมมมองอาจยังไม่ละเอียดรอบคอบ พยายามดึงรุ่นพี่ๆ ที่สำนักการสอบสวนไปด้วย แรกๆ ก็ไม่มีใครยอมไป ไม่มีใครสนใจจนไปขายความคิดให้กับหัวหน้าวิสาร (นายวิสาร หทัยธรรม) หัวหน้ากลุ่มคดีสมัยนั้น ท่านเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ เล็งเห็นว่าหากร่างแผนนี้ออกมาจริงกรมการปกครอง และกระทรวงมหาดไทย จะเสียโอกาสจึงไปด้วยเราก็อบายใจ ในที่สุดก็มีผู้ใหญ่ไปด้วย อีกด้านก็ตามข้อมูล เพราะอาจารย์ที่มหิดลบอกว่า หากประสงค์จะใส่ข้อมูลลงไปในร่างแผนฯ นี้ต้องมีข้อมูลย้อนหลังอย่างน้อย 5 ปี ตามหลักวิชาการอ้าว...ทำอย่างไรละที่นี่ เท่าที่ทราบการจัดเก็บข้อมูลในสมัยนั้นยังไม่ค่อยเป็นระบบที่เห็นมีก็สถิติคดีอาญาบางประเภท สถิติการเข้าร่วม/ควบคุม

การสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครอง แต่ก็มีไม่ครบ การเปรียบเทียบความผิดในอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ การประนีประนอมข้อพิพาทของคณะกรรมการหมู่บ้านยิ่งหนักไปใหญ่ถามไปถามมาเป็นงานของสำนักปกครองท้องที่งานคณะกรรมการหมู่บ้าน ช่วงนั้นนั่งเฝ้านอนเฝ้าที่ทำงานคณะกรรมการหมู่บ้านกันเลยทีเดียว กว่าจะได้ข้อมูลแทบแยะ ดินะที่พี่ๆ ที่ไปติดต่อกับทุกคนใจดีให้ความร่วมมืออย่างดีได้ข้อมูลมาทั้งหมดจนถึงปัจจุบัน (ขณะนั้น) แต่ละอย่างไม่เกิน 4 ปี เลยไม่ได้ลงข้อมูลสถิติงานของกรมการปกครองในร่างแผนฯ แต่ก็ไม่ได้เสียเปล่าจะได้ใช้ประโยชน์ในการอ้างอิงในที่ประชุม

อย่างไรก็ดี เราเห็นแล้วว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ นิยามศัพท์ ตอนนั้นต่อสู้มาก ผู้ใหญ่ของตำรวจ อัยการ ศาล บล็อกเรามาก แต่ก็ต้องยอมแพ้ข้อมูลที่เรามาประกอบว่าเราทำงานนะ และเป็นงานตามที่กฎหมายให้อำนาจทั้งกฎหมายของเราเอง และกฎหมายอื่นโดยเฉพาะวิธีพิจารณาความอาญาถึงขนาดในนิยามกระบวนการยุติธรรมทางอาญานิยามว่า “กระบวนการยุติธรรมทางอาญา หมายถึง ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์” เราก็อขอให้แก่นิยามเป็น “...หมายถึง ตำรวจ กรมการปกครอง อัยการ ศาล ราชทัณฑ์” ตัวแทนในอัยการไม่ยอม ยังยืนยันว่ากรมการปกครองไม่ใช่ส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรม และขอให้ใช้คำว่า “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” ตาม ป.วิอาญาแทน ส่วนตัวเห็นว่าได้ดีกว่าไม่ได้ จึงได้ยอมไป ที่ใช้คำว่ายอม เหตุผลก็เพราะถ้าดูให้ดีนิยามศัพท์ในความหมายนี้ “ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์” น่าจะหมายถึงหน่วยงาน

ความมุ่งหมายหมายถึงหน่วยงานที่อยู่ใต้อำนาจการ
ยุติธรรมทางอาญา แต่ถ้าเปลี่ยนเฉพาะ “ตำรวจ” เป็น
“พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” ก็จะหมายถึง
เจ้าหน้าที่ผู้ใช้อำนาจ ไม่ใช่หน่วยงานใต้อำนาจการ
ยุติธรรม ตรงนี้คือสิ่งที่น่าเสียดายจากการเข้าร่วมร่าง
แผนฯ ในครั้งนั้นทำให้นิยามศัพท์กระบวนการยุติธรรม
ทางอาญา แพ่ง และปกครอง มีชื่อกรมการปกครอง
หรือกระทรวงมหาดไทย หมดทุกนิยาม ก็ดีใจ...

แต่ที่น่าเสียดายยิ่งกว่าก็คือ ร่างแผนแม่บท
กระบวนการยุติธรรมนี้ ก็ต้องพักไปตามอายุของ
รัฐบาลในสมัยนั้นกลายเป็นแผนแม่บทวิจักษณ์กฎหมาย
และระบบงานยุติธรรม ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2547-2549)
ยังไม่มีผลใช้บังคับอะไร แต่ก็ถือว่าในเมืองต้นเราทำ
สำเร็จแล้ว คือ ให้เรามีที่ยืน มีเอกสารอ้างอิง
หลังจากนั้น สำนักกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม
ก็รู้จักกรมการปกครอง เวลาเมื่อบรมหัวหน่วยงาน
บริหารกระบวนการยุติธรรมก็จะมีหนังสือเชิญเรา
เข้าไปอบรมอยู่เรื่อยๆ **สิ่งที่ได้มากกว่างานก็คือ
พี่ๆ เพื่อนๆ ที่สำคัญกิจการยุติธรรม ยังติดต่อคุยกัน
ได้เพื่อนและได้งาน ความสุขอยู่ที่นี้แหละ**

ปี 2547 ได้ย้ายมาอยู่กองคลัง กรมการปกครอง
ตอนแรกไม่ทราบเลยว่าวัฒนธรรมองค์กรเป็นอย่างไร
เขาให้มาช่วยงานหนังสือสัญญาจ้างก่อสร้างปรับปรุง
กรมการปกครอง ในขณะนั้นมีปัญหาหนัก ผู้รับจ้าง
ทิ้งงานแถมหัวหมอ เราก็มาเพราะเห็นว่าน่าจะช่วยได้
ผลที่ตามมาก็คือ ถูกถอดจากตำแหน่งนิติกร ซึ่งใน
ขณะนั้นมีคนพยายามจะเข้ามาเป็นตำแหน่งนิติกร
จำนวนมากเพราะอีกหน่อยจะมีค่าตอบแทน ไปไหน
เจอเพื่อนที่หวังดีกับเราก็จะเตือนว่า “ย้ายออกมา

ทำไมไม่รู้หรือว่าเขากำลังจะได้ค่าตอบแทนและ
สามารถเติบโตตามสายงานได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องไป
แข่งขันกับใคร” โอ้ย... ไปไหนก็เจอเพื่อนๆ หวังดี
ทำไงละที่นี่ ก็คิดว่าทำไม่ได้มาแล้ว **ลูกผู้ชายเดินหน้า
ไม่มีถอยหลัง ก็ทำหน้าที่ของเราให้ดีที่สุด** สมัยนั้น
ทำงานที่กองคลังใหม่ๆ ทำงานที่ยังคืน ดีสอง ดีสาม
ถึงกลับบ้าน บางวันก็นำแฟ้มงานกลับบ้านไปด้วย
บางวันได้นอน บางวันไม่ได้นอน ก็มาอาศัยหลับ
กลางวันทำงานสักชั่วโมงสองชั่วโมง ตอนนั้น
แสบเยอะมาก (ก็เขาให้มาเรื่องนี้เป็นหนึ่งในสอง
เรื่องหลักก็ทำๆ...) พี่ๆ ในงานก็คิดว่าเอ...ราม่า
แก๊งเขาเหอเหอเนี่ย งานอะไรก็แก้หมดเกิดปัญหา
ไม่พอใจกันเป็นการใหญ่ แต่เขาลืมนึกไปว่า เราอยู่
อย่างไร เราสบายเหอเหอที่แก๊งพี่ๆ เขา นอนก็
ไม่ได้นอน เที่ยงคืน ดีสอง ดีสามค่อยกลับบ้าน
งานออฟฟิศที่เราต้องทำจัดซื้อจัดจ้างเหมือนพี่ๆ
เขา เราก็ต้องทำ ตรวจงานให้เราก็ต้องทำ **ถ้าพี่เขาดู
ดีๆ ยิ่งเราทำมากงานเราก็ยิ่งเพิ่มมาก งานพี่ๆ หนัก
เรายิ่งหนักมากด้วยก็เท่ากับเราแก๊งตัวเอง เราจะ
ทำทำไม** สุดท้ายถ้าทนเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอ
หนังสือได้ใครได้ประโยชน์ก็คือ ตัวพี่ๆ เขา คือ
หน่วยงาน ใครมาอ่านบันทึกงานก็ว่าเจ้าหน้าที่เรามี
ความรู้นะ สามารถนำเสนอได้ชัดเจน ไม่ต้องถาม
สองรอบสามรอบ หน่วยงานก็ได้หน้า ในสมัยนั้น งาน
นโยบายของกรมการปกครองที่เกี่ยวกับกองคลัง
เยอะมาก เราเจอไปสองงาน เรื่องจัดเลี้ยงฟุตบอล
ทูตกลุ่มชาติมุสลิมที่สนามกีฬาไทยญี่ปุ่น-ดินแดง
และที่ภูเก็ต ก็เรารับผิดชอบ งานตอนกลางวันเขาจ้าง
Organize นะ แต่งานตอนเย็น Organize ไม่รับ

อ้าว...ที่นี้ทำไง ก็มอบหมายให้เราเข้าไปดำเนินการ ทั้งกำหนดการ สคิลิพีธีกร งบประมาณ การแสดง ต่างๆ เราเป็นคนจัดหาหมด งานประจำก็มากแล้ว แต่งานนี้ถ้าพลาดถึงขั้นคอขาด ก็ต้องทำได้เรียนรู้ **สู้งานตลอด ถือว่าถ้ามอบให้เราทำแล้วก็ต้องทำให้สำเร็จ** จำได้เลยตอนนั้นกำลังคุยอยู่กับผู้จัดการ ฝ่ายจัดเลี้ยงของโรงแรม (คุณสุขุ้ย ไม่แน่ใจว่าชื่อถูกหรือเปล่า แต่ไม่น่าผิด แกออกหน้ารักหน่อยๆ) ที่มาจัดอาหารและโต๊ะรับประทานอาหารให้ เขาจัดจนเสร็จแล้วตกแต่งซะสวยเลย อธิบตี๋ฯ ในสมัยนั้นท่านรอบคอบมากท่านก็มาตรวจงานด้วยตัวเอง (ท่านมาหลายทีแล้วแต่**ผเอิญ**ที่นี้เราอยู่ด้วย) ท่านก็ตรงรีเข้ามาเลย คุณสุขุ้ยผู้จัดการฯ ก็บ่นกับเราว่า “ไม่แล้วนะ ถ้าจะให้เปลี่ยนให้ทำอะไรอีกไม่ทำแล้วนะ” **เราก็บอกคุณสุขุ้ยใจเย็นๆ คนนี้ผู้บังคับบัญชาผม คุณสุขุ้ยโพงพางอะไรออกไปผมตายแน่...ช่วยผมหน่อยนะ ผมขอ** พุดจบท่านอธิบตี๋ก็ตรงเข้ามาถึงตัวพอดีเดินยิ้มมาเลย “พี่ว่าโต๊ะอาหารอยู่ติดเวทีเกินไป พี่ว่าเขยิบออกมาอีกสักห้าเมตรน่าจะดีนะ” (และก็จริงอย่างท่านว่าโต๊ะมันติดเวทีเกินไป) ตอนนั้นบอกตรงๆ กลัวคุณสุขุ้ยมากกว่าอธิบตี๋อีก ถ้าหลุดอะไรไปเราตายแน่ คุณสุขุ้ยก็ดีเกินคาดหนึ่งเงียบแฝงไว้ด้วยรังสีอำมหิตอย่างเดียว จนท่านอธิบตี๋เดินกลับออกไป โอ้ย...ค่อยหายใจได้หน่อย ขอขอบคุณคุณสุขุ้ยเป็นการใหญ่ แต่งานที่ตามมาทีนี้ก็ใหญ่ตามมาด้วย ก็โต๊ะอาหาร จัดเสร็จแล้ว ผ่าคลุมโต๊ะ โบริว จาน ชาม ช้อน แก้ว ทุกอย่างประดิษฐ์ประดอยเสร็จหมดแล้ว ต้องแก้ใหม่หมดเลย เวลาที่ใกล้จะได้เวลาของงานเลี้ยงแล้ว ก็ต้องไฮ้โลมปฎิโลม คุณสุขุ้ยเป็น

การใหญ่ ครั้งนั้นถ้าไม่ได้คุณสุขุ้ยคงแยแน่ อย่างว่า **นักปกครองเรา ถูกสั่งสมมาให้ทำงานได้ในภาวะที่จำกัด ทั้งเรื่องเวลา เงิน และคน ทำกันจนเขาเรียกกันว่าเป็นมนุษยพันธ์พิเศษแล้ว ...**

ตอนย้ายมาอยู่ที่งานบริหารทั่วไป กองคลัง นี้ก็ลำบากนะอายุน้อยแต่พี่ๆ ที่นี้อายุ 50 ปีขึ้นไปกันทั้งนั้น ก็ทำการปรับเปลี่ยนทำความเข้าใจกันจนไปในทิศทางเดียวกันได้ ถึงขนาดในช่วงสงกรานต์ พี่ที่งานบริหารฯ มาขอรดน้ำดำหัวเรา ดีใจนะแล้วก็เขินมากด้วย แต่ก็ต้องปฏิเสธไป เราขอรดน้ำพี่เขาแทน **ขอพรให้อวยพรให้เราด้วย ก็รักกันดี จนตอนนี้ที่งานบริหารฯ จัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติโดยมีชื่อชุมชนว่า “ผู้ให้อย่างเบิกบาน”** ขอบเขตความสนใจชุมชนกว้างๆ ก็คือ จัดตั้งเขตอภัยทานขึ้นในงานบริหารทั่วไป กองคลัง เพื่อเป็นตัวอย่างของชุมชนแห่งความพอเพียง ไม่แข่งขันแย่งชิง ไม่นินทาว่าร้าย ไม่ใส่ร้ายป้ายสี ลดละเลิกพยายามเบียดเบียน และไม่ประทุษร้ายผู้อื่น พัฒนาตนเองให้เป็นคนของแผ่นดินที่มีทั้งคุณธรรม พรั่งพร้อมด้วยความสามารถ ปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชาสบายใจ ตอนนี้ทุกคนตั้งใจทำงาน แม้คนจะน้อยแต่ทุกคนก็มีรอยยิ้ม ก็ทำงานกันไป **ความสุขในการทำงานอีกอย่างก็คือ ทุกคนเข้าใจร่วมมือและมีรอยยิ้มให้แก่กัน นี่แหละความสุข** ผลตอบแทนมันมากกว่าตัวเงินเยอะ ทั้งนี้ ก็ต้องขอบคุณท่าน ผู้อำนวยการฯ ประภวอด (นายประภวอด ฉันท์ทอง ผอ.กองคลัง ตำแหน่งในขณะนั้น) ด้วย เพราะถ้าไม่มีท่านให้การสนับสนุน เราก็คงไม่มีโอกาสได้ทำอะไรมากมายขนาดนี้ ที่สำคัญท่านเป็นผู้ใหญ่ที่ไปลู่อผู้หญิงดีๆ ให้มาเป็นคูชีวิตของเราด้วย

ชีวิตสมบูรณขึ้น ไปไหนก็สบายไม่ต้องกลัวใครมาว่า
ว่าเราไปก่อเรื่องก่อตึกใคร กับภรรยาก็ต้องขอบคุณเขา
ตอนนี้เขาก็กำลังจะให้ลูกแก่เรา จะคลอดในเดือน
กุมภาพันธ์ 2551 นี้

สิ่งที่ได้มาทั้งหมดนี้ถือว่า คุ่มเกินคุ้มกับ
ชีวิตข้าราชการ สอนเราหลายอย่าง ทำงานอย่างไรใน
ภาวะจำกัด ใช้ชีวิตอย่างไรในเมื่อค่าตอบแทนน้อย
มากเมื่อเทียบกับค่าครองชีพ สุดท้ายก็ต้องยกทฤษฎี
ใหม่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทาน
ให้พวกเราที่พวกเราต้องเกิดทันไว้เหนือหัว “พอเพียง”
คำๆ นี้มีความหมายมากนะ ถ้าเราเข้าใจและนำไป
ปฏิบัติได้ชีวิตจะมีความสุข **ทุกวันนี้เพราะชีวิต**
“พอเพียง” จึงมีทุกอย่างอย่าง เพียงพอ

สุดท้ายสิ่งที่ทำไปทั้งหมดคงทำไม่ได้ถ้าหาก
ขาดแม่อารี โชคนำชัย แม่ผู้ให้เรากำเนิดมาบนโลกใบ
นี้ และเลี้ยงเราจนเติบโตใหญ่ ให้เราได้มีโอกาสได้ทำ
สิ่งดีๆ มากมายให้กับตัวเอง ครอบครัว และสังคม
แม่ไม่เคยท้อแท้ แม่ไม่เคยอ่อนแอ แม่ไม่เคยทำให้
เราต้องทวงหน้าพะวงหลัง มีแต่บอกว่าไปเลยลูก
ไปเลยไม่ต้องห่วงแม่ ไม่ต้องห่วงที่บ้าน... **รักแม่ที่สุด**

อนาคตข้างหน้าถามว่าจะทำอย่างไรกับชีวิต
ขอตอบเลย เหมือนกับที่เราคนไทยทุกคนจะต้อง
ตอบอย่างนี้ ซึ่งเราได้มีโอกาสเขียนนิตราถวายพระพร
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาส
ฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี เขียนไว้แล้วเก็บไว้ใช้
สำหรับเตือนสติตนเอง จึงขออนุญาตยกมาลงไว้ใน
ที่นี่ โดยมีข้อความดังนี้

ขอพระองค์จงทรงพระเจริญ
ข้าพระพุทธเจ้า จะเป็นลูกที่ดีของแม่
ข้าพระพุทธเจ้า จะเป็นคนดีของสังคม
ข้าพระพุทธเจ้า จะเป็นข้าราชการที่ดีของ
ประเทศ

ข้าพระพุทธเจ้าจะสืบต่ออายุพระพุทธศาสนา
ข้าพระพุทธเจ้า จะจงรักภักดีต่อสถาบัน
กษัตริย์

ด้วยสัจจะวาจาขอพระองค์จงเกษมสำราญ
เป็นร่มโพธิ์ ร่มไทร ให้พวกข้าพระบาทได้ชื่นชม
พระบารมีสืบนานเท่านานเทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ว่าที่ร้อยตรีธีระพล โชคนำชัย

บทที่ 8

บทความเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

ทฤษฎีใหม่

หัวใจของ

เศรษฐกิจพอเพียง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

พอกินไม่อดอยาก มีการผลิตข้าวบริโภคพอเพียงประจำปี

หลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การทำไร่นาสวนผสมและการเกษตรผสมผสาน มีการปลูกพืชผักสวนครัว การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและใช้วัสดุเหลือใช้มาเป็นปัจจัยการผลิตปุ๋ย เพื่อลดค่าใช้จ่าย

เมื่อมีการกล่าวถึง **เศรษฐกิจพอเพียง** ในฐานะแนวคิดหรือปรัชญาในการดำรงชีวิต “ทฤษฎีใหม่” ก็มักจะได้รับการกล่าวอ้างถึงควบคู่กันเสมอๆ ในฐานะตัวอย่างหรือแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติเพราะทฤษฎีใหม่ คือ การเลี้ยงตัวเองได้ในระดับชีวิต

ที่ประหยัด มีการผลิตที่พึ่งตนเองได้ด้วยวิธีง่ายๆ ค่อยเป็นค่อยไปตามกำลังให้พอมี

การทำเกษตรทฤษฎีใหม่นั้น
กิจกรรมทุกอย่างจะพึ่งกันและกัน เช่น
การเลี้ยงปลาในนาข้าว ผลผลิตจากข้าว
เป็นอาหารปลา ในขณะที่ปลาจะกิน
แมลงศัตรูข้าว และมูลปลาเป็นปุ๋ย
ต้นข้าว

และบำรุงดิน เช่น การเพาะเห็ดฟางจากวัสดุเหลือใช้
ในไร่นา การปลูกไม้ผลสวนหลังบ้าน และไม้ใช้สอย
ในครัวเรือน การปลูกพืชสมุนไพรช่วยส่งเสริม
สุขภาพอนามัย การเลี้ยงปลาในร่องสวนในนาข้าว
และแหล่งน้ำ เพื่อเป็นอาหารโปรตีนและรายได้เสริม
การเลี้ยงไก่พื้นเมืองและไก่ไข่ ประมาณ 11 - 15 ตัว
ต่อครัวเรือน เพื่อเป็นอาหารในครัวเรือนโดย
ใช้เศษอาหาร รำ และปลายข้าวจากผลผลิตการ

การปลูกผักกับการเลี้ยงไก่ ไก่กินเศษพืชผัก
มูลไก่เป็นปุ๋ยสำหรับผัก

การใช้ทรัพยากรในไร่นา มูลสัตว์ทำเป็น
ปุ๋ยคอก เศษหญ้าใบไม้ทำปุ๋ยหมัก เศษพืชผักเป็น
อาหารปลา ฟางข้าวใช้เพาะเห็ด

การใช้แรงงานในครอบครัว เพื่อลด
ค่าใช้จ่าย และช่วยเสริมรายได้ เช่น การแปรรูป

ทำนาข้าวโพด เลี้ยงสัตว์จาก
การปลูกพืชไร่ และการทำก๊าซ
ชีวภาพจากมูลสัตว์ที่เลี้ยงไว้
รวมทั้งการประกอบอาชีพเสริม เช่น การจักสาน ถัก
ทอ แปรรูปอาหาร เป็นต้น

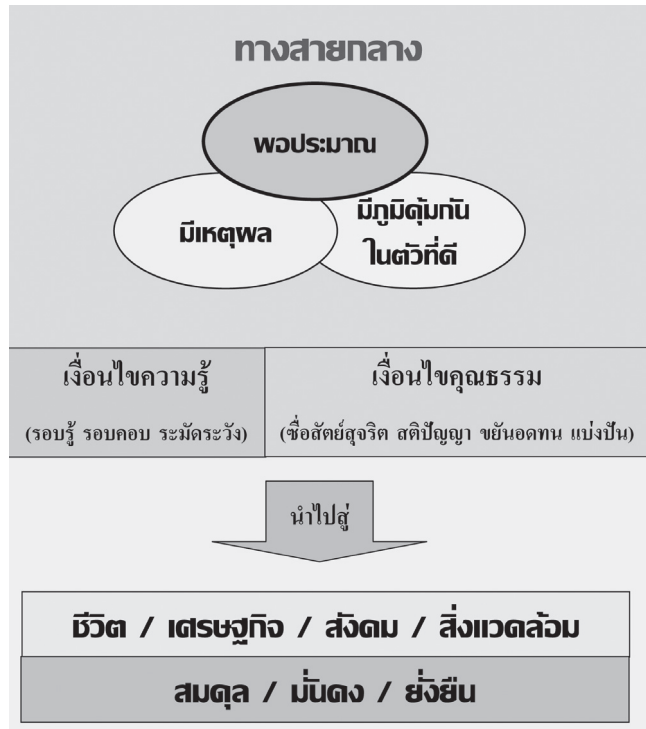

และถนอมอาหาร เช่น
พริกแห้ง มะนาวดอง
กล้วยตาก ไข่เค็ม
กระเทียมดอง ผักดอง
น้ำพริก เครื่องแกง
การจักสาน หัตถกรรม
สิ่งประดิษฐ์เครื่องใช้
เช่น ดอกไม้ โบายาง
เครื่องใช้และเครื่องจักสานจาก ผักตบชวา ไม้ไผ่
กล้วย

เศรษฐกิจพอเพียง & ทฤษฎีใหม่

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

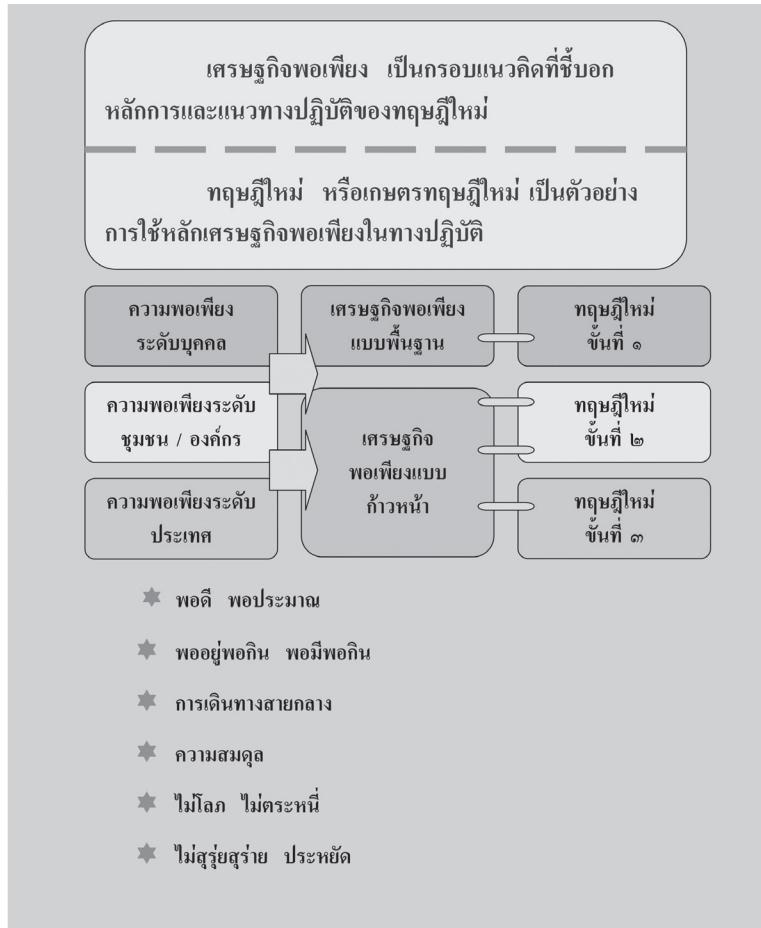
- ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ
- ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ
- การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

เงื่อนไข

การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน

- เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ
- เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

- ★ พอดี พอประมาณ
- ★ การเดินทางสายกลาง
- ★ ไม่วิ่ง ไม่ตระหนี่

- ★ พออยู่พอกิน พอมีพอกิน
- ★ ความสมดุล
- ★ ไม่สุรุ่ยสุร่าย ประหยัด

ความพอดีด้านจิตใจ

- ★ มีจิตใจเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้
- ★ มีจิตสำนึกที่ดี
- ★ เอื้ออาทร ประนีประนอม
- ★ นึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

ความพอดีด้านทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม

- ★ รู้จักใช้และจัดการอย่างชาญฉลาด และรอบคอบ
- ★ เลือกลงทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

ความพอดีด้านสังคม

- ★ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
- ★ รู้รักสามัคคี
- ★ สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัว และชุมชน

ความพอดีด้านเทคโนโลยี

- ★ รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมสอดคล้องต่อความต้องการและสภาพแวดล้อม
- ★ พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้านของเราเองก่อน

การแปลงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่กิจกรรมการปฏิบัติ

เศรษฐกิจพอเพียง เริ่มต้นที่ตัวเอง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ นั้น ขั้นแรกต้องยึดหลัก **“พึ่งตนเอง”** คือพยายามพึ่งตนเองให้ได้ก่อน ในแต่ละครอบครัวต้องมีการบริหารจัดการอย่างพอดี ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนต้องรู้จักตนเอง เช่น รู้ข้อมูลรายรับ-รายจ่ายในครอบครัวของตนเอง สามารถรักษาระดับการใช้จ่ายของตนไม่ให้เกินหนี้ และรู้จักตั้งศักยภาพในตัวเองที่มีอยู่มาใช้ให้ได้ประโยชน์มากที่สุด โดยเฉพาะการพึ่งตนเองในเรื่องของปัจจัยสี่ให้ได้ในระดับหนึ่ง

การพัฒนาตนเองให้สามารถ **“อยู่ได้อย่างพอเพียง”** คือ ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักทางสายกลาง ให้อยู่ได้อย่างสมดุล คือ มีความสุขที่แท้ ไม่ให้รู้สึกขาดแคลนจนต้องเบียดเบียนตนเอง หรือดำเนินชีวิตอย่างเกินพอดี จนต้องเบียดเบียนผู้อื่นหรือเบียดเบียนสิ่งแวดล้อม โดย

- ยึดหลัก พออยู่ พอกิน พอใช้
- ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่าย ลดความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพ
- ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้องและสุจริต
- ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันในการค้าขาย ประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง
- มุ่งเน้นหาข่าว หาปลา ก่อนมุ่งเน้นหาเงินหาทอง

- ทำมาหากินก่อนทำมาค้าขาย
- ภูมิปัญญาชาวบ้านและที่ดินทำกิน คือ ทูทางสังคม
- ตั้งสติที่มั่นคง ร่างกายที่แข็งแรง ปัญญาที่เฉียบแหลม นำความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อปรับวิถีชีวิตสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

การใช้ชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
นั้น จะต้องมี**ความพอดี 5 ประการ** คือ

ความพอดีด้านจิตใจ : ต้องเข้มแข็ง สามารถ
พึ่งตนเองได้ มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทร ประนีประนอม
นึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวม

ความพอดีด้านสังคม : ต้องมีความช่วยเหลือ
เกื้อกูลกัน สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน รู้จัก
ผนึกกำลัง และที่สำคัญมีกระบวนการเรียนรู้ที่เกิด
จากฐานรากที่มั่นคงและเข้มแข็ง

**ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม** : รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดรอบคอบ
เพื่อให้เกิดการยั่งยืนสูงสุด และที่สำคัญใช้ทรัพยากร
ที่มีอยู่ในประเทศเพื่อพัฒนาประเทศให้มั่นคงอยู่เป็น
ขั้นต่อไป

ความพอดีด้านเทคโนโลยี : รู้จักใช้
เทคโนโลยีที่เหมาะสม ให้สอดคล้องกับความต้องการ
และควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้าน
ให้เป็นประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อมของเราเอง

ความพอดีด้านเศรษฐกิจ : เพิ่มรายได้
ลดรายจ่าย ดำรงชีวิตอย่างพอควร พออยู่ พอกิน
สมควรตามอัตภาพและฐานะของตน

หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับ การพัฒนา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

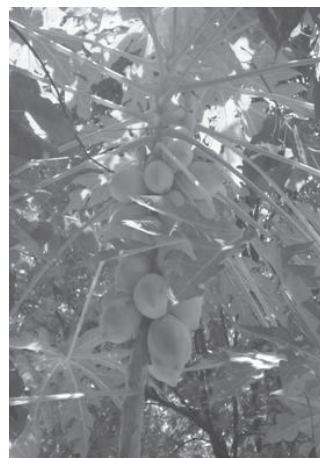
การพัฒนาเพื่อให้พสกนิกรทั้งหลาย ประสบความสุขสมบูรณ์ในชีวิต ได้เริ่มจากการเสด็จไปเยี่ยมราษฎรทุกหมู่เหล่าในทุกภูมิภาค โดยเฉพาะในชนบท ท้องที่ทุรกันดาร ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2498 ได้ทอดพระเนตรและทรงมีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรด้วยพระองค์เอง ถึงสภาพความเป็นอยู่ ทำให้ทรงทราบถึงปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันของประชาชนในแต่ละท้องที่ ตลอดจนทรงซักถามข้าราชการที่ปฏิบัติงานในแต่ละจังหวัดนั้นๆ เป็นข้อมูลที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาให้แก่ราษฎรในระยะต่อมา ด้วยความเข้าใจพระราชหฤทัยในสภาพปัญหาอย่างลึกซึ้ง จากนั้นจึงพระราชทานแนวพระราชดำริที่เรียบง่าย และปฏิบัติได้ผล

ทรงเห็นว่าราษฎรควรมีความเป็นอยู่อย่างพอมีพอกินตามควรแก่อัตราภาพ จึงทรงพยายามแนะนำและช่วยเหลือให้ประชาชนประกอบอาชีพให้สามารถเลี้ยงตนเองและพึ่งพาตนเองได้ เพื่อให้พออยู่พอกินเป็นเบื้องต้น สามารถลดรายจ่ายในครอบครัวโดยไม่ต้องไปซื้อจากภายนอกและถ้าเหลือใช้ก็ยังสามารถนำไปขายได้เงินเพิ่มเติมมาจุนเจือตัวเองและครอบครัวมากขึ้น

- การทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงยึดการดำเนินงานในลักษณะทางสายกลางที่สอดคล้องกับสิ่งที่อยู่รอบตัว และสามารถปฏิบัติได้จริง ทรงมีความละเอียดรอบคอบ และทรงคิดค้นหาแนวทางพัฒนา เพื่อมุ่งสู่ประโยชน์และความสุขต่อประชาชนสูงสุด

การที่จะพระราชทานโครงการใดโครงการหนึ่งจะทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียด อย่างเป็นระบบ ทั้งจากข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร แผนที่ สอบถามจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการและราษฎรในพื้นที่ เพื่อให้รายละเอียดที่ถูกต้องและเพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ตรงตาม ที่ประชาชนต้องการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทำการศึกษาทดลองปฏิบัติเป็นการส่วนพระองค์ในพระราชวังที่ประทับ มีทั้งการทำนา การปลูกพืชผลต่างๆ โรงงาน ตลอดจนห้องปฏิบัติการทดลองหลากหลาย นอกจากนี้ ยังทรงจัดตั้งศูนย์ศึกษาพัฒนาขึ้น 6 แห่ง ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดยมีจุดประสงค์เพื่อทำการศึกษาค้นคว้า ทดลอง และวิจัยในทุกๆ

ด้านที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของราษฎรให้เหมาะสมกับท้องถิ่นนั้นๆ จนเป็นผลสำเร็จ อย่างเป็นรูปธรรมแล้วจึงนำมาขยายผลสู่ประชาชน

• พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งมั่น เรื่องการพัฒนาคน ทรงตรัสว่า “ต้องระเบิดจากข้างใน หมายความว่าต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนา เสียก่อนแล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก

มิใช่การนำเอาความเจริญ หรือบุคคล จาก สังคมภายนอก เข้าไปหาชุมชนหมู่บ้านที่ยังไม่ทัน ได้มีโอกาสเตรียมตัวหรือตั้งตัว”

นอกจากนี้ยังมีพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า “การพัฒนาจะต้องเป็นไปตามภูมิประเทศทาง ภูมิศาสตร์ และทางสังคมศาสตร์ในสังคมวิทยา คือ นิสัยใจคอของคน กล่าวคือคนเราจะไปบังคับ ให้คนอื่นคิดอย่างอื่นไม่ได้ แต่ถ้าเราเข้าไปแล้ว เราเข้าไปดูว่า เขาต้องการอะไรจริงๆ แล้วก็อธิบาย

ให้เขาเข้าใจหลักการ ของการพัฒนา นี้ ก็จะเกิดประโยชน์ อย่างยิ่ง”

ในการทรงงาน จะทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่เป็นจำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน ได้แก่ สาธารณสุข เมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้ว ก็จะสามารถทำ ประโยชน์ด้านอื่นๆ ต่อไปได้ จากนั้นก็เป็นเรื่อง ส่งเสริมคุณธรรม ให้ความรู้พัฒนาทักษะฝีมือที่ จำเป็นในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพ แล้วจึงพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ อาทิ ถนน แหล่งน้ำ เพื่อการเกษตร การอุปโภคบริโภค ที่เอื้อประโยชน์ต่อ ประชาชนโดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

ในการพัฒนานั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะทรงเน้นให้พึ่งตนเอง ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า

...การช่วยเหลือสนับสนุนประชาชน ในการประกอบอาชีพ และตั้งตัวให้มีความพอกิน พอใช้ ก่อนอื่นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งยวด เพราะผู้มี อาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งพาตนเองได้ ย่อม สามารถสร้างความเจริญ ในระดับสูงขึ้นไป...

• การทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นั้น ทรงยึดหลักประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์ สูงสุด ในการทรงคิดค้น ดัดแปลง ปรับปรุง และ แก้ไขงานการพัฒนาประเทศตามแนวพระราชดำริ จึงเป็นไปโดยหลักความเรียบง่ายและประหยัด ราษฎรสามารถทำได้เอง และประยุกต์ใช้ สิ่งที่มีอยู่ใน ภูมิภาคนั้นๆ มาแก้ไขปัญหา โดยไม่ต้องลงทุนสูง ไม่ใช้เทคโนโลยีที่ยุ่งยากซับซ้อน และทรงนำความ จริงในเรื่องความเป็นไปแห่งธรรมชาติ และกฎเกณฑ์ ของธรรมชาติ มาเป็นหลักการในการแก้ปัญหาดังเช่น พระราชดำรัสที่ว่า

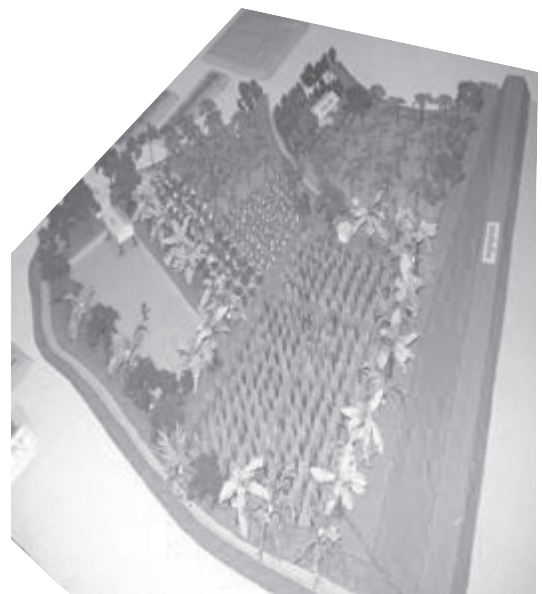
“...ให้ปลูกป่า โดยไม่ต้องปลูก โดยปล่อยให้ ขึ้นเองตามธรรมชาติจะได้ประหยัดงบประมาณ...”

การพัฒนาตามแนวพระราชดำรินั้น มี ลักษณะของการพัฒนาที่อ่อนนุ่ม และกลมกลมกับ สภาพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม คือ ไม่ติดตำรา ไม่ผูกมัดกับวิชาการและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมกับ สภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง พระเกษมสำราญและทรงมีความสุข ทุกคราที่ ช่วยเหลือประชาชน ซึ่งเคยรับสั่งครั้งหนึ่งว่า

“...ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้ นอกจาก การมีความสุขร่วมกัน ในการทำประโยชน์กับผู้อื่น...”

นี่คือ ที่มาหลักแนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง” ที่เกิดขึ้นด้วยน้ำพระราชหฤทัยที่ทรงห่วงใยคนไทย และทรงมุ่งหวังให้คนไทยอยู่ดีมีความสุขกันทั่วหน้า...

ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ย ทศศาสตร์และแผนปฏิบัติการ
ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงให้เป็นรากฐานของชีวิต
ประชาชนในหมู่บ้าน (ปี 2550 - 2554)

◆ ปี 2550 : สร้างความตระหนักคุณค่า
วิถีพอเพียง : เพื่อให้ประชาชนเห็นคุณค่าและนำ
ปรัชญามาใช้ในชีวิต

ตัวชี้วัด : - ชุมชน หมู่บ้าน ที่ครัวเรือน
นำปรัชญามาใช้ในชีวิต

กลยุทธ์ : - พัฒนา / ผู้นำชุมชน / กลุ่ม
สตรี ร่วมกับคณะกรรมการ
หมู่บ้าน ชุมชน สร้างความ
ตระหนัก

เป้าหมาย : - ประชาชน 38,000 หมู่บ้าน
เริ่มมีวิถีชีวิตพอเพียง
- หมู่บ้าน 95 แห่ง เป็นแหล่ง
เรียนรู้

แผน : - การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- ส่งเสริมจัดกิจกรรมหมู่บ้าน

◆ ปี 2551 : สร้างพลังชุมชนขับเคลื่อนสู่
ความพอเพียง : เพื่อให้หมู่บ้านพัฒนาเป็นแหล่ง
เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด : - จำนวนหมู่บ้านที่เป็นแหล่ง
เรียนรู้

กลยุทธ์ : - ให้หมู่บ้านที่ประสบผลสำเร็จ
เป็นแหล่งเรียนรู้และขยายผล

เป้าหมาย : - ประชาชน 74,435 หมู่บ้าน
มีวิถีชีวิตพอเพียง

- หมู่บ้าน 1,900 แห่ง เป็น
แหล่งเรียนรู้

แผน : - การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- ส่งเสริมจัดกิจกรรมหมู่บ้าน

◆ ปี 2552 - 2554 : สร้างความยั่งยืน
ในวิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง : เพื่อให้หมู่บ้าน
พัฒนาสู่ความพอเพียงอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด : - ร้อยละของหมู่บ้านที่ยึดถือ
ปรัชญาเป็นฐานรากของชีวิต

กลยุทธ์ : - ยกย่องสรรเสริญหมู่บ้าน
เศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย : - ประชาชนทุกหมู่บ้านมีวิถี
ชีวิตพอเพียง

- มีเครือข่าย 3,800 หมู่บ้าน
เป็นแหล่งเรียนรู้

แผน : - การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- ส่งเสริมจัดกิจกรรมหมู่บ้าน

ขับเคลื่อนโดยรวมพลังประสาน
ดำเนินงานอย่างเป็นเอกภาพ ไม่ใช่
ต่างคนต่างทำหรือแสดงความเป็น
เจ้าของ ดังนั้น จังหวัดจึงต้อง
บูรณาการประสานการปฏิบัติอย่าง
จริงจัง ทั้งในระดับอำเภอ ตำบล
หมู่บ้าน และประชาชน

◆ การทำงานตาม
ยุทธศาสตร์ ของคณะกรรมการ/
คณะอนุกรรมการ และคณะ
ทำงานฝ่ายต่างๆ ในระดับจังหวัด
อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน จะต้อง

แนวทางการมอบนโยบาย

◆ ยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อน
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปซึ่งความสำเร็จ ให้นั้น
คุณภาพมากกว่าปริมาณ โดยมุ่งสร้างความเข้มแข็ง
ในระดับฐานราก หรือกล่าวได้ว่า “คำตอบอยู่ที่
หมู่บ้าน / ชุมชน”

◆ การยึดถือ ROAD MAP ในการ
ขับเคลื่อนในปี 2550 จังหวัดต้องบูรณาการแผน
ปฏิบัติงานของทุกส่วนราชการให้เป็นระบบ เพื่อ
ให้การขับเคลื่อนขยายผลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
และสอดคล้องกัน

◆ จังหวัดต้องใช้กลยุทธ์ในการส่งเสริม
สนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงโดยมี
ผู้เชื่อมโยงประสานการสนับสนุนในทุกระดับ ทั้งนี้
เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง และกระตุ้นให้เกิดเป็น
วิถีชีวิตแบบพอเพียง

◆ กลยุทธ์ในความสำเร็จของการ
ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะต้อง
เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของคนไทย
ทุกคน โดยมีส่วนราชการเป็นแกนหลักในการ

สัมพันธ์กัน โดยเน้นการมีส่วนร่วม คำนึงถึง
วิถีชีวิตตามสภาพภูมิสังคมของประชาชนเป็นหลัก

◆ ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการขยายผล
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การสร้างวิทยากร
ชาวบ้านที่มีคุณภาพ จึงต้องให้ความสำคัญ สนับสนุน
อย่างจริงจัง และสร้างแผนปฏิบัติการขยายผล

◆ จังหวัดต้องพัฒนาและจัดตั้งศูนย์เรียนรู้
เศรษฐกิจพอเพียง โดยพิจารณาตามสภาพภูมิสังคม
ในทุกหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางข้อมูล
และเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของประชาชน

การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงมหาดไทย ปี 2550

★ กระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชนเป็นเจ้าภาพหลักรับผิดชอบการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดำเนินการร่วมกัน โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม โดยกระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

1. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 531/2549 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกระทรวงมหาดไทย โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายบัญญัติ จันทน์เสนะ) ประธาน อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน เป็นเลขาธิการ

2. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 10/2550 ลงวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2550 เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกระทรวงมหาดไทย โดยมีรองปลัดกระทรวงมหาดไทย (หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านการพัฒนาชุมชน) เป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน เป็นเลขาธิการ

ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ

★ ขั้นตอนการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2550 - 2554

- ระยะที่ 1 ปี 2550 สร้างความตระหนักคุณค่าวิถีพอเพียง

- ระยะที่ 2 ปี 2551 สร้างพลังชุมชนขับเคลื่อนสู่ความพอเพียง

- ระยะที่ 3 ปี 2552 - 2554 สร้างความยั่งยืนในวิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

โดยบูรณาการร่วมกับตัวชี้วัดของแต่ละพื้นที่ตามความเหมาะสมทางด้านภูมิสังคม โดยมีชุดปฏิบัติการขับเคลื่อน

เข้าไปกระตุ้นความคิด สร้างจิตสำนึก ตั้งคำถามที่โดนใจ เอื้ออำนวยขยายผลให้ปฏิบัติพร้อมเพรียงกันทุกคนทุกครอบครัวในหมู่บ้าน

• การดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2550 เริ่มต้นด้วยตัวชี้วัด 6 X 2 ดังนี้

- 1) **ลดรายจ่าย** : ทำสวนครัว, ลดละเลิกอบายมุข
- 2) **เพิ่มรายได้** : มีอาชีพเสริม, ใช้เทคโนโลยี
- 3) **ประหยัด** : มีการออมเงิน, มีกลุ่มออมทรัพย์
- 4) **เรียนรู้** : ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น, รู้พอเพียง
- 5) **อนุรักษ์** : ใช้ทรัพยากรยั่งยืน, ร่วมกันปลูกต้นไม้
- 6) **เอื้ออารี** : ดูแลช่วยเหลือกัน, รู้รักสามัคคี

มติกระทรวงมหาดไทย

◆ ระดับกระทรวง

1. คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงมหาดไทย (คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 531/2549 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549, ที่ 668/2549 ลงวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2549, ที่ 9/2550 ลงวันที่ 4 มกราคม 2550)

- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายบัญญัติ จันทน์เสนะ) ประธาน
- ปลัดกระทรวงมหาดไทย รองประธาน
- หัวหน้าส่วนราชการ / รัฐวิสาหกิจ กรรมการ
- อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน เลขาธิการ

2. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกระทรวงมหาดไทย (คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 10/2550 ลงวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2550)

- รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ประธาน

- รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
รองประธาน
- ผู้แทนส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ
กรรมการ
- ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและ
พัฒนาศักยภาพชุมชน กรรมการ
พัฒนาชุมชน เลขานุการ

◆ ระดับจังหวัด : คณะกรรมการขับเคลื่อน
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับจังหวัด

- ผู้ว่าราชการจังหวัด ประธาน
- รองผู้ว่าราชการจังหวัด/ปลัดจังหวัด/
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
รองประธาน
- หัวหน้าส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ
กรรมการ
- พัฒนาการจังหวัด เลขานุการ

◆ ระดับอำเภอ : คณะกรรมการขับเคลื่อน
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ

- นายอำเภอ ประธาน
- ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหาร
รองประธาน
- งานปกครอง/นายกเทศมนตรี/
หัวหน้าส่วนราชการ กรรมการ
- พัฒนาการอำเภอ เลขานุการ

แนวทางการมอบนโยบาย

★ การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่มุ่งขจัดความยากจน
เพื่อสร้างความผาสุกอย่างยั่งยืนของประชาชน จึง
เป็นเรื่องที่ทุกกระทรวงต่างถือเป็นนโยบายสำคัญใน
การนำไปปฏิบัติโดยขับเคลื่อนในมิติแต่ละกระทรวง
ดังนั้น จึงจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจในโครงสร้าง
ระบบการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวม
ตั้งแต่ระดับรัฐบาล (คณะรัฐมนตรี) จนถึงระดับ
ตำบล หมู่บ้าน

★ ปัจจัยความสำเร็จในการขับเคลื่อน
เศรษฐกิจพอเพียง จะต้องให้ความสำคัญต่อ
คณะกรรมการในทุกระดับ ซึ่งต้องประกอบด้วยคน
ไทยทุกภาคส่วน อาทิ ภาคราชการ ภาครัฐวิสาหกิจ
ภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาคองค์กรเอกชน ฯลฯ
โดยมีการเชื่อมโยงการทำงานอย่างเป็นระบบ

★ โครงสร้างองค์กรในระดับจังหวัด
จุดศูนย์กลางอยู่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งต้องบูรณาการ
จากทุกภาคส่วน ทุกกระทรวง ดังนั้น พัฒนาการ
จังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการจะต้องทำหน้าที่
ประสานงาน และเป็นผู้เชื่อมโยงในมิติของจังหวัด
อันจะสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของการขับเคลื่อน
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของทุกกระทรวง

ทิศทางและการเชื่อมโยงการค้าเป็นงาน เศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

แนวทางการมอบนโยบาย

★ เนื่องจากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลซึ่งมีกระบวนการและความเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงรากแก้ว จึงต้องมีการจัดระบบติดตามและประเมินผลในทุกระดับ โดยเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เน้นการสร้างขวัญกำลังใจ และให้ข้อเสนอแนะโดยไม่มุ่งหมายสร้างตัวเลขเพื่อความสำเร็จ

★ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการขจัดความยากจน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญ การดำเนินงานขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างวิถีชีวิตแบบ

พอเพียง ที่ยั่งยืนตามยุทธศาสตร์ และ ROAD MAP ของ มท. ซึ่งเป็นการต่อยอดนโยบายดังกล่าว เหมือนกับทุกกระทรวง ดังนั้น ในมิติของจังหวัด จึงเป็นภาพสะท้อนนโยบายที่เด่นชัดที่สุด

★ จุดศูนย์กลางของการเชื่อมโยง การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ก็คือ การมีระบบฐานข้อมูลกลาง (Data Warehouse) ที่ทุกหน่วยสามารถเชื่อมต่อเครือข่าย (Network) ใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลได้ ซึ่งฐานข้อมูลดังกล่าว ต้องเป็นระบบการวางแผนในระดับครัวเรือนและระดับหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อช่วยเหลือในทุกครัวเรือน/หมู่บ้าน มีการ

ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพ ประสพผลสำเร็จ อย่างเป็นรูปธรรม และยั่งยืน

จากครอบครัวพอเพียง สู่สังคมแห่งความพอเพียง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เมื่อคนในสังคมหรือชุมชน สร้างครอบครัวพอเพียงได้แล้ว สิ่งที่จะตามมา คือ การเกิดขึ้นของชุมชนพอเพียง ที่สมาชิกชุมชนนั้นจะรวมกลุ่มกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม มีการแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามกำลังและความสามารถของตน บริหารจัดการ ปัจจัยต่างๆ เช่น ทรัพยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้สามารถนำไปใช้ดำเนินชีวิตได้อย่าง

ถูกต้อง และสมดุล และเมื่อหลายๆ ชุมชนพอเพียงมารวมกลุ่มกันแลกเปลี่ยนความรู้ สืบทอดภูมิปัญญา และร่วมกันพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ก็จะกลายเป็นสังคมแห่งความพอเพียงได้ในที่สุด

การสร้างชุมชนและสังคมที่พอเพียงนั้นเกิดขึ้นได้จากกิจกรรมการผลิต โดยเฉพาะในภาคการเกษตรที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม แต่ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนอย่างคุ้มค่า ด้วยการหมุนเวียนทุนธรรมชาติภายในพื้นที่และด้วยวิธีการทำเกษตรที่เน้นปลูกเพื่อกินเองก่อน และการทำกิจกรรมที่เป็นมิตร

กับสิ่งแวดล้อม เช่น การทำปุ๋ยชีวภาพ การปลูกผักและข้าวที่ปลอดสารพิษ การทำสวนสมุนไพรของชุมชน การคิดค้นสารไล่แมลงสมุนไพร การทำถ่านชีวภาพ การรวมกลุ่มขยายพันธุ์

ปลา การแปรรูปผลผลิตและการทำการเกษตรผสมผสาน เป็นต้น มีการรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์ ร่วมมือกันทั้งในด้านปัจจัยและอุปกรณ์การผลิต การตลาด เงินทุน การศึกษา และชีวิตความเป็นอยู่

มีการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดจากความรักและความเอื้ออาทรต่อกัน เช่น กิจกรรมต่อต้านยาเสพติด การนิมนต์พระให้มาช่วยสอนจริยธรรมและศีลธรรมในโรงเรียนของชุมชน การรวมกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน การจัดตั้งร้านค้าของชุมชน การจัดทำแผนแม่บทชุมชน การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์

การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการ การรวมกลุ่ม
 อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 การรวมกลุ่มทำขนมของแม่บ้าน หรือ
 รวมกลุ่มเพื่อปลูกพืชผักสวนครัว บนพื้นฐาน
 ของการปลูกฝังสมาชิกในชุมชนให้มีความ
 เอื้ออาทรต่อกัน มากกว่าคำนึงถึงตัวเงินหรือ
 วัตถุประสงค์ที่จะแจกจ่ายแบ่งปันไปให้ผู้อื่น
 ซึ่งจะทำให้ได้เพื่อนและเกิดเป็นวัฒนธรรมที่ดี
 ที่จะช่วยลดความเห็นแก่ตัวและสร้างความ
 พอเพียงให้เกิดขึ้นในจิตใจ แม้วาระดับความ
 พอเพียงของแต่ละคนจะไม่เท่าเทียมกัน แต่ทุกคนก็
 สามารถดำเนินชีวิตตามหลักการเศรษฐกิจพอเพียงได้
 ด้วยการยึดมั่นในหลักการ 3 ประการเหมือนกัน คือ

การคิดพึ่งพาตนเองและพึ่งพากันและกัน
 ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ คือ เมื่อมีปัญหาจากการ
 ดำเนินชีวิตก็ให้ใช้สติปัญญาไตร่ตรองหาสาเหตุของ
 ปัญหาและแก้ไขไปตามเหตุและปัจจัย ด้วยความ
 สามารถและศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ ก่อนที่จะคิดพึ่ง
 ผู้อื่น และมีการปรึกษาหารือที่ถ้อยจาช่วยเหลื
 ซึ่งกันและกันในชุมชน

การใช้ชีวิตบนพื้นฐานของการรู้จักตัวเอง
 รู้จักพัฒนาตนเอง ด้วยการพยายามทำจิตใจให้
 ผ่องใสรวมทั้งมีความเจริญและมีความเย็นในจิตใจ
 อยู่เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง รู้จักกลดกิเลส
 และลดความต้องการของตนเองลง เพื่อให้เหลือแรง
 และเวลาในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนทำ
 ประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากขึ้น

ภาคผนวก

คำสั่งกระทรวงมหาดไทย

ที่ 20/2550

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ ของกระทรวงมหาดไทย

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2549 เห็นชอบให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ เป็นวาระแห่งชาติของรัฐบาลที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนและสนองตอบต่อวาระแห่งชาติของรัฐบาลในเรื่องนี้ กระทรวงมหาดไทย จึงได้กำหนดนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายให้การดำเนินการต่างๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย มีการเสริมสร้างมาตรการและระบบการทำงานที่โปร่งใส เป็นธรรม สามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น อย่างเป็นผลต่อเนื่อง และจริงจัง มีการใช้ระบบตรวจสอบภายในให้ปฏิบัติงานอย่างเข้มงวดและรัดกุม มีการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน หรือเครือข่ายภาคประชาชนในการจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ส่งเสริมค่านิยม จิตสำนึกให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นผู้ปฏิบัติตน และปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม มีจริยธรรม เป็นแบบอย่างของความซื่อสัตย์ สุจริต ตลอดจนมีการลงโทษผู้กระทำทุจริต ประพฤติมิชอบอย่างเฉียบขาด

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบ

1.1	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	เป็นประธานกรรมการ
1.2	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นรองประธานกรรมการ
1.3	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ทุกท่าน	เป็นกรรมการ
1.4	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการ
1.5	หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการ
1.6	ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการ
1.7	ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	เป็นกรรมการ
1.8	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	เป็นกรรมการ
1.9	ผู้แทนสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	เป็นกรรมการ
1.10	ผู้แทนกรมสรรพากร	เป็นกรรมการ
1.11	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	เป็นกรรมการ
1.12	ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	เป็นกรรมการ
1.13	ผู้ตรวจสอบภายในกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการ
1.14	นายจรินทร์ จักกะพาก
รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร ช่วยราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการและเลขานุการ
1.15	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
1.16	ผู้อำนวยการสถาบันดำรงราชานุภาพสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
1.17	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
1.18	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
1.19	หัวหน้ากลุ่มงานวินัยและส่งเสริมสมรรถภาพข้าราชการ กองการเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

2.1 ศึกษา วิเคราะห์และกำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางต่างๆ ในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ เพื่อให้หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

2.2 ศึกษา วิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

2.3 เสนอแนะความคิดเห็น และติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

2.4 ตรวจสอบข้อเท็จจริง ตลอดจนเรียกหรือสั่งหรือขอให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ จัดส่งเอกสารหลักฐานต่างๆ หรือให้ถ้อยคำหรือข้อคิดเห็น เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

2.5 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

2.6 รายงานผลการดำเนินการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ตามคำสั่งนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ทราบเป็นระยะ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินการให้ประชาชนทราบด้วย

2.7 ดำเนินการอื่นๆ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2550

(นายอารีย์ วงศ์อารยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

คำสั่งคณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย

ที่ 1/2550

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเสริมสร้างจริยธรรมและคุณธรรม ธรรมาภิบาลของข้าราชการ
และเจ้าหน้าที่ในสังกัดของกระทรวงมหาดไทย

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งที่ 20/2550 ลงวันที่ 12 มกราคม 2550 แต่งตั้ง
คณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของ
กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้การดำเนินการของกระทรวงมหาดไทยมีมาตรฐานและระบบงานที่โปร่งใสเป็นธรรม
สามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัด
กระทรวงมหาดไทย ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นอย่างได้ผล ต่อเนื่องและจริงจัง มีการใช้ระบบ
ตรวจสอบภายใน ให้ปฏิบัติงานอย่างเข้มงวดและรัดกุม มีการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการอย่างมีประสิทธิภาพ
ประสิทธิผล มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน หรือเครือข่าย
ภาคประชาชนในการจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ส่งเสริมค่านิยม จิตสำนึกให้กับ
ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยให้เป็นผู้ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต
มีคุณธรรม มีจริยธรรม เป็นแบบอย่างของความซื่อสัตย์ สุจริต ตลอดจนมีการลงโทษผู้กระทำทุจริต
ประพฤติมิชอบอย่างเฉียบขาด ตามวาระแห่งชาติของรัฐบาลด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาลและการป้องกัน
การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ นั้น

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้
ผลอย่างจริงจังและรวดเร็ว อาศัยอำนาจตามข้อ 2.5 แห่งคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 20/2550 ลงวันที่ 12
มกราคม 2550 จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเสริมสร้างจริยธรรมและคุณธรรม ธรรมาภิบาลของข้าราชการ
และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบ

- 1.1 ที่ปรึกษาด้านความมั่นคง เป็นประธานอนุกรรมการ
(เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 10 ชช.)

1.2	ผู้แทนกรมการปกครอง	เป็นอนุกรรมการ
1.3	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	เป็นอนุกรรมการ
1.4	ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	เป็นอนุกรรมการ
1.5	ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน	เป็นอนุกรรมการ
1.6	ผู้แทนกรมที่ดิน	เป็นอนุกรรมการ
1.7	ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	เป็นอนุกรรมการ
1.8	ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.	เป็นอนุกรรมการ
1.9	ผู้แทนสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย	เป็นอนุกรรมการ
1.10	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สป.	เป็นอนุกรรมการ
1.11	ผู้อำนวยการสถาบันดำรงราชานุภาพ สป.	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
1.12	หัวหน้าส่วนพัฒนาและบริหาร
จัดการความรู้ สตร.สป.	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
1.13	นิตិกรกลุ่มงานวินัยฯ กจ.สป.	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

2.1 ศึกษา วิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการเสริมสร้างจริยธรรมและคุณธรรม
ธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

2.2 เรียกหรือสั่ง หรือขอให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ใน
สังกัดกระทรวงมหาดไทยมาให้ถ้อยคำ หรือจัดส่งเอกสารใดๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขอความร่วมมือภาคเอกชน
และดำเนินการอื่นที่เห็นสมควรและจำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งนี้

2.3 รายงานผลการดำเนินการตามคำสั่งนี้ให้คณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทยทราบทุกระยะ

2.4 ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2550

(นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประธานกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย

คำสั่งคณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย
ที่ 2/2550

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เงื่อนไขต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ
การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งที่ 20/2550 ลงวันที่ 12 มกราคม 2550 แต่งตั้ง
คณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของ
กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้การดำเนินการของกระทรวงมหาดไทยมีมาตรการและระบบงานที่โปร่งใส
เป็นธรรม สามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ
ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นอย่างได้ผล ต่อเนื่องและจริงจัง
มีการใช้ระบบตรวจสอบภายในให้ปฏิบัติงานอย่างเข้มงวดและรัดกุม มีการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการอย่างมี
ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
หรือเครือข่ายภาคประชาชนในการจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ส่งเสริมค่านิยม จิตสำนึก
ให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยให้เป็นผู้ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์
สุจริต มีคุณธรรม มีจริยธรรม เป็นแบบอย่างของความซื่อสัตย์ สุจริต ตลอดจนมีการลงโทษผู้กระทำความทุจริต
ประพฤติมิชอบอย่างเฉียบขาด ตามวาระแห่งชาติของรัฐบาลด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาลและการป้องกัน
การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ นั้น

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการ ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้ผล
อย่างจริงจังและรวดเร็ว อาศัยอำนาจตามข้อ 2.5 แห่งคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 20/2550 ลงวันที่ 12
มกราคม 2550 จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เงื่อนไขต่างๆ
ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย
โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบ

1.1	ที่ปรึกษากฎหมาย กระทรวงมหาดไทย	เป็นประธานอนุกรรมการ
1.2	ผู้แทนกรมการปกครอง	เป็นอนุกรรมการ
1.3	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	เป็นอนุกรรมการ
1.4	ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	เป็นอนุกรรมการ
1.5	ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน	เป็นอนุกรรมการ
1.6	ผู้แทนกรมที่ดิน	เป็นอนุกรรมการ
1.7	ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	เป็นอนุกรรมการ
1.8	ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.	เป็นอนุกรรมการ
1.9	ผู้แทนกรมสรรพากร	เป็นอนุกรรมการ
1.10	ผู้แทนการไฟฟ้านครหลวง	เป็นอนุกรรมการ
1.11	ผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	เป็นอนุกรรมการ
1.12	ผู้แทนการประปานครหลวง	เป็นอนุกรรมการ
1.13	ผู้แทนการประปาส่วนภูมิภาค	เป็นอนุกรรมการ
1.14	ผู้แทนองค์การตลาด	เป็นอนุกรรมการ
1.15	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สป.	เป็นอนุกรรมการ
1.16	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
1.17	หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สกม.สป	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
1.18	นิติกรกลุ่มงานวินัยฯ กจ.สป.	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

2.1 พิจารณาและดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เจเนอรัลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย ให้บังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เด็ดขาดและเป็นธรรม

2.2 เรียกหรือสั่ง หรือขอให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยมาให้ถ้อยคำ หรือจัดส่งเอกสารใดๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขอความร่วมมือภาคเอกชนและดำเนินการอื่นที่เห็นสมควรและจำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งนี้

2.3 รายงานผลการดำเนินการตามคำสั่งนี้ให้คณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทยทราบทุกระยะ

2.4 ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2550

(นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
ประธานกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย

คำสั่งคณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย

ที่ 3/2550

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งที่ 20/2550 ลงวันที่ 12 มกราคม 2550 แต่งตั้ง
คณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของ
กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้การดำเนินการของกระทรวงมหาดไทยมีมาตรการและระบบงานที่โปร่งใส
เป็นธรรม สามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ
ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นอย่างได้ผล ต่อเนื่องและจริงจัง
มีการใช้ระบบตรวจสอบภายใน ให้ปฏิบัติงานอย่างเข้มงวดและรัดกุม มีการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการ
อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
หรือเครือข่ายภาคประชาชนในการจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ส่งเสริมค่านิยม จิตสำนึก
ให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยให้เป็นผู้ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์
สุจริต มีคุณธรรม มีจริยธรรม เป็นแบบอย่างของความซื่อสัตย์ สุจริต ตลอดจนมีการลงโทษผู้กระทำความทุจริต
ประพฤติมิชอบอย่างเฉียบขาด ตามวาระแห่งชาติของรัฐบาลด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาลและการป้องกัน
การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ นั้น

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้ผล
อย่างจริงจังและรวดเร็ว อาศัยอำนาจตามข้อ 2.5 แห่งคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 20/2550 ลงวันที่ 12
มกราคม 2550 จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
ของกระทรวงมหาดไทย โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบ

1.1	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย	เป็นประธานอนุกรรมการ
1.2	ผู้แทนกรมการปกครอง	เป็นอนุกรรมการ
1.3	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	เป็นอนุกรรมการ
1.4	ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	เป็นอนุกรรมการ
1.5	ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน	เป็นอนุกรรมการ
1.6	ผู้แทนกรมที่ดิน	เป็นอนุกรรมการ
1.7	ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	เป็นอนุกรรมการ
1.8	ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.	เป็นอนุกรรมการ
1.9	ผู้แทนกรมสรรพากร	เป็นอนุกรรมการ
1.10	ผู้แทนการไฟฟ้านครหลวง	เป็นอนุกรรมการ
1.11	ผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	เป็นอนุกรรมการ
1.12	ผู้แทนการประปานครหลวง	เป็นอนุกรรมการ
1.13	ผู้แทนการประปาส่วนภูมิภาค	เป็นอนุกรรมการ
1.14	ผู้แทนองค์การตลาด	เป็นอนุกรรมการ
1.15	ผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรม มท.	เป็นอนุกรรมการ
1.16	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สป.	เป็นอนุกรรมการ
1.17	ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ และ
เรื่องราวร้องทุกข์ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
1.18	ผู้อำนวยการส่วนประมวลและ
วิเคราะห์เรื่องราวร้องทุกข์ สตร.สป.	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
1.19	นิติกรกลุ่มงานวินัยฯ กจ.สป.	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

2.1 พิจารณาและดำเนินการตรวจสอบการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทยตามที่คณะกรรมการ ป.ท.มท. มอบหมาย หรือที่ได้มาจากข้อมูลอื่นและถ้าการตรวจสอบพบว่ามีการกระทำผิดเกี่ยวข้องกับกฎหมายใด ส่งให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายนั้นรับไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยรวดเร็ว เด็ดขาดและเป็นธรรม

2.2 เรียกหรือสั่ง หรือขอให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยมาให้ถ้อยคำ หรือจัดส่งเอกสารใดๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขอความร่วมมือภาคเอกชน และดำเนินการอื่นที่เห็นสมควรและจำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งนี้

2.3 รายงานผลการดำเนินการตามคำสั่งนี้ให้คณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกัน และ
ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทยทราบทุกระยะ

2.4 ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
และประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2550

(นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประธานกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย

คำสั่งคณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย
ที่ 4/2550

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลในการดำเนินการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งที่ 20/2550 ลงวันที่ 12 มกราคม 2550 แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้การดำเนินการของกระทรวงมหาดไทยมีมาตรการและระบบงานที่โปร่งใสเป็นธรรม สามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นอย่างได้ผล ต่อเนื่องและจริงจัง มีการใช้ระบบตรวจสอบภายใน ให้ปฏิบัติงานอย่างเข้มงวดและรัดกุม มีการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนหรือเครือข่ายภาคประชาชนในการจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ส่งเสริมค่านิยม จิตสำนึกให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นผู้ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม มีจริยธรรม เป็นแบบอย่างของความซื่อสัตย์ สุจริต ตลอดจนมีการลงโทษผู้กระทำความทุจริต ประพฤติมิชอบอย่างเฉียบขาด ตามวาระแห่งชาติของรัฐบาลด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ นั้น

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้ผลอย่างจริงจังและรวดเร็ว อาศัยอำนาจตามข้อ 2.5 แห่งคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 20/2550 ลงวันที่ 12 มกราคม 2550 จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบ

1.1	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ฝ่ายบริหาร	เป็นประธานอนุกรรมการ
1.2	ผู้แทนกรมการปกครอง	เป็นอนุกรรมการ
1.3	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	เป็นอนุกรรมการ
1.4	ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	เป็นอนุกรรมการ
1.5	ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน	เป็นอนุกรรมการ
1.6	ผู้แทนกรมที่ดิน	เป็นอนุกรรมการ
1.7	ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	เป็นอนุกรรมการ
1.8	ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.	เป็นอนุกรรมการ
1.9	ผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	เป็นอนุกรรมการ
1.10	ผู้แทนการประปาส่วนภูมิภาค	เป็นอนุกรรมการ
1.11	ผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรม มท.	เป็นอนุกรรมการ
1.12	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน สป.	เป็นอนุกรรมการ
1.13	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สป.	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
1.14	หัวหน้ากลุ่มงานวินัยฯ กจ.สป.	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
1.15	นิติกรกลุ่มงานวินัยฯ กจ.สป..	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

2.1 เสนอแนะ แสดงความคิดเห็น ติดตามและประเมินผลในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทยและมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

2.2 เรียกหรือสั่ง หรือขอให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยมาให้ถ้อยคำ หรือจัดส่งเอกสารใดๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขอความร่วมมือภาคเอกชน และดำเนินการอื่นที่เห็นสมควรและจำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งนี้

2.3 รายงานผลการดำเนินการตามคำสั่งนี้ให้คณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทยทราบทุกระยะ

2.4 ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2550

(นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
ประธานกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ที่ 295/2550

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ตามคำสั่งคณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย ที่ 1/2550 ลงวันที่ 20 มีนาคม 2550 แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างจริยธรรมและคุณธรรม ธรรมาภิบาลของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดของกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้ศึกษา วิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการเสริมสร้างจริยธรรมและคุณธรรม ธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย และเรียกหรือสั่ง หรือขอให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยมาให้ถ้อยคำ หรือจัดส่งเอกสารใดๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งขอความร่วมมือภาคเอกชนและดำเนินการอื่นที่เห็นสมควรและจำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่ง และรายงานผลการดำเนินการตามคำสั่งนี้ให้คณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทยทราบทุกระยะ รวมทั้งดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย นั้น

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้ผลอย่างจริงจังและรวดเร็ว และเป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกำกับ ดูแลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ 3/2550 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2550 จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบ

- 1.1 ม.ล. ปณิตดา ดิศกุล รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษา เป็นประธานคณะกรรมการด้านความมั่นคง (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 10 ชช.)
- 1.2 ผู้อำนวยการสถาบันดำรงราชานุภาพ สป. เป็นรองประธานคณะกรรมการ
- 1.3 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 ชช. สตร.สป. เป็นคณะกรรมการ

1.4	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริม
การบริหารราชการจังหวัด หรือผู้แทน	เป็นคณะทำงาน
1.5	ผู้อำนวยการกองสารนิเทศ สป. หรือผู้แทน	เป็นคณะทำงาน
1.6	ผู้อำนวยการส่วนติดตามและประเมินผล สนผ.สป.
หรือผู้แทน	เป็นคณะทำงาน
1.7	ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สตร.สป.	เป็นคณะทำงาน
1.8	ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาและบริหารจัดการความรู้
สตร.สป.	เป็นคณะทำงาน
1.9	หัวหน้ากลุ่มงานวินัย กจ.สป.	เป็นคณะทำงาน
1.10	นางวันเพ็ญ ทรงวิวัฒน์
นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล 8 ว สตร.สป.	เป็นเลขานุการคณะทำงาน
1.11	นางสาวนุชนารถ ประทีปธีรานันท์
นิติกร 8 ว กลุ่มงานวินัย กจ.สป.	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
คณะทำงาน
1.12	นางสาววัชรินทร์ มิ่งขวัญรุ่งเรือง
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6 ว สตร.สป.	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
คณะทำงาน

2. อำนาจหน้าที่

2.1 กำหนดแนวทางในการเสริมสร้างจิตสำนึกและส่งเสริมจริยธรรมในการทำงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสำนัก/ศูนย์/กอง ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

2.2 เสริมสร้างสำนักงานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านจริยธรรมและคุณธรรม
ธรรมาภิบาล เพื่อความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ปลูกฝังค่านิยมรักความซื่อสัตย์ สุจริต และต่อต้านการทุจริต

2.3 เรียกหรือขอให้สำนัก/ศูนย์/กอง ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
พิจารณาให้ความร่วมมือในการดำเนินการใดๆ ให้เป็นไปตามคำสั่งนี้

2.4 รายงานผลการดำเนินการตามคำสั่งนี้ให้คณะอนุกรรมการเสริมสร้างจริยธรรม
และคุณธรรม ธรรมาภิบาลของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดของกระทรวงมหาดไทยทราบเป็นระยะๆ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2550

(นายพงศ์ไพยม วาสุฎิติ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี 2550 ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (ส่วนกลาง)

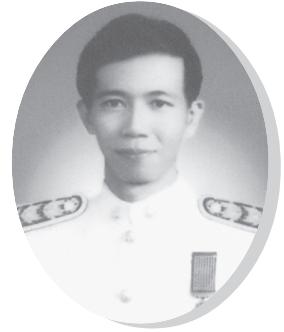
บทนำ

ด้วยคณะกรรมการจัดงานวันข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธานฯ พิจารณาว่าเพื่อเป็นการส่งเสริมและยกย่องข้าราชการและลูกจ้างประจำ ผู้ที่มีความประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการครองตน การครองคน การครองงาน อีกทั้งมีผลการปฏิบัติงานดีเด่นที่จะเป็นตัวอย่งในการประพฤติปฏิบัติตนแก่ราชการ จึงมอบหมายให้คณะอนุกรรมการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ซึ่งมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานฯ ทำหน้าที่กำหนดขอบเขต หลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินการและคู่มือการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่นให้แก่ส่วนราชการต่างๆ ตลอดจนจัดให้มีการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่นตามวิธีการที่กำหนด โดยขอความร่วมมือทุกส่วนราชการศึกษาและดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

ในการนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย จึงได้มีคำสั่งที่ 60/2550 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่นของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (ส่วนกลาง) ขึ้น โดยมีรองปลัดกระทรวงมหาดไทยฝ่ายบริหาร เป็นประธาน ทำหน้าที่พิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่นจากข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการ หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (ส่วนกลาง) และสำนักงานรัฐมนตรี แล้วเสนอรายชื่อให้ปลัดกระทรวงมหาดไทย พิจารณา ผลปรากฏว่าข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี 2550 ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (ส่วนกลาง) ได้แก่ นายไพโรจน์ อนุรัตน์ และ นายทรงศักดิ์ กาญจนรังสิชัย ดังมีประวัติและหลักการประพฤติปฏิบัติตนของบุคคลดังกล่าว ดังนี้

นายไพโรจน์ อนุรัตน์

เกิด

วันที่ 15 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2496

วุฒิการศึกษาสูงสุด

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

จากสถาบันการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา

เริ่มรับราชการครั้งแรก

เมื่อวันที่ 7 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2521

ในตำแหน่ง

พนักงานที่ดินอำเภอ กรมที่ดิน

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

หัวหน้ากลุ่มงานบริหาร

สถานที่ทำงาน

สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย

การประพฤติปฏิบัติตน

1. การครองตน

อ่อนน้อม สุภาพ ซื่อสัตย์ ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และเรื่องส่วนตัว รับผิดชอบในหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อยู่ในระเบียบวินัย ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ประหยัดและอดออม ไม่เคยเข้าไปในแหล่งอบายมุข ให้ความเคารพต่อผู้บังคับบัญชา และอดีตผู้บังคับบัญชาอย่างเสมอต้นเสมอปลาย รับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และผู้อื่น

2. การครองคน

ให้ความเห็น คำปรึกษา และข้อเสนอแนะแก่ผู้ร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน มีน้ำใจ ให้ความร่วมมือแก่ผู้ร่วมงาน และกิจกรรมของหมู่คณะ ให้การบริการแก่ผู้ที่มาติดต่อประสานงานด้วยความเต็มใจและเสมอภาค ยอมรับและรับฟังความเห็น หากมีข้อขัดแย้งก็จะใช้หลัก

ในการประนีประนอม เพื่อให้งานลุล่วงไป และอบรมเลี้ยงดูบุตรให้อยู่ในระเบียบวินัย และศีลธรรมจรรยา โดยบุตรคนโต นายพิสุทธิ์ อนุรัตน์ จบการศึกษาวិทยาศาสตร์มหาบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บุตรคนเล็ก นายพงศ์สิทธิ์ อนุรัตน์ กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยได้รับทุนเรียนดีมาโดยตลอด ตั้งแต่เข้าเรียนในคณะวิทยาศาสตร์จนถึงปัจจุบัน

3. การครองงาน

มีความรู้ความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ใช้หลักการระดมสมอง เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่

เกิดขึ้น เสียสละ และอุทิศเวลาให้แก่ทางราชการ ให้ความร่วมมือและประสานงานกับส่วนราชการและประชาชน จนบังเกิดผลดีในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลงานดีเด่นและความภาคภูมิใจ

ได้รับโล่เกียรตินิยมยกย่องเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติชอบด้านความซื่อสัตย์สุจริตจากปลัดกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2550

นายทรงศักดิ์ กาญจนรังสีชัย

เกิด

วันที่ 15 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2497

วุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี

จากสถาบันการศึกษา

วิทยาลัยครูเลย

เริ่มรับราชการครั้งแรก

เมื่อวันที่ 3 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2522

ในตำแหน่ง

นายช่างไฟฟ้าสื่อสาร 2

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

นายช่างไฟฟ้าสื่อสาร 6

สถานที่ทำงาน

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เขต 6 (ขอนแก่น)

การประพฤติปฏิบัติตน

1. การครองตน

1.1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

- เมื่อเริ่มรับราชการ นายช่างไฟฟ้าสื่อสาร 2 จนถึงปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งนายช่างไฟฟ้าสื่อสาร 6 ได้ใช้ความรู้ความสามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ อุทิศตนเพื่อราชการตลอดมา ทั้งในและนอกเวลาราชการด้วยความสำนึกในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

- มีความขยันหมั่นเพียร มานะอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และปัญหาต่างๆ

- อุทิศ และเสียสละเวลาให้แก่ราชการ แม้กระทั่งงานของสังคมและส่วนรวม เมื่อได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา โดยได้พยายามปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเต็มความสามารถ

- ปฏิบัติงานเป็นทีม และประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เช่น เป็นเลขานุการคณะทำงานฝ่ายการสื่อสารและโทรคมนาคมงานเทศกาลประจำปีของจังหวัดขอนแก่น เป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี 2540 จนถึงปัจจุบัน

1.2 เป็นผู้ประหยัดและออม

- เป็นผู้ที่มีความประหยัด มัธยัสถ์ เก็บออม ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัยของ ข้าราชการพลเรือนเป็นอย่างดี ไม่มีหนี้สินแต่อย่างใด สามารถใช้จ่ายจากรายได้ที่จำกัดอย่างเต็มเม็ด เต็มหน่วย ไม่เกิดความเดือดร้อน เป็นที่ยอมรับของ ข้าราชการทั่วไป

- รายได้จากเงินเดือนที่ได้รับ เก็บออมไว้ใช้อย่างระมัดระวัง ประหยัด และใช้จ่าย เฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น

1.3 เป็นผู้มีระเบียบวินัยและเคารพ ต่อกฎหมาย

- ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีระเบียบวินัย เคารพ และปฏิบัติตามกฎหมาย

- เป็นผู้อุทิศเวลาให้แก่ทางราชการ ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายจนสำเร็จ ลุล่วงด้วยดีทุกครั้ง

1.4 การปฏิบัติตามคุณธรรมของ ศาสนา

- มีความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร ปฏิบัติงานโดยยึดหลักคุณธรรม และปฏิบัติตาม ศีลธรรมอันดีงาม

- ใช้หลักธรรมทางศาสนา เป็น แนวทางดำรงชีวิต ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี

1.5 การมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

- มีจิตใจแน่วแน่ ในความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยการแสดงออก ด้วยการร่วมงานในวันสำคัญต่างๆ ที่ทางราชการจัด โดยร่วมในงานพิธี ราชพิธี และรัฐพิธี

- ปฏิบัติงานการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น ปี 2550 ตลอดจนไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกระดับทุกครั้งมิได้ขาด

2. การครองคน

2.1 ความสามารถในการติดต่อ สร้าง ความเข้าใจกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และ ผู้ใต้บังคับบัญชา

- เป็นผู้ที่มีสัมมาคารวะอย่างดี รู้จักที่ต่ำที่สูง มีอารมณ์ร่าเริง ใช้เหตุผล เป็นที่รัก ของผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา

- มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับด้วยความเต็มใจ ด้วยความอดทนวิริยะ จนทำให้งานสำเร็จลุล่วง ด้วยดี

- มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อผู้มา ติดต่องาน ใช้วาจาสุภาพอ่อนน้อม แนะนำและชี้แจง จนผู้มาติดต่องานเข้าใจเป็นอย่างดี

2.2 การร่วมทำงานเป็นกลุ่ม ได้อย่าง ราบรื่น

- ปฏิบัติงานที่ต้องติดต่อ ประสานงาน ร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เป็นอย่างดี โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงานจังหวัด ป้องกันจังหวัด ตลอดจนหน่วยงาน เอกชน เช่น บริษัท ทีโอที การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ทำให้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

- งานส่วนรวมที่ได้รับการขอร้อง หรือขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เช่น การขอความร่วมมือในการขอข้อมูลจากสำนักงาน พลังงานจังหวัด หรือการตรวจสอบข้อมูลสิ่งปลูก สร้างจากสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ขอนแก่น โดยได้ให้ข้อมูลเป็นอย่างดี แก่หน่วยงาน ที่ขอมา

2.3 ความเป็นธรรมในการปฏิบัติต่อ ผู้อื่น

- เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาที่ดี รับคำสั่ง นโยบาย แล้วนำมาปฏิบัติโดยเคร่งครัด

- เป็นผู้ปฏิบัติตนต่อผู้อื่น อย่างมีเหตุผลโดยยึดหลักคุณธรรมและความเป็นธรรม และความยุติธรรม

3. การครองงาน

3.1 ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่

- เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่อย่างสูง ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อนร่วมงาน และข้าราชการอื่น โดยเฉพาะงานในหน้าที่รับผิดชอบ เช่น การจัดทำโครงการต่างๆ ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เขต 6 (ขอนแก่น) ที่จัดทำขึ้น

- เป็นผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ไม่เคยบกพร่อง หรือถูกผู้บังคับบัญชาตำหนิ

3.2 ความสามารถในการแสดงความคิดเห็น

- มีส่วนร่วมและชี้แจง แสดงความคิดเห็นในการประชุมคณะกรรมการต่างๆ ที่จังหวัดแต่งตั้ง เช่น คณะทำงานการสื่อสารและโทรคมนาคม งานเทศกาลไหมฯ ขอนแก่น ตลอดจนการชี้แจงภายในหน่วยงานของตนเอง ได้แก่ การประชุมต่างๆ

- ทำหน้าที่ในการชี้แจงข้อขัดข้องและปัญหาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สื่อสารจังหวัด ในการจัดโครงการสร้างเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

3.3 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

- มีความคิดปรับปรุงงานใหม่ๆ เช่น การให้บริการด้านสื่อสารให้กับหน่วยงานต่างๆ

โดยใช้นโยบายเชิงรุกในการให้บริการโดยลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ เช่น การตรวจสอบโทรศัพท์โดยไม่ต้องให้ผู้ใช้บริการแจ้งเสีย โดยให้เจ้าหน้าที่ช่างของศูนย์ฯ เป็นผู้ตรวจสอบประจำวัน

3.4 ความพากเพียรในการทำงาน

- เป็นผู้เสียสละเวลาให้กับงานในความรับผิดชอบ โดยทำงานที่รับผิดชอบจนแล้วเสร็จ หากยังไม่เสร็จในเวลาราชการจะนำกลับไปทำที่บ้านหรือมาทำในวันหยุดราชการ แล้วแต่โอกาสและความสะดวก

3.5 การคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมและประชาชนเป็นหลัก

- เป็นผู้เสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม ทั้งในและนอกเวลาราชการ อาทิเช่น การเตรียมความพร้อมระบบ ในช่วงเทศกาลต่างๆ ซึ่งต้องคอยควบคุมระบบเมื่อผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำการติดตั้งระบบ ซึ่งต้องเสียสละเวลาในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อเตรียมความพร้อม

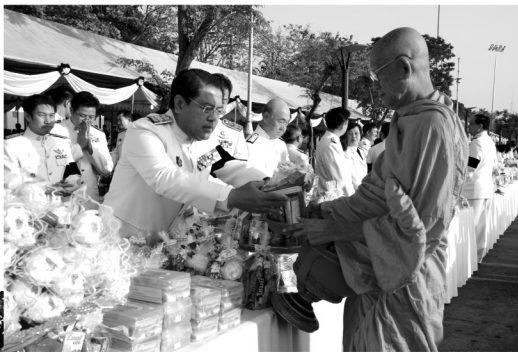
- เป็นผู้ใช้วัสดุอุปกรณ์ของทางราชการให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงาน

- ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจเสียสละเพื่อส่วนรวม เพื่อประโยชน์ของหน่วยงาน บางครั้งต้องเสียสละทรัพย์สินส่วนตัว ก็ยินยอมเพื่อให้งานที่ทำสำเร็จลุล่วงไปโดยดี

ประมวลภาพกิจกรรมคุณธรรมคนมหาดไทย

คณะผู้จัดทำ

“เอกสารความรู้ สดร.”

บรรณาธิการบริหาร

นายชยาวุธ จันทร

ผู้อำนวยการสถาบันตำราพระราชานุญาต

ที่ปรึกษาของบรรณาธิการ

นายสงวน วีระกุล

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางฉนิษฐา แสงทอง

ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาและบริหารจัดการความรู้

กองบรรณาธิการ

นางวันเพ็ญ	ทรงวิวัฒน์
น.ส.วรากุล	วิชฎากาญจน์
นางรัตนาภรณ์	ศรีพยัคฆ์
นางจรัญญา	ศรีไพโร
นางกาญจนา	แจ่มมินทร์

ศิลปินกรรม/จัดทำรูปเล่ม

นางสาวอัญญา เตชะพันธ์

ส่วนพัฒนาและบริหารจัดการความรู้ สถาบันตำราพระราชานุญาต

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

โทร. 0-2221-5958 , 50563 (สื่อสาร สป.มท.)

พิมพ์ที่ **บริษัท บพิตรการพิมพ์ จำกัด**

70 ถนนราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0-2222-5555, 0-2221-9781 โทรสาร 0-2221-6433

นายยอดย้ง โสภณ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา พ.ศ.2551 E-mail Address : borpitt@asianet.co.th

สิบทำ.....จะเข้าใจ

“วิสัยทัศน์ดี
มีคุณธรรม

“น้อมนำความพอเพียง”

คำนิยามสร้างสรรค์
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

อย่าทำงานจนป่วยตาย
อย่ามีความสุขที่ผิดศีลธรรม
อย่าสบายจนเคยตัว
อย่าบ้าเฟื่องคนสอพลอ
อย่ารวยบนความฉ้อฉล
อย่าใช้คนไม่เหมาะกับงาน
อย่าคบคนมองโลกในแง่ร้าย
อย่าเป็นชาวพุทธแต่ทิ้งไสย
อย่าเก่งอยู่คนเดียว
อย่าใช้พระเดชจนลืมพระคุณ
อย่าชำนานูญในเรื่องชั่วช้า
อย่าซิ่งเคียดต่อคนที่คิดต่าง
อย่าลืมใครผู้เคยทำคุณ
อย่าให้ทานกับคนไม่เห็นคุณค่า

อย่าหลงเสน่ห์ห้อยบายมุข
อย่าจำแต่เรื่องเลวร้าย
อย่ากลัวที่จะก้าวไปข้างหน้า
อย่ารอให้พระเจ้ามาช่วย
อย่าเป็นคนเห็นแก่ได้
อย่าปากหวานจนเสียระบบ
อย่าขายศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์
อย่าสนใจแต่เรื่องของตัวเอง
อย่าเที่ยวเกินขอบเขต
อย่าพึ่งใบบุญคนอื่นตลอดกาล
อย่าเมาบัวกิน กาม เกียรติ
อย่าปลุกต้นกร่างต้นไทร
อย่าสนับสนุนคนพาล
อย่ายกเงินตราขึ้นเป็นพระเจ้า.

ว.วชิรเมธี

(14 ธันวาคม 2549)

สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์ / โทรสาร 0-2221-5958
<http://www.stabundamrong.go.th>